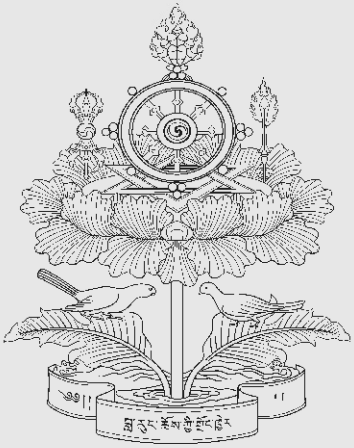


༦། །དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་བློ་གསལ་དགྱེས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཐཱུགས་སོ། །



財團法人佛陀教育基金會　印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

http://www.budaedu.org

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་བེ་འདི་ཚོགས་སྒྲིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན། ཚོང་བསྒྲུར་མེད་པ་དགོངས་འཇགས།

༈། །ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུམ་འགྲུམ། ཡོད་བཞི་པའི་ དཀར་ཆག

༡ དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་
རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་བློ་གསལ་
དགྱེས་པའི་མགུལ་རྒྱན།---------- ༡
གཅིག མཚན་གྱི་དོན།---------- ༢
གཉིས། འགྲུང་གྱི་ཐུག---------- ༢
གསུམ། གཞུང་གི་དོན།---------- ༢
གཅིག མཆོད་བརྗོད་སྨོན་དུ་འགྲོ་བའི་
བརྒྱམ་པར་དམ་བཅའ་བ།---------- ༣
གཉིས། བརྗོད་བྱ་དོན་ལྟན་གྱི་མཚན་བཤད་པ།---------- ༤
གསུམ། དགོས་པ་བསྟན་པ།---------- ༨
༡༽ ཁམས་བསྟན་པ།---------- ༡༡

གཞི། བརྒྱམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན།..... ๓
གཅིག ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྟོག་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ།..... ๓
གཅིག མདོར་བསྟན།..... ๓
གཞི། རྒྱས་བཤད།..... ๓
གཅིག ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།..... ๓
གཞི། དེ་ཡང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ།..... ๑๐
གཅིག ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།..... ๑๐
གཅིག དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།..... ๑๐
གཞི། གནས་ཀྱི་མིང་བཤད་པ།..... ๑๘
๑๦ དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ།..... ๑๘
གཅིག འདུས་བྱས་ཀུན་བྱང་གི་གཙོ་བོ་དབང་པོ་
ཉེར་གཞི་བཤད་པ།..... ๑๗
གཅིག དབང་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན།..... ๑๗
གཞི། གྲངས་ངེས་བཤད་པ།..... ๑๙
གསུམ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན།..... ๔๑
བཞི། རབ་དབྱེ་བཤད་པ།..... ๔๒

གཞི་སྐ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོར་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱལ་བཤད་པ།..... ༨༢
གཅིག བསྒྲིད་བྱ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ་སྒྲིབ་རྒྱལ།..... ༨༢
གཅིག བེམ་པོ་སྒྲིབ་རྒྱལ།..... ༨༢
གཞི་སྐ། ཤེས་པ་སྒྲིབ་རྒྱལ།..... ༨༤
གསུམ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་སྒྲིབ་རྒྱལ།..... ༨༨
གཞི་སྐ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་བཤད་པ།..... ༩༤
གཅིག རྒྱུ་ཡི་རྣམ་བཞག..... ༩༤
གཞི་སྐ། འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག..... ༡༠༤
གསུམ། རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག..... ༡༡༠
གཞི་སྐ། གནས་ཀྱི་མིང་བཤད་པ།..... ༡༡༠
༤། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་བཤད་པ།..... ༡༡༠
གཅིག ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྣག་བདེན་བཤད་པ།..... ༡༡༠
གཅིག གང་སྒྲིབ་ཅེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ།..... ༡༡༠
གཅིག དབྱེ་བ་བསྟན་པ།..... ༡༡༠
གཞི་སྐ། འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོར།..... ༡༡༩

གསུམ། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༦༣
གཉིས། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྔོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ། ༡༧༤
གཅིག གཞལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྟན་པ། ༡༧༤
གཅིག འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད། ༡༧༣
གཉིས། གནས་ཀྱི་མིང་། ༢༠༣
༤ལ། ལས་བསྟན་པ་བཤད་པ། ༢༠༣
གཅིག ལས་བསྟན་པའི་སྐབས་དངོས་བཤད་པ། ༢༠༣
གཅིག མཚམས་སྦྱར་བ། ༢༠༣
གཉིས། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ༢༠༣
གཅིག མདོར་བསྟན་པ། ༢༠༤
གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༢༠༤
གཅིག བསམ་པའི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༢༠༤
གཉིས། ལས་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། ༢༡༣
གཉིས། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ༢༡༤
གཅིག འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། ༢༡༤
གཉིས། སྡུང་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༢༡༥

གསུམ། ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།…… ২৭২
བཞི། དཀར་ནག་མུ་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས།…… ২৭২
ལྔ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས།…… ২৮২
དྲུག བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས།…… ২৮২
བདུན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས།…… ২৮২
གཉིས། སྐབས་བསྟུ་བའི་མིང་བཤད་པ།…… ২২৫
༡། ཐུ་རྒྱས་བསྟན་པ།…… ২২৫
གཅིག གནས་བཤད་པ།…… ২২৫
གཅིག ཐུ་རྒྱས་དངོས་བཤད་པ།…… ২২৫
གཅིག ཐུ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟྭི་དང་།…… ২২৫
གཅིག སྟྭི་བཤད་པ།…… ২২৫
གཉིས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།…… ২২৭
གསུམ། རབ་དབྱེ་བཤད་པ།…… ২৩৭
གཉིས། སྒང་བྱ་དེ་སྤོང་ཚུལ།…… ২৫০
གཅིག ཉོན་མོངས་ཅི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ།…… ২৫০
གཅིག མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྤོང་ཚུལ་སྟྭི་དང་།…… ২৫০

གཞི་སྐ། དེ་ལས་འཕྲོས་པ་བཤད་པ།····· ३८५
གཞི་སྐ། འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས།····· ३८७
གཅིག ཡོངས་ཤེས་དགུའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།····· ३८७
གཞི་སྐ། ཁྱད་པར་གཉན་ལ་དབབ་པ།····· ३८८
གཞི་སྐ། གནས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པ།····· ९०७
७། ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ།····· ९०७
གཅིག གནས་བཤད་པ།····· ९०७
གཅིག དམིགས་ཡུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ།····· ९०७
གཅིག མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ།····· ९०७
གཞི་སྐ། ཡུལ་བདེན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ།····· ९०७
གཅིག བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ།····· ९११
གཅིག བསྒྲུབ་གསུམ་སྤྱིའི་གོ་རིམ།····· ९११
གཞི་སྐ། བསྒོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།····· ९१५
གསུམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག····· ९९०
གཅིག ཞུགས་གནས་བརྒྱད་བཤད་པ།····· ९९०

གཉིས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཐོབ་བྱ་
འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བཤད་པ།------ ৬৸৫
བཞི། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ།------ ৬২০
གཅིག སྤྱི་བཤད་པ།------ ৬২২
གཉིས། བྱེ་བྲག------ ৬২২
གསུམ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་གཞན།------ ৬২৮
གཉིས། གནས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པ།------ ৬৫৫
༣། ཚེ་ཤེས་བསྟན་པ།------ ৬৫৫
གཅིག གནས་བཤད་པ།------ ৬৫৫
གཅིག ཤེས་པའི་རང་བཞིན།------ ৬৫৫
གཅིག དབྱེ་བ་བསྟན་པ།------ ৬৫৫
གཉིས། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།------ ৫০৫
གཉིས། ཤེས་པས་བསྤྱས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།------ ৫৩০
གཅིག ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་བསྟན་པ།------ ৫৩০
གཉིས། ཐུན་མོངས་བཤད་པ།------ ৫৩৫
གཉིས། གནས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པ།------ ৫৮৩

རེ། སྨོན་ལམ་འཇུག་བསྟན་པ།…… ཁ།
གཅིག གནས་དངོས་བསྟན་པ།…… ཁ།
གཅིག སྨོན་ལམ་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དངོས་བཤད་པ།…… ཁ།
གཅིག བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ།…… ཁ།
གཅིག བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།…… ཁ།
གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།…… ཁཁ།
གཉིས། སྨོན་ལམ་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།…… ཁཅ
གཅིག དབྱེ་བ་བསྟན་པ།…… ཁཅ
གཉིས། ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་བཤད་པ།…… ཁཅ
གཉིས། དེས་བསྟས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།…… ཁཆ
གཅིག རྣམ་ཐར་བསྟས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།…… ཁཆ
གཉིས། ལམ་སྟན་འབྱེན་གསུམ་བཤད་པ།…… ཁཇ
གསུམ། བདེ་འགྲུར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་བཤད་པ།…… ཁཇ
བཞི། ཚད་མེད་བཞི།…… ཁཇ
ལྔ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་བཤད་པ།…… ཅ
གཉིས། གནས་ཀྱི་མིང་བཤད་པ།…… ཅ

གསུམ། མཇུག་ཡོངས་སུརྫོགས་བའི་བྱ་བ།---------- ৬৭২
བཞི། མཇུག་གི་དོན།---------- ৬৭৫
གཅིག སྨོན་དཔོན་གང་གིས་མཛད་བའི་མཛད་བྱང་།---------- ৬৭৫
གཉིས། ལོ་ཙྪ་བ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་བསྒྱུར་བྱང་སྨོས་པ།---------- ৬৭৫

༦༨། །སྟེང་ཤ་གཏུགཔ་སྐྱེ་དགུ་སྲིད་ཕྱིར་སྤྲུལ།
ཀོ་ཐུབ་ཐུན་ཙམ་ཁྱིད་དུ་ཐལ་ཞིང་ཤི་ཡང་ཁྱེར།
༦༨། །དམ་བའི་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་རིན་པོ་
ཆེའི་དོ་ཤལ་གློ་གསལ་དགེས་བའི་མགུལ་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གང་ཞེག་ཚོགས་གཉིས་ཆུ་གཏེར་ལས་བྱུང་ཞིང་། །སྣང་རྟོགས་ཆ་ཤས་གང་
བའི་བསིལ་ཟེར་གྱིས། །མཐའ་ཡས་ཕན་བདེའི་ཀུ་མུད་ཡོངས་འབྱེད་པ། །
ཐུབ་དབང་རྒྱ་བ་མཚོག་གིས་ཀུན་ཏུསྐྱོངས། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་གདོད་ནས་
མངོན་མཛད་ཀྱང་། །འགྲོ་བའི་དབལ་དུ་སྣས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་། །རྟོགས་
དཀའ་ཟབ་མོའི་དོན་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ། །སྐྱེད་མཁས་སྣ་བའི་སེང་གེར་མགོས་
ཕྱག་འཚལ། །མཁའ་དང་མཉམ་བས་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་པ། །རྒྱ་ཆེའི་གནས་
ཀུན་འཇལ་བའི་བློ་གྲོས་ལས། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རང་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ། །མངའ་
གསོལ་ཡིད་དགའ་ཚོས་འཛིན་མགོན་པོར་འདུག །དྲངས་ཅེས་འདབ་བརྒྱ་འབྱེད་
ལ་ཐོགས་མེད་དུ། །འཇུག་བའི་བློ་མངའ་སྟོན་བས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །རྒྱལ་
བའི་སྲས་ཀྱི་ས་ལ་མངོན་མཐོ་བ། །སྤྲོ་དཔོན་འཕགས་པ་ཉིན་མོའི་མགོན་
ལ་དད། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་བའི་བློས། །སྒྲ་ཚད་རིགཔ་
བའི་གྲུ་གཟིངས་ལ་བཟེན་ནས། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་

སོན་ཏེ། །གསུང་རབ་རིན་ཆེན་གློང་ལ་དབང་བསྐུར་བ། །བྱགས་པ་དོན་ལྡན་
ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པར་བསྟགས། །སྲིད་པའི་ལྷོན་པ་གཅོད་བྱེད་སྡེ་བདུན་
གྱི་། །ལུགཔ་འདབ་དང་མཚུངས་པའི་རལ་གྲི་མཆོག །ཉེ་བར་རྟུང་པ་གང་
གི་ཆོས་མངོན་མཛོད། །ཚུལ་བཞིན་མཐོང་ནས་ལེགས་པར་དགྲོལ་བར་བྱ།།
ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་གང་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་ནི། དེ་ལ་འདིར་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པ་དམ་པའི་
ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འཇུར་གྱི་ཕྱག
གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ། རྒྱ་གར་ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་མིང་སྟེ།
ཡུལ་དེའི་སྐད་ལ་ཨ་བ་སྟོ་ཤ་ཟུར་ཚག་དང་། བི་ཤ་ཙི་ཤ་ཟ་དང་། ཐྲ་ཀྱི་ཏྲ་
ཐ་མལ་པའམ་རང་བཞིན་དང་། སཾསྐྲྀ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་བཞི་ལས།
འདིར་སཾསྐྲྀ་ཏའི་སྐད་དུ། ཨ་སྟི་ཏྭཾ་ཀཱ་ཀཱ་དེ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེའང་
བསྐྱར་ན་རིམ་པ་བཞིན། མངོན་པ། ཆོས་མངོན། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ།
བོད་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་པའོ། །
གཞིས་པ་སྒྲིབ་གཞིས་དང་བྲལ་བས་འཇམ་ཞིང་མཁྱེན་གཞིས་ཀྱི་དཔལ་དང་
ལྡན་པ་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་རྒྱལ་སྲས་ཚུལ་འཛིན་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཡོ་རྟོ་བས་འཕྲུར་ཕྱག་མཛད་བའོ། །
གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན། མཇུག་ཡོངས་སུརྫོགས་

བའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚོད་བརྗོད་སྨོན་དུ་འགྲོ་བས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ། བརྗོད་བྱ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་བཤད་པ། དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། གུང་ཞིག་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་ཀུན་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཉོན་ཅེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་ནས་སླར་མི་སྐྱེ་བར་གཏན་བཅོམ་ཞིང་དེས་ནི་སྐྱབས་པ་དང་ཤུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པས་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན། དེ་ཡང་ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བསླལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མི་ཤེས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་མོ་གལ་གྱི་བུས་རང་གི་མ་འོངས་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། དུས་བསླལ་ཤུ་རིའི་བུས་ཁང་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྨོན་ཐར་ཆ་བསྐྱེད་པ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ནི་སྟོན་པས་ཤུ་རིའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་སམ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ན་མ་འཚལ་ཏོ། །ཞེས་གསོལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དབྱེ་ནི། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་སྐྱེ་གནས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྟེ། རྣ་བའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ནི་དོ་བོའང་སྣང་། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་སྟེ། དགེ་སློང་དག་ཕྲེད་ཀྱིས་མིག་ལ་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིབས་

ཤིག་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་མིག་དེ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་བརྒྱུད་མར་འགྲོར་ཞིང་ཚགས་ཀྱི་བྱིང་བའི་གནས་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒལ་དགོས་པ་འདམ་ལྟ་བུ་ལས་འགྲོ་བ་དྲང་ས་བཞིན་ལྟ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་ཐུབ་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་གཞན་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་སྣང་སྲིད་རྟོག་ས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ན་སོ་ཕྱིར་བྱེད་ན་རང་སྤྲིའི་མཚན་འཛིན་པས་ཆོས་སྐྱང་འདས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཡང་མངོན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དང་། ཐས་ཆོལ་མངོན་པར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དང་། མདོའི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་དུའི་ཕྱིར་དང་ཡང་ཡང་དང་། ཟིལ་གནོན་རྟོགས་ཕྱིར་མངོན་པའི་ཚོས། ཞེས་སོ། །མཛོད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་འཐག་ཆུ་འཚང་ལ། ཤཱནྟ་ཞེས་ཤྭ་ས་ན་འཆོས་པ། ཏ་ཡ་སྒོ་བ་སྟེ། ཁོན་མོངས་དག་རྒྱ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྡིད་ལས་སྒོ་བ་གང་ཡིན་ན། །འཆོས་སྒོ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་བའོ། །

གཉིས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་མཛོད་ཅེས་བྱ་ན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་

པ་ནི་མཐོང་བསྤོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དྲྭ་མ་མེད་པ་རྣམས་འབྲང་ཕྱོང་པོ་ལྟ་འམ་བཞིན་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་སོགས་བྱུག་ལ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་བརྟེན་ན་ཕྱོང་པོ་ལྟ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོན་པ་དེ་གཟུགས། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཡིད་བདེ། གསུམ་པའི་བདེ་བ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་བཏང་སྙོམས་ཡིན་པས་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་འབྲལ་མི་ཤེས་སུ་ཡོད་དོ། །ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ན་དེ་ན་གཟུགས་མེད་པས་ཕྱང་པོ་བཞིའོ། །འདིར་རྣམ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་བསྟན་ཀྱང་གཅོ་འཁོར་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ལ་ཤེས་རབ་གཅོ་སྟེ། དབེར་ན་ཆུ་ལ་བརྒལ་ཚེ་གྱུ་པ་གཅོ་བ་བཞིན་ནོ།།

དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་གང་དུའང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སྐྱེས་ཐོབ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡོད་རྗེས་འབྲང་གཟུགས་ནི་མེད། གཟུགས་ཀྱི་སྒོམ་བྱུང་ལ་དེ་ཡོད་པས་ཕྱང་པོ་ལྟའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་བཞིའོ། །འདོད་ཁམས་ནས་སྒོམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་ཁམས་ན་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཐོས་བྱུང་ཡང་མེད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ནི་ངག་གི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ན་མེད། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་འོག་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་

གཟུགས་མེད་ན་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཛོད་ཅེ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ར་སྟེ་བདུན་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཀྱི་མངོན་པ་དེ་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཀེ་གཅེས་པ་རྣམས་ཚུད་ཕྱིར་རམ་སྟེ་ནོར་བུ་གང་དུ་བཞག་པའི་གནས་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་འདི་ཡི་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་མངོན་པ་དེ་ཡིན་པས་མཛོད་ནས་བྱུང་བའི་ནོར་བུ་ལ་མཛོད་ཅེས་བཏགས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་ཆོས་མངོན་མཛོད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་མངོན་ལ་དབྱེ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འབྱས་བུའི་ཆོས་མངོན་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་སོགས་བཞི་རྒྱའི་ཆོས་མངོན། བསྟན་བཅོས་ནི་གཞུང་གི་ཆོས་མངོན་དང་གསུམ་མོ། །སྔ་མ་དོན་དང་། ཕྱི་མ་དག་འབྱས་མིང་རྒྱ་ལ་དང་། བརྗོད་བྱའི་མིང་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པས་དབྱེའོ། །

གསུམ་པ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དེ་དག་རྫབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དགོས་པ། དེ་མེད་པར་འགོར་བའི་རྒྱུ་རྐྱ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཚེན་མོངས་རྣམས་གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་ལ། ཞེས་པ་དེའི་ལྟོག་ཐྱོག་ནས་ཉེར་ཞིའི་སྡུང་འདས་ཐོབ་པ་ཉིད་དགོས་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན། དེ་དག་ཉེ་བར་མ་ཞིན་ཚེན་མོངས་པས་ལས་བསགས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་ཉར་ལེན་ཟུང་བོ་ལྟ་འཁྱམས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ཚེན་མོངས་སྤྲངས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱེ་སྟྲན་རྣམས་ཟེར་རོ་ལོ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་

ལ་འཇུག་ཀ་ཏྲའི་བྱས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྔ་སྟེང་ཀྱིས། །ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཤ་རིའི་བྱས། །གང་གས་བའི་བསྟན་བཅོས་མོའུ་གལ་བྱས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གངས་གསུས་པོ་ཆེས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །ཞེས་དབེར་ན་ཚོས་སྟོན་ས་ཆོས་ཀྱིས་བསྟས་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམ་བཞིན་དུ་ཤ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་། དངོས་སྟངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པར་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པས་སེལ་བྱར་གསུངས་པར་རྣམས་ཕྱིས་བསྟས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པས་དེ་མི་འདོད་དེ་འདུས་མ་བྱས་རྣ་གྲས་གྲུབ་འདོད་པ་སོགས་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་སྣང་བས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྟོག་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། སྣང་བྲང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བརྗོད་བྱ་བསྟན་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། ལས་གཞན་ཕྱང་གསུམ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་བཤད་པ་དང་། ཟག་མེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་འཕགས་གསུམ་གྱི་ལྷམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་གཤེན་འདུས་བྱས་རྣམས་

ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་དེ་དཔག་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་གཉིས་སུ་བསྟོམ་རྒྱང་མོད་ཀྱི་འདིར་སྣང་བྱང་གི་འཆར་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཟག་པ་ནི་རྒྱ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ནི་གནས་ཐོད་པས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའམ། ཟག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་དང་ཚན་ཚུན་འཕྲོད་ཅིང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྱུན་བཏུས་སུ་ཟག་པའི་སྐོ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བས་ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་པ། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་རྟ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཟག་པའི་ངོ་བོ། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་མིག་སོགས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དག་པ་ཟག་བཅས་རྣམས། ཟག་པའི་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཟག་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ། ཟག་པའི་རྟེས་སུམཐུན་པ་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་མིན་པར་དེ་ལ་འཕྲོད་པའམ། ཡང་ན་གཟུགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཟག་པའི་དམིགས་པའོ། །ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་སོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་བརྟག་མིན་ཟག་བཅས་ཀྱི་དམིགས་པ་མིན་ལ། འཕོག་ལམ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཁེ་བས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ། སྟེར་བསྟན་པ་དང་། འགོག་པ་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་མེད་ནི་ལུམ་གྱི་བདེན་པ་དྲུག་སྐུ་ཤྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་གནས་མི་ཐོད་ཅིང་ཐན་ཚུན་མི་འཕྲོད་པས་རྒྱས་སུ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཟག་མེད་དུ་གོ་བས་ཡང་བརྗོད་པའོན་མེད་ཅེན། ལམ་ལ་འདས་མ་འདས་ཡོད་པས་འདིར་ལམ་བདེན་ནི་ཟག་མེད་དུ་གོ་བའམ། ཡང་ན་ཕྱང་གསུམ་སེལ་བའི་ཕྱིར་སྨོས་པའོ། །དེ་གསུམ་གང་ཞེན། ནམ་མཁའ་དྲང་ནི་བརྟགས་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་དུ་བརྗོད་ཅེན། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་བདག་མེད་མི་འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འགོག་བདེན་ནི་བརྟགས་འགོག་དང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་འདུས་མ་བྱས་ལོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །བརྟགས་འགོག་ནི་བླ་འབྲས་ཏེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་མི་འདོད་དེ། བླ་རྗེས་སུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་ནམ་མཁའི་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཐོགས་རེག་མེད་པས་མི་སྒྲིབ་པའོ། །འོན་ཏེ་སེམས་པ་སོགས་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁར་ཐལ་ཏེ། མི་སྒྲིབ་པས་སོ་ཟར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་གཡོ་སྟོད་ལ་སོགས་པའི་གེགས་བྱེད་

པ་དང་། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོའི་དགག་བྱ་ལ་བསྒྲིབ་ཟེར་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་སྒྲའི་རང་ལུགས་ལ་ནམ་མཁས་རྟུང་སོགས་ཐུར་ལྡུང་ལ་རྟེན་བྱེད་པ་ཡང་སྣང་དགོས་སོ། །འབྲུང་བ་གཞན་གྱི་གོ་སྣ་ནམ་མཁའ་ཡོད་ཀྱང་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ལ་སེམས་བཞིན་ནོ་ཟེར། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་འགྲོག་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱ་དང་བྲལ་བའོ། །སྒྲུབ་བྱ་སོ་སོར་བཞིན་དུ་བྲལ་ཚའི་རྟོག་སོ་སོ་ཡི་ནས་ཀྱི་གཅིག་མིན་ནོ། །གཅིག་ཡིན་ན་ལམ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ་ཟེར། ཤེས་མ་ཚང་བས་མ་འོངས་པའི་ཆོས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ། དེ་ནི་བརྟགས་འགྲོག་ལས་གཞན་སོ་སོར་བརྟག་པ་མེད་པས་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དབྱེ་ཚུལ་ལ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕུང་སོགས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཕུང་ལྔ་མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་། དབྱེ་བ་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས། དང་པོ། རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ཕྲད་ཅིང་འདུས་ནས་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམ་དེ་དག་སྟེ་ཟག་བཅས་དང་ལམ་བདེན་ནོ། །མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པས་མི་འཛོག་བ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ་ཟེར། ཀུང་སྐྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་དབྱེ་

བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །དེ་དག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། བྱེ་སྨོས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདུད་དུ་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་ཕུང་པོ་བཏགས་པ་དང་། གཟུགས་སེམས་རྣམས་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཕུང་གཞི་ཐ་དད་པའི་བསྡུ་བ་ལྔས་སྨིན་གྱི་རིལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད། གཉིས་པ་ལ། ཕུང་ལྔ་སྨིའི་རྣམ་གྲངས་དང་། བྱེ་བྲག་ཟག་ཕུང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ། ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། གཅམ་གཞི་སྟེ་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བར་ཟད་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱང་རྒྱུར་བྱས་ནས་མི་སྐྱེ་བས་དེར་མ་བཞག་གོ །འདུས་བྱས་ནི་སྐད་ཅིག་ལས་དེས་པར་འགྱུར་བ་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་བདེན་ཡང་སྐྱེས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུའམ་གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདུས་བྱས་གང་དུག་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འང་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དེ་བྱུང་བས་རྟ་དང་སོགས་མའི་མེ་བཞིན་ནམ། ཕུང་པོ་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་རྣམས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྱས་བུའི་ཤིང་བཞིན་ནམ། ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱུ་ལ་ཟོག་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཡང་ཟག་བཅས་དེ་དག་རང་གཞན་ལ་གནོད་པས་འཁོར་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཟག་བཅས་རྒྱུར་གྱུར་ལས་

འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐུགཟུགས་མ་ལུས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དུང་། ཟག་བཅས་འདི་ལ་བདག་ལྟ་སོགས་ལྟ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ལྟ་གནས་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་ཐ་མ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཟག་བཅས་ལ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་བོ་ནའི་གནས་ཡིན་ཞེན། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་བརྟན་པར་འཛིན་པས་སོ། །མ་རིག་པ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡིན་ཀྱང་ཚགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་མིན་པས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚགས་སོགས་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ཚོམ་ནི་བརྟན་པར་འཛིན་པ་མིན་པས་སོ། །འོོན་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྡིག་པ་འང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཕུང་བཤད་པ། ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་གསུམ་བཤད་པ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཕུང་དངོས་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། གཟུགས་ནི་མིག་སོགས་དཔུང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་སོགས་དྲུན་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད་དང་བཅུ་གཅིག་གོ །གཞན་དུ་བཅོ་ལྔ་བཤད་པ་ནི་རེག་བྱ་བཞི་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བས་སོ། །མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱས་པ་

གཟུགས་དྲངས་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན། ཟར་མའི་མེ་ཏོག །ཁོ་གའི་འཛོར་བྱ་གཙུས་པ། ཟངས་ལྟབ་གཤིབ་པ། ལྕ་བ་བཀས་པ། བྱ་རོག་འཇམ་གྱི་པགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འབྲས་བུ་འཕྲུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དང་། རྒྱུ་འཕྲུང་བའི་གཟུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུགས་སྦྱི་དང་། རྣམ་པར་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ། མིག་སོགས་སམ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་ཅན་དུ་བྱ་རྣམས་དབང་པོའོ། །

གཉིས་པ། མིག་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དབྱིབས་བདེ་གཅིག་གམ་གཉིས་དང་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་ཉུང་སྟེ། རྩ་བའི་ཁ་དོག་སྤྲོ་སེར་དཀར་དམར་བཞི། དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་སྣོན་དང་དུ་བ། རྲལ་དང་། ཁུག་སྟེ། ཉེ་མ། གྲིབ་མ། སྣང་མུན་ཉེ་ཡན་ལག་གི་ཁངོ་བརྒྱད། རིང་། ཐུང་། ལྟེམ་ཟླུམ། མཐོ། དམའ། ཕྱལ་བ། ཕྱལ་བ་མིན་པ་སྟེ་དབྱིབས་གཟུགས་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་ལྟེམ་པ་གྱུ་བཞི། ཟླུམ་པོ་ནི་རིལ་བུའོ། །སྤྲོ་དམར་འདུས་པ་ནག་པོ་སོགས་སོ། །ཁ་ཅིག་དེའི་སྟེང་དུ་གནམ་སྤྲོན་དང་ཉེར་གཅིག་ཟེར། ཀུན་བཏུས་སུ་ཉེར་ལྟ་བཤད། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་རྣ་སུ་གྱུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་མིན་ནམ་སྟམ་པ་བཟློག་ཅེད་དོ། །མདོ་སྡེ་པས་དབྱིབས་རྣ་སུ་མེད་པར་འདོད། བྱེ་སྨོས་དེ་གཉིས་

ལ་ཡིན་མིན་སྤྱབཞི་འདོད་དོ། །སྒྲ་ཉེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟིན་བའི་འཇུང་བ་དང་། མ་ཟིན་བའི་འཇུང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས། དེ་ཇི་ཙི་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྣོན་པ། དོན་རྫོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་པ་གཉིས། དེ་ཇི་ཙི་ལ་སྣན་མི་སྣན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་མ་ཟིན་བའི་རྒྱུ་བྱུང་སེམས་ཅན་དུ་སྣོན་པ་ལྟའི་རང་སྣང་ལྟ་བུའོ། །རྒྱེ་ནི་མངར། སྐྱུར། ལན་ཚྭ། ཚ་བ། ཁ་བ། བསྐྲ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག ཏྲི་ནི་ཞེམ་མི་ཞེམ་གཉིས། དེ་ཇི་ཙི་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །མཉམ་པ་དྲི་ཞེམ་དང་ངར་བ་གཉིས་ཤས་ཆུང་ལ། ཅིག་ཤོས་ཆེ་བའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས། དྲི་ཞེམ་པ་དང་། ངར་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལྟན་དང་གསུམ་དུ་གསུངས། ཚ་ལྟན་ལ་མི་མཉམ་མཉམ་གཉིས་ཀྱི་ན་ལེགས། རྐེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདུག་ཉིད་དོ། །གང་ཞེན། རྒྱའི་རེག་བྱ་སོགས་འཇུང་བ་བཞི། འབྲས་བུའི་རེག་བྱ། འཇམ་རྩུབ། ཕྱི་ཡང་། གྲང་བ། བཀྲེས་སྐོམ་བདུན་ནོ། །གྲང་བ་ཆུ་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་དོ་བ་འདོད་པའོ། །བཀྲེས་པ་ཞོ་ནང་རླུང་ཤས་ཆེ་བས་ཟས་འདོད་པ། སྐོམ་པ་མེ་ཤས་ཆེ་བས་སྐོམ་འདོད་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་འདོད་པ་སྟོས་པན། རྒྱུ་ལ་འབྲས་མིང་བཏགས་པའོ། །ཡུལ་ལྟ་ལས་གཟུགས་ཁམས་ན་དེ་ཙོ་བཀྲེས་སྐོམ་མེད་དོ། །ཡུལ་དུ་མ་དང་གཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། སྒྲ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་བཞི་རིལ་པོས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྐྱེད་ཟེར། ལུས་ལྟེའི་དབང་པོ་གཅིག་ཆར་

ཡུལ་དང་འཕྲད་ན། ཡུལ་གང་ཤས་ཆེ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱར་བསྒྱིད་ལ། མཉམ་ན་ལུས་ལས་ལྷུ་ཡི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་སྟེ་ཁ་བར་འདོད་པའི་རྒྱུད་གཏད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་མིན་ནི། ཀུན་སློང་གི་སེམས་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་སེམས་དང་། དེས་ནི་རིགས་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་བྱེད། སེམས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་དང་འགོག་སྙོམས་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། དེས་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཅོད། ཡང་སྐྱེས་མ་ཡིངས་སེམས་བཅས་བཟང་ངོ་། །ངོ་བོ་དགེ་དང་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་དེས་པ་སྟེ། དེས་མིག་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་བས་ལ། གཏོང་རྒྱུ་བྱུང་གི་བར་ཆུན་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བ་གང་། འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་སྐྱེད་རྟེན་གནས་འཕེལ་གྱི་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཐོབ་པ། དེས་ཐོབ་པ་བསལ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་ཉི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་སུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་དང་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡང་། ལུས་དག་གི་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་རྣམ་རིག་བཞིན་དུ་རང་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བྱེད་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་སོ། །འདི་ལ་སྨུ་བཞི། གཟུགས་ཡིན་ལ་ལས་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་མིག་སོགས་དང་གཟུགས་སྐྱ་ཞལ་པ་ལྟ་བུ། ལས་ཡིན་གཞན་གཉིས་མིན་པ་སེམས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད། གཟུགས་དང་ལས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་རིག་མིན་ཞེའོ། །འདུན་བཟང་ན་རེ། འདི་ལ་མ་ཚང་བསྟན་བཅོས་འགལ། །ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །ཡང་སྐྱ་ལྟག་བརྗོད་ཁྱད་པར་དུ། །བྱ་བ་ཁྱད་པར་མ་བྱས་སོ། །

ཞེས་བའི་སྐྱོན་འཞེན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྱུང་ལ་དབྱེ་བ། ལས། མཚན་ཉིད། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་འདོགས་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྲིད་བར་བསྟན་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ། རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་སྣ་ཁམས་དང་། རྐྱེ་དུད་མེ་དུད་རླུང་ཁམས་རྣམས། དེ་ལ་ཁམས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་འབྲས་བུའི་གཞགས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོག་མེད་འཁོར་བ་ནས་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་མ་མྱོང་བས་ན་འབྱུང་བ། ཚེན་པོ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཤས་ཆེར་འཇུག་པའོ། །བྱོ་བརྟན་གྱིས་རླུང་བྱས་པའི་གཞགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་བརྟེན་པ་གཏོར་མ། གཞགས་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ས་སོགས་ཡོད་པས་ཡོད་པ་རྒྱ་ཆེ། གནས་པ་ཐག་ཆེ་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་སྨས་འབྱུང་བ་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་བཞི་ཀ་ཡོད་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་གང་སྣང་བ་མཇོན་གྱར་མི་སྣང་བ་སོང་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། སས་གཞི་འཇིན་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་ཆུ་མེ་རླུང་གིས་རིམ་པར་སྣང་སྲིན་རྒྱས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་པོ། །

གསུམ་པ། ས་སོགས་རིམ་པར་སྣ་ཤ་ཉོང་བྱེད་ཀྱི་ཁུ་ཁྲག་ཆུ་མེ་རླུང་མཚན་ཉིད་དོ། །

བཞི་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་སྣང་དུ་ཞེ། ཁུ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་དང་མེ་ཡང་ངོ་ཞེས་དེ་

ཡང་ཁངོ་དབྱིབས་ལ་གྲགས། རྒྱང་ཚོགས་པའི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་གྲགས་ལ། སྐ་མ་དེ་དང་འདྲ་བ། མདོག་དབྱིབས་ལ་གྲགས་པའང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་དབྱེ་ཚུལ། དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དང་ནི་མིག་གི་ཁམས་སོགས་བརྟུན་འདོད། ཁོ་ན་ཉེས་པས་རིག་མིན་བསལ་ཏེ། །

གཉིས་པ་ཕྱང་པོ་བར་མ་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་གང་དུ་བསྟུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། ཚོར་བ་རང་སྟོང་བས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མྱོང་བའོ། །དེ་ལ་དོ་བོའི་སྐོ་ནས་གསུམ་མམ་ལྟ། རྟེན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས། ཡང་ན་དྲུག་ཏུ་འདོད། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉན་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཚོར་བར་འགྱུར་ལ་མེད་ན་རིག་པ་ཙམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་གཉན་སྟོང་བས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ན་མེད་དོ། །འདུ་ཤེས་ནི་སྟོ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅིང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟོ་སོགས་ལ་འཛིན་པ་དང་། བ་སྤུད་ལ་སྐྱེས་པ་དང་བྲད་མེད་སོགས་དང་། རྟེན་གྱི་སྐྲ་ནས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་གོ །ཡང་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཚུང་། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ། གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཚད་མེད་པའོ། །དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་ཀུན་བཏུས་ལས་དྲུག་སོགས་བཤད་དོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁྱད་

བར་འཛོན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་ཟེར་རོ། །འདུ་བྱེད་གཟུགས་ཆོར་འདུ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐོབ་པ་སོགས་སོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་ཁ་གཅིག་གིས་གཅིག་དང་། ལ་ལས་ཐ་དད། ལ་ལས་འདུ་ཤེས། ཆོར་བ། རེག་པ། སེམས་པ་བཞི་སེམས་ལས་ཐ་དད་ལ། གཞན་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་སོ་ཟེར། སེམས་སེམས་བྱུང་གཅིག་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉིད་མི་འཐད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་དང་། མེད་ན་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཉིད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དག་ཡུལ་དབང་སོགས་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་མདོའི་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་ཟེར།

གཉིས་པ། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་གསུམ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྣམས་བཅས་པ་དེ་བདུན་པོ་དག་ལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ལའང་། དངོས་དང་། དེ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཤེས་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་ངང་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོགས་དྲུག་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་བརྒྱད། སྒོ་བ་དོན་ཡང་དག་བདེན་གྱིས་དྲེམེད་ཀྱི་ཡིད་དང་དགུ་ཟེར། དགའ་བོ་དང་། ཀུའི་སྡེ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་རྣམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་སྒོ་སོ་སོ་ནས་མངོན་པས་དྲུག་ཏུ་སྣང་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཤུང་པོ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀུང་དུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་བདུན་སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། ཡིད་ཁམས་ཏེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་ག་ཏུལ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །

གཉིས་པ། རྣམ་ཤེས་དུག་པོ་སྤྱ་མ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དོགས་སྤངས་ལ། ཁམས་ཉང་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤངས་དང་། མང་བའི་རྩོད་སྤངས་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིགས་པར་མི་མཐུན་པའི་ཉང་བ་དགག རིགས་པར་མཐུན་པའི་ཉང་དུར་བསྟུ་ཚུལ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་རང་ཉ་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱང་བཤད་པས། ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དུག་ཏུ་མདོ་ལས་གསུངས་པར་འདོད།

དེ་ཡང་གོས་དམར་སྡེ་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྙིང་གི་ངོ་བོར་འདོད། དེ་གཟུགས་མེད་ན་ཡང་ཡོད་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟུ་བ་དང་། རྗེ་ལྷར་བསྟུ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དུང་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་གི་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བསྟུས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྣམ་རིག་མིན་པ་ལན་གཉིས་བསྟུས་ཟེར།

གཉིས་པ། བསྟུ་བྱ་སོ་གཉིས་བསྟུ་བྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་བསྟུ་ཚུལ་ཡང་རྣམ་གྲོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་ཏེ། འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་པས་བསྟུས་པ་བཞིན། རང་མིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་དུང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོས་ཡུལ་འཚོང་བསྟུ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མངའ་བར་ཐལ་བ་ནི། འོ་ན་མིག་རྟ་སྟ་དག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཕྱིར་ཞེར་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཞེན། མིག་དང་རྟ་བ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་པོ་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རེག་ལྡེ་ཞིང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། སྟོང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སུ་འདུ་བ་དང་། འབྲས་བུ་གཟུགས་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ཁམས་གཅིག་ཏུ་བཀྲང་ངོ། །འོ་ན་གཉིས་གཉིས་དགོས་པ་མེད་ཅེ་ན། རྟེན་ལྷས་མཛོས་བྱའི་ཕྱིར་ན་སྟེད་པས་ལས་བསགས་པས་གཉིས་གཉིས་འཐུང་ངོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཅན་ལ་དབབ་པ་ལ། ཕུང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་

བཞག་སྟེན་བསྟན་པ་དང་། གལ་ཆེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། གནས་ཀྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སྟེའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕུང་སོགས་སྟེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཕུང་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་དེར་འདུ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཞི་སྟེ། སྒྲ་དོན། དགོས་པ། གོ་རིམ། སྟེ་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པའི་རྟོག་སྟོང་དོ། །དང་པོ། སྟུང་ནས་དུང་ཞེས་ཆོས་དུ་མ་སྟུང་བའི་དོན་ནི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་། འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་བྱུང་བའམ། ནང་གིའམ། ཕྱི་ཡིའམ། རགས་པའམ། ཕྲ་བའམ། ངན་པའམ། གྱ་ནོམ་པའམ། ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའམ། ཉེ་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་མདོའི་དོན་འདས་སོགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་དང་། ནང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ནི་ཕྱི་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ནང་དང་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །རགས་ཕྲ་ནི་ཐོག་བཅས་ཐོག་མེད་དམ། ཡང་ན་རྟུལ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །ངན་པ་དང་གྱ་ནོམ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཡིན་དང་། རིང་བ་འདས་མ་འོངས་དང་། ཉེ་བ་དལ་འོ། །ཞེས་བྱེ་སྟྲས་ཟེར། དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ།

ཡིད་སོགས་རགས་ཐུན་ནི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་བའམ་ཡང་ན་ལས་ལས་རིགས་བར་བྱའོ་ཞེར། བཙུན་པ་ནི། འདས་སོགས་རང་མིང་གིས་བསྟན། ཐུ་རགས་དབང་ཡིད་ཀྱིས་བརྒྱང་བྱ། ངན་ཀུ་ནོམ་ཡིད་མི་འོང་དང་། ཡིད་འོང་ཉེ་རིང་ཡུལ་སྣང་མི་སྣང་ཞེར། ཚོར་བ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ཐུང་པོ་ལྟ་བ་ལས་ནི། དང་པོ་གསུམ་དུས་དང་། ཕྱི་ནང་རྒྱུད་དང་། ཐུ་རགས་རྣམ་པ། ངན་ཀུ་ནོམ་འགྲོ་བ། ཐག་ཉེ་རིང་ཡུལ་ལོ། །སྐད་ཅིག་དང་རྟུལ་ལ། བྱ་བའི་ཁྱུར་ཞྱེར་ནུས་དང་། ཐུང་པོར་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དོན་ཚང་བས་ཐུང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཐུང་པོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རེ་རེ་ཐུང་པོ་མིན་པར་ཡང་འདོད་དེ། ཐུང་པོ་བཏགས་ལོད་ཡིན་ན་རྟུལ་གཟུགས་ཐུང་མིན་པ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ། རྟ་ས་ལོད་ཡིན་ན་དེ་ཐུང་པོ་ཡིན་ནོ། །བདག་དམིགས་ཀྱི་རྒྱུན་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐོ་གྱང་པའི་དོན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་རང་བཞིན་ནི་རེ་ཤས་ཀྱི་དོན་ཏེ། ཐུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐུང་སོགས་སྤྱིར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། ཚོར་འདུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའི་དགོས་པ། ཞར་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཐུང་པོར་མི་འཛོག་པའི་འཐད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དགོས་པ་རྣོད་རས་པ་གསུམ་བཟློག་པ་དང་དབང་པོ་གསུམ་དང་། འདོད་པ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྤྱིར་ཐུང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་བློ་གྱི་ཐུང་ལྟ་

སྟེ། དེ་ལས་སེམས་ལ་བཞིར་དབྱེ། གཟུགས་ལ་དེ་བློ་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད། གཉིས་ཀ་ལ་དེ་བློ་ཕྱིར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་གསུམ་ལ་རིམ་བར་གང་སྤྲེལ་གྱིས་དང་པོ་སྟོང་སར་ཚབ་ཚུང་སྟེ། དངོས་པོ་ཐ་བ་དང་རིགས་མཐུན་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་སྟོང་ཚབ་འབྱིང་སྟེ། དངོས་པོ་རགས་པ་དང་། རིགས་མཐུན་ལ་སྟོང་། གསུམ་པ་སྟོང་ཚབ་ཆེ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐ་རགས། རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་པས་ཟིན། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་ཕུང་ལྔར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་འབྱིང་ལ་སྐྱེ་མཆེད། རྣལ་པོ་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་ཞེ་གནས་སྐྱེད་པ་ཆོག་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞེ་ལྷག་གཉིས་སྐྱེད་འབྱིང་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པ་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་འདོད་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། ཚོར་འདུ་གཉིས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་ལྷ་བ་ལ་རྟོད་པའི་རྟ་བར་གྱུར་པ་དྲུག་ཏུ་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་བས་ཚགས་ལྷན་གྱིས་ལས་སོགས་ཅིང་། དེའང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡིན་པས་དེ་དག་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་ནི་ལོག་ཤིག་ཏུ་ཕུང་པོ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཕུང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་དུ་མ་སྟེ་བཞི་པའི་དོན་དུ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྟན། ཕུང་

པོར་མི་སྣོན་པ་ནི། ཕུང་ལྟ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་དེ་རེ་ནས་མ་བསྟུས་ལ། ཕུང་པོ་དྲུག་པར་ཡང་མི་བཞག་སྟེ་དུ་མ་སྟུངས་པའི་དོན་མེད་པས་སོ།། གཞན་ཡང་ཀུན་ཉོན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་ལྟ་དང་། ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་གཞི་ཤེས་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བསྟན་ལ། འདུས་མ་བྱས་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མི་རྟང་བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་ངེ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་སྐྲོ་དང་རིགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ལ། ཕུང་པོའི་གོ་རིམ་དང་། ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་གཉིས། དང་པོ་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཐོག་མར་ཅན་ཡིན་པས་ཀུན་ལས་རགས་པས་ན། དེ་ནས་ཚོར་བའི་རྒྱུ་རགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་རགས་ཕྲའི་གོ་རིམ་དུང་། ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་བོ་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་དགའ། དེ་ལས་བདེ་སོགས་ཚོར་བ་ལ་རོ་སྤྱོད་པས་ཚགས། དེ་ལས་གཅང་བདེ་སོགས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱེ། དེས་ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་འདུ་བྱེད། དེས་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཡང་ན་སྟོང་དང་སྐོགས་པས་ཟས་དང་ཚོང་མ་བྱན་པོ་ཟ་པོ་དང་མཐུན་པའི་དུན་གྱིས་ཉེ་གཟུགས་ཚོར་བའི་རྟེན། ཚོར་བ་ཟས། འདུ་ཤེས་ཚོར་བ་གསལ་འདེབས་པ་ཚོད་མ། སེམས་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚོར་བ་འདུ་བྱས་ནས་ཉེ་བར་གཏོད་ཕྱིར་བྱན་པོ་སྟེ་ཟས་སྟོང་པ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཚོར་བས་ཕན་འདོགས་པའི་ཟ་བ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདོད་

པ་སོགས་ཁམས་རྣམས་རྟེན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱེ་སྟེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ཚོར་བས་ཏེ། དང་པོ་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ། གཉིས་པར་ཡིད་བདེ། གསུམ་པར་སེམས་བདེ། བཞི་པར་བཏང་སྙོམས། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ལ། སྔོན་རྩེ་འདུ་བྱེད་ཙམ་གྱིས་ཕྱེ་སྟེ་དེས་ཚོར་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཁྲིར་འཚེན་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་དེ་དག་གི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། དུ་ལྟའི་དོན་འཛིན་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ལྟ་སྟོན་ལ་བསྟན་ལ། ཡིད་ནི་དུས་གསུམ་དང་དུས་མིན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་བཤད་དོ། །ལྟ་བོ་དེ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དོན་འབྲས་གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་ཕྱིར་མིག་སོགས་དང་པོ་བཞི་བསྟན། ལུས་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱིས་བཤད། བཞི་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་གཞན་མིག་རྟ་གཉིས་ནི་ཆེས་རྒྱང་རིང་པོ་ལ་འཛིག་པས་སྤང་བསྟན་ལ། རྟ་བ་ལས་ཀྱང་མིག་རྒྱང་རིང་ལ་འཛིག་པས་སྤང་བཤད། སྣ་ལྕེ་ནི་ཡུལ་ཐད་ནས་ཉེ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་པས་ཕྱིས་བཤད་དོ། །སྣ་ནི་ལྕེ་བས་ཆེས་སྙུར་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་སྤང་བསྟན་ལ། ཡང་ན་ལུས་ལ་རྟེ་ལྟར་མིག་སོགས་གནས་པའི་ཚོ་རིམ་བཞིན་ཏེ། མིག་དང་པོ་ན་གནས་པ་ནས། ལུས་བྱིང་ཐལ་ཆེར་འོག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོ་རིམ་ལྟར་ཕྱིའི་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་ཚོ་རིམ་ཡང་དེས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུའི་ཚོ་རིམ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་

རོ།། །།བཞི་པ་ཅི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ཆར་གཟུགས་ཡིན་ན་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྟོད་ཅེ་ན། མིག་གི་ཡུལ་དེ་གཟུགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅུ་པོ་སྐྱེ་མཆེད་བྱེ་བྲག་ཙོ་ཚེའི་དོན་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ལས་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ནར་སྨྲི་སྐྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲར་བ་དང་། གཞན་རང་མིང་གིས་གོའོ། །ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཡིན་ཀྱང་ཁམས་བདུན་ལ་ཚོགས་ཟེར་བ་མིང་མེད་མིང་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་གཞན་སོ་སོར་རང་མིང་གིས་ཤེས་ལ། འདི་ལ་སྨྲི་སྐྲ་ཐོད་པས་སོ། །ཡང་ན་ཚོར་སོགས་ཆོས་མཉང་པོ་བསྟས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཆོག་མྱང་འདས་འདིས་བསྟས་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པར་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས། ཡིད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཤེས་བྱ་བ་བར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱང་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་བསྟན་ལ། ཚོས་ཕྱང་གི་བསྟན་དཔོས་སུ་བཤད། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་བསྟན་པར་གདམས། ཁམས་གཉིས་ལ་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དཔོས་དང་། ཞར་ལ་ཚོས་ཕྱང་གི་ཚད་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཕྱི་དག གང་རྟམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །མདོ་སྡེ་བས་རྟ་བའི་ཡུལ་གྱུར་སྐྱར་རང་མཚན་བའི་ཚོག་གམ། བྱེ་སྨྲས་ཡིད་ཡུལ་ལྡན་མིན་མིང་ཡིན་པར་འདོད་པས། དེ་དག་ནི་སྔ་མ་ལྟར་ན་གཟུགས་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ

འདུས་སོ། །

གཉིས་པ། ཚོས་ཕྱང་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཤྭ་རིའི་བུས་ཀེ་བར་བསྟུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཙམ་རེ་ཡིན་ཅེས་རྗེ་ན། དེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དྲུག་སྟོང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན། ཚོས་ཕྱང་བཀྲ་ཤིས་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དུང་ཕྱུར་ཕྱག་བཞི་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་བཀྲ་དུ་འགྱུར་རོ། །བམ་པོ་སྣ་ཡ་ཕྲག་གཅིག་དྲུག་འབུམ་བཀྲ་ཤིས་སོ། །ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཆོགས་བཅད་ཤང་པ་རེ་ལ་ཆོག་འབྱུས་སོགས་གཉིས་ཞཱན་བསངས་ཀྱི་ཚོགས་བར་ཉེར་བཀྲ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ཕྱུང་པོ་དང་ལུ་སོགས་བསུ་ཁམས། སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་སྐྲ་ཚན་རེ་རེ་རྣོ་གས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་རེ་རེ་ཚོས་ཕྱང་རེ་ཡིན་གྱི། ཤོ་ལོ་ཀའི་གྲངས་དེས་མེད་ཟེར། ཆགས་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་པ་ཐ་དད་པ་བཀྲ་ཤིས་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཅི་རིགས་པར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཟད་པར་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད། ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས་ཁམས་དྲུག་རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་རྣམས་ནི། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་དཔྱད་ན། ཏིལ་བཞད་པར་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དེར་བསྟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཟག་མེད་ལྔ་བྱེ་སྐྱ་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཟུགས། ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གཉིས་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་གྲོལ་ནི་མི་སློབ་བའི་མོས་པ། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱ་བྲག་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་བཞི་འདུ་བྱེད་དོ། །སྟིག་བཞག་ས་ཡི་

རང་སར། གསོལ་གདབ་ཀྱི་ཕྱང་པོའང་འདུ་བྱེད་དེ། འགྲོད་དང་དད་དང་འདུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དག་རིག་པས་སོགས་གསུམ། ཕྱང་པོ་ལྔས་བསྟས་པའོ། །ཟད་པར་བཅུའི་དང་པོ་བརྒྱད་མ་ཚགས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྟས། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕྱང་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱིས་སོ། །ཟིལ་གནོན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟུ་ཚུལ་ཀྱང་ཟད་པ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་འདྲའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དེ། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ། ཁམས་དྲུག་གི་ས་སོགས་བཞི་རེག་བྱ་ཡིན་ལ། ཁམས་དྲུག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ལས་བྱེ་བྲག་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྲོ་དང་སྐར་ཁྲང་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་བུ་གཉའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཤེས་བྱ སྟེ། དེ་ཡང་ཉིན་མོ་སྟང་བ་དུང་མཚན་མོ་མུན་པ་དག་ཡིན་པས་གཟུགས་ཡིན་དོ་ལ། བྱེ་སྨས་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ཐོག་བཅས་ཉེ་འཁོར་ཏེ་གཟུགས་ཡིན་དོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པས་སྟང་མུན་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཆོས་ཁམས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཁམས་མིན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྣམ་རྟོག་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་སེམས་ཁམས་བདུན་དུ་འདུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འདོད་པ་དང་། གཟོད་སེམས། རྣམ་འཚེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ། གཟོད་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཁམས་དྲུག་རྩུབ་གཉིས་ཏེ་དག་ལ་མ་ཁས་ན་ཁམས་ལ་མ་ཁས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། མིག་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཐོག་མར་བཅས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། ལུང་བསྟན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་གསུམ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དམིགས་བཅས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་ཁྱད་པར། འཕྲང་བ་འཕྲང་འཕྱུར་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། རྣལ་ཕྱན་བསགས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། གཅོད་བྱེད་གཅད་བྱར་གྱུར་མ་གྱུར་གྱི་ཁྱད་པར། བྱང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། ཐོབ་པ་འབྱུང་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར། རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྐང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། ལྷ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚན་ཚུན་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། དབང་པོ་དུས་ཡུལ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར། དབང་པོ་ཡིན་མིན་དུ་དཔྱད་པ་ལ། སྟེ་སྐྱབས་ཉེར་གཅིག་སྟེ། རྫ་སོ་དང་པོ་ལྟན་མི་ལྟན་ནི། རྟག་མི་རྟག་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་སྟེ། གོང་དུ་དམིགས་བསལ་དུ་འཆད་ན་བདེ་ཞིང་། མིང་ནི་ཉེར་གཉིས་དོན་གྱི་ཉེར་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དང་པོ། མིག་གི་ཤེས་པས་འདི་ནའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ར་ནི་གཟུགས་གཅིག་པུ་གཞན་བརྟུབ་བསྟན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ། ཞན་ཚུན་སྐྱེབ་པས་ཐོ་གས་པ་དུང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བཟུ། སྐྱེབ་པས་ཐོ་གས་པནི་གཅིག་གི་ཚོ་སངར་གཅིག་མི་འཛུག་པའོ། །ཡུལ་ལ་ཐོ་གས་པ་མིག་སོགས་རང་ཡུལ་ལས་གཞན་ལ་མི་འཛུག་པའོ། །དམིགས་པ་ལ་ཐོ་གས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་འཛིན་གྱི་གཞན་ལ་མི་འཛིན་པའོ། །ཡུལ་དང་སྐྱེབ་ཐོ་གས་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ཐོ་གས་སྐྱེབ་མི་ཐོ་གས་ནི། སེམས་ཁམས་བདུན་དང་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ལྟ། གསུམ་པ་དབང་ལྟ། བཞི་པ་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་པའོ། །མིག་ལ་ཡུལ་ཐོ་གས་ལ་ཆུ་དང་། སྐམ་ཉེན་མཚན་ལ་ཐོ་གས་མི་ཐོ་གས་ཀྱི་མུ་བཞི་ཡུལ་དང་དམིགས་ཐོ་གས་ཀྱི་མུ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་བཏུད་དེ། གང་ཞེན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དེ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་གསུམ་མོ། །བཞན་དུ་བཅུ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་གསུམ་མོ། །

བཞི་པ། འདོད་ཁམས་སུ་གྱུར་པ་ཁམས་བཅོ་བཏུད་པོ་ཐམས་ཅད་དོ།། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །གང་ཞེན། ཡུལ་དྲྭ་རྩ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྟེ་དང་ནི། ཕྱི་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གྱུར་པས་བཏུད་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིད་དང་། ཕྱི་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིད

ཡོད་དེ། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚེས་ཡིད་རྟོམ་ཤེས་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཟག་མེད་དང་། ཁམས་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་རྒྱས་པ་དང་སྐྱོམ་སྦྱང་ཡིན་པས་སོ། །དེས་སྟོན་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྟོང་ཟག་པའི་རྟེན་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀ་མིན་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་མི་སྲིད་དེ་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་སོ། །དེས་སྟོན་པས་ལུས་ཀིན་སྦྱངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གིས་བསྟུས་པའི་རེག་བྱ་དང་། ལུས་ཤེས་ཀྱང་ཟག་མེད་དུ་འདོད་པར་བཤད་དོ། །

བྱག་པ་ལ་དོངས་དང་། ཞར་བྱུང་དགོས་ཆེད་གཉིས། དང་པོ། རྟེན་བར་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཐྱིར་བལྟས་ཀྱི་རྟེན་ཞིང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཐྱིར་རོ། །ཐ་མ་ཚོས་སོགས་གསུམ་ནི། གཉེས་བཅས་རྟོག་མེད་དཔྱོད་བཅས་གཉེས་མེད་དེ་བསམ་གཏན་སྐབས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་རྣམས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་གཉེས་ཀ་སྤྱད་སོ། །

གཉེས་པ། སྐྱོ་ལྡོག་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ནི་གསུམ་ལས། དེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་རྟོག་སེམས་བྱུང་ནང་དུ་འཚང་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་དེ་ངེས་རྟོག་དང་། གཡེང་ཞེས་བས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཐོས་

བསམ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་མིང་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་དྲན་པ་མཁས་པར་བཞག་མ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་ཀྱི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །

བདུན་པ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །ཚོར་ཀྱི་ཕྱེད་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་བཅས་སོ། །ཁམས་ལྔ་མ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ནི་དམིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་བོ། །

བརྒྱད་པ། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བས་མྱ་ཉེན་པ་ནི་དགུ་སྟེ། དམིགས་བཅས་སུ་བཤད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྦྲེལ། །ཉོན་པ་ནི་ཉེན་བྱེད་སེམས་ཀྱིས་བརྟུང་ནས་གཟུང་བྱ་ལ་ཞན་གཡོད་བྱས་ན་སེམས་ཀྱིས་ཚོར་བའོ། །དེས་ན་སེམས་དང་བཅས་བའོ། །མིག་སོགས་ལྔ་དང་གཟུགས་དྲི་ར་རེག་དགུ་པོ་གཞན་ཉི་ཤིན་མ་ཉིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟེ། དབང་ལྔ་འདས་འོངས་མ་ཉིན་པ། དུ་ལྔ་བཉིན་པ། གཟུགས་སོགས་བཞི་དུ་ལྔ་བ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཉིན་པ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱུད་བསྟས་དུ་ལྔ་བ་ལ་ཡང་རུ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱ་བ་སྟ་སོ་སེན་བཤང་གཅི་མཆིལ་སྟབས་ཁྲག་སོགས་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྟས་པའི་གཟུགས་སོགས་མ་ཉིན་པའོ། །

དགུ་པ། རྣ་བ་བྱ་འབྱུང་དང་འབྱུང་འགྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ས་སོགས་བཞི་འབྱུང་བ་དང་། འཇམ་སོགས་བདུན་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔག་མ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ལ། ཚོར་ཁམས་ཕྱོགས་

གཅེག་རྣམ་རིག་མིན་པ་དག་ཀྱང་འགྱུང་འགྱུར་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ།། །

བརྒྱ་པ། གཟུགས་ཅན་བརྒྱའི་རྣལ་ཕྱན་བསྟན་པའོ། །གཞན་བརྒྱད་དེ་མིན་ནོ། །

བརྒྱགཅིག་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བསྡེག་འཇལ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཅོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་གཅད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས། གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞི་ཡི་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་བཅད་བྱ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་འབྱེལ་རྒྱུན་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །དེ་འོད་ལྟར་དྲངས་པས་སོ། ། སྣའི་རྩེ་མོ་བཅད་པས་རེག་བྱ་འཇིན་པ་ནི་དུམ་བུས་མི་འཇིན་པས་དེ་འབྱར་བ་ན་དབང་ཅན་གྱི་ལུས་དང་འབྱེལ་བས་རྒྱས་བྱུང་གིས་དབང་པོ་སྣང་སྐྱེས་པའོ། །སྨིགས་བུ་སོགས་ཀྱི་མཇུག་མ་བཅད་པ་འགྱེལ་བའང་རྟུང་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་དང་སེམས་མིན་ཏེ། རྒྱུ་གཉིས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །དབང་པོ་གཅོད་བྱེད་ཀྱང་མིན་ཏེ་དྲངས་པས་སོ། །སྒྲ་ལ་རྒྱུན་མེད་པ་དང་། ཆོས་དང་སེམས་ཁམས་ལ་ལུས་མེད་པས། འདུས་པར་མི་གནས་པས། གཅོད་བྱེད་བཅད་བྱ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། འོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་གཅོད་བྱེད་དང་བཅད་བྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་མེས་བསྡེག་པར་བྱ་བ་དང་། སྐང་གིས་འཇལ་བར་བྱེད་པ་འང་དེ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ། སྣེག་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྣང་སྟེ། ཁ་ཅིག་སྣེག་བྱེད་མེ་ཁོན་ཡིན་པར་རེག་བྱ་དང་། གཞལ་བྱ་ཕྱི་བཁོན་ཡིན་པས་དེའང་རེག་བྱ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་རེག་བྱ་ཁོན་མིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དེ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར།

བཙུགཉིས་པ་ལ། བྱང་བ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡིན་མིན་རེས་པ་བཤད་པ་དང་། མ་རེས་པ་བཤད་པ། ཐོགས་མེད་བརྒྱད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་དབང་པོ་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསྨིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ནི་བཞི་སྟེ། ཟས་དང་། བསྒོམ་ཞེ་དང་དྲིལ་ཕྱིས་སོགས་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཚངས་སྤྱོད་དང་ལྡ་ཟེར་ཡང་། དེ་མི་གཙོ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྒྱས་བྱེད་མིན་ནོ། །སྤྲུལ་ཤུ་ཆད་ནས་མཚམས་སྤྱོར་བ་དང་། བརྟེན་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱར་བཏུབ་བས་རྣམ་སྨིན་ལ་ལས་སྐྱེས་པ་མི་ནོ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དགེ་སློང་སྐྱན་པ་བཟང་ལྡན་གྱི་ངོ་འཚོར་བ་འཇིག་གི་མཚོད་རྟེན་ལ་དྲིལ་བུ་བཏགས་པའི་རྣམ་སྨིན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། ལས་ལས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་དེ་ལས་ཚངས་དབྱངས་ཏེ་བརྒྱད་པ་གསུམ་མམ། ལས་ལས་འབྱུང་བ། དེ་ལས་རྒྱས་བྱུང་། དེ་ལས་རྒྱུ་མཐུན། དེ་

ལས་གསུང་དབྱངས་འབྱུང་བས་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་དག་ལས་བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་དངོས་སུ་མི་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚད་ནས་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཚོར་བ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། བརྒྱད་པ་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་འདོད་དགུར་འབྱུང་བས་དང་། ལུས་ཚོར་འགའ་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་འབྱུང་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལ་རྒྱས་བྱུང་དང་རྒྱུ་མཐུན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཟེར། རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མཐུན་ལྡན་བ་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སེམས་ཁམས་བདུན་ཚོས་དང་བརྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱས་བསྟེད་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་རྒྱས་བསྟེད་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ཁམས་ལྔག་མ་གཉན་གཅུགས་དྲི་ར་རེག་བཞིའི་རྣམ་སྨིན་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་ཀ་དང་། ཕྱི་རོལ་རྒྱུ་མཐུན་ལས་སོ། །

གསུམ་པ། རྫས་ལ། རྟག་བརྟན་གྱི་རྫས་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ། རང་རྒྱུད་བྱུང་བ། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་བཞི་ལས། རྟག་བརྟན་གྱི་རྫས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཚོས་སོགས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་སྐུག་བསྔལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་བའི་ཁམས་ལྔག་མ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་

ཡིན་པས་འདུས་བྱས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ཡོན་ཏན་གཅིག་དང་། ཐ་མ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ།། །།

བཅུ་གསུམ་པ། མིག་དང་ནི། དེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་གཉིས་པོ་དུག་སོ་སོ་དུ་ཞེས་པས་མྱ་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། མིག་དབང་ཐོབ་ལ་མིག་ཤེས་མ་ཐོབ་པ། འདོད་པར་སྐྱེས་པ་རིམ་གྱིས་མིག་དབང་ཐོབ་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མིག་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དགེ་བའི་ཐོབ་པ་སྟར་ནས་ཡོད་ཟིན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འཐོས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་རང་ས་ན་མིག་ཤེས་མེད་པས་དང་། དབང་པོ་གསར་དུ་ཐོབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མིག་ཤེས་མི་ལྡན་པ་ལྡན་པ་ཐོབ་ལ། མིག་དབང་མ་ཐོབ་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལྡུག་འམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འཐོས་ནས། འདོད་པ་དང་དང་པོའི་བར་སྐིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚེ་ནའོ། །དེ་གཉིས་མིག་དང་པོ་ནས་ཡོད་པས་སོ། །

མྱ་གསུམ་པ། ལྟུན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་ཀྱི་འཐོས་ནས། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལྟུ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པ་གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་མིག་དང་

གཟུགས། མིག་ཤེས་དང་གཟུགས་ཀྱི་མྱུ་བཞི། དེ་བཞིན་རྟ་བ་སོགས་ལ་སྣང་རོ། །ཡང་སྒྲས་མིག་དང་མིག་ཤེས་སོ་སོར་དང་། ལྟེན་ཅིག་ཏུ་ཞི་ལྟེན་པ་ཡོད། ཅེས་ཟེར། བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་མྱ་དང་བོ་དང་། དང་པོ་དང་འདོད་ཆེན་མིག་མ་ཐོབ་བ་དང་། དེ་བཏང་བ་གཉིས་པ། དེའི་ཆེན་ཅན་ཐོབ་པ་མ་བཏང་བ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་གསུམ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་ཆེན་ཅན་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལྟག་མ་རྣ་བ་ལའང་སྣང་ཞིང་། སྣ་ལྟེ་ལ་མྱ་བཞིའི་གཉིས་སྣང་རྟུང་ངོ་། །ལུས་ཤེས་ཐོབ་ཚུལ་མྱ་བཞི་འདྲ། ལྟན་མྱ་གཉིས་པས་འཇོག་འདྲ། ཡིད་ལ་གསར་ཐོབ་དང་སོ་སོ་བ་མེད་དོ། །

བརྟུབཞི་པ། ནང་གི་སབས་པའི་ཁམས་བརྟུག་ཉིས་ཏེ། གང་ཞེན། གཟུགས་ལ་སོགས་ཕྱིའི་ཁམས་དྲུག་མ་གཏོགས་ཆོས་ཁམས་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ངོས་འཛིན་གཉིས། དང་པོ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣ་ཏུ་རྟེན་པ་དྲང་བཅོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ལས་ནི་ཡིད་བསྒྱེད་པ་ཡིན་ན། འཕགས་པའམ་སོ་སྐྱེ་གང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་དེས་བར་བརྟེན་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གམ་ཞེས་ཡིད་ཡུལ་དུ་རང་གི་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་

མ་གཏོགས་དུས་གསུམ་གྱི་ཚོར་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ལ། རང་རིག་འདོད་ན་དེ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་སྟོམ་པའི་དམིགས་པར་ཚོར་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའོ། །དོ་ན་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཅས་ཏེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ལོ་ཞེན། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་མི་བྱེད་པ་ནི་དེ་མཚུངས་སོ། །ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་ནི་རྟེན་བཅས་དང་ཡང་དེ་དུང་མཚུངས་པ་དུག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ནི། ཁམས་གང་ཞེག་རང་གི་བྱེད་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས། བྱེད་པ་རྟེན་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་བལྟ་བ། ལྟ་འགྱུར་རྣམས་རྟེན་བཅས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་བར་དུའོ། །དེ་མཚུངས་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་འགགས། འགག་བཞིན། འགག་འགྱུར། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོར་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཅེ་བས་ཟེར། ནུབ་ཕྱོགས་པས་མི་སྐྱེའི་ཚོར་ཅན་ལ་འདོད་པ་དང་དང་པོའི་ལྟ་བུ་རྣམ་ཤེས་ལྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མི་ལྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ལང་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་ཁམས་ལྟ་ལའང་མཐོང་། མཐོང་འགྱུར་སོགས་སྨྲ་རོ། །སེམས་ཁམས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྟེན་བཅས་སུ་དེས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ། མི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་མི་འཛིན་པས་དེ་མཚུངས་སོ་ཟེར། མིག་སོགས་གཅིག་གི་རྟེན་བཅས་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བཅས་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཉིས་སོགས་མིག་གཅིག་གིས་མི་བལྟ་བས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དུག་ནི་ཡུལ་ཐུན་

མོང་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡིན་རུང་། ཏྲི་སོགས་ཀྱང་ཐུབ་ནས་འཛིན་མོད། གཅིག་ལ་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ལྟས་བྱིན་གྱི་སྣའི་ནང་གི་སྲིན་བུ་སོགས་ཀྱི་སྣའི་རྩམ་ཤེས་བསྒྲིད་བསྲིང་བས། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །

བསྒྲུབ་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་གྱི་ཡོག་རྟོག་དགག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་ཅན་བསྒྲུབ་ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདེན་པ་ལ་ཡོག་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀུན་ནས་བསྒྲེས་པའི་དེ་དང་འབྲེལ་བའང་མིན་པས་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །མིག་ཤེས་སོགས་ལྔ་ཡང་སྟོམ་སྤང་ཡིན་ལ། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཐ་རྒྱས་གྱ་བརྒྱད་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་བཅས་མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་བཅས་ལྷག་མ་སྟོམ་སྤང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ། འདིར་གནས་མ་བུ་སྟེ་ན་རེ། སོ་སྐྱེ་དང་དཔ་སོང་གི་ལུས་དག་གི་ལས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ན་སོ་སྐྱེ་འགག་ས་འཕེ་ཐྱིར་དང་། མདོ་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགོག་པར་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དེ་མིན་ཏེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་ན་མཐོང་སྤང་མིན་ལ། གལ་ཏེ་སོ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྱལ་སོ་སྐྱེ་མིན་པའམ། དེ་དག་བ་ཡིན་ན་དག་རྒྱ་ཚད་པ་སོ་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ་

བས་སོ། །དེས་ན་སོ་སྐྱེ་མ་སྐྲིན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །དན་སོང་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཡིན་བས་དེས་བདེན་པ་ལ་ལོག་བར་མི་རྟོག་ཅིང་། དེའི་རྟེས་འབྲང་ཐོབ་བའང་མི་ན་བས་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །སོ་སྐྱེ་དང་དན་སོང་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་ཀ་འང་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་མི་ན་པ་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །མཐོང་སྤང་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བས་ཁྱབ་བོ། །དན་སོང་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལ་འདོད་དོ། །གཟུགས་དང་དབང་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཡང་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སོ་སྐྱེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན། སྤྲུལ་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་ཚའང་སོ་སྐྱེར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་དེ་སྲོང་བ་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་བདུན་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མིག་གི་ལྟ་བ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ། མྱོག་དུང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་གཅིག་མིག་རྟེན་བཅས་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི། ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་ཡུལ་ལ་དེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི། འཇིག་ལྟ་སོགས་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། སློབ་པའི་ལྟ་བ། མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་དང་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལྟ་ཉོན་མོངས་ཅན།།ཁ། འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་ལྟ་བ་གེ་བ་ཟག་བཅས།།ག སློབ་པ་སྐོམ་སྤང་དང་བཅས་པ།།ང མི་

སྒོབ་པ་དེ་མེད་བའོ།ཞེ། ལྷ་ཚུལ་ཡང་། རིམ་བར་མི་གསལ་བ་སྤྲིན་བཅས་དང་།ཀེ། ཟུང་ཟད་གསལ་བ་ཤེས྄ིན་མེད་ཀྱི་མཚན་མོ། ཤེན་ཏུ་གསལ་བ་ཤེ། དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཅེ།ཉིན་མོ་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་བའི་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཡང་ཡིད་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལྟ་བ་ཡིན་ན་གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་སྙམ་ན། རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་བའི་བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི། རང་ཡུལ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། འོན་མིག་ཀྱང་ལྟ་བར་མི་འཐུབ་ཤེ་ན། མིག་གི་ཤས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བའི་ཚནས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བམ་ཤེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ཏེའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་ནི་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི་གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་བའི་ཕྱིར་ཤེས་ཟེར། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་དེ་ཐོགས་མེད་ཡིན་བས་བར་ཆོད་ཀྱང་མཐོང་བགོགས་ན་དེ་མིན་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། ལོ་ཤེས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་བས་དེ་བླྭགས་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཡང་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚང་བས་སོ། །ཚངས་ཤེལ་དང་ཆུ་སོགས་ཀྱིས་ཆོད་ཀྱང་མཐོང་བས་སོ་ཟེར། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གི་ཀྱང་མཐོང་སྟེ། གཉིས་ཀས་མཐོང་བའི་གཞལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་གཉིས་སུ་ཚད་བས་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཚད་བར་ཐལ་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མིན་བས་

ཡུལ་ན་མི་གནས་པས་སོ། །

བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ། དབང་ཡུལ་རྟེན་ཚུལ་དང་། དབང་ཤེས་རྟེན་ཚུལ། ཞར་ལ་དེ་གསུམ་ལུས་དང་བཅས་པ་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དུག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབང་ཡུལ་ཐུབ་མ་འཐུང་དང་། མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། མི་གྲང་ཡི་དང་རྣ་བ་གསུམ་ནི། རང་གི་ཡུལ་དྲང་མ་འཐུད་པར་འཛིན་ལ། སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གཞན་དུ་སྟེ་ཐུབ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ། སྣ་དང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ནི། ཡུལ་ནི་དབང་པོ་རང་གི་རྒྱལ་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཡི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་འཛིན་པར་འདོད། ཡིད་ལུས་ཅན་མིན་པས་ཚད་མེད་ལ། མིག་རྣམ་རེས་འགའ་དབང་པོ་བས་ཆེ་བ་དང་རེས་རྒྱང་། རེས་མཉམ་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་དག་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཐུབ་གཅིག་གིས་བསྒྲེད་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་གཉིས་ཐུབ་མིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁམས་དེ་དག་གི་ཐ་མ་འི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་སོགས་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དུག་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་ལྔ་པ་ལྔན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འང་ཡིན་ལ། འང་ཞེས་ཡིད་འདས་པ་འང་ཡིན་ཞེས་སོ། །འདིར་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་མིན་མུ་བཞི་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་ལྷོས་ནས་རྟེན་ཡིན་པ་དབང་ལྔ། ཅིག་ཤོས་སེམས་སེམས་བྱུང་འདས་མ་ཐག་པ། གཉིས་ཡིན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད། ཕྱིའི་གཟུགས་ཅན་ལྔ་མུ་བཞི་པའོ།།

ཡིད་ཤེས་ལ་ལྷོས་ནས་མྱ་དང་ཡོ་མེད། མྱ་གཉེས་པ་དང་བཞི་པ་འདྲ། གསུམ་པ་ཡིད་སྟ་མ་གཉེས་གཅིག །

གཉེས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ན་མིག་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཟུགས་ཤེས་སོགས་མི་བརྗོད་ཟེར་ན། དབང་པོ་དེ་དུག་གྱུར་པས་ཤེས་པའང་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་འགྱུར་ན་ཁན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་འགོ་ཞིང་དབང་པོ་གསལ་ན་ཡུལ་མི་གསལ་ཡང་བྱ་རྐོང་ལྟར་ཤེས་པ་གསལ་ལ། དབང་པོ་མི་གསལ་ན་ཡུལ་གསལ་ཡང་ཤེས་པ་མི་གསལ་བས་སོ། །རྟེན་ཐུན་མོན་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དེ་དག་གི་སྐྱེས་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྟན་ཏེ་རྗེ་སྐྱ་དང་ནས་ཀྱི་སྐུ་གུ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ནི་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཡང་ལུས་གང་ལ་གནས་ཏེ་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་རྣ་བས་ཉན་པ་སོགས་ལ་ལུས་མིག་གཟུགས་ཤེས་བཞི་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཟེར་ན། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་བའང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ། ཡུལ་སྐྱ་གཟུགས་རེག་གསུམ་འདོད་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ས་ལྟ་བའོ། །མིག་རྟ་ལུས་ཤེས་གསུམ། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནའོ། །དེ་ར་སྟ་ལྷའི་ཤེས་པ་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་རང་སའི་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ།

གཏན་བཞི་པའི་མིག་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའམ་གསུམ་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་ས་ཐ་དད་པའོ། །ཞེས་སྨྲོས་གོ་བར་བྱས་ནས། གོང་མའི་ལུས་རྟེན་ཁོག་པ་ལ་འདོག་མའི་མིག་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ས་ན་མིག་མཆོག་ཡོད་པས་སོ། །འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐུག་བས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་མའི་མིག་ལ་གོང་མའི་ཤེས་པ་མཆོག་མི་བརྟེན་ནོ། །གོང་མའི་མིག་ལ་འོག་མའི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པ་སྨིན་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །དང་པོ་པས་འདོད་པའི་མིག་ཤེས་ནི་མི་རྟེན་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །མིག་ཤེས་ཙམ་པོ་དེ་ཡི་ས་ངང་ས་དང་། གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་གཟུགས་མཐོང་སྨིན་དེ། དང་པོའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གོང་མ་གསུམ་དང་འདོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་ཡིན་གྱི་འདོད་པས་གོང་ས་མི་མཐོང་ངོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བར་མ་ཟད་རྟེན་ལུས་ཀྱི་འཁོར། གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཤེས་ས་ཐམ་ས་ཅད་དུ་ཡི་རིགས་པར་མཐོང་རྟེན་བྱེད་དེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ས་ལྔ་ཡི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྔ་པོའི་གཟུགས་མཐོང་ནུས་པས་སོ། །མིག་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རྣ་འཁོད་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ལུས་ལ་འོག་མའི་རྣ་བ་མ་ཡིན་སོགས་སྨྲོས་པར་བྱའོ། །སྟེ་ལྷེ་ལུས་དབང་གསུམ་དུག་ནི་ཕྲད་ནས་འཛིན་པས་ཡུལ་ཤེས་ཐམ་ས་ཅད་རང་གི་ས་ལ་ཉིད་ཅེས་སྨྲོས་བསྟན་ནས། དམིགས་བསལ། ལུས་དང་རེག་བྱ་ལུས་

དབང་གསུམ་རང་སྣང་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཀྱིས་རེག་བྱ་འཛིན་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐ་པ་དུང་ནི། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོས་རེག་བྱ་འཛིན་ན། རྣང་གི་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་ཏོ། །ཡིད་སོགས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་དེའི་རྟེན་ལུས་ནི་སྐ་མ་རེས་ཏེ་ཅིགས་ཙོད་བར་གནས་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་བར་ཡང་འཆད་དོ། །བརྒྱད་གྱུ་པ། དབང་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་བར་ཤེས་བར་བྱ་བ་ཕྱི་ཡི་ཡུལ་ལྔ་ཡིན་ལ། ལྔག་མ་བརྒྱགས་ནི་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཏུས་ཤེས་བྱའོ། །ཉེ་ཤུ་པ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཁམས་ནི་སྣང་ཅིག་མ་མིན་བས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་འདུས་བྱས་ཡིན་བས་མི་རྟག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམ་དང་ལྡན་ཅིག་ཤེས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་འདུ་བྱེད། ཤེར་གཅིག་པ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིད་སྣོག་དང་དད་སོགས་དང་ཚོར་སོགས་དུང་། ཟག་མེད་གསུམ་དང་བརྒྱ་བཞི་སྟེ་ཁམས་གང་དག་ནི་བརྒྱ་གཉིས་ནང་གི་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་དུང་པོ་ཡིན་ལ། ལྔག་མ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིད་དང་། གཟུགས་སོགས་ལྔ་དབང་པོ་མིན་པར་གྱུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། ཆོས་མངོན་པའི་མདོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

❋ གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ཚོས་ལས་གལ་ཆེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དབང་པོའི་གནས་འཆད་པ་ལ། གནས་དང་། ལེའུའི་སྐབས་བསྟུ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། འདུས་བྱས་ཀུན་བྱང་གི་གཙོ་བོ་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་བཤད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་སྟེ་དང་པོ་ལ། དབང་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། གྲངས་ངེས། སྐབས་སུ་བབས་པའི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ་བཞི། དང་པོ། བྱ་མདོའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ། མདོ་ལས། བྱམ་ཆེ་རང་བཞིན་ཉན་གྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ནས་ལུས་བར་དང་། ཡིད་དང་། མོ་དང་། ཚོ་དབང་དང་། སྲོག་དང་། བདེ་སྡུག་དང་། ཡིད་བདེ་དང་། མི་བདེ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། དད་སོགས་ལྟ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་བར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོའོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་ལུས་མཇོས་པར་བྱེད་པ། ལུས་ཡོངས་སུ་བསྡུད་པ། རང་གི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་བཅས་བསྟེན་པ། རང་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ཐ་སྙད་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དོན་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །བསྡུད་ཚུལ་མིག་རྣས་མཐོང་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུས་སྡུད། གཞན་གསུམ་གྱིས་ཁམ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སོ། །ཚོ་མོ་སྲོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་དོན་གཉིས་ལ་དབྱང་བྱེད་དེ། ཚ་མའི་དབང་པོས་ནི་འདི་ནི་ཚོའོ། །མོའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཚོས་མོ་ལས་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། མོས་དེ་ཟླ་སྐྱེ་གཉིས་སོ། །སྐྱོབ་དཔོན་གཞན་དག་གིས་ནི་ཀུན་བྱང་ལ་དབྱང་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་སྔོམ་མིན་མཚམས་མེད་དང་། དགེ་རྩ་གཅོད་པ་དང་། སྔོམ་པ་འབྱས་ཐོབ། ཚགས་

བྱལ་གྱི་གཞིར་རྟང་གི །ཟ་མ་མ་ནི་མཚན་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། སྒོག་དབང་གིས་རིས་མཐུན་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་རྒྱུན་གནས་པ་གཉིས་ལའོ། །ཡིད་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་སོགས་དགེ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་པས་དབང་པོའི་རོ་བོ་དང་མཐུན་པར་དབང་བྱེད་དོ། །ལོ་ཞེས་བྱེ་སྨའི་འདོད་པ་ལ་མ་རངས་པ་སྟེ། ལུས་མཛེས་པ་དབང་རྟེན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྲུང་དང་ཐ་སྙད་ཐུན་མིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དང་། གཟུགས་འམས་ལྟ་དང་། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མིའང་ཚེ་ཡིན་པ་དང་། སྒོག་ཀུང་ཉིན་མོངས་ཅན་མིན་པས་དེ་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚོར་བ་ལྟ་དུང་དང་སོགས་ལྟ་དང་ཀུན་བྱེད་སོགས་གསུམ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམ་ཤས་ཆེ་ཅན་ཁམས་གཅིག་ཏུ་ཟད་ཅིང་། རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚོར་བ་ལྟས་ཚགས་སྤང་སྒོམ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་ཀྱི་དད་སོགས་ལྟ་རྣམ་བྱངཀྱི་རྒྱུ་དང་། མཐོང་ལམ་སོགས་གསུམ་པོ་རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཞིས་པ། མདོ་སྡེ་པས་མིག་སོགས་རང་གི་དོན་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དུང་ཡིད་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དྲུག་གོ །གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་མོད་ལྟག་པར་དབང་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །མོ་དབང་ནུ་མ་ཆེ་བ་སོགས་དང་ངོ་ཚུད་བ་བསམ་པ་ཞན་པ་ཕོ་ལ་སེམས་པ་སོགས་མོ་ཉིད་དང་། ཕོ་དབང་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་

ཚོ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་བའི་ཕྱིར་ལུས་དབང་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མོ་དང་ཚོ་དབང་དུག་དབྱེ་བ་དང་། སྒོག་གིས་རིགས་མཐུན་དུ་གནས་པ་དང་། ཚོར་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར་སྒོག་དང་ཚོར་བ་རྣམས་དང་ཉི་དག་སོགས་དབང་པོ་ལྔར་འདོད་དོ། །མཐར་ཐུག་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཐོབ་བ་ལ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དང་། ཀུན་ཤེས་བ་དག་སོོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲོ་བ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ཤེས་བྱེད་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དབང་པོར་བཞག་སྟེ། རང་གི་གོང་མ་ཀུན་ཤེས་བའི་དབང་པོ་ཐོབ་བ་ལ་དབང་བྱེད་བ་ཀུན་ཤེས་བར་བྱེད་བའི་དབང་པོ། གོང་མ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དབང་པོ་ཐོབ་བ་ལ་དབང་བྱེད་བ་ཀུན་ཤེས་བའི་དབང་པོ། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་བ་ལ་དབང་བྱེད་བའི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དབང་པོ། དེ་བཞིན་ཞེས་མིག་སོོགས་ནས་དང་སོོགས་བར་དབང་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་བསྟེགས་པར་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །སོོགས་སྐྱས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་བར་བྱེད་བའི་དབང་པོས་ནི། མཐོང་སྤང་སྒོང་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་སྒོམ་སྤང་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་མཐོང་ཆོས་བའི་བར་གནས་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ། བྱེ་མདོའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ། དབང་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན། མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་ལ་དབང་བྱེད་བ་དང་། ཁ། ལས་ཤད་། རྒྱབ། འདོམ་སོོགས་དབང་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཚོག་སྒྲ་བ་ཟས་ལེན་པ་

སོགས་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ནི་དགོས་པའི་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཀུན་ཉོན་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་རོ་བོའམ་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱས་ཀྱི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མིག་སོགས་དྲུག་དང་། སེམས་ཅན་དེའི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ཙོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་དེ་གནས་པ་སྣོག་དང་དགུ་ནི་ཀུན་ཉོན་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་ལྟ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུལམ་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏོ། །དད་སོགས་ལྟ་ཚོགས་སོགས་པར་བྱེད་པས་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དྲུང་། ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པའམ། རྣམ་བྱང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ཉོན་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་ངོ་བོའི་གྲངས་ཏེ་སྐྱེད་པ་དབང་པོ་དྲུག་ཀྱང་དེ་སྐྱེད་དུ་ཕྱེ་བས་ཉེར་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ། ཡང་ན་སྔོ་བ་གཞན་དག་ནི། འགོར་བར་འཇུག་ལྟོག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཇུག་པའི་རྟེན་དབང་པོ་དྲུག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་དང་། བར་དོའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བས་སོ། །འགོར་བར་སྐྱེ་བ་ཙོ་མོའི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །བརྒྱས་སྐྱེས་ལ་མེད་ཀྱང་གཅོ་ཆེ་བས་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་བྱེད་སྦོག་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་ཚོར་བ་ལྟ་སྟེ། འགོར་བར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དབང་པོ་བཟུང་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་

བཞིན་དུ་འགོར་བ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་། རྟེན་དང་སོགས་ལྟ། རྣམ་བྱང་ཉིད་དུ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་གནས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ནི་སྔ་མ་རྣམས་ལས་གཞན་དབང་པོ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་ལ་དབང་པོའི་ངོ་བོ་མིག་སོགས་དྲུག་དང་ཡོ་མའི་དབང་པོ་སྟེ་བརྒྱད་བཤད་ཟིན་ལ། དད་སོགས་ལྟ་དང་། སྤོག་དབང་དང་དྲུག་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བས། འདིར་ཚོར་བ་ལྟ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་འཆད་པ་ལ། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་ཡིན་པ་གང་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོའོ། །དེ་ཡང་མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟའི་འགོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་གདུང་བ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་གི་འགོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེ་བའི་དུའི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །དེར་མ་ཟད་བསྐལ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཚེ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་། དེ་ན་སྤྲོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་ལུས་ཚོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ནས་སེམས་པ་དེ་ཡིད་བདེ་འབའ་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དང་པོ་འདོད་པ་སྟེ་གཞན་ན་སེམས་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བས་དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་འགོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་

ཁྱད་པར་ནི། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་གྱི་ཡིད་དགའ་བ་རྣམ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། གསུམ་པན་བརྟན་གནས་ཡིད་སྐིམ་ནི་སེམས་བདེའོ། །སེམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་འགོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སྐིམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །བཀྲངས་སྟོམས་ནི་བདེ་སྟུག་པར་མཉོའོ། །བཀྲངས་སྟོམས་ལ་ལུས་སེམས་གཉིས་སུ་མི་ཕྱེ་བར་གཉིས་ཀའི་དེ་བསྟམས་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྩེས་པཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སེམས་ཚོར་རྣམ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་ཀྱིས་མིན་ལ། ལུས་བདེ་སྟུག་ནི་ལུས་ལ་ཕན་གནོད་ཀྱིས་བྱུང་བས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ལ། བཀྲངས་སྟོམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཕན་གནོད་མེད་པར་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བསྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ལ་རིམ་བར་དུ་སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཀྲངས་སྟོམས་ཀ། དགུ་ལ་ནི་ཀུན་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཀུན་ཤེས་ལྟན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལུས་བདེ་མིན་ཏེ་སྤྲོ་ལྟའི་ཤེས་པ་འགོར་བཅས་ཟག་བཅས་སུ་དེས་པས་སོ། །ཚོར་བ་དེ་དག་ས་སོ་སོ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་མིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཡིན་མིན།། རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན།། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས།། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར།། ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པ།། སྤང་བྱའི་ཁྱད་པར།། རྟེན་གཏོང་གི་ཁྱད་པར།། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་རེ་རེ་དབང་པོ་དུའི་ཐོབ་དབྱད་པ།། ལྟན་པའི་རྫུ་ལས། དང་པོ།

ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྒོག་དང་སྦུག་བསྡུལ་གཉིས་པོ་དུག་བསྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཚོར་བ་གསུམ་དང་སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་དགུ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལམ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་། གཞན་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིད་མི་བདེ་འང་ཡིན་པས་བརྩར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། སྒོག་ནི་རྣམ་སྨིན་ཏེ། མཐོ་རིས་ན་དག་པ་ཟག་བཅས་དང་། ངན་སོང་ན་མི་དགེ་བས་འཕང་བས་སོ། །འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་སྐུ་ཚེ་བཏང་འཇོག་བྱེད་པ་ཅི་ཞེན། ཚེའི་འདུ་བྱེད་ནི་སྟོན་ནམ་འདིའི་ལས་བསྐྱར་དགོས་སོ་ཟེར།། ཁ་ཅིག་བཏང་འཇོག་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྱེད་པས། དེ་རྣམ་སྨིན་མིན་ཀྱང་འདིར་སྨྱིའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཟེར། བསྒྲུགས་ཤེས་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད། བསྒྲུགས་ཤེས་གང་ཞེན། དབང་པོ་ཐ་མ་དག་དབང་བརྒྱད་དང་། ཡིད་ཀྱི་མི་བདེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉམས་ཏེ། ཐ་མ་བརྒྱད་དག་བ་ཡིན་པས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་འདུ་བྱེད་དག་མི་དག་གང་རུང་དུ་འེས་པས་སོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་བདུན་རྒྱས་བྱུང་རྣམ་སྨིན་མིན་ལ། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་རྣམས་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་བཞི་དག་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན། གཟོ་གནས། སྤྲོད་ལམ། སྐུལ་སེམས་རྣམས་རྣམ་སྨིན་མིན་ལ། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་རྣམས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོག་དང་གཟུགས་ཅན་བདུན། བདེ་འགྲོ་ན་

དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དང་། བདེ་བ་ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས་གསུམ་དགེ་བའི་དང་། སྣག་བསྲལ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྣམ་སྨིན་མིན། འོན་ཡིད་མི་བདེ་སྡུང་འགྱུར་གྱི་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་སྡུང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི། མཚུངས་ལྡན་སྡུང་འགྱུར་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྣམ་སྨིན་སྡུང་འགྱུར་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཅིག་ནི་མཉམ་གཞག་མིན་ཅིང་། མི་འདོད་པ་སོགས་ལ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་རྣམ་སྨིན་མིན་ལ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་བེས་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་མེད་བས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས། བརྒྱ་ལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གང་ཞེན། ཡིད་དུང་ཚོར་བ་གཞན་ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་བཞེ་དང་དུད་པ་སོགས་ལྟ་སྟེ་བརྒྱ་ལ་མི་དགེ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམ་སྨིན་བཅས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་རྣམ་སྨིན་མེད་པ་གཉིས་སོ། །ལྟག་མ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྲོག་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་རྣམ་སྨིན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །

བཞི་པ། གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་ཐ་མ་བརྒྱད། ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་དགེ་མི་དགེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཡིད་དུང་ཚོར་གཞན་བཞི་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་གསུམ་སྟེ་གསུམ་ཀ་དང་མཚུངས་བར་ལྡན་བས་སོ། །གཞན་གཟུགས་ཅན་བདུན། སྲོག་དང་བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་གཏོགས་

ལ། དེ་དག་ལས་ཐོ་མོའི་དབང་པོ་དྲང་། སྟུག་བསྔལ་གཉིས་པོ་དྲག་མ་གཏོགས་བཅོ་ལྔ་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལམས་འཁྲིག་པ་ལ་ཚགས་པ་བྱལ་ཞིང་མི་མཛེས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཐོ་མོའི་དབང་པོ་མེད། མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་སྟུག་བསྔལ་མེད། ལུས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཕྱིར་བསྟན་སོགས་ཐུལ་ཏེན་གྱི་སྟུག་བསྔལ་མེད། མི་དག་པ་མེད་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྟུག་བསྔལ་མེད། རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྟན་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་འང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐོ་དབང་མེད་ན།། ཁམས་མང་བོའི་མདོ་ལས། མོ་ཚངས་པར་བྱེད་པའི་གནས་མེད་པར་དང་། ཐོ་གང་ཡིན་པ་སྐབས་ཡོད་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན། ཐོའི་མཚན་ཉིད་ངོ་དང་གསང་མཐོ་སོགས་གཟུགས་ནའང་ཡོད་པས་སོ་ཟེར། དེའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་འང་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་སོ། །

དྲུག་པ། ཡིད་དུང་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་སྟེ་བཞི་ནི། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་སྒོམ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་ཟག་མེད་དང་མཚུངས་ལྡན་སྤང་བྱ་མིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འདི་སྐབས་བདེ་བའང་གསུམ་པའི་དེ་ཡིན་གྱི་ལུས་བདེ་སྒོམ་སྤང་ཁོ་ནའོ། །མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན། སྒོག་

སྐུག་བསྔལ་དང་དགུ་ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་བྱ་སྟེ་ཟག་བཅས་སུ་འཕངས་ཤིང་། དུག་པ་ལས་མ་སྐྱེས་ཤིང་མཐོང་སྤང་མིན་པས་སོ། །ལྟ་བ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་སྐྲོམ་སྤང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་གསུམ་སྤང་བྱ་མིན་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ལ་རྣེད་ཚུལ་དང་གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་ཐོབ་ཚུལ་ནི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོའི་ཐོབ་ཚུལ་འཆད་དེ། དེ་ཡང་འདྲི་བ་དྲང་ངེས་ཤིན་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན། སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་ལུས་སྲོག་གཉིས་གསར་དུ་རྣེད་དེ། ཡིད་སོགས་རྣམ་སྨིན་དུ་མ་ངེས་པས་དང་། མིག་སོགས་མེད་པས་དང་། ཁ་ཅིག་སྟར་ཡོད་པས་སོ། །རྫོགས་ཏེ་སྐྱེ་བས་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ཏེ། རྫོགས་སྐྱེས་དེ་ཡི་དུག་གཟུགས་སྟེ། མཚན་མེད་བསྒོམ་པ་དང་པོའི་མི་སོགས་པ་ལྟ་བུས་མིག་སོགས་ལྟ་སྲོག་དང་དུག་གོ །མཚན་གཅིག་པ་འཕགས་པ་ལྟ་དང་འདོད་ལྟ་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་དུག་སྟེང་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་བདུན་ནམ། མཚན་གཉིས་པ་རྫོགས་སྐྱེས་ངན་སོང་རྣམས་ན་སྲིད་པས་ལྟར་ན་བརྒྱུད་གཅིག་ཆར་གསར་དུ་རྣེད་དོ། །གཟུགས་ནི་མིག་སོགས་ལྟ། སྲོག་དང་དུག་གོ །གོང་མར་གཟུགས་མེད་པར་སྲོག་དབང་གཅིག་གསར་དུ་རྣེད་དོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་གཞན་སངས་ནས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི་སངས་པའི་སྲོག་དུང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་དང་གསུམ་ཉིད་དུས་གཅིག་ཏུ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཟུགས་ནི་མིག་སོགས་ལྔ་དང་། སྒྲ་གྱི་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད། འདོད་པར་རྫོགས་སྐྱེས་མཚན་གཉིས་པ་གཅིག་ཚར་འཆི་བ་ལ་གཟུགས་ཅན་བདུན། སྲོག་སོགས་གསུམ་སྟེ་བཅུ་འགག་པའོམ། མཚན་གཅིག་པ་ཡིན་ན་དགུའོམ། མཚན་མེད་པ་ཡིན་ན་བརྒྱད་འགགས་པར་འགྱུར་ལ། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་ལུས་སྲོག་བཏང་སྙོམས་ཡིད་དང་བཞི་གཅིག་ཚར་འགག། དེ་དག་མ་སྐྱེས་ལྔང་མ་བསྟན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འཆི་འཕོ་བ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་དུག་ཏུ་དང་སོགས་ལྟ་བསྟན་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་བརྒྱད་གཅིག་ཚར་འགག་པ་སོགས་སོ།། ཟག་མེད་རྣམ་སྨིན་མིན་པ་དང་། འཆི་སེམས་ཀྱང་མིན་ལ། འཆི་བ་དེ་དག་གི་གཏོང་རྒྱུ་ཡང་མིན་པས་འཆི་ཚེ་འགག་པར་མ་ཟད་དོ། ། བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་གོང་འོག་གི་ཐ་མ་རྒྱུན་ཚགས་དག་བཅོམ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགུ་དགུས་འཕེབ་སྟེ། རྒྱུན་ཚགས་དག་བཅོམ་གཉིས་ལ་དང་སོགས་ལྟ་དང་ཡིད་གཞིར་བཞག་ལ། རྒྱུན་ཚགས་ལ། འཕགས་པ་ཚགས་བཅས་ཡིན་པས་མི་ལྟུགས་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་མན་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཀུན་ཤེས་པ་སྟེ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་བྲལ་སོང་འཇིན་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྲལ་སོང་འཕོན་པས་སོ། །དག་བཅོམ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་པའི་དོངས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་གསུམ་པའི་བདེ་བ། ས་གཞན་གྱི་བཏང་སྙོམས་གང་རུང་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་

རྟོར་ཏིང་ཀུན་ཤེས་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་ཏེ་དགུའོ། །འབྲས་བུ་བཅར་བ་གཉིས་ལ་དང་སོགས་ཡིད་དང་དྲུག་གི་སྐྱེང་། ཕྱིར་འོང་མཐར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་བར་བྱེད་ན་ནི། མི་ལྷོག་ས་མེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་དང་། འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དང་སོགས་ལ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་བས་དེ་དང་བརྒྱུ་དང་། ཚགས་བལ་སྟོན་སོང་གིས་མཐོང་ལམ་དུ་ཕྱིར་འོང་རང་འབྲས་ཐོབ་པ་ལ་བརྒྱུ་སྐྱེང་ཤེས་བྱེད་དང་དགྲས་འཐོབ་བོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བའི་ལམ་གྱིས་མཐར་གྱིས་འཐོབ་ན། སྔར་གྱི་དྲུག་སྐྱེང་། དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་རྣམ་གྲོལ་དགུ་བའི་ཚེ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་བས་མི་ལྷོག་ས་མེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་ནོ། །ཡང་མཐར་གྱིས་དབང་རྟུལ་འདས་ལམ་གྱིས་འཐོབ་ན་དེ་སྐྱེང་ཀུན་ཤེས་དང་བརྒྱད། གལ་ཏེ་དབང་རྟོན་འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་དགུ་བའི་ཚེ་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་བས་ཀྱང་བརྒྱད་དོ། །དབང་རྟོན་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན། བཏང་སྙོམས་ཡིད་བདེ་གཉིས་དང་། བར་ཆད་མེད་ཚེ་ཀུན་ཤེས་དང་དགྲས་ཐོབ་བོ། །ཡང་ཆགས་བལ་སྟོན་སོང་གིས་རང་འབྲས་ཐོབ་ན། ཚོར་བ་གསུམ་གང་རུང་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་དགྲས་ཐོབ་བོ། །བརྒྱགཅིག་དག་གི་ས་དག་བཅོམ་ལྡན་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་སོང་ཚུད་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྲིད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས་དག་བཅོམ་པ་དབང་པོ་བརྒྱགཅིག་གིས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། མི་

ལྷོགས་མེད་དམ། བཞི་པ་ཡན་གྱི་བཏང་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཉམས་
ནས་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་ཐོབ་པ་སོང་ཚུད་པར་
བྱེད་ན། བདེ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་
བརྟེན་ནས་སོང་ཚུད་ན་ཡིད་བདེ་སྟེ། སྔར་གྱི་དགྱུ་བསྟོམས་པས་བཟུང་གཅིག་
གོ །དེ་ལས་མངའ་མི་སྲིད་དེ་ལན་དུ་མར་ཉམས་ཀྱང་ཚོར་བ་གསུམ་ལས་གཞན་
ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ལན་གཅིག་ཉམས་ན་བཟུས་ཀྱང་དོ། །ཕྱིར་
མི་འོང་ཉམས་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ་དབང་རྟོན་མི་ཉམས་ལ་རྟུལ་པོས་ཉམས་
ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་བདེ་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལྟན་ལ་མ་ཉམས་པས་ཁྱབ་ལ།
ཉམས་ལ་དེ་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། འདོད་ཉོན་སྤྲོང་བ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
ལ་ལྷོས་པས་སོ། །ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་བཞི་པ་ཡན་ལས་
ཉམས་པ་ལའང་། བདེ་ཡིད་བདེ་སྲིད་པས་བཟུ་གཅིག་གོ་ཟེར་ན། དེ་ཉམས་
མི་སྲིད་དེ། ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །

དགྱུ་པ་ལ། དེས་ལྟན། སྲིད་ལྟན། མང་མཐའ་མང་མཐའི་ལྟན་ཚུལ་གསུམ།
དང་པོ། བཏང་སྙོམས་དང་ཉི་སྲོག་དང་ཉི་ཡིད་དུང་ལྟན་ལ་དེས་པར་དེ་གསུམ་
འབྲལ་མེད་དུ་ལྟན་པས་ཁྱབ་ལ། འོན་འགོག་སྙོམས་དུས་གཉན་གཉིས་མེད་
པས་སྲོག་ཀྱང་མེད་དམ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་ལྟན་ནོ། །
གཉན་ནི་ལྟན་པར་མ་དེས་ཏེ། དེ་ལྟན་ལ་ལུས་དང་ཚོར་གཉན་ལྟན་པས་མ་
ཁྱབ་པ་གཟུགས་མེད་བཞིན་དང་། མིག་སོགས་ལྟན་པར་མ་དེས་ཏེ་ནུར་ནུར་

པོ་བཞིན། ཚོ་མོའི་དབང་པོ་དང་མིག་ཉམས་སོགས་བཞིན་དང་། རིམ་གྱིས་འཆི་ཚོའོ། །སྐྱག་བསྔལ་དང་ཚོ་མོའི་དབང་པོ་མི་ལྡན་པ་ཐུགས་ངམས་བཞིན་དང་། ཟག་མེད་དང་མི་ལྡན་པ་སོ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྔར་མ་ཐོབ་པ་དང་བཏང་ཟིན་སོགས་སོ། །དད་སོགས་ལྡན་པར་མ་ངེས་པ་དག་ཅུ་ཚད་པ་བཞིན་ནོ།། ཡིད་མི་བདེ་འདོད་ན་ཚགས་བྱལ་ལ་མི་ལྡན་ནོ། །བདེ་བ་དང་ལུས་ལྡན་ལ་སྔར་གྱི་གསུམ་དང་རང་བཞི་དག་དུང་ལྡན། དེ་ལ་བདེ་ལྡན་ལུས་མི་ལྡན་གསུམ་པའི་སྐབས་བསྟུས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའོ། །ལུས་ལྡན་འདོད་གཟུགས་པའོ། །ལུས་ལྡན་མིག་སོགས་མི་ལྡན་པ་ནི་མིག་སོགས་མ་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་པའོ། །མྱིག་དང་སྣོགས་པསར་རྣ་ལྷེ་ཡི་དབང་པོ་ལྡན་པ་ལ་སྔར་བཤད་ལུས་སོགས་བཞིན་དང་། རང་རང་དང་ལྡ་དུང་ལྡན་ལ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པར་ཡང་སྔར་གྱི་གསུམ་སྐྱེད་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་རང་དང་ལྡ་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་བདེ་ལྡན་ཡིད་བདེ་མི་ལྡན་པ་གསུམ་པའི་བྱིས་པའོ། །ཡིད་བདེ་ལྡན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱིས་པའོ། །

གཉིས་པའི་བྱིས་པ་ལ་ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་བདེ་བ་མེད་དེ། ལུས་བདེ་དང་པོ་མན་ཆད་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་སྤྲང་བས་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་པས་སོ་ཟེར་ན། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་ནའང་ཡོད་དེ། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤྲང་བས་བདེ་དང་ལྡན་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །

སྐྱེག་བསྟལ་དབང་ལྡན་འདོད་པ་སྟེ་ལ་ཀུན་ཁྱབ་གསུམ་དང་། ལུས་བའི་བ། ཡིད་བའི་སྐྱག་བསྟལ་རང་དང་བདུན་དུང་ལྡན་ཏེ། ཡིད་མི་བའི་ནི་འདོད་པ་ཚགས་བྱལ་ལ་མི་ལྡན་ནོ། །ཚོར་གཞན་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་ཅི་རིགས་ལྡན་ནོ། །རྫོ་ཡི་དབྱང་པོ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་ཐོ་དབང་ཡིད་མི་བའི། དད་སོགས་ལྡན་པ་ལ། སྔ་མ་གསུམ་ལ་བདུན་སྟེང་རང་རང་ཀུགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་དད་སོགས་ལྷ་ལྡན་ལ་ཀུན་ཁྱབ་གསུམ་དང་བཅས་བརྒྱད་དུང་། ཀུན་ཤེས་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། དབང་པོ་གཉིས་པོ་ལྡན་ལ་རང་ཉིད་དང་ཟགས་མེད་དགུ་སྟོགས་དང་བཅུ་གཅིག་དེས་བར་ལྡན། ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁམས་གསུམ་ཆར་ཐོབ་སྟིད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ན་བཅུ་གཅིག་ལྡན་ཀྱང་། བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་བའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ལ་བདེ་ཡིད་བདེ་རང་ཤ་ན་མེད་ཅིང་། ས་འཛིས་བས་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་སྐར་ཐོབ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྐྱངས་སོགས་ཀྱིས་བཏང་ཡང་ཤགས་པ་མི་གཏོང་བས་དེས་བར་བཅུ་གཅིག་གོ །ཞེས་སོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་བའི་དབང་པོ་ལྷན་པ་འདོད་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་བས་དེ་ལ་རང་དང་། ཡིད་སྟོག ལུས་དབང་། ཡིད་བདེ་བདེ་བ། སྐྱག་བསྟལ་བཏང་སྟོམས། དད་སོགས་ལྷ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་ལ་ཚོ་མེའི་དབང་པོ་གང་རུང་ལྡན་དགོས་ཀྱང་དེས་ལྷན་མིན་བའི་ཕྱིར་ཟེར།

གཉིས་པ་སྒོད་ལྡན་འདོད་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པ། དགེ་རྩ་མེད་པའི་ནང་ནས་ཡོ་ལྟང་ཤེས་དང་ལྡན་པ། ལུས་དང་ཚོར་བ་ལྟ་སྟོག་ཡིད་དེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་བྱིས་པ་སོ་སྐྱེའང་དེ་བཞིན་བརྒྱད་དེ། བཏང་སྙོམས་སྟོག་ཡིད་དང་སོགས་དགེ་བ་རྣམས་དང་ལྡན་པས་སོ། །

གསུམ་པ། མང་པོར་ལྡན་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ། དྲི་མ་མེད་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། ། དེ་ཡང་མཚན་གཉིས་སམ་ཡང་ན་རྒྱུན་ལྷག་ཤེར་གྱི་འཕགས་པ་ཚམ་བཅས་ཏེ། དེ་ལ་ཐོ་མོའི་མཚན་གང་རུང་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་ལ་དྲི་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལ་དྲི་མེད་གོང་འོག་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ནོ། ། གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཚུལ་བཞད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་བྱ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བེམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་ལྡན་མིན། སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སྐྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔར་འདུས་པ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། འདུས་བྱས་ལ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ། དེ་ལ་གཟུགས་ཕུང་རྟུལ་ཐུ་རབ་དང་། རགས་པ་དབང་དོན་ལྟ། ཐུ་རགས་གཉིས་མིན་པ་རིག་བྱེད་མིན་པའོ། །ཐུ་རབ་ཆ་མེད་བསྡོམ་པ་བར་བཅས་འདོད། སྐད་མྱུར་སོགས་ཉེ་བས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་འགྲོས་འགག་པས་གཞན་གནོད་པ་དང་སྦྱིབ་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཆ་ཐུབ་པས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚན་

ཚུན་མཐུས་མི་གྱེས་པར་འཛིན་པས་ཞིག་པར་མི་འགྱུར། རྟ་དང་དབྱག་པ་མ་ཕད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་རྟུང་འདུས་ནས་སྐྱ་འབྱིན་ཟེར། ཡུལ་དབང་རྟུལ་ཕྱན་གྱིས་ཤེས་པ་བསྟེད་པ་ནི་མེད་ལ་བསྡུས་པས་སོ། །ཡུལ་རྣམ་མེད་དེ་སྣང་བ་འདི་དོན་མིན་ན། མི་སྣང་བའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་། རགས་སྣང་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རགས་སྣང་རྟུལ་ཕྱན་བསྡུས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཟེར། རྣམ་ཤེས་རང་ལ་རང་རིག་པ་འགལ་ཟེར། དེ་ལྟར་ཞར་ལ་འོང་བ་རྩོད་ཟད་བརྗོད་ནས། ཚིག་གི་དོན་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ལུས་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་མེད་པའི་བསྡུས་རྟུལ་སྣང་རྟུལ་ཕྱེ་ནས་ཀྱི་རྟུལ་ལྟ་བུ་ལ་འབྱུང་བཞི་དང་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་སྟེ་རྟུལ་རྫས་བརྒྱད་རིས་པར་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ། ལུས་དབང་ལྟན་ལ་དེ་དང་རྟུལ་རྫས་དགུའོ། །དབང་པོ་མིག་སོགས་གང་རུང་གི་རྫས་གཞན་ལྟན་ན་དེ་དང་རྫས་བཅུའོ། །དེ་དག་སྐྱར་བཅས་སུ་སྐྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་གོ །རྟེན་རྟུལ་ལ་བསགས་མིན་ཕྱ་རབ་སེལ་བུ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་ཡང་བྱེ་སྐྱས་རྒྱུན་ཕྱད་ན་ཤུགས་གཤེར་བ་སོགས་མཐོང་བས་ཤས་ཆེ་ཚུང་གིས་དམིགས་མི་དམིགས་ལས་འབྱུང་བ་གུན་ལ་གུན་ཡོད་དེ། རང་རང་ལ་སྤ་སྣུད་སྐྱིན་གཡོ་ཡོད་བས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་བས་ཁམས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་སུ་མེད། དངོས་སུ་ཡོད་པ་གསར་དུ་སྐྱེས་བར་འདོད། རྣམ་རིག་བས་འབྱུང་བ་རེ་རེ་དང་། བཞི་ལྟན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་གཅིག་གཉིས་སོགས་སོ་སོར་འདོད། འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱུ་བྱས་གསུངས་པ་ཚང་བ་སྟིད་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་ཀྱང་

དབྱུག། རྟུལ་བརྒྱད་ཅེས་བ་རྡོས་ལ་ཡིན་ན་ཤུང་སྟེ་དབྱིབས་སོགས་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྡོས་སུ་འདོད་ན་མང་སྟེ། འབྱུང་བཞི་རེག་བྱ་ཡིན་པས་སོ་སྐྱམ་ན་གཉིས་ཀའི་ཡང་རྟུལ་དེ་གོ་སགཅིག་བཤམ་འདུག་བའྱོར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐོགས་བཅས་མིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱམ་སོགས་ལ་གྲངས་མེད་ཡོད་པས་བརྒྱད་དུ་མ་དེས་སོ་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་གོ་སྐ་ཅིག་ཏུ་འདོད། ཐོགས་བཅས་ནི་རིགས་མཐུན་ཁོ་ན་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ན་རེག་བྱ་སོགས་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་འདུ་འབྱར་བ་ཡིན་ཡང་མང་པོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེར་མི་རེས་ལ་བརྒྱད་རེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཟེར་འཐད་གསུངས། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་མེད་པ་དྲུག་སོགས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཅན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སེམས་བྱུང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རེས་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ་ཚན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་སོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པ་ཐོབ་བའི་ཚེས་དང་། ཐོབ་པ་ལྟན་ཅིག་པའམ། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐོབ་བ་མི་སྐྱེ་བའང་ཡོད་ཕྱིར་འམ་ཞེས་འདམ་པའི་སྐྱོ། །

གཉིས་པ་ལ་སེམས་བྱུང་ས་མང་ལྟའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ།

སེམས་བྱུང་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྐད་མང་པོ་དང་ལ་སོགས་པས་དགེ་བའི་སམང་། ཉོན་མོངས་སམང་། མི་དགེ་བའི་སམང་། ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་སངས་བཞེས་བའི་སྡེ་ཚན་ཐ་དད་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་སམང་སོགས་ལྟ་བུ་རིམ་བཏེ། དེ་ལ་ཚོར་བ་བཞག་ཟིན་པ་དང་། སྐད་བའི་རྟེན་བྱེད་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་བའི་ཚོགས་དུག་སྟེ་ཡུལ་དུག་ལ་གཡོ་བའོ། །བྱེད་ལས་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སྡུད་བའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་བཞག་ཟིན་དང་། བྱེད་ལས། ཐ་སྙད་འདོགས་བའོ། །ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་དོན་གཉེར་འདུན་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདས་པ་ལ་ཐུབ་པ། ད་ལྟ་བ་ལ་མི་འབྱལ་བ། མ་འོངས་དོན་གཉེར་འདུན་པ་གསུམ་དུང་། ལས་བརྩེན་འགྲུས་བརྩོན་བའོ། །རེག་པ་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྲུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བའོ། །དབྱེ་ན་ཚོགས་དུག །བྱེད་ལས་ཚོར་བའི་རྟེན་ཅན་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ནི་བློ་གྲོས་ཉེས་རབ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། ཐོས་སོགས་གསུམ་དང་བཞིའོ། །ཡང་ན་རིགས་པ་དང་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་བའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་སྟེ་གསུམ། བྱེད་ལས་སོམ་ཉི་ལྔ་བའོ། །སོམ་ཉི་ལྔན་ལ་ཤེས་རབ་རྩྭ་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཤས་ཆུང་བས་སོམ་ཉི་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་བ་ཆུའི་རྒྱུ་མཚོར་འཇུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཁྲོ་བ་ལྡན་བའི་སེམས་ལ་འདུན་པ་དང་། གཡེང་བའི་སེམས་ལྡན་

ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་དེ་བཞིན་ནོ་ཟེར། སྔོ་བ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་འདུན་སོགས་རང་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་འགྲོ་མིན་པར་འདོད་དོ། །དྲན་པ་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ། །དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་མིན་གཉིས། ལས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གཡེང་བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཏོད་པའི་འཇུག་པའོ། །དབྱེ་ན་ཚུལ་ཚུལ་མིན་གཉིས་དང་། ལས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །མོས་པ་དམིགས་པ་ལ་འདོད་པའམ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའོ། །དབྱེ་ན་ཡང་དག་པར་མོས་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་གཉིས་ལས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའོ། །ལས་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད། དབྱེ་ན་ས་དགུ་དང་འདས་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་བཅུའོ།། བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྣོན་སྡུ་ཚོགས་འདྲེས་པའི་རོ་བཞིན། ལུང་དང་རྟེས་དཔག་གིས་ཤེས་པ་ལས་བརྒྱ་པོ་མངོན་སུམ་དམིགས་མི་ནུས་སོ། །དཀྲུ་པ་སེམས་ཀྱེན་མོངས་པའི་རྟོགས་པ་དྲངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དང་བ། བདེན་བཞི་ལ་སྣང་སྲུབ་འདོད་པའོ། །བག་ཡོད་ནི་དད་སོགས་དག་ཆོས་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་ཅིང་བསྟོམ་པའམ། ཟག་པའམ། ཟག་པའི་གནས་ལས་སེམས་སྡུང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། བྱེད་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཚུན་ཆོག་

རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་དང་། ཐར་པ་དང་། འཕགས་ཆ་མཐུན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོམ་པའི་བག་ཡོད་པ་བཞིའོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་བཟོད་པའི་ལས་རྣང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་སེལ་བའི་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དབྱེ་ན་སྤྲོ་ལྡའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བྱང་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་བྱང་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་གཉིས། ཡང་ན་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ལུས་ཤིང་བ་ལ་ལྟ་ཡང་ཡང་བ། ཏིད་པ་གསེར་གྱི་ཏོང་ཚོ་བཅུགས་པ་ལྟ་མ་ཉམ་པ་སོགས་ལུས་ཉིད་ལས་རྣང་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་བར་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དེས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་དེ་དང་མཐུན་ཕྱིར་དེ་ལའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་དེ། དབེར་ན་མདོ་ལས་དགའ་བ་དང་། དགའ་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་རྣམས་དགའ་བ་ཡང་དགེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆུ་མཚན་གནོད་སེམས་ཀྱི་སྤྲིབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དགའ་བའི་རྟོག་པ་རྩོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་དགའ་མཐུན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་ཁོར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་སོ། །འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ནི། སེམས་བྱེད་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་རྣལ་དུ་འདུག་པ་སྟེ། ལས་ཟག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་མི་འབྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་དང་པོར་རེས་འགའ་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བར་དུ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐུང་བའི་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ་མར་དོགས་པ་མེད་པའི་

ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསུམ་མོ། །དོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་འཚད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་ལས་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའོ། །རྒྱ་ཡ་གཉིས་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་སྟེ། གཉི་ལྡག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ལ་བཏགས་པས་འདིར་མ་བརྗོད་དོ། །དགག་ཚོག་ནི། མེད་པ་དང་། གཞན་པ། གཉེན་པོ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་གཉེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་དག་གི་ལས་སྤོག་གཅོད་སོགས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ནི་སྟིང་བརྩེ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དབུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐོ་མི་འཚམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན། སེམས་ཅན། ཚོས། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། བརྗོན་འགྲུས་དགེ་བའི་ཁ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ། ལས་དགེ་བ་རྣོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་ན་ནི་ལེ་ལོ་ཏོ་ནའོ། །དབྱེ་ན་གོ་ཚ། སྤྱོར་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་མོ། །འདི་དག་རྟག་ཏུ་དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་པའོ།། གལ་ཏེ་དད་བརྩེ་གཉིས་དགའ་གདུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་གཅིག་གི་འགོར་དུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་རྩོལ་བཅས་དང་། བཏང་སྙོམས་རྩོལ་མེད་དང་། འདོད་ཁམས་པ་གཡེང་བ་བཅས་པས་ཤིན་སྦྱངས་ཤེ་ལྟར་འབྱུང་ཟེར་ན། དེ་དག་ཤས་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བར་སྣང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྤེ་བ་གཞན་དག་གིས་འདི་རྣམས་ངོ་བོ་དག་བ་ཡིན་གྱི་དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བ་མིན་ཞེས་སོ། །སྨོངས་

པ་ལས་འབྲས་དུང་བདེན་པ་དགོན་མཆོག་སོགས་མི་ཤེས་མི་གསལ་བ་སྟེ། རྟོང་ས་རིག་གཏི་སྡུག་རྣམ་གྲངས་སོ། །ལས་ནི་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །བག་མེད་ནི། བག་ཡོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། དགེ་བ་མི་བསྒོམས་ཤིང་ཟག་བཅས་ལས་སེམས་མི་སྤྱང་བ་སྟེ། ལས་ཉེས་སྤྱོད་དམ་མི་དགེ་བ་འཛེལ་བའོ། །ལེ་ལོ་བརྩེན་འགྱུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ལས་དགེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། མ་དད་པ་ནི་དད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེམས་མ་དང་བའོ།། ལས་ལེ་ལོའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལུས་སེམས་ཕྱི་ཤིང་དམིགས་པ་མི་གསལ་བའི་བློང་བློང་པོ་སྟེ་ལུས་སེམས་ལས་སྐུ་མི་རུང་བའོ། །ལས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་དུང་། དབྱེ་ན། ལུས་སེམས་རྒྱས་པ་གཉིས་སོ། །རྟོད་པ་སེམས་མ་ཤི་བར་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་སྟེ། ལས་ཤི་གནས་ལ་བར་དུ་གཅོད་དོ། །དྲུག་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མངོན་སོ། །རྟོད་རྒྱས་གསལ་མི་གསལ་སེམས་གཅིག་ལ་འབྱུང་རུང་སྟ་མ་བཤིན་ནོ། །མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱས་པ་མི་འབྱུང་ལ། བརྗེད་དས། རྣམ་གཡེང་། ཤེས་བཞིན་མིན་པ། རུས་མིན་ཡིད་བྱེད། ལོག་པར་མོས་པ། རྟོང་ས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྟེ། བཅུ་འབྱུང་བའི་སྟ་མ་ལྟ་འདིར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲས་རྒྱས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཕྱིར་མ་སྨོས་ལ། བརྗེད་དས་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་འདིར་མ་སྨོས་སོ་

ཞེས་འདོད་ལ། སྒོང་དགོན་ནི། རྒྱགས་བའང་རྩོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མི་མཐུན་པས་འདིར་སྒོས་སོ་ཞེས་སོ། །གང་ས་མང་ཡིན་པ་ཉིན་མོངས་པའི་ས་མང་བ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེན། མུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཀུན་འགྱོ་ལྟ། གཉིས་པ་མ་དད་སོགས་ལྟ། གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉིན་མོངས་ཅན་སོགས་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་ལྟོག་ཐྱོགས། བཞི་པ་དེ་ལས་གཞན་ནོ། །མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲེལ་མེད་དང་ངོ་ཚ་མེད་པ་གཉིས་པོས་ཁྱབ་ལ། ངོ་བོ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལས་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཉོན་གྱི་གོོགས་བྱེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་ས་ལ། ཁྲོ་གཅིད་བྱེད་མངོན་འགྱུར་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཐུགས་པ་དང་། ཐོ་འཚམས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཁྲོས་པའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ལས་མི་བཟོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་དང་ནི་སྐེ་རངས་གི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་གྱུ་གྱུ་ལ། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་རྣེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།། ཕྲག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པ་སྟེ་ལས་སྐྱོ་མི་བའི་ཚེའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཚིག་པ་ནི། སྟིག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །ཕྲང་པོ་ལྟ་བ་ལས་ནི་འཚིག་པ་གང་ཞེ་ན་ཚིག་བརྒྱང་པོས་ཞེར་འདེབས་པ་ཞེས་ཞེ་སྡང་གི་ཚར་གཏོགས་སུ་བཤད་དོ། །ལས་ནི་ངག་གི་ཉེས་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་འཕེལ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་བརྟན་གྱིས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་འགོག་པར་དཀའ་འོ། །ཞེས་སོ། །འཆད་པ་ནི་ཉེས་པ་སྤྱིད་ཅིང་གསང་བ་སྟེ། ལས་ནི་འགོད་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྟེན་

ཅན་ནོ། །སེར་སྣ་ནི་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་དང་མ་ཁས་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཚགས་ནས་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བར་འཛིན་པ་སྟེ། ཡོ་བྱད་མི་བསྐྱང་བར་བྱེད་བའི་ལས་ཅན་དང་། སྐྱེ་ནི་རྣེད་བཀུར་སོགས་ལ་ཚགས་ནས་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལྟར་འཆོས་པ་སྟེ། ལས་ལོག་འཆོའི་རྟེན་ཅན་དུ། རྒྱགས་པ་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ལས་ནི་ཉོན་མོངས་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྡལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། ཐོ་འཚམས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །དེ་རྣམ་བཞུ་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་སྡ་པ་རྣམས་ཏེ། རྒ་ཉེན་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན། སྒང་བྱ་སྐོམ་སྒང་ཁོ་ན། སྐོམ་སྒང་གི་ཡིད་ཤེས་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་བས་སོ། །ཞར་ལ། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྲོད་པ་དང་། །གཉིད་དང་ཁོང་ཐུབ་ཚགས་རྣམས་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་དེས་པ་མིན་པར་བཤད། །ཅེས་པ་ས་མང་སོགས་སྡེ་ཚན་དང་པོ་བཞིར་ནི་མ་དེས་པ་དང་། ཚུང་དུའི་ས་བཞང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རྟོག་དཔྱོད་ལ་སྣུམ་ཚར། འགྲོད་པར་དང་པོ། གཉིད་ལ་དང་པོ་གཉིས། ཚགས་སྡང་ལ་པ་མ་གཉིས། ང་རྒྱལ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་བར་མ་མེད་པས། མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། སྐོམ་སྒང་ཙམ་དང་ཡིད་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་ལ། སེམས་གང་གི་འགོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འབྱུང་དབྱུང་བ། །སམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་བར་དབྱུང་བ། སེམས་བྱུང་ལས་རྟོགས་

དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཞར་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ། འདོད་ན་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་མ་འདྲེས་དང་། མི་དགེ་འདྲེས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྤྲིང་མ་སྤྲིང་གཉིས་ཏེ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཁ་འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི་རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྣ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཏེ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉུང་ཆུང་གཉིས་འབྱུང་ངོ། །འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོད་པ་མི་འབྱུང་བས་འགྲོད་པ་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ལ་དག་ཏུ་མི་དགེ་བ་ལ་འགྲོད་པ་བསྟན་པས་ཉུང་ཆུང་གསུམ་མོ། །ངོ་བོ་ནི་དམིགས་པ་ལ་གནོད་པའི་ཡིད་ལ་བཅགས་པ་ཡིན། ལས་ནི་སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད། མི་དགེ་བ་ནི་ཅུ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལ། སེམས་ཀྱི་བཟུང་ཉོན་མོངས་དྲུག་མི་དགེ་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་ཉུང་དང་། འདྲེས་ལའང་ལྡུ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་དགེ་བ་མིན་པས་ལྡུ་བཞི་མ་གསུམ་དང་ལྡན་ལ་འདུ་ལྡུང་། མ་རིག་པ་རང་ཉིད་མི་སློས་པར་ཉོན་མོངས་པའི་སར་བགྲངས་ཤིང་། ལྡུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟས་པས་རྣ་གཞན་མེད་ལ། དགེ་བའི་ས་པ་རྣམས་མི་སྡིད་པས་དངོས་སུ་སློས་སོ། །འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣྲང་དུའི་སར་པ་དང་། འགྲོད་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་རང་རང་གླགས་ཏེ་ཉུང་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། རྩ་ཉོན་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་མ་རིག་པ་ཙམ་ལས་

ན་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་སྣུག་བསྟལ་མི་འབྱིན་ཅིང་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་མི་སྡུང་བས་ཁྲོ་སོགས་མེད་དོ། །རྟོག་པ་འཇུ་བས་མཉམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐུབ་པར་ཅན་དང་། དེ་ཡི་གོང་གཉིས་པ་ཡན་ན་དབྱུད་པ་ཡང་མེད་ལ། ཡང་ཞེས་པས་གཡོ་སྒྱུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ། འདུ་བ་ལ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་གཉིས་འཛོམ་མེད་དུ་གཅིག་གམ་ཞེན། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཤུ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བ་དང་པ་ཡིན་ལ། བྱ་དང་ཚུང་མ་སོགས་ལ་དགའ་བ་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ། །དགའ་དད་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ལྷོས་ནས་བཞི་སྟེ། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དད་ཡིན་དགའ་བ་མིན་པ་སོགས་དང་། བྱ་དང་ཚུང་མ་སོགས་ལ་དགའ་ཡིན་དང་མིན་སོགས་སོ། །གྲུས་ཉིད་ནི། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བཀུར་བའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་གྲུས་དེ་གཉིས་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་ཁམས་དག་ན་ཡོད་ཅེས་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུའོ། །རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ནི་དན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྩིད་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེའུ་བར་ཡང་། འདི་གཉིས་ཀྱི་ལས་ནི་བདེ་བ་ལ་རེག་པ་དང་། རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཟེར། སེམས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་བྱུང་བས་ཏ་ཅང་མི་རྩིད་མི་ཞེའུ་ཆུ་ནང་གི་མར་ལ་ཤིང་འོད་ཟེར་བ་བཞིན་ཟེར། སྟེ་བ་གཞན་དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་སྤྲིད་རྩེའི་བར་

དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྟོས་ས་ལྟོས་འཇོག་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་རྟེན་ཞིབ་རྣམ་པ་འགལ་ཕྱིར་སེམས་གཅིག་ལ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འགོར་དུ་བྱུང་བ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཚོལ་བ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་ངག་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་སྟེ། མདོ་ལས། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་ཚོགས་ཀུ་སྦྱི་ཡི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔའང་རྟོག་ལས་སམ་ས་ལས་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་མིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དྲ་རྒྱལ་ཁ་ངོ་ལས་གང་ཡང་རྟུང་བའི་ཁྱད་པར་བརྟགས་ནས་རང་སེམས་མཆོག་ཏུ་ཤེར་ཐ་ཡིན་ལ། ལས་ནི་བྱ་མ་སོགས་ལ་མི་གྱས་པ་དང་ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐྱག་བསྟལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །རྒྱུགས་ཐ་ནི་རྣང་གྲི་རིགས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་འམ་ཟད་པའོ། །ལས་དེར་ཟད་ཚོག་ཤེས་པའོ།། རྒྱལ་རྒྱགས་དེ་གཉིས་རང་གཞན་གྱི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། གཏུགས་པ་རང་གི་དེ་ལ་ཆགས་ནས་སེམས་དགེ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པ་ཞེས་འདུན་བཟང་འཆད། ཁ་གཅིག་རིགས་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བར་འདོད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དགའ་བ་མེད་ལ་རྒྱགས་པ་ལོད་པར་བཤད་པས་མི་འཐད་ཟེར། བཞི་པ། མདོ་ལས། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། དགེ་སོགས་འབྱེད་པས་སེམས་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པས་ཡིད། དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་ཤེས་

སོ། །ཤིན་སྟེ་བས། བག་ཚགས་བསཚགས་བས་སེམས། རྟེན་དུ་གྱུར་བས་ཡིད། བརྟེན་བར་གྱུར་བས་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ནི་སེམས། འདས་པ་ཡིད། ད་ལྟར་ཤེས་པ་ཟེར་རོ། །ཐུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྣམ་ཤེས་སོགས་སོ་སོའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཙམ་པས། སེམས་ཀུན་གཞི། ཡིད་ཉོན་ཡིད། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གོ །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཟེར་བ་དང་། རྟེན་བཅས་དང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་གཅིག་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དབང་པོ་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒོ་སོགས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་ལྡས་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །དེ་འང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། དབང་པོ་རྟེན། ཡུལ་དམིགས་པ། སྒོ་སོགས་རྣམ་པ། དུས་སྐྱི། རྫས་རེ་རེ་བར་འདྲ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལྡན་མིན་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཕོབ་པ་དང་གཅིག །མ་ཕོབ་པ་དང་གཉིས། སྐལ་མཉམ་དང་གསུམ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་བཞི། སྐྱེམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་བདུན། སྐྱེ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམ་བཞི་དང་ནི་བཅུ་དག་བཅུ་བཅུ་གཅིག །མིང་གི་ཚོགས་དང་བཅུ་གཉིས། ལུ་སོགས་པས་ཚོག་གི་ཚོགས་དང་བཅུ་གསུམ། ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་བཅུ་བཞི་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲས་དགེ་འདུན་འགོར་ཡོའི་དབྱེན་སོགས་ཀྱང་བསྟུ་བའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལྟས། རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འཇུག་པ།།ཞེས་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་བཏགས་པ་སོ་སོར་འེས་པ།།ཞེས་སྤྱིན་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་རྣེས་སུ་མཐུན་ཞིང་འཚམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་འབྱོར་པ།།ཞེ། ཁ་ཅིག་ལས་འབྱོར་འབྲེལ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེར་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་མཚོགས་པ།།ཞེ། རྒྱུ་འབྲས་གཞིས་དུས་གཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་གི་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་གོ་རིམ།།ཞེ། རྒྱུ་འབྲས་བྱུང་ནས་འགགས། མ་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་ལ་མ་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་དུས་དང་།།ཞེ། རྒྱུ་འབྲས་གཟུགས་ཅན་ཐོགས་བརྙན་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཡུལ།།ཞེ། འདུ་བྱེད་སོ་སོར་ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་གང་སེས།།ཞེ། འབྲས་བུ་བསྒྲེད་པའི་རྒྱུ་ཉོན་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཚོགས་པ་སྟེ་དགེ་སྡིག་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་བཞུ་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་

རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་སྟེ། ཐོབ་པ།༡། མ་ཐོབ་པ།༢། སྐལ་མཉམ།༣། འདུ་ཤེས་མེད་པ།༤། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག ༥། འགོག་སྙོམས།༦། སྲོག ༧།མཚན་ཉིད།༨། མིང་ཚོག་ཡི་གེ་སྟེ་སྐབས་དགུ་ལས།༩། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ལྡན་པར་བྱེད་རྫས་སོ། །དེ་ལའངོ་གཉིས་ཏེ། གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་ལྡན་པའོ། །ཐོབ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་སྔར་མ་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱེད་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྐྱེད་ཐོབ་ལྟ་བུ། རྣམ་ཅམས་སྐྱེད་པ་བསམ་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ཚུན་ལྡན་གཉིས་དང་། སོ་སྐྱེ་ལ་སྤྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་ཡེ་ལྡན་ཏེ། མདོར་ན་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་མི་གཏོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། སློབ་སོགས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། ཐོབ་པ་སྟ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བདུན་ལས། དང་པོ། ཐོབ་དུང་མ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཡི་ཚོས་རྣམས་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་སྟེ་ཡིན་ལ། གཞན་རྒྱུད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཚོས་གཞན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགལ་ལ། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཐུན་མོང་ཡིན་པས་དང་། ཐོབ་པ་གང་ཟག་གི་ཐུན་མོང་མིན་པས་སོ། །རྒྱུད་དུ་མི་གཏོགས་ཀྱང་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དུ་འཐུང་སྟེ་དགག་བྱ་རྒྱུད་དང་

འབྲེལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དུས་གསུམ་པ་ཡི་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། ཚོས་འདས་ཀྱང་ཐོབ་པ་དཔྱ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ནའང་ཡོད་པ་སྟིད་ལ། དེ་བཞིན་དཔྱ་ཀྱི་གསུམ། མ་འོངས་པའི་གསུམ་མོ། །འགོག་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་ཀྱིས་བསྟུས་ཀྱང་དེ་གཉིས་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཅན་ཀུན་མ་འོངས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱིའོ། །ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སྟོབས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པཡོད། དཔྱའི་སྐད་ཅིག་དང་དེའི་སྔ་ཕྱིར་དུས་གསུམ་སྟྲུར་རོ། །

གསུམ་པ། ཐོབ་བྱ་དགེ་བ་དང་ལུ་སོགས་ཤས་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པའང་དགེ་ལུ་སོགས་སྐུ་དེས་སོ། །

བཞི་པ། ཚོས་ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་རང་ཁམས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ཚོས་ཐོབ་ནའི་ཐོབ་པ་ཡང་འདོད་པ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཐོབ་ན་དེའི་ཐོབ་པའང་ཁམས་དེ་གཉིས་སུ་གཏོགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཚོས་ནི་སྐྱེལ་སེམས་ཉུག་བུའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་ཐོབ་པའང་དེ་ཁོ་ནར་གཏོགས་པས་སོ། །ཁམས་སུམ་གཏོགས་པའི་ཚོས་འགོག་ལམ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱས་མིན་འགོག་པ་ལ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་གང་ཡིན་ཀྱང་འབྲ། ཐོབ་པ་རང་འདོད་པར་ཐོབ་ན་འདོད་སོགས་གང་ཐོབ་དེའི་

ཁམས་སུ་གཏོགས། བརྟགས་འགོག་འཇིག་རྟེན་པ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཐོབ་པ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཟུགས་མེད་དང་། འདས་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ། རྒྱུ་འམ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བས་སོ། །བརྟགས་འགོག་འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སོ། །ལམ་བདེན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཁམས་སུ་མི་གཏོགས་ཟག་མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ཚོས་སྟོབས་ཆེ་བས་སོ། །

ལྟ་བ། སྟོང་པའི་ལམ་བདེན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་ལམ་བདེན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་འགོག་གཉིས་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་དང་བརྟགས་མིན་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་འཕགས་པ་མིན་པས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་ཀ་མིན་ལ། བརྟགས་འགོག་སྟོང་པས་ཐོབ་པ་འདས་ལམ་སྟོང་པ་དང་། མི་སྟོང་པ་འདས་ལམ་སྲིད་རྩེ་སྟོང་ལ་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པས་ཐོབ་པ་མི་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །

དྲུག་པ། ཡང་མཐོང་སྤང་གི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གི་ཐོབ་པ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །སྤང་བྱ་མིན་པ་ཟག་མེད་ལ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་ལྷང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དང་། བརྟགས་འགོག་འཕགས་མིན་གྱིས་ཐོབ་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྒོམ་སྤང་དང་། བརྟགས་འགོག་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྤང་བྱ་མིན་པ་

རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །

བདུན་པ། མ་སྐྱེས་ལུང་བསྟན་མིན་པ་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ཐོག་བྱ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་སྔ་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཆོས་དེ་རྣམས་སྟོང་བས་ཚུང་བས་སོ། །དེ་ལའང་དམིགས་བསལ་ལྟའི་མིག་རྟའི་མདོན་ཤེས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་དང་སྐུལ་པའི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་གསུམ་སྟོང་བ་དྲག་པོས་སྐྱབ་དགོས་བས་ཐོག་པ་དུས་གསུམ་དུའང་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་བཅོ་དང་སྟོང་ལམ་ཤིན་ཏུགོམས་པའི་ཐོག་པ་དུས་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ་སྲིད་དོ། །སྐྱེད་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གཟུགས་རིགা་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་ཐོག་པ་ལྟན་ཅིག་གོ །དེའང་སྐྱེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཟུགས་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྲངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །ཀུན་སློང་མེད་པས་ཁམས་དང་སྐ་གཞན་ན་མེད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ནའོ། །འདོད་ཁ་ན་དག་མི་དགའི་རིགা་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལྟན་ཅིག་དང་ཕྱིས་སྐྱེ་མོད་ཀྱི་སྔར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་སྐྱོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། མདོན་ཤེས་དང་ཚད་མེད་ལྟ་བུ་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོང་བས་ཐོག་པ་ཚལ་ཆེ་བརྣམས་ལའང་སྔར་སྐྱེས་མེད་དོ། །དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་དང་། དགེ་བ་རྣམས་དང་གཟུགས་ན་ཡོད་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དགེ་མི་

དགེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱ་དང་རྒྱུད་ལས་ཐ་དད་པའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུང་ཚད་མར་སྣོན་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ཚོགས་བརྒྱ་ཡི་འདི་དག་བསྟེད་ཅིང་སོར་ཐོབ་ལ། ཀུན་དུ་ལྡན་པས་ན། ཞེས་གསུངས་པས་ཟེར། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ནི་འཕགས་པ་དག་དབང་འབྱོར་པས་ལྡན་པར་བཤད་ཀྱི་ཇ་སྐད་ཡོད་པར་སྣོན་པ་མིན་ཏེ། འགོར་སྐྱེར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་ཞེས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པས་སྣང་རྟང་མ་དམིགས་པས་རྟོག་པཏྲག་ས་དང་། སྐྱེད་བྱེད་དང་རྣམ་འཇོག་གཉིས་ཀར་མི་རྟང་བ་དང་། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ས་བོན་དང་། དབང་ནི་ས་བོན་མངོན་དུ་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། མངོན་དུ་རྒྱུ་ནི་ཚོས་རྣམས་རང་གིང་བོ་སྟེ་དེ་གསུམ་སྐྱེ་འཕགས་ལ་ལྡན་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་ལ་མ་ཐོབ་ཅེས་གདགས་ཀྱི། རྟ་ས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། མ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་དང་འགོག་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པའོ། །མ་རྟེད་པ་སྟར་ཐོབ་ཟམས་པ། གསར་དུ་མེད་པ། མི་ལྡན་པ་དེའི་རྒྱུན་མི་ལྡན་པའོ། །ཡེ་ནས་མི་ལྡན་པ་ནི་ཐོབ་མ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་སྐྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ཁྱད་པར་

གཉིས། དང་པོ། ཆོས་འདུས་བའང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དུས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་དཔྱ་བ་ཡིན་ན་མ་ཐོབ་པ་དཔྱ་བ་འགལ་བས་དེ་མེད་ལ། འདས་འོངས་ཡོད། བསྟོམས་ན་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁམས་སྐུ་གདོགས་པ་དང་། ཟག་མེད་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། མ་ཐོབ་རྒྱུའི་ཆོས་ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཁམས་གང་གི་རྟེན་ལ་མ་ཐོབ་པ་ས་དེར་གདོགས་ཏེ། འདོད་པ་དང་སོགས་པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་མ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་སར་གདོགས་པ་དང་། དྲྭ་མེད་ལམ་དང་འགོག་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཁམས་གསུམ་དུགདོགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དེ་ཉམས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་མེད་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་གདོགས་སྙམ་ན་དེ་ཡིན་ཏེ། ལམ་མ་ཐོབ་པའམ་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོ་ཡི་སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ་ཞེས་པས་ཟག་བཅས་ཡིན་གྱི་ལམ་རང་མིན་པས་སོ། །འགོག་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཟག་བཅས་སོ། །འོན་ཀྱང་བརྟགས་མིན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་བརྟགས་མིན་འགོག་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་ལ། ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་མ་ཐོབ་པ་དེ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་སོགས་མེད་པས་སོ། །དེ་ཟག་བཅས་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མཚུངས་

བས་མ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པར་གྱུར་བོ། །
གཉིས་པ། འཕགས་ལམ་དེ་ཐོབ་པས་གཉན་ཉམས་དང་། སྡུ་འཕོས་ནས་ནི་ས་དེའི་སོ་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ། སྐལ་མཉམ་ནི་སེམས་ཅན་དང་དེའི་ཚོར་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བའི་སྤྱིའོ།། སེམས་ཅན་ཞེས་པས་ཕྱིའི་ས་ལུ་སོགས་ལ་སྐལ་མཉམ་མི་འདོད་དེ། །སྤྱིའི་སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་མི་དང་ལྷ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིའོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་བ་དང་། ཚོར་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་ཕུང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་སྤྱིའོ། །དེ་མེད་ན་སེམས་ཅན་དང་ཚོར་ལ་སྤྲུལ་མཐུན་པར་མི་འདྲུག་ཟེར་ཀྱང་། ས་ལུ་སོགས་ལའང་མཚུངས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་བའི་སྤྱི་དང་འདུ་བས་མི་འཐད་དོ། །འདུ་བ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་རྫས་ནི་མེད་དོ། །
བཞི་པ་ལ། ངོ་བོ། དེ་རྣམས་བསྟེད་ཚུལ། སྣ་གང་ན་ཡོད་གསུམ། དང་པོ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་བའི་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆུ་ལོག་གིས་ཆུ་ལྟར་རེ་ཞིག་འགོག་པའི་རྫས་སུ་འདོད་པ་འོ། །
གཉིས་པ། དེ་ཡང་དེའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་རྒྱུས་བྱུང་མིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། སེམས་མེད་པས་སོ། །
གསུམ་པ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བསམ་

གཏན་བཞི་པའི་ལྟ་ཡིན་པས་གནས་གཞན་མེད་དོ། །
ལྟ་པ་ལ། ངོ་བོ། རྟེན། བསམ་པ། དགེ་སོགས་གང་ཡིན། འབྲས་བུ་ནམ་སྐྱོང་། གང་ཟག་སྲས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད། ཐོབ་པ་ནམ་བྱུང་བདུན་པོ་རིམ་པས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པ་དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་ཀྱང་སྐྱེམས་འཇུག་ལས་མ་ལྡང་གི་བར་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་རྗེས་སུ་འདོད། དེ་ནི་ས་བསམ་གཏན་ཐ་དད་པ་ཞི་བ་ཐོགས། བསམ་པ་འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐར་པ་འདོད་ཡས་འཇུག་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་སློང་གིས་བསམ་གཏན་སྐས་བསྐས་པའི་དགེ་བ་འོ། །འདུ་ཤེས་མེད་སྐྱེམས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་འགོག་པ་ཐར་ལམ་དུ་དེས་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་གུས་པས་ཉམས་པའང་སོར་ཆུད་པར་བྱས་པས་ན། མ་དེས་པ་དང་། སྐུང་འགྱུར་གཞན་མེད་པར་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་དགེ་བ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དེས་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་པས་སྨོན་པས་སོར་ཟེར་ཀྱང་། གཞན་དག་སྐྱོང་བར་མ་དེས་པའང་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཉམས་སམ་མ་ཉམས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་ནས་སྐྱོན་དུ་བལྟ་ན། དེ་ལ་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ། །འདི་སྐྱེད་པ་པོ་ནི་བྱེས་པ་ཁོ་ནས་འཇུག་གི་འདི་ལས་སྨན་ལྟ་ཚེ་རིང་པོར་འབྱུང་བས་དེར་མི་ཁོམས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་བའི་གནས་སུ་ཟིགས་པ་དང་། སྐིད་པ་ལ་ཐར་ལམ་མིན་པར་མཐོང་བས་འཕགས་པས་འཇུག་པ་མ་ཡིན། དུས་འདས་འོངས་མི་ཐོབ་ཀྱི་དུས་ད་ལྟ་བ་གཅིག་པུ་འཐོབ་སྟེ། སེམས་

མེད་བས་སོ། །སྐྱབ་ཅིག་དང་པོ་ལ་དལ་ལྟ་བ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བར་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་ཡང་ལྟན་ཏེ་སོ་ཐར་བཞིན་ནོ། །འདི་འདྲེས་པ་ཡིན་ཀྱང་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་དགོས་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཚོགས་དྲུག་བཀག་པ་ལ་བཏང་གས་ཀྱི་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟ་ས་གཞན་ནི་མེད་དོ། །

དྲུག་པ་ལ། དོ་བོ། དོན་ཅི་སྐད་འདྲུག་པ། སེམས་རྟེན། དགེ་བ་ཡིན་མིན། ནམ་སྐྱོང་། རྒྱུན་ཅིས་ཐོབ། ལུས་རྟེན་བཅས་བདུན་རིམ་བས། འགོག་པའི་སྟོམས་འདྲུག་ཅེས་པ་འང་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་རྟ་ས་སུ་གོང་མ་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་ཏི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འབྱ་ཡང་། ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་མི་འདུ་སྟེ། བསམ་པ་འགོག་སྟོམས་འདི་ནི། འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་དུ་འདྲུག་གི་ངེས་པར་འགྱུར་བས་མིན་ལ། ས་ནི་སྲིད་རྩེའི་མཐུག་ཐོགས་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་ས་གཞན་ལ་མེད་དོ། །དོ་བོ་ཀུན་སློང་གིས་དགེ་བ་ཡིན་ལ། །སྡུག་བསྔལ་འགྲུབ་ཅིའི་སྐྱེས་ནས་དང་ལན་གང་རས་གཞན་གཉེས་སུ་སྡུག་འགྱུར་དུང་། སྡུག་བར་མ་ངེས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་མེད་དེ། འདིའི་རྟམ་སྨིན་སྲིད་རྩེའི་མིང་བཞིའི་ཐུང་ཙོ་ཡིན་པས། འདོད་གཟུགས་པ་དག་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་དེར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་ནས་སྡུག་འགྱུར་ནི་འདོད་པའི་འཕགས་པ་དག་དེ་ཐོབ་ནས་མ་ཉམས་པར་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་བ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྡུག་འགྱུར་ནི་འདོད་པར་དེ་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་མངོན་དུ་གཡེལ་བ་ཡིན་

ཀ་འདོད་གཟུགས་སུ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཅིས་པས་བསྟེན་མི་ནུས་
ཏེ། འདི་ལ་ཞེས་གནས་སྡེད་རྩེ་མན་གྱི་སེམས་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་
ནི་སྐྱེད་རྩེའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་མེད་པར་
མི་ནུས་ལ། ཅིས་པས་སྐྱེད་རྩེའི་སེམས་ལ་བདག་བཀག་ན་བདག་ཆད་དུ་

ལ་ཞེ་བའི་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་
རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་སར་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམ་པར་
འཇུག་ནུས་སོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྟེད་པའི་སྤྲུལ་པའི་
འཕྲོ་ཀྱི་ཆགས་བལ་ཙམ་གྱིས་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སོར་སྟོམ་བཞིན་དལ་བ་
ཁོ་ན་འཐོབ་ཀྱི་འདས་མ་འོངས་མི་ཐོབ་བོ། །འདོད་པར་ཁམ་ཟས་ཀྱིས་ནུས་
པ་གཏུགས་པས་ཞག་བདུན་ལས་མི་འཇུག་ལ། གོང་མ་ཇི་འདོད་དུའོ། །འོ་
ན་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བས་ཐོབ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཐུབ་པའི་

ཡིན་ན་འཇིག་ལྟ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྣམས་དེ་ཡི་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་ལ། ལྟན་འབྱུང་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། དེ་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྡུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་འཇིག་ལྟའི་ལྟན་འབྱུང་ཡིན་པ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་ཕྱིར་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེར། ཉི་འོག་པ་རྣམས་དེ་སྐད་དུ་རབ་བྱེད་མི་འདོན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་སོགས་འདོན་པས་མི་སྐྱོན་ཞེར། ཁ་ཅིག་པས་མི་འདོན་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་གདོན་པར་བྱའོ་ཞེར། དེ་ལ་འདིར་རྒྱུ་དྲུག་ལས་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་མེད་མི་བརྗོ་སྟེ། བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ནུས་བཅས་ཀྱང་རྒྱུ་ལྟའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁོགས་སུ་མི་བགྱང་། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་ཀྱང་མི་གཟུང་སྟེ། འཇིག་ལྟ་སྨྲ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀར་མི་འཐད་པས་སོ། །འཇིག་ལྟ་བྱལ་བ་མིན་ཞིང་བྲལ་རྒྱུ་ཡང་མིན་པས་སོ། །བདག་འབྲས་ཀྱང་མི་བརྗོ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་འབྲས་ཡིན་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་འབྲས་བུ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ལྟན་འབྱུང་། སྐལ་མཉམ། མཚུངས་ལྡན། ཀུན་འགྲོ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། སྐྱེས་

བྱ་བྱེད་འབྲས་གཉིས་ལ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མུ་བརྒྱི་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རབ་བྱེད་ལས། བདེན་བཞི་ལས་བརྒྱམས་ནས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་བདེན་བཞི། ནམ་མཁའ་བརྟག་མིན་བཅས་པ་ལ་བརྒྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མུ་བཞི་པ་སྟོན་ལ་བཤད་ན་གོ་བའི་བས། བདེན་བཞི་ལས། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མིན་པ། འགོག་ལམ་བདེན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་བརྟགས་མིན་འགོག་དང་། སྐྱག་བདེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་དང་འཇིག་ལྟ་ལ་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་མི་སྲིད་པས་སོ།། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མིན་པའི་མུ་གཉིས་པ་མི་སྲིད་དེ། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་རྣམ་བཞི་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་ལྟའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །འཇིག་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ལས། སྐྱག་བསྡལ་མཐོང་སྤང་གི་ཕྲ་རྒྱས་བཅུ་ལས་འཇིག་ལྟ་རང་ཉིད་དང་། གཞན་དགུ་ལས་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་པོ་མ་འོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་འདས་ད་ལྟར་གྱི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ནི་མིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་རྣ་ཉོན་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་མ་འོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྤང་བྱ་རིས་

ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་མཚུངས་ཕྱིར། འཇིག་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མིན་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀུན་འགྲོ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུར་མི་རུང་ལ། རེས་ཐ་དད་པས་སྣ་ལ་བ་མི་མཉམ། མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པས་ལྟན་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ལ། དེ་དག་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་མིན་ཞིང་སྣ་ལ་མི་མཉམ་ཞིང་། རེས་ཐ་དད་ལ་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་ལ། ལྟན་འབྱུང་ཡང་མིན་པས། འཇིག་ལྟ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་འཇིག་ལྟ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་པ་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་ལྟ་དང་། མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འཇིག་ལྟ་འདས་དང་ད་ལྟ་བའི་སྣ་ལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མིན་པའོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཚན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ཐུ་རྒྱས་བཅུ་པོ་འདས་ད་ལྟ་མཚུངས་ལྡན་བཅས་པ་ནི། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅུ་པོ་སྣ་ལ་མཉམ་ལས། འཇིག་ལྟ་བྱུང་བ་དང་། བཅུ་པོའང་འཇིག་ལྟའི་སྣ་ལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས། དེ་དག་གི་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་རྣམས་ལྟ་བ་དང་པོ་དེའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུའང་ཡིན་པས་སོ། །རྟ་ཉོན་ལས་མ་རིག་དང་།

དེ་ལས་གཞན་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་བཞི་ལས་བྱུང་ཞིང་། འཇིག་ལྟའང་མཚུངས་ལྡན་འདས་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་བཞི་དང་། མ་འོངས་བའི་ལྟན་མཚུངས་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོའི་འདས་ད་ལྟ་བའང་འཇིག་ལྟའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། འཇིག་ལྟའང་དེའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་སྡུའོ། །འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་བཞིའང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་། འཇིག་ལྟའི་སྐལ་ཀུན་ལྡན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ལ། འཇིག་ལྟའང་དེ་དག་གི་ལྡན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅེ་བས་འདོད་ལ། ཉི་འོག་བས་ནི་འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མིན་པའི་སྡུའོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱེ་སྨྲའི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་མིན་ནོ། །འདིར་བྱེ་སྨྲས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟན་ཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མིན་ལ། མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ནང་ཁན་ཚུན་རྒྱུ་མིན་པ་ལྟ་བུའོ་ཟེར། དེ་བཞིན་དུལ་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་དྲི་ངོ་རེག་བཞིའོ། །མདོ་སྡེ་

བས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྒྱུ་མིན་ཏེ། བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་སོགས་ཚོགས་པ་སྟ་མས། གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འཕངས་པ་ནི། མཚོ་མའི་སྤུན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འདོད་དེ། མདུང་ཁྱིམ་གནས་པ་དེ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མ། གཅིག་མེད་གཅིག་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི་དགེ་ཅོན་མོངས་མ་བསྒྲིབ་ལྡང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་འདུ་བ་སྟེད་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ཡང་སྣང་བྱ་ལྟ་རང་དེས་དང་ས་དགུ་པོ་རང་རང་གི་ས་པ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་སྐལ་མཉམ་ཡིན་གྱི་རིས་གཞན་དང་ས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྟ་སྟེས་ཟིན་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་སྟེས་པ་དང་མ་སྟེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱུན་འགྲོ་དག་གོ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་འདས་པས་ཏེ། འདས་དང་ད་ལྟ་བའི་གོ་འབྱེད། ད་ལྟ་བས་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་གོ་འབྱེད་ན། མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སྟ་ཕྱིའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་སྐལ་མཉམ་མི་བཞག ངེའང་སྐལ་ཀུན་གཉིས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མ་འོངས་པ་མ་བཞག་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་མེད་པས་སོ་ཟེར་ཀྱང་། གཞན་དང་དེས་པར་མཚུངས་པས་མི་འཐད་ཟེར། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་མིག་མིག་གི་སྐལ་མཉམ། ཕྱིའི་ས་ལུ་ས་ལུའི་སྐལ་མཉམ་འདོད་པའི་ཚོས་འདོད་པའི་སྐལ་མཉམ་སོགས་རང་གི་ས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། འོ་ན་རང་གི་ས་དང་རིས་ཁོ་ནར་དེས་སམ་སྟམ་ན། ཟག་བཅས་ལ་དེས་ཀྱང་། ཟག་མེད་ལ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་བརྩེས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། སྣ་དགུའི་ལམ་བདེན་ནི་ས་མི་མཚུངས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དུ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཚུ་ཡིན་ཏེ་ལམ་དེ་ས་དེར་གློ་བུར་དུ་འོང་གི་བདག་གིར་མ་བྱས་པས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་ཞེས་གོང་འོག་ཕན་ཚུན་ཏེ། གོང་མས་འོག་མའི་སྐལ་མཉམ་བྱེད་སྟེད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དབང་རྟུལ་དབང་པོ་སྟྲངས་ཏེ་གསུམ་པ་མན་ཀྱི་དབང་རྣོན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འོག་མ་དམན་པས་གོང་མའི་སྐལ་མཉམ་བྱེད་པ་སྟེ། དད་འབྲང་ནི་ཆོས་འབྲང་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་དང་དུས་དང་མི་སྟྲོན་བར་གྲོལ་བར་དྲུག་གི་རྒྱུ་དང་། ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རང་དང་སྐལ་མཉམ་དང་། རང་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན་གྱི་དམན་པས་ནི་མིན་ནོ། །ཟག་མེད་དུ་མ་ཟད་སྟྲོན་བྱང་གི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྐལ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། རྣ་ལྟ་ན་ཐོས་བྱང་རང་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། བསམ་བྱང་རང་དང་ཕྱི་མ་གཅིག་དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་བསྟོམ་བྱང་རོ་ནོ། །

བཞི་པ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང་སེམས་བྱུང་གང་ཞེག་མིག་སོགས་རྟེན་མཚུངས་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་མཚུངས་པ་ལྟ་གཟུང་ངོ། །དེ་

ཡང་ལྷན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི་བྱེ་བྲག་གོ །
ལྟ་བ། ཀུན་འགྱོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ནི། གནས་ལྟ་བར་འཛིན་འགྱུར་གྱི་སྒྲིབ་
བསྟལ་མཐོང་སྤང་གི་ལྷ་བཅུ་ལྟ་ཞི་ཚོམ་དང་མ་རིག་པ་དང་བདུན། ཀུན་འབྱུང་
མཐོང་སྤང་གི་ལྷ་བ་མཆོག་འདོན། ལོག་ལྟ། ཞི་ཚོམ། མ་རིག་པ་དང་བཞི་
སྟེ་བཅུ་གཅིག །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནས་དེ་ལྟར་ཀེ་ཤ་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་
གྱི་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚན་ཉིད་བཅས་པ་ཀུན་
འགྱོའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་རྒྱུ་ཐུན་མོན་
ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་རང་སར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱིས་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ལ།
རིས་གཞན་ནི་རིས་གཞན་གྱི་ཀུན་འགྱོའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྐུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་
ཉོན་མོངས་རིས་ལྟ་ཆར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་ཀུན་འགྱོའི་
རྒྱུ་མི་འཐད་པས། ཀུན་འགྱོའི་རྒྱུ་ནི་སྟོང་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འོན་འཐགས་
བའི་གང་ཟག་གི་ཀུན་ཉོན་རྣམས་རྒྱུ་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་འགྱོ་
དེ་དག་སྤངས་ནས་མེད་པས་སོ་ཟེར་ན། བྱེ་སྨས་དེ་དག་འདས་པ་ལས་སྐྱེ་
བར་འདོད། ཀུན་འགྱོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་རིས་པ་མེད་དེ། འདི་
ལ་རིས་གཅིག་མི་དགོས་པས་སོ། །

དྲུག་པ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན་
ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོབས་ལྡན་སྟེད་པའི་རྟན་དང་བཅས་
པས་སོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟག་མེད་བཅད་དེ། དེ་དག་

ནི་སངོན་རྒྱལ་བ་དང་། རླན་བཟལ་གྱི་སངོན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་དྲས་དུ་ཡིན་ནི། གཅུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི། འདས་དལ་ལྷ་བའི་དུས་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་མེད་ལ། གཞན་གསུམ་ཏོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིད་རྒྱུའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དུས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་དེས་པར་མ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སྐྱེ་རྒྱལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་དང་བདག་གསུམ་དང་སྐྱེས་བུ་ཅིད་འབྲས་ཕྱེད་སྟེ་ཕྱེད་བཞི་འདུས་བྱས་ལ་ཐོབ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཐོབ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཅིད་འབྲས་དང་། བྱལ་འབྲས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་བཅས་ཕྱེད་གཉིས་ཐོབ་བས་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་འདུས་མ་བྱས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། བརྟགས་འགོག་བྱལ་འབྲས་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རྣང་བས་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་གཞན་ལ་དོན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་མེད་དེ། ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེད་རྒྱུ་དངོས་མིན་ནོ།། ། །

བྱ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུནི་ལྷན་མཚུངས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ནི་རྒྱུ་དེ་གཉིས་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་བཞག་གི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་འབྲས་བུར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྒྱུ་དང་། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྣམ་སྨིན། རྒྱུ་མཐུན། བག་བ། བྱེད་འབྲས། བདག་འབྲས་ལྟ་ལས། དང་པོ། རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུནི་ཁྱད་པར་བཞི་སྟེ། མ་བསྒྲིབ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོར་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་ཕྱིའི་འཇུང་བ་འཇུང་འགྱུར་ལའང་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚོས་སུ་བརྗོད་ལ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ལའང་ཡོད་པས་དེ་བསལ་ཕྱིར་རྒྱུ་ལུང་བསྟན་པ་དགེ་མི་དགེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་ཉིད་ངའོན་གྱིས་རྒྱས་པ་དང་སྦྱལ་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་བསལ་ཕྱིར། རྒྱུ་རྣམ་སྨིན་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡང་ཡིན་ལ་འབྲས་བུའང་ཡིན་ནོ།། །

གཉིས་པ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུནི་རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། ཟག་བཅས་ལ་ངོ་བོ། རིས་སུ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ལ་ངོ་བོ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གསུམ་པ། བག་ཡ་ཡི་འབྲས་བུནི་བློ་ཡིས་ཉེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱང་བྱ་ཟག་བཅས་ཟད་པའོ། །

བཞི་པ། རྒྱུ་གང་གིས་སྐྱེས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་

སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ནི་འདུ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་ངོ་། །འདི་ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱུའི་དེ་མ་ཐག་གམ་ཅིག་ཚར་བྱུང་བ་ལ་འདོད་དེ།། དེ་ཡང་སར་འོག་མའི་སྨྲོང་བས་གོང་མའི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཚོས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་མཐོང་ལམ་དང་། ལྷན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་ལྷུ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ཚོད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་བྱེད་འབྲས་འབྱུང་སྟེ། ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་ཏོག་ལྷུ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ལྷར་ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་། རང་གིས། གང་གིས་སྟོབས་ཞེས་པས་རྒྱུན་ལྷུ་བུ་མིན་པར། རྒྱུ་མ་འགགས་བཞིན་གཅིག་ལ་ཐན་འདོགས་པ་ལ་གོ་དགོས་སོ་སྙམ་མོ། །

ལྟ་བ། སྟོན་བྱུང་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་དང་དུས་མཉམ་མམ། ཕྱིས་བྱུང་གི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི། འདུས་བྱས་ཏེ་ནའི་བདག་ཏོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པས་ཏེ་ན་ཞེས་སྨོས་སོ། །དེའང་འདུས་བྱས་བདག་འབྲས་ཞེས་གཞི་གཅིག་གིས་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱ་སྨྲས་བྱེད་འབྲས་བྱེད་པོ་ཏེ་ནའི་དང་། བདག་འབྲས་བྱེད་པོ་གཞན་གྱི་འངང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ནི། བཟོ་རྣམས་བཟོ་བའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་གཞིས་ཀའི་འབྲས་བུ་དང་། སྨྲ་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་བྱེད་བདག་གཞིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ་སོར་འདེམ་པ་ཡིན་ལ། བདག་

པོ་ནི། དེ་དག་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱིད་པར་གནས་པས་སོ་ཟེར་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སྲུང་ཐལ། འོན་ཀྱང་བདག་འབྲས་སྤྱི་ལ། གཞན་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ། དུས་གང་གི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་དུས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ། བྱེད་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལྟ་བུ་ནི་རང་དུས་དུ་ལྟ་ན་འབྲས་བུ་སོན་ནམ་ནུས་པའི་རྒྱུ་འཇོག་ལ། ལྟན་མཚུངས་གཉིས་ནི་དང་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །ད་ལྟ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འདས་པ་ཡི་རྒྱས་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དག་སྟེ། སྐལ་ཀུན་འདས་པས་བརྒྱུད་ནས་དང་། ད་ལྟ་བས་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་སོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གཅིག་ལུ་ནི་སྡུ་ཤ་ཐམ་པ་ལྟ་བུ་འདས་པས་ཀྱང་ཚེ་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་གྱི་དལ་ཆས་འབྲས་བུ་ནམ་ཡང་མི་འཇིག་ཀྱི། །དེའང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འདིའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་འདས་པས་ཁྱབ། སྐལ་ཀུན་ལ་བར་མ་ཆོད་པ་ཙམ་ལ་བསམ་གྱི་གཞན་དུ་ད་ལྟ་བ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་མེད་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་འབྲས་བུ་འཛིན་ལ་མི་འཇིག་པ་ཡོད་དམ་ཟེར་ན་སྲུ་བཞི་སྟེ། འཛིན་ལ་མི་འཇིག་པ་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་ན་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐ་མ་ལྟ་བུ། ཆོག་པ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཆེ་དགེ་ཐོབ་དང་པོ། གཉིས་ཡིན། དགེ་རྩ་མ་ཚད་པའི་སྐབས་ལྟག་མ།

གཉིས་མིན། དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། གོང་ས་ལས་ཉམས་པའམ་དགེ་རྩ་ཚང་བའི་སྐབས་སོ། །མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་རྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆུ་དཀྱིལ་རླུང་ལ་རྟེན་སོགས་དང་། སྒོར་འབྲས་ལམ་སྟ་མས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་སོགས། བྱེད་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ །

གཉིས་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་སྐྱེམས་དང་ལྡན་སྒོམ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམ་པ་སྒོམ་ལས་མིན་པའི་མ་བསྒོམ་ལས་མ་བསྟན། བཅོ་སྦྱོང་ལམ་སྤྱལ་སེམས་སོགས་དང་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་དང་། དུང་ཕྱོ་འཕྲུགས་པ་སྟེ་ཟག་མེད་སྤྱུག་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་གོང་གི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྨིན་ལྟ་མེ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལྡན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམ་སྨིན་འབྲས་མིན་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྲས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་ལྟ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་དེ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བཞི་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་སོ། །རྣམ་ཀུན་དེ་གཉིས་དང་སྐལ་མཉམ་དང་གསུམ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དཔེ་བ་ཡིན་པ་དང་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་

ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཞན་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་སོ། །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་གཟུགས་དང་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་ཟག་མེད་སྔོན་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སྔོམ་པ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་དང་མཚན་ཉིད་སོགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཅུང་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཅུའ་ཉི་ཆུ་ཅུའ་སོགས་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། དེ་ལ་ཆུ་དང་ཅུའ་གྱི་ཁུད་པར་འབྲས་བུས་ཀྱེས་པ་ན་ཆུན་ལྷོག་མི་ལྷོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཐུན་མིན་དང་ཐུན་མོང་གི་སྐྱོན་སྤང་ཐབས་བ་ཆུ་དང་ཅུའ་ནོ་ཞེས་དང་། ཉེ་ཅུའ་ཆུ་དང་། རིང་བ་ཅུའ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དང་། སྐྱེ་བྱེད་ཆུ་དང་། ཅུའ་ནི་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཁྲད་མེད་པར་གདུལ་བྱའི་མོས་བའི་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚན་སངས་བརྟེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་དོ། །དེས་ན། ཆུ། ཅུའ། གཞི། ཆུ་མཚན། རྟགས་ཆུ། འབྲས་གནས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅུའ་བཞི་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཅུའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུའ་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ། ཅུའ་དེས་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཆུ་ཅུའ། དེ་མ་ཐག་ཅུའ། དམིགས་ཅུའ། བདག་ཅུའ་ནོ། །དང་པོ། ཆུ་ཅུའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ཆུ་མ་གཏོགས་པ་ཆུ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་མཚུངས་

པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཚེན་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དམ་ཚེན་དག་བཅོམ་ལྡག་མེད་དུ་འཇུག་ཀའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐུ་མ་མིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཚེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚུངས་པ་ཚེས་པ་སེམས་གཅིག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་གཅིག་དང་ཚོངས་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྟེད་པ། རྫས་མཚུངས་པས་ན་མཉམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཀན་ཐགས་ནི་མི་མཉམ་པར་འབྱུང་བས་རྫས་མི་མཚུངས་པས་སོ། །འདི་མཚུངས་པའང་ཡིན་ལ་དེ་མ་ཐག་པའང་ཡིན་ནོ། །མི་མཉམ་པ་ནི་གནས་རྒྱས་བྱུང་གཅིག་མ་འགགས་བཞིན་དུ་གཅིག་འབྱུང་བ། ཟས་དང་ལེགས་བྱས་གཉིས་ཀས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་དང་། ཡང་སོག་མ་ལས་ཐལ་བ་དང་། ཆུ་གོང་རྟེའི་ས་བོན་ལས་ཡལ་ག་སོགས་བཞིན་མང་ཉུང་འཚོལ་བས་སོ་ཟེར། འགྲེལ་པས་སོར་སྟོམ་འདོད་པའི་གནུགས་རྟེས་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་འབྱུང་བས་འཚོལ་ཞེས་གསུངས། དེ་སེམས་ལ་མཚུངས་ཕྱིར་མི་ལེགས་ཟེར་ཀྱང་དབྱད། མ་འོངས་པ་ལ་རིམ་པ་མེད་པས་དེ་མཐྱེན་ཚུལ་ལ་སྐྱ་ཚོགས་ཟེར་ཀྱང་མི་འཐད། ཀུན་འགྱོ་སྐྱ་མཉམ་ལ་མ་འོངས་པ་མེད་ན་འདས་པ་ལ་ཡང་དེས་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལ་ཡོད་ན་ཀུན་སྐྱ་མ་འོངས་པ་མེད་པའང་བཀག་པར་དཀའ་འོ། །སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉད། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྡང་སེམས་དང་། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མཚུངས་ལ་སྟོམས་འཇུག་གིས་བར་ཚོད་པས་

སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྐྱེ་སོགས་བརྒྱད་དང་ཐོབ་སོགས་དང་། སེམས་བཅས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ཐོབ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། སེམས་བཅས་སྐད་ཅིག་བར་མ་ཆོད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཕྱི་མ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་སོགས་དང་། ལྔང་སེམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ལ་མྱ་བཞི། མྱ་དང་བོ། གོང་གི་གསུམ་པ་དང་འདྲ།

གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་འདྲ། གསུམ་པ་དང་བོ་དང་འདྲ། བཞི་པ་གཉིས་པ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ། དམྱལ་བ་ཉའི་རྒྱན་ནི་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་སམ། འགའ་ཞིག་གིས་མི་དམིགས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་དམིགས་རྒྱན་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སོ་ཟེར་ན། བྱ་སྐྱས་འདོད་མོད་ཀྱི་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རྒྱ་ཆུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་བར་ཁས་བླངས་པས་སོ་གསུངས།

དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་ཡུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བདག་ཏུའི་རྒྱུན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འོན་དམིགས་བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། སེམས་རང་དང་ལྡན་འགྱུར་གི་ཚོས་རྣམས་དམིགས་པ་མིན་ལ་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དམིགས་རྒྱུན་དམིགས་བཅས་ཁོ་ནའི་རྒྱུན་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ཡུལ་མིན་ལ། བདག་རྒྱུན་རང་ལས་གཞན་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་ནོ། །ལྷན་མཚུངས་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་དམིགས་རྒྱུན་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུན་དེས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ། དུས་གང་གི་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་རྒྱུན་ལ་ལྷ་ལས་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་འབྲས་བུ་འགག་ས་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ད་ལྟ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །སྐལ་ཀུན་རྣམ་སྨིན་གསུམ་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མ་འོངས་པ་ལའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་དེ་མ་ཐག་དང་དམིགས་བའི་རྒྱུན་གཉིས་པོ་དག་གོ་རིམ་དེ་ལས་རྒྱོག་པ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མ་འོངས་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་ད་ལྟ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་དག་འདས་འོངས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་དང་ཡུལ་ཅན་དུས་མཉམ་བས་སོ་ཟེར་

ན་བྱེ་སྨན་འདས་འོངས་རྫོགས་སྐུ་འདོད་བས་དལ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་
བཞང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ཟེར། མདོ་སྡེ་བས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་བས་
མ་འོངས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ད་ལྟ་བ་ལ་མི་བྱེད་ཟེར། ལྟན་མཚུངས་རྒྱུ་འབྲས་
སུ་གསུངས་བཞང་རྒྱུན་ལ་ཡིན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་རྒྱུ་གྱུར་པ་མིན་ལ། འོ་ན་
སེམས་མེད་ལས་ལངས་མ་ཐག་གི་སེམས་ལ་ཚོར་བ་ཡོད་མེད་དབྱད་བས་དུས་
མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར། འདས་འོངས་མེད་བས་དེ་ལ་དམིགས་པ་དམིགས་
རྐྱེན་མིན་ནོ། །བདག་རྐྱེན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་བ། དེ་དག་ལས་གཞན་
དུ་མེད་ཕྱིར་ལོག་སུ་ཟིན་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པ་དང་གཟུགས་སྤྲུལ་ལ་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་
བེམ་པོ་ལ་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་དོངས་དང་། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་རྟོག་གཞན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། རྐྱེན་བཞི་ཡིས་
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ར་དང་ནམ་མཁའི་མེ་
ཏོག་སོགས་འཇིན་པའི་ཡིད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་བོང་དང་རྭ་ལ་སོགས་
པའང་ཁ་ཡར་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། བྱེ་སྨས་དེ་ར་སོགས་མིང་
མཚན་མ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། ཁ་ཅིག་སེམས་སེམས་
བྱུང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་དམིགས་རྐྱེན་ལས་མི་སྐྱེ། མ་ལོག་པ་རྣམས་དམིགས་
རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ་དེ་ལེགས་གསུངས། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྒྱུ་
རྐྱེན་ནི་ལྔ་པོ་ཅི་རིགས་སོ། །དམིགས་རྐྱེན་མ་གཏོགས་གསུམ་གྱིས་སྐྱེམས་

པར་འཇུག་པ་གཉིས་སྒྲུབ་སྟེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལྡན་འབྱུང་དང་སྐལ་མཚུངས་པའི་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་ལྡུམ་བཞིའོ། །འདི་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་སྟོམས་འཇུག་འདི་གཉིས་པོ་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ལས་སྒྲུབ་བས། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་གྱི། སེམས་སྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནི་མིན་ནོ། །རྐྱེན་མིན་རྐྱེན་ཅན་ཡིན་ཞེས་སོ། །དམིགས་རྐྱེན་ལས་མི་སྒྲུབ་སྟེ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །དེས་ན་བྱེ་སྨྲས། གཟུགས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མི་འདོད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འདོད་དེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་བེམ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་སྟོན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པས་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་བསྒྲེད་པ་མིན་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པར་མ་བརྗོད་དོ། །དེ་གསུམ་ལས་ལྷག་མ་གཞན་གཟུགས་ནི་བདག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་ཅི་རིགས་པ་ལས་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ། སྟོང་བཅུད་འདི་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་དེ་ལྟར་ཚོགས་ནས་སྐྱེ་ཡི་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུ་རྟག་པ་གཅིག་གིས་སྐྱེད་པ་མིན་ཏེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་སོགས་པས། ཡུལ་དུས་རྫས་གསུམ་རེས་འགའ་བ་སོ་སོ་སྟེ་ཚོགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་གཅིག་རྟག་གིས་བསྐྱེད་ན་ཡུལ་དུས་རྫས་གསུམ་ཁྱད་མེད་པར་ཡོད་པའམ། མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡུལ་དུས་རྫས་

གསུམ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་དེས་རྒྱུ་གཅིག་པུ་མི་འགྱུབ་བོ། །གཉིས་པ་བེམ་བོ་ལ་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་རྟེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གལ་ཏེ་འཇུང་བ་དེའི་རྒྱུ་འཇུང་བ་ཡིན་ན། སྐལ་ལྡན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རིས་མཐུན་སྔ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ན་སྐལ་མཉམ། གཞན་གསུམ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་དུས་མཉམ་པ་ནི་ལྡན་འཇུང་ངོ། །འཇུང་བས་འཇུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞན་བདག་རྟེན་བྱས་ནས་སྐྱེད་ན། བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་རྟེན་མེད་དོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། འབྲས་གཟུགས་སྔར་མ་གྲུབ་པ་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་སློབ་མ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། རི་མོའི་རྩེགས་པ་བཞིན་རྒྱུན་གནས་པའི་གཞི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ལ་ཁ་ཟས་ལྟར་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྟུས་ན་སྐྱེ་གནས་འཕེལ་གསུམ་དུའོ། །སྐྱེ་དང་རྗེས་མཐུན་རྟེན་དང་ནི། །རྒྱུན་མི་འཆད་དང་འཕེལ་བ་ལས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བྱེད་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས། འཇུང་བས་འཇུང་འགྱུར་ལ་བྱེད་ན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་མིན་ཏེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་འཇུང་ཡང་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པ་དང་། ཀུན་འགྱོ་མིན་པ་དང་། མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པ་དང་། འཇུང་བ་དག་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་སོ། །འཇུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འཇུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ན། ལྟན། སྐལ། རྣམ་སྨིན་རྣམ་གསུམ་ཅི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་སྐྱེ་ནའོ། །ལྟན་འཇུང་

འབྱུང་བའི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བས་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའི་སྡོང་བདུན་པོ་དག་ཕན་ཚུན་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྐྱེ་ནས་མིག་སོགས་དང་། དེའི་ཡུལ་ལྔ་དང་པོར་སྟོམ་སོགས་ནི་མིན་ནོ། །སྐལ་མཉམ་དག་སོགས་རིགས་མཐུན་སྟེ་མས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ནའོ། །རྣམ་སྨིན་ནི། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་དག་པ་ཟག་བཅས། མི་དགེའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དག་གིས་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་འབྱུང་འཕྱང་དེ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆུ་གཅིག་ཐུ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་རིག་རིག་མིན་དག་པ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་བ་དག་གིས་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ཆུའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་མི་བགྲངས་སོ། ། ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། །གཟུགས་ཅན་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད། བྱེད་ཆུ་ཙོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའང་ཡོད། འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་བཞི་སྐྱེ་ན་ཆུ་ཤྱེན་ཙོ་ན་ལས་མིན་ཏེ། དེ་ལའང་བྱེད་ཆུས་ཁྱབ་པས་སོ་ཞེས་རང་གིས་བསམ་མོ། ། གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཤྱེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཤྱེན་དང་ཤྱེན་ཅན་རྣམ་འཇོག་གི་གཞི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་བཟུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་སེམས་གང་ཞིག་གང་གི་ཤྱེན་དུ་འཕྱུར་ཚུལ་དཔྱད་པ། སྣང་ཡང་ཉི་ཤུར་དབྱེས་ནས་རྣེད་གཏོང་དཔྱད་པ་གསུམ། དང་པོ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཡིད་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་ནི་མ་སྒྲིབ་པ་ལུང་

མ་བསྟན་དང་བཞི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ནི་མི་དགེ་ལས་གཞན་གསུམ་གསུམ་དྲུག ཟག་མེད་སྐོབ་མི་སྐོབ་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་འཕོར་འདས་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་གང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གང་འཐུང་བའི་མཐའ་དྲུང་པ་ལ། རང་སར་དང་། གཞན་ས་འཐུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཚེ། ས་མཚུངས་འཐུང་བ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་སྐོམས་པར་འཇུག་པ། སྐོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ། སྐོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བ་དང་གནས་སྐབས་དྲུག་ཡོད་ལ། སྐོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་ལྡང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། སྐུལ་སེམས་ལ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ལོགས་སུ་བཤེས་ན་བརྒྱད་དེ། སྐུལ་ལ་འཇུག་པ་སྐོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་དང་། སྐུལ་ལས་ལྡང་བ་སྐོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ཞེས་པ་རིས་འདྲ་རྒྱུན་ཆགས་པ་དགེ་བ་ལས་དགེ་སོགས་སོ། །ས་མཚུངས་རིས་མི་མཐུན་ཀྱང་འདོད་པ་སོགས་ས་འདྲ་ན། དེ་ནི་རང་སའི་དེ་མ་ཐག་པར་རང་སའི་འདོད་པའི་སྐུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐུང་ངོ་། །སྐོམས་འཇུག་ཚེ་འོག་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱང་ལས་གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་འཐུང་བའོ། །སྐོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན། གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་མའི་དགེ་བ་འཐུང་བ་ནི། འདོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱང་ཁོ་ན་འཐུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

སྐྱལ་བ་ལ་འཇུག་ཚེ། དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས། ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་དགེ་སྡུག་གི་རྣམ་སྨིན་འདོད་པའི་སྐྱལ་སེམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱལ་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །སྐྱལ་པ་ལས་ལྷང་ཚེ། སེམས་གཉིས་པོ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གཟུགས་དགེ་སྡུག་འབྱུང་སྟེ། སྐྱལ་པ་ལས་ལངས་ནས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་བས་སོ། །ཉོང་མཚམས་སྦྱོར་ཚེ་འཆི་སྲིད་ནས་བར་སྲིད་དང་། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉོང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། དགེ་བ་སྡུད་བྱུང་། བཟོ་གནས་སྐྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་རང་སའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། སྣ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། སྡུད་ལམ་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་ཡིན་ལ། སྐྱེས་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཞེས་དང་། འཆི་འཕོ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀུན། ཞེས་འབྱུང་བས། གང་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སེམས་ཡིན་ཕྱིར། སྣ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མི་དགེ་བ་གཉིས་སོ། །འོག་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་ཚེ་འཆི་སེམས་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་མ་སྣ་ལུང་མ་བསྟན། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། སྡུད་ལམ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་སེམས་གོང་ན་མི་དགེ་མེད་ཕྱིར་སྣ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནའོ། །གོང་ནས་འོག་སྐྱེ་ན། འཆི་སེམས་གོང་དང་འདྲ། སྐྱེ་སེམས་འདོད་པར་སྐྱེ་ན་སྣ་ལུང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་གོང་མར་སྣ་ལུང་པ་ཁོ་ནའོ། །རང་སའི་རང་ས་ན་དགེ་བ་སྡུད་བྱུང་སྐྱལ་བཟོ་མ་གཏོགས་པའི་རང་ས་ན་གང་ཡོད་ཀྱི་སེམས་འཆི་སེམས་དང་། སྐྱེ་སེམས་

འདོད་ན་གཉིས། གོང་ན་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་ཁོ་ནའོ། །ཟག་མེད་གཉིས་སྐྱེ་འཆིའི་སེམས་གཉིས་ཀར་མི་གཏོགས་ཏེ། དེ་སྲིད་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་ཏོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཚེ། གོང་མའི་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཏོན་མོངས་ཅན་ལས་འདོད་དགེ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་ལས་གཟུགས་དགེ་སྒྲོར་བྱུང་ཁོ་ནའོ། །དོན་དེ་དག་བློ་ལ་བཞག་ནས་དེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། འདོད་སེམས་དགེ་བ་དེ་མ་ཐག་ཏུན་བྱས་པ་ལས་སེམས་བཙུ་གཉིས་ལས་དགུ་འབྱུང་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆུན་གྱི་ཚེ་འདོད་དགེ་རང་མཚུངས་ཚེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་སོགས་གཞན་གསུམ། སྟོམས་འཇུག་གི་ཚེ་འདོད་དགེ་སྒྲོར་བྱུང་ལས། གཟུགས་དགེ་སྒྲོར་བྱུང་ཟག་མེད་གཉིས། ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་ཚེ། འདོད་དགེ་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སོ། །འདོད་དགེ་ལས་གཟུགས་མེད་དགེ་བ་སྒྲོར་བྱུང་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་གྱིས་འདོད་པའི་སྐྱལ་སེམས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུན་མིན་པས་རྟེན་རིང་བ། རྣམ་པ་ནི། འདོད་པ་རགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཞི་བར་མི་ལྟ་བས་དང་། དམིགས་པ་དེས་འདོད་ལ་མི་དམིགས། གཉེན་ཐོས་རིང་བ་དེས་འདོད་གཉེན་མི་བྱེད་པས་ཏེ། འདོད་སེམས་དགེ་བས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་ནས་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་ནའང་བར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཆོད་པས་སོ་ཟེར། འདོད་སེམས་དགེ་བ་རང་དེ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཏེ།

རྒྱུན་དང་། སྣ་མཚུངས་ཀྱི་ཚོ་རང་སའི་བཞི་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན་དགེ་བ་སྐྱེས་པོའི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་སྲིད་པས་གཟུགས་དགེ་སྦྱོང་བྱང་གི་རྟེས་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་དང་། སྟོམས་འཇུག་ཏེན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཚེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེབ་སེམས་ལས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་པོའ་གསལ་བས། དེ་བཞིའི་རྟེས་སུ་སྲིད་པའི་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །འདིར་སྣ་མཚུངས་ལ། འདོད་དགེ་ལས་མ་སྐྱེབ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་སྐྱལ་སེམས་ལས་གཞན་རྣམས་ཡིན་གྱི། སྐྱལ་སེམས་ནི་རང་དང་གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་གི་འདོད་དགེ་སོགས་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་འོག་མ་རྣམས་སུ་རྒྱུན་དང་སྣ་མཚུངས་ཀྱི་ཚེའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཚེ་དུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་འི་དགེ་སྦྱོར་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་གི་འདོད་དགེ་སོགས་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་འོག་མ་རྣམས་སུ་རྒྱུན་དང་སྣ་མཚུངས་ཀྱི་ཚེའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཚེ་དུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་མི་དགེ་བ

གཉིས་ནི་མིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་མིན་པ་དང་། མི་དགེ་ལས་གོང་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱིར་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། ནམ་ཡང་རྒྱུན་དང་སམ་མི་གཅིག་པས་སོ། །འདོད་པའི་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཧྲིལ་ལྔར་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་བརྒྱའི་རྟེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཁྲད་མེད་པར་བརྩི་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལྔང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ལྟ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་རང་ས་བཞི། སྐྱལ་པར་འཇུག་ཚེ། འདོད་པའི་སྐྱལ་སེམས་གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །མ་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་དེ་ལས་མཇུག་ཐོག་ས་སེམས་པདུན་ཏེ། རྒྱུན་དང་། ས་མཚུངས་ཀྱི་རང་སའི་བཞི། སྐྱལ་པ་ལས་ལྔང་ཚེ། གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་ན། ཁམས་གོང་མའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་དགེ་བ་ལས་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་སེམས་བརྩེ་ལས་དང་། སྒྲིབ་པ་ནི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྔང་བ་ན། གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་ལས། འདོད་དགེ་གཉིས། སྐྱལ་པར་འཇུག་པ་ན་གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་ལས། འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་སྐྱལ་སེམས་ཁོ་ན་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་གཟུགས་

མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་བྱུང་ཙོ་ན་ལས། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་སྟོང་བྱུང་དང་ཟག་མེད་དག་འབྱུང་བས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ཡང་མ་བསྟན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་དང་ཚེ་དྲུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་དག་སེམས་དེ་ནི་དགུ་ཡི་མཇུག་ཐོག་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ན་རང་སའི་གསུམ་སྟེ། དག་བ་སྟོང་བྱུང་སྐུལ་སེམས་ཙོ་ན་ལས་དང་། སྐེས་ཐོབ་རྣམ་སྨིན་སྟོང་ལམ་བ་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་ན་འདོད་དག་སྟོང་བྱུང་ལས་གཟུགས་དག་སྟོང་བྱུང་ཙོ་ན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱིས་གཟིར་ཚེ། གཟུགས་མེད་སྒྲིབ་རྣེས་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་བྱུང་ཙོ་ན་དང་། སྐུལ་བ་ལས་ལྡང་ཚེ། འདོད་བའི་མ་སྒྲིབ་ཡང་མ་བསྟན་སྐུལ་སེམས་ལས་སྟོང་བྱུང་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་ན་གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་སྟོང་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ལས་གཟུགས་དག་སྟོང་བྱུང་ངོ་། །འདོད་བའི་མི་དག་ཏུ་དང་སྒྲིབ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ཡང་མ་བསྟན་གསུམ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་དང་ཚེ་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ནི་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདོད་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་པས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་དག་ཏུ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་སྐུལ་སེམས་ཀ་གཉིས་ཐོབ་དང་མ་

སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན་སྤྱོད་ལམ་བ་གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྤྱོར་བྱང་མ་གཏོགས་བ་གསུམ་གྱི་རྣེས་སུའོ། །ཉེ་ལས་དུག་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ན་སྨུལ་སེམས་མ་གཏོགས་རང་ས་གསུམ། ཉོང་མཚམས་སྤྱོར་ཚེ། འདོད་བའི་མི་དགེ་སྒྲིབ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཚེ། འདོད་དགེ་གཉིས་ཀའོ། །གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ཡ་ལྔང་མ་བསྟན་ནི། རྒྱུན་ཆོ་སྨུལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་དང་། སྤྱོད་ལམ་བ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གཉིས་སྨུལ་སེམས་མ་གཏོགས་བ་ཐན་ཆུན་དང་། ས་མཚུངས་བ་ན་དགེ་བ་སྤྱོར་བྱང་ལས།[མ་ཁྱབ་བ་གསུམ་གཅད། སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སྒྲིབ་བ་ལས་སྨུལ་སེམས་ལས་གཞན་གཉིས་པོ་སྟེ། རང་སའི་གསུམ་ལས་གཞན་མི་འབྱང་བ་ནི་ཆོ་ཏྲུག་གམ་བརྒྱད་དུ་བཞག་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །ཉེ་ལས་དུག་སྟེ། རྒྱུན་ཆོ་སྨུལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་དང་། སྤྱོད་ལམ་བ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཐན་ཆུན་དུ་འབྱང་བ་དང་། ས་མཚུངས་ན་རང་ས་གསུམ། ཉོང་མཚམས་སྤྱོར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་སྤྱོད་ལམ་བ་གཉིས་ལས། འདོད་བའི་མི་དགེ་དང་སྒྲིབ་བ། གཟུགས་མེད་བའི་སྒྲིབ་བའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་པ་འདུ། རྣ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་གསུམ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་དུག་འབྱུང་བ་དེ་ཡི་ཚུལ་འོ་སྟེ། རང་ཉིད་རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་རང་སའི་གསུམ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རང་ལས་ནི། ཉོང་མཚམས་སྤྱོར་བ་ན། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལས་འདོད་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། གཟུགས་སྒྲིབ། རྒྱུན་

ཚེ། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་རང་། སྣ་མཚུངས་ན་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཏོ་ན་དང་། སྒྲིབ་པ་འབྱུང་བས་རང་སའི་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཏོ་ནའོ། །གཟུགས་མེད་དགེ་བའི་སེམས་ལས་སེམས་དགུ་དག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་ཚེ་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ཞན་ཚུན་དང་། སྣ་མཚུངས་ན་དགེ་གཉིས་ལས་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་རང་སའི་གསུམ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ཚེ་སྡུང་ཐོ་ན་ལས་ཟག་མེད་གཉིས། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་ཚེ་གཟུགས་མེད་དགེ་བ་སྡུང་བྱུང་ལས། གཟུགས་དགེ་སྡུང་བྱུང་། ཉིང་མཚམས་སྡུང་ཚེ་གཟུགས་མེད་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ལས། འདོད་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྒྲིབ་དག་གོ །ཉེ་ནི་དུག་གི་རྗེས་སུ་སྟེ། རྒྱུན་ཚེ་དགེ་གཉིས་ཞན་ཚུན་དང་། སྣ་མཚུངས་ན། སྒྲིབ་ལས་དགེ་བ་གཉིས། མ་སྒྲིབ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལས། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཏོ་ན་སྟེ། རང་སའི་གསུམ། སྟོམས་བར་འཇུག་ཚེ་གཟུགས་དགེ་སྡུང་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱིའང་སྡུང་བྱུང་། སྟོམས་འཇུག་ལྡང་ཚེ་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལས་སོ། །གཟུགས་མེད་སྒྲིབ་བའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས་སེམས་བདུན་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་སྣ་མཚུངས་ན། རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྡུང་ཚེ། གཟུགས་སྒྲིབ། འདོད་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་བས་གཟེར་ཚེ། གཟུགས་དགེ་སྡུང་བྱུང་དོ། །དེ་ལས་བདུན་འབྱུང་བ་ལྟར། ཏེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བདུན་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྡུང་ཚེ། འདོད་གཟུགས་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་གཉིས། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན། རྣམ་སྨིན་

སྤྱོད་ལམ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣེས་སུ་བྱང་བས་སོ། །སྒོམ་བའི་སེམས་ནི་བཞི་ལས་ཉེ་སྟེམས་པར་འདུག་ཚེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྤྱོར་བྱང་གསུམ་དང་། རྒྱུན་ཆོས་སྒོབ་པ་རང་ལས་སོ། །དེ་ལས་ལྷ་སྟེ། སྟོམས་འདུག་ལས་ལྷང་ན་འདོད་བའི་སྐྱེས་ཐོབ་གསལ་བས་དེ་དང་སྤྱོར་བྱང་གཉིས་ཀ ཁམས་གོང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་མི་གསལ་བས་ལྷང་སེམས་མིན་བས་སྤྱོར་བྱང་གཉིས་འབྱུང་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཆོ་རང་དང་། སྟོམས་འདུག་ཆོ་སྒོབ་བའི་རྟོང་ཉིད་ལས་མི་སྒོབ་ཟད་ཤེས་སོ། །མི་སྒོབ་བའི་སེམས་ནི་ལྷ་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྟོམས་བར་འདུག་ཆོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྤྱོར་བྱང་གསུམ་དང་། སྒོབ་བ་རྟོང་ཉིད་གི་རྣེས་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཆོ་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དགུ་གོ་འབྱུང་སྟེ། སྟོམས་འདུག་ལྷང་ན་ཁམས་གསུམ་དགེ་བ་འདོད་བའི་གཉེས་དང་། གོང་མའི་སྤྱོར་བྱང་གཉིས་ཀ་གསུམ། རྒྱུན་ཆོའི་སྒོབ་རང་འབྱུང་བས་སོ། །ཉམས་ཆོ་སྒོབ་པ་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པས་བར་ཆོད་ཟེར་ཀྱང་། དེ་ལྷར་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་གསུམ་དང་བདུན་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེན། སྒོབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་སྒོབ་ལས་མ་ལྷང་ན་མི་ཉམས་ལ། ལངས་ན་དགེ་སེམས་ཀྱིས་ལངས་དགོས་པས་བར་དགེ་བས་ཆོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ། བརྟུ་གཉིས་དེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་དབེར་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དུ་དགེ་བ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱོར་བྱང་དགེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ

ཕྱེ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགེ་བ་སྐྱེས་པོའི་སྤྱོད་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བར་སྲིད་དམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚེ་པོའི་ སྤྱོད་བཞིན་གཤེགས་ཏེ་དེ་ནས་ཏི་སྤྱོད་བ་གོམས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྔར་གྱི་བཟུང་གཉིས་སྟེང་དུ་དགེ་བ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པས་བཅོ་ལྔ་དེའི་སྟེང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་བ། བཟོ་ཡི་གནས་དང་། སྐུལ་བ་དང་སྟེ། འདོད་ཁམས་ན་ལུང་བསྟན་མིན་པ་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེ་བས་བཅོ་བརྒྱད། གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཅིག་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པས་ཤི་ཕྱུའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྨིན་ནི་ལས་ཀྱི་མཐུས་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བས་སྤྱོད་པ་མེད་ལ། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་བཟོའི་སྤྱོད་བ་ནི་དབང་ཤེས་ལྟ་སྟེ་མཐོང་ཐོས་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྨིན་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་ལ་ཡོད། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་སྤྱོད་པ་སོགས་གཟུགས་རོ་དྲི་རེག་བཞི་དང་། བཟོའི་གནས་པའི་སྒྲ་དང་ལྟ་ལ་ཅི་དགོས་དམིགས་སོ། །རྟོག་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དགོས་པས་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་། སྐུལ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའོ། །སེམས་དེ་བཞིན་མ་འདུས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གཞན་ཡོད་དེ་གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་ཤེས་སོགས་དང་། དག་བཅོམ་ལྟག་མེད་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་པའི་སེམས་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་པ་འདུ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་བཟུག་ཉིས་ཁྲབ་ཅེ། ཉེ་ཤུར་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དག་བ་སྐྱེས་པོའང་དངོས་སྤྱིན་སྐྱེས་དང་། སྤྱོད་ལམ་

པ་ལ་འཆི་སེམས་ཡོད་ཀྱི་སྙོར་བྱུང་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གཞན་གཉེན་ལ་མེད་པ་སོགས་ཤེས་ཚེད་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྙོར་བྱུང་ཚོ་ན་ལ་སྐྱེམས་བར་འཛུག་སེམས་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྣུལ་སེམས་གཉིས། རང་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྙོར་བྱུང་གཉིས་ལས་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་། སྐྱེམས་འཛུག་ལས་ལྡང་སེམས་ལ་འདོད་པའི་དགེ་གཉིས། གོང་མའི་སྙོར་དགེ་ཚོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་ཚེད་དོ། །སེམས་བཟུང་གཉིས་ཀྱི་རྣེད་པ་ལ་དཔྱད་ན། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། འདོད་པར་མི་དགེ་བ་དང་། སྨྲེབ་པ་གཉིས། གོང་མ་གཉིས་ན་སྨྲེབ་པ་གཉིས་ཀ་བཞི་ལས། འདོད་པའི་དེ་ལས་དུག་རྣེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དེ་ལས་དུག་དང་། གཟུགས་མེད་དེ་ལས་གཉིས་རྣེད་དོ། །དེ་ཡང་གོང་ན་ས་འོག་མར་སྐྱེ་དང་། འོག་ན་གོང་མ་སྐྱེམས་བར་འཛུག་པ་དང་། ས་ལས་ཆགས་བྲལ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་གྱིས་དག་བཅོམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། དགེ་རྩ་སྙོར་བ་དང་ལྡན་སྔར་མི་ལྡན་ལས་གསར་དུ་རྣེད་པ་ལ། འདོད་བར་སྣང་ལྷག་ན་སྐྱེས་ཚེ། མི་དགེ་སྤྲེབ་གཉིས་གང་རུང་མངོན་དུ་གྱུར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་དགེ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་། འདོད་ཁམས་སུ་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཉིང་མཚམས་སྙོར་ན་སྐྱེས་དགེའི་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་པའི་མི་དགེས་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ན། ཁམས་གོང་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེབ་གཉིས་དང་། སྤྲོབ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྐྲེ་དུག་འབྱུང་། དེ་

དྲུག་གཅིག་ཅར་རྟེད་པ་མིན་ཏེ། འདོད་ཁོན་གྱི་སེམས་ལས་སེམས་དྲུག་གི་ཐོབ་པ་འཕེན་རྒྱུ་གི་མངམཐའ་ཡིན་གྱི་ཚེ་སོ་སོར་དབྱད་ན་མངལ་ཤུང་ཅི་རིགས་སོ། །གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་ལམས་སུ་སྐྱེ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲིལ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ན། དེ་ཁིད་དང་། དེའི་དགེ་སྐྱེས་དང་། ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ཡོད་པས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུལ་སེམས་དང་བཞིའི་ཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་སྤྲིལ་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཉམས་ན། གཟུགས་མེད་སྤྲིལ་དང་། སློབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་དྲུག་འགྱུར། གཟུགས་མེད་ཁོན་མོངས་པས་དགྲ་བཅོམ་ཉམས་ན། གཟུགས་མེད་ཁོན་མོངས་ཅན་དང་སློབ་པ་སྟེ་གཉིས་རྟེད་དོ། །གཟུགས་ལམས་སུ་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་གཞི་དགེ་བ་དང་ཡོངས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་གསུམ་འཐོབ་སྟེ། གཟུགས་དགེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུལ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འགྱུར་བ་དག་གོ །སློབ་པའི་སེམས་མངོན་གྱུར་ལ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ན་སློབ་པ་དེ་ཁིད་དང་། འཕགས་ལམ་གྱིས་འདོད་ལ་མི་ཤྱོགས་མེད་ཀྱིས་ཆགས་པ་བྲལ་ཚེ། རྣམ་གྲོལ་དགྲ་བར། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུལ་སེམས་གཉིས། ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་འཕགས་ལམ་གྱིས་གཟུགས་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བས་བཞིའོ། །གཟུགས་དགེ་རིགས་ཙམ་སྟར་དྲོད་ཐོབ་པ་ནས་ཡོད་ཅིང་། སྤྲིལ་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་ཐོབ་མིན་པས་མི་བགྲང་ངོ་། །དྲུག་པོ་དེའི་ལྟག་མ་འདོད་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་སྤྲིལ་བ་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་སྐྱེས་ལུང་མ་བསྟན་

གསུམ་སྟེ་སེམས་དྲུག་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་གི་གཞན་གྱི་ཐོབ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལ་ལ་སྐྱེ་ནས་ཐོབ་ལ། ལ་ལ་དེ་ཚེ་མི་འཐོབ་པས་སོ། །ཞེར་ལ་ཉི་ཤུའི་རྣེད་ཚུལ་ཡང་དྲྭ་དོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་པསྐྱབ། ཚོར་མངོན་ཞའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །།

༄ གཉིས་པ་སྣང་བྲང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡོན་བཤད་པ་དང་། བྲང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་ཉོན་ཡོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའེན་གྱི་གཞི་སྟོང་བརྟུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། ཚོར་གྱི་ཁྱད་པར། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། མི་རྣམས་དང་ནི་ལྷ་རིས་དྲུག་པོ་དག་སྟོང་དཾ་བཅས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ལ། དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་དང་། གློང་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས་ཏེ། གང་དམྱལ་དང་ཉེ་འཁོར་ནི་ཚ་དམྱལ་གྱི་འཁོར་དང་། ཉི་ཚེ་ལ་རིས་པ་མེད་པ་དང་། གློང་ཕྲན་རྣམས་གློང་གི་འཁོར་ཡིན་པས་མ་བརྟེས་སོ། །ལྷ་མ་ཡིན་སོགས་འདོད་ཁམས་ཡིན་མོད་དེ་ནི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་ལྔར་འདུས་

བསགས། །དེ་ལྟར་བཅོམ་སྡེའི་གནས་བཟུང་དང་། མཐོ་རིས་བཅུ་སྟེ་འདོད་ཁམས་ལ་དེ་རིས་ཉི་ཤུ་རེ། །དེ་འང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། གྲང་ཤུལ། ལྟ་མིན། གློང་བརྒྱད་ཕྱེ་བས་སོ་དྲུག དུད་འགྲོའི་ལྟ་མི་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱུ་བས་དེ་དག་གི་གནས་ལོག་ས་སུམ་བཞག་གོ །ཞེས་དང་། གཞན་དག་དམྱལ་བ་བཅོ་བརྒྱད། ཡི་དྭགས་དྲུག་འགྲོ་ལ་བྱིང་གནས་ཁ་འཕོར་གཉིས་གཉིས་ཕྱེ་བས་བཞི། མི་བཅུ་གཉིས། ལྟ་མིན་སྒྲ་གཅན་སོགས་བཞི། ལྟ་དྲུག་བརྩེགས་པས་ཞེ་བཞི་ཟེར། འདོད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་། གནས་གཞན་གྱིས་གོང་མའི་གནས་དག་བཟུང་བདུན་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཡིན་ལ། ཁམས་དེ་ར་སོ་ཡི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ། སོ་སོའི་ས་སྟེ་རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་ནི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་བསྟོམ་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ། འོད་ཆུང་ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ། དགེའམ་དགེ་ཆུང་། ཚད་མེད་དགེ ཡིད་བདེ་ལ་དགེ་བར་བཏགས་བས་དགེ་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ས་ནི་སྟེ་རྒྱ་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དེ་ཟག་མེད་སྦྱོལ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་དང་། ཆེས་ཆེ་དང་ལྟ་སྟེ་བརྒྱད་བསྟོམ་པ་ཡིས་རིམ་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་གནས། སྦྱིན་མེད་འོད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ། མི་ཆེ། མི་གདུང་། གྱ་ནོམ་སྣང་། ཤིན་ཏུ་མཐོ། འོག་མིན་ནོ། །ཁ་ཆེ་བས། ཚངས་ཆེན་གཅོད་པོ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་གནས་མདུན་འདོད་ལས་ཐ་དད་

མེད་པས་བཅུ་དྲུག་འདོད་ཡ། ཉི་འོག་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་གཞན་ཡིན་པས་བཅུ་བདུན་ཟེར། ཕེག་ཆེན་པ་རྣམས་གནས་གཙོང་འདས་པ་ན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོའི་ཞིང་འོད་ཟེར་དབང་བསྐུར་བའི་འོག་མིན་ཆེན་པོ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །མདོ་ལས་བསམ་གཏན་ཀྱི་གནས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་གནས་བཞི་བཞི་བཤད་པའི་དང་པོ་སྤྲུལ་མིང་དུ་མངོན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་གཞན་ཐ་ཁམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡང་འགྲུབ་ན། རྒྱ་སྐྱོམས་འཇུག་གིས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བར་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རིས་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེའོ། །གོས་དམར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཐ་ཡོད་ཀྱང་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲུ་ཡིན་ཟེར། གནས་ཀྱང་འོག་མིན་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་བརྩེགས་པར་འདོད་དོ། །གཟུགས་མེད་དེར་ནི་རིས་མཐུན་པ་དང་། སྔོག་ལ་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཞེས་ལས་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་བསྟུའོ། །

གཉིས་པ། ཁམས་གསུམ་བཤད་པ་དེར་ནི་དམྱལ་བ་དང་སོགས་པས་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ། མི་ལྟ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྟ་ཡིན་པས། སྔོན་པ་བདུན་བསྟན་པའོ་ལས། རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་དག རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤྲིབ་པའང་མིན་ལ། ལུང་བསྟན་དགེ་མི་དགེའང་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་དང་དགེ་རྩ་ཚད་པ་འགྲོ་བས་མ་བསྟས་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་

དེ་དག་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བར་སྲིད་ནི་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་སྲིད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དམྱལ་བའི་སྲིད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། ལྷའི་སྲིད་པ་དང་། མིའི་སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མའོ་ཞེས་པ་དང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །གདགས་པ་ལས། སྐྱེ་གནས་བཞིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བསྟས་ལ། འགྲོ་བ་ལྟས་དེ་བཞི་མ་བསྟས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་ནི། ལས་ཀྱི་སྲིད་པའོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་མ་བསྟིན་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་བོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་མིན་ནི། དྲན་ཉེར་ལས། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོར་གཏོགས་པ་སྟེ། དང་པོ་བདུད་ཀྱི་རིས་དང་རྟུ་འཕྲུལ་ཆེ་བའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཚོ་གཏེར་གི་ས་གཞི་རི་རབ་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐོག་མེད་ཀྱིས་ལྟའི་ནང་དུ་བསྟས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་ལྟ་དང་ཡི་དྭགས་སྲའོ། །ལ་ལར་རིགས་དྲུག་ཏུ་འདུ་བཞེད། དེ་ཟ་ནི་བར་སྲིད་དང་། ལྷའི་རོལ་མོ་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་འགྲོ་བས་མ་བསྟས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལྟའོ། །ཐུལ་བྱམ་དང་ལུས་སྐུལ་པོ་ཡི་དྭགས་ཤས་ཆེ་ལ་ལྟར་གཏོགས་པའང་ཡོད། ཀླུ་མཁའ་ལྟིང་མིའམ་ཅི་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དུད་འགྲོར་གཏོགས། ཤ་ཟ་སྐྱོ་བྱེད་བརྟེན་བྱེད་མ་མོ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྣམས་ནི་ཡི་དྭགས་སུ་གཏོགས། སྲིན་པོ་མིའི་ཁྱེ་བྱག །གཤོད་སྐྱེན་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཛིག་རྟེན་སྐྱོང་བདུད་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ལྟ་ཀླུ་དང་ཡི་

དུགས་སུ་གཏོགས་པའང་ཡོད་དོ། །

གཉེས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ལ། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱི་ཁྱད་པར། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུའི་ཁྱད་པར། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར། བཞི་དང་བདུན་ཡིན་མིན་གྱི་མུ་དཔྱད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། འགྲོ་བ་ལྷའི་ཁམས་གསུམ་པོ་འདིར་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་བཤད་དེ། དང་པོ་ལུས་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་དོ། མི། འདོད་ལྷ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཏེ། ལུས་ཀྱང་ཁོངས་དང་རྟགས་དབྱིབས་དང་། འདུ་ཤེས་བའི་སྣ་ཚོགས་སྐྱོམས་པ་དང་བས་སོ། །

གཉིས་པ། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ཚངས་རིས་ན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་སྟེ། ལུས་ཆེ་ཆུང་ཁོངས་སོགས་ཐ་དད་ཅིང་བདག་ཅག་ཚངས་པས་སྐྱེད་དོ་འདི་དག་ནི་བདག་གི་འདོད་པ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་གཅིག་པས་སོ། །

དེ་དག་གོང་ས་མི་དམིགས་ཟེར་ན་རང་སའི་སྐྱེས་ཐོབ་སྟོན་གནས་དྲན་པས་སོ།། །

གསུམ་པ། རླུང་པ་ལུས་གཅིག་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་ནི་འོད་གསལ་ལྟ་སྟེ། ལུས་འོད་ལ་རྟགས་དབྱིབས་སོགས་འདྲ་བ་དྲང་། བསམ་པ་ཡིད་བའི་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཉེས་གཅིག་གིས་སྐྱོ་ཚེ་གཅིག་ཤོས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །

གསུམ་པར་མི་མཚུངས་ཏེ། བའི་བ་ཞི་བས་མི་གཡོའོ། །མདོ་སྡེ་པས་ཚགས་འཇིག་ལ་མ་འབས་མི་མ་འབས་དག་སྟོང་འཇིག་ཚེ་སྐྱག་མི་སྐྱག་གིས་འདུ་ཤེས་ཐ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

རྣམས་ཏེ་དགུ་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་བའང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཡིན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བསམ་གཏན་བཞི་པའང་བརྒྱད་བཞིར་བཤད་ཟེར། འདུན་བཟང་འདུ་ཤེས་མེད་མ་གཏོགས་བཞི་པ་གཞན་གནས་པ་མིན་ཏེ་གོང་དུ་བསྟོད་པར་འདོད་པས་སོ་ཟེར། དན་སོང་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བརྒྱད་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་སྟར་གྱི་གནས་དགུ་ལས་གཞན་དན་སོང་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གནས་ཡིན་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་གནས་སུ་རྟང་བས་སོ། །ངན་སོང་ནི་རང་རང་ལས་དབང་གིས་དེ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་གནས་པས་གནས་མིན་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་བརྒྱད་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ་སྙམ་མོ། ། །

གནས་པ་བདུན་དུ་གྲོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །བཞིས་བསྡུས་ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྡུས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་དང་། སྲིད་རྩེའི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་བོའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་དུ་གྲོགས་པའི་ཕྱང་བོ་བཞིའོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ངན་སོང་གསུམ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྲིད་རྩེའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་ཆུས་བཤད་ལ། དང་བོར་འཇུག་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐར་འཕོ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས། གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོན་དང་། འགྲོ་བ་གང་ན་སྐྱེ་གནས་གང་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གནས་འཆི་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་ནི། ཁམས་གསུམ་པོའི་གནས་དེ་ནི་སྐོ་ང་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ་འཇུག་གོ །དེ་བཞི་ཀ་ལ་འཕགས་ཆོས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་འཕགས་པ་ཉན་རང་སྐོ་ང་དང་དྲོད་གཤེར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞེར། རྫས་དྲོད་མངལ་སྐོང་རིམ་བས་དམན། རྫས་སྐྱེས་ཕྱང་བོ་བཞི་ལྟ་ཅི་རིགས་ཡོད་ལ། གཞན་གསུམ་ཕྱང་ལྟ་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞི། དམྱལ་བ་རྣམས་དང་འདྲ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་རྣམས་རྫས་ཏེ་སྐྱེ། རྫས་སྐྱེས་སུ་ཟད་ཡི་དྭགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བཞང་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་མི་སྐོང་སྐྱེས་

གནས་བརྟན་བཟང་དང་ཉེ་བའི་བཟང་དང་། རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གའི་བྱ་སོ་གཉིས། རྒྱལ་པོ་ལྕ་ལེན་གྱི་བཙུན་མོ་ལྕ་ཆེན་ལ་སྐོང་ལྕ་བརྒྱ་སྐྱེས་བའི་བྱ་ལྕ་བརྒྱ་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །མངལ་སྐྱེས་དལྕའི་མི་རྣམས་དང་། དོད་གཤེར་སྐྱེས། རྒྱལ་པོ་བསྟེན་གནས་བའི་སྤྱི་བོ་ལས་སྐྱེས་པ་ང་ལས་ནུལྕ་བྱ་དང་། དེའི་ཐུག་པ་གཡས་ལས་སྐྱེས་པ་མཛེས་པ། གཡོན་ལས་ཉེ་མཛེས། བརྒྱ་གཡས་མཛེས་ལྕན། གཡོན་མཛེས་ཅན། བྲང་ལས་བྱ་མོ་ཕི་བའི་ཁྲེང་བ་ཅན། ཨ་མྱའི་སྐོང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཨ་མྱ་སྐྱོང་མ་ལ་སོགས་པ་ལྕ་བྱའོ། །རྡུས་སྐྱེས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་། འཕགས་པ་ལྕ་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལྕ་བྱའོ། །ཀྱེད་འགྲོ་རྡུས་སྐྱེས་ཀླུ་དང་མཁའ་ལྡིང་ལ་ཡོད་པར་གདགས་པ་ལས་བཤད། ཡི་དྭགས་མངལ་སྐྱེས་ནི། ཡི་དྭགས་མོས་ཉེན་མོ་བྱ་ལྕ། མཚན་བྱ་ལྕ་སྐྱེས་ནས་ཟོས་ཀྱང་མ་ཚོམ་ཞེས་མོའུ་གལ་བྱ་ལ་སྐྱས་པས་སོ། །ཁྱིད་མཐའི་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་ཀྱང་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ། ཉེ་དུ་ཚོས་ལ་གཟུང་བ་དང་། འཁོར་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཤེས་ནས་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་བཀུར་བ་དང་མི་དང་རྟེས་མཐུན་མཛད་པའམ་ཡང་ན་མིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་འདི་ཐོབ་ཅེས་དང་། མུ་སྟེགས་པས་ཁ་ཟེར་བའི་སྐུ་མར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དང་། སྐུ་གདུང་དང་རིང་བསྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ། སྐྱབས་ཀྱེད། ཁྱད་པར། སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། སྐྱེ་སྲིད་དང་མི་འབྲ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ།

གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་ནི་འདས་འོངས་ཀྱི་བར་འདི་ཐུང་ངོ་གང་ཞེག་འཆི་སྲིད་དང་། སྐྱེ་བ་ཡི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྲིད་པ་བར་མའོ། ། འདི་ར་ཞེས་དང་། གང་ཞེས་པ་འོག་གི་བར་དུ་དང་། འབྱུང་བར་སྣང་རོ། ། གཉིས་པ། གང་དུ་ལས་ཀྱིས་བགོ་དུ་བའི་ཡུལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཐུང་ངོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་ཐོན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མིན་ཏེ་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཐུང་ངོ་གྲུབ་ཟིན་སྟོན་དུས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དབྱེ་ན་ལམས་ཀྱི་ས་གཉིས། སས་ལྟ། གནས་གཞན་གྱི་སོ་བདུན། རབ་འབྱིང་གིས། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱལ་འོངས་སྐྱེར། དེ་ལས་གཞན་དང་བཞིའོ། ། གཉིས་པ་ལ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཐལ་ཆེན་སྡེ་པས་སྐྱེ་འཆིའི་བར་ན་སྲིད་པ་མེད་དེ། བར་ཆད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འཇུག་པས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱམ་ཟེ་ཐུན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བྱམ་ཟེ་ན་ཚོད་ཀྱི་ཐང་ཡིན་ཏེ་སྲིད་ཀྱི་ཐ་མ་ཡིན། །ཞེས་སྡང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། བདུད་སྡུན་འབྱིན་བྱེད་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་ཉན་ཐོས་མ་ཁས་མཐུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀླད་དུ་ཁྲུངས་བསྟན་པ་ལས། དེས་མ་རངས་པའི་སྐད་ཐུང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རང་ལུས་ཁོ་ནས་མནར་མེད་དུ་ལྷུང་བར་བཤད་པས་དང་། མདོ་ལས་

མཚམས་མེད་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། སངས་ལས་མྱ་ངན་སོགས་འབྱུ་ཡི་རྒྱུན་སྐྱེ་བ་དྲང་ཚེས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཚིའི་སྲིད་པ་གཉིས་པོ་བར་ཆད་པ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་བྱང་བ་མིན་ལ། དེ་ཡང་། སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་དེའི་བར་གྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བར་ཆད་ན་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་བར་སྲིད་མི་འགྱུབ་སྟེ། འཚིབ་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་དོ་ཟེར་ན། དམྱལ་བ་དང་ལྷ་སོགས་ཡུལ་སོ་སོ་ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་དེར་བསྲོད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་མེད་ན་མི་རུང་ལ། འདི་ནས་དེ་གྱུབ་ན་ཡུལ་འཚོལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བར་ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། བྱད་ལས་མེ་ལོང་སོགས་སུ་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བ་ཞེས་ན། དཔེ་གཟུགས་བརྙན་ནི་འགྱུལ་བ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྣུབ་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་པ་དང་། བསྣུབ་བྱ་དང་མི་མཚུངས་པའམ་མི་འདྲའི་ཕྱིར་ན་བར་ཆོད་པའི་བར་སྲིད་མེད་པའི་དཔེ་མཉམ་ཡིན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ཡིན་ཏེ་གོ་སྐབས་གཅིག་ན་དུས་ལྟན་ཅིག་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་གཉིས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གོ་སྐབས་ཅིག་ན་ཐོགས་བཅས་མིན་པར་ཐལ་ལ་མེ་ལོང་གི་ཡུལ་ལས་གཟུགས་བརྙན་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་སོ། །མེ་ལོང་ཉིད་བྱད་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའང་མིན་ཏེ། རྙར་ན་གནས་པས་མཐོང་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་གཟུགས་བརྙན་ནི་སྣའི་འང་ཉར་ལེན་

གྱི་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ། རྒྱུན་སྟོངས་ཀྱིས་མེད་བཞིན་སྣང་བ་སྐྱེ་བརྟན་བཞིན་ནོ།། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ལོང་དུ་རྒྱུ་ཀུང་མི་འདྲ་སྟེ། གཟུགས་བརྟན་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུན་མིན་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལས་གཞན་བྱད་དང་མེ་ལོང་གཉིས་མ་འགགཀ་བཞིན་པ་ལས་བྱུང་བས་ཕྱང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་སྲིད་ནི་རྒྱུན་དང་། འཕེ་སྲིད་དང་། གཞན་ཞེག་གཉིས་ལས་ལོག་སྟོང་སྤྱང་སྟེ། གསུམ་ཀ་མཉམ་དུ་ལོང་བར་མི་སྲིད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟང་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མགུར་ནས་སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པ་ལས། སྲིད་པ་བདུན་གསུངས་ཕྱིར་བར་སྲིད་ཡོད་དོ། །མདོ་དེ་མི་འདོན་ཞེ་ན། འོ་ན་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་མའི་མངལ་དུ་བ་ཚགས་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་རྟང་ཞིང་བླ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕ་མ་ཆགས་ཤིང་ཕྲད་པ་དང་། དྲི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་བར་སྲིད་ལས་གཞན་པའི་དྲི་ཟ་མེད་དོ། །དྲི་ཟ་ཞེས་མི་འདོན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཞེག་པ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་འདོན་ཞེ་ན། བྱམ་ཟེ་རྟ་ལེན་གྱི་བུ་ལ་ཁྲོད་ཀྱི་མཆེས་བྱང་ལའྲི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་རྒྱལ་རིགས་སམ། ཤར་ལྷོ་སོགས་ནས་འོངས་པ་ཤེས་སམ་གསུངས་པས་ཕྱང་པོ་ཞེག་པ་མེད་དགག་ལ་རིགས་སོགས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟང་ཕྱན་ཚོགས་ལས། དགའ་བོ་དྲི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་སྲིད་པ་བར་མའི་ཚོགས་བློ་ཉུགས་སོ་ཞེས་དང་། བར་མ་དོ་དང་། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་སོགས་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་གསུངས་ན་བར་སྲིད་

མེད་ན་ཇི་ལྟར་དྲངས། སྐྱེས་བུ་དམ་བའི་འགྲོ་བ་བདུན་གསུངས་བའི་མདོ་ལས། མེ་སྐྱག་གི་དབེས་བར་མ་དོར་སྡུང་འདས་ལ་སྡུར་བུལ་གསུམ་གསུངས་བས་ཀྱང་སྐྱབ་བོ། །ཀྱང་ཞེས་གཞན་ཡང་། །བྱམ་ཟེ་ལ་བར་ན་གནས་མེད་བར་བཤད་པ་ནི་འདི་དང་། དན་སོང་གི་བར་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་མེད་པ་དང་། མཐོ་ངོས་མེ་འབར་ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་དགོངས་ལ། མཚམས་མེད་ནི་སྐྱེ་གཞན་བར་མ་ཚོད་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ནི། བར་སྲིད་དེ་ནི་འཕེན་པ་ཡི་ལས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་མ་འོངས་འཁྱུང་འགྱུར་དེའི་ཤུ་ཚུགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྟོན་དུས་སྲིད་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་པ་མའི་སྲིད་པའི་སྟོན་རོལ་ཏེ། སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕན་ཚུན་ཀྱི་བར་དེ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་འཆི་བར་དོ། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་བཞི་ལས། གཉིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། གཉིས་ནི་རྒྱུན་ནོ། །དེ་ཡང་འདས་པ་ནི་བྱང་བའམ་སྟོན་དུས་ཏེ་བྱང་ཟིན་པའོ། །འོན་ཀྱི་མོ་སོགས་ཀྱི་མངལ་གནས་ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱུབ་པས་མངལ་སོགས་འཆོག་གམ་ཞེ་ན། རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་མཚམས་བཅད་པ་དང་། བར་སྲིད་དྲངས་པས་རེག་དུའང་མི་རྟུང་ངོ་། །འཕ་མ་གློང་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་སྲིད། འཕ་མ་གློང་དུ་གྱུབ་པའི་སྐབས་མེད་པར་གསལ། བར་སྲིད་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་གྱུབ་པ་ལ། འོག་མིན་པའི་ལུས་དཔག་ཚད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་

སྲིད་ལུས་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འཛམ་གླིང་དཔག་ཚད་དྲུག་སྟོང་དང་ཕྲེད་དང་བཞི་ལས་མེད་པས་སོ། །ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ཡངས་ཤིང་རྒྱེན་ཐོད་ལྟར་དྲངས་པས་འགར་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་གསུངས། དེའི་ཁོངས་ནི་དམྱལ་བ་སྟོང་དུམ་ཆོག་པ། དུད་འགྲོ་དུ་བ། ཡི་དྭགས་རྣུ། མི་དང་ལྷ་གསེར། གཟུགས་ཁམས་པའི་དཀར་ཐོའོ་ཟེར། བྱང་སེམས་གླང་ཐོའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་སྙི་ལམ་སྟེ། དངོས་སུ་གཞོན་ནུའི་རྣམ་པའོ་ཟེར། བར་སྲིད་དེ་ཡང་ལྷའི་བར་སྲིད་སོགས་རིགས་ལ་མཐུན་གཅིག་གིས་གཅིག་དང་། སྐོམ་བྱུང་གི་ལྷ་མིག་སྐྱེན་བཅུ་གཅིག་གིས་དགུ་པས་མཐོང་གི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷའི་མིག་རྣམ་དག་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། རྒྱགས། གཉིད་ཆོད། བརྩོན་དྲགས་པ། སེམས་ཡ་ཡོ་པོ་དང་། བག་ཚ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས། སྣ་བ་མང་བ། ཉ་ཅང་སྐོམ་དྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེན་བཅུ་གཅིག་བྲལ་བའོ། །དེའང་ལྷའི་བར་སྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལྷའི་བར་སྲིད་མཐོང་བའི་བར་དང་། རིགས་མཐུན་དང་ལྷ་མིག་དག་པ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་དེ། དེ་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱིས་བསྟེད་པས་གང་བསམ་པར་ཕྱིན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤིན་ཏུ་མགྱོགས་པའི་ཤུགས་དང་ལྡན་ལ། སྲིད་པ་ཚོལ་བས་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཞིང་རི་བྲག་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། མའི་མངལ་དང་། རྡོར་གདན་མ་གཏོགས་མི་ཐོགས་པར་འཆད། སྐྱེ་གནས་ཀྱང་མངལ་

སྒོ་ནས་འཇུག་གི་ལྟོ་བ་བརྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མིན་པས། མཚོ་མ་ལས་གང་ཕྱིས་བྱུང་བ་ཐུབ་དང་སྔར་བྱུང་ཞོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གང་གྱབ་པ་དེ་ལས་སྲིད་པ་གཞན་དུ་མི་རློག་སྟེ། དགེ་མི་དགེས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་དུ་དགེ་རྩ་རྣམས་ནི་དམྱལ་སོགས་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྔལ་ཆུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་ཕྱིར་ཡིན་ཟེར། ཀུན་བཏུས་ལས་ཅི་སྟེ་ན་ལྟོག་གོ །དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་སོགས་སོ་ཞེས་གསུངས། འདོད་པའི་བར་སྲིད་དེ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་བན་གྱིས་དྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ་ཟ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁམས་ཟས་ལ་ཚགས་པ་བྱལ་ཕྱིར་དྲི་ཟ་བ་མིན་ནོ། །གནས་ཡུན་ཞག་བདུན་དང་། དེས་མེད་དང་ཐུང་ངུར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་སྟེ་དང་བྲེ་བྱག་གཉིས་ལས། དང་པོ། ལས་ལས་བྱུང་བའི་མེག་གིས་ཐག་རིང་ན་གནས་པའི་རང་སྐྱེ་བའི་གནས་མཐོང་སྟེ། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བློ་ནི་ཚོར་སྐྱེ་ན་མོ་ལ་ཚགས་ཚོ་ལ་སྣང་། ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གཉིས་མའི་མངལ་ལ་རྩེ་དགས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་མངལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། མ་ནིང་ཀྱང་དང་པོ་ཚོ་མོ་གང་རྟུང་དུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ཀུན་ཚོང་ཡིན་ཕྱིར། དེ་ཤུགས་ནས་ཕྱིས་མ་ནིང་གི་ལུས་འཛིན་ཟེར། གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་ལས་གཞན་ཡང་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྨོ་ལམ་བཞིན་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །གང་ལྟར་ཡང་སྲིད་པས་དྲངས་ཏེ་འོག་བར་འཁྲམས་པས་སོ། །དབང་པོ་ནི་ཁུ་ཁག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བའམ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ།　　ག། ། །

མོས་པ་མེད་དོ། །རྟོའི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སོགས་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་ཀྱང་དེར་འདུ་ཤེས་པས་ན། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཞེས་བཤད་པར་འཆད་ལ། གཞན་དག་རང་དང་རིང་བའི་སྐབས་ཆགས་སྡང་དང་། རང་དང་ཉེ་བའི་སྐབས་ནགས་ཐིབ་པོ་སོགས་ཟེར་ཀྱང་ཁྱགས་གཅིག་གི་དེས་པ་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་གྱུབ་བོ། །ཡང་འཇུག་པ་ཤེས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་ཤེས་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ལ་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ། གསུམ་ག་ཤེས་པ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་གསུམ་དག་སྟེ་དེ་ལ་འཚོར་ལོས་སྐྱུར་ནི་དང་པོ་དང་རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ནི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཚོར་སྐྱུར་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སམ། རང་རྒྱལ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་དཾས་པོ་དུག་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། སངས་རྒྱས་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །འཚོར་སྐྱུར་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་མིང་ངོ། །འོ་ན་རང་རྒྱལ་སྐོང་སྐྱེས་རྣམས་ཅི་ཞེན། འདི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་འཇུག་གནས་ཤེས་པ་དེ་བས་ཟུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་སྐོང་སྐྱེས་དེ་དག་ནི་ཚོགས་སྐྱོད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གང་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྡུན། རྒྱས་བཤད། དེ་དག་གི་དོན་སྡིང་པ་བཞིར་བསྟན་ནས་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཡིན་མིན་དང་ཁམས་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

དང་། བར་དུ་བརྒྱུད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཚེ་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལའོ། །རྫོས་སྐྱེས་དང་བར་མ་དོན་འཆི་བ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་འོས་པས་སོ། །རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་རྣམས་རྒྱུན་ཆགས་པའོ། །མིང་ནི་མིང་ལྟར་ཐོགས་མེད་བཞི། གཟུགས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ངོ་བོ་ཡན་ལག་གསུམ་དུའེ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། མ་རིག་པ་ནི་ཅོན་མོངས་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མར་དགེ་སོགས་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་བ་འདིར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཡིན་ཞིང་། མིང་དང་གཟུགས་ནི་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཙམ་ཆད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ཀྱི་བར་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་པོ་བཞི་ཚུན་ཆད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །གསུམ་འདུས་ནས་རེག་པ་འཇོག་སྟེ། གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིད་འོང་མི་འོངས་སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནས་ཤེས་ནུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཡུལ་འོངས་སྤྱོད་ནུས་

ནས་ཚོར་བ་འཇོག་སྟེ། དེ་ཡང་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཅོད་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པ་ལ་སྦྱོད་མི་ནུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས་དངོས་སུ་སྦྱོད་པའི་བར་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟའོ། །སྔོན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཕྲིག་པ་ལ་སྦྱོད་ནུས་ཤིང་དངོས་སུ་མ་སྦྱོད་པར་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་ཅིང་སྤྱད་པའི་ཕྱང་ལྟའོ། །དེ་ཡིས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འབྲས་བུ་འཐུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱང་ལྟ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནས་འཕོས་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱང་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་ཡི་ཕྱང་པོ་ནི་རྣ་ཤི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པ། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་པ་དང་བཞི་གསུངས་པ་ལས། འདི་ནི་ཕྱི་མ་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཐུང་བར་འདོད་དོ། །ལོ་ཞེས་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱང་པོ་ལྟ་བར་དེས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་སོགས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྐབས་དེ་ནི་གཙོ་བོའི་ཕྱིར་ན། དེའི་མིང་གིས་ཡན་ལག་ལ་ཡང་བཏགས་པའམ་བསྟན་པ་སྟེ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལྟན་ལ་རྒྱལ་པོ་བྱང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སུམ་བར་ཆད་མེད་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཐུང་བས་སོ། །སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་

ནི་སྔོག་གཅོད་སོགས་ཚེ་ཀུན་སྤྱོང་རྟོངས་པ་མ་རིག་པ། སེམས་པ་ལས་འདུ་བྱེད། ཡུལ་རིག་པ་རྣམ་ཤེས། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཅའི་ཕུང་པོ་མིང་གཟུགས། མིག་དབང་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །གསུམ་འདུས་རེག་པ། རེག་པ་ཉམས་སྐྱོང་ཚོར་བ། ཤ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྡིད་པ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ངོ་ཚ་མེད་སོགས་ཀུན་དགེས་རྣམས་ལེན་པ། དེས་ཀུན་སྤྱོང་ལུས་ངག་གི་ལས་སྡིད་པ། སྐར་མེད་པ་འཕྱང་བ་སྐྱེ་བ། ཡོངས་སྨིན་ཐ་བ། དེ་ཞེག་ཤི་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་བྱ་རྫོགས་སྐད་ཅིག་ལ་འཕྱང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ། བསྟུ་བ། དབྱེ་བ། བརྒྱད་མར་འཕྱང་ཚུལ། ཞར་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱང་བ་དང་འཕྱང་བའི་ཁྱད་པར་ལྟ་ལས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཕྱིའི་ས་བོན་ལས་སྐུ་གོ་སོགས་འཕྱང་བའང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་མ་རིག་སོགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་ཅི་ལ་སྟོན་ཞེ་ན། བདག་སྟོན་མ་བྱུང་དང་། ཕྱི་མཐའ་འཕྱང་མི་འཕྱང་དང་། དལ་ལྡའི་བར་དག་ལ་བདག་ཏི་ལྟ་བུ་ཞེས་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ལོག་པར་བཏགས་བའི་སྐོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་བདག་ཏུ་སྨོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་གུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། གསུམ་དུ་བསྟུ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ནི་མ་རིག་སྡིད་པ་ལེན་པ་གསུམ་སྟེ། །ལས་འདུ་བྱེད་སྡིད་པ་གཉིས་སོ། །ལས་ཉོན་གྱི་རྟེན་ནམ་གཞི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བདུན་ནོ། །བདུན་པོ་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་འབྲས་བུའང་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་གཞི་བདུན་པོ་ནི་ལས་ཉོན་ཡང་ཡིན་ལ། མདོར་ན་ཕན་སྐྱེ་

ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་མ་རིག་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་བརྒྱ་གཉིས་སུ་མངོས་ལ། མེད་ན་སྔོན་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་མཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེ་ཤི་ཡིན་ལ། རྐྱེ་ཤིའི་འབྲས་བུ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ། སྟོན་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཕུག་གཉིས་པོ་མདོར་བསྟས་པ་ནི། སྟོན་མཐའ་དང་ཕྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་སྟོན་མཐའི་རྒྱུན་མ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་དེའི་འབྲས་བུ། སྲེད་ལེན་སྲིད་གསུམ་ཕྱི་མཐའི་རྒྱུ། སྐྱེ་རྒ་དེའི་འབྲས་བུའོ། །ཀུན་བཏུས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་ཚ་ནས་ལས་སུ་བསྟས་ཏེ། ལས་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །སྟོ་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་འབེལ་བ་ལ་ཁྱད་མེད་བཞིན། །སྟོ་མའི་རྒྱུ་གཉིས་སུ་བསྟས་ལ། ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་བསྟས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་བསྟས་ཀྱང་དལ་ལྟའི་སྐྱེ་བ་ཉམ་མའི་འབྲས་བུ་ལྟ་སྲུང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན། སྟོ་མའི་རྒྱུ་ལའང་གསུམ་དང་། ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་ལའང་ལྟ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་ལ་ལ་ཉན་ཐོས་ནུས་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་མའི་རྒྱུ་འབྲས་བཞིན་དུ་བར་མའི་རྒྱུ་འབྲས་བསྟུ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པའི་དབྱེ་བསྟུ་ཡིན་གྱི་དོན་གཅིག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྐྱ་ཤི་ནི་ཚོར་བའི་བར་ཡིན་པས་དེ་ལས་མ་རིག་པ་སྐྱེ་ལ་བར་མ་ཆད་པ་རྒྱན་ཡོད་པ་སྲིད་དུ་མཐའ་མེད་པར་འཁོར་རོ། །

བཞི་པ། མ་རིག་པ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་བརྒྱ་གཉིས་སུ་མི་འཆ

ལ། མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོག་མཐའ་ཡོད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲིད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་འཐུང་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ལེན་པ་ལས་བྱ་བ་སྟེ་འདུ་བྱེད་དང་སྤྲིད་པ་འཐུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་གཞི་རྣམས་སྐྱེ་སྟེ་འདུ་བྱེད་ལས་རྣམ་ཤེས་དང་། སྲིད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འཐུང་བས་སོ། །གཞི་དེ་ལས་མིང་གཟུགས་ཀུ་ཤི་སོགས་གཞི་འཐུང་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ལས་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་ཀུ་ཤི་འཐུང་བ་དང་། གཞི་དེ་ལས་ཚོར་བ་ལས་སྲེད་པ་དང་། ཚོར་བའི་བར་ནི་ཀུ་ཤི་ཡིན་ལ་སྲེད་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཀུ་ཤི་ལས་མ་རིག་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བར་མེད་པ་འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་འགོར་བའི་ལྷག་སྣམ་ཚུལ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་བཟུང་གཉིས་སུ་ངེས་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཀུ་ཤི་ཡིན་ལ་ཀུ་ཤི་ཡིའི་འབྲས་བུའང་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟ་བ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཐུང་བའི་ཚོས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་སྐྱང་བའི་ཚོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན། བསྟན་བཅོས་ལས་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ཀྱང་། འདི་ནི་འཐུང་བ་ཞེས་པ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱང་བ་ཞེས་པ་དེས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཇི་ཙམ་ལ། འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་བཤད་པ། གཞན་འདིར་འཆད་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མ་རིག །མིང་། རེག །ཚོར་

བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡང་པོ་ལྟ་བ་མིན་ཏེ། མ་རིག་པ་སྟོན་མཐའ་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སེམས་བྱུང་རྒྱད་བར་གསུངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སེམས་པ་སོགས་ཏོ་ན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཅོ་ཆེ་བའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ནམ་ཤེས་འཐའ་སྟོན་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཤས་ཆེ་རྒྱང་ཡང་སྟོན་དུས་མ་རིག་པ་དང་། འདིར་སྡེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་སོགས་མི་འཐད་པས་སོ། །ནམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་ནི་འདོད་གཟུགས་ན་ཁྱད་མེད་པར་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་འབྲས་བྱེ་བྲག་པ་འཐའ་ཞེག་ཏོ་ན་ཡིན་གྱི་འདུས་བྱས་རྣེན་འབྱུང་གི་སྤྱི་མིན་ཏེ། ཕྱིའི་དེ་མ་བསྟས་པས་སོ། །དེས་ན་མ་རིག་སོགས་སྐྱེ་ཞེ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་ན་ཞེས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྣེན་འབྲེལ་བཤད་ན་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་མེ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཀྱུར་པའི་ཚོར་གཞན་བདེན་པ་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་རྣམ་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རིག་པ་མེད་ཙམ་དང་། རིག་པ་མིན་པ་ཙམ་དང་ཞེམ་བྱེད་པ་ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་དང་། མིན་པ་ཙམ་ལ་མི་གོ་བར་དགྱ་ལ་གོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་མི་བདེན་པའང་རྟོག་ཏོ་ན་ལ་གོ་བ་དང་སོགས་སྒྲས་ཚོས་མིན་པ་མི་དགེ་བ་དང་། བྱ་བ་མིན་པ་བྱ་བ་བན་པ་དང་། དོན་མིན་པ་དོན་ལོག་པའི་དོན་ལ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །རིག་པ་མེད་ཙམ་མིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན་

མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་འཆིང་བ་ཕྲ་རྒྱས་ཆུས་སྦྱོར་སོགས་འགོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་གིས་བསྟན་དོན་ཡིན་དགོས་པས། མེད་པ་ཙམ་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོར་ནམ་ཡང་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཞེས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡོགས་སུ་བནི་མེད་དེ། ཤེས་རབ་བནྡ་པ་ལ་དམན་པར་དགག་སྦྱོང་ཉེ་བར་བ། །བྱ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་འོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་མིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངན་པ་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་དང་མ་རིག་རྩ་ཉོན་དང་ལྡུབོ་སོགས་སུ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྟ་བ་མིན་པའི་ཤེས་རབ་མ་རིག་པའོ་ཞེན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། ལྟ་བ་དེ་དང་མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དུ་བསྟན་པས་ན་ལྟ་བ་མ་རིག་གཉིས་ཀ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པར་མི་འདག་གོ་ཞེས། ཤེས་རབ་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་ན། རང་ལ་རང་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དབལ་ལེན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མིང་དང་། ཚོས་སྐྱོབ་ངའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་པ། ཚོས་གྲགས་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་བསལ་ཟེར་ཀྱང་། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པ་གཉིང་མཐུན་འདུའོ། །

གཉིས་པ། མིང་ནི་མིང་ལྟར་ཐོགས་མེད་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཚོར་སོགས་

ཀྱི་ཕྱུང་པོ་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རེག་པ་དྲུག་ནི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཚོད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་དྲུག་གོ །ཚ་ཅིག་གིས། གསུམ་འདུས་ཙམ་ལ་བཏགས་ཟེར། ཚ་ཅིག་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞིག་སྟེ། དྲུག་ཚོགས་དྲུག་གི་མདོ་ལས། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། རེག་ཚུལ་མིག་སོགས་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཐོག་པའི་རེག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་བཅས་ཀྱི་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་པས་སོ། །

དྲུག་པ་ཡིད་རེག་ནི་བླ་དྭགས་མིང་ངམ་ཚོགས་གི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བླ་དྭགས་ནི་མིང་སྟེ་ཡིད་ཀྱིས་གཅོད་པོར་མིང་ལ་དམིགས་པས་སོ། །མིག་གིས་སྟོན་པོར་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོའི་ཞེས་སུ་མི་ཤེས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཚ་ཅིག་སྒོ་ལྟ་ཚོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་འཛིན་ལ་ཡིད་ཤེས་ཚོག་གིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པས། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རེག་པའང་གོ་གིས་ཕྱི་བའོ། །ཞེས་ཟེར་ཀྱང་འདི་ནི་མིག་སོགས་ཡུལ་རྟེན་ཅེར་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞེས་གི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གཅོད་པས་དེ་གཟུགས་མིན་པ་ལ་མིང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཡང་དབྱེ་ན་རིགས་པའི་རེག་པ་དང་མ་རིགས་པའི་རེག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རེག་པ་ཞེས་གསུམ་

ནི་ཟག་མེད་དམ་དུ་མེད་ཀྱི་རེག་པ་དང་། ཚོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་རེག་པ་དང་། གཞན་ལྟག་མ་དགེ་དང་། མ་སྨིན་ལུང་མ་བསྟན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རེག་པའོ། །མ་རིག་པའི་རེག་པ་ལའང་གནོད་གཅོད་སེམས་ཀྱི་རེག་པ་དང་། རྟེན་སྐྱ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རེག་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་འབྲས་བུ་ལ་ལྷོས་ན་བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱག་བསྟལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གཉིས། དང་པོ། རེག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཀེ་རེག་རྒྱུན་ཚོར་སོགས་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་ལ་ཚོར་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ། ལྟ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པས་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བའོ། །སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་མིག་སོགས་ལས་གཞན་ཡིད་གཅིག་པུ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཡང་རེག་ཚོར་གཉིས་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། མཉམ་ན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ལ། མི་མཉམ་ན་རེག་ལྡན་ལ་ཚོར་བ་མེད་ན་ཚོར་བ་སེམས་ཀྱི་སྐ་མང་པོ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། མཉམ་ན་བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཟེར། དེ་ལ་བྱེ་སྨས་དེ་དག་ལྡན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དུས་མཉམ་སྟེ། མར་མེའི་འོད་དང་། མྱུག་འི་གྲིབ་མ་བཞིན་ནོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པས་རེག་རྟེས་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཚོར་བ་སོ་མང་པོར་བཤད་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་སོགས་གསུམ་དང་། དགེ་སོགས་གསུམ་དང་། སྐྱོབ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་མིན་ཏེ་བརྟན་པར་གནས་པས་སོ། །བྱེ་སྨྲས་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ཚོར་བའི་དབང་གིས་ཡིད་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། འདོད་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རང་སྣ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་གོང་སར་དམིགས་ན་མི་ཚང་ངོ། །འདོད་པའི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུའི་སྟོང་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་པ་ཡིན་ན། དེ་ངོ་མེད་པས་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ལ་ཡུལ་ལྷ་མེད་པས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་ཉེ་རྒྱུའོ། །བསམ་གཏན་ནི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ན་ཡིད་མི་བདེ་དྲུག་མེད་པས་ཉེར་རྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པ་འང་འདོད་པར་ཡིད་རྒྱུ་ཞེད། འགྲོ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རང་སྣ་ལ་དམིགས་ན་ནི་གཟུགས་སྣ་རེགས་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དག་ཡོད་པས་བརྒྱུད། གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གཉིས་ཀྱི་འོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མ་གཉིས་ན་ཡིད་བདེ་འང་མེད་ཅིང་སེམས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་མི་འགྱུར་བས་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དྲུག་གོ །དྲུག་གི་དམིགས་པའི་ཉེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུའོ། །རང་སྣ་ལ་ནི་གཟུགས་སྣ་རེགས་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེར་རྒྱུ་བཞིའོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེར་རྒྱུ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ནམ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

བའི་ཀླུ་གནས་བའི་སྐྱེ་བའི་མཚོ་མི་སྣམ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནགས་སོགས་རྟ་བ་ནས་མ་ཕྱུང་ན་སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་བའི་རྟ་བ་མ་ཕྱུང་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བ་སྣར་སྐྱེ་བས་དང་། ལྷོན་ཤིང་གིས་དུས་སུ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་བཞིན། ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ལན་གཅིག་མིན་པར་ལས་ཉོན་གཞིའི་མེ་འབྲས་སྐྱེད་བས་སོ། །དེ་བཞིན་འབྲས་ཀྱི་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་ཕུག་པོ་ཆེ་རྣམས་སྐྱེ་ནུས་ཀྱི་ཤུན་པ་དང་བྲལ་ན་སྐྱེ་མི་ནུས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་སྡུག་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་སོ། །ལས་ནི་ཤུན་བཅས་ཀྱི་འབྲས་དུང་འདུ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ནི་སྲིད་པའི་སྡུག་སྐྱེ་བའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་སྨན་གྱིས་ནད་གཅིག་བསལ་ནས་ནུས་པ་ཞེ་བ་ལྟར། ལས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གཅིག་བྱུང་ནས། གཉིས་པ་མི་འབྱིན་པས་བྱང་། དེ་ཡང་རང་འབྲས་ལས་གཉིས་པ་ཞེས་གོ་དགོས་སོ། །ཡང་མེ་ཏོག་བཞིན་སྟེ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུའི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ལས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཉེ་རྒྱུ་ཡོ།། སྟག་བསྟལ་གྱི་གཞི་བདུན་པོ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་མ་རབ་པའི་བཟའ་བཏུང་གཡོས་ཟིན་པ་བཞིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུབ་ཟིན་པ་ཞེན། ལོངས་སྤྱོད་ནས་སྣར་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ས་བོན་དུ་མི་རྟུང་བས་སོ། །

གསུམ་པ་སྲིད་པ་བཞི་པོར་དོན་བསྟུས་ནས་དེ་ལ་དཔྱད་པ། སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ་ལས་ཀྱིས་

རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་པ་ཉོན་མོངས་ལ་ལྟོས་པས་ས་དེའི་སྲེད་སོགས་ཀྱིས་དྲངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་དཀྱིས་ཆེས་རྒྱ་ཕྱབ་པ་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན། ཕྱག་དོག་སེར་སྣ་ཁྲོ་འཚབ་བཞི་དང་། གང་སྲེལ་གྱིས་འཕྱོང་པ་དང་ལྡ་བཤད་དེ་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་གྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་བར་སྲིད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བའང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཡང་སགཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སགཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས། རང་གི་སྡ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱིས་སོ། །སངེར་སྲིད་པ་སྟིང་རྗེས་བརྩང་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བཞིན་ནོ། །སྲིད་པ་གཞན་གསུམ་ནི་དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ངོ་ཡོད་ལ། ཕག་ཆེན་བས་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་འཆི་སེམས་ལ་སེམས་རགས་པ་གསལ་ཚེ་སྟོན་བརྟེན་དགེ་བ་ཕམས་ཅད་དྲན་བར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། འདུ་ཤེས་ཕྱ་བ་ནི་མི་ནུས་ཏེ། འཆི་སེམས་ལྷང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །གཟུགས་མེད་ལ་བར་སྲིད་མེད་བས་སྲིད་པ་གཞན་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྱེལ་ལ། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཟས་དེས་སྲིད་པ་གསོ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། འཕྲོས་དོན་བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ཤ་ལྔོ་བ་རྣམས་ནི་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁམ་ཟས་བཤད་པ། ལྟག་མ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཐ་རགས་ཀྱི་ཁམ་

གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དྲི་ཟ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་དོ་དྲི། །དེ་ཡང་སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་མིད་པས་སོ། །ཁམ་ཟས་ཐུབ་བ་བར་སྲིད། འདོད་ལྷ། བསྐལ་པ་དང་བོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དྲི་ཟ་བས་དང་། བྱ་མ་ལ་ཏེལ་མར་བླུགས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་ནང་དུ་འཇུག་པས་རྒྱུ་མཐུན་མེད་པས་སོ། །ཡང་ན་བྱིས་པ་དང་དྲོད་གཉེར་སྐྱེས་སོགས་སེམས་ཅན་ཐུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་ནི་ཐུ་མོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ནི་རགས་པའོ། །ཁྲུས་བསྐུ་མཉེ་སོགས་ལུས་གནས་བྱེད་དག་ཀྱང་ཟས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གྲིབ་མ་ཉེ་མ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་རེག་བྱ་ཇི་ལྟར་ཟས་ཡིན་ན། འདི་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་སྟེ། དེ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད། འདིས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ཕལ་ཆེར་ཁམ་ཟས་ཡིན་གྱི་ཉེ་གྲིབ་སོགས་ཕལ་ཆེར་ཁམ་དུ་བྱེད་པར་མི་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་འབྲས་ཚན་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཁམ་དུ་བྱས་ནས་མིད་པས་ཁམ་ཟས་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ནི་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ་ཉེ། དེ་མིད་པའི་ཚེ་སྐྱེ་མཆེད་དེས་རང་གི་དབང་པོ་མིག་ལ་དང་། དེའི་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་མི་ཕན་ན། གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་ཟས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་པ་མིན་ནམ་ཞེན། དེ་མཐོང་བས་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་ཟས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མིན་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྱལ་གྱིས་ཟས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོམ་པར་འགྱུར་ན། འདོད་

ཉོན་ཡས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱ་ཡང་རེ་བྱལ་གྱི་ཟས་མཐོང་བས་མི་ཕན་པས་སོ། །གང་སྤྲེལ་གྱིས་གཟུགས་ལམས་ཟས་མིན་ཏེ་ཕྱད་ནས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་པས་སྐྱབ་བཞིན་དོ་གསུངས། ཕན་པ་ནི་རེག་པའམ། སེམས་པ་ཟས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དབང་པོ་སོགས་ཟས་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ཁམས་ཀུན་ན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། བྱེ་སྨོས་རེགས་པ་དང་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ནི་ཟགས་བཅས་ལ་ཡང། རེགས་སེམས་ཤེས་གསུམ་ཟག་མེད་ནི་ཟས་མིན་ཏེ། ཟས་ཀྱི་དོན་སྤྱིད་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་གིས་སྤྱིད་པ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ན་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ། ཡང་མདོ་ལས། ཟས་རྣམས་ནི། སེམས་ཅན་བྱུང་བ་རྣམས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཚོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུངས་པའི་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། སྤྱིད་པ་ཚོལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕ་མའི་མེ་གཅོང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡིད་ཀྱིས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ཕྱིར་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྔོན་དུས་སམ་སྐྱེ་སྤྱིད་ཚོལ་བའི་བང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱིད་པ་ཚོལ་བ་དང་། ཟས་སུ་བྱེ་ཕྲ་བ་ཟ་བའི་ཕྱིར་བྱེ་ཟ་དང་། འཚེ་དང་སྐྱེ་བའི་བར་ན་གནས་ཕྱིར་སྤྱིད་པ་བར་མ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་

ཕྱིར་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་སྒོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དེས་ན་མདོ་ལས། མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྤྱོར་སྦྱངས་ལ། སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྤྱོར་མ་སྦྱངས་བ་སོགས་མྱ་བཞི་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་། འོག་མ་གཉིས་ལས་ཚགས་བྱལ་དང་། གཉིས་པ་བར་མ་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ། གསུམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ། བཞི་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །ཡང་ན་བྱང་བ་དགྲ་བཅོམ་དང་། སྲིད་པ་ཚོལ་བ་ནི། སྲིད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། ། གཉིས་པ་ཟས་ཡིན་ཚུལ། ཚེ་འདི་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟེན་ནམ་གནས་དབང་པོ་བཅས་པའི་ལུས་རྒྱས་པའི་དོན་ཁམ་ཟས་དང་ནི། བརྟེན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་རེག་པ་སྟེ། ཟས་དང་པོ་གཉིས་ཚེ་འདིའི་སྲིད་པ་གསོ་བ་མ་མ་ལྷ་བྱའོ། །སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་པ་སེམས་པའི་དང་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་འགྱུབ་པ་ཡི་དོན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཏེ། མ་ལྷ་བྱའི་ཟས་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། ། ཟས་ཀྱིས་སྲིད་པ་འདི་དང་ཕྱི་མ་གསོ་བ་ཡང་གཅོ་ཚེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཁམ་རེག་གིས་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་ཕྱི་མའི་སྲིད་པར་འཕེན་ཏེ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ལས་སོགས་པས་སོ། །མདོ་ལས་དག་སྣོང་ཟས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནད་དང་། འབྲས་དང་། རྒྱ་རྫུའི་རྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚ་ཤིའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འབྲས་ནི་རྨ་འབྲས་སམ་སྐམ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་དེ། ཐལ་རྒྱལ་རྩམ་པར་བསྒོམས་པས་མ་ཤི་བ་སེམས་པའི་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ན་ལུས་དང་སེམས་བྱུང་ཡང་རྒྱས་པས་སོ། །

སྒོམ་ངོས་གས་ཐའམ་མས་རང་གི་བྱ་དྲན་ན་འཆོོ་གསྲངས་པ་རྟེན་འབྲེལ་འདུ་སྟེ་གཞན་དུ་གཞན་གྱི་ཟས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན་སྒོོ་ངར་གིས་དྲན་པར་གསྲངས། གཏན་དབབ་བསྟུ་བ་ལས། ལུས་ཚོོར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱས་པའམ་དྲན་ཉེ་སོོགས་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་དེས་པར་འདོོད། ཁམས་དང་ཟས་ལ་མྱ་བཙྱི་ན། ཐོ་ལུམ་འབར་བ་སོོགས་ཟ་འཇུ་གཉེས་ཀ་འི་ཚེ་ཐན་མི་འདོོགས་པ་དང་། གཉེས་པ་རེག་སོོགས་གསུམ། གཉེས་ཡིན་རྟེན་བཅས་རྒྱས་པའི་ཁམ་ཟས་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉེས་མིན་སྐྱེ་དང་ཚོོར་བ་སྟེག་བསྟེལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དོོ། །དེ་བཞིན་རེག་པ་དང་། ཟས་ལའང་མྱ་བཞི་རིམ་པར། རེག་པ་ཟག་མེད། ཟས་གསུམ་རེག་པ་ཟག་བཅས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དོོ། །ཟས་གཞན་ལའང་དེ་འདྲའི་མྱ་བཙྱིའོ། །བྱེ་སྨྲས་ཟས་ཟ་འཇུ་གཉེས་ལས་ཐོ་ལུམ་སོོགས་ཟ་ཚེ་བཀྲེས་སྐོོམ་འཇོོམས་ཀྱས་པས་ཟས་སུ་བཤད། བསྟན་བཅོོས་ལས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཟས་ལ་དགོོངས་ཏེ་གསུངས་སོོ། །

གསུམ་པ་མཐར་འཕོོ་ཚུལ་ལ། སེམས་གང་འགགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆགང་དུ་འགག་པ་དང་། གནད་གང་གིས་གཅོད་པ་དང་། འགགས་ནས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་བཞི། དང་པོ། དགེ་རྩ་འཚང་པ་དང་དེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཁམས་དང་ས་ལས་འདོོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། དེ་ལས་ཉམས་པ་དང་། འཆི་འཕོོ་བ་དང་། བར་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་དུག་པོོ་རྣམས་ནི་ཁ་ཅིག་རྟོོག་བཅས་དང་། ཁ་ཅིག་མཉམ་གཞག་དང་། ཁ་ཅིག་མི་གསལ་

བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པས་སྐྱེ་འཆིའི་སེམས་ཀུན་གཞི་ཡིན་པར་འདོད། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ནས་བྱེད། བཏང་སྙོམས་ལས་ཚོར་གཞན་གསལ་བས་མི་འོང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཏེ་ལ་འཆི་སེམས་ཡོད་ཅེས་གང་སྨྲ་ལ་འཚད་དོ། །ཡིད་ཤེས་དེ་ཡང་རྟེ་གཅིག་པའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་གནས་བཞིན་དུ་འཆི་མི་སྲིད་དེ། མཉམ་གཞག་དང་རིས་མི་འདྲ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྟོར་བྱུང་ཡིན་པས་གསལ་ཞིང་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་འཆི་སེམས་དེ་ལས་ལྷོག་པས་སོ། །སེམས་མེད་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ངང་ལ་འཆི་བ་དེ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་གནས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱ་མི་ནུས་པས་དང་། འཆི་བ་ན་སེམས་འཕོ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་ན་སེམས་གཞན་དུ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་དེ་མེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དག་སྐྱེ་དང་། འཆི་དུས་སེམས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །ཡིད་ཤེས་དག་སོགས་གང་གིས་འཆི་འཕོ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ན། སྲོད་ལམ་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུང་བསྟན་མིན་གཉིས་གང་རུང་ལས་གནས་སོ། །དེ་ཡང་དག་སོགས་གསུམ་གྱི་དམིགས་བསལ་དགྲ་བཅོམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ན། འདོད་ན་རྣམ་སྨིན་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། སྲོད་ལམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་

གཉིས་གང་རུང་། མེད་པ་ཡང་ན། སྒོང་ལམ་བའི་སེམས་ལྟང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ནས་སོ། །སེམས་དེ་གཉིས་སྟོང་བས་ཆུང་བས་སེམས་རྒྱུན་འཆད་པར་མཐུན་ལ་གཞན་གསལ་བས་མིན་ཟེར། གང་སྤེལ་གྱིས་ཟབ་མེད་ཀྱིས་འཆི་སེམས་མི་བྱེད་ལ། མི་དགེ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་བས་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བས་དགེ་བ་མེད་ཟེར། གཞན་དག་རིམ་གྱིས་འཕོར་བ་སྣང་སར་ཉེ་དོད་ལ་ཚགས་པ་བྱལ་བས་མི་དགེ་དང་། སྔོན་རྗེ་ལ་ཚགས་པ་བྱལ་བས་སྤྲིད་ལུང་མ་བསྟན་དང་། སྐུང་འདས་སེམས་མ་སྤྲིད་ལུང་མ་བསྟན་མངོན་དུ་གྱུར་བས་དགེ་བ། ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་བས་མ་སྤྲིད་ལུང་མ་བསྟན་སྣང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་འཆི་དུས་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་རྣམ་ཤེས་འགག་ས་ཟེར་ན། འོག་བན་སོང་གསུམ་དང་། མི་དང་ལྷ་འགྲོ་བཞམ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དག་བཅོམ་སྐུང་འདས་རྣམས་ནི་རྟུས་སྐྱེས་ལུས་དབང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཚར་འགགས་བས་མ་ངེས་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་འཆི་ན། བན་སོང་ཤད་ཐ་དད་། མི་ལྟེ་བ། ལྷ་དག་བཅོམ་གཉིས་སྐྱེ་གྲ་ནས་ཡིད་འཆི་འཕོ་དེ། །ཏ་ཅིག་དག་བཅོམ་སྤྲུལ་བོ་ནས་འཕོ་ཟེར་རོ། །ཡིད་དབང་ཡུལ་ན་མི་གནས་ཀྱང་རྟོ་བསྒོམས་ལ་ཆུ་བཏབ་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཤད་པ་ལ་སོགས་པར་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡིད་འཆི་འཕོ་ཞེས་སོ། །ལ་ལས་དོད་སྐད་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་མཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཀུན་གཉེ་འཕོ་བར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ། སྔོག་གི་གནད་གཅོད་པ་ནི། རྒྱུ་དང་མེ་རླུང་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་གང་རུང་འགྲུགས་པས་ཚོར་བ་མི་བཟད་པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་པར་བྱས་པས་མཚོན་བཏབ་པ་འདྲ་བར་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དེར་བཏགས་ཀྱི་ཤིང་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ། །སས་མི་གཅོད་པ་ནི། ཉེས་པ་གསུམ་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟོང་འཛིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཟེར། དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། གཞན་གནད་དུ་མི་བསྟན་པ་དང་། ལྟ་སོགས་ཅིག་ཆར་འཆི་བ་ལ་གནད་གཅོད་མེད་དོ། །

བཞི་པ། ཤི་ནས་ཅིར་འགྱུར་ན། འཕགས་པ་དང་མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་དག་ནི་རིམ་བར་ཡང་དག་པ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཐར་བར་དེས་པ་དང་། ལོག་པ་ངན་སོང་ཉིད་དུ་དེས་ལ་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་མ་དེས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་སྐྱེ་བསྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ། གཞལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། འཇལ་བྱེད་ཚད་གཉིས། དང་པོ་སྟོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ཚད། ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཚད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན་སར་ཀྱིལ་སོགས་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་རི་མཆོ་གླིང་གསུམ་བཤད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སར་དཀྱིལ་སོགས་བཞི་པོ་རིམ་པར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་སྟེང་ལུགས་དང་། སྟེང་གཡོགས་མེད་པ། ཁ་ཅིག་ཀེ་རྩ་མེད་པ། ཁ་ཅིག་ཀེ་རྩ་གཅིག་གིས་འཁོར་བ་ཀུན་བཟང་གི་ཞིང་ལྟ་བུ། ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལའང་སྟོང་གསུམ་འདིའི་

ཚད་ཙམ་ཡོད་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། འདིར་མི་མཛེད་འདིའི་རྟགས་བཞག་
ནི། ད་ལྟ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཅིག་གི་གནས་པར་གྱུར་པའི་གཞིར་འདོད་
པའི་འོག་དག་གི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་སྟེང་འོག་གི་རྣམས་སུ་ནི་དཔག་
ཚད་སྟ་ཡ་དུག་འབུམ་ཡོད་ལ། རླུང་ནི་གྲངས་མེད་དོ། །དེ་ལ་གནས་པར་
འདོད་པའི་ཞེས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ནི། ཁྱབ་འཇུག་པས་རླས་སྐྱལ་
གྱི་སྟེང་ན་གནས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་པས་དབང་ཕྱུག་གི་འདོད་པ་ལས་འཇིག་
རྟེན་གནས་པར་འདོད་པ་སེལ་ལོ། །མིང་འཇམ་པོ་ཟེར་དབྱིབས་ནི་རླུམ་པོའོ། །
ཁ་དོག་སྟ་ཚོགས་སམ་སྟོ་སྐྱར་འདོད། ཡོན་ཏན་ནི་ཚན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་རྟོ་རྩེས་
ཀྱང་གཞིག་པར་མི་ནུས་པས་བརྟེན་པ་རྣམས་འདེགས་པ་དང་། ངོ་བོ་སོགས་
བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་རླུང་ཤས་ཆེ་བས་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་འདྲའི་
རླུང་དེ་ཡི་སྟེང་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྲིན་གསེར་གྱི་སྟིང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འཕྲིགས་
པ་ལས། ཆར་རླུན་ལོ་མང་པོར་བབས་པས་ཆུ་དཀྱིལ་ཆགས། ཆུ་དཀྱིལ་
དེའི་ཚད་ནི་རྣམས་སུ་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱ་གཅིག་དང་། སྟོང་ཕྱག་དུག་ནི་ཉི་ཤུ་
ཡོད་པའོ། །ཆུ་དེ་རླུང་གིས་དཀྱུགས་པས་ཕྱིས་ནི་རྣམས་སུ་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱད་
ཡོད་པའི་མཚོར་གྱུར་ལ། དེ་ཐད་ཀར་མི་འཐོ་བ་ལས་ཀྱིས་བརྟུང་བ་སྟེ་ཟས་
མ་ཞུ་བར་ལོང་ཀར་སྟོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་གློ་ན་གནས་པའི་རླུང་གིས་སོ། །
ལྷག་མ་འབུམ་གསུམ་སྟོང་ཉི་ཤུ་དག་ནི་མཚོ་སྟེང་གི་ཁྱེར་ཀྱིལ་འཁོར་དུ་
གྱུར་ཏོ། །ཆུ་དང་གཞིར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ནི་དཔག་ཚད་

འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ནི་ཕྱེད་དང་ལྡན་ནོ། །ཁོར་ཡུག་སྟེ་མཐའ་སྐོར་དུ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྡ་ཡ་ཕྲག་གསུམ་དུག་འབུམ་ཁྲི་དང་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །ཚུ་དང་གསེར་ནི་གློང་བཞིའི་འོག་གཞི་ལ། རླུང་སྟོང་གསུམ་འོག་གཞི་ཡིན་པས་ཚད་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གློང་བཞིའི་འོག་གི་ཆུང་དགུ་ལ་ཚད་སྡ་ཚུ་དང་འདྲའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་འོག་གཞིའི་ཆུ་སྡ་ལའང་ཚད་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་རླུང་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཞི་འདབས་ཆགས་ལ། ཆུ་དང་གསེར་ནི་ཟླ་བའི་ཕིགས་པ་ལྟར་དུམ་བུར་ཆགས་པས་ཚད་ཡོད་ཟེར། དེ་དག་གི་བར་ན་གློང་བར་གྱི་སྐན་པ་ཡོད་དོ།། །

གཉིས་པ་ལ། རི། མཚོ། གློང་གསུམ་ལས། དང་པོ། དེ་རྣམས་མ་བའ་ལ་སོའི་ནམ་ཁམས་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་སྤྲིན་འཕྲིགས་ནས་ཆར་ལོ་མང་དུ་བབས་པས་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཏེ། ཚད་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཙམ་ཞིག་གོ །དེ་ལ་ཁམས་རབ་སྣང་ཅིང་འབྱེད་པའི་རླུང་གིས་གླུ་བ་ལས་གསེར་གྱི་སྣག་ཞི་ལྟུན་པོའི་རི་ཆགས་ཏེ། བརྩེད་ཆེ་བས་ལྟུན་པོ་སོགས་སུ་བྱགས་ལ། དེ་ནས་ཁམས་འབྲིང་སྣང་འབྱེད་རླུང་གིས་གླུ་བཞིར་རི་དེ་ལ་བསྐོར་ཏེ་དབུགས་ཤིང་རི་གྲིང་རང་དབྱིབས་འདུ་བའི་རླུང་ལས། ལྟུན་པོ་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཉའ་ཤིང་འཛོན་སོགས་རི་བདུན་ཆགས་ཏེ། སའི་དོངས་གཞི་ལས་གོ་རིམ་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་མོད། རིའི་རྩེ་མོར་ཉི་མའི་ཤིང་རྟའི་གཉའ་

ཤིང་འཛོན་པའམ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གཤོལ་མདའ་ཡི་རྣམ་པ་འཛོན་པ་དང་། སེང་ལྡེང་གི་མདོག་འབྲ་བ་ཅན་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་འོང་ལྟ་ན་སྡུག་རྩི་དང་། བག་རྟུན་འབྱུང་བ་དང་ནི་བཟས་ཕྱོགས་སྣ་རྣམ་པར་འདྲུད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་བསྐོར་བ་མྱ་ཁྲུད་འཛོན་རིའོ། །དེ་ནས་ནི་ཕྱོགས་བཞིར་ཁམས་ཐ་མ་སྡུད་ཅིང་འབྱེད་རླུང་གིས་ཁོལ་ཟུར་དགུགས་བསལ་ལུས་འཕགས་སོགས་གླིང་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཚགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཀུན་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་ལྕགས་ཀྱི་རི་སྟེ། དེའི་ཕྱི་སྐོར་དུ་དབག་ཚད་སྟ་ཡ་ཕྲག་གསུམ་དང་བྲག་འཁུམ་ཉིས་སྐོང་བྲག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཡོད་དོ། །ཤར་གི་རི་བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་ལ་ཁོར་ཡུག་དེ་ལྕགས་སོ། །ལྷུན་པོ་ཤར་དཔལ། ལྷོར་བི་ཏེཧ། ནུབ་ཤེལ་དམར། བྱང་གསེར་ཏེ་རི་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཇོས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོའི་འོད་ཀྱང་དེའི་མདོག་ཏུ་སྣང་ངོ། །རི་གླིང་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་སྣག་ཚེ་ལ་བརྟེན་པས་ལྷུ་ཡི་ནང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཙམ་ཁྱེད་དུ་ཡང་། དེ་བཞིན་རི་རབ་ནི་སྟེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་དག་ཏེ་བརྒྱ་ཁྱེའོ། །རི་རབ་དཔག་ཚད་འབྲམ་བུག་ཁྱེ་བརྒྱ་སྟོང་དང་། རྒྱ་མཚོའང་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཁྱེ་བཞི་སྟོང་དུ་ཡོད་ཅེས་ལ་ལར་བཤད་ཀྱང་། འདི་འདྲལ་བ་ལུང་གཞི་དང་མཐུན་ནོ། །རི་བརྒྱ་ཐོ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཕྱེད་དབྱེ་སྟེ། གཅིག་ཤིང་འཛོན་བཞི་ཁྱེ་ནས། ཁོར་ཡུག་སྐུམ་བརྒྱ་ཕྱེད་བཅུ་གསུམ་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །དེ་དག་རྣམས་སུའང་སྟེ། ཞེང་ནི་ཆུ་ཡན་གྱི་རང་གི་འཕང་དང་མཉམ་

སྟེ་རེ་རབ་བརྒྱད་ཁྱི། གཉའ་ཤིང་བཞི་ཁྱི་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ། རེ་རབ་ནས་ཁོར་ཡུག་དེ་དགུ་གི་བར་བདུན་ན་གླུ་རྒྱལ་རྣམས་རྟོལ་ཞིང་རྩེ་བའི་མཚོ་བདུན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསིལ་བ་དང་། ཞིམ་པ་དང་། ཡང་བ་དང་། འཇམ་པ་དང་། དྭངས་པ་དང་། དྲི་ངམ་པ་དང་། འཕྱང་ན་ལྷོ་བར་བྱམས་པ་དང་། མཐིན་བར་མི་གནོད་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རྒྱས་གང་ངོ་། །གླུ་བརྒྱད་ནི། དགའ་བོ། ཉེར་དགའ། རྣམ་རྒྱལ། བཏང་བཟུང་། གཟེ་ཅན། ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་། ནགས་པོ་ཆེ། ཞེ་ལའི་འདབ་བོ། །དེ་དག་གི་ཟབས་སུ་བརྒྱད་ཁྱི་བར་མཉམ་ལ། དང་པོ་རི་རབ་ནས་གཉའ་རིའི་བར་གྱི་མཚོའི་ཁ་ཉེང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་སྟེའོ། །ཕར་ནུབ་ཏུ་ནི། ཉིས་འཁྱམ་བཞི་ཁྱིའི་དཔག་ཚད་ཡོད་དོ། །ནང་གི་མཚོ་ལ་གཟའ་སྐར་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་ཆུའི་གཏེར་ཡིན་ནོ། །རོལ་མཚོ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་པོ་དེ་ཉི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཕྱོགས་རེའི་ངོས་རེ་ལ་ཤར་ནུབ་ཏུ་ཀུན་སྐྱབ་རྣམས་རྟོལ་ཞིང་སྟེ་དཔག་ཚད་ཉིས་འཁྱམ་བཞི་ཁྱིའོ། །རོལ་མཚོ་གཞན་གྱི་ཁ་ཉེང་ཉི་མ་སྟ་མའི་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་ངོས་ནི་སྟ་མ་སྟ་མ་བས་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བདུན་ལས་ལྷག་མ་མྱ་ཞུད་འཛིན་དང་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་ཆུ་རྣམས་ནི། ཕྱི་འཁྱམ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚད་མྱ་ཞུད་འཛིན་གྱི་ཐེལ་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་ཐེལ་གྱི་བར་དུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྲག་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ། །མཐའ་བསྐོར་

དཔག་ཚད་སུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་བྲག་འབུམ་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་བསོད་ཡུག་ལྷགས་རིའི་མཐའ་བསྐོར་སུམ་ཕྲག་གསུམ་བྲག་འབུམ་ཉེས་སྟོང་བྲག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔའོ། །ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་བ་ཆུ་ཅན་ཀྱི་ཆུས་གང་བོ། །ཞལ་ཆེན་ལས་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དེར་གླིང་འདི་ནས་ཆུ་གླུང་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་བཅུགསུམ་དང་། མྱང་འདས་ལས་ཆུ་བོ་ས་ཡ་དབུས་ནས་ཐིག་བཏབ་པ་བཞིན་འབབས། བྱང་ན་སྟོང་བཅུ། ནུབ་ན་སྟོང་ལྔ། ཤར་ན་སྟོང་ཕྱེད་བརྒྱད་བབས་ལ། དེ་བས་ཀྱང་གླུ་རྒྱལ་འོད་ཟེར་བཅུ་བའི་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་མང་ངོ་། །དེ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱད་ཅུར་བསྒྲེས་པའི་གླུའི་རྒྱལ་བོའི་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་ལས། གླུ་གང་སར་ཅན་མཚོའི་བུ་ཪྨ་བྱའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་མང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་གང་སར་ཅན་མཚོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེལ་བའི་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་མང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་གང་སར་ཅན་མཚོའི་གནས་ནས་འབབས་པའི་ཆུ་བོ་བཅུ་ལྔ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཅེས་མངོ་ངོ་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་བོའི་བྱེས་ལས་མི་འདའ་ཏེ་ཞེས་བཤད། གཞན་ཡང་རྟ་རྨ་བས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པ་དང་། མི་རོ་དང་ཞག་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། འབྲུང་བོ་དང་རིན་བོ་ཆེ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་འབྲུང་གནས་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ན་རིན་བོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིན་བོ་ཆེ་ཡོད་དེ། དེ་འདིག་རྟེན་གཞན་དུ་མ་འཕོས་ན་བསྐལ་པ་འདིག་པའི་མེས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་བོ་རྩང་ཟད་ཀྱང་འབྱི་མི་ནུས་པར་

བཤད། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་སྣ་གཞིའི་ཐད་ཀའི་ཚད་ལས། ཁོར་ཡུག་གི་ཚད་ཆུང་བ་ཅི་ཟེར་ན། རྒྱལ་པོའི་སྒས་ཁོར་ཡུག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆུ་དང་གསེར་ཚད་དེས་ལྷག་བར་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་གཞན་དག་རི་ཐམས་ཅད་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ལྟར་གནས་ཀྱི་ཟང་ཡག་མིན་པས། རི་ཁོར་ཡུག་སོགས་ཀྱི་ཚད་དེ་དག་རྟམས་སུ་འཕང་དང་མཉམ་ཞེས་པ་ཆུ་མཚོ་ཡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཁོར་ཡུག་གི་རྩ་བས་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཆུ་གསེར་ཁྲབ་པར་གནས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ། མཚོ་དེ་ཡི་བར་ལ་ནི། ཤིང་ཧམ་བུས་མཚན་པའི་གླིང་སྟེ། དོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་སོ། །ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟན་པའི་དོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡོད་ལ། དེའི་མཐའ་བསྐོར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་དང་ཕྱེད་བཞིའོ། །དེའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་གདན་གྱུབ་བོ། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོ་ནི་དབྱིབས་ཟླ་གམ་འདྲ་སྟེ། བཅད་ཁམ་ནི་རི་རབ་ལ་བསྟན་བའོ། །དོས་གསུམ་འཛམ་གླིང་འདི་དང་འདྲ་བར་སྟོང་གཉིས་དང་ལྡང་ཤོས་ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །ཤར་དུ་བསྟན་ཡང་ཟེར་རོ། །དེའི་མཐའ་བསྐོར་དྲུག་སྟོང་ཕྱེད་དང་བཞི་བརྒྱའོ། །གླིང་དེ་གཞན་བས་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྟེང་ཀྱིས་འཕགས་པའམ་དེར་སྐྱེས་བའི་མི་རྣམས་ལུས་ཆེ་བས་སོ། །ཏ་ལ་སྟོང་ཅེས་བའི་གླིང་དབྱིབས་ནི་ཟླུམ་པོ་སྟེ། མཐའ་བསྐོར་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབུས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དུ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གླིང་

དེར་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཅོ་བོ་བ་ལང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སོ། །སྒྲ་མི་སྙན་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་དང་། མཐའ་བསྐོར་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་འཁོར་ཉི་ཤུ་བཞིར་མཉམ་མོ། །དེར་སྐྱེས་པའི་མི་ཁྱོད་ཞག་བདུན་གོང་དུ་འཆི་འོ་ཞེས་སྒྲ་མི་སྙན་པ་ནམ་མཁའ་ལས་ཐོས་པས་སམ། པི་ཀ་ཅོ་ཏ་འདྲེའི་སྐད་དུ་སྒྲ་བས་སོ། །གྲིང་གི་དབྱིབས་བཞིན་མི་རྣམས་ཀྱི་གདོང་དང་ལྡང་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱང་དེ་འདྲའོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ལྷོ་ཤར་གྲིང་གཞིས་ལ་ཚད་མི་མཐུན་པ་གསུངས་སོ། །གྲིང་དེ་ཡི་བར་གྱི་གྲིང་ཕྲན་བརྒྱད་ནི། ཤར་གྲིང་གི་ལྷོ་ན་ལུས་དང་། བྱང་ན་ལུས་འཕགས། བྱང་གི་ཤར་ན་སྒྲ་མི་སྙན། ནུབ་ན་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ་དང་ནི། འཛམ་གྲིང་གི་ནུབ་ན་རྟ་ཡབ་དང་ནི། ཤར་ན་རྟ་ཡབ་གཉན་དང་། བ་ལང་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་ན་གཡོ་ལྡན་དང་ནི། ལྷོ་ན་ལམ་མཆོག་འགྲོ་རྣམས་ནི་གྲིང་གཡོག་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྟ་ཡབ་ན་སྲིན་པོ་གནས་སོ་ཟེར། དེ་ཡང་མི་ཡིན་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ན་མི་གནས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིབས་ནི་གྲིང་གཅོ་བོ་དང་འདྲ་ལ། ཚད་མངོན་པ་ལས་མ་གསུངས། དུས་འཁོར་ལས་གྲིང་གཅོ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བཤད་པ་ལ། འདི་ལ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཛམ་གྲིང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ་གྲིང་འདིར་གནས་པའི་ཁྱད་པར། འདིའི་འོག་

ཏུ་གནས་གང་ཡོད་པ། འདིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཉི་ཟླའི་འཚར་ནུབ་བཞད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ཡུལ་དབུས་མ་གཏུ་འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་ཡོ་གསུམ་གསུམ་དགུ་འདས་པ་ན། གངས་རི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འདྲས་ནས་ནི་བྱང་ངོས་ནས་སྨོས་དང་ལྡང་བའི་རི་ཡོད་ལ། དེའི་ཚུངོར་གངས་རི་དང་། བར་ན་ཟབས་དང་ཆུ་ཞེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཚོ་མ་དོས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་། ཀུ་རྒྱལ་མ་དོས་པ་གནས་པའི་མཚོ་མཐའ་སྐོར་དཔག་ཚད་གཉིས་བརྒྱ་འཕེར་བའི་གྲུ་བཞི་དབྱིབས་ལྟ་ན་སྟག་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆུས་གང་བ། ཤུཊྲལ་སོགས་ཀྱིས་གང་བ། དེའི་ནང་ནས་གདོང་སོགས་ཆུ་ཕྲན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བཅས་མདོག་པ་ལས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ནས་གླང་པོ། ལྷོར་ཁྲུ་མཆོག ནུབ་རྟ། བྱང་སེང་གེའི་ཁ་ལྟ་བུའི་བག་ལས་བཅས་ཏེ་རིམ་བས་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ། གཉའ། སེན་ཆུ། ཐི་ཀ་རྣམས་ཆུ་གསལ་ཞེང་བཟང་བ་ཡིན་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་མིན་བས་བགྲོད་དཀའ་བར་གསུངས། ཕྱོགས་བཞིར་དབུལ། གསེར། བེ་ཌཱུརྻ། རྡོ་རྗེའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་བྱག ལྕང་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཁའི་སྐོར་དཔག་ཚད་ཙམ་ནས་བཅས་ཏེ་རིམ་བར་གསེར་དབུལ་བེ་ཌཱུརྻ་རྡོ་རྗེའི་བྱེ་མ་འདྲེན་ཅིང་། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ལ་གནས་ནས་མདོག་ལ་ལན་བདུན་གཡས་བསྐོར་གྱིས་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚོར་འགྲོའོ། །གཡས་སུ་བསྐོར་བའི་བར་གྱིང་དེ་དག་ལྟ་རྡོས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གིས་མཛེས་པ་དང་། མདོག་བའི་སྐགཞི་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་གསེག་མ་བརྩལ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། ཞེས་བྱ་ངངས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྩེགས་པ་ལྟར་གནས་པར་གསུངས། མཚོ་དེའི་གཡས་ན་འཛེག་རྟེན་ཚགས་ཚོ་ཁམས་སྐྱིང་པོ་ཟུང་གི་མཆོག་ལས་རྒྱང་གིས་བསྐྱས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཤིང་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ། ཤིང་འཛམ་བུ་བྱ་བ། འབྲས་བུ་མངར་བོ་རྣ་མ་ཙམ་ལྟན་པ་སྨིན་པ་ཆུ་ནང་དུ་ལྟུང་བ་ལས་འཛམ་བུ་ཞེས་བའི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཀུ་རུ་ལ་རྣམས་ཀ་ར་སྐུལ་ནས་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །མ་ཟོས་པ་ཆུ་ནང་དུ་ལྟུང་བ་མ་དོས་པའི་ཆུ་དང་ཐུབ་པས་འཛམ་བུའི་ཆུ་གསེར་དུ་འགྱུར་རོ། །རི་སྐྱོས་དང་ལྡང་གི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཀེ་ཀྱ་འདས་པ་ན། བག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ཅན་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་ཞེས་བྱ་བ་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྟ་བཅུ་ཡོད་པ། མཐའ་སྐོར་ཀེས་བརྒྱས་འཁོར་བ། སྟེང་དུ་ཐྲེད་བཞི་འཕགས་པ། བག་གཡོག་བྱ་སྐྱིབས་བརྒྱ་སྟོང་དང་བཅས་པ། ལམ་སྦང་དུ་དཔག་ཚད་ཀེ་ཀྱ། ཞེང་དུ་བྱེད་གཅིག བག་དེའི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཀེ་ཀྱ་འདས་པ་ན་ཤིང་སྤ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་པ། སྤ་ལའི་ཐྲེང་བ་རིམ་པ་བདུན་རིམ་གྱིས་བསྐོར་བ། རྩ་བ་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཐུང་དུ་རྒྱགས་པ། རིམ་པ་དང་པོའི་རྩ་བ་འདོམ་བཅུ་གསུམ་ནས་བདུན་པ་བདུན་ཐུང་དུ་རྒྱགས་པར། སྤ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་ཡལ་འདབ་ཀྱིས་སྤ་ལའི་དང་པོའི་ཐྲེང་བ་ལ་ཐུག་པ་ནས་བདུན་པའི་ཡལ་འདབ་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའོ། །ཤིང་དེའི་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་ཀེ་ཀྱ་འདས་པ་ན། རྡོང་བུ་དལ་འབབ་ཅེས་ཆུ་ཞེང་ལྟ་བཅུ་པ། མཐའ་སྐོར་ཀེས་བརྒྱ། རྡོང་གཡོག་བརྒྱ་སྟོང་བཅས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཡུལ་དོར་སྟོང་པའི་

གླང་པོ་རབ་བརྟན་གླང་གཡོག་བརྒྱ་སྟོང་བཅས་དགུན་ཟླ་བཞིར་བཀག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་དང་། དཔྱིད་ཟླ་བཞིར་སྤྲ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་གྱི་དྲུང་དང་། དབྱར་ཟླ་བཞིར་རྫིང་བུ་ལ་འབབ་འགྲམ་དུ་གནས་སོ། །གླང་པོའི་ལུས་ཚད་སྣེད་དཔག་ཚད་ཕྱེད་གསུམ། ཞེང་དུ་གཅིག མཐའ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། འཕང་དུ་ཕྱེད་གཉིས། ལུས་དཀར་མགོ་སྟོད་བ། མགོ་དབུས་དམར་བ། མཆེ་བ་དུག་ལྟན། གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་ཐ་མལ་བའམ། ལྟའི་རྟུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་གང་རྟུང་དུ་སྣུལ་ནས་གླང་པོ་དག་གི་མཆོག་ལ་ཞོན་ནས་ཞིལ་སྐྱེན་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་ཅིང་འགྲོ། དེར་གནས་བ་ན་འགོར་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་སྤྲ་ལའི་ཕྲེང་བ་རིམ་བདུན་གྱི་སྐ་ལ་བརྒྱའི་རྩ་བ་ཟ་བའོ། །གྲིང་འདིའི་ནུབ་ན། ཙོ་རྒྱན་རྩོ་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཚོ་བྱང་ན་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ན་གྲུ་འཛིན་ལ་རྩེ་མོར་སྤྱན་གཟིགས། རྩ་བར་སྐྲོལ་མའི་གནས་དང་། ཤར་རི་བོ་རྩེ་ལྟ་ན་འཇམ་དཔལ་བཞུགས་གནས་དང་། བྱང་ན་ཤམྦྷ་ལ་རིགས་ལྡན་སྐྱེལ་གནས་དང་། དབུས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་གནས་རྩོ་རྩེ་གདན། མེ་ཆུ་རླུང་གིས་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །གཞན་ཡང་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དུག་དང་། འཇམ་གླིང་འདི་ན་མཐའ་འགོག་ན་ཐོ་ཀོར་དུ། རྒྱ་ཡུལ་དང་། ཉ་ན་དང་། ཕྱ་ན་དང་། ཀམ་བོ་ཇེ་དང་། ཤ་ཁ་དང་། སྤྲལ་ཁ་དང་། ཁྲི་གདོང་དང་། ཤ་གདོང་དང་། ཀྱི་བ་ཤིའི་གདོང་དང་། གནམ་གདོང་དང་། ཕྱིར་ཕྱོགས་གདོང་དང་། གཤོག་ཐོག་དང་། གཅེར་བུ་དང་། སྐྱས་ཏེ་

འགྲོ་བ་དང་། སྣ་མེད་དང་། གླགཀ་ཀ་སོགས་ཡུལ་ཅན་བཟུང་བྱ། ཡུལ་ཐུན་སྟོང་། མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣམ་བཏུ་བྱ་སྟེ། སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་བདུན་བཏུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅེས་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ། འཛམ་གླིང་འདི་འོག་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐུག་ཉི་ཤུ་ན། མནར་མེད་བའི་གནས་ཀྱི་ཡ་ཐོག་ཡོད་པའོ། །དེ་ཡི་ཚད་ཀྱང་ཆོགས་རེར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐུག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་གནས་བས་དེ་ཙམ་མོ་ཞེས་འདོད་ཡ། མནར་མེད་བའི་འོག་གཞི་འདི་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་ན་ཡོད་དོ། །རླུང་ཤིས་རེ་རབ་ཀྱི་འོག་ཟེར། མནར་མེད་དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་བདུན་ཏེ། རབ་ཏུ་ཚ་བ། ཚ་བ་དང་། དྲང་འབོད་ཅན་པོ་དང་། དྲ་འབོད། བསྐལ་འཇོམས། ཕིག་ནག ཡང་སོས་རྨམས་འོག་ནས་སྟེང་དུ་བཅུ་གས་མར་གནས་སོ། །ཁ་ཅིག་དེ་དག་མནར་མེད་ཀྱི་གླིང་ན་གནས་སོ་ཟེར། ས་འི་དངོས་གཞི་ལས། འདི་ནས་སུམ་ཁྲི་ཉི་ས་སྟོང་འོག་ན་ཡང་སོས་ནས་མར་བཞི་སྟོང་རེའི་བར་ཁྱད་ཀྱིས་གནས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་མནར་མེད་ཀྱི་འོག་གཞི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་གནས་བར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་ཡང་སོས་ཐན་ཚུན་མཚོན་ཆས་བསད་ནས་ཡང་སོས་པས་འཐབ་བོ། །ཕིག་ནག་སྟོང་གཤགས་ཚེ་སྐྱབ་སོས་པ་དང་། བསྐལ་འཇོམས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བས་བརྟུབ་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རི་ལུག་གི་གདོང་པ་འདྲ་བས་འཇོམས་ཤིང་འཚོར་བཕྱིར་བཀྱེད་ཚེ་སོས་པ་དང་། དྲ་འབོད་ལྷགས་འབར་གཞིར་འཇིགས་ཏེ་ནགས་ཕིབ་པོར་ཞུགས་པ་ན་ཡང་འབར་ལ། ལྷེར་རྟོས་པ་དང་། དྲ་འབོད་ཚེན་པོ་དེ་

ལས་སྒྲུབ་བསྟལ་ཉེས་འགྱུར་ཆེ་བ་དང་། ཚ་བ་ལྷགས་བྱམ་སྒོམ་རིམ་གྱི་ནང་དུ་བསྟེགས་པ། རབ་ཚ་དེ་ལས་ཉེས་འགྱུར་ཆེ་བ། མནར་མེད་ལྷགས་ཁང་ནང་ལུས་མེ་ལྕེ་གཅིག་ཏུ་འབར་རོ། །དེ་བརྒྱད་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རིམ་པར། མི་གསོད་ཁོན་འཛིན་ཞེས་ལས།།ཅེས་མཆོག་གསུམ་ལྟན་རང་ཚ་མ་སྟང་། བྱ་བ་མིན་པ་ལ་བསྒུལ། རྟུན་ཐྲ་མ་གཡོ་སྐྱུ་བྱེད་པ།།ཅེས་ལུག་རི་དྲགས་གསོད་པར་དགའ་བ། ལུས་མི་དགེ་གསུམ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ།།ཅེས་སྔོག་བཅད་ཁྲག་འཐུང་དགའ་བ་དང་། གཞན་ལ་སྐྱུ་བྱེད་པ།།ལྟ་ངན་འཛིན། སྡིད་ཆེན་སྐྱུ་བྱེད་པ།།ཅེས་སྤྱོད་བཟམ་ཟེ་ཚ་མ་སེམས་ཅན་མངོ་ལ་གནོད་པ།།ཅེས་ཟོས་གསོད་པ།།ཆོས་ལ་ཆོས་མིན་དུ་སྨྲ། ཆོས་མིན་ཆོས་སུ་སྨྲ། སྐྱེས་བུ་དམ་པར་སྤང་བ་དང་མེད་པར་སྨྲ་བའོ།།ཞེས་དམྱལ་བ་རྒྱུད་པོ་གྲུབ་ལ་འབང་ལྷག་པའི་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཚ་དམྱལ་དེ་དག་གི་ནི་རྩེས་བཞི་ཐ། མེ་མ་མུར་འོབས་ལྷས་ནུབ་ཙམ་དང་། རྩ་མྱགས་མི་གཅོད་འདམ་ཤེ་ནུབ་ཙམ་སྲིན་བུ་མཆུ་རྐོན་གྱིས་ཟ་བ་དང་། སྐུ་གློའི་གཏམས་བའི་ལུམ་དང་སོགས་པས་རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ། ཁྱི་སྲེ་བོ་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན། ལྷགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལིའི་སྟོང་པོ་ཚེར་མ་རྐྱེ་བ། སྟེང་ན་བྱ་ཁྲ་ཏ་འཛིག་ཅེས་པ་ལྷགས་མཆུ་ཅན། དེ་དག་མཚོན་ཆའི་སྐོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ངོ་། །ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུང་རབས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཆུ་བུར་ཅན་དང་སོགས་ཀྱིས་ཆུ་བུར་རྟོལ་བ། སོ་འཐམ། ཤ་ཆུ། ཀྱི་ཀྱུག ཤུཏྲལ། བརླ། བརླ་ལྟར་

ཆེར་གསལ་པ་རྣམས་ཏེ་གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ནི་ཚ་དམྱལ་ལས་གཞན་ཡིན་
ནོ།། །གནས་ནི། ཚ་དམྱལ་ཐད་ཀའི་བྱང་འཁྱགས་རྩམ་ནང་ན་གནས་སོ་ཟེར།
གཞན་ཡང་གནས་ལ་འདོད་པ་མང་ངོ་། །ཡི་དྭགས་འཇམ་གླིང་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་
འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གོང་ཞེར་སེར་སྐྱ་ཞེས་པར་
གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་བོ་འགོར་བཅས་དང་། དེའི་འགོར་ན་ལྷོ་གྱུག་སོགས་ཡི་དྭགས་
རིས་སྣམ་རྒྱ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། ཁ་འཕོར་བ་མིའི་གནས་སོགས་ན་མང་།
དེ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་སོགས་རིགས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་སོགས་གསུངས་སོ། །
དྲུག་འགྲོ་བྱིང་གནས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁ་འཕོར་གནས་མ་རིས་པའོ། །ལྷ་མིན་
རི་རབ་ཀྱི་རྩ་མཚམས་མན་ལ་རིམ་པར་སྒྲ་གཅན་དང་། མགྲོལ་ཕྲེང་དང་། མེ་
ཏོག་ཕྲེང་དང་། རབ་སྦྲོ་ཐགས་བཟང་རིས་རབ་དགོད་གསུམ་གནས་གཅིག་
སྟེ།། དེ་དག་འགོར་དང་བཅས་པ་ལྷ་དང་འགྲན་པར་ཡོད་དོ། །
གསུམ་པ། ཉི་ཟླ་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་གཉའ་ཤིང་རིའི་རྩེ་མོ་ནུའོ། །ཟླ་བ་ཐད་ཀར་
དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་དང་ཉི་མ་གཅིག་དང་བཅས་མཐའ་སུམ་འགྱུར་རོ། །
ཉི་ཟླའི་འོག་མེ་དང་ཆུའི་ཤེལ་ལས་གྱུབ་བའོ། །བྱང་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་དང་། ཤར་
དུ་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། ལྷོར་ཉི་མ་ཕྱེད་དང་། ནུབ་ཏུ་འཆར་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་
ལ་དེ་ཡང་མཉམ་བའི་དབང་དུའོ། །དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི་ཐོག་ཕྱི་
མའམ་ཐ་མའི་ཞེས་དགར་ཚོགས་ཀྱི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་བའི་མཚོ་བཅུམས་
ལ།། དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་ཐུང་

དྲུར་འགྱུར་རོ། །ཉིན་མོ་དེ་ལས་བློག་སྟེ་རིང་དོ། །དེ་ཡང་དུས་ལ་བཞི་སྟེ། འདུལ་བ་ལས། དགུན་ར་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་བླ་བ་བཞི་བཞི་དང་། གཅིག་དང་། ཞག་གཅིག་དང་། ཞག་གཅིག་ཚད་བའི་བླ་བ་གསུམ་ལ། རིམ་བར་དགུན། དབྱིད། དབྱར། དབྱར་ཕྱང་དུ། དབྱར་རིང་བོ་ལྟ་དང་། དགུན་དབྱིད་དབྱར་གསུམ་དང་དེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་བྱས་བའི་དུས་ཚོགས་དྲུག་ཏོག་གསུངས། དགུན་ནི་བླ་བ་དགུ་བའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་བླ་བ་རེར་བརྩེའོ། །ཡང་བླ་བ་བཞི་བཞིར་དགུན་དབྱིད་དབྱར་གསུམ་དུ་གཤགས་པ་དེ་བཞིན་འདིས་ནི་དེ་བརྩེའོ། །མཆིམས་ལས། བརྒྱད་པའི་བཅུ་དྲུག་ནས་དགུན་དང་པོ་རྩེ་བར་གསུངས། དེ་འང་སྐར་མ་གང་གིས་ཉ་བའི་སྐར་མ་དེའི་བཅུ་དྲུག་ནས་རང་བླ་ཐོབ། དབྱར་བླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་རིང་བ་མཐར་ཐུག་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་ཐང་ཙམ་རེས་ཉིན་ཚོད་ལ་བྱེའོ། །འདི་དའེ་བརྩེད་པ་ཙམ་སྟེ། དབྱར་བརྒྱད་ལ་ལོག་པ། དགུན་བཅུ་དྲུག་ལ་ལོག བེ་བཞིན་ནུར་ནས་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་དབྱར་ལྷོག་གི་ཤུལ་ལ་ལན་གཅིག་འཚར་བས་ཉི་མ་བརྒྱད་གསུམ་དག་ལ་ལྷོག ལྟ་འགྱུར་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཞེས་རེར་ཏེ་རྒྱལ་ལ་ལྷོག་པ་འདི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྟམ། ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་ཚད་ཅི་ཙམ་ཞིག་གིས་ན། ཉིན་མཚན་རིང་བ་ནི་ཐང་ཙམ་གོ། །དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དགུ་བརྒྱའི་ཆ་གཅིག་སྟེ། དུས་འཚར་ལྔར་ན་དབུགས་ཉིར་བཞི་རྒྱ་ཐུང་

བཞིས་རིང་ཐུང་བྱེད་པར་བཤད་པས་སོ། །ཅི་ཙམ་རིང་ཐུང་བྱེད་ཟེར་ན། ཉི་མ་ལྷོ་དང་བྱང་དུ་འགྲོ་ཚེ་འམ་དེའི་ཡུན་དུའོ། །འདིར་དབྱར་དགུ་ལ་ལྷོག་པ་དཔེར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དགུ་ལ་ལྷོག་ན་དགུན་བཅོ་ལྔ་སྟེ། བྱག་རེས་ཕྱིར་ནུར་བས་ལོ་གསུམ་ན་དགུ་ལ་ལྷོག་པ་སོར་ཆུད་ཟེར། གློང་བཞིར་ལྷོག་མཉམ་དུ་འདོད་དེ། རྩ་བྱ་ཚེན་མོ་ལས། མཚོན་ཆའི་འཕོར་ལོ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དབྱར་སྟེང་ནས་ཐད་ཀར་འབབ་པས་ཚ་བ་དང་དགུན་ཐད་ནས་མིན་པར་ཟུར་ནས་ཕོག་པས་མི་ཚ་ཟེར། ཉི་མ་དང་ཟླ་ཉི་བ་ལས་དེའི་འོད་ཟེར་ཕོག་སྟེ་ཚར་ཕྱོགས་སུ་རྩེག་སྐྱབ་ཀྱི་རང་གི་གྲིབ་མ་འཁྱུད་པས་ཁྱབ་འགྲིབ་པར་སྣང་ལ། ཉི་མ་དང་རིང་བ་ལས་རང་གི་གྲིབ་མ་ཆུང་བས་ཟླ་བ་སྣང་བ་ཆེ་བར་འཕྱུར་རོ། །ཐོག་མེད་ཀྱིས་བཏུབ་ཆུ་ཤེལ་བྱ་འོག་ཏུ་འཇུལ་གསུངས་པ་བྱ་འོག་ནི་ཚར་ཆུར་ལ་གོ་སྟེ། དེ་ཡང་གྲིབ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྔ་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟེ་དང་། ཞར་བྱུང་གནས་རིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི། སྒོམ་རྩེ་གསུམ། ལྷ་གནས་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། རི་རབ་འདི་ལ་བྱང་རྫམ་བཞི་ཡོད་དེ། རེ་རེའི་སྟེང་འོག་གི་བར་གྱི་ཐག་ནི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། བང་རིམ་དང་པོ་རི་རབ་ལས་སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་བརྒྱད་དུག་དང་། གཉིས་པ་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་བཞི་དང་། ཐོག་མ་གཉིས་ཀྱིར་འཕགས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་

རེ་རབ་རྒྱའི་སྐྱེང་ནས་དཔག་ཚད་སྣུམ་ཁྲི་ཕྱིར་སྦྲོམས་ལ། སྐྱེང་དུ་དཔག་ཚད་སྐྱོང་ཐུག་བཅུ་འདས་པ་ན་ཕར་ཕར་ཐུག་སྟེ། དཔག་ཚད་སྐྱོང་བཅུ་དྲུག་གིས་ཞུམ་པ་དང་པོ། དེ་ལས་ཕྱེད་ཕྱེད་ནང་དུ་བསྣུམ་སོགས་ཟེར། བྱ་མ་དག་ཆུ་སྐྱེང་རེ་རབ་བགས་ཀྱིས་སྣུམ་དུ་སོང་སྟེ་དཔག་ཚད་ཁྲི་འཕགས་པ་ན་ཞུམ་པ་དཔག་ཚད་སྐྱོང་ཐུག་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །གང་ལྟར་ཕྱིར་འཕགས་པ་ནི་རེ་རབ་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཡིན་ནོ། །འདུན་བཟང་ནི་བཅུ་དྲུག་སོགས་རིམ་བས་ཞུམ་པས་རེ་རབ་མཚོད་རྟེན་ལྟར་རེ་ཐུར་སོང་བར་འདོད་ལ། དེའི་ངོས་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་ཞེས་པ་མཐའ་སྐོར་གྱི་ཚད་དུ་འདོད་ཟེར་རོ། །བང་རིམ་དེ་ལ་ལགས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཞོང་པ་ཐོགས་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ཐོགས་པ་དང་ནི་རྒྱན་ཚང་གིས་རྟག་ཏུ་མྱོས་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འགོར་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ། །བང་རིམ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གནས་པ་དེ་བཞིན་རེ་ཞི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་གནས་སོ། །ཡང་སྒྲས་ཁོང་ཡུག་དང་གྲིང་རྣམས་ཀྱི་རི་དང་། ཤིང་དང་། ཆུ་སོགས་ལའང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ལྷའི་རིས་དེ་ནི་འདོད་ལྷ་གཞན་ལས་མང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གང་གས་པ་ལས། གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་སྐྱེང་ངོས་ཁྱོགས་བཞི་ན། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཚོ་བྱང་ཡོད་པར་བཤད་ལ། རེ་རབ་བང་རིམ་གཉིས་པ་ལ་ལགས་ན་ཐྲེང་ཐོགས་ཀྱི་གནས་སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གོང་ཁྱེར་དང་ལྷ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་བོ། ལྷུན་པོའི་རྩེ་མོ་ན་སྣམ་རྩུ་རྣ་གསུམ་ཡོད་དེ། ནོར་ལྷ་བརྒྱད། དགྲ་བོ་བཅུ་གཅིག ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་སོ་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རམ། རྣམ་པར་མཉམ་འཕྲལ་དང་། རབ་འབབ་སོགས་གནས་འཛོམ་གླིང་ལ་བསྒྲག་ཏུ་རུང་བ་སྣམ་རྩུ་རྣ་གསུམ་ཡོད་བས་སོ། །དེན་ཉེ་ལས། ཚོས་བཟང་དང་མཐོང་བ་དང་རི་རྟེ་སོགས་གནས་སྣམ་རྩུ་རྣ་གསུམ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་། རྒྱུ་དང་རྒྱ་བ་བརྟན་པ་དང་། །འཛིན་བྱེད་རྣང་མེ་དང་ནི། །ནམ་ལངས་འོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་པོ་ནོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཤེས་བྱ། །མ་རྟེས་ཤང་གཅིག་འཕེལ་དང་བསྟོད། །དགུ་པོ་དང་ནི་བརྩེན་འགྲུས་ལྷན། །འཕྲོག་བྱེད་དེ་ནས་བདེ་འབྱུང་དང་། །སྐྱེན་གསུམ་གཞན་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། །དབང་ལྡན་དང་ནི་སྐ་གསུམ་པ། །དགུ་པོ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་པར་བྱ། །དབང་པོ་བྱེད་པོ་ལམ་པ་དང་། །ཚར་འཕེབ་བསྟོད་བྱེད་སྟོན་མིན་འཕགས། །མིག་གཟུགས་ཁྲབ་འཇུག་འོད་ཅན་དང་། །ཚུ་བདག་གཤེན་རྗེའི་ཞེས་བྱ་བ། །ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་གསོལ། །ཚོགས་བདག་དང་སྐྱིན་དུག་གི་བུ་ནི་ཐ་སྐར་གྱི་གཞོན་ནུ་གཉིས་སོ། །རི་རབ་དེ་ཡི་རྩེ་སྐ་བའི་ཕྱུང་ཤིང་ཡིད་ལ་དུ་བ་ཚོད་བརྒྱ་ཕྲུ། མཐའ་བསྐོར་སྣམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་དོ། །འདུན་བཟང་རོས་རེར་ཉི་ཁྲི་ཡོད་པས་མཐའ་སྐོར་ན་བརྒྱ་ཁྲི་ཡིན་ལ། ལུང་ལས་བཤད་པ་རྒྱ་མཚམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ཀྱང་བརྒྱ་ཁྲི་སྟེང་ཡིན་ནམ་དཔྱད། རི་རབ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་མཚམས་གྲྭ་བཞི་ན་ཁང་པ་བཅུ་གསར་པ་བཞི་པོ་ལ་ནི་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གནས་སོ། །

དེ་ཡང་། གདགས་པ་ལྟར་ན་ངོས་རེར་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་མཐའ་སྐོར་ལྔ་བརྒྱ། འཕང་དུ་འདི་དང་སོ་ལས་དབག་ཚད་ལྔ་བརྒྱར་བཤད། གདགས་པ་ལྟར་ན་དབག་ཚད་ཕྱེད་ལྔ་གྱེན་དུ་འཕགས་པའི་རྩེ་གསུམ་གོང་ཨུ་རུ་གོས་སྟོན་ཅན་བྱ་བ་གནས་ཏེ། དེས་བག་མེད་པའི་ལྟ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་སྤེལ་འཚད་ལ་གསང་བདག་དེའི་ཚ་ལུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་དོན་བྱེད་ཀྱི་འདིའི་སྟེར་གཏོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གདགས་པ་ལས། ནུབ་ལྟོ་ཤར་བྱང་རིམ་བཞིན། དཔལ་བེ་ཏུརྟ། ཤེལ། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཟེར། རི་རབ་དེའི་རྩེ་མོའི་དབུས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྟག་ཅེས་པ་རོས་ལ་དབག་ཚད་ཉེས་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་པ་མཐའ་སྐོར་ཁྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་འཕང་དུ་དབག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དབྱིབས་ལེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་དུག་ཁྱི་ཡོད་པ། གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དབག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་བས་བསྐོར་བ། ར་བ་དེ་ལ་གསེར་དཔལ་བེ་ཏུརྟ་ཤེལ་བཞི་ལས་བྱས་པའི་ཅིག་སྐྱབས་དང་། གྱེན་དང་ཐུར་དུ་འཕང་བའི་མདའ་ཡབ། རིན་པོ་ཆེའི་སྡེ་བཞི་རི་ཟམ་པ་བརྒྱད་མ་བཞི། ནང་གི་ས་གཞི་ཚོན་སྡེ་བརྒྱ་རུ་གཅིག་གིས་བཀླ་བར་བྱ་བ་ནེམ་སྐར་བྱེད་བས་མཉེན་པ། མེ་ཏོག་མན་ད་རའི་ཚར་ཐུས་ནུབ་གསར་པ་འགྲེམས་པ། སྐེང་པ་རྒྱང་གིས་འདོར་བ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་ལྟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་རིན་ཆེན་སྡེ་བཞིའི་སྐར་མའི་གཟུགས་དང་བླུ་ཕྱེད་མེ་ཡོང་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། འཕང་དབག་ཚད་ཕྱེད་གསུམ། ཞེང་ཕྱེད་གཉིས་ཡོད་བའི་སྐོར་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་

ཚང་བཡོད་པ། སྐྱོ་རེ་རེར་རུ་གསུམ་བའི་ལྟུང་རྣམས་སྲུང་ཕྱིར། སྲུང་མཁོ་བཞིས་མཚོན་ཐོགས་བའི་གནོད་སྤྱིན་གོས་སྟོན་ཅན་ལྟ་བརྒྱ་རེ་བཅོད་དེ་གནས་སོ།། ལམ་སྲང་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་བཅུགཉིས། སྲིད་དུ་ཉེས་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་པ། གསེར་བྱེ་བརྒལ་ཞིང་ཅན་དན་ཆུས་ཚག་ཆག་བཏབ་པ་ཡོད་ལ། དེའི་གཡས་གཡོན་ན་ཆུ་བསིལ་སྤྲང་རྩེ་ལྟ་བུའི་གང་ཞིང་། མེ་ཏོག་དང་སྐད་སྦྱན་འབྱེན་བའི་བྱ་ཚོགས་གནས་བའི་རྩིང་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱ་བཞིའི་ཕ་གུ་རྩེགས་ཤིང་ཟེམ་སྐས་དང་ལྡན་པ། རྩིང་བུའི་ཉེ་འགོར་ན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་འབྱུང་བའི་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་གོས་རྒྱན། རོལ་མོ། བདུད་རྩི་ཁངོ་བཞི་པ་སྤྲང་རྩེ་དང་སྤྲང་ཚངས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཤིང་སྦ་ཚོགས་སྐྱེས་ཤིང་། ཐང་ལས་སྐྱེས་བའི་བྱ་ཚོགས་སྐད་སྙན་འབྱེན་པ་ཡོད་དོ། །ཆུ་བསིལ་སྤྲང་རྩེ་ལྟ་བུས་གང་བ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིའི་ཐ་གུས་བརྩེགས་པ་ལ་མེ་ཏོག་དང་ཆུ་བྱས་གང་བ། གང་དུ་ལྟ་རྣམས་ཆུ་ལ་རྩེ་བའི་གྲུ་སྦ་ཚོགས་བཅས་བའི་འོབས་ཟབས་དང་ཁ་ཆོན་དུ་དཔག་ཚད་རེ་ཡོད་པ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་ཉེ་འགོར་ན་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཐང་ལས་སྐྱེས་བའི་བྱ་སྦ་ཚོགས་སྐད་སྙན་འབྱེན་བའོ། །གཞན་ཡང་ཡང་ཐོག་དང་། ཁང་བརྩེགས་ཁང་བཟང་ས་བསིལ་ཁང་ལྟུད་མོ་ལྟ་སྟ་དང་། ཟམ་པ་རྣམས་ལྟའི་བུ་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་འདོད་ཡོན་དང་ལྡན་པ་དག་ན་ལྟ་རྣམས་རྩེ་དགས་རང་རང་གི་ལས་འབྲས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་དོ།། ཐོང་ཁྲེར་དེ་ཡི་དབུས་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་བཟངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་

བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཀྱིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཡོད་ལ་མཐའ་སྐྱོང་གིས་འགོངས་བ། ལྷའི་ཚོ་བྱང་ལས་དཔག་ཚད་ཕྱིད་ལྷ་འཕགས་པ་ཀ་བ་བཞི་བཅུའོ། །དབང་པོའི་ཚོ་བྱང་ལ་བ་གམ་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཁང་བཅུ་རེ་རེ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྷའི་བུ་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལའང་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་སེལ་སྐྱན་བདུན་བདུན་ཡོད་བས་བརྒྱ་ཁྱེན་བསུས་སྐྱེལ་བྱེད་པར་བཤད། སའི་དངོས་གཞི་ལས་བ་གམ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ལ་ཁང་བརྩེགས་སོགས་བཤད་དོ། །ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ནང་ན་རྫིང་བུ་ཆུ་ཁྱེད་བུ་ཆུ་ཚེང་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་མཐའ་ཡིས་བརྒྱས་འགོར་བ་ཁྱད་པར་སྣ་ལྔར་ལྔན་པ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། ལྷ་ན་སྣག་གི་ཕྱི་རོལ་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་ཀྱི་ཤུ་ན་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་དང་། ལྷོ་ན་རྩུབ་འཁྱུར་དང་། ནུབ་ན་འདེས་མའི་ཚལ་དང་། བྱང་ན་དགའ་བས་བསྐྱབ་པའི་ཚལ་ཏེ། ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་མཐའ་སྐྱོང་གིས་འགོར་བ། གསེར་གྱི་ར་བ་དཔག་ཚད་རེ་རེའི་འཕང་དུ་ཡོད་པས་བསྐོར་བ། དེའི་རྩེ་གས་སྐུབས་སོགས་སྣར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ་གཉིས་པ་དེར་ཞུགས་ན་ཤེས་པ་རྩུབ་པར་འཁྱུར་རོ། །གསུམ་པར་ལྷའི་བུ་བུ་མོ་དག་འདེས་ནས་སྐྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག བཞི་པར་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་ཞིང་རྩེ་བའོ། །དེ་དག་ན། རིམ་པར་རྩིད་བུ་སྣ་ཚོགས། རྩུབ་འཁྱུར་འདེས་པ། དགའ་བ་ཞེས་པ་བཞི་ཡོད་དེ་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་མཐའ་ཡིས་བརྒྱ་

བའོ། །ཚལ་དེ་དག་གི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བཞི་ན་དཔག་ཚད་ཀྱི་ཤུས་བར་བཅད་པ་ན། ཤར་ན་སྟ་གཞི་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་ཅན་དང་། ལྷོ་ན་རྒྱབ་འགྱུར་དང་། ནུབ་ན་འདེས་པ་ཅན་དང་། བྱང་ན་དག་འབ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་ལ། ཚལ་དང་ཚད་སོགས་ཐན་ཚུན་འགྲན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ལྷའི་དྲང་སྲོང་ཚངས་སྤྱོད་རྣམས་ཡོད་དོ། །གོང་དང་ཚལ་དང་སྟ་གཞི་འབར་དུ་རྒྱུ་བའི་ལམ་སྐང་། ཞེང་དཔག་ཚད་ཕྱེད་གཅིག རྒྱང་ཀི་ཤུ་ཡོད་པ་ན། རྟ་སྒང་། ཤིང་རྟ། ཁྱོགས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་ལྷ་རྣམས་འགྲོ་བའོ། །གོང་ཁྱེར་དེའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ཡོངས་འདུ་སྟ་བརྩེལ་ལྷོན་པ་སྟེ། འདི་དང་སྟ་ལས་དཔག་ཚད་ལྷ་ཐུང་དུ་རྒྱག་ལ། གདགས་པ་ལྷར་ལྷ་བཅུ་ཐུང་དུ་རྒྱག རྩེང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་འཕགས་པ། ཡལ་འདབ་ཀྱིས་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་ལྷ་བཅུར་ཁྱབ་པ། རྒྱ་ཁེར་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ལྷ་བཅུ་པ། མཐའ་སྐོར་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ། དེའི་དྲིས་རྩེ་ཁྱོགས་མིན་བར་ལྷ་བཅུ། རྩེ་ཁྱོགས་སུ་བརྒྱར་ཁྱབ་ལ། འོད་ཀྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཅུར་གསལ་བའོ། །ཤིང་དེའི་དྲུང་ན། ལྷ་བ་དཀར་པོ་ལྷ་བུའི་རྩེ་ལེབ་རྒྱ་ཁེར་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ། མཐའ་ཀེས་བརྒྱས་འཁོར་བའི་གྲུ་བཞི་པ། འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཁྱེད་དུག་དང་དཔག་ཚད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ། བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གིས་བཀུ་བ་མེ་ཏོག་ཐུས་ནུབ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སེང་ཁྲི་དང་ཀེ་དབང་སོགས་ཀྱི་སེང་ཁྲི་བཞམས་བའོ། །དབང་པོ་འཁོར་བཅས་དབུར་བླ་བཞིར་དེར་འདོད་ཡོན་ལ་རྟེའོ། །གོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷོ་ནུབ་མཚམས་ན་འདུན་

སོ་ཆོས་བཟང་སྟེ། དེར་ལྷ་རྣམས་འཚོད་ནས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མིན་པ་བགྲོ་བ། རྒྱ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚོད་སུམ་བརྒྱ། མཐའ་དགུ་བརྒྱ། ལྷའི་གོང་ཁྱེར་ལས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་བཞི་ཀྱིན་དུ་འཕགས་པའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཤེལ་སྒྲིན་དཀར་ལྷར་དཀར་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་ལན་ཀན་དང་། དབུས་ན་བཻ་ཌཱུརྱའི་ཀ་བ་ཟུར་བརྒྱད་པ། བརྒྱ་ཕྲིན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསེར་ཁྲི་ཡོད་ལ། དེར་སུམ་རྩེ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས་པ་ན་དེའི་སྐུང་མ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་གཡོག་དང་བྱ་དང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱད། བཅུ་བཞི། བཅོ་ལྔ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལུས་བས། ཆོས་མཐུན་མི་མཐུན་སྐྱོགས་ཤིང་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སྨོད་ཅིང་ལྷ་མིའི་དོན་སེམས་སོ། །ལམ་སྣང་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་གོང་ནས་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ན་ཡོད་པ་འདྲའོ། །ལ་ལ་ན་བྱང་ཤར་ན་འདུན་སར་དང་། ཤིང་ཡོངས་འདུའི་གོང་གི་ནང་ན་ཡོད་པར་བཤད་ལ་ཕྱོགས་མ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་གཡུལ་དོར་སྐྱོད་པའི་གླང་པོ་རབ་བརྟན། སྐྱེད་ཚལ་དུ་སྐྱོད་པའི་གླང་པོ་ས་སྐྱང་གི་བུ་གཉིས་ཀ་འང་དཔག་ཚད་བདུན་པ། འཕོར་བརྒྱད་སྟོང་དང་། ཕལ་ཆེར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་ཕྲན་ཁམ་བུ་ཅན་ཞེས་པར་ཡོད་པ། རྟ་རྒྱལ་སྐྱིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་ཞེས་པ། འཕོར་བརྒྱད་སྟོང་བཅས་པ། ལྷའི་རྫ་སྟོམ་བཞི་སྟོན་པ། ཀུ་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ། ལྷ་མིན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལྷ་མིན་གྱི་འཚེ་བ་ཞི་བའི་སྐུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫོ། །

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

གཞན་འཕྲལ་བ་གཞན་འཕྲལ་བ་ལ་དབང་བྱེད་བས་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྨྲལ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་རེ་སྟོམ་ས་དགུ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་འདོད་པས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། གསུམ་པའི་གསུམ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དང་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་བཏང་སྙོམས་ཡིན་པས་བདེ་སྐྱེས་མིན་ནོ་ཞེན། བདེ་སོགས་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། གོང་འོག་གི་བར་ཐག་ནི་གོང་མ་རང་གི་གནས་ནས་གནས་འོག་མ་འདོད་པའི་བར་ཐག་རྗེ་སྐྱིད་པ། གནས་ཏེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་མའི་བར་དུའང་དེ་སྐྱིད་ཡོད་དེ། རྒ་གསུམ་པ་ནས་འཛམ་གླིང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་བཞིན། རྒ་གསུམ་ནས་འཐབ་བྱལ་དུའང་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཀུ་འགྲོ་ན་རང་རྐྱ་འཕྲལ་དང་ལྡན་པའམ། དེ་ལྡན་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་པ་ཁམས་དང་ས་འོག་མ་དེ་དག་གོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གོང་མ་མཐོང་བ་དག་མེད་དེ། གོང་མ་མཐོང་བ་དག་ཀྱང་སྨྲལ་པ་ཡིན་གྱི་དམན་ཡུལ་མཆོག་མིན་པས་འོག་མས་གོང་གཟུགས་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཚད་ནི་རིམ་པར་གྱིང་བཞི་པ་དང་། སྟོང་ཆུང་དུ་དང་། བར་མ་དང་། སྟོང་གསུམ་ག་དང་མཉམ་མམ། ཁ་ཅིག་དང་པོ་སོགས་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་སྟོང་ཆུང་དུ་སོགས་དང་མཉམ་ལ། བཞི་

པ་ཚད་མེད་དེ། འོག་གཞི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ་ཟེར་རོ། །
གཉིས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། གྲིང་བཞི་པ་དང་ཉི་
ཟླ་དང་། རི་རབ་དང་ནི་རི་མཚོ་ཁོར་ཡུག་བར་དང་། འོད་ལྡན་སྣ་བྱུག་དང་།
ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཡིན་པར་འདོད་ལ། སྤྱི་ཕྱུད་དེ་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་
རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །བར་མ་དེ་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་གྲིང་བཞི་ནས་ཚངས་
པའི་བར་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །སྟོང་ཆུང་ངུ་སོགས་གསུམ་ཡང་ཁོར་ཡུག་
ཡུགས་རི་རི་རེས་བསྐོར་ཏེ་གནས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། འོག་མིན་
མན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་གསུངས་སོ། །སྟོང་གསུམ་པོ་དེ་དག་མཐར་མཁྱམ་
ཏུ་འཇིག་ཅིང་དང་པོ་མཁྱམ་ངུ་ཆགས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་བསྟན་པ་ལ། ལུས་ཚད་དང་། ཚེ་ཚད་གཉིས།
དང་པོ། དམྱལ་སོགས་རྣམ་སྨིན་ལྟེ་བ་ལུས་ཆེ་བ་སོགས་དེས་པ་མེད་པས་ཚད་
མ་བཞད་ལ། འདྲམ་བུ་གླིང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ཆེ་བ་རྣམས་ཁྲུ་བཞི་བ་
དང་། ཆུང་བ་རྣམས་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡིན་ལ། ཤར་གླིང་ཁྲུ་བརྒྱད་དང་། བ་
ལང་སྤྱོད་ཁྲུ་བཅུ་དྲུག་དང་ནི་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་ཞེས་བྱ་བ་ཁྲུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཉིས་
འགྱུར་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །འོད་ལྡན་པ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་ཡི་ལུས་ནི་རྒྱལ་ཚེན་
བཞི་རྒྱང་གཉིས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་ནས་ནི། གཞན་འཕྲུལ་རྒྱང་གྲགས་དག་

ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟེད་དོ། །འདིར་འཇལ་བྱེད་ཁྲུའི། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཡིན་གྱི་རང་ཁྲུའི་མིན་ནོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་རང་ཁྲུར་བཤད་དོ། །གྲིང་གཅན་གྱི་ཚད་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གི་ཁྲུའི་དབང་སྟེ་རང་ཁྲུའི་བཞིའམ་ཕྱེད་ཡིན་ནོ་གསུངས། གླིང་ཕྲན་གྱི་མི་རྣམས་གཅོ་བོའི་ཕྱེད་ཙམ་ཡང་ཟེར། སའི་དངོས་གཞི་ལས། རུ་གསུམ་པ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་གཅིག དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྲུག་དང་འཕབ་བལ་བ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་དོ་ཟེར། དེ་ཡན་བཞི་ཆ་རེས་ལྷག་གོ །གཟུགས་ཅན་དུ་པོ་ཚངས་རིས་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་གོང་མ་མདུན་འདོན་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག་སོགས་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱིས་བསྟེད་ལ། འོད་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱེད་གཉིས་སོ། །དེའི་ལྷག་ཚད་མེད་འོད་ཡན་ཆད། ལུས་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མེད་འོད་དཔག་ཚད་བཞི་ནས། དགེ་རྒྱས་དྲྭ་རྩ་ཅན་ལྟ་བུ། འོག་ཀུང་སྦྲིན་མེད་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་བས་བརྒྱད་ཉི་ལྔ་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་ཕྱེད་སྐམ་བརྒྱ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་ནས། འོག་མིན་ཁྲི་དྲྭ་སྟོང་བར་རོ། །གཟུགས་མེད་ལུས་མེད་ལ། དེ་ན་སྐྱལ་གཟུགས་ཡོད་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་འང་ཚད་དེས་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་སྐྱེ་སྐྱན་ན་ཚེ་ལོ་སྟོང་སྟེ། ནུབ་དང་ཤར་གཉིས་ན་དེ་ལས་ཕྱེད་བྱེད་སྦངས་བས་ལྟ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་སྐམ་བརྒྱའོ། །འཛམ་གླིང་འདི་ན་

མ་དེས་ཏེ། རྗེ་ལྟར་ན། ཐ་མ་ནི་ལོ་བཅུ་དང་། དང་པོ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བར་དུ་འཕེལ་འགྱིབ་ཡོད་པས་སོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་བཅུ་ཐམ་པ་ལ་འདོད་པ་དག་གི་ལྟ་རྣམས་ལས་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ཚུལ་དེས་ན་དེ་དག་གི་ཚེ་ནི་དང་ལོ་ལྟ་བརྒྱའོ། །གོང་མ་རྣམས་མ་སོགས་ནི་ཞག་དང་ལོ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ་སྟེ་མིའི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཞག་ཏུ་བརྩེས་པའི་ལོ་སྟོང་ཐུབ་པ་རྣ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། མི་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་བརྩེས་པའི་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་པ་གཞན་འཕྲུལ་གྱི་བར་དུའོ། །དང་པོ་རྒྱལ་ཆེན་བ་ལ་མི་ལོ་སྐ་ཡ་ཐྲག་དགུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྐ་ཡ་ཐྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་སོགས་སོ། །རྩ་གསུམ་པ་ཡན་ན་ཉི་ཟླ་མེད་ཀྱང་། དུས་དབང་གིས་མེ་ཏོག་ཁ་ཟུམ་པ། བྱ་སྐད་མི་འབྱེན་པ། གཉིད་བྱེ་བ། མཚན་མོ་དེ་ལྟོག་ལ་ཉིན་མོར་འདོག་ལ་རང་འོད་ཀྱིས་སྣང་དོ། །ལྟ་མིན་ལུས་དང་ཚེ་ཚད་རྩ་གསུམ་ལྟ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ལ། མི་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྟ་སྟོང་སྐྱལ་ཞིང་བརྒྱ་གཅན། མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱར་ཉིན་ཞག་བྱས་པས་རང་ལོ་དྲུག་སྟོང་མགུལ་ཞིང་བརྒྱ་བས་ཐུབ། བདུན་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་བྱས་པས་རང་ལོ་བདུན་སྟོང་མེ་ཏོག་ཞིང་གིས་ཐུབ་པར་བཤད་ལ། ཐགས་བཟང་ལ་ཚེ་ཚད་མ་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ན་ཉིན་མཚན་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མེད་ལ། ཚེ་ནི་རང་ལུས་ཀྱིས་དཔག་ཚད་ལ་གཞལ་བའི་བསྐལ་པ་

ཡིས་གྲངས་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྒལ་བ་ཕྱེད། དེའི་གོང་མ་སོགས་ནས། སྒྲིན་མེད་བསྒལ་བ་གསུམ་དོར་བར་ཁ་བསྐྱར་བས་འཕྲུས་སོ། །དོན་དུ་བར་བསྒལ་ལ་བརྩེས་ན་ཚངས་རིས་ཤི་ཀུ། མདུན་འདོན་བཞི་བཟུང་སོགས་སོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས། བར་བསྒལ་དེ་དག་ལ་བསྒལ་བ་རེར་བཏགས་ཏེ། ཚངས་རིས་སོགས་བསྒལ་བ་རེ་ཕྱབ་བར་བཤད་དོ། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་བསྒལ་བ་སྟོང་ཕྲག་ནི་ཉི་ཤུ་ལྔག་བས་ལྔག་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟོང་ཕྲག་ཤི་ཀུ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བཞི་བཟུ། ཅིའང་མེད་པ་དྲུག་ཅུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་བརྒྱད་ཅུའོ། །བསྒལ་བ་དེ་ཡང་འོད་ཆུང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡན་བསྒལ་ཆེན་ཏེ། དེ་ཡི་འོག་མ་ཚངས་ཆེན་མན་ཆད་བསྒལ་ཆེན་དེའི་ཕྱེད་བར་བསྒལ་བཞི་བཟུ་ལ་བསྒལ་བར་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སོས་ལ་སོགས་དང་པོ་དྲུག་པོ་རིམ་བཞིན། འདོད་ལྷའི་ཚེ་ཇི་ཙམ་པ་དང་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་མཉམ་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཚེ་ཚད་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ཡང་སོས་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་རང་གི་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་བླ་བ། བླ་བ་བཟུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བརྩེས་པ་དེས་ན་ཡང་སོས་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ། སྟོང་ཉིས་སྟོང་སོགས་སུ་བརྩེ་ཚུལ་འདོད་ཡའི་ལྔ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་ཆུ་བ་བར་བསྒལ་ཕྱེད་ཐུབ་ལ་མནར་མེད་ནི་བར་གྱི་བསྒལ་ཐ་གཅིག་ཐུབ་བའོ། །དུད་འགྲོ་རྣམས་མཚོག་ཏུ་ཆེ་རིང་བརྩམས་བར་བསྒལ་གཅིག་ཡིན་པ་ནི་གླུ་བརྒྱད་དེ་དག་འབོ་སོགས་

སོ། །དུད་འགྲོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཕྱང་བ་ཡུད་ཙམ་རེ་རེའི་ཚད་ཀྱང་ཡོད་བའོ། །ཡི་དྭགས་རྣམས་མིའི་ཟླ་སྟོང་ལ་ཉིན་མོ་སྐྱད་ལ་མཚན་མོར་བྱས་པས་ཟླ་བ་གཅིག་ལ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་གང་ས་ཐུབ་པས་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །ཏིལ་གྱིས་སྦྱངས་པ་ཞེས་པ་མ་གཏྲའི་བྱེ་ཏིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུས་གང་བ་དེའི་ཚད་དོ། །དེའི་ནང་ནས་མིའི་ལོ་བརྒྱ་རེ་ཞིང་ཏིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཏིལ་དེ་དག་ཟད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ཏེ། ཆུ་བུར་རྡོལ་སོགས་གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉེ་ཤུས་བསྡུར་བའི་འགྲུར་གྱིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིང་ངོ། །

གཉིས་པ། སྐྱེ་མེ་སྐྱེན་ཚེ་ལོ་སྟོང་དུ་ངེས་པ་དུས་མིན་འཆི་བ་མེད་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ནི་ཚེ་ཚད་མིན་ཀྱང་འཆི་འོ། །གཞན་ཡང་འདིར་མ་སྐྱེས་པ་གང་གས་པ་ལས་གསུངས་པ་ཆོས་གང་ཞེས་ཁམས་གོང་འོག་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་བཀྲེས་སྐོམ། ཟླ་མཚན་སྐྱམ་མ་བུ་བཅའ་བ་གྲིང་བཞི་ན་ཡོད། ཁུ་བ་འབྱུང་བ་མི་རྣམས། ལྟ་རྣམས་རྟྲང་གཏོང་བས་འདོད་པ་སེལ་བ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བཤད་པ་ལ། ཐུ་བའི་མཐའ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསགས་པའི་འཇལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་དང་མྱེང་དང་དུས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་ནི་རིམ་བཞིན་རྡུལ་ཐུ་རབ་དང་། ཕི་གེ་སིལ་བུ་དང་། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་འཇལ་བྱེད་དང་། དུས་ཀྱི་འཇལ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ། ཐུ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དང་ནི་དེ་བདུན་ལ་རྡུལ་ཐུན་དང་ནི་རྡུལ་ཐུ་རབ་བདུན་ལ་རྡུལ་

ཐུན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ལྷགས་ཚུ་དེ་བོང་ལུགས་རྟུལ་དང་། གླང་དང་ཉི་ཟེར་རྟུལ་དང་སྦོ་མ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཤིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནས་དང་སོར་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་གས་པ་དང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། མིང་དང་བཅྱི་ཚུལ་སོོསོར་གསུངས་མོད་ཀྱི་དོན་དུ་རྟུལ་ཐུབ་ཚུངས་ཤོས་ལས་བརྩམས་དགོས་སོ། །སོར་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཐུག་གང་ངོ་། ཐུག་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་འདོམ་གང་ངོ་།། འདོམ་དེ་དག་ལྟ་བརྒྱ་རྩམས་ལ་ནི་རྒྱང་གྲགས་དང་། གོང་ལས་དེ་དཔག་པ་ལ་དགོན་པར་འདོད་དེ། རྒྱང་གྲགས་དེ་བརྒྱ་ལ་དཔག་ཚད་ཅས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དུས་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དུས་ནི་རྟུལ་ཐུ་རྩ་བློ་འཕྲོར་བའི་དུས་སམ། རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོག་པ་མེད་པའི་དུས་ཞེས་དཔེར་མཛད་མོད་ཀྱི། མདོན་པ་བརྩམས་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་ལྟན་ཀྱིས་སེགོ་ལས་ཅིག་གོམས་པའི་ཡུན་ལས་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་འདའོ། ཞེས་ཟེར་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་ནི་དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དང་དེའི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཀྱང་དྲུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ །ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག་དང་། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉི་ཞག་དང་། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་བླ་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྱུར་རོ། །བླ་བ་ཐམས་ཅད་ཞག་སུམ་ཅུ་གོ་ནར་མི་འཁྱའོ། ཞག་མི་ཐུབ་ཅེས་པ་གནམ་བླས་ས་བླའི་དོད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། མི་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཁོ་བོས་མ་དཔྱད་ལ་གཞན་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

སོང་ནས་སྟོང་རྟེས་སྟོང་འཕེན་བའི་ལས་ཟད་ནས། སྟོང་འཇིག་པ་བར་བསྣལ་གཅིག་གོ །མེ་བདུན་ནི་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་རིམ་བས་བསྲེགས་པ་དང་དེ་ཡང་རང་སའི་མེས་ཡིན་གྱི་འདོད་མེས་མི་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་རང་སའི་ཆུ་དང་། རླུང་གིས་བཀྲུ་འཐོར་བྱས་ཏེ། ས་ཀུན་གྱི་ཆུ་རླུང་འབྱེལ་ཏེ་འཇིག་ཁྱེད་ཀྱང་རང་ཞིའོ། །འཆགས་པ་ནི་ཞེག་རྟེས་དང་པོར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འོག་གཞིར་རླུང་ཆགས་པ་ནས་ནི་དམྱལ་བ་མནར་མེད་བའི་སེམས་ཅན་ཐོག་གྱི་སྲིད་པ་གཅིག་ཆགས་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ཡང་ཐ་མར་འཇིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་པོར་ཆགས་ལ། སྟོང་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་རླུམས་ཡས་ནས་མར་ཆགས་ཤིང་། ས་ལ་བརྟེན་པ་རླུམས་མས་ནས་ཡར་ཆགས་ལ། བཙུད་ནི་རླུམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡས་ནས་མར་རོ། །བར་གྱི་བསྣལ་པ་ཞེས་པའི་འཛམ་གླིང་མི་རླུམས་ཀྱི་ཚེ་ཡོ་དཔག་མེད་ནས་ཕྱི་བའི་མཐོ་བརྒྱམས་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་བར་འཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཕྱི་བའི་མཐའ་བར་བསྣལ་དང་པོའོ། །དེ་ནི་བར་བསྣལ་དངོས་སོ། །ཏེ་ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲི་བར་སྐྱེ་ལ་མར་བཅུ་བའི་བར་འབྱི་བའི་ཟུང་ཁྲིད་བྱེད་ཅིང་། ཡང་ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་བར་གྱི་བསྣལ་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཚེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ་བར་དུ་འཕེལ་གྱི་དེ་ལས་ལྷག་པར་མིན་ནོ། །དང་པོ་འགྲིབ་པ་ཡ་གཅིག་དང་། ཐ་མ་འཕེལ་བ་ཡ་གཅིག་ལ། བར་ཁྲག་འཕེལ་འགྲིབ་ཟུང་རེ་ཡིན་གྱང་། དེ་དག་ཚད་མཉམ་སྟེ། བར་མའི་འཕེལ་འགྲིབ་སྐྱར་ལ། ཐོག་མཐའ་འགྲོ་བ་

བྱལ་བས་སོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། འཛེལ་འགྱེབ་བཞི་བཅུ་ལ་གནས་བསྐལ་པ་བྱས་པས། ཐོག་མཐའ་ལ་ཟངས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྣང་ཚགས་པ་འདི། བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉེ་ཤུར་གནས་པ་ནི་གནས་པའི་བསྐལ་པའོ། །འཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། ཞིག་ནས་སྟོང་སྟེ་འདུག་པ་དག་བར་བསྐལ་ཉེ་ཤུ་རེར་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་བར་བསྐལ་དེ་དག་བརྒྱ་བཅུ་རྫོ་ལ་ནི་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ཅེས་བྱ་ལ། བསྐལ་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷས་བསྡུས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྐལ་ཆེན་དང་བསྐལ་པ་འཛེལ་འགྱེབ་ཀྱི་ཞར་བྱུང་། བར་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱུང་། འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས། རང་རྒྱལ། འཕོར་བསྐྱར་འབྱུང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། བསྐལ་ཆེན་དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་ཉེ་འགྱེབ་པ་ཡི་བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་གྲངས་མེད་ནི་གཅིག་བཅུ་སོགས་གྲངས་གནས་དུག་ཅུའི་ཐ་མ་དེའོ། །དེའང་བར་ནས་བརྒྱད་ནི་མིང་མ་རྣེད་པས། དུང་ཕྱུར་མན་ཆད་དག་ཏུ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་བརྒྱད་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་བསྐལ་ཆེན་ལ་ཉིན་མཚན་བྱ་བ་བྱ་ཕྲེད་དུ་བགྲངས་པའི་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པས། མངོ་ལས། གྲངས་མེད་མང་ཞིག་གིས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དགོངས་ལ། གསུམ་གསུངས་པ་བསྐལ་ཆེན་གྱི་དབང་དུའོ་གསུངས། བྱེ་སྨུ་ལྟར་ན་གྲངས་མེད་གསུམ་ཀ་

ཚོགས་ལམ་དུ་འདའ་དགོས་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། མོས་སྤྱོད། མ་དག་སྒོམ་ལ་སྤྱར། བརྒྱད་ཕྲི་ཡན་སྤྱི་བ་མེད་པ་དང་། བརྒྱ་མན་སྐྱེགས་མ་ལྟ་བདོ་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མི་བྱེན་ཟེར། དེ་ཡང་སྒོག་རྒྱུད་པ་ཚེའི་སྐྱེགས་མ། ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུད་པ་དུས་ཀྱི་སྐེ་འབྲས་བུ་རྣམ་མཐུ་རྒྱུད་བས་སོ། །ཁྱིམ་བའི་དགེ་ཕྱོགས་རྒྱུད་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐྱེགས་མ། རབ་བྱུང་གི་དགེ་ཕྱོགས་རྒྱུད་པ་ལྟ་བའི་སྐྱེགས་མ། ལུས་རྒྱུད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེགས་མའོ། །གཟུགས་བློན་མེད་སོགས་ཉམས་བའི་ངན་སྐྱེགས་ལྟ་བུ་ཡིན་བས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐལ་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་དེས་ཏེ། བསྐལ་པ་འགའ་ཞིག་བརྒྱད་ཕྱུར་སངས་རྒྱས་ཡས་རིང་བས་སོ། །

གཉིས་པ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་བའི་ཞིང་དུ་འཕེལ་འགྱིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་ཞིང་། རང་རྒྱལ་བས་རྣ་ལྟ་བུས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལ་བདེན་བཞི་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་བཅུ་རྣམས་ནི་རྟོགས་པ་ཡི་རྒྱས་འཛོབ་བའོ། །

གསུམ་པ། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་བ་ནི། མེ་ཡི་ཚེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་རྩ་ལས་མི་འཕྱེ་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ཡན་ལ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔག་མེད་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་མན་ཆད་དུ་བསོད་ནམས་མི་ཚུད་བས་སོ། །སྟོང་གི་འཁོར་བསྐྱར་ནི་བརྒྱད་ཕྲི་ཕྱིན་ལ་འབྱུང་སྟེ། ཀ་ནི་ཀ་སོགས་སོ། །འཁོར་བསྐྱར་ནི་འཛམ་གླིང་གེའི་ཅན་དུ་དེས་སོ། །དེ་ཡང་གསེར། དངུལ། ཟངས།

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

མོ། ལུས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པའི་མཚན་སུམ་རྟུ་ཡང་ཡོད་དེ། མཛོད་སྤུ་དང་། གཙུག་ཏོར་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱག་པའི་མཚན་ནི་སོ་སོའི་གནས་སམ་གནས་ཡུལ་ན་མ་འཆོལ་བར་གནས་པ་དང་། གསལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ནི་སྔར་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐུགས་སུ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ། སྨིགས་བམ་བྱི་བ། ཆོས་འཁོར་བྱེད་སོགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྐལ་པ་འགྲིབ་ཚུལ་དང་རྫོགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སྔར་བྱུང་བའི་མིའི་སེམས་ཅན་ཀུང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བཞིན་ཏེ། སྔར་འཇིག་རྟེན་ཚགས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་ཤིང་རྟའི་སྡོག་ཤིང་ཙམ་གྱི་ཚར་བཅས་པས། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆུས་གང་བ། རྒྱང་གིས་བསྐུས་ཤིང་འཐས་པར་བྱས་པས་སའི་སྐྱེད་དུ་སའི་རོའམ་བཟུད་ཁདོག་མར་གསར་འདུ་བ། རོ་སྦྱངས་རྫི་མ་བསྒོལ་བ་ལྟ་བུའི་ཕུན་ཚོགས་ཆགས་སོ། །བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ལ་ཚོ་མོ་སོགས་མེད་པས། ཐམས་ཅད་སྨྱི་མིང་དུ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱགས་སོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རོ་ལ་བརྐམས་ཤིང་ཆགས་པ་ཞིག་གིས་སའི་རོ་བསྐོམ་ཞིང་ཟོས་པས། འོད་ནུབ་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱི་ཟླ་ཕྱུང་ངོ། །ཟས་མངོན་དུ་ཤུང་དུ་ཟོས་པས་ཁོ་དོག་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་བྱུང་ལ། བཟང་པོར་སྐེམས་ཤིང་ངན་པ་ལ་བསྟས་པས་རོ་ནུབ། དེ་ནས་སའི་ཞག་ཏུ་རོ་སྦྱ་མ་འདུ་བ་བྱུང་སྟེ་དེ་ཡང་ནུབ། དེ་ནས་འབྲས་སྡུག་གི་ཚལ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཟད་ནས་མ་སྨོས་

བའི་འབྲས་སྟལ་སོར་བཞི་པ་བྱུང་། ཤུན་པ་མེད་དོ། །དེས་ཚོ་མོའི་ལམ་དོད། མི་གཙང་བ་བྱུང་། དེ་ཚེ་འདོད་པ་ལ་ཞུགས། ཕྱིམ་བྱས། མ་རྟོག་བའི་འབྲས་དེ་ནམ་འདོད་དུ་ལེན་ཙ་ན། ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བསོགས་འཇོག་བྱས་ནས་ནི་ཕུབ་ཤུན་བྱུང་ཞིང་། བརྟས་ཤུལ་ཡང་མདོན་ལ། དེ་ནས་མ་མཐུན་པས་སོ་སོར་རང་བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཞིང་བགོས་ཏེ་གནས་ཕན་ཚུན་བརྒྱ་བ་ན། དེ་ཚར་གཅོད་ཕྱིར་ཚོགས་ནས་དེ་དགག་ཕྱིར་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ཞེག་ཞིང་གི་དཔོན་དུ་བསྟབས་ཤིང་བསྐོས་ནས་ལོ་ཏོག་གི་དྲུག་ཆ་འབུལ་བར་བྱས་ཏེ། ཆུལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་མཐུན་སྤྱོད་ཤེས་པ་གཞན་མགུ་བར་བྱེད་པས། ཆུལ་པོ་དང་། ཞིང་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་ཁོངས་པ་ལས་སྐྱོབས་པའི་ཆུལ་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཆུལ་པོ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིམ་ལ་ཆུལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཚེ་རིགས་བཞི་ཐ་དད་དུ་བྱུང་ངོ། །དེའི་བུའོད་མཛོས་སོགས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་ཆུལ་པོ་ལྟ། དེ་རྗེས་ངལས་ནུ་སོགས་འགོར་བསྟུར་ལྟ། དེ་དག་ལས་ཆུལ་པོ་བཆུད་པས་མཐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་སྐུ་གཅན་ཟིན་གྱིས་མཐར་ཐུག་གོ །དེ་ནས་འདོད་ལོག སོག་གཅོད། རྫུན་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གསར་དུ་ཆེས་ལྷག་པས་ཚེ་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་ལོ་ནི་བརྒྱ་བའི་བར་འགྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བར་གྱི་བསྐལ་པ་མཚོན་དང་ནད་ནི་སྐུ་གེ་དག་གིས་ཚར་ཕྱིན་

ཏོ་སྟེ་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཟད་པར་ཐུག་པའོ། །དེ་ཡང་མཚོན་ཞག་རྣམས་བདུན་དང་ནི། ནད་ཟླ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན། མུ་གེ་ལོ་བདུན་ཟླ་བདུན་ཞག་བདུན་དག་ཏུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྣང་རོ། །བཙུ་བའི་དུས་རོ་ཁ་བ་མིན་པ་ལྟ་ཤེས་སྟེ། མར། ཉིལ་མར། སྣང་རྩི། ལུ་རམ། ལན་ཚྭ་ལྟ་ཤུབ། བཙུ་བའི་དུས་མཚོན་གྱིས་འཛད། ལྟག་མ་འདུས་ནས་སྡོག་གཅོད་སོགས་སྐངས་བརྒྱད་ཁིར་འཛེལ། ཡང་འགྲིབ་བཙུ་བར་མི་དགེ་བའི་འབྲས་ལུ་མི་མ་ཡིན་རྣམས་འབྲུགས་ནས་ནད་གསོར་མི་རྟུང་བཏང་བས་ཟངས་མར་བརྒྱད་ཁིར་འཛེལ། ཡང་འགྲིབ་ནས་བཙུ་བའི་དུས་གང་ཚོ་པ་སོགས་མུ་གེས་མནར། ལྟག་མས་དགེ་བ་སྦྱིད་པས་བརྒྱད་ཁིར་འཛེལ། ནད་མཚོན་དུས་ཤི་བ་དམྱལ་བ་དང་། མུ་གེ་དུས་ཤི་བ་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད། བར་བསྐལ་དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉེན་རེ་ཙམ་སྡོག་གཅོད་སྐང་བ། དགེ་འདུན་ལ་ཚར་རྒྱམ་དང་ཞལ་ཟས་འབུལ་བའོ། །ལ་ལས་སུམ་རྒྱ་བ། ཉི་ཤུ་བ། བཙུ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་མུ་གེ་ནད་མཚོན་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་དུས་གྱིང་གཉིས་སུ་གནོད་སེམས་ལྟག་པ་དང་མདོག་ངན་པ་ཉམ་ཆུང་བ་དང་བཀྲེས་སྐོམ་འབྱུང་ལ། བྱང་ན་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལ་གང་གིས་འཇིག་པའི་ཚེན། གནས་ཅི་ཙམ་བར་དུ་འཇིག་པ། རི་ལྟར་འཇིག་པའི་གོ་རིམ་དང་གསུམ། དང་པོ། མེ་དང་། ཆུ་དང་། རླུང་དག་གིས་སྟོང་འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་སོགས་པས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གསུམ་པོ་ནི་འཇིག་པ་དེ་དག་གི་རྟེ་མོ་སྟེ་ལུས་པ་ཡིན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ན། བསམ་གཏན་དེ་ཡི་སྐྱོན་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་པར་རྟོག་དཔྱོད་མེ་དང་། དགའ་བའི་ཆུ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རླུང་དང་ཉམས་དང་འདུ་བ་ཡོད་པས་སོ། །བཞི་པ་ན་འབྱུང་བའི་འཇིག་པ་དེ་མེད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་བཟུང་གིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་སྐྱང་སོགས་འོག་གཞི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་རྟག་པར་འགྱུར་རམ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་རྟག་སྟེ། དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ནང་གི་སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་དང་པོ་འབྱུང་ཞིང་མཐར་འཆི་བ་སྟེ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། དེ་ལྟར་མེ་ཡིས་ལན་བདུན་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཆུ་ཡིས་ལན་གཅིག་འཇིག་པ་དང་། ཡང་མེ་བདུན་གྱི་རྣམས་ཆུ་གཅིག་སོགས་དེ་ལྟར་ཆུ་ཡི་འཇིག་པ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་ཡང་མེ་ཡི་བདུན་ནོ། །དེ་ནས་ནི་མཉུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཡང་ཞེས་ཏེ།། ॥

།། གཉིས་པ་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལས་སྟོན་པའི་སྐབས་དངོས་དང་། སྐབས་བསྟུ་བའི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལས་དངོས་

བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ལས་དགེ་མི་དགེ་སྣ་ཚོགས་ལས་སྡོང་བཙུང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཐུན་མོང་དང་སོ་སོའི་ལས་དེ་ནི་སེམས་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་སྟེ་བྱས་པ་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །སེམས་པ་ནི་སེམས་བྱུང་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱང་རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ཞེན། རིག་མིན་ནི་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ལ་ཡིད་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །ལས་ཀྱང་རྟེན་ལ་ལྟོས་པས་ལས་བོན་རྒྱུར་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྨིན་གོམ་མིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཅོ་ཆེ། འཇིག་རྟེན་དེ་ཡང་ལུས་དང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པས་འགྱུབ་བོ། །དེས་བསྟེད་པ་བསམ་པའི་ལས་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་ལས་དེ། དག་ནི་དག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་དང་། ཡིད་ལས་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཕྱིར་ལས་སུ་འདོད་དོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་རིག་མིན་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བསམ་པའི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ལས་སྣོའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རིག་བྱེད་བཤད་པ་དང་། རིག་མིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུས་རིག་བྱེད་བཤད་པ་དང་། ངག་རིག་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱེ་སྣའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། གནས་མ་བུའི་ལུགས་དགག་པ། མདོ་

སྟེ་བའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
ནི་བྱེ་སྨས་ཕྱག་འཚལ་བ། འགྲོ་བ་སྔོག་གཅོད་སོགས་ལུས་ལས་ཐ་དད་བའི་
དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣ་སྣ་གྲུབ་པ་ཞེག་འདྲ་བ། དེ་ཡང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་
ལུས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་དེ་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དགེ་མི་དགེ་ལུས་མིན་ལ།
ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ན་ལུས་གཡོ་བའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་
བ་ཞེག་དེས་པར་དགོས་སོ་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་སྨྲ་གཅུག་ནས་ཤད་མཐིལ་
བར་ཡོད་པ་འོད་ལྟར་དྲངས་པ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཆུད་པས་ཆེ་
ཞིང་ཕྱི་བར་མི་འཕྱང་ཏེ། ནགས་ལ་མེ་ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།
གཉིས་པ། འདི་ལ་གནས་མ་བྱའི་སྟེ་པ་ན་རེ། སྨྲིར་འདུས་བྱས་སེམས་སེམས་
བྱུང་སྣ་མ་ཕྱེ་སྟོག་དང་འབབ་ཆུ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་མར་མི་འདོད་དེ། འཇིག་
རྟུན་དང་ཕྲད་ན་དེ་དུས་མི་རྟག་ལ། དེ་བར་རྟག་པར་འདོད་པས། ལུས་ཀྱི་ལས་
ནི་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་ལུས་གཡོ་བ་ལ་རིགས་ཀྱི་མི་གཡོ་བ་ལ་མིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་
སེམས་པས་དབྱིབས་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཚོ་ནར་
སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་རིགས་བྱེད་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་ཡུལ་
གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་དེ། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་མ་ཉམས་བཞིན་དུའོ། །དེ་
ལ་ལུས་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་མ་འགག་པར་གཡོ་ཞིང་ཐུག་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཚོ་
ནས་ཡིན་གྱི་དབྱིབས་ནི་མིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ།།
དེ་ཡང་གཡོ། ཕྱི། འགྲུལ་བའི་ལུས་ཚོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མིན་པས་ལུས་

རིག་བྱེད་འགྲོ་བ་ཏོ་ནའོ་ཟེར། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་འདུབས་ཚགས་ལ་འགྲོ་བར་སྟོན་སྟེ་རྟའི་མེ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་མ་འགག་ས་བཞིན་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་མིན་ཏེ།། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཅིས་པར་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྡོག་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྡོག་པ་དང་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཞེས་པནི་འཇིག་པ་དངོས་པོའི་ཞེག་ཆ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་། བྱམ་པ་རང་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་མེ་དགོས་པས་སོ། །ཕྱོགས་སྔ་ན་རེ། རྒྱུ་མེད་པར་འཇིག་པ་མིན་ཏེ། བྱམ་སོགས་འཇིག་པ་ཐོ་བ་དང་། གྲང་བ་འཇིག་པ་ཚ་བ་སོགས་ལ་ལྡོག་པས་སོ་ཟེར་ན། འཇིག་པ་ཞེས་པ་སྟེ་བྱམ་སོགས་མེད་པའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའམ། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མེད་པ་ལ་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པར་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱམ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའོ། །མ་གྲུབ་ན་འཇིག་པ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེར་ཀྱང་། བྱེ་སྨའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྡུན་ཏེ། འདི་ལྟར། འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ཞེག་གསར་དུ་དགོས་ན། གློག་སོགས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིང་འཇིག་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ན་མི་འཇིག་ཅེས་པས་སོ། །དེ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་བང་གིས་འཇིག་ན། འཇིག་པ་རྒྱུ་ལ་ལྡོག་དགོས་ཞེས་པ་ཉམས་སོ། །དེར་བྱེ་བྲག་པ་གློ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་

བའི་རྒྱུ་ནི་རང་རང་གི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པས་སྟོང་མ་འཇིག་གོ་ཞེན། དེ་དག་གཅིག་ཚར་མི་འབྱུང་བས་ཕྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་བློ་བར་མ་ཡུལ་བྱ་དེས་སྟོ་ཕྱི་འཇིག་སྐྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་འཇིག་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མེས་འབྲས་ཚན་སོགས་འཚེད་ན་མ་ཚོས་པ་དང་། ཚོས་པ་དང་། ཆར་ཚོས་སོགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྟ་མ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་རྒྱུ་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་འགལ་བ་གཉིས་བྱེད་པའམ། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ན་འཇིག་པས་འདུས་བྱས་རྣམས་མ་འགག་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་ཡང་གྲུབ་བོ། །བདག་གིས་ནི། སྐད་ཅིག་སྟ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་འཇིག་པས་རང་ཡང་འཇིག་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་ཡིན་ན་རང་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །

གསུམ་པ། བྱེ་སྨོས་རིག་བྱེད་དབྱིབས་དང་། དབྱིབས་དེ་ཡང་ཁངོ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ། དེ་ལྟ་ན་རིང་པོ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་ནི་མིག་ལུས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་འགྱུར་ཏེ། མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་ཤེས་ཤིང་། ལུས་དབང་གིས་རེག་ནའང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་དབྱིབས་རྡོས་སུམེད་དེ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་པ་དེ་ཤེས་པའོ། །དེའང་ཁངོ་གི་དང་རེག་བྱའི་རྟག་པའོང་བའི་ཁྱད་པར་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པའོ་ཟེར། རྡོས་སུ་ཡོད་ན་ཐུན་ལ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་དེ་ཡོད་ན་དེ་ཆ་བཅས་སུ་

ཐལ་ལོ་ཟེར་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱའང་མེད་དེ། དབྱིབས་ནི་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་མིན་ན་དངོས་པོར་མེད་པས་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ཕྱིར་དབྱིབས་རྫས་སུ་གཏན་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་མི་ལེགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོའོ། །མདོ་སྡེ་པས་རིག་བྱེད་ནི་ལས་མ་ཡིན་པར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་པ་ལས་ཡིན་ལ། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་གསུངས་པ། རིམ་པར་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ་ཟེར། ལུས་ངག་ལས་སུ་གསུངས་པ་སེམས་པ་དེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལས་སུ་བཏགས་པའོ། །དེ་ཡང་། སེམས་པ་དགེ་མི་དགེས་ལུས་ངག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། རིག་མིན་ལ། སྒྲུབ་བྱེད། རྒྱུ། ཁྱད་ཆོས། རྒྱའི་ཁྱད་པར། ངོ་བོ། ཁམས་གང་ཡོད་དྲྭད་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ། རིག་མིན་ལྔང་གིས་བསྒྲུབ་ན། མདོ་ལས་གནས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། བསྡུན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད། བསྡུན་མེད་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་དང་། བསྡུན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་གཟུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་། ཡང་དྲྭ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་དང་། ཡང་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་མེད་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

བསམ་པ་རོལ་པོའི་སྒོག་ཚད་བའི་དངོས་གཞིརྫོགས་ན་རང་སེམས་བ་དང་། རིག་བྱེད་དགེ་བར་ཡོད་ཀྱང་། ལས་ལམ་འབྱུང་བ་དང་སོགས་བས། ཡང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད། བསྟན་མེད། ཐོགས་བཅས། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་རིག་བྱེད་མིན་བའི་གཟུགས་མེད་ན། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཞེས་གསུངས་རིགས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ན་རིག་བྱེད་མེད་པས། ངག་ལས་འཆོ་གསུམ་སྒོང་བདུན་གྱི་རིག་བྱེད་མིན་པ་མེད་པས་དེ་མ་ཚང་བར་ཐལ་བ་དང་། སོར་སྡོམ་རྒྱུན་ཆགས་མིན་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཆུ་ལོན་ལྡུར་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པས། རིག་མིན་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱང་ཟད་པ་ཟེལ་གཏོན་མི་སྤུག་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་དང་། ཟག་པའི་རྟེན་མིན་པའི་གཟུགས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་དང་། མིང་གཟུགས་རྗེས་སྐྱེད་ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་པ་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མིན་པའི་ཚ་ནས་སོ། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དག་ཀྱང་བག་ཆགས་བསྒོས་པའི་རྒྱུད་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། མ་བྱས་པའི་ལས་ལམ་ཡང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་རྒྱུན་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ལ་སྟིག་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ལ་དགོངས་ལ། སྡོམ་པ་དྲན་ཤེས་སེམས་པའི་རྒྱུན་ལ་དང་། ཆུ་ལོན་སྐང་བྱ་ཉེ་བ་ནོ་ཚ་སྐྱེས་བས་ཡིན་གྱི། རིག་མིན་ཁོ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཚད་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བས་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱང་བའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེའོ། །ང་ལྟའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་ལ། ཡང་དེ་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་མིན་པས་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་ལས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རིགা་མིན་ནི་རྒྱུའི་འབྱུང་བ་འགོག་སྟོམས་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཟིན་འབྱུང་མེད་པས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱས་བྱུང་གི་འབྱུང་བ་ལས་དང་། སྒོང་བ་བདུན་ཀ་འང་སེམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པས་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་མིན་པ་ལས་སྐྱེ་ཡི་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་གྱི་དོན་མིན་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། ། ཤུ་པ། རྣམ་རིག་མིན་པ་ལ་ནི། དགེ་མི་དགེ་ཡིན་པས་ལུང་བསྟན་མིན་པ་ལུང་མ་བསྟན་ནི་མེད་ལ། གཞན་རིགས་བྱེད་དང་སེམས་པ་དག་ཏེ་དགེ་ཚོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། ། དྲུག་པ། མི་དགེ་བའི་རིགས་བྱེད་རིགས་མིན་སེམས་པ་གསུམ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །གཟུགས་ནི་འདུ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་རྣམ་རིག་མིན་པ་ཡོད་ལའང་སྐྲས་འདོད་ན་འང་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་རྣམ་པ་རིགས་བྱེད་ནི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་དག་ནི་ཡོད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ་གཉན་སྣོང་མེད་པས་སོ། །འདོད་པ་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་རིགས་བྱེད་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། འདོད་ན་སྐྱེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་རིགས་བྱེད་ཀུན་ནས་སྣོང་ནུས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་

མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་
ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱིས་བདག་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་དེས་
རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྒོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མིན་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱིས་བསྟངས་ན་མི་དགེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་ཡིན་པས། ས་གཞན་གཉིས་པ་ཡན་ན་རྟོག་
དབྱོད་སྤངས་པས་རིག་བྱེད་མེད་ལ། ཚངས་པ་ཆེན་པོས་གཡོ་སྒྱུས་ཀུན་ནས་
བསྟངས་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་སོགས་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལས་སྨྲེའི་དབྱེ་བ་ལ། སྨྲེ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ངོ་
བོའི་དབྱེ་བ་དང་ཀུན་སྤྱོང་གཉིས། དང་པོ། ཐར་པ་སྐང་འདས་ནི་དམྱ་བའི་
དོན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་སྣུག་བསྟལ་ཞེ་བས་མཆོག་ཏུ་
བདེ་བའི་ཕྱིར་ནད་མེད་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་
མེད་པ་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། རྗ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དག་ནི་མཚུངས་
ལྡན་དང་ཀུན་སྤྱོང་ལ་མི་ལྟོས་པས་འཕྲོད་པའི་སྣན་ལྟར་བདག་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་དགེ་བའོ། །བཅུ་གཅིག་པོ་དགེ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིར་ལྟ་བསྟན་པ་ནི་
བློག་པ་མི་དགེ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོའི་དགེ་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་
ལྡན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྣན་སྦྱར་བཀྲང་བ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་
བ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་སྒོང་བའི་ལུས་
ངག་གི་བྱ་བའི་ལས་རྣམས་དང་ལ་སོགས་པས་ཐོབ་པ་དང་མཚན་ཉིད་དང་

སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོ་རྣམས་ནི་སྣན་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྟར་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བས་ཡིན་ནོ། །འོན་རྩ་ཚད་ཕེ་ཚོམ་གྱིས་སྦྱར་བ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དག་ཐོབ་རྣམས་དག་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐལ་པ་མི་མཉམ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བས་དག་བ་བཞི་གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེན། འདི་ལ་དེ་དག་གི་ནི་ཐོབ་བའི་གེགས་སེལ་བའམ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་དག་བ་ནི་ཐོབ་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དག་བ་དེ་ལས་སྒྲིགས་པ་མ་དག་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། འགོར་བ་དོན་དམ་བའི་མི་དག་བ་དང་། མི་དགེའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་མེད་ཁྲེལ་མེད་རྣམས་ངོ་བོས་མི་དག་བ་ཁྲོ་བ་ཁོན་འཛིན་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་མོད་དེ་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ཚ་ལ་བཏགས་བཞམ། འདི་བ་ལྟར་ན་དག་རྩ་གསུམ་ལས་སྒྲིགས་བ་མིན་པས་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་མི་དག་དང་། དེས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོགས་ཀུན་སྐྱོང་གིས་མི་དག་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིའི་དབེ་ནི་ནད་དང་མི་འཕྲོད་བའི་སྣན་དང་། དེ་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་དང་། དེ་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྟར་རོ། །དོན་དམ་པར་ལུང་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན

མི་དགེའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོ་དང་སྦྱོད་ལམ་བསྒྲུལ་སེམས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་དང་ཕྱི་ནང་གི་བེམ་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། འདོད་ན་འཇིག་མཐར་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བཟོ་སེམས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་མཚུངས་ལྡན་ལུང་མ་བསྟན་དང་། བཟོ་དང་སྦྱོད་ལམ་དང་སྒྲུལ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་སྤྱོང་གི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འདི་གསུམ་གཅིག་གི་ནང་གཅིག་འདུ་བའི་ཡོད་ཀྱི་ལྟོག་པས་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཀུན་སྤྱོང་དངོས་དང་། མུ་དྲུག་པ། ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ། ཀུན་སྤྱོང་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་རིགā་བྱེད་མི་སྤྱོང་ན། ལོག་ལྟ་ལས། ལོག་རྟོག །ལོག་པའི་ངག་ལས་མཐའ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཀུན་སྤྱོང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་རྒྱུ་ཡི་ཀུན་སྤྱོང་དང་ནི། བྱ་བ་དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལས་བྱ་དུས་མཐུན་པར་བྱེད་པས་རྣེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཁ་ནང་བལྟས་ཡིན་པས་དངོས་སུ་རིགā་བྱེད་མི་སྤྱོང་ཡང་རིགā་བྱེད་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ནི་རྟོག་བཅས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱང་ཡོད་པས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་སོགས་ལྟ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་ཕྱིར་རྣེས་སུ་

འཇུག་ཅེད་དུས་སྐོང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། མཐོང་སྤང་གིས་རིག་ཅེད་སྐོང་བར་བཤད་པ་རྒྱུ་ཡི་དབང་དུ་དང་། འདོད་ན་སྐྱེ་བའི་རིག་ཅེད་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་མེད་པར་བཤད་པ་དུས་སྐོང་གི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་འཇིག་མཐར་གྱིས་རིག་ཅེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སྐོང་ཅེད་ཀྱང་དུས་སྐོང་སྐོམ་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ལ། བསྐོམ་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའང་འདོད་པ་ན་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་དུས་སྐོང་གཅོ་བས། རྒྱུ་སྐོང་དགེ་བས་བྱས་ནས་དུས་སྐོང་མི་དགེ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱས་པའི་སྟོམ་པའང་དགེ་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཞེན། ཀུན་སྐོང་གི་བསམ་པ་དེ་དག་མཐོང་སྐོམ་སྤང་བྱ་རིགས་ཐ་དད་ན། དུས་སྐོང་གཅོ་བོར་འགྱུར་གྱི། རིས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་སྐོང་གཅོ་ཆེའོ་ཟེར། གསུམ་པ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་དེ་འདྲའམ་ཞེན། ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་སོགས་གསུམ་པོ་ལས་རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་དགེ་སོགས་རྣམ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བཡོད་ལ། དེའང་རབ་རྗེས་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་སྟེ་མཐོང་སྤང་སེམས་ནི་རབ་འཇུག་དང་། སྐོ་ལྟའི་ཤེས་པ་རྗེས་འཇུག་དང་། ཡིད་ཤེས་སྐོམ་སྤང་གཉིས་ཀ་དང་། ཟག་པ་མེད་ནི་གཉིས་མིན་ནོ། །དམིགས་བསལ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་སྐོང་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ལས་དུས་སྐོང་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་འདུ་བ་འམ། ཡང་ན་དམན་པར་མི་འགྱུར་བས་རྗེས་སྐོང་ལུང་མ་བསྟན་དང་དགེ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་དགེ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་དག་གཤེགས་

བཞེངས་མནལ་བཞུགས་ནམ་དུའང་མཉམ་པར་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་མེད་དེ་དགེ་བ་ཁོ་ནའོ། །མདོ་ལས། གླང་ཆེན་གཅིག་ཤི་གས་ནའང་མཉམ་པར་གཞག་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བན་པ་མི་མཛད་བཞམ་ཉེས་མེད་པས་གླང་པོ་ཆེན་ཅིའི། །བྱེ་སྨོས་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། སྤྱོད་ལམ་སྐྱལ་སེམས་ཡོད་ཟེར། ཡིད་དང་སྐོ་ལྡའི་ཤེས་པ་ཀུན་སློང་དུ་བཤད་པ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཀུན་སློང་གཉིས་ཀ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ནི་མི་རྟོག་ཅིང་མཉམ་པར་གཞག་པས་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །རིག་བྱེད་མིན་པ་ཀུན་སློང་གིས་དགེ་མི་དགེ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། བསམ་སྦྱོར་ཚོར་ལས་བྱུང་བས་ཡིན་ན། རིགས་མིན་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བཞིའང་། མིག་རྟའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་དགེ་བར་ཐལ་ལ། ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ནི་རིགས་མིན་ལ་སེམས་པ་མེད་པས་སྦྱོམ་པ་ནི་སེམས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་རྣམ་བཞག་འདི་དག་བྱེ་སྨོས་ཀུན་བཏུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རིགས་མིན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་རིག་མིན་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། གཞོན་པ་གཞིར་བཅས་སྦྱོམ་པ་དང་། གཞོན་པ་གཞིར་བཅས་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་སྦྱོམ་པ་མིན་པ་དང་། གཞན་ཐོག་ཉིས་རེ་སྦྱོང་བའམ་ཐོག་རེར་ཞུགས་པ་བར་མའོ། །དེ་ཡང་

གཙོད་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བདུན་དང་། གཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་གཙོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གཞི་ནི་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྟོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། གསུམ་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྡུག་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། སྟོམ་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་ཐར་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཞི། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བཞིར་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དགེ་སློང་ཕ་མ། དགེ་སློབ་མ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ། བསྙེན་གནས་སོ། །བཤེས་སྤྱིར་སྡོམ་འགྲེལ་བར་དགེ་སློབ་མ་དོར་ནས་བསྙེན་གནས་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ། གང་ཟག་ཐ་དད་པ་མ་གཏོགས་སྟོམ་པའི་རྫས་སུ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགེ་སློང་ཕ་མའི་སྟོམ་རྫས་འདུ་ལ། དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་འདུ་ལ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་འདུ་བས་སོ། །འདིར་རྫས་མཚན་ཉིད་ལ་འདོད་དོ། །བསྙེན་གནས་ལ་གཉིས་སུ་མ་བཤད་པ་ཡུན་ཐུང་བས་སམ། བསྡུ་བ་ལས་ཟ་མ་སོགས་ལའང་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །དེ་དག་བསྡུང་བྱ་མང་ཉུང་མི་འདྲ་ཡང་སྟོམ་རྫས་ལ་ཁྱད་མེད་པས་མཚན་འགྱུར་བ་ལས་མིད་

ནི་འཛོམ་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་སྒོམ་པ་མི་གཏོང་ཞིང་གསར་དུ་མི་ཐོབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཞར་བྱུང་སྒོམ་ཚུལ་གཅིག་ཐ་དད་དབྱུང་བནི། དགེ་བསྟེན་སོགས་སྒོམ་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ཐོབ་གཏོང་གི་རྒྱུ་མི་གཅིག་པས་སོ། །འོན་མི་གཅིག་དགེ་བསྟེན་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་འགལ་ཞེན། ཚུལ་བཞིའོ་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྒོམ་ཚུལ་ཏེ་དགུ་ངོ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། གཅིག་གིས་བསྡུང་བྱ་གཅིག་འགོག་པ་ལྟ་བུ་མེད་པས། རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་དུ་ལྡན་ཚོག་པས་སོ། །དགེ་སློང་ལ་གཞི་ལྟ་ནི་སློང་བ་གསུམ་གསུམ་དང་། གྲུ་གར་སོགས་ནི་སློང་བ་གཉིས་དང་། སློང་བ་གཞན་ནི་རེ་རེའོ། །འོན་ཀྱང་གཞི་བསམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། དགེ་སློང་གིས་སྡོག་གཅོད་སློང་བ་ཆེ་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་འབྲིང་། དགེ་བསྟེན་གྱི་ཆུང་ངོ་། །འོན་དགེ་སློང་དེ་ཉིད་དགེ་ཚུལ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དགེ་སློང་ཞེས་པ་ནི་གཅོ་ཆེ་བས་སོ། །དོན་ལ་སློང་སེམས་གཅིག་ལས་དུ་མ་དུས་མི་མཉམ་པ་དང་། ཚིག་སྡུ་མ་མེད་པ་ལ། བསྟེན་རྫོགས་སྐྱེ་བ་དང་། ན་སྣད་པ་དག་ནི་སེམས་བའི་ཁྱད་པར་ཁས་བླང་སྒོམས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་དང་གཅིག་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་མའི་ཁོངས་སུ་འོག་མ་འདུ་བས་ན་སྒོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། འདིར་ཚེད་ཀུན་སློང་དང་། ཉིད་ཐོབ་པར་བཞག་སྟེ། སྡོག་གཅོད་སོགས་སྤང་བྱ་ལྟ་དང་བརྒྱད་དང་བསྡུད་ནི་ཐམས་

ཅདཀ་སྒོང་བ་མཛོས་པ་སྟེ། ཁས་བླང་བ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གསོད་རྐུ་འདོད་ལོག་རྫུན་ཚང་སྟེ་ལྷ་ཡི་གཏན་དུ་སྒོང་བ་མཛོས་པ་ལས་དགེ་བསྟེན་དང་ནི། དགེ་བསྟེན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཚེད་དུ་ཞེས་ཉིད་དེས་བཟུང་དུ་ཡང་འཆད། ལྷ་ཡི་དེའི་སྟེང་དུ། གྲུ་གར་རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་། ཕྲེང་སྒོས་རྒྱན་ཁདོག་འཆང་བ་རྣམས་ཀྱ་གར་ཕྲེང་གཅིག་ཏུ་བརྩེས་པའི་དུག ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་ཚེན་པོ་གཉིས་དང་བདུན། དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་ཀྱ་བརྒྱད་པོ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་སྒོང་བར་མཛོས་པ་ནི་བསྟེན་གནས་དང་། དེ་བརྒྱད་ལས་གང་སོགས་ཕྲེང་སོགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་སྒོང་བར་མཛོས་པ་ནི་དགེ་སློབ་ལ་གནས་པའི་ཚེད་དུ་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་སྦྱང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒོང་བ་ཡང་དག་པར་མཛོས་པ་ལས་ནི་དགེ་སློང་ཉིད་དེ། སྒོང་བ་སྔོམ་དུ་བསྡུས་པ་ཐམས་པ་བཞི། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། ལྟང་བྱེད་ལ་སྒང་ལྟང་སུམ་རྩ། ལྟང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བརྩ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱད་བཅུ་གཉིས་ཀྱ་ཉེས་བརྒྱད་བ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྒྲིའི་མིང་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ། རང་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་གདུང་བ་བསེལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི། མཁས་པས་བསྟན་པས་ལེགས་སྒྲུབ་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་དང་། ཉེས་སྒྲོང་སྔོམ་པས་སྔོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་

སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་རྩ་བ་དང་རྒྱུན་དང་བྱུག་པ་དང་སྦྱོས་ཚེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ། སོར་སྟོམ་ཐོབ་པ་དང་ངོའི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་རིག་མིན་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་སྡིག་པ་ལས་དང་པོར་ཐར་པ་དང་། སྟོམ་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་ལམ་དངོས་ཡིན་ཀྱི། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐན་ཆད་དེའི་དོན་མེད་དེ། ཐ་ཏི་མོཀྵ་ཞེས་པ་དང་པོར་ཐར་པ་ཡིན་ན་དེ་ཐར་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དང་། ལས་ལམ་གྱི་མཇུག་ཡིན་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། །དང་པོ། སྟོམ་པ་དེ་སུ་ལ་ལྡན་ན། སོ་སོར་ཐར་དང་ལྡན་པ་དག་སློང་སོགས་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་མེད་དམ་ཞེན། དེ་དག་ལ་སྟོམ་པ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་མེད་དེ་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཁྲད་པར་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྟོག་པ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བྱེད་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་དུ་སྟོམ་པ་གཞན་གཉིས། གང་ཟག་སུ་དང་ལྡན་ཚུལ་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པ་སྟོམ་པའི་མིང་ཅན་གཞན་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོམ་པ་དང་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་དེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ནོ། །ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་སྨོན་པ་མི་སྨོན་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་གི་སྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྦྱོང་སྟོམ་གྱི་གཞི་མཐུན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྟོམ་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ཐ་མ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་རྟེས་འབྲང་སྟེ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡོད་ལ། མ་བཞག་ན་མེད་པས་སོ། །སོར་སྟོམ་ནི་གཡེང་བ་དང་། སེམས་མེད་པའི་རྟེས་སུའང་བྱེད་པས་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཡང་སྦྱོང་བའི་སྟོམ་པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་གཉིས་ཡིན་ལ། འོན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དམ་ཞེན། མིན་ཏེ་དང་པོའི་ཉོན་བསྟོགས་མི་ལྡོག་ས་མེད་པ་ལ་སྦྱོང་སྟོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་འཆལ་ཁྲིམས་དང་དེའི་གཞི་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྦྱོང་བས་སོ། །བསམ་སྟོམ་དང་སྦྱངས་སྟོམ་ཡིན་མིན་ལ་མྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་བསམ་སྟོམ་ཡིན་ལ་སྦྱངས་སྟོམ་མིན་པ། མི་ལྡོག་སེམས་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པའོ། །གཉིས་པ། ཉོན་བསྟོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའོ། །གཉིས་ཡིན་མི་ལྡོག་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པའོ། །གཉིས་མིན་ནི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་མི་ལྡོག་མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་སྦྱོང་སྟོམ་ལ་མྱ་བཞི་འདང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ངག་

གི་སྟོམ་པ་ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྟོམ་པ་ལེགས། །ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་སྟོམ་པས་བསྟམས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྟོམ་པ་དེ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། ལྷང་བ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་པ་དང་ནི་སྒོང་སེམས་མ་བརྟེད་པའི་དབུ་བ་དག་དང་གཉིས་ནི་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྟོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་སྐབས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ། ལྷན་ཚུལ། འཐོབ་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ། རྟེན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིག་མིན་དངོས་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་ཐར་སྟོམ་མིན བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད། བར་མའི་ལྷན་ཚུལ་ཞར་བྱུང་བཞི་ལས། དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཇི་སྲིད་དུ་གཏོང་རྒྱས་མ་བཏང་བ་གི་བར་དག་ཏུཏྲཱ་ཏུ་ལྟར་ཀྱི་རྣམ་རིག་མིན་པ་དག་དང་ལྷན་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པ་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ཡང་ལྷན་ནོ། །དེ་ཡང་སོར་སྟོམ་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་མིན་པས་གཏོང་རྒྱས་མཚམས་བཅད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དལ་བ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། སྟོམ་མིན་གནས་པ་འང་སྟོམ་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དལ་བར་མ་ཟད་རྟག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུས་བར་ཚོད་བའི་ཡང་འདས་པ་དང་། བར་མ་ཚོད་བའང་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྣེས་འབྲང་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་དང་པོར་ཡང་ཚེ་གཞན་དང་། འདི་བཏང་བའི་བསམ་སྟོམ་འདས་པ་ཐོབ་ལ། འོན་ཀྱང་དེས་འབྱེད་ཚམཐུན་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། ཉེས་འཚང་། འདས་འོངས་ལྡན་ཞེས་གོར་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འོ། །འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི། དང་པོ་སྐྱེ་བསྡུ་ལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་ཚེ་ན་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བསྒེད་མ་མྱོང་བས་སོ། །གཞན་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་འདས་འོངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ད་ལྟའི་དབང་དུ་ན་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་གཉིས་དུ་ལྡུད་བ་དང་ཡང་ལྡན་གྱི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ན་མིན་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟ་བ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣེས་སུ་འབྲང་བས་སོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཚེ་དང་། གཏོང་རྒྱུ་བྱུང་གི་བར་དུ་ལྡན་ནོ་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །

བཞི་པ་ལ་སྤྱིའི་ལྡན་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་སྟོམ་སྟོམ་མིན་ཅན་ལ་ལྡན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། བར་མའི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་ལ། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡོད་ན་

སྐད་ཅིག་དང་ལོ་ལ་དལ་ལྟའམ་བར་གྱི་དང་ལྡན་ལ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཕྱིན་ཆད་དུས་ནི་འདས་དལ་ལྟ་གཅིས་དང་ལྡན་པ་ཡང་དོ། །

གཅིས་པ། སྟོམ་མིན་ལ་གནས་པ་བར་མའི་དགེ་བའི་རིགས་བྱེད་མིན་པ་དང་། སྟོམ་ལ་གནས་པ་བར་མའི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། ཇི་སྲིད་དུ་སྟོམ་མིན་ཤན་པ་སོགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཤུགས་དང་ལྡན་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་དང་། སོར་སྟོམ་ཅན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་པ་དང་ལྡན་པས་སྟོག་ཚགས་གསོད་པ་རྒྱུ་སོགས་བྱེད་པར་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་མི་དགེའི་རིགས་མིན་དང་ལྡན་པས་སོ། །

གཅིས་པ་རིགས་བྱེད་ལྡན་ཚུལ་ལ། ལུས་ངག་གི་རིགས་བྱེད་ལྡན་ཚུལ་དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཅིས། དང་པོ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི། སྟོམ་སྟོམ་མིན་བར་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་བྱེད་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དག་ལ་དུ་ལྟ་བར་ལྡན་ལ། བྱེད་པ་དེ་གཉིང་རྒྱས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་དངོས་འཛིན་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་ལོ་ལ་དལ་ལྟ་གཅིས་པ་མེད་དེ་རིགས་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རྣེས་འབྲང་མིན་པས་དང་། བེམ་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་མེད་དོ། །སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡི་རིགས་བྱེད་དང་ནི། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡི་རིགས་བྱེད་དག་ལ་མ་འོངས་མི་ལྟན་པར་མ་ཟད་འདས་པ་དག་དང་ལྟན་པ་འང་མེད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ལེའུ་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྟེ་ཚོས་དེ་འགགས་ནས་དེའི་ཐོབ་པ་སྟེ་

ཕྱིར་འདེན་མི་ནུས་པས་སོ། །ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྟོབས་ཆེ་རྒྱང་གིས་འབྱེད་པས། སྔ་མའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་འཕེན་ནུས་ཞིག་ལ་འདས་ཏོངས་ཐོབ་པར་འཐུལ་བའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལས་བྱང་ཙམ་མིན་གྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་རེས་པ་འདྲ་ཞིག་ལའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོམ་མིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། རིག་རིག་མིན་དང་ལྡན་རྒྱལ་གྱི་མྱའོ། །དང་པོ། ལུས་ངག་མི་སྟོམ་པས་སྟོམ་པ་མིན་པ་དང་། དམ་པས་སྨད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་སྐྱེད་པས་ཉེས་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་འཆལ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པས་ལྟས་དང་། དངོས་ཀྱིས་བསྟན་པས་ལྟས་དེའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གཉིས་པ། འདིར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ་རིག་མིན་མི་ལྡན་པ་ནི། སྟོམ་སྟོམ་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་བདེ་མཉམ་དོར་གནས་པ་ཞིག་གིས་སེམས་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཀུན་སློང་དྲག་ཅོ་མིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་བྱེད་ན་སེམས་ཞན་པས་རིག་མིན་སྐྱོང་མི་ནུས་པས་རྣམ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྡན་ལ་ཞེས་པ་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཞན་པས་ཀུང་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱིས་བྱེད་ན་ལྟ་སྐྱོས་ཀུང་ཅི་དགོས། སེམས་ཞན་པ་ཞེས་པས་སེམས་དྲག་ཅོས་བྱེད་ན་རིག་རིག་མིན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་སྐྱིར་བཏང་སྟེ་དམིགས་བསལ་ནི།

རྫས་བྱུང་དངོས་པོ་བདུན་དང་། སྒོག་གཅོད་སོགས་ལས་ལམ་རྣམས་སེམས་ཞན་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱེད་ཀྱང་རིགས་མིན་དང་ལྡན་ནོ། །ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཏང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་རྣམ་རིག་མ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་རིག་བྱེད་ནི་འགགས་ཤིང་མ་སྐྱེས་པས་མེད་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོན་པའི་ཐོག་ཏུ་ངེས་པར་ལྡན་པས་སོ། །འདིར་སོ་སྐྱེ་དེ་མ་བརྟོད་པ་དེ་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཚེ་རྗེས་ནས་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བྱིས་པ་ལ་མ་ངེས་འཕགས་པ་ལ་ངེས་པས་སོ། །འཕགས་པ་བཞིན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར། འཕགས་ལ་དེ་བརྗོད་པས་ས་འཕོས་པའི་དབང་དུ་སྟེ། མ་འཕོས་པ་སོ་སྐྱེས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་འཕོ་བ་ལ་འངང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤེས་ལྡན་སྟོམ་སྟོམ་མིན་གཤེས་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པའོ། །གཤེས་མིན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་དང་། སོ་སྐྱེ་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བ་ཤི་ནས་རིག་བྱེད་མ་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་སྟོམ་དང་ལྡན་ལ་བར་མ་དང་མི་ལྡན་པ་སོགས་ལའང་མུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཤེས་པ་འཐོབ་ཚུལ་ལ། སྟོམ། སྟོམ་མིན། བར་མ་འཐོབ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་གང་ལས་ཐོབ་པ་དང་། གཤེ་གང་ལས་ཐོབ་པ་གཤེས། དང་པོ། བསམ་གཏན། ཟག་མེད། སོར་ཐར་ཐོབ་རྒྱུ་གསུམ་ལས། དང་པོ། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོམ་པ་ནི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཤེ་ཉིར་

བསྟོགས་གང་རུང་གི་སྐ་བའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་སྟེ། དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ། ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྣུག་གི་སེམས་ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་ཞེས་པ་ཡི་སྟོམ་པ་ནི་གཞན་མ་ཁན་སྤྲོང་ཀྱས་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་ཕ་མ་དགེ་སྦྱོང་མའི་སྟོམ་པ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ་ལ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ། བསྙེན་གནས་རྣམས་ནི་གང་ཟག་ལས་སོ། །ཁ་ཅིག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་བཟུང་བཟུང་ཕྱིར་སོགས་སྐྲ་གསུངས་པར་འདོད་དེ། བདེན་མཐོང་ཚུར་ཤོག་སོགས་སོ། །བདུན་ནི་དྲི་སྲིད་འཚོ་བ་སྟོག་གི་མཐའ་དག་། བསྙེན་གནས་ནི་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་སྟེ་ཉིན་ཞག་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སྨོས་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱའོ། །ཁ་ལ་ཏེ་འཚོ་བའི་འོག་ཏུ་བླང་བ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སྐལ་བ་མི་འདྲ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་ཚེ་ཕྱི་མ་དེར་སྟོར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དྲན་པས་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་ན། ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་བསྙེན་གནས་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མདོ་ལས། ཞག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཕྱིར་མེད་པར་ཤེས་ཟེར། དེ་མེད་པས་མི་སྐྱེའམ་གདུལ་བྱས་སྐུང་མི་ནུས་པར་གཟིགས་ནས་ཡིན་ཟེར་ན། འདུན་བཟང་ནི་དེ་

ལྟ་བུའི་ཚུལ་མཚན་བརྟགས་མི་ནུས་ཏེ། འདུལ་དོན་མཐའ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེད། སློབ་དཔོན་ནི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་རེར་མོད། ནུས་ན་རིགས་འཆོ་དང་། མིན་ན་ཞག་རེ་བཞིན་བླང་བ་ལ་དྲན་པ་གསོ་བ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་མི་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཐ་ཡི་སྟོམ་མིན་ནི་མེད་དེ། བདག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་མིན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། སྟོམ་མིན་དེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གཅིག་ཏུ་གནས་པ། དེ་ལྟར་ནོད་པ་མེད་པས་སོ། །ཅེས་གྲགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོམ་མིན་ནི། ཇི་སྲིད་འཆོ་བར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྟ་ལ་གྱེགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ལེན་པ་མེད་པས་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་གྱི་སྟོམ་མིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ལེན་པ་མེད་པས་དང་། གལ་ཏེ་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་སྲོག་གཅོད་པས་འཆོ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཉིད་ལེན་པར་འདོད་ན། ཉིན་ཞག་པའང་ཡོད་པས་དང་། གོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་པརྫོད་ལས་ཉིན་ཞག་པའི་སྟོམ་དང་སྟོམ་མིན་གསུངས་པས་སོ། །མདོ་སྡེ་བས་མི་དགེ་བའི་ཐེམས་པ་ལ་སྟོམ་པ་མིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། བསྟེན་གནས། དགེ་བསྟེན་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོམ་པ་ལེན་ཚུལ། བསྡུད་བྱའི་དོན་བོ། སྟོམ་པའི་རྟེན་དོས་བཟུང་བ་གསུམ། དང་པོར། མ་གྲུས་པ་སྤང་ཕྱིར་སྐྱན་དམའ་བར་ཚོག་ཐུའམ་ཐུས་བཙུགས་སུ་

འདུག་ནས་ཐལ་སྦྱར་རམ་ལགཱ་བ་བསྟོལ་ཏེ། ངག་གིས་སྨོན་དང་བོན་གྱིས་སྨྲས་�པའི་རྗེས་སུ་བཟླས་པ་ཡིས་ཡིན་གྱི་སྨས་པའི་རྗེས་སུ་མི་བློས་པར་སྐར་དང་ཁ་མཉམ་སྟེ་སྨས་པས་མིན་ཏེ། དེ་གཞན་ལས་ནོད་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །ནར་མ་ལས་རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱུ་བ་དང་། དུས་ནི་དྲས་སང་གི་ནམ་ཞེ་ལང་སྐྱེ་བར་དུ། ཡན་ལག་མཚོན་བར་མར་འགྱུར་བས། བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཚང་བར་ནི་ནོད་དགོས་ཏེ། སྤོང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རག་ལས་པས་སོ། །ནད་པར་ཞེ་མ་མ་ཤར་ཞིང་ཟས་མ་ཟོས་གོང་དུ་ངོ་ཚ་ཁེལ་ཡོད་པས་ཡུལ་གཞན་ལས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤོམ་པ་ནོད་པར་བྱའོ། །གཞན་དེ་ཡང་འདུལ་བར་དགེ་སློང་ལས་ལེན་པར་བཤད་ལ། གནས་འཇོག་གི་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་བམ། བྱམ་ཟེ་གཞན་གང་ཡང་རྟུབ་བ་ཞེས་ཆོག་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཤད་ལ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟུབ་ལས། ཡུལ་མེད་ན་རང་གིས་ལེན་པའང་བཤད་ཅིང་ཚོགང་གི་བསྟེན་གནས་གནས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པའང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་བཤད་ཅེན། རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྐང་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་དང་། ཚངས་འཕྱང་ན་ཚུལ་ལྡན་ཡང་བག་མེད་པས་བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཚངས་སྤང་བ་དང་། སྐྱོ་བ་དང་རྟེས་མཐུན་བརྟུལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་

དང་། གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་གསུམ་པོ་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ། གལ་ཏེ་སྔོག་གཅོད་སྤྲོང་བ་སོགས་བཞི་བློངས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་
རྫོགས་ན་ཚང་སོགས་སྤང་བས་ཅི་བྱ་ཞེར་ན། ཚང་འཕྱང་བ་དེ་ཡིས་དྲན་པ་
ཉམས་ནས་བསླབ་པ་འཆལ་བས་དང་། གླུ་གར་གྱིས་དེགས་པར་འགྱུར་ཞིང་
འཆལ་ཚུལ་དང་ཉེ་བས་དང་། དུས་མིན་ཟས་ཀྱིས་སྐྱོ་བ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །
གསུམ་པ། དགེ་བསྙེན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་བསྙེན་གནས་མེད་དམ་ཞེན།
སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ལེན་ན་གཞན་ལ་འཛད་བསྙེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་དགེ་བསྙེན་ལ་ལེན་ཚུལ་དང་། བསླབ་བྱ་བྱེ་བྲག་པའི་དགོས་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོམ་པ་ལེན་ཚུལ་བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་དང་། སྟོམ་པའི་རྟེན་སྐྱབས་
འགྲོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྤང་། དབྱེ་བ་གསུམ།
དང་པོ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བདག་དགེ་བསྙེན་དུ་བརྩང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཚིག་
སྐྱ་ན་དེས་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ།
ཉེ་འཁོ་བས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནས་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་ཞེར། ཁ་ཅི་བས་
དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བསྙེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེར། མདོ་དེ་ལས་
ཀྱང་བདག་དགེ་བསྙེན་དུ་བརྩང་དུ་གསོལ་ཞེས་དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་
པས་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ། འོན་སྐྲ་དང་ཙོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་དགྲ་

བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་རིགས་ལཀྵཱི་བར་དུ་སྨོག་གཅོད་པ་སྣང་སྲིད་ཀྱི་སྨོག་གཅོད་པ་ལས་སྣར་ལྷོག་པ་དེ་བཞིན། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་འཆང་སྟེ་རིགས་ལཀྵཱི་བར་དུ་སྨོག་གཅོད་པ་སྣང་སྲིད་ལྷོག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་པའི་གནས་ཁས་བླང་བའོན་མེད་དམ་ཅེར་ན། སྔོམ་པ་ནི་དགེ་བསྙེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བས་ཐོབ་ཀྱང་། སྨོག་གཅོད་སོགས་སྤོང་བར་ཁས་འཆེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་། སྔོམ་པ་བསྟན་པ་ཉིན་ཀ། དབེར་ན་དགེ་སློང་གི་སྔོམ་པ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་ཀྱང་། བསྟན་པའི་གནས་རྣམས་བརྗོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཅེར། གལ་ཏེ་སྔོམ་པ་ནི་དགེ་བསྙེན་དུ་ཁས་བླང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་སྟེ་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསྡུད་བྱ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྟམས་དགོས་པ་ཡིན་ན་ནི་མིང་ཚེན་གྱི་མདོ་ལས་སྨོག་གཅོད་སྤངས་པས་སྟ་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་སོགས་པས་དེ་དང་མ་བྱིན་ལེན་གཉིས་སྤོང་བའི་སྟ་འགའ་སྤྱོད་དང་འདོད་ལོག་དང་གསུམ་སྤོང་བ་ཐལ་ཚེར་སྤྱོད། རྟ་བཞི་ཚང་ལྟ་ཚར་སྤོང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བསྙེན་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་རྣི་ལྟ་བུ་གསུང་ཞེན། བྱེ་སྨོས་དང་པོ་ཁས་བླངས་པས་ལྟ་ཚར་ཐོབ་པ་འདུ་ཡང་། ཕྱིས་སྡུང་དུས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཉམས་ནས་གཞན་དུ་སྡུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་གཞན་གྱང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཞུ་བ་དང་དྲི་བའང་མི་རིགས་པས་མདོའི་དགོངས་པ་དང་པོ་ནས་སྟ་གཅིག་སོགས་བླངས་ནས་སྡུང་བར་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མི་

ཚངས་སྤྱོད་སྤོང་བའི་དགེ་བསྟེན་ཀྱང་གསུངས་ལ། གོ་མི་དང་། སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོ་ཙམ་གྱི་དགེ་བསྟེན་ཡང་ཚ་ཐ་བྱ་ཡའི་གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཚུང་ངུ་ལུ་སོགས་པས་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་གུན་སློང་གི་ཡིད་ཆེ་ཚུང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུའོ། །དེས་ན་དག་བཅོམ་ལས་སོ་སྐྱེའི་སྡོམ་པ་ཆེ་བའང་སྤྱིད་དོ།། །།

གཉིས་པ་སྡོམ་རྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་ནི། གལ་ཏེ་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགྲོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ན། གང་ཞེག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ། ཅི་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སློབ་པའི་ལམ་དང་། སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀའི་ལམ་དང་། ཆོས་སུ་བྱེད་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐརཔ་གསུམ་གཞོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་མི་སློབ་ལམ་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པས་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པ་དང་། མྱང་འདས་འགོག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་ངེས་བརྟན་བའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྲག་ཕྱུང་གི་མཚམས་མེད་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཁྲག་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་རྟེན་ལ་གནོད་པསགས་མ་གཅོ་ཆེ་བསྐོས་སྐྱ་ཞེས་སྨོས་ཀྱི་གཞན་དུ་གཟུགས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་ནི། ཀུན་སློང་དང་བཅས་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་དེ།

ཀུན་སློང་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ནི་ཧོར་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཀུན་སློང་དང་བྱེད་པས་འཕགས་ཏེ། ལུང་ཐུན་ཚོགས་ལས། འཇིགས་པས་སྐྲག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཚོ་གནས་ཀྱི། །ལྷོན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཅོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་མི་གྲོལ་གྱི། །གང་ཚེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བ། །མྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ་འགྱུར་དང་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། །སྐྱབས་དེ་གཅོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བྱ་བྱེ་བྲག་པའི་དགོས་པ་ལ། འོག་གི་ཡེམ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ། རྟུན་སྦྱར་བའི་དགོས་པ། ཚང་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྦྱར་གཉིས། དང་པོ། དགེ་བསྟེན་ལ་འདོད་ཚེག་སྤྲོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཆུ་མཚན། ཚེག་གི་ཡེམ་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་སྐྱན་འབྱིན་ཅིང་བན་སོང་གི་ཆུ་ཡིན་བས་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིན་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་།

ཁྱིམ་པ་ལ་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤྲོང་ལས་དེ་སྣ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་བརྟེས་ནས་ཀྱང་འདོད་ལོག་མི་བྱེད་པའི་སྟོབས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། དགེ་བསྙེན་གྱིས་ཆུང་མ་གསར་པ་ལེན་པའམ་སྐྱ་མ་ཤི་ནས་ཡང་ལེན་ན་སྟོམ་པ་ཉམས་སམ་ཞེན་མི་ཉམས་ཏེ། སྟོམ་པ་དང་པོ། ཏི་ཤྱ་ན་ཁས་བླང་བ་བཞིན་དུ་ཐོབ་སྟེ་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བར་འདོད་ལོག་སྤང་བར་ཁས་བླང་བ་དེ་ཐོབ་ཀྱི། རྒྱུད་འདི་ལ་མི་སྤྱོད་ཅེས་ཁས་བླང་བ་ལྟས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་མེད་དེ་དག་དགེ་བསྙེན་གྱི་ཆུང་མར་མ་བྱས་པའི་ཚེ་སྤྱོད་ན་འདོད་ལོག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཆུང་མར་བྱས་ཚན་ཚད་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་ཆུང་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ངག་གི་མི་དགེ་བཞི་ལས་རྣུན་ཁོན་སྤང་བར་བསྟན་པ་ནི། བསྟབ་པ་སྤྱོག་གཅོད་སྤང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན། ཁྱོད་ལ་ལྷང་བ་འདི་བྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན། རྣུན་སྤྲོང་བ་མ་བཤད་ན་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་རྣུན་དུ་སྤྱི་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྤྲོང་བ་བཤད་ཟེར་ཀྱང་དཔྱད་དེ་བཞིན་དུ་རྣུན་སྤྱི་ན་ཏུ་སྤྲོང་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་སྤྲོང་བ་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྐྱོན་འགྱུར་ཞིང་བཤད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་རྣམས་བསྡུ་ནས་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྤྱི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ནི་ཐ་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཟེར།

མངོན་པ་བརྒྱམས་བཅས་བའི་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མིན་ཟེར་རོ། །
གཉིས་པ་གཞི་གང་ལས་ཐོབ་པ་ལ། སྟོང་དངོས་མཇུག་གསུམ། གཞི་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན། དུས་གང་ལས། ཡན་ལག་དུ་ལས། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་རེ་རེ་ལས་ཐོབ་ཚུལ་ལྟོ་བ་བསྟམས་ཏེ་སྟོམ་སྟོམ་མིན་སོགས་ཀུན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཐོབ་བའི་གཞི་ནི། འདོད་པར་གྱུར་བའི་སྟོམ་པ་སོ་ཐར་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྟོང་དངོས་མཇུག་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། གཞི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཀ་དང་། བཅས་རང་གཉིས་ཀ་ལས་དང་། དུས་དྲྭ་ཐའི་ཕྱང་བམས་སྐྱེ་མཆེད་དགུ་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་འདས་འོངས་ལས་མིན་ཏེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་དུ་མི་བགྱང་བས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ནི། སྟོང་མཇུག་ཕལ་ཆེར་དང་། ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་དང་། འདི་ལ་མཉམ་བར་བཞག་ན་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་འོག་ས་སྦྱང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བས་སྟོང་མཇུག་ཕལ་ཆེར་འོག་སར་གཏོགས་བས་སོ། །དེས་ན་ལས་ཀྱི་སྟོང་མཇུག་ལས་ཀྱང་མིན་ན་བཅས་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ཁས་བླང་བ་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་གཉིས་ཀོན་མོངས་དང་། དེས་བསྐང་བའི་ལས་སྟོང་བ་ནི་ཀོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་བར་མ་དེས་བས་སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་མིན་པ་ལས་མི་ཐོབ་བོ། །ཞེས་སོ། །དུས་ནི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་སེམས་རྟེས་འབྱང་བས་སོ། །སྟོམ་པ་གསུམ་ཀའང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་ཀྱི་ཉི་ཚེ་བ་མིན་ནོ། །ཡན་ལག་གང་ལས་དང་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་

ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་དགེ་སློང་དང་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་དགེ་བསྟེན་དང་བརྒྱད་ལས་བསྟེན་གནས་དང་བཅུ་ལས་དགེ་ཚུལ་དང་། ཡང་ན་ལས་ལམ་བཅུ་ལས་དགེ་སློང་དང་བཞི་ལས་དགེ་ཚུལ་སོགས་གཞན་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་ནི་མ་ཚགས་སོགས་གསུམ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། སེམས་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་བ་དུས་གཅིག་ལ་མི་སྲིད་བས་ཏེ་ཏེ་ལས་སོ། །སྟོམ་པ་མིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཕོབ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཀྱང་ལས་ལམ་གྱུན་ལས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིན་ནོ་སྟེ་ཚགས་སྒང་དང་གྱན་སློང་རྒྱང་དུ་སོགས་ཅིག་ཆར་མི་སྲིད་བས་སོ། །མདོ་སྡེ་བས་ཐམས་ཅད་གསོད་སོགས་མི་སྲིད་བས། སྟོམ་མིན་སེམས་ཅན་གྱན་དང་ཡན་ལག་གྱན་ལས་མིན་པ། གང་རྟུང་སྟེ་རྒྱུན་དུ་བྱའོ་སྙམ་བས་ལས་དེ་སྐྱད་བས་དེར་འགྱུར་ཟེར་རོ། །རང་གིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་འདི་མི་བྱའོ་སྙམ་བའི་སྲོང་བ་བདུན་ལས་སྐ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལ་དང་། གང་རྟུང་རེ་ལའང་དེ་ལྟར་མེད་བའང་ཡིན་བར་སེམས། སྟོམ་པ་མིན་པ་ནི། ཤན་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟོམ་པ་མིན་བར་དེས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་སུ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་ན་ཐོབ་བའམ། དེ་མིན་པ་གཞན་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་རང་གིས་དམ་བཅས་བའམ། གཞན་དུང་དུ་ལས་ལེན་པ་ལས་འཕོབ་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོམ་སྟོམ་མིན་གྱི་ལྟག་མ་བར་མའི་རྣམ་རིག་མིན་པ་ནི་བསོད་ནམས་གཞི་བདུན་ལྟ་བུ་ཞིང་དང་། ཟས་མ་ཟོས་གོང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་ལས་ལེན་ཅིང་དམ་བཅས་པ་དང་། བྱ་བ་དེ་ལ་གྱུས་

བར་བྱེད་པས་འཐོབ་བོ། །

གསུམ་པ་གཏོང་ཚུལ་ལ་རིག་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་འདོད་ཡིད་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོམ་སྟོམ་མིན། བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སོ་ཐར། བསམ་གཏན། ཟག་མེད་སྔ་མ་གཏོང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་གཏོང་ཚུལ་དང་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མི་བརྟའ་འཕྲོད་པའི་དུང་དུ་བསམ་པ་ཐག་པས་བསླབ་པ་ཕུལ་བ་དང་། རྟེན་བོར་བ་ཤི་འཕོས་པ་དང་། རྟེན་ཉམས་ཏེ་ཚོ་མོའི་མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཅིག་ཆར་བྱུང་བ་དང་། གཉེ་རྟེན་དགེ་བའི་རྒྱ་བ་ཆད་པ་དང་། བསྟེན་གནས་ནི་གོང་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་གཏོང་བ་སྟེ་རྒྱ་ལྟས་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་བོ། །

གཉིས་པ། མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་པ་ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་བཞི་ལས་གང་རུང་བྱུང་བ་ལས་གཏོང་བར་སྣྲའོ། །གོས་དམར་པ་སོགས་སྡེ་པ་གཞན་དག་དམ་ཚིག་ལྟུབ་པ་ནམ་བསམ་མཚམས་དང་། ལས་མཐའ་མེད་པས་དེ་ལས་གཏོང་བར་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་སྐུ་མཆེད་དམ་ཚིག་ལྟུབ་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་བླང་དུ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྔར་ཡོད་མི་གཏོང་བར་བཞེད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་དགེ་སློང་སོགས་སྟོམ་ལྡན་ཡོད་པས་དམ་ཚིག་མ་ལྟུབ་པར་འགྱུར་བས་སྟོ་ཉིད་ལེགས་ཟེར། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་ལྟུང་བ་གང་རུང་བྱུང་བ་ལ་སྟོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚནས་བྱ་ལོན་ཅན་དང་ནོར་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བཞིན་སྟོམ་

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

གཞི་མ་ཐོབ་བའི་ཉེར་བསྟོགས་ཙམ་ནི་ཤི་བས་ཀྱང་གཏོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་གཏོགས་བའི་དགེ་བའང་འཕེལ་ཉམས་གཞིས་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་འཕགས་བའི་དགེ་བ་ཟག་མེད་ནི་འཕགས་བའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པས་ཉོགས་པ་དང་སྦྱ་མ་གཏོང་ལ། དབང་པོ་རྣུལ་པོ་སྐྱེས་པས་རྟོན་པོ་ཐོབ་ན་བརྟུལ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གཏོང་ལ། འབྲས་བུཕྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དང་གསུམ་ལས་ཀྱང་གཏོང་ངོ། །གཉིས་པ་སྟོམ་མིན་གཏོང་ཚུལ། སྟོམ་མིན་ནི་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་བོར་བ་དང་ཤུགས་ཆད་པས་ཤི་འཕོས་པ་དང་། རྟེན་ཉམས་པས་མཚན་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་གཏོང་ངོ། །

གསུམ་པ་བར་མའི་གཏོང་ཚུལ། བར་མ་ནི་འཕེན་ཤུགས་ཀུན་སློང་བྱག་པོ་ཆད་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་ཆད་པ་དང་། འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ཞིག་པས་དོན་ཆད་པ་དང་། ཆོ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། ཤི་འཕོས་པས་བར་མའི་དགེ་མི་དགེའི་རིགས་མིན་གཏོང་ལ། དགེ་རྩ་ཆད་པས་བར་མའི་དགེ་བའི་རིགས་མིན་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་མིན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཐོབ་པ་མཚན་ཉིད་བཅས་པ་དེ་དག་ནི་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་། གནས་གོང་དུ་བསམ་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་ལ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་གཏོང་རྒྱུ་ཁྱད་མེད་པར་

བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་མི་དགེ་བ་དང་སྦྱིབ་དང་། ཐོབ་པ་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འདས་ལམ་གྱི་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་བས་རྣམ་པར་ཤམས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲིད་རྩེ་འདས་ལམ་ཁོནས་སོ། །བཞི་པ་རྟེན་ལ། རྟེན་དངོས་དང་། རྟེན་གྱི་དབང་གི་སྟོམ་པ་སོགས་གསུམ་པོ་ཏན་གང་ན་ཡོད་དུཌ་པ་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་ནི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཤམས་པའོ། །སྨྲ་མི་སྐྱན་དང་། མཚན་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་མ་གོྷགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྟོམ་མིན་དང་། སྟོམ་པ་འང་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི། སྐྱེས་ནས་དང་། ཟླ་ཕྱེད། འཁྲུད་ལྟང་། ཐུགས་དོགས་ཅན། ཤམས་པ་སྐེ་ཕོ་མནིང་ལྟ་དང་། མཚན་གཉིས་པ། གྲི་འདམས་པ། རྐ་ཏུ་ཟླ་མཚན་ཟག་པ་དང་། མི་ཟག་པ་དང་། མཚན་མ་ཙམ་ཡོད་པ་སྐེ་མོ་མ་ནིང་ལྟ་སྐེ་བཟུ་བཤད་ཅིང་། ཀུན་བཏུས་སུ་མནིང་ལྟ་བཤད་ལ། གཏན་དབབ་བསྟུབར་གསུམ་ཡང་བཤད། གོང་ཚོས་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་པ་ལ་ཟ་མ་མ་ནིང་དུ་ཡང་བཤད་དོ། །སྟོམ་མིན་གང་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ལ་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྟོམ་པའང་སྐྱེ་ལ། འོན་ཀྱང་སྟོམ་པ་ནི་ལྟུ་ལའང་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་མི་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་སོགས་སྟོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ། །འདོད་ལྟ་དང་གཟུགས་སྐྱེས་ལྟུ་རྣམས་ལ། བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་

མིན་ཏེ། རང་སར་ག་ཟུགས་མེད་ལ། འོག་མར་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་སར་འཐོས་པས་གཏོང་བས་སོ། །ཟག་མེད་སྔོན་པ་ཉིད་བསམ་གཏན་ཁྲིད་པར་ཅན་ཚངས་ཆེན་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྤྲུལ་པ་དང་དག་གཟུགས་སྐྱེས་རྣམས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ནུབ་འདས་འོངས་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་རང་ས་ནས་གཟུགས་མེད་པས་སྔོན་པ་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་། སྔར་གཟུགས་ལམས་སུ་ཟས་མེད་སྔོན་པ་གཏོང་ཚུལ་མ་བྱུང་བར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཐོབ་པ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚངས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན་པས་དང་། ཚངས་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འཕགས་པ་མི་སྐྱེ་བས་སོ་ཟེར། ཐེག་ཆེན་པས་ལས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཚངས་ཆེན་ལ་ཟག་མེད་མེད་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེར་སྐྱལ་པ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འདོད་པའི་ལྷ་ལ་སོར་སྟོམ་མེད་དེ་སྐྱོ་བ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མདོ་ལས་བྱང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། སྡོང་འཕྱང་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། དཀར་ནག་སྤུ་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ལ། ལས་སྤྱི་དང་། ཁམས་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་སྡོང་

བའི་ལས་གཉིས། དང་པོ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་བའི་བསྒོམ་བ་དང་། གཏན་དུ་སྤྲུག་བསྟལ་ལས་སྐྱོབ་པ་སྡུང་འདས་འཐོབ་བྱེད་དང་། རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་མི་བའི་སྒོམ་འཕྲུང་གྱི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་སྒོམ་བྱ་མི་འཛེན་པ་ནི་གསུམ་པོ་རིམ་པར་དགེ་དང་། མི་དགེ་དང་། གཞན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འོན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འཐུང་ཀེ། བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་མི་སྒོམ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་དེ་དགེ་བ་ནི་ཉེར་ཞིའི་བདེ་བ་སྒོམ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་བདེ་བ་སྒོམ་འཕྲུང་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཐལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་སྟེ་མ་ལེགས། རང་གི་ཚེད་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ནི་རང་དང་མཐུན་པས་བདེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། བདེ་བ་སྒོམ་འཕྲུང་དང་། ལ་སོགས་པས་སྤྲུག་བསྟལ་སྒོམ་འཕྲུང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྒོམ་འཕྲུང་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ། བསོད་ནམས་ནི་འདོད་ཁམས་སུ་གོམས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་མི་གཡོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དགེ་འབྲས་རང་གི་

སྣ་ནི་དེ་དག་ཀུ་དེའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམ་སྨིན་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མོད་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གཡོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བའི་ས་གཡོ་བ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་བར་བཤད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་གཡོ་མི་གཡོ་ནི་རྣམ་སྨིན་ས་གཞན་དུ་གཡོ་མི་གཡོའོ། །འདོད་པའི་ལས་ནི་ལྷུར་སྐྱེ་འགྱུར་ཡང་དུད་འགྲོ་སོགས་སྡུའང་སྨིན་པ་ཡོད་པས་སོ། །བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་གྱུགས་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །འདོད་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་ཏེ། ས་དེ་དག་ན་ཚོར་བ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་བཞིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་དགེ་བ་ནི་སྤྱག་མིན་བདེ་མིན་ཏེ། བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡི་ལས་དང་། སྤྱག་བསྔལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་འདོད་པ་འདིའི་མི་དགེ་བཞོན་ཡིན་ནོ། །སྐྱོང་འགྱུར་གསུམ་པོའང་ཚོར་བ་འབའ་ཞིག་མིན་ཏེ་དབང་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཚོགས་བཅས་སོ། །

གཉིས་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་སྟེ་མན་ཆད་བསམ་གཏན་གསུམ་ནའང་བར་མ་བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྔོན་གྱི་སྨོན་དོན་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བསམ་གཏན་ཁྲག་བར་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་དགེ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པ་ལས་ཤེས་པས་སོ་ཟེར། སྨོན་

དབོན་ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་བོའི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་སྨིན་
ནི། དང་བོའི་མེག་ཤེས་སོགས་གསུམ་གྱི་འགོང་བྱང་བའོ་དབང་ཡིན་ཏོ་ཟེར།
ཁ་ཅིག་དེ་ནའང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚོར་བ་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཇི་
སྙེད་པ། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏོ་ཟེར། དེ་གའི་ཁས་ཀ་འང་བསྟན་བཅོས་
དང་འགལ་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སེམས་ཚོར་ཁོ་ནར་
སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ལས་དགེ་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་
ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དེ། དང་བོའི་དངོས་གཞི་མན་ཆད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་ལ་རྣམ་
སྨིན་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་སེམས་ཚོར་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བསྟན་བཅོས་
ལས། སྐྱ་ཕྱི་མེད་པར་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་སྨིན་སྨིན་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་ཡང་། འོག་འདོད་པ་ན་ཡང་བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་
པར་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདི་ལྟར་ལས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་སྐྱ་ཕྱིར་མེད་པར་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན་ཡོད་དེ། བདེ་བ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་གཟུགས་སོ། །སྐྱེ་བསྟལ་སྐྱོང་འགྱུར་
ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །བདེ་བའང་མ་ཡིན།
སྐྱེ་བསྟལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི། སེམས་དང་ལྡན་པ་མིན་
པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ས་གཞན་ན་སྐྱེ་བསྟལ་

སྒོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པས་སོ། །ལུང་གི་དོན་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་མིག་སོགས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔའི་སྐུག་བསྔལ་དབང་པོ་དང་། ལྔན་མིན་སྲོག་དབང་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་དགེ་བ་སྟོངས་ཚུང་བའི་དབང་དུ་སྟེ། སྟོངས་ཆེན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡང་བདེ་བ་སྒོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེས་བདེ་བ་སྒོང་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྨིན་མེད་པས་སོ། །འོན་དགེ་བ་ཡིན་ན་བདེ་བ་སྒོང་འགྱུར་མིན་ཏེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེར་ན་འདོད་དེ། གོང་མ་སྨྲིའི་དབང་དུའོ་ཞེར། །

གཉིས་པ་ལ་སྨྲིར་སྒོང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་སྒོང་འགྱུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གཞན་ཡང་སྒོང་འགྱུར་ལྟ་སྟེ། རྫ་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོང་འགྱུར་ཚོར་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་སྒོང་འགྱུར་རེག་པ་དང་། དམིགས་པ་འི་སྒོང་འགྱུར་ཡུལ་དང་ནི། རྣམ་སྨིན་སྒོང་འགྱུར་མཐོང་ཚོས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་། མདོན་སུམ་དུ་ནི་སྒོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་བདེ་བ་མངོན་དུགྱུར་ན་གཞན་གཉིས་འགག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དང་པོ་བཞི་ཚོར་བ་སྨྲི་དང་། ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་སྒོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་དཔག་ན་གོང་གི་སྒོང་འགྱུར་ནི་ཚོར་བ་དངོས་ལ་མིན་ཏེ་འབྲས་མིང་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་འདུ་དགྱོད། དེ་ལྟར་སྒོང་འགྱུར་རྣམ་པ་ལྟ་ལས་འདི་ནི་རྣམ་སྨིན་སྒོང་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་དང་། དབེ་སྟོན་བའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལའང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ།

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

པ་དང་བས་མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་བ་ནི། སྣེས་ནས་སོགས་མིན་ཏེ། དབེར་ན་ཡུམ་པ་རྣ་བ་ཕྱེད་གཉིས་ན་འབས་བུ་སྣོན་ལ། ནས་ཀྱི་སོགས་རྣ་བ་དྲུག་ན་སྣོན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ་ཟེར་ཅེས་པ་ནི་རྩང་ཟད་མ་རངས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟམ་སྣོན་སྐྱོང་འགྱུར་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི། བྱེ་བྲག །ཞེར་བྱང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རིས་མཐུན་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་དབྱད་པ་དང་གང་ན་ཡོད་དབྱད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྣེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་སོགས་གསུམ་གྱིས་རིས་མཐུན་པ་སྟོག་དབང་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ལ་མཐོང་སྐྱོང་གིས་མིན་ཏེ། འདིའི་སྟོག་དབང་ཐོབ་ཟིན་ལ་རིས་མཐུན་གཞན་གསར་དུ་འཕེན་ན་འདིར་སྐྱོང་འགྱུར་མིན་པས་ཁྱབ་བོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་འཕང་ཟིན་དེར་སྣོན་ལ་ཚོ་བསྡིང་བའི་བསོད་ནམས་སོགས་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཟེར། རྟམ་སྣོན་ནི་བཞི་གས་ཀྱང་འཕེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ས་གང་ན་ཡོད་དང་། རྒྱུད་གང་ན་ཡོད་དྲྱད་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ལས་བཞིས་རྟམ་སྣོན་འཕེན་པ་ཁམས་དང་། ས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དམ་ཞེན། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཉི་འཕེན་པ་ཡི་ལས་བཞི་ཡོད་ལ་ཞེས་སྨྲོས་བསྟན་ནས་དམིགས་བསལ་ནི། དམྱལ་བ་ན་ཉི་དགེ་བའི་སྣེས་ནས་སོགས་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་བ་མེད་དེ། དེ་ན་རྟམ་སྣོན་ཡིད་འོང་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་དེ་ཡང་མི་

ཀུམས་བའི་ཚོས་ཅན་བརྟན་པའི་བྱིས་པ་འང་བྲལ་རྒྱུའི་སངས་དེར་སྐྱེས་ནས་སྡུང་འགྱུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་ལ་གཞན་གསུམ་བྱེད་དེ་ནི་ཕྱི་མར་སོགས་ལ་གོང་མ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་སོགས་ལས་ཚགས་བྲལ་འཕགས་པ་བརྟན་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་སྡུང་དུ་མ་ཟད་ལན་གྲངས་གཞན་དུ་འདུ་སྡུང་བའི་ལས་མི་བྱེད་དེ་དེ་ནི་སངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ཚོས་དང་མ་ངེས་པ་བྱེད་དོ། །ཕྱིས་འཕགས་པ་དེ་དག་ཚགས་པ་བྲལ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཀུམས་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་གཉིས་ལ་སྡུང་འགྱུར་ཡང་བྱེད་དོ། །སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཅན་བའི་འཕགས་པའང་ཀུམས་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེའི་ཚགས་བྲལ་འཕགས་པ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཀུམས་བའི་ཚོས་ཅན་ཡང་སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྡུང་འགྱུར་གཉིས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་བའི་འབྲས་གནས་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ལས་ཀུམས་པ་ནི། འབྲས་ལས་ཀུམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་དེས་བར་སོང་ཚུད་པར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །མ་དེས་པ་དང་མཐོང་ཚོས་སྡུང་འགྱུར་བྱེད་སྤྱིད་དོ། །ཐམས་ཅད་ན་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད་ན་སྤྱིད་པ་བར་མ་ནའང་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། འདོད་བའི་སྤྱིད་པ་བར་མ་ནི་འདོད་བའི་ཁམས་སུ་འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། ནུབ། མེར། ནར། གོར། ཤར་ལགཡ་འགྱུས་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་། བྱིས། གཞོན། དར། དར་ཡོལ། ཁན་པོ་

སྟེ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་བཅུ་སྟེ། དེ་བཅུ་པོར་སྐྱོང་བར་དེས་མ་དེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔོད་པ་བར་མ་རང་ཉིད་དུ་སྐྱོང་བར་དེས་མ་དེས་གཉིས་ཀ་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་དག་སྐྱོང་དེས་ཀྱི་ལས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་ཆོས་ལ་སྐྱོང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་རིས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གཅིག་ཁོ་ནས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔོད་པ་བར་མ་མཐོང་སྐྱོང་ལས་གཞན་གཉིས་མ་བཤད་དེ། འདི་བློ་མི་གསལ་བས་ལས་གཞན་མི་བྱེད་གསུངས་ཏེ་མི་ལྟོག་པར་འདོད་པས་སོ། །འདོད་ཁམས་སུ་ཞེས་པ། གཟུགས་ན་ཆུང་ཆུང་སོགས་གནས་སྐབས་བཅུ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ན་བར་སྔོད་མེད་པས་སོ། །སྐྱོང་བར་དེས་མ་དེས་ཉེར་གཉིས་ནི། སྤྱིར་བསྟན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ལ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། དེས་བར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་སྐྱོང་འགྱུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྐྱོང་དེས་ཀྱི་ལས་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའམ་རབ་ཏུ་དང་པ་དྲག་པོའི་ཀུན་སློང་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་དང་། ཀུན་སློང་དེ་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཞིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་ཆུད་པར་ཅན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་དང་། སྨོན་ལམ་འདྲུག་ཆད་པར་ཅན་འགོག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གཉེད་བྱས་པ་སོགས་

དང་། དགེ་མི་དགེ་རྒྱུན་ཆགས་སྤུ་བྱས་པ་གང་ཞེག་ཡིན་པ་དང་། ཕ་མ་གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཞིང་བསམ་སྦྱིན་བ་གསུམ་སྟོང་དང་ལྡན་བས་དེ་སྐྱོང་བར་འོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་། ཞིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མཐོང་ཚོས་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བ་ཅན་གྱི་ལས་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཞིང་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་འཕྲུར་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟོན་སྟོན་པ་མ་ཐམ་པ་ཞེས་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་པ་འདི་ཕྱགས་པོའི་བུར་སྐྱེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་དགེ་འདུན་ལ་རྩོད་པ་བྱུང་བ་དེས་སློབ་སྦྱོལ་བས། དགེ་སློང་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་བཏོན་ནས་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱས་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཁོས་ཀེ་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱས་སོ་ཞེས་ཚིག་རྐུ་བ་སྨོས་མ་ཐག་བུད་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱར་བུད་མེད་དུ་སྐྱེས་སོ། །ཕྱིས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་དད་པར་བྱས་པས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་པ་ནི། སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀའི་ཉམ་རྣམ་པ་ལོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ཡོད་པ་དེས་མི་ཞེས་གིས་གླང་ལྟ་རྒྱུ་དེད་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཅི་བྱེད་དེས་པས་འབྲས་བུ་འཕྲིན་ཏོ་ཟེར་བ་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པས་དལ་ལ། འདིས་ཀྱང་འདི་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་བདག་ལྟ་བུ་སྐུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས། གླང་དེ་རྣམས་ནོར་གྱིས་ཉོས་ཏེ་བསམ་པ་དྲག་

པོས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལས་བཏང་བ་དང་། དེར་མཐོང་བའི་ཚོས་དེ་ལ་སྐྱེས་བའི་དབང་པོ་བྱང་ངོ་ཞེས་བྱགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་སོགས་སྡེའི་འདོད་ཆགས་དང་གཏན་དུ་བལ་བའི་ཕྱིར་སངས་མི་སྐྱེ་བ་ཡུལ་འཕོན་བུ་ལོན་ལྟང་བ་ལྟར་དེར་མྱོང་བ་ཙམ་གྱི་ལས་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་དེས་པ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་ཚོས་དེ་ལ་མྱོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ཞིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། འཕགས་པ་གང་དག་འགྲོ་བའི་སྨོན་ལམ་འཇུག་ལ་ཞུགས་ལྟང་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། དག་བཅོམ་གྱི་སྨོན་ལམ་འཇུག་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་པ་སྟེ། གང་ཟག་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཀེ། འགྲོ་བ་ལས་ལངས་བ་ནི་སེམས་མཚོག་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པས་མྱང་འདས་ལས་སླར་ལྡོག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། བྱམས་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཚོད་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ཕན་བའི་ལྷག་བསམ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བསོད་ནམས་ཚོད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བགོས་པ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་དང་བྲལ་བཅོམ་ལས་ལངས་བའི་རྒྱུད་ནི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་དང་། སྒོམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤང་བའི་གནས་གྱུར་གསར་བ་ཐོབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་ནི་གནས་འགྱུར་གསར་པ་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དུ་ལུས་སེམས་གང་གི་མྱོང་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་།

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

སོ། །དེས་ན་དེ་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་གྱི། མི་དགེའི་ལས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་པས་རྟག་སྟོན་མིན་ནོ། །དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་སེམས་གཡེང་བ་དང་། རྟག་པར་གཡེང་བ་ལ་སྐུ་བཞིར་བཤད་དེ་དེ་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པར་རྟོགས་སོ། །རྟག་པར་གཡེངས་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་འངང་རྟག་སྟོན་མིན་ནོ། །སྟོང་པ་དེ་སྐྱ་མི་སྣང་མིན་པའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྟག་པས་ལ་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། འདོད་ལྡ་རྟག་པ་ལའང་སྟོང་པ་ཡོད་ན་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་འབྱུང་བ་མ་སྟོམས་པས་སེམས་རྣམ་གཡེངས་ཡོད་ལ། ལས་དང་། འཇིགས་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། མྱ་ངན་གྱིས་གཡེངས་པ་རྣམས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ཐུགས་གཡེངས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འགྲོངས་པ། གསུང་འཛེར་བ། དབུ་སྐྱ་བ་མེད་དེ། ལས་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྟིང་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡང་གསུམ་ཚན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། ལུས་བག་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་པོ་གསུམ་ཞེས་དང་། སྐྱོན་ནམ་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། སྟེགས་ཞེས་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན། རིམ་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱ་གྱུ་བའི་ཞེས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ཞེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་སྐྱེ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་

ལས་དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་བཀའ་བསྩལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་མི་དགེ་བ་དང་། གཟུགས་དང་འདོད་པར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལས་མི་དགེ་བ་ནི་ཁྲད་མེད་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས། ལས་གནག་ལ་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འཕེན་པས་རྣམ་སྨིན་གནག་པ་དང་། གཟུགས་དགེ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། མ་འདྲེས་པས་ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་ཀུང་དཀར་བ་དང་། འདོད་དགེ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པས་ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་མི་འོང་འདྲེས་མར་འབྱུང་བས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོ་ནས་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དགར་ནག་འདྲེས་པ་མེད་དེ་འགལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་ན་མི་དགེ་འང་འདྲེས་མར་འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་འབྱུང་བས་སོ་ཟར་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདོད་པ་རང་སྣ་གཉིས་པོ་ཉིང་ཏེ་འཛིན་མེད་པས་དགེ་བ་གཉན་མེད་དུ་བྱ་མི་ནུས་ལ། མི་དགེ་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་གཅོད་ནུས་པས་དགེ་བ་དང་གདོན་མི་ཟ་བར་འདུ་བ་མིན་ལ། དགེ་བ་སྤྱོད་རྒྱང་བས་འདུའོ་གཟུགས་ལས་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བ། འདུན་མ་འདོད་པའི་འདུན་མ་སྟེ། བསམ་དཀར་སྨོན་གནག་གམ། བསམ་གནག་སྨོན་དཀར་ནོ། །འདོད་པའི་འདུན་མ་ལས་འདོད་དགེ་དང་གཟུགས་མེད་དགེ་བའང་དཀར་བར་བཤད་དོ། །བྱེ་སྨས་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་

དགེ་བ་དཀར་བར་མ་བཤད་ཟེར་ན། གང་ན་རྟམ་སྨིན་སྐྱེ་སྲིད་བར་སྲིད་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ལུས་སོགས་ལས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་ན། དེ་ལ་དེ་མེད་བས་སོ་ཟེར་ཡང་། འོན་ཀྱང་མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་མེད་དགེ་བའང་དཀར་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་རྟམ་སྨིན་གསུམ་པོ་དེ་སྲོང་ཞིང་ཟད་པར་བྱེད་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟམ་སྨིན་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་མི་འབྱིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀའང་མིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་དང་འདྲུག་པ་འགལ་བས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཟག་མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ལས་གསུམ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་བ་ཡི་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དེ་ཉི་ཟག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ་འདོད་པའི་སྲིག་པ་མི་དག་བའི་ཆོས་སྒོང་བས་སོ། །ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ནི་མིན་ཏེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཟད་བྱས་ཟིན་བས་སོ། །རྗེས་བཟོད་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་མིན་བས་སོ། །འདོད་ལས་ཆགས་བྲལ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགྲ་བའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེས་ཡུལ་ཅན་འདོད་ཉོན་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུབར་སྣང་བ་ན། དམིགས་ཡུལ་

དགེ་བའང་སྨོང་བ་དང་། འདོད་དགེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །བར་ཚད་མེད་ལམ་སྟ་མ་དག་ནི་འདོད་དགེའི་གཉེན་པོ་མིན་ཏེ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མ་སྤངས་པས་སོ། །འདིར་དེས་སྤང་རྟོགས་པའང་དོ་བོ་ཐོབ་པ་ཚད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྨོང་བ་མིན་ཏེ། ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་ཡང་འདོད་དགེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་དེ། མདོ་ལས་དགེ་སྨོང་དག་མིག་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་སྨོངས་ཤིག་དང་དེ་ལྟ་ན་མིག་དེ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགྲ་བ་མ་གཏོགས་སྟ་མ་དག་ནི་མིན་ཏེ། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དྲི་མ་ལྟག་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་དགེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་ཉོན་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ནག་པོ་ནི་ཐོབ་པ་ཚད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྨོང་བའི་ཕྱིར་སྟ་མ་དག་གིས་སྤང་དོ། །དེ་བཞིན་དཀར་པོ་ཟད་པའང་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྤང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཀར་པོ་གཟུགས་དགེའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལས་ཚགས་པ་བྱལ་བར་བྱེད་པའི་སྨོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགུ་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་བཞི་པོ་དེས་སོ། །གང་དག་གཟུགས་མེད་དཀར་པོའི་ལས་སུ་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དེ་བཞིའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཐ་མ་བཞི་ཡང་དཀར་པོ་ཟད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡང་སའོ་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན་འདིར་མི་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་གཞན་ནི་དམྱལ་བ་སྐྱང་འཚུང་གྱི་ལས་ནི་གནག་པ་དང་། འདོད་པའི་ལས་གཞན་སྐྱོང་འཚུང་འདྲེས་མ་སྐེ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་ཞེར། ཡང་གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་འདོད་པའི་ལས་ནི་གནག་ལ་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐོང་སྤང་ལས་གཞན་པ་སྐོམ་སྤང་ནི་དཀར་ནག་འདྲེས་མར་བཤད་ལ་གཞན་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །

ལྟ་པ་རྟེན་གྱིས་དབྱེ་བ། མདོ་ལས་ཐུབ་པའི་གསུམ་སྟེ། ཐུབ་པའི་ལུས་དང་། ཐུབ་པའི་དགུ་དང་། ཐུབ་པའི་ཡིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མི་སློབ་པའི་ལུས་དགུ་གི་ལས། སློང་བའི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡིད་ཉེད་ཐུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཐུབ་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཐུབ་པའི་ལུས་ཞེས་སོགས་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །སློབ་པ་དང་སོ་སྐྱེ་ནི་ཐུབ་པ་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མིན་པས་སོ། །སྒོམ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཉིད་ཐུབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་ཡང་དག་པར་བསྟོམ་ཐུབ་པས་སོ། །

དྲུག་པ་བྱེད་ལས་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལེགས་སྤྱད་གསུམ་པོ་དགེ་བ་བྱས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ནི། ཡང་མདོ་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་གཅད་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་ལུས་གཅད་བྱེད་སོགས་དང་། དུས་རེ་ཞིག་

དང་གཏན་དུ་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་མ་སྤོང་བས་སོ། །ཐུབ་གཙང་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་མི་སྐྱབ་བར་འདུག་པ་ལ་ཐུབ་པར་བཤད་པ་དང་། གཏན་སོགས་སུ་ཁྱེར་བྱེད་པ་ལགཅང་བྱེད་དུ་ལྟ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། བདུན་པ་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་པས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་གསུམ་དུ་འདོད་ལ། འོན་ཡིད་ལས་མི་དགེ་ཚོན་ཉེས་སྤྱད་ཡིན་ནམ་ཞེན་མིན་ཏེ། བརྟག་སེམས་དང་ལ་སོགས་པས་གཅོད་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམ་འཚེ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་ཐ་དད་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ལས་མིན་ཡང་ཉེས་སྤྱད་ཡིན་པས་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་སྟོན་པ་ན་རེ། ཆེད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་མདོ་ལས། བརྟབས་སེམས་སོགས་མ་གཏོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པས་ཡིད་ཀྱི་ལས་འགའ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པའང་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཞེར་ལ། བྱེ་སྨས་ལས་ཉོན་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས་བརྟབས་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོ་ནས་ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་འཇུག་པར་བཤད་པས་སོ། །ཟེར་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྡོག་ཆ་ལ་བསམ་རྫུས་ཏུ་མངོན་ནོ། །ཡང་དག་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་དག་མི་དགེ་གང་དུའང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚ་རོལ་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་བའི་བསམ་པ་མེད་པས་སོ། །ཟེར་ན། ཕན་

གཙོད་བྱེད་བའི་བསམ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །ཉེས་སྤྱད་ལས་བཟློག་ཏུ་དགེ་བ་དག་ནི་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་དངོས་དང་། ཚར་བྱང་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་དེ་དག་ལས་ཆེ་ལོང་ཙམ་ཞིག་བསྟེན་ནས་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གཉིས་པོའང་ཅི་རིགས་པར་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཆེ་ལོང་ཞེས་རགས་རིམ་ཙམ་བསྟས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེའང་ཅི་རིགས་པ་བསྟས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་བསྟས་པ་མིན་ཞེས་སོ། །གང་མ་བསྟས་ཞེན། རེ་ཞིག་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་གསུམ་སྨོར་མཇུག་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་པ་དང་། བརྡེག་པ་དང་། འཚེང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྔོག་གཅོད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་ཡིན་པས་མཚམས་མེད་ལྟའི་ཁྲག་འབྱིན་དང་། ཉེ་བ་ལྟའི་མཚོད་རྟེན་འཇིག་པའང་མ་བསྟས། ངག་གི་ལས་ཚྭང་བ་དག་ཀྱང་མ་བསྟས་ལ། ཡིད་ལས་ཁྲོ་སོགས་དགུ་དང་། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་དང་སེམས་པ་མི་དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བསྟས་སོ། །དེ་བཞིན་དགེ་ཕྱོགས་ལའང་ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་བདུན་གྱི་སྤྱོར་མཇུག་དང་། ལུས་དགེ་ཚང་མི་འཕྱང་བ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྤྱོང་བ་སོགས་དང་། སྤྱིན་མཆོད་ལ་སོགས་པ་དང་། ངག་གིས་ཀྱང་སྐྱན་སྨྲ་བསྟོད་པ་སོགས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སེམས་པ་དགེ་བ་དང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་སོགས་བཅུ་ཡང་མ་བསྟས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར། རྒྱུ། ངོ་བོ། རབ་དབྱེ་བཞི། དང་པོ། ལུས་ངག་གི་མྱ་དགེ་འདོད་ལོག་མ་གཏོགས་པ་དྲུག་ནི་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་རྣམ་རིག་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་དྲུག་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བརྩུག་ཀྱང་རང་ལ་ལས་ལམ་འབྱུང་བས་སོ། །འདོད་ལོག་གཅིག་ཐུ་ནི་རང་གིས་རིག་རིག་མིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལས་དེ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བརྩུག་ཀྱང་བདག་གིས་བདེ་བ་མི་སྐྱོང་བས་དངོས་གཞི་མི་རྟོགས་པས་སོ། །དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་དུས་ཤི་བ་སོགས་ཀྱང་ན་རིག་རིག་མིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་ཤི་ན་རིག་མིན་ཏོ་ནའོ། །སྟོང་བའི་ཚེ་དངོས་གཞི་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་དངོས་གཞི་ཞིའི་ཚེ་རིག་བྱེད་མེད་པས་སོ། །ཡིད་ལས་གསུམ་རིག་རིག་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་དགེ་བ་བདུན་ནི་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ནི་གཞན་ལས་ཆོད་པས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའོ། །བསམ་ཟག་གི་ཉོན་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུང་བདུན་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་ཙམ་ལ་རག་ལས་པས་རྣམ་རིག་མིན་པ་ཁོ་ནའོ།། ལས་བདུན་པོ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཏེ་སྡུང་བ་རྣམས་ནི་རིག་པར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ལུས་ངག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །སྡུང་བ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དག་པོའམ་རབ་དང་དག་པོས་བྱེད་ན་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དུ་འགྱུར་བ་འམ་ཀུན་སྐྱོང་ཞན་ན་རིག་མིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་མཇུག་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་དེས་པར་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་དུ་

ནི་འགྲུར་བའམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྨོན་བ་ལས་བཟློག་ཏུ་ནི་ལས་ཀྱི་མཇུག་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཡང་ན། གལ་ཏེ་ལས་ལམ་བྱས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོར་སྨོད་ན་རིག་བྱེད་དུའང་འགྱུར་ལ། མི་སྨོད་ན་རིག་མིན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་སོ། །སྨོར་དངོས་མཇུག་གི་ཁྱད་པར་ནི། འགའ་ཞིག་སྨོག་ཚགས་གསོད་འདོད་ནས་ཁྱེ་སོགས་ལས་ལང་ས་ཏེ། སྨོག་ཚགས་དེའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་སོགས་ནས་མཚོན་བྱང་ཏེ་ལན་གཅིག་གམ་གཉིས་བསྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་སུ་སྨོག་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་སྨོར་བ་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་གིས་སྨོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་རིག་རིག་མིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། བག་ས་བ་བཀུ་བ་དང་། འཁྲུད་པ་དང་། ཤ་འཚོས་པ་དང་། ཟ་བ་དང་། སྐྲེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་དག་ནི་མཇུག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པས་འགྲོ་བ་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱབས་སེམས་སོགས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་གཞིར་གྱུར་པས་སྨོར་མཇུག་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གསད་བྱ་འཆི་སྲིད་ལ་གནས་དུས་ཀྱི་གསོད་ཥའི་རིག་རིག་མིན་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ནམ། ཤི་ཟིན་པ་དེའི་ཚེ་རིག་རིག་མིན་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞིས་ཀ་ལྟན་དུ་ཤི་བ་ལ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་ཐལ་ལ། གཞིས་པ་ལྟར་ན་བསྟན་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་སྨོག་གཅོད་པ་དེ། དངོས་མིན་པར་ཐལ་ཟེར་ན། སྨོག་གཅོད་ཅེས་པ་སྨོར་འབྲས་ལས་ལམ་དངོས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འདོད་པས་ཤི་བའི་གནས་

སྐབས་ཀྱི་རིགཔ་རིགཔ་མིན་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །འོན་བསལ་བཅོས་ལས། སྔོག་བཅད་ལ་སྦྱོར་བ་མ་འགག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཇུག་ལ་སྦྱོར་སྐར་གསུངས་སོ་ཟེར། སྒོག་དབོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ན། རང་འདོད་དང་འགལ་ཏེ་ཁྱེད་ཤི་ཟིན་ལས་ལམ་དུ་འདོད་པ་ལ། དེའི་ཚེ་སྔོག་གཅོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་འགག་པས་སོ་ཟེར། བྱེ་སྐྱས། དངོས་ལ་སྦྱོར་སྐར་གསུངས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་། འོན་དེའི་ཚེ་རིགཔ་བྱེད་ལས་ལམ་དངོས་སུ་མི་འཐུར་ཏེ། ཤི་ཟིན་པ་ལ་རིགཔ་བྱེད་དེས་གསོད་མི་ནུས་པས་སོ་ཟེར། བྱེ་སྐྱས། དེ་ལྟར་ན་རིགཔ་མིན་ལའང་མཚུངས་ཟེར། དེས་ན་དེའི་ཚེ་མི་ནུས་ཀྱང་རིགཔ་མིན་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་པ་ལྟར་རིགཔ་བྱེད་ཀྱང་དེ་འདྲའོ། །དེས་ན་ཤི་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བྱས་ན་དངོས་ལ་སྦྱོར་སྐར་དང་། འཆི་བ་ལ་བྱས་ན་མཇུག་ལ་སྦྱོར་སྐར་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །ལས་ལམ་གཞན་གྱི་སྦྱོར་མཇུག་གཞན་གྱི་དངོས་སུ་སོང་བའང་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་བསད་ཕྱིར་གཞན་ཆོར་འཕྲོག་པ་དང་། དེའི་ཚུང་མ་ལ་ཉལ་བོ་བྱེད་པ་དང་། རྟུན་སྐྱ་བསོགས་ལྟ་བུའོ། །

གཞིས་པ་གང་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། གང་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་གཞིས། དང་པོ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་རྣ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀ་སོགས་ལ་སྡེད་ནས་གསོད་པ་ལ་ཆགས་པས་དང་། མ་ཁོན་གྱི་གསོད་པ་སྟང་བས་དང་། གཏི་མུག་མཆོད་སྤྱིན་བྱེད་སོགས་ལོག་པའི་ལམ་གྱིས་གསོད་པ་སོགས་སོ། །གཞན་ལས་གཏི་མུག་ནི། བསྐྱེ

བཅོས་བཏབ་བ་དང་། ལོག་ལྟས་བསྒྲང་བའོ། །བརྒྱབས་སེམས་ཁོ་རང་ཀུན་སློང་ཡིན་བས་རྩ་བ་གསུམ་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱམ་ན། ཚགས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་མཇུག་ཐོག་ལས་བྱུང་ཕྱིར་བརྒྱབས་སེམས་སོགས་གསུམ་པོའང་ཚགས་སོགས་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་དངོས་གཞི་དང་སྡུག་བ་དང་མཇུག་བཅས་རྣམས་ནི་ཚགས་སྟང་ཀྱི་སྡུག་མེད་ལས་སྐྱེས་པའོ། །གསོད་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་ཚོགས་རྫབ་པོ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་འདོར་བ་དང་རྫབ་སེམས་མོད་དུ་གྱུར་པས་ཞེས་སྟང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ལོག་གཡེམ་དང་བརྒྱབས་སེམས་དང་མ་བྱིན་ལེན་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་ཡི་ནི་རྩོལ་བར་བྱེད་ལ། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཀྱི་སྡུག་གིས་རྩོལ་བར་བྱེད་དོ། །ལྟག་མ་རྫུན་ཕྲ་མ་དག་འཚལ་རྣམས་ཆགས་སོགས་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་རྩོལ་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཞེས་སྟང་གིས་རྩོལ་བ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི། གསོད་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ། ཚགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ནི་རིགས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི་མིང་དང་། གཟུགས་ཉེ་ཕྲང་པོ་ལྟ་ཚར་ལ་སྐྱར་བ་འདེའབས་པས་སོ། །རྫུན་སོགས་ཀྱི་གཞི་ནི་དགེ་ཡིན་ལ་དགེ་མིང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཚོག་རྫུབ་ཀྱི་གཞི་སེམས་ཅན་པ་ལྟར་རྫུན་སོགས་གསུམ་གྱིའང་ཡིན་ལ། གསུམ་གྱི་གཞི་མིང་ཡིན་པ་ལྟར་ཚོག་རྫུབ་ཀྱིའང་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ཐན་ཚུན་མཚོན་པའོ། །འདིར་གཞི་སྣ་རྣམ་ཐམ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཤར་བྱང་དངོས་གཞི་ཐོག་མི་ཐོག་དབྱུང་བ་ནི། རང་གསང་བྱའི་སྣ་དང་ངམ། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ་སྐྱོར་བས་རེག་གི་ལས་ལམ་དངོས་དང་མཐུག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། གསང་བྱ་མ་ཤི་བར་སྐོག་གཅོད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་འབྱུང་ལ། ཤི་བ་ན་གསོད་པ་བོའང་ཤི་སྟེ། སྐྱོར་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་སྐོག་ཚད་ཆོ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ལས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ལུས་གཞན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་ཏེ་གྲོས་མཐུན་པས་དམག་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་ལིངས་ལ་སོགས་པར་གསོད་སོགས་ཀྱི་དོན། གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱོར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་ལས་བྱེད་པ་ཉོ་བཞིན་ལས་དངོས་དང་ལྡན་ནོ། །གསོ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་མི་གསོད་སྙམ་ན་སྔོག་པ་མི་འབྱུང་གསུངས་ལ། གསོད་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་དོན་གཅིག་ཀྱང་ཞུགས་ན་འབྱུང་དོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི་མི་དགེ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བླངས་པ་དགེ་བ་ཤུགས་ལས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ། ངག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྐོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག་གསུམ་གྱི་དངོས་པོའི། སྐོག་གཅོད་པ་ནི། འདི་གསོད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་གསོད་འདོད་དང་གཞན་མ་ནོར་བར་ནི། རང་ལས་གཞན་པ་བསད་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ། །གཅིར་བུ་བས་བསྐོག་པར་མ་བསམ་ཀྱང་མེ་ལ་རེག་

ན་འཚོག་པ་ལྟར། ཤང་འོག་ཏུ་སྲོག་ཆགས་ཤི་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མེད་པར་ཤིང་སོགས་བཅད་པ་སྲོག་གཅོད་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་སེལ་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ནད་པ་ལ་དཔྱད་ཅེས་པ་སོགས་དང་། ནོར་བ་དང་། རང་བསད་པ་ལ་སྨྲོས་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དངོས་མེད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་གང་ཡིན་ཅུང་གསོད་དོ་སྙམ་ནས་བསད་ན་འང་དངོས་འོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་བརྟང་གི་ནོར་མཐུའམ་དབང་གིས་འཕྲོག་པ་དང་མ་ཚོར་བ་འཇབ་བུས་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྫས་མངོན་གྱུར་ལ་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་ཕན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡང་བསམ་བཞིན་མནོར་བ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིར་དང་མཚོད་རྟེན་གྱི་དགོར་དང་ཤི་བའི་རྫས་ཀྱང་། ཡུལ་བདག་དང་དགོར་སྐྱང་དང་། ཉེ་དུམ་དགེ་འདུན་གྱིས་བདག་བྱས་པས་མ་བྱིན་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ། བསྒྲིད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་རྣམ་པ་བཞིར། འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡིས་ལོག་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། བསྒྲིད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་ལག་མིན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མིན་པར་བསྒྲིད་པའོ། །དང་པོ་གཞན་གྱིས་བརྟང་བའི་བུད་མེད་རྣམས་དང་། མ་དང་བུ་མོ་དང་། ཕ་མ་དང་བདུན་བརྒྱད་དུ་འབེལ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གྱི་བདག་པོས་བརྟང་བ་དང་། གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་གང་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཡིས་དང་། བྱིན་པ་མེད་ན་ཕ་མ་དང་མིང་པོ་སོགས་དང་། སྲུང་

བ་གཞན་མེད་ན་ཐ་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་ངོ་། །དེན་ཉེ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ནིང་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱང་བགྲོད་བྱ་མིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཁ་བཤད་ལམ་སོགས་རྣའི་སྐོ་གཞན་དུ་རྩེ་ལ་བའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་རྒྱང་མ་ཡིན་ཀྱང་འདོད་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ན་གཞན་དུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ། །ཚོད་ནི་ལྟ་ལས་ལྟག་པའང་བསྟུབ་ལས་བཤད་དེ་དུས་མིན་པ་བསྟུས་ཀྱང་རུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་སྟོང་བཅས་དང་། མངོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པའི་སྐལ་བཞིར་བཟུང་ཅན་དང་། སྡབ་མོ་སོགས་དང་། མཚོད་རྟེན་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཕ་མ། སློབ་དཔོན། བླ་མ། དགེ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་དྲུང་རང་གི་རྒྱང་མའང་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་སྨྲ་མ་དང་། ནུ་ཞོ་འཐུང་བ་དང་། ནད་སྐྱེ་མི་རུང་བས་ཟེབས་པ། སྐ་བན། ཡིད་མི་བདེ། ཉེན་པར་བསྟེན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྐྱེའོ། །འདི་ཡང་བསམ་པ་དང་མ་ནོར་བར་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟུན་ཐུ་མཚོག་རྟུབ་ངག་འཕྲལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བདེན་རྟུན་གྱི་ཐ་སྙད་བསྟུན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟུན་ཚོག་ནི་སྐྱེ་རངཀོས་དོན་སྐྱ་བགང་ཡིན་པ་ལ་ཐ་ཙོལ་པོ་འདུ་ཤེས་གཞན་དུ་བསྟུར་བའི་བསམ་པས་མི་བདེན་པ་སྐྱས་པའི་ཚོག་དང་དོན་བརྟ་འཐད་ནས་མངོན་པ་ར་གྱེ་བ་འོ། །འདིར་ཡང་བསམ་པ་དང་མ་ནོར་བར་སྐྱར་རོ། །ཚོག་དོན་མངོན་པར་གོ་བ་ཐ་སྙད་སོགས་ལའང་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། འོན་བརྒྱད་ཚན་བརྒྱད་བའི་མདོ་ལས་འཕགས་དང་འཕགས་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ། མཐོང་ཐོས་རྟོགས་རྣམ་ཤེས་དང་བཞི་ལས། མཐོང་སོགས་ལ་མ་མཐོང་བར་སྣང་བ་སོགས་བཞི་དང་། མ་མཐོང་བ་སོགས་ལ་མཐོང་སོགས་སྣང་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་བྱིས་བའི་ཐ་སྙད་དེ་རྣམ་དུ་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་ཐོས་སོགས་དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ལ་སོགས་བར་སྣང་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་འཕགས་བའི་ཐ་སྙད་དེ་བདེན་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་མྱོང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བ་དང་། སྣ་ལྟེ་ལུས་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་མ་དྲེ་རེ་རེ་གསུམ་མ་སྨྲིའ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་རྣམ་སྨིན་མི་འཕྱེན་པར་ཤི་བ་འདུ་བར་ནུས་པ་ཚུང་བས་རྟོགས་པར་བཤད་དེ། རྟོགས་སྐྱས་ནི་ཤི་བའང་འདྲེན་པས་སོ་ཞེར། ཁ་ཅིག་ནི་རྟོ་ལྟར་དེ་གསུམ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་འདྲུག་པས་སོ་ཞེར། དེ་ཡང་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་མ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཡུལ་དྲུག་དང་། དབང་པོ་དང་སྐྱེ་ཏེ་གསུངས་ནས་རྟེས་སུ་མཐོང་རྟོགས་སོགས་བཞི་གསུངས་པ་ལ། མིག་རྟ་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་རང་མིང་གིས་བསྟན་པས་ལྷག་མ་དོན་གྱིས་གོའོ་ཞེར། འདྲུན་བཟང་ནི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ལ་རྟོགས་

པར་བཞག་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཡུལ་ལྟ་དབང་ལྟ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་ཏེ་དྲུག་ཚར་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་ནས་ཡུལ་དྲུག་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བསྟོམ་པའི་རྣལ་མངོན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཆད་པ་མདོའི་དོན་ཡིན་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས། མིག་གིས་མཐོང་། རྣ་བས་ཐོས་སམ་པ་རོལ་ལས་འོང་བ་གཉིས་ཐོས་པ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་པ་རྟོགས་པ། འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྣོམ་སྟོངས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཟེར། གལ་ཏེ་སྐོག་གཅོད་ལུས་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེན་མིན་ཏེ། དྲང་སྲོང་ཁྲོས་པའི་ཡིད་དང་། གཞན་བསྒོས་ངག་གིས་གསོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པའི་ལུས་བརྟལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསོ་སྦྱོང་ལྟ་བུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིན་ཤེས་བཞིན་མི་མཐོལ་ན་ཡིད་རྟུན་ཞེས་བྱེ་སྨྲས་ཟེར། སྨྲ་བ་དཔོན་གྱིས་ཡིད་ཁྲོས་པས་དང་། གསོ་སྦྱོང་གི་རྟུན་གཉིས་ལ་རིག་བྱེད་མེད་ན་རིག་མིན་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདོད་པའི་རིག་མིན་རིག་བྱེད་དེ་ལ་དེས་པར་ལྟོས་པས་སོ་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ཁྲོས་པ་ལ་རང་ལ་གཡོ་བ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བའི་མི་མིན་སོགས་ཀྱི་ལུས་ལས་དང་། གསོ་སྦྱོང་དུས་ཅང་མི་སྨྲ་བས་དག་པར་གོ་བའི་རིག་བྱེད་དག་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དེའོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་འདོད་པའི་རིག་མིན་ཐམས་ཅད་རིག་བྱེད་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྟ་སྟེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཚེ་རིག་བྱེད་མེད་

ཀུང་སོང་སྟོམ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། དག་གིས་སྲོག་བཅད་པ་དང་། ལུས་བརྟས་རྫུན་ཀུང་དངོས་གཞི་ལུས་དག་གི་ལས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། ཐུ་མ་ཐ་རོལ་དག་མི་མཛའ་བར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཚོག་སྨྲ་བའོ། །དེ་ལ་བདེན་པར་བརྗོད་ན་ཐ་མལ་ཙམ་དང་། མི་བདེན་བརྗོད་ན་རྫུན་དང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཚིག་རྫུབ་པོ་ནི་མི་སྨན་པ་བརྗོད་པའོ། །

བཞི་པ་ལ། འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་རྫུན་སོགས་ཀུན་ནི་ཀུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལོག་སྟ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། གཞན་ནི་དག་རྫུན་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚིག་གང་ཡིན་པའོ། །དབེར་ན་དགེ་སློང་ལོག་འཚོ་ཅན་ཁ་བསགས་སྨྲ་བ་དང་། ཚགས་པས་སྨྲ་དང་། གཞན་མགུ་ཕྱིར་རྨི་ས་གང་མཐན་དག་ཀྱལ་ཚིག་འདོན་པ་བཞིན་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཞེན་ནས་དེའི་བསྟན་བཅོས་བཀྲ་བ་ཁ་ཅིག་བྱེད་པ་དང་འདྲ་འཇིའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ལ། བརྟག་སེམས། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་གསུམ། དང་པོ། བརྟག་སེམས་ནི་ཐ་རོལ་པོའི་དེ་བདག་གི་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཅི་མར་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཤིན་ནས། མཐུའམ། འཇབ་བུའམ་གཞན་གྱི་ཡང་རྟག་སྟེ་ལོག་པ་མི་རིགས་

པས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པའོ། །སྒོ་བ་དོོན་གཞན་ནི་འདོད་པ་ན་སྒོད་པའི་སྐེད་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུབས་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས། སྒྲིབ་པ་ལྟ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། འདོད་པའི་ཚ་ཏུ་བརྟུབ་སེམས་བསྟན་པས་སོ་གཅིག་དེ་ལྟར་འཁོར་བསྐྱོར་དང་སྐྱེ་མི་སྐན་ནའང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་འདོད་སྐེད་ཐམས་ཅད་བརྟུབ་སེམས་ཡིན་ཡང་དེའི་ཕྱི་བྱག་ཡོག་པས་གཞན་ནོར་ལ་ཆགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ལམ་ཡིན་གྱི་བརྟུབ་སེམས་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ་འདིར་ཉེས་སྤྱད་ཆེ་ལོང་བསྟུས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། གནོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྡུང་བ་སྟེ་གནོད་པར་ཞུགས་པའོ། །

གསུམ་པ། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་འཕགས་གསུམ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའང་ལོག་ལྟ་ཡིན་མོད་འདིར་ཚིག་བཅད་དུ་མཚོན་པའིོད་དུ་བོ་སྐོས་པའོ་ཟེར་རོ། །

བཞི་པ་རབ་དབྱེ་ལ། ལས་དང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། དགེ་རྩ་གཅོད་མི་གཅོད་ཀྱི་དབྱེ་བ། ལས་དུ་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་སྐིད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ། ཁམས་གང་ན་ཡོད་དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་ལས། དང་པོ། མི་དགེ་བརྩུར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་མིན་ཏེ་དེ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་

གྱི་སེམས་བ་འཇུག་པས་སོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་ཏེ་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཀུན་སྤྱོང་གི་སེམས་པའང་བདུན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཕྱིར་ལམ་ཀྱང་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་བརྟུབས་སེམས་མེད་སོགས་དགེ་བཅུ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོན་མཇུག་ནི་དངོས་དེའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་འདིར་ཆེ་ལོང་བསྟས་པའི་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། །མདོ་སྡེ་བ་སོགས་བརྟུབས་སེམས་ལས་སུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། བདེ་འགྲོ་དང་དན་འགྲོའི་ལས་དང་ལམ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་ཐན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་འཇིན་རྒྱས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེས་དགེ་བ་གཅོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། མེད་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་དོ། །འོན་བསྟན་བཅོས་ལས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེན། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་ན་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྤྲོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཟེར་ན། དེ་ལོག་ལྟས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ནས་བསླངས་ལ་དེས་གཅོད་པས་དངོས་སུ་མེས་བསྟེགས་ཀྱང་ཆོམ་རྐུན་པས་གོང་བསྟེག་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གང་གཅོད་པ་དང་། གང་གིས་གཅོད་པ། ཇི་ལྟར་གཅོད་པ། རྟེན་

གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཅོད་པ།　བཅད་པའི་ངོ་བོ། སྒྲུབ་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་དང་དྲྭ་ལས།　།དངོས། གཅད་བྱ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི་དགེ་བ་གཅོད་པའི་ཡོགཡུ་ཅན་ལ་ཁམས་གོང་མའི་དགེ་བ་མི་ལྡན་པས་དང་། འདོད་པའི་སྦྱོར་དགེ་ནི་ཡོག་ལྡུང་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཉམས་པས་སོ། །འོན་གང་ཁས་པ་ལས་བསམ་བཞིན་ཐ་མ་བསད་ནས་ལས་འབྲས་མེད་ཅེས་ཡོག་པར་ལྡུ་ཞིང་འགྱོད་པ་རྩུང་ཟད་མི་སྐྱེ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་འདིས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་རྒྱུད་དེ་དེའི་སྟོང་མིན་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐག་བསྲིང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ། གཅོད་བྱེད་ནི་ལེགས་སྦྱངས་ཉེས་སྦྱངས་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་འདེབས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པས་གཅོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཟག་བཅས་སྤྱག་ཀུན་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐལ་མཉམ་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་གཅོད་ཀྱི་ཟག་མེད་འགོག་ལམ་དང་། སྐལ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་མིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མིན་ནོ་ཟེར། བྱེ་སྨོས་སྐལ་མཉམ་མི་མཉམ་ཁམས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཡོག་ལྡུ་དེ་ཀུན་ཀྱིས་གཅོད་ཟེར། ཀུན་འདི་ཐམས་ཅད་ཚང་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །

གསུམ་པ་རྗེམ་གྱིས་ཞེས་པས་བསྟན། ཁ་ཅིག་དགེ་རྩ་དགྱུ་ཅིག་ཆར་གཅོད་

དེ། བདེན་པ་མཐོང་ན་མཐོང་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེ་སོགས་དགུ་ཅིག་ཆར་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་སྐོམ་སྤང་བཞིན་ཆེ་ཆུང་དགུས་དགེ་རྩ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤོང་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་ལས། ཐུ་མོ་ནི་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་འདོར་བ་སྟེ། དེ་མེད་པས་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལེགས་པར་དྲང་བར་འཚུར་རོ། །

བཞི་པ། མྱ་ངའི་ནང་ཁོན་ཉིད་དུ། རྟེན་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱིས་གཅོད་དོ།། ངན་སོང་ནི་དགེ་སྙིག་གི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པས་ལྟུ་ལས་འབྲས་མངོན་གྱུར་དང་། སྐྱ་མི་སྐྱན་ན་སྙིག་སེམས་དེ་འདྲ་མེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་འཛམ་གླིང་ཁོ་ནར་གཅོད་ཅེས་མ་ངེས་ཏེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ལྡན་གླིང་ལའང་འདྲ་བར་བཤད་པས་སོ་ཟེར། བསམ་པ་གཡོ་ཕྱིར་སྙེད་པ་སྐྱེད་པས་མིན་ལ་སྙིག་སེམས་བརྟན་པ་དང་། སྙིག་པ་འཆབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟུ་བ་སྐྱེད་པས་སོ། །ཟན་མ་སོགས་ནི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པས་མིན་ནོ། །ལྟུ་པ་བཅད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་དགེ་ཚོགས་དང་མི་ལྡན་ཞིང་མ་ཚོགས་པ་སྐྱེས་པའོ། །

དྲུག་པ་མཚམས་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པའམ་ཡང་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་ཡང་དག་ལྟ་བས་སོ། །གང་དག་མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དེ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་མཚམས་སྐྱར་བ་མིན་ཏེ། མདོ་ལས་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་མཚོང་ཚོས་ཁོ་ནས་མཚམས་སྐྱོར་བའི་སྐལ་བ་མི་ལྡན་ལ། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའམ་དེ་ནས་འཕོས་ཚེ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་སྐལ་

མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡི་སྟོང་བས་ཀྱིས་གཅོད་པ་འཆི་བ་ན་མཚམས་སྦྱོར་ལ། གཞན་གྱི་སྒྲའི་སྟོང་གིས་གཅོད་པ་སྐྱེ་བ་ནའོ། །དེ་བཞིན་ར་ཐི་རྟོག་གེའི་སྟོང་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྟོང་ཀྱིས་གཅོད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བསམ་པ་ཉམས་པས་དགེ་རྩ་བཅད་པ་ཚེ་འདིར་དང་། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ཉམས་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནའོ། །དེ་ཡང་བསམ་པ་ནི་ཡོག་ལྟ་མངོན་གྱུར་དང་། སྦྱོར་བ་མཚམས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཡོག་ལྟ་དང་མཚམས་མེད་ཀྱིས་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རང་གཞན་གྱི་སྟོང་ཀྱིས་ཉམས་པ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་། ཡོག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ལ་མྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་འོད་སྲུང་རྟོགས་བྱེད་སོགས་སྟོན་པ་དྲུག གཉིས་པ་མ་སྐྱེས་དག། གསུམ་པ་ལྟས་བྱེན། བཞི་པ་གཞན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལས་དུ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་ཚུལ་ནི། མི་དགེ་བའི་གཅིག་ནས་བརྒྱུ་ཀྱི་བར་དག་དང་སེམས་པ་ཅིག་ཆར་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་གི་དག་དང་བཟུང་དང་སེམས་པ་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་གཅིག་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྟོག་གཅོད་སོགས་ལས་གཞན་མེད་བར་བརྟབས་སེམས་སོགས་སེམས་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་བའམ། སེམས་པ་དགེ་འམ་མ་སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་འདོད་ཡོག་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལས་གང་རུང་བྱེད་ནའོ། །

གཉིས་གཅོད་སེམས་ལྡན་པས་སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་ནའོ། །གསུམ་གཅོད་སེམས་ལྡན་པས་དུས་ཅིག་ཆར་གཞན་གྱི་སྟོག་ཚགས་འཕྲོག་ཅིང་གསོད་པའམ་

བརྟན་གས་སེམས་མངོན་གྱུར་གྱིས་སྨོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གཞན་ལ་བཅོལ་ནའོ། །བཞི་དང་ལྡན་འཚུང་གནོད་སེམས་དང་བརྟན་སེམས་གང་རུང་གིས། དབྱེ་སེམས་ལྡན་བས་ཇུན་ནམ་ཚོག་རྩྭ་སྣུ་བའམ། བརྟན་སེམས་སོགས་གང་རུང་ལྡན་བས་སྨོག་གཅོད་སོགས་ལས་གསུམ་གཞན་ལ་བཅོལ་བའོ། །དེ་བཞིན་ལྟ་དུག་བདུན་དང་ལྡན་འཚུང་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་ནི་རང་བརྟན་སེམས་སོགས་གང་རུང་མངོན་དུ་གྱུར་བས། ལུས་ངག་གི་དུག་གཞན་ལ་བཅོལ་ནས་འདོད་ལོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་བའོ། །སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཚོགཟུགས་ཅན་དུག་གང་རུང་བཅོལ་བས་རྟོགས་ན་གཅིག་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་སྨོག་གཅོད་པའམ། བརྟན་སེམས་ཀྱིས་མ་བྱིན་ལེན་ནམ། ལོག་གཡེམ་མམ། ཚོག་ཀུལ་བ་སྨྲ་ན་གཉིས། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་གིས་རང་ལོག་པར་གཡེམ་ནས་དུག་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འགྲུབ་ན་བཟུང་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་གཉིས་དང་། གསུམ་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་པས་དགུ་དང་བཅུ་དང་མིན་ནོ། །དགེ་བ་ནི་བཅུ་ཡི་བར་དགུ་དང་། སེམས་པ་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྒོར་བཏང་ལ། དམིགས་བསལ། ལས་ལམ་གཅིག་དུ་དང་། བཟུང་དང་ལྡ་དང་མིན་ཏེ། དགེ་བ་གཅིག་དང་ལྡན་ཅིག་པ་མེད་པའི་སེམས་པ་དགེ་བ་ལ་བརྟན་སེམས་མེད་པ་དང་། གནོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་མི་འབྱལ་བ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་དང་ལྡན་འབྱུང་སྐྲ་ལྟའི་ཤེས་པ་དགེ་བ་

ལ་གནས་ཚེ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། སྐོ་ལྔའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་བློ་ལྔ་མིན་ཞེས་བསྟན། དེ་དག་ལ་ཡང་དག་ལྔ་བ་མེད་ལ། དགེ་བ་ཡིན་པས་གནོད་བརླབ་མེད་པ་གཉིས་དེས་བར་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཅེས་སྨོས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ཡོད་པས་སྨོང་བདུན་ཡོད་བར་བསམ་པའོ། །

གསུམ་ནི་ཡང་དག་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིད་ཤེས་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཡིད་དགེ་གསུམ་འབྱལ་མི་སྲིད་པས་སོ། །བཞི་དང་ལྔན་འབྱུང་ནི་སེམས་མེ་དགེའམ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྟོམ་པ་ལེན་པ་ན་སྟེ་སྨོང་བཞི་འབྱུང་བས་སོ། །ལྔ་དང་ལྔན་འབྱུང་མེད་དེ། སེམས་དགེ་ལ་གནས་པས་དེ་ལེན་ན་བདུན་ནམ་དྲུག་དང་། དགེ་སྨོང་ནི་སྨོང་བདུན་ཡིན་པས་སོ། །དྲུག་དང་ལྔན་འབྱུང་ནི་མིག་སོགས་ཤེས་པ་ལྔ་དགེ་བར་གནས་པས། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་བསྙེན་ལེན་ན་བརྒྱབ་གཅོད་མེད་པ་གཉིས་དང་སྨོང་བཞིའོ། །བདུན་ནི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བས་དེ་ལེན་ནའམ། ཡང་ན་སེམས་མི་དགེའམ། ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་དགེ་སྨོང་སྟོམ་པ་ལེན་ནའོ། །བརྒྱད་ལྔན་མེད་དེ། སྨོང་བདུན་སེམས་གསུམ་གང་རུང་གིས་ལེན་ཀྱང་དེ་མི་སྲིད་པས་སོ། ། དགུ་ནི་སྐོ་ལྔའི་ཤེས་པ་དགེ་བར་གནས་པས་དགེ་སྨོང་གི་སྟོམ་པ་ལེན་ནའམ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དགེ་སྨོང་སྟོམ་པ་

ལེན་ན་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ནའོ། །བཟུང་བ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་མ་གཏོགས་བསམ་ཟག་གི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྡོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དགེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གང་རྟོང་ལེན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡ་ལེན་པ་ན། གཅིག་དང་ལྡ་དང་། བརྒྱད་དང་ཡང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་བར་མའི་དགེ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཁམས་གང་ཡོད་ལྡན་ཚུལ་མི་དགེ་བཟུང་ལས་དམྱལ་བ་ནུ་ཉི་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་སྟགས་འདོན་པས་ཀྱལ་པ་དང་། མི་སྐྱན་བརྗོད་པས་ཚོགས་རྒྱབ་དང་། གཅོད་སེམས་གསུམ་ནི་ལྡན་པ་དང་མངོན་འགྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྲོ་ནས་ཡོད་པས་སོ། །གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པས་དང་། ཡིད་འོངས་པོ་མེད་པས་བརྣབ་སེམས་དང་། ལས་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ལོག་ལྟ་ལྡ་ལྡན་པས་ཡོད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་མིན་ཏེ། ལས་མ་ཟད་ན་བསད་ཀྱང་མི་འཆི་ལ། རྟ་སོང་བྱད་མེད་ཡོངས་བཟུང་མེད་ཅིང་བདེ་སྐབས་མེད་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྙིང་དུ་མི་སྡུག་ཅིང་རྟག་ཏུ་ཟིན་པས་སྡོག་ཏོད་མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག རྫུན་ཟྭ་མ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་མེད་པས་སོ། །སྨྲ་མི་སྐྱན་ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྡན་པས་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་

གྱུར་མེད་དེ། རྟག་བརྟུང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་འཇམ་པ་དང་། མནར་སེམས་མེད་པ་དང་། སྟོག་པའི་སེམས་མིན་པས་སོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ལེན་པས་བདུན་པ་ངག་འཁྱལ་ནི་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་སྒྲས་ལྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་བསྟུལ། རྒྱུད་འཇམ་པ་དང་། ཚེ་དེས་པ་དང་། རྟག་སོགས་བརྟུང་བ་མེད་པ་དང་། མ་སོགས་བགྲོད་བྱ་མིན་ན་དཔག་བསམ་ཤིང་གིས་མི་སྒྲིབ་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཞན་མེད་དོ། །དམྱལ་བ་དང་སྒྲ་མི་སྙན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པ་ཞན་ནུ་མི་དགེ་བར་སྣང་མངོན་ལྟན་ལས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཡོད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་ནི། ཁམས་དང་ས་ཐམས་ཅད་ན། རྣེད་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་རྣེད་པས་སྟོང་བ་བདུན་ཡོད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་ནི་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་འཕགས་པ་ལ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་སྟོང་བདུན་འདས་འོང་གི་ཐོག་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་འོང་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོང་བདུན་གྱི་ཐོག་པ་དང་ལྟན་གྱི་མངོན་གྱུར་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སེམས་མེད་པས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟག་མར་བྱས་པའི་ཁམས་ཀུན་ནུ། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། དམིགས་བསལ། དམྱལ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ན་སྟོམ་

བས་བསྟས་པ་མེད་ཀྱང་བར་མས་བསྟས་པ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ན་བསམ་ཟག་གི་བསྟས་པ་ཡོད་ལ། མི་རྟམས་ལ་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་བར་མས་བསྟས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་འདོད་ལྟ་ལ་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་བར་མས་བསྟས་པ་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་སྟོང་བའི་སེམས་ལ་འཇོག་དགོས་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པ་ཙམ་དགེ་བ་ཡིན་ན་རྟོ་ཡི་དུམ་བུ་ཡང་དགེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །

ལྟ་བ་འབྲས་བུ་འཕྱིན་ཚུལ་ནི། མི་དགེ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་པོ་དང་། ཚུལ་མཐུན་དང་། རྟམ་སྨིན་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འཕྱིན་པར་འདོད་དེ། མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་ཆེ་འཕྲིང་ཆུང་གིས་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བསྟེ། མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པ་དང་། གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དེ་དག་གི་རྟམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་ཀུན་བརྟེན་ཏེ་སྟོང་པ། གོམས་བྱས་ནི་དངོས། ལན་མང་ནི་མཐུག་སྟེ། དེ་གསུམ་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཆེ། གཉིས་ཚང་འཕྲིང་། གཅིག་ཆུང་ངུ་ཞེས་བཤད་ལ། ལས་གང་གས་པ་ལས། ཆེན་པོ་ཀུན་བརྟེན་དང་། གོམས་པ་དང་ལན་མང་བྱས་སོགས་གསུངས་པ་ཀུན་དཀྱིས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དེར་ཆུང་ངུས་ཡི་དྭགས་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཆུང་ངུས་དུད་འགྲོར་གསུངས། ཆུ་མཐུན་ལ་བྱེད་པ་ཆུ་མཐུན་ནི་མི་དགེ་བ་དེ་ལ་གོམས་ལངས་ཅན་དང་། མྱོང་བས་མིར་སྐྱེས་ནའང་། སྟོག་བཅད་བས་ཚེ་ཐུང་། ཀུ་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཕོངས་སོགས་སོ། །བདག་འབྲས་ཡུལ་ངན་པ་

རྣམས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་གསོད་པས་གཟེ་བརྡོད་ཚུང་བ། བརྐུས་པས་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་སོགས་མང་བ། འདོད་ལོག་གིས་རྟུལ་འཕྲིགས་ཅན་དང་། རྫུན་གྱིས་དྲི་ང་བ། ཕྲ་མས་མཐོ་དམན་ཅན་དང་། རྩྭབ་མོས་ཚོམ་སྐྲོ་ཅན་འབྲུ་མི་སྐྱེ་བ། དགོན་དུང་སྟེ་ཚུ་མེད་པ་དང་། ཐ་ཚད་ནི་གླ་ཀློའི་ཡུལ་སོགས་སྟེགས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མང་བའོ། །ཀུལ་པས་དུས་ལོག་པས་ཚར་དུས་སུ་མི་འབབ་པ་སོགས་དང་། བརླབ་སེམས་འབྲས་བུ་ཕྲ་བ། གནོད་སེམས་འབྲས་བུ་ཐ་བ། ལོག་ལྟས་འབྲས་བུ་ཆུང་བའམ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ལས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་སྨོན་བས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ལ། དངོས་གཞིས་ཆེ་ཕྱང་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཟེར། དེ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྨིན་པ་རྣམ་སྨིན། ཕྱི་རོལ་ལ་སྨིན་པ་བདག་འབྲས། རིས་མཐུན་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་ལ་བྱལ་འཕྲས་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་བསྟས་ནས་བསྟན་ཏོ། །འོན་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡོག་གོང་བས་ཐ་རོལ་པོ་སྟག་བསྟལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡོག་དང་ཕལ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསད་ནས་གཟེ་བྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རིམ་པར་རྣམ་སྨིན་དན་སོང་གི་སྐུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་སོགས་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཤུགས་ལ་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་རིགས་འདྲ་ཅི་རིགས་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ལའང་སྐྱར་རོ། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་

བྱུང་མས་བཟློག་སྟེ་སྣང་རོ། །
གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ལོག་འཚོ་བཤད་པ། ལས་གང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
ཚུལ། རིགས་རིགས་མིན་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་དང་བཞི། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། ལོག་པའི་དགེ་དང་། ལོག་པའི་
ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལོག་པའི་འཚོ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། སྡང་རྩྭངས་
ལས་སྐྱེས་པའི་དགེ་ལོག་པའི་དགེ་གོ །དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་
ལས་ནི་ལོག་པའི་ལས་སོ། །ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཚགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་
ནི་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཁོག་གཅིག་ཏུ་ལོག་འཚོ་
བསྟན་ཟེར་ན། དེ་ནི་གཉེན་པོས་སྤྱད་དགའ་བའི་ཕྱིར་སྡང་རྩྭངས་ལས་སྐྱེས་
པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་
བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཙམ་ན་ལོག་འཚོ་ཡིན་གྱི། ཡོ་བྱད་ཆགས་བསླང་
གི་ལས་མིན་པ་གཞན་དགའ་ཕྱིར་གླུ་གར་སོགས་བྱེད་པ་ལོག་འཚོ་མིན་ཟེར་
ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། དེ་ལས་དགེ་
སྦྱོང་སོགས་དང་པས་བྱིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ནས་གླང་པོ་ཆེ་འཕངས་པ་དང་དམག་
ལྟ་སོགས་ལྟད་མོ་སྟ་ཚོགས་བཤྱ་བར་རྩོམ་པ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
གླང་པོའི་སྐྱ་སོགས་ལ་སྤྱར་ནས་གཟུགས་སྐྱ་ལ་ཆགས་པས་ལྟ་ཉན་སོགས་ལོག་
པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་ཕྱིར་ལོག་འཚོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱོབ་དཔོན་
གྱིས། རྟག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟ་ཚོགས་ཀྱི། །ཁྱིམ་པས་ལྟ་བ་སྤྱང་བར་དགའ། །འཚོ་

བ་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའི། །དེས་སྣོང་གིས་ནི་འཚོ་བ་ཉིད། །ཅེས་སྨྲོང་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ཏིང་བཅས་སམ་ཟག་བཅས་སྒོང་བའི་ལམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དག་གི་ལས་ནི། རྣམ་སྨིན་སོགས་ལྟ་ཡི་འབྲས་བུར་བཅས་ཏེ། འདིའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་ནི་རང་སར་གཏོགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་ཡིན་ལ། བདག་འབྲས་རང་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་ཏིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་སོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཐོབ་པ་དང་སྦྱང་བ་སོགས་དེ་མ་ཐག་གམ། ཅིག་ཆར་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། བྱལ་འབྲས་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་དང་ལྡན་ཡོད་པས་སོ། །ཏྲི་མེད་སྤོང་ལམ་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཡི་འབྲས་བུར་བཅས་པའོ། །ཟག་བཅས་གཞན་སྤོང་ལམ་མིན་པའི་དགེ་དང་མི་དགེ་གང་ཡིན་པ་ཉང་ཐོས་དམྱལ་གྱི་ལམ་དང་། སྤྲིབ་མི་སྤྲིབ་ཀྱི་ལུང་བསྟན་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱལ་བ་དང་རྣམ་སྨིན་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་སོ། །དེགེ་བའི་དགེ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟེ་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་བཞི་སྟེ། རྣམ་སྨིན་མི་སྒེད་ལ་སྤོང་ལམ་བྱལ་འབྲས་ཀུང་དོན་དམ་པར་དགེ་བས་དུང་ནི། སོགས་པས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་མི་དགེ་ལ། བྱེད་བདག་གཉིས་དང་

སྟེ།། རྣམ་བཅལ་རྒྱུ་གསུམ་མི་སྲིད་བས་སོ། །དགེ་བས་ལུང་མ་བསྟན་བསྒྲིད་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་སྟེ། བཅལ་དང་རྒྱུ་མཐུན་མི་སྲིད་ལ། རྣམ་སྨིན་ནི་དགེ་བའི་སྨིན་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །མི་དགེའི་འབྲས་བུ་དགེ་སོགས་ལའང་མི་དགེས་དགེ་བ་བསྒྲིད་ན། རྣམ་རྒྱུ་བཅལ་གསུམ་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་གཞིས་དང་ནི། སོགས་བས་མི་དགེས་མི་དགེ་བསྒྲིད་ན་རྣམ་བཅལ་གཞིས་མི་སྲིད་པས། བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་དང་། མི་དགེས་ལུང་མ་བསྟན་བསྒྲིད་ན། བཅལ་འབྲས་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱུ་རྣམ་བཞི་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདུ་བས་ཀུན་འགྲོ་མི་དགེ་བ་སྔ་བསྟལ་མཐོང་སྤང་གིས་སྤྲིད་ལུང་མ་བསྟན་འཇིག་མཐར་རྣམས་སྒྲིད་པར་བཟུང་རོ། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུར་རོ། །ལུང་བསྟན་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་ལ་སོགས་སྒྲིས་ན། རྣམ་བཅལ་རྒྱུ་གསུམ་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་དེ་དག་གཞིས་དང་། སོགས་བས་ལུང་མ་བསྟན་འབྲས་མི་དགེ་ལ། བཅལ་རྣམ་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་དང་། འདིའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི་སྤྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་འཇིགས་མཐར་ཀྱིས་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སོགས་མི་དགེ་བ་བསྒྲིད་པ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདུ་བས་སོ། །ལུང་མ་བསྟན་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ལ། རྣམ་བཅལ་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་མོ། །འདས་པའི་ཚེས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་བསྒྲིད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བཅལ་བ་མ་གཏོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འདས་བས་འདས་པ་བསྒྲིད་པའང་བཞི། འདས་བས་དང་ལྡན་བསྒྲིད་པ་

ལའང་བཞི། འདས་བས་མ་འོངས་བསྟེད་པའང་བཞི་གསོད་སྔོད་ཀྱི་འདས་
བས་བསྟེད་པ་ཡིན་ན་བཞི་ཀ་ཚང་བས་ཁྱབ་པ་མིན་ནོ། །བྱལ་འབྲས་དུས་
ཀྱིས་མ་བསྡུས་བས་དེར་མི་གཏོགས་སོ་ཟེར། བར་མ་དཔྱ་ཡིས་ནི་མ་འོངས་
པ་བསྟེད་པའང་སྟ་མ་དང་འདྲ་བས་བཞིའོ། །དེས་བར་མ་དཔྱ་བསྟེད་པ་ལ་
བྱལ་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་མི་སྔོད་བས་བྱེད་བདག་གཉིས་སོ། །མ་སྐྱེས་མ་འོངས་
པའི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱལ་རྒྱུ་གཉིས་མི་སྔོད་དེ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
བུ་སྟར་སོང་ཁས་ལེན་བས་སོ། །དེས་ན། བྱེད་བདག་རྣམ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །
དེ་གཞན་ལའང་འདྲ་བས་འཐད་དཀའ་བར་བཤད་ཟིན་ལ། རྒྱུ་འོངས་དང་
ད་ལྟ་བས་རང་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་མི་སྔོད་དོ། །ཟག་བཅས་རང་
གི་ས་བའི་ལས་ཀྱིས་རང་གི་ས་བའི་ཆོས་བསྟེད་ན་བྱལ་འབྲས་མ་གཏོགས་
བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞན་བས་གཞན་ཀྱི་ས་བ་བསྟེད་ན་ཟག་མེད་ས་དགུའི་ལམ་
ནི་ཐན་ཚྭན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་མཐུན་ཡང་ཡོད་བས་བྱེད་བདག་
རྒྱུ་གསུམ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་དེ་མེད་བས་བྱེད་བདག་གཉིས་སོ། །སྒོབ་
བའི་ལས་ཀྱིས་སྒོབ་བའི་ཆོས་བསྟེད་པ་དང་། ལུ་སོགས་བས་སྒོབ་པས་མི་
སྒོབ་པ་དང་། སྒོབ་བས་སྒོབ་མི་སྒོབ་གཉིས་མིན་པ་བསྟེད་པ་ལའང་གསུམ་
གསུམ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་བྱལ་རྣམ་སྒོང་བ་སྟེ་བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་དང་། ཕྱི་
མ་ལ་རྣམ་རྒྱུ་གཉིས་མི་སྔོད་ལ་བྱལ་འབྲས་སྔོད་བས་གསུམ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རོ།།
མི་སྒོབ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། སྒོབ་པ་ཡི་ནི་ཆོས་བསྟེད་པ་ལ་སོགས་བདག་

འབྲས་གཅིག་ལུས་སྟེ་བཞི་རྣམ་རྒྱས་ཤུ་ཅི། མི་སློབ་ལས་ཉམས་ཚེའང་ཉེན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འཕྱང་བས་བར་ཚོད་བའི་ཕྱིར། མི་སློབ་བའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་གམ་ཅིག་ཆར་དུ་སློབ་པ་འབྱང་བ་མིན་པས་བྱེད་འབྲས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ།། །གང་དག་བྱེད་འབྲས་ཚོད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གཉིས་དང་། སོགས་བས་མི་སློབ་པས་མི་སློབ་བའི་ཚེས་སྐྱེད་ན་བལ་རྣམ་མིན་པ། བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་དང་། མི་སློབ་པས་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྐྱེད་ན། རྒྱུ་རྣམ་བལ་གསུམ་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན་བའི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་པ་སོགས་ཡིན་ན། རྣམ་རྒྱུ་བལ་གསུམ་མིན་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། སོགས་བས་དེ་འབྲས་མི་སློབ་པ་ལའང་དེ་བཞིན་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། གཉིས་མིན་འབྲས་གཉིས་མིན་ལ་ལྟ་ཚར་སྲིད་དོ། །མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་དེ་ཡིན་པ་ལ་སོོགས་ཏེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན་རྣམ་བལ་གསུམ་གཅིག་བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་དང་། སོགས་བས་དེའི་འབྲས་བུ་སྤོམ་སྤང་ཡིན་ན་བལ་འབྲས་མ་གཅིག་བཞི་དང་། དེ་འབྲས་སྤང་བྱ་མིན་ན་བདག་འབྲས་གཅིག་ཡིན་ནོ།། བསྒོམ་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་དང་སྤོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་སྤང་ལ་རྣམ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། སྤོམ་སྤང་ལ་བལ་འབྲས་མི་སྲིད་པས་བྱེད་

བདག་བྱལ་གསུམ་མོ། །སྒྲུབ་བྱ་མིན་པའི་ལས་འབྲས་མཐོང་སྒྲུབ་དང་སྐོམ་སྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ན། མཐོང་སྒྲུབ་ལ་རྒྱུ་རྟོག་བྱལ་བྱེད་མི་སྲིད་པས་བདག་འབྲས་གཉིས་ཤུ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྒྲུབ་གི་བདག་པོའི་རྒྱུ་སོང་གི་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་དེ་ལས་གང་དུ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །སྐོམ་སྒྲུབ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་བདག་གཉིས་ཀ་ཟག་མེད་ལས་ལངས་པ་དེའི་མཇུག་ཏུསྐོམ་སྒྲུབ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་འབྱུང་བས་བྱེད་འབྲས་དང་བཅས་སོ། །སྒྲུབ་བྱ་མིན་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་ལ་རྟམས་སྐྱེན་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་སྟེ་གཤིན་རིམ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པ་ལ། དང་པོ། རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་དགེ་དང་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲོན་གྱི་སྐྱོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ནི། འཕྲོ་བ་དང་། གནས་པ། བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་འདི་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་གྲགས་པའི་ཚོ་གླ་ལས་ཉམས་ནས། དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་འདུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་བཅས་པའི་ཁན་མ་ཐོ་བའང་དེར་འདུ་ཟེར། རིགས་བསྐྱེད་ནི་ལས་དགེ་བ། ཁ་ཅིག་དེར་མ་ཟད་ཆོ་ག་མ་ཉམས་པའང་ཡིན་ཞེའོ། །

དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ། །

བཞི་པ། འཕེན་རྩོགས་ཀྱི་ལས་ནི། ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྣོ་བ་གཅིག་ཏོ་ན་འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་དུ་མ་འཕེན། དེ་བཞིན་ལས་དུ་མས་སྣོ་བ་གཅིག་འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་དུ་མས་དུ་མ་ཏོ་ན་འཕེན་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲ་བ་ན་རེ། ལས་གཅིག་གིས་སྣོ་བ་གཅིག་མ་གཏོགས་དུ་མ་མི་འཕེན་ལ། ལས་དུ་མས་སྣོ་བ་གཅིག་མི་འཕེན་ཏེ་རིས་མཐུན་དུམ་བུར་འཕེན་པ་དང་། སྣེས་ནས་སྡོང་འགྲུར་སོགས་སྐབས་འཆོལ་བས་སོ་ཟེར། འོ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། མ་འགག་པ་བདག་ལ་རྣ་ར་ཉ་སེར། སྣེས་བྱ་དབུལ་པོ་རྟ་ཐུ་བཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་སྟེང་གནས་ཞེས་བྱ་བའམ། སྤྱི་གཙུག་མེ་ཏོག་ཏ་ཀ་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ཏེ། དེ་གཅིག་པུས་རྟམ་པར་སྨིན་པས་ལན་བདུན་པར་རྟ་གསུམ་གྱི་ལྟ་རྟམས་དང་། ལན་བདུན་འཚོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་ནས་ད་ལྟ་ཤྲཱཝ་སྟིའི་ཕྱུགས་བོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་དེས་བདེ་འགྲོའི་འབྲོར་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དྲན་ཏེ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་པས་ཏེ། དོང་ཚེ་གཅིག་ལན་དུ་མར་བསྐྱར་བས་ཕྱུགས་བོར་གྱུར་པ་ན། དོང་ཚེ་གཅིག་གིས་ཕྱུགས་བོར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་དང་ཡི་རང་སོགས་སེམས་པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པའི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཟེར། འཕེན་བྱེད་གཅིག་གིས་འཕངས་པས་རིས་མཐུན་དེའི་

ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་རིས་རི་མོ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་ཚོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མིར་མཚུངས་ཀྱང་གཟུགས་སྟོང་ནས་འབྱོར་སོགས་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཕེན་རྫོགས་དགེ་མི་དགེའི་མྱ་ངའི་སྟེ། དང་པོ་འཕེན་བྱེད་དགེ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བའི་མི་དབྱལ་བོ་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་ཚོས་རྒྱལ་གཤིན་རྗེ་དང་། གསུམ་པ་ལྷའི་དབང་པོ་དང་། བཞི་པ་མན་ངེད་ལྷ་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐེག་པ་གོང་མ་དག་ནི། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་མདོ་ལས་བཤད་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འདི་འདོད་དོ། །སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་དག་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་དག་ལ་སེམས་མེད་བས་སེམས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ལས་ནི་སྟོབས་ཆུང་བས་ཚེ་རིང་ལྟ་སོགས་དེའི་འཕེན་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་རྩེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་སོ། །རང་གི་སྟོམས་འཇུག་ནི་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེས་དེ་ཐོབ་ཅེས་སོ། །དགེ་མི་དགེའི་ཐོབ་པ་འཛིན་ལས་དང་ལྡན་ཅིག་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་ནི་མིན་ཏེ། ལས་དང་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་ལ། ཐོབ་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་པས་ཞན་བྱུང་དང་། ཤིང་གི་ཤུན་པ་ལྟར་ལས་དང་ཐོབ་པ་ཐ་དད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དེ་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྨའི་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ལས་དང་། སྨྲོ་ལམ་བཞིའང་རྫོགས་

བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། སྡང་བྱ་སྒྲིབ་པ་བཞག་པ། བློང་བྱ་བསོད་ནམས་བཞད་པ། ཞར་བྱུང་ལས་ཐལ་པ་བཞད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་གསུམ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ལས་སྒྲིབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་ལས། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་བཞད་པ་ལ། མ། ཐ། དག་བཅོམ་བསད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁག་འབྱིན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཁོ་ནར་དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་ལ། ལས་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་བར་རམ་མཚམས་བཅད་པར་མི་ནུས་པས་མཚམས་མེད་པ་འི་ལས་རྣམ་པ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཚུང་དུ་ལས་འབྲིང་དང་། འབྲིང་ལས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར། གཉེན་པོས་སྤོང་བའི་སྐབས་མི་རྟེད་པས་སྒྲིབ་པར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་དྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་སྤང་སྤྱི་ཕྱིར་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་སོ། །ངན་འགྲོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། སྒྲ་མི་སྐྱེན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་སྒྲིབ་པ་སྟེ། སྐར་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུད་བན་པར་འཕངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་པ་ནི་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། འཕགས་ལམ་དང་། དོ་བ་སོགས་འཕགས་ལམ་གྱི་སྤྱོར་བ་ལ་བསྒྲིབས་པས་སོ། །འོན་ལམ་ཐུན་པ་

དང་། སོར་ཕྱེ་དང་། དགའ་བོ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་འཕགས་ལམ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞེན། དེ་དག་ལའང་ཇི་སྲིད་སྒྲིབ་པ་དེ་མ་སྤྱངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལམ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ལམ་ལ་བསྒྲིབས་པས་ཡིན་ན། ཚངས་ཆེན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས། སྒོང་སྐྱེས་དྲོད་གཤེར་སྐྱེས། ལུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཟ་མ་སོགས་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྲིད་པ་བརྒྱད་པར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་ཐལ། མཚམས་མེད་འཕགས་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལས་སུ་ཞུགས་པ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པས་སོ་ཟེར་ན། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་མཚམས་མེད་ཁོ་ནར་སྟོན་པ་ནི། གཞི་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་སྤྲ་ཞིང་རང་གིས་ཐ་སྙད་གདགས་སུ་བས་དེ་གསལ་པོར་སྣང་བཏུབ་པས་སོ་ཟེར། ཉོན་སྒྲིབ་ལས་སྒྲིབ་རྣམ་སྨིན་སྒྲིབ་སྟེ་གསུམ་སྟ་མ་སྟ་མ་ཐ་ཤལ་ཏེ། ཕྱི་མ་འདྲེན་པ་དང་། འདི་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་བསྒྲིབས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་དུ་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག །ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ། གནས་རྟེན་གང་དུ་ཡོད་དཔྱད་པ་ནི། མཚམས་མེད་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡང་རྩ་མ་དང་སོགས་ཀྱི་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་ལ་འབྱང་བར་མི་འདོད་དོ། །ཅིས

ན་ཚ་མས་དེ་དག་ལ་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་སྐྱེ་བ་དང་། བྱམས་པ་རྒྱང་བས་ཕན་པ་ཆུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་ངན་པ་ཞིང་ཚ་སྐྲོ་ཅན་ལྟར། དེ་དག་ཚ་མ་ལ་དོ་ཚ་ཁྱེལ་ཡོད་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་། །ངན་སོང་ན་ཚ་གསོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྡིག་སྡེམས་མི་བརྟན་པས་དང་། གཉེན་པོ་ཡམ་མེད་པས་སོ། །ལྟ་དང་སྤྲ་མི་སྙན་ན་མེད་དེ་སྡིག་སྡེམས་ཅན་མིན་པས་སོ། །ཟ་མ་སོགས་དེ་དག་ལ་མཚམས་མེད་མི་འགྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གང་ལ་མཚམས་མེད་མེད་པ་དེ་ལ་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སོགས་བློ་གསལ་བས་ཡིན་གྱི། བློ་གསལ་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྟ་ཅང་ཤེས་མ་ལ་ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་སྐྱེ་ཞེས་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་ཟེར་རོ། །ལས་སྐྱེད་ཀྱི་ལྟུག་མ་ཉེན་མོངས་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེབ་གཉིས་ནི། འགྲོ་བ་ལྟ་བོ་ཐམས་ཅད་དག་ན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དག་འདུན་དབྱེན་ལ། ངོ་བོ་རྣམ། འབྲས་བུ་རྟེན། གནས་གང་ཀུ། གང་འབྱེད། དབྱེ་བའི་ཚད། ཡུན། ཡུལ་གང་ཀུ། གང་ཟག་དུ་འབྱེད། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ། ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྒྱལས། དངོས། གཞན་ཤེས་སྒྲ་བས་མ་བཤད་ལ། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི། དགེ་འདུན་ཕན་ཚུན་ཐགས་བརྩེ་མི་འཚོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་འདུ་བྱེད་རྣམ་གྲངས་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ་ལུང་མ་བསྟན་

པ་མིན་པ་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེན་དེ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡང་དགེ་བར་ལྟུབ་པ། དེ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ལས་ནི་དབྱེན་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཁ་ནས་མ་ཐོ་བ་དག་འདུན་འབྱེད་བར་བྱེད་པའི་རྟུན་ཏེ་ལས་དེ་དང་འབྱེད་པོ་ལྟས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དགེ་བར་ལྟུན་ནོ།། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་དབྱེན་གྱི་ལས་དེས་འབྱེད་པ་པོ་དེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་མནར་མེད་པར་སྐྱེ་གསལ་སྐྱོང་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། དབྱེན་གྱིས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་ལ་མཚམས་མེད་གཞན་གྱིས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་དེས་ཀྱང་མནར་མེད་ཁོ་ནར་མ་དེས་ཟེར། འོན་མཚམས་མེད་གཉིས་སོགས་བྱས་ན། དམྱལ་བར་ཚེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་སྐྱེ་ན་ལས་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཚེ་གཉིས་སོགས་སུ་སྐྱེ་ན་མཚམས་མེད་དང་། སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་ཁོ་ན་མིན་པར་ཐལ་ཞེན། བྱེ་སྨས། མཚམས་མེད་ལྟུང་བའི་གྲངས་བཞིན་ལུས་གཉིས་འགྱུར་ཆེ་བ་སོགས་སྟུག་བསྟལ་གྱི་གནོད་པའི་ལྟུག་པར་འགྱུར་ལ། སྡུམ་འཕེན་བྱེད་དང་ཕྱི་མ་རྫོགས་བྱེད་དོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་བ་སོགས་མནར་མེད་དུ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཞན་བར་མ་ཚོད་པ་དང་། མདོ་ལས་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་རྩོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་

རོ།། །

བཞི་པ། འབྱེད་པོའང་དགེ་སློང་ཡིན་པས་ལྟ་བ་སྤྱད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་འབྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འབྱེད་པོ་ཁྱིམ་པ་དང་། སྡེད་པ་སྤྱད་པ་དང་། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་པ་ཡིན་པས་དང་། དབང་པོ་རྩེ་བས་དང་། དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཚིག་བཅོན་དགོས་པས་སོ། །

ལྔ་པ། གང་དུ་ན། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་དུའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་དབྱེ་བར་མི་བཟོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་མི་བཟོད་པས་སོ། །

དུག་པ་བྱིས་པ་རྣམས་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འབྱེད་བ་བྱིས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་འཕགས་པ་དབྱེ་མི་ནུས་ཏེ། ཚོས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དང་པ་འཕྲོ་བ་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་བཟོད་ཕོབ་ཀྱང་དབྱེ་མི་ནུས་ཟེར་རོ། །

བདུན་པ་དབྱེ་བའི་ཚད། དཔེར་ན་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་རྒྱ་མཚོ་བྱིན་སོགས་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པ་ལས། གཞན་འོ་མ་མི་སྤྱད་པ་དང་། ཤ་སྤྱད་པ་དང་། ལན་ཚྭ་ལོངས་མི་སྤྱད་པ་དང་། གོས་མ་དྲས་པ་བགོ་བ་དང་། གོང་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟབ་པའི་ཚིག་ལྟ་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བཟོད་ཅང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོར་རྟེད་དེ་དེ་ལྟར་ར་སྒམ་སྟེ་

དང་དུ་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་ན་བྱ་བའོ། །
བརྒྱད་པ། ཕྱི་བའི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་ལས་རིང་དུ་མི་གནས་སོ། །
ཉེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འགོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད་དེ། རི་སྲིད་དུ་དགེ་འདུན་བྱེན་མ་དུམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྡུའི་རྒྱུད་ལའང་ལམ་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །དེ་མཚམས་མེད་ཡིན་གྱི་དབྱེན་གཞན་མཚམས་མེད་མིན་ནོ། །
དགྱ་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་འགོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་གནས་གང་ན་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་བཞུགས་པ་འཛམ་གླིའི་གླིང་ནའོ། །གང་ཟག་དགྱ་སོགས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྟང་སྟེ། དགེ་འདུན་ནི་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། ཉང་མཐའ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་འབྱེད་པོའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བཞི་བཞི་དང་འབྱེད་པོ་དང་དགྱ་ཚད་དགོས་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་བྱང་མིན་བའི་གླིང་གསུམ་ན་ཡོད་དེ། དེར་བསྡུན་པ་ཡོད་བས་སོ། །ལས་ཀྱི་དབྱེན་དེ་ནི་མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་སོ་ཐར་གྱི་ལས་གཞི་གསོ་སྦྱོང་སོགས་མི་མཐུན་པར་སོ་སོར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ་འབྱེད་པོ་ལོགས་སུ་མི་དགོས་བས་སོ། །
བརྒྱ་པ་འགོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་དུས་ནམ་འབྱུང་ན་དེའང་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་འགོར་བསྐོར་བའི་དུས་དང་པོ་སྟེ་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན་འགོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་རབ་དགས་བློ་མཐུན་པས་ཤ་གཅིག་པས་དང་། སྐུ་ཚེའི་མཐའ་མ་སྐྱངས་འདའ་བའི་ཚེའང་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དཀོན་འཛིན་

དང་། མི་རྟག་པས་སྐྱོ་བར་ཡིད་མཐུན་པས་སོ། །རིས་སྲིད་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་མ་བྱུང་བའི་སྐྱར་རོལ་དུ་འདང་མིན་ཏེ་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པས་སོ། །མཆོག་ཟུང་གཅིག་མ་བྱུང་གི་སྐྱ་རོལ་དུ་འདང་མིན་ཏེ། བྱེ་བ་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་བསྟམ་པ་ཡིན་པ་ལ་སྟམ་བྱེད་མེད་པས་སོ། །ཐུབ་པ་ནོངས་པ་ནའང་མེད་དེ། གང་ལ་འགྲན་ཡུལ་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚམས་ཆེ་ཆུང་སོ་སོར་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་མིན་ཏེ། མཚམས་གཅིག་ཏུ་དགེ་འདུན་ཕྱེ་བ་ནི་དབྱེན་ཡིན་ན་དེ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་དྲུག་པོ་དེར་འགོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འཐུང་ངོ་། །འགོར་ལོའི་དབྱེན་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འཐུང་བ་མིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་རག་ལུས་ཏེ། སྐྱོན་པ་འདིས་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྟ་ལྟན་ཞིག་གི་འགོར་ཕྱེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཕྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང་དེ་དགོངས་པས་བཤད་པ་ཐེག་ཆེན་པ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཞེར་བྱུང་ལ། མཚམས་མེད་སྤྱི་པ་ཕྱི་བའི་རྒྱུ་མཚན། མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དབྱད་པ། མཚམས་མེད་ལ་ཚགས་བྱལ་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ། ཞར་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་སྤྱི་སྐྱོབས་གང་ཆེ་བར་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁ་མ་བསད་པ་སོགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི་གསོད་པ་གཞན་མིན་ཞེན། ཁ་མས་རང་ལུས་ཐར་བ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པས་ཁནྡ་འདོགས་པའི་ཞིང་ཁུད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དགྲ་

བཅོམ་དང་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཞིང་ཁྲུལ་བར་བཡིན་ལ་དེ་བསམ་པས་སྣང་སར་སྨིན་བས་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀྲོང་བར་མི་ནུས་ཀྱང་བསམ་པས་སྣང་ཤིང་སྨིན་བས་མེད་པར་བྱ་བར་བརྩམས་པས་སོ། ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཐ་མ་མཚན་འགྱུར་བ་བསད་ན་ཐ་མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེན། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རང་ལུས་ཁྲད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཐ་མའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐ་ཡང་མིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་མིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཉེས་པས་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། མ་མཚན་གྱུར་པ་བསད་ན་མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་སོགས་སོ། །སྐྱན་ཀྱིས་སྐྱན་མདག་སྟེ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་ཐ་མ་སོང་ཅིག་ཅེས་པར་བསྐྲོད་ཅིང་། དེའང་བསད་ན་གཉིས་ཀ་མཚམས་མེད་དང་དེས་གཞན་ལ་གསོད་དུ་བཅུག་ན་ཕྱི་མར་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་ལ་སྐྱ་མར་མི་ཐོབ་ཅེས་སོ། །མ་བྱད་མེད་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་བསད་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་མིན་ན་མཚམས་མེད་མིན་ཟེར། གལ་ཏེ་བྱད་མེད་གཞན་གྱི་ནུར་ནུར་པོ་གཞན་གྱི་མངལ་དུ་བླུག་ནས་གཞན་དེའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་གང་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེན། དང་པོ་གང་གི་བླ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ལུས་སྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཙམ་གཅོ་བོ་མིན་ཡང་གསོ་ཞིང་སྐྱེད་པས་མ་དང་འདྲ་བར་མ་ལ་ཞུབའི་བྱ་བ་རྣམས་ཞུ་དགོས་སོ། །ཞ་མ་ལ་གསོད་པའི་སྡུག་བའི་བྱས་ནས་གཞན་བསད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྡུག་བ་བྱས་ནས་མ་བསད་པ་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚམས་མེད་གང་ལ་སྡུག་བ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་རྫོགས་དགོས་བས་སོ། །མཚོན་ཐབས་གཅིག་གིས་མ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་བསད་ན་མཚམས་མེད་དང་སྡོག་གཅོད་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གཉིས་ཡིན་ལ་རིག་བྱེད་ནི་མཚམས་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། དབྱངས་སྒྲོགས་ན་རེ། རིག་བྱེད་རྣལ་ཐུན་བསགས་པ་ཡིན་པས་རྣལ་ལ་ལ་མཚམས་མེད་ལ་ལ་སྡོག་གཅོད་འབའ་ཞིག་པའི་རིག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དག་བཅོམ་པ་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་བསད་ཀྱང་མཚམས་མེད་ཡིན་ཏེ། འདི་བསད་དོ་སྙམ་དུ་རྟེན་རེས་པར་བཟུང་བས་སོ། །ཞ་དག་བཅོམ་སོགས་བསད་ན་རྟེན་གཅིག་ཡིན་པས་མཚམས་མེད་གཅིག་ཡིན་ཟེར། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཅན་གྱིས་ཞ་ལུ་ཏ་ཡ་ན་དག་བཅོམ་བསད་པ་ལ། སོང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། ཞ་བསད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་བསད་བའོ། །ཞེས་སྐྱོས་ཤིག་ཅེས་ཞས་སྐྱིང་བ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་མེད་བྱས་ཞེའམ། ཡང་ན་སྐོ་གཉིས་ནས་སྡུས་པ་ཡིན་གྱི་མཚམས་མེད་གཅིག་ལས་མེད་ཟེར་ཀྱང་དབྱད། སངས་རྒྱས་བཀྲོང་འདོད་མིན་པར་བརྗེག་པར་སེམས་པས་མཚོན་

བསྟན་པ་ལ་མཚམས་མེད་མིན་ཏེ་སྔོག་གཅོད་བའི་བསམ་པ་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་བསྟན་དུས་དག་བཅོམ་མིན་ལ་དེ་ལོག་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་གྲོངས་ཀྱང་དེ་ལ་མཚམས་མེད་མིན་ཏེ་དེས་དེ་ལ་སྔོན་བ་མ་བྱས་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། མཚམས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྔོན་བྱས་པ་དེ་མ་སྐང་བར་འབྲས་བུ་ཐོབ་བམ་ཞེན། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་བལ་བའི་དགེ་སྔོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །མཚམས་མེད་མིན་བའི་ལས་ལམ་གཞན་གྱི་སྔོན་བ་བྱས་པ་ལ་འཕགས་ལམ་སྐྱེ། འཕགས་ལམ་སྐྱེས་པ་ལ་སྔོན་བ་དེའི་ལས་ལམ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྟོན་པས་འཆོ་བའང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པས་མཚམས་མེད་ལས་གཞན་བའི་ལས་ཀྱིས་ཚས་བལ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །ཞེའོ། །ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་མཚམས་མེད་བྱས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟེ། མ་སྐྱེས་དག་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་འབྲས་བུ་གང་ལྟོ་ན། དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟུན་སྐྱ་བ་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། ཆོས་སྐྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱེ་བ་སྐར་མ་འདུམ་པར་མཐོ་རིས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ། ཚགས་བལ། ཟག་ཟད་རྣམས་ལ་གེགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་གྲོགས་པ་དང་ཁོ་ཏོན་དང་སེམས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་མི་འཇུག་པས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་

གྱི་བར་དུ་གཅོད་ཕྱིར་ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་འཁྲུག་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་དྲན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་བར་བསྐལ་གཅིག་ཏུ་མནར་མེད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམ་ཐག་འབྱེན། དག་བཅོམ། མ་ཕ་གསོད་པ་རྣམས་རིམ་པར་ལྟེ། མདོ་ལས་ཉེས་གསུམ་ནང་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལྟེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟ་ལྟེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་དུ་དང་། ཡིད་ལས་ཉེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དང་། དགེ་རྩ་གཅོད་ཕྱིར་ལོག་ལྟ་དང་། ཡང་ན་དབྱེན་དང་། ཡིད་ལས་དང་། ལོག་ལྟ་རྣམས་ནི་རིམ་པར་མཚམས་མེད་དང་། སྨོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། ལྟ་བ་ལྟའི་ནང་ནས་ལྟེ་བར་བཤད་པས་མི་འགལ་ཟར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ལ་ནི། སྔོན་རྩེའི་སེམས་པ་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེས་རྣམ་སྨིན་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྲིར་སྤྱལ་ཐམས་ཅད་ཉར་ཞི་འཕེན་ནུས་པ་དེ་ལས་གོང་གྱུར་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཉེ་བ་ལྟ་བཤད་པ་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་དེས་གནས་དོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོར་དང་། ཞར་བྱུང་། གེགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མ་ཡང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་འདོད་ལོག་གིས་སྐྱབ་སྦྱང་བར་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་། འཕགས་པ་སྨོན་པ་བདུན་པོ་གང་རུང་གསོད་པ་དང་། དགེ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

བཤད་དེ། ཡུལ་འདོར་བ་ན་བྱ་ལོན་ལྟང་བ་ལྟར། བཟོད་པ་ཐོབ་ལ་ངན་སོང་དུང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་མཐོང་ཚོས་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་འདོད་པར་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལུ་ཁམས་གོང་མར་འགས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་རྣམས་གེགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད་དེ། དེ་དག་མ་ཐོབ་གོང་དུ་མ་སྨིན་ན་སྣར་མི་མྱོང་ཞིང་མྱོང་འགས་མི་བསྟུ་བར་སྨིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ས་མཚམས་གང་ན་བཟང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་འགས་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ནས་བཟང་སྟེ་མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལས་བསགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་བཅུ་ནས་རྒྱས་འཕོ་བ་འགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཅི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་དེ་ནི་དེ་ཙན་ཚད་བའེ་འགྲོ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀུང་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། ཚོར་གྱུར་པ་དང་། གང་དུསྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོ་རབས་དྲན་པ་དང་། བསྐལ་པ་བཅུ་ནས་རྒྱས་འཕོ་བར་རིགས་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་དྲུག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ནི་མཚན་བཟང་གི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བློ་གསལ་བས་འཛམ་གླིང་གི་ཚོར་གྱུར་ཤེད་ཅེས་པ་ལས་སོགས་པར་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བཤགས་

བའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་ཞིང་གི་ཁྱད་པར། ལས་ཀྱི་དོ་བོ་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་སེམས་ཤ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་དག་པ་ཡིན་གྱི། མཐོ་རིས་དང་། ཐར་པ་གཉན་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་བསམ་ཤ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཐོས་བྱུང་མིན་ཏེ་དམན་པས་སོ། །སྐྱེམ་བྱུང་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཟག་བཅས་ནི་གོང་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་བྱང་སེམས་འདོད་པར་སྐྱེས་པས་སམ། ཡང་ན་སྐྱེམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ལ་གཉིས་ཏེ་སྔོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་སྐྱེམ་བྱུང་སྔོད་རྟེ་ཐོབ་ཀྱང་མཚན་གྱི་རྒྱུར་མི་རུང་ཞིང་། ཐར་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་མོད། དེ་ནི་སྟོན་དང་བས་རྗེབྱང་ཆུབ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། ཞེས་སྟན་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པས་སོ། །དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལྷན་པ་དག་ཏུ་ལས་དེ་དག་སོག་པའམ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལས་མང་དུ་ལྷས་པ་ན་འཕེན་མི་སྲིད་ལ་ཉུང་དུ་ལྷས་པ་ན་འཕེན་སྲིད་དེ། ཤུཀ་ཐུབ་པས་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལྷས་པ་ན་ལས་དེ་འཕངས་པར་བཤད་དེ། མདོ་ལས། གོང་དཔོན་དས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། ཟས་སྐྱིན་པར་སྟེར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་འགའ་ལའང་མི་བདེ་བའམ། གཙོད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་མི་མཐུན་ཏོ།། ཞེས་བའི་ལུང་འདིས་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་དྲན་པར་གསུངས་ལ། མཚན་

གྱི་ལས་སོགས་པ་ཕན་ཚད་ཆེ་རབས་དྲན་དགོས་པས་སོ་ཟེར། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་བསྒལ་པ་དང་པོ་ཚར་ཕྱིན་པའི་བྱང་སེམས། དེ་ནས་ངན་འགྲོ་དང་། རིགས་དམའ་བ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་འཁྱར་བའི་སྐྱོན་བཞི་ནི་སྤྲོ་གླ་ལ། ཆེ་རབས་དྲན་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ནི་འཕོ་བ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཚུན་ཚད་བྱང་སེམས་དེས་གནས་ཡིན་ཟེར། མཚན་སོ་གཉིས་དེ་ཏེ་ཏེའུ་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་དག་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ནི་ཚད་དེ། རེ་རེའི་ཚད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་དེས་གནས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་མཉམ་མོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་ཆགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཙམ་དང་མཉམ་ལ། དེ་དག་བརྒྱ་ཡིས་མཚན་གཅིག་འགྲུབ་པ་ནས་སོ་གཉིས་བར་དེ་འདྲ་ཟེར། གཞན་དག་བསོད་ནམས་དེའི་ཚད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་ཟད་ཀྱི་གཞན་དག་གིས་དཔག་དཀའ་འོ་ཟེར། བརྒྱའི་གྲངས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་བྱའི་སྐུ་མཚན་སོ་གཉིས། ཚོས་སྐུ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ལྟ་བཅུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བཅུ། བདག་ཀྱང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བཅུ་སྟེ་བརྒྱར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་འདོད་པ་ན་གནས་ཤ་དང་གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དྲུག གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་བྱང་སེམས་སྟོང་རྩེ་དེ་སྟེང་སྐྱེ་ལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་

འདི་ལས་སེམས་ཅན་དཀོན་ལོ་སྐྱམ་པ་གཅིག་དང་། བདག་གིས་དཀོན་
སྐྱམ་པ་གཅིག་སྟེ་ལྟ་བརྒྱུ་ཡིན་ལ་དེ་ལན་གཉིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་བརྒྱ་ཡིན་
ནོ་ཞེར། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ནི་དགེ་བརྒྱ་རེ་རེའང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ལྟ་
ལྟ་ལྡན་པ་སྟེ། ལས་ལམ་དངོས་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཉོན་བསྟོགས་ཡོངས་སུ་
དག་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་སྦྱངས་པ། དྲན་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་དང་།
སྡུང་འདུས་ལ་བསྟོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བརྒྱ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བརྒྱ་
དང་། རྗེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་རྒྱུ་ལས་ལམ་ལྟ་བརྒྱོད་དེ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར།
བདག་ཀྱང་རྒྱུ་ལྟ་བརྒྱས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པ་ལྟ་བརྒྱ་སྟེ་བརྒྱ་
ཡིན་ཞེར་ཀྱང་། འདིར་ནི་མཚན་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་རེ་རེའང་བརྒྱ་པར་
འདོད་པས་ན་དེ་དག་ཀུན་བཏུས་ཙམ་མོ། །བློ་གོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བོ་དང་། ཉན་ཐང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ལྗང་བུ་གཅིག་དང་། བ་སྤུའི་ལྗང་བུ་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དབེ་བྱད་གཅིག་དང་།
དབེ་བྱད་བརྒྱད་སྟུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་
མཛོད་སྤུ་དང་གཙུག་ཏོར་མ་གཏོགས་པ་མཚན་སུམ་ཅུའི་གང་རྩང་གཅིག་དང་།
མཚན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཁྲི་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་
སྤུ་དང་། མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་གཙུག་ཏོར་
འགྲུབ་ལ། དེ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ཐུགས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་གསུང་

ཆོས་ཀྱི་དུང་འགྲྀབ་པར་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་ལུས་པོབ་ནས། ཐམས་ཅད་འཚོར་ལོངས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་དེ་དག་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྲེག་ཤུལ་ལྷུང་བཏེག བ་སྤུའི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་འགྲྀབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དབེ་བྱད་གཅིག དབེ་བྱད་བརྒྱ་ཆུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲྀབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཛེས་སྤུ་དང་། གཙུག་ཏོར་ལས་གཞན་སྣམ་ཙུའི་གང་རྩྭ་གཅིག མཚན་སྣམ་ཆུ་པོ་འགྲྀབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཛེས་སྤུ། དེ་འགྲྀབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་གཙུག་ཏོར། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པས་ན། ལྷར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ནང་བསོད་ནམས་གཏེར། །མཐོང་དང་ཐོས་དང་གཞེས་པ་མཛད་པས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །རིན་ཐྲེང་དང་བྱང་སར་ལས་སྐྱང་ཟད་འདུ་མིན་ལས། གཞན་བློ་གོས་མི་ཟད་པ་དང་འདྲ། རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་ནི། བྱང་སར་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིས་པ་འཛམ་གླིང་ལ་བྱ་ཟེར་རོ། །

གཞིས་པ། དེ་ལ་ཤྲཱ་ཐྭབ་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྟེང་གཅིག་ལ་བསྟེན་བཀུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་ཚོགས་བསགས་པ་གཞིས། དང་པོ་བསྐལ་བཟང་ལྟར་ན། དཀོན་སྤྲོན་ཚེ་དམན་པར་གྱུར་པ་ན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤྱཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ། །འཇམ་གང་ཞེག་ནི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྐྱིང་རྡེ་པད་དཀར་ལས། བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྐྱིང་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྨོན་ལས། གཞོན་ནུ་བརྩེན་འགྲས་སྨྱོད་ཅེས་བྱ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགོད་པ་བསལ་བ་ལས། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུའི་མེད་བའི་དཔུང་པ་ཞེས་བྱ་བས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་ལས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཡང་། ཅན་ཐོས་པ་ལྟར་ན། ལུང་སྨན་གྱི་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་རྒྱལ་པོའོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ། །འདི་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྔོན་འདས་དུས་སངས་རྒྱས་ཤྱཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་སྨོན་པ་འདི་བཞིན་ཅོད་དུས་བྱུང་བ་ལ། སྨོན་པ་འདི་ཇ་མ་ལན་གྱི་ཁྱེའུ་སྨད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ན། འབྲས་བོར་གང་དང་མཆེལ་ལྟམ་དང་། །རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་དག་ཕུལ་ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྐུ་ཅི་འདྲ་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །ལུང་སྨན་གྱི་གཞི་ལས། ཇ་མ་ལན་ཡངས་པའི་འོད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཤྱཱཀྱ་ཐུབ་པ་བསེར་མའི་སྟན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ། ཆུ་འཇམ་པོས་ཁྲུས་གསོལ་ཏེ་མར་དང་ཏིལ་མར་གྱིས་བྱུགས་ནས། བུར་ཆུའི་བཏུང་བ་དང་བསྟན་གྲོལ་ནས་དེ་

དང་དེ། བདག་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྨིན་པ་འདི་ཡིས་ཤ་ཀྱའི་རིགས་སྐྱེས་པ། །ཡོན་ཏན་རིགས་དང་རྒས་དག་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བར་གྱི་ཉམ་ཐག་འཆི་བ་ཡི། །ཞི་རོལ་ཞེ་བ་རྒྱ་ཆེན་འཇིགས་པ་མེད་པས་སྨོལ་བར་ཤོག །ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་དང་མར་མེ་མཛད་དང་། རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་ཤ་ཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ལས་བཟློག་སྟེ། རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་བོན་པ་དང་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྗོགས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནས་གྲངས་མེད་གཉིས་པར། བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་མཐར་མར་མེ་མཛད་དང་། དེ་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་ལ་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་མཐར་རྣམ་གཟིགས་བྱུང་སྟེ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་རྗོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་གསུམ་ནི་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་མཐའ་མར་བྱང་བར་འདོད་ལ། གྲངས་མེད་དང་པོ་བརྒྱམས་པ་ནི་ཤ་ཀྱ་ཐུབ་པ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་པས་གྲངས་མེད་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ་བསྟེན་བཀུར་བར་འདོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐོང་མངོན་མཐོ་ལ་མི་རེ་བར་སྟིང་རྗེ་ཡིས་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སྐབས་དེར་སྨིན་པའི་ཚར་ཕྱིན་རྗོགས་ལ། ཚགས་

མེད་སྟེང་རྟེས་སྦྱིན་པ་སྟེ་སྐྱེས་རབས་སུ་བལྟའོ། །ལུང་གཞི་ལས་བྱང་སེམས་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བཤད་དོ། །གང་གི་ཚེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། སེམས་མྱི་འབྲུག་པས་བཟོད་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པར་སྣང་བའི་རབས་བཞིན་ནོ། །སྟོན་པ་བྱམ་ཟེའི་ཁྲེའུར་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་རིའི་ཕུག་ཅིག་ན་མེ་ཁམས་ལ་སྐྱེམས་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས། རྟག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ། སྐྱེས་བུ་ཁྱུམཆོག་ཁྲོད་འདྲའི་དགེ་སྦྱོང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟོད་པས་བརྩེན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཤིང་། བསྟོད་པ་དེས་བསྐལ་པ་དགུའི་ཚོགས་ཀྱང་འདུམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་པའི་སྡུ་རོལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མཐའ་དོན་ལ། རྟེན་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བརྟེན་པ་ལྷག་མཐོང་རྫོ་རྗེ་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་བློ་འཕམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་ལ་གསུམ། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ། ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི། ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བསྒོམ་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་པོ་གསུངས་པ། དེ་དག་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བསོད་ནམས་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བྱ་བ་

དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ། ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལམ་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་དང་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་། ཀུན་སློང་བའི་སེམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ཚོར་སོགས་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ནའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གསུམ་ཀའོ། །བསྒོམ་བྱུང་བྱམས་པ་བསོད་ནམས་དང་གཞི་གཉིས་ཀ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་འདུ་བྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་ལྡན་འབྱུང་གི་སེམས་པ་དང་། བསམ་ཟག་གི་སྟོམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །བྱམས་དང་ལྡན་འབྱུང་ཚོར་སོགས་བསོད་ནམས་ཁོ་ནའོ། །ཡང་ན་གསུམ་པོ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པས་ན། གསུམ་པོ་ལ། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འང་གཞི་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ན། སེམས་པ་དག་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིན་སོགས་གསུམ་སེམས་པ་དག་པ་དེའི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱིན་སོགས་རྒྱས་བཤད་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གང་གི་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བསྒོམ་པ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག དོགས་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ། འབྲས་བུ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱིན་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་

པོ། སྣོན་པ་པོ་གང་གིས་དགེ་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །

གཉིས་པ། ཀུན་སློང་ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་པར་འདོད་པ་དང་། རང་མཉམ་མམ་དམན་པ་ལ་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པ་ཡིས་སྦྱིན་གྱི། ལན་ལ་རེ་བ་དང་འཇིགས་སོགས་ཀྱིས་མིན་པའོ། །ལས་དེ་ཡང་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་སྟེ། ལོ་མ་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱིལ་པོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོག་མ་དག་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྦྱིན་ལས་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། སྦྱིན་པ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། བདག་ཅག་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་འཕགས་པ་འདོད་ཚགས་མ་བྱལ་བའམ། སོ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྱལ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་བདག་ལ་ཕན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མི་ཕན་པས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་འཕགས་པ་ཆགས་བྱལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཁོང་འདོད་པ་ལས་འདས་ཤིང་སྦྱིན་པའི་རྣམ་སྨིན་འདོད་པས་བསྟས་ལ་གཞན་ལ་ཕན་རང་ལ་མི་ཕན་པས་སོ་ཟེར། །གཉིས་ཀའི་དོན་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ནི་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་སམ། སོ་སྐྱེས་ཆགས་བྱལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའོ། །

གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྣོན་པ་ནི། མཐོང་སྐྱོང་མ་གཏོགས་འཕགས་པ་འདོད་ཁམས་ཚགས་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་སྟེ། དེ་བཀུར་སྟི་དང་བྱས་པ་གཟོ་བ་འབའི་ཞིག་གིས་དབུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྣོན་པ་ཁྱད་པར་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། སྣོན་པ་དེ་ཡིས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་སྣོན་བདག་དང་དོན་པོ་དང་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཏེ་གསུམ་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྣོན་བདག་གི་ཁྱད་པར། དོན་གཅིའི་ཁྱད་པར། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ། སྣོན་བདག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ནི་དད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བཟང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་འཕགས་ནོར་བདུན་དང་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཚུལ་ནི་གུས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་བཟང་བ་རང་གི་ལག་ན་ས་རིལ་ལ་མ་ཁོ་བའི་དུས་སུ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་སྣོན་པ་སྣོན་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་ལས་དམ་པའི་སྣོན་པ་ལྟ་སྟེ། དད་པ་དང་གུས་པ་དང་རང་ལ་གནས་དང་། དུས་སུ་དང་། གཞི་དེས་གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་སྣོན་པ་དང་ལྡན་གསུངས་སོ། །གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་ཡང་། བརྒྱས་པ་དང་། ཤན་པ་ལ་ལུག་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྣོན་བྱ་དང་། དུག་དང་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལྟ་བུ་ཞིང་ལ་གནོད་པ་མིན་པའོ། །གཞན་ཡང་དྲང་སྲོང་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་མ་དག་པའི་སྣོན་པ་སོ་གཉིས་སྣང་ངས་ཀྱི་དག་པའི་སྣོན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྣུབ་པར་གསུངས་པ། འདི་ལྟར་གཅིར་བཟོ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་མ་དད་པས་སྣོན་པ་དང་། ཕན་

བཏགས་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་ཕྱིར་སྨྲིན་པ་དང་། དམན་པ་སྨྲིན་པ་དང་། འདོད་པའི་རྒྱས་མེ་དང་མེ་ཡྭེ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། རྒྱ་སྨྲིན་པ་དང་། བདག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། དུག་སྨྲིན་པ་དང་། མཆོག་ཆ་སྨྲིན་པ་དང་། སྲོག་ཆགས་བསད་དེ་ཤ་སྨྲིན་པ་དང་། བག་མེད་རྣམས་ལ་ཚང་སྨྲིན་པ་དང་། འདི་བདག་གིར་འགྱུར་ཏེ་བདག་གི་རིམ་འགྲོ་བ་དང་། མཆོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་བསྲུ་བ་དང་། འཕོ་ཕྱིར་སྨྲིན་པ་དང་། རང་ལ་བསྟོད་པའི་རྟོད་པ་དང་སྨྲ་དང་ཚིག་སྐུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྨྲིན་པ་དང་། གར་སྐྱ་བཞད་གད་ཀྱེད་མོ་གཏམ་དང་དགའ་ཕྱིར་རོལ་མོ་མཁན་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། གཟའ་སྐར་གྱི་མཚན་མའི་ཕྱིར་སྐར་མཁན་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ནོར་མཛའ་བོ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཞིང་ངམ་འབྲའི་ཕུང་པོ་ལ་རེ་དྲགས་དང་བྱ་ཟ་བ་ལ་དགའ་མགུ་སྐྱེད་པ་དང་། བཟོའི་ཕྱིར་སྨྲིན་པ་དང་། ལུས་མི་བདེས་འཇིགས་པས་སྐན་པ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། སྐོང་བ་ལ་སྐྱོས་པརྒྱད་དེ་ཚོག་པ་ཟ་བར་བྱས་ནས་སྨྲིན་པ་དང་། སྨྲིན་འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང་སྨྲིན་པ་དང་། སྨྲིན་པ་བྱིན་ནས་འགྱོད་ཅིང་གདུང་བ་དང་། བྱིན་ནས་བདག་ལས་ཁྱེར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་སྐར་བདག་ལ་སྨྲིན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྨྲིན་པ་དང་། སྨྲིན་འབྲས་བདག་གིས་སྨྱོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྨྲིན་པ་དང་། ལང་ཚོ་ལ་བབ་པས་སྨྲིན་པ་དང་། རྐ་ན་འཆེ་བའི་

མྱ་དན་དུ་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དགའ་དང་མེད་པར་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ དུ་བཙུག་སྟེ་སྦྱིན་གནས་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་གཏས་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ དང་། ཁ་ཟས་གཏོང་མི་ཚོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་མི་དགའ་བར་མཐོང་ནས་ སྦྱིན་ཚོད་པའི་ཉེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཟོད་དོ་སྟམ་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་། བྱད་ མེད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། བྱ་མེད་པས་བདག་གིས་ཐག་རིང་བ་ལ་བཏང་བར་ བྱའོ་སྟམ་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་བྱིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་རྟེན་བསམས་ནས་ སྦྱིན་པ་དང་། དབུལ་པོ་བོར་ནས་ཕྱུག་པོ་ལ་སྟེར་བ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་ སྨིན་མེད་པ་མིན་གྱི་ཚུལ་སྐོའི་ཞིང་ལ་ས་བོན་ངན་པ་བཏབ་པ་ལྟར། ཞིང་དང་ ས་བོན་ཉེས་པས་འབྲས་བུ་ངན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བརྩི་ལྟག་ལ་འགའ་སྟང་། དེའི་ཕྱིར་གྱས་པར་བྱིན་པས་རང་ལ་རྟེན་པ་བཀུར་སྟི་བཅས་པ་དང་། རང་ལག་ གི་ས་བྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འཕྲུང་ཞིང་རང་བཞིན་ བ་དང་། དུས་སུ་བྱིན་པས་རང་ལ་དགོས་དུས་སུ་རྟེན་པ་དང་། མི་གནོད་པར་ སྦྱིན་པས་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་དག་སོགས་ཀྱིས་བར་ཆད་མེད་པར་རྟེན་པ་ ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་ནི། ཁ་དོག་དང་ལུ་སོགས་པས་དྲི་ར་རེག་བྱ་ཕུན་སུམ་ ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་སྦྱིན་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མདོག་གིས་གཟུགས་པར་ བ་དང་། དྲིས་སྟན་པའི་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རོས་ཡིད་དགའ་བ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་། རེག་བྱ་བདེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆེ་ལྟར། གང་

བའི་ཚེའོ། དོ་བའི་ཚེ་གང་། ཐ་མལ་བའི་ཚེ་ཐ་མལ་བར་འདུག་པས་དུས་སུ་རེགས་ན་བདེ་བ་བསྒྲེད་པའི་ལུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། ཞིང་ལ་འགྲོ་བ་བཟང་བས་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། གོ་ལྟ་ཀ་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བའི་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན་སྣང་རྟམ་སྤྱིན་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཚུལ་ལཚལ་མི་ལ་སྟོང་འགྱུར་དུ་རེ་བ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ནི། རྟ་ས་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞིའི་ནང་ནས་ནད་པ་ནད་གཡོག །གྲང་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱིན་པར་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ཕྱོགས་པོ་ལས་དབུལ་པོ། དབུལ་པོ་ལས་ཡི་དྭགས། དེ་ལས་འཇུར་གེགས་ཅན་ལ་ཐིགས་པ་བསྟོས་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་འདོགས་པ་ནི་ཐ་མ་དང་གཞན་ཡང་རྟུང་སྟེ། དོམ་དང་རི་དྭགས་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རབས་བཞིན་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པར་རོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ནི་གོ་ཏ་མའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ལྟན་ལ་བྱིན་ན་རྟམ་སྤྱིན་འབུམ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་ཞུགས་ལ་བྱིན་ན་རྟམ་སྤྱིན་ཚད་མེད་དོ། །དེ་བས་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་ཚད་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་རྟམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རིགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི། ཁམས་གསུམ་ལས་
གྲོལ་བས་གྲོལ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྒོ་ཀུན་ནས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །
ཡང་ནའམ་ཞེས་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་མ་གྲོལ་བས་མ་གྲོལ་བ་ལ་བྱིན་ཡང་། རྟོགས་བྱང་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིན་པས་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་
མདོ་ལས། ཉེ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་
བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་བྱིན་པར་འགྱུར་བས་སྦྱིན་པ་དང་། སྟོན་
བདག་གི་ཕ་དང་མེས་བོ་དག་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་
དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། གྲགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དོན་
དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དང་།
དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་བྱིན་པའོ། །སྦྱིན་པ་བརྒྱད་གསུངས་
པ་དེ་དག་གི་ནང་ན། བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་
ཡང་མཆོག་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཉེ་བ་ནི་ནམ་ཉེ་བར་ལྟག་པ་དག་ལ་
སྦྱིན་པའོ་ཟེར། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་རྫུ་འཕྲུལ། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་འཕགས་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ནི་ཞི་ལྷག དོན་མཆོག་ནི་དགྲ་
བཅོམ་པའམ་སྡུང་འདས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་སྲས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་
འཆད། གང་སྨོལ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སོགས་བཞི་རིམ་པས། དང་སོགས་
ནོར་འཛིན་པ་དང་། སེར་སྣའི་དྲི་མ་དང་འགལ་བ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་

བ་བསྒོམ་པ་དང་། སྐང་འདས་འདུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ལ། སྟ་ལས་དོན་མཚོག་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་མཚོག་སྐང་འདས་འཐོབ་པར་བསྟོས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཚོགས་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་སམ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་ཡང་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་དེ་བཞིན་ལ་མོས་སྤྱོད་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་ལམ་གསུམ་མམ། མོས་སྤྱོད། མ་དག་པ། མཐར་ལམ་བཞིར་ཡང་གསུངས་ལ། སྔ་མ་བདུན་ནི་རིམ་བས་ལེ་ལོ་དང་། འདི་ཕྱིར་དབུལ་འཇིགས་དང་། ཕྱུག་པོ་འདོད་པ་དང་། འདས་ལ་ལྷ་བ་དང་། མ་འོངས་ལ་དགའ་བ་དང་། སྤྱིན་གནས་བརླས་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་། གྲགས་པ་འདོད་བས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དམན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ནི། འཕགས་པ་མིན་ཡང་རང་གི་ཕ་མ་དང་། ནད་པ་དང་ལྡེ་ཚེས་སྨྲ་བ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་བཅམ། སྐྱེ་བ་ཐ་མའམ་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱ་བོན་གྱབ་ལྷ་བྱ་ལ། སྤྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ལས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར། བྱས་ལ་བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལས་ལམ་གྱི་མཇུག་ལ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པས་ཆེ་བ་དང་། ཞིང་གིས་ཆེ་བ་དང་། གཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སྤོག་གོ་ཅོད། བག་ལས་ལ་རྫོན། ཡིད་ལས་ལ་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་ནི། སྤྱོར་བས་ཆེ་བ་ལུས་བག་

གིས་དངོས་སུ་དང་དགའ་བཞིན་སོགས་དང་། རྟོགས་པའམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཆེ་བ་སྟེ། མཇུག་སོགས་བྱུག་པོ་དེ་དག་ཚུང་དང་ཆེ་བ་ལས་ལས་ཀྱང་ཚུང་དང་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ་བྱུག་ཀ་ཚང་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའོ། །

གཉིས་པ། ཡང་མདོ་ལས། བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་དང་། བྱས་ལ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ལ་དེ་ནི་བློ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བ་དང་། བཅ་འཆོལ་མིན་པར་འདི་ཅེས་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་བྱས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་ཕྱིས་མི་འགྱོད་པ་དང་། ཡོག་ལྟ་དང་འཚལ་བ་སོགས་ལས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། རྟེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་སྟོར་མཇུག་འཛིང་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྐྱེད་པར་ཅེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དྲུག་ལས་ནི། བསགས་པའི་ལས་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལས་གཞན་ནི་བྱས་ལ་བསགས་པ་མིན་པའི་ལས་སུ་བལྟའོ། །དེ་བཞིན་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གོང་ལས་ལྟོག་པ་དྲུག་མ་ཚང་བ་སོགས་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་ནི། གང་ལུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཤིང་ཆོག་ཏུའང་ལས་འདི་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་ལས་དེ་མ་བྱས་པའོ། །མ་བསགས་མ་བྱས་པ་ནི་ལས་གང་ཆེད་དུ་མ་བསམ་པར་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་གསུངས་

སོ། །གསུམ་པ་དོགས་སྤང་ཚལ་ཆེན་སྟེའི་བྱེ་བྲག་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རི་བོའི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཚགས་བཅས་ཀྱིས་མཚོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་བདག་དོན་གྱི་སྤྱིན་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། མཚོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་གྱ་ལ་འགྱུར་ཏེ། ལེན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པས་སོ། །ཟེར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ལེན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་། སེམས་དང་སོགས་ཀྱི་མཐུས་མཚོད་རྟེན་ལ་མཚོད་པའི་དངོས་པོ་བཏང་བའི་ཕྱུག་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། དབེར་ན་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ལེན་པ་དང་། ཕན་པ་མེད་ཀྱང་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཡང་དག་ལྟ་བ་ལ་སོགས་བསྒོམ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིན་བྱུང་བསོད་ནམས་ལ་གཉིས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བཏང་བའི་ཕྱུག་ལས་བྱུང་བའོ། །མཚོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་སོགས་ནི་བཏང་བའི་ཕྱུག་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཚགས་བཅས་ཀྱིས་ཚགས་བྱལ་འདོད་ཁམས་པ་ལ་བྱིན་ན་གཉིས་ཀའོ། །གལ་ཏེ་ཕན་འདོགས་པ་སོགས་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་བྱིན་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་དུ་རིགས་ན། དུད་འགྲོ་སོགས་ཞིང་དན་པ་ལ་བྱིན་པས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱུ་དག་བ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐུལ་བའི་ཕྱིར། དན་བའི་ཞིང་ལ་བཏང་བ་ལའང་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་དན་པས་ཞིང་མཆོག་ལ་ལྟོས་ན། རྣམ་སྨིན་ཆུང་ཞིང་སྨིན་འབྲས་བུལ་བ་ནི། ཞིང་དན་

པ་ལ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ། །ཟེར་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། འཕལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། མི་དགེའི་རིགས་བྱེད་དང་རིགས་བྱེད་མིན་བའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། འཕལ་ཚུལ་དེ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རིགས་བྱེད་དང་རིགས་མིན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྡིག་པ་མིན་ཡང་དུས་མིན་གྱི་ཟས་སྐོང་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པའམ་བཀག་པ་རིགས་རིགས་མིན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། འཕལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་འཚེའུ་ཉེ་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་དང་། འཕལ་ཁྲིམས་དེའི་གཉེན་པོར་བྱེད་བའི་དྲན་ཉེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐར་པར་བསྒོས་པས་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། བསྡུ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་བྲལ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལྡན་ནོ། །གཞན་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་རྒྱུ་ལྟ་དང་ལྡན་ཏེ། སྒོག་གཅོད་སོགས་ལས་དངོས་ཀྱིས་དག་པས་དང་། དེའི་སྤྱོར་བ་ཉེར་བསྟོག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་འཚེན་མ་བྱུང་བ་དང་། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་བརྟེན་པར་བྱས་པའམ་དྲན་པས་ཟིན་པས་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སྐུ་ངན་འདས་པར་བསྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར། གཞན་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་

ལ་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། འཚོ་བ་མེད་པ་དང་། ཚད་པ་དང་། དན་འགྲོས་འཛིགས་ནས་སྡུང་བ་འཛིགས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས། སྲིད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་ནས་སྡུང་བ་ལེགས་སུ་སྐྱོན་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་དོན་དུ་སྡུང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས། དྲི་མ་མེད་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་བསྟོམ་པ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་དགེ་བ་ཏིང་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་ན་ཏིལ་མར་དང་མེ་ཏོག་གི་དྲི་ལྟར་སེམས་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བགོ་ཞིང་གོམས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་གང་ཚོད་བྱའོ་བ། མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྱིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་བསྟོམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་འདོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེའི་གདུང་མི་ཚད་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྦྱིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་དེ། མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་བསྟུམ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་བསྒོམས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཚངས་པ་མདུན་འདོན་གྱི་ཚེ་ཚད་དང་མཉམ་པ་བསྐལ་པ་ཉ་ཁ་ཅིར་བསྐལ་བཞི་བརྒྱར་མཛོ་རིས་ཀྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་སོགས་བཞི་ཡི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱེ་སྨོས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་མཚན་རྟམ་པར་སྨིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཏེ། དེས་གནས་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ནོ་ཞེར། གང་ཟུར་ཡང་ཚངས་པའམ་ཚངས་པར་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་བས་བཏགས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་མཐོ་རིས་སུ་ཚེ་མཐུད་ཅིང་བར་བསྐལ་བཞི་བརྒྱར་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ལ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་བཏགས་ཟེར། འདི་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། བྱེ་སྨའི་མིན་ཏེ་ཚངས་པའི་དགེ་མཉམ་མཐོ་རིས་ཚེ་མི་སྲིད་དཀྱུད། བསམ་འཕེལ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། དེའི་ཞར་ལ་ཐན་ཡོན་ཚད་མེད་པའི་ཚོགས་སྨིན་ནི་བསམ་པ་ཀུན་སྤྱང་རྟེད་བཀུར་སོགས་ལྟོག་མོངས་ཅན་མིན་པས་བསྟན་བྱ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་

བའི་གསུང་རབ་དོན་མ་ནོར་བར་ཡང་དག་པར་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་ཚམ་མཐུན་གསུམ་ནི། འཁོར་བར་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འཕེན་པའི་ལས་བསོད་ནམས་ཚམ་མཐུན་དང་། ཚེགས་ལམ་དུ་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པར་བསྟོས་པའི་དགེ་བ་ནི་སྐང་འདས་སམ་ཕར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། གང་སྐྱེས་ན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དགེ་བ་དེ་ཡོད་རྟགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་བརྗོད་པ་ན་དད་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐུལ་ལང་བ་སོགས་སོ། །དེས་འབྲེལ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་དྲི་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ། དེས་བར་འབྲེལ་པའི་འཕགས་ལམ་དང་མཐུན་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་རྣམ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ལས་ཕལ་པ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དུ་དགེ་སྐོག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སྐྱོབ་པའི་རིགས་བའམ་ཐབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལས་ནི། འདི་ལྟར་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱན་སྐྱོང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་ཀ་སོགས་ཡི་གེ་འབྲུའི་གཟུགས་འབྲི་བ་དང་། ལྟ་སོགས་ཀྱི་འབྲུར་གྱི་རྒྱུ་བརྙོ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་སོགས་བགྲང་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱན་དགུ་ནི་དགེ་གི་ལས་དང་། བརྒྱ་བརྒྱ་སོགས་གྲངས་བསྟོམས་ཏེ་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ། དེས་

ཟིན་བའམ་དེས་བསྟམས་བའམ་དེས་བྱེད་དུ་བཅུག་བའི་ལས་ནི། ཡིག་འབྲི་སོགས་ལ་རང་རང་གི་ཐབས་རིགས་བས་བཅུག་པ་ཕལ་བ་དང་མི་མཉམ་པ་ཞེག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟམ། བགྲང་བ་དང་སྐན་དངགས་གཉིས་ཀ་སོ་སོ་ངག་ལས་ཡིན་གྱི་གཅིག་མིན་པ་འདྲ་དཔྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཞར་ལ་དགེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཉོན་མོངས་བས་བཀག་པ་བས་སྨྲྀད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་བས་གནག་ཅིང་འཕགས་བས་བོར་བས་ངན་པ། ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཅིག་འདུག་བས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དྲི་མེད་དེ་ཟག་མེད་དགེ་བ་ནི་དག་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ཀུ་ནོམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནི་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་དགེ་དང་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་མིན་ནོ། །མི་དགེ་བ་དང་། སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། འདུས་བྱས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་མཁའ་བརྟགས་མིན་དང་། ཐར་པ་ཚོ་ཚོར་བརྟགས་འགོག་རྣམས་ནི་སྟ་མ་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བླ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་ཅན་དང་། ཟག་བཅས་མིན་པ་དང་། རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཅིང་དགེ་

བས་སོ། །དེས་ན་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་མར་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཐར་པ་སྐྱང་འདས་བརྟགས་འགོག་ནི་དེ་ལས་ཕྱལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཁྱད་འཕགས་གཞན་མེད་པས་བློ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་གང་ཞེ་སྡེད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་མཆོག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄༅ གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཐུབ་རྒྱས་འཚད་པའི་སྐབས་ལ། གནས་དང་གནས་ཀྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་སྐང་བྱ་ཐུབ་དོས་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐུབ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟེ་དང་། བྱེ་བྲག རབ་དབྱེ་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩ་བ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུར་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་ཐུབ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་གིས་བསགས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་མེད་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་མི་སོག་པས། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ནི་ཐུབ་རྒྱས་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེས་ཚོག་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། གང་སྐྱེལ་སྲིད་པ་ནི་ཡང་སྲིད་ལ་འདོད་ལ་དེའི་རྩ་བ་ཐུབ་རྒྱས་ཏེ། ལས་ཉོན་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་སྲིད་

པ་ནི་ཡང་སྲིད་དང་ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་རྟ་བ་ཕྱོགས་ཏེ། ཁོན་མོངས་པ་འཇུག་པ་ན་རྒྱུན་མི་ཚད་པས་རྟ་བ་བརྟན་པར་བྱེད། ཐོབ་པའི་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་བྱེད་པ་སོགས་བརྟུབྱེད་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་གང་ཞེན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། དེ་ཕྱི་རྒྱས་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གང་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་རྒྱས་སུ་རྩྭ་བ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་སུ་རྩྭ་བས་སོ། །ཡིད་མི་འོང་ལ་རྒྱུད་ཁོང་ནས་ཁྲོ་བ་དང་། དྭངས་དང་། མ་རིག་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་བྲག་ཡིན་ལ་ཏེ་ཞེས་པནི་ལྔག་མ་འཇིན་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་བྱུག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བདུན་དུ་བཤད་དོ། །རེ་ལྟར་དབྱེ་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་བྱལ་ཡང་ཡང་སྲིད་འཞིན་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ། མཉམ་བཞག་གི་རོ་སྙོང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ལོག་ས་སྤྱི་བ་ནི། ཏིང་འཛིན་དེར་ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སྲིད་པར་འཞིན་བྱེད་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྱ་ཐབ་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་བཤད་པའོ། །སྐབས་འདིར་འདི་དཔྱད་དེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སམ། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཐ་རྒྱས་འདོད། དངོས་ཡིན་ན་མདོ་ལས།

འདི་ན་ལ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་སོགས་ནས། དེས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དེའི་མཐུས་ཡང་དག་པར་འཇོམས་ཤིང་ཐུབ་དང་བཅས་པ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅེས། ཀུན་དཀྲིས་དང་ཐུབ་པ་དང་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། ཐོག་མཀྱི་མ་ཡིན་ན་ཐུབ་པོའི་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ལས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐུབ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ལས་ཐུབ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་ཆགས་སོགས་དང་། རྟེས་འབྲེལ་ཉོན་མོངས་གཞན་ནམ། ཡང་ན་ཕོབ་པ་ལ་བཏགས་ནས་གསུངས་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་ཐུབ་པོབ་པ་ཀུན་དཀྲིས་གཉིས་ཀ་མིན་ཀྱི་བག་ཉལ་ཡིན་ཞེང་། ཀུན་དཀྲིས་ཐུབ་ཆགས་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། བག་ཉལ་ནི་ཐུབ་ཆགས་བོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ཏོ་བ་ཅག་མི་འདོན་ནོ་ཞེར། གནས་མ་བུས་ཐུབ་ཆགས་ལྟན་མིན་ཕོབ་པ་ལ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ། མངོན་པ་ལས་ཐུབ་ཆགས་བཅུར་བཤད་དེ་ཇི་ལྟར་ན་ལྟུ་བ་ལ་ལྟུ་ཕྱི་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟུ་བ་དང་། ལོག་ལྟུ་དང་། མཐར་འཛིན་ལྟུ་བ་དང་། ལྟུ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་བཅུའོ། །འཇིག་ལྟའི་རྟེས་ལ་མཐར་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་

འདིར་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་ཡུལ་སྟོན་དུ་བྱས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་བ་བཞིན་ངརྒྱལ་དབྱེ་དགོས་ཤེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཡུལ་བ་རྣམས་བྱེད་ལས་ཐ་དད་ལ། ངརྒྱལ་ལེངས་རྣམ་གཅིག་དང་བྱེད་ལས་ཀྱང་གཅིག་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཟེར་ཀྱང་དགོས་དབང་འདུའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། ཐ་རྒྱས་བཅུའོ་དེ་དག་འདོད་ཁམས་ན་ཡུ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་འབྲས་བསྟུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཕྱང་པོ་ལ་ལོག་པར་འཛུག་པས་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡུ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཡུ་བ་གསུམ་དོངས་དང་བརྒྱད་ནས་འགོག་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་ལོག་པར་མི་འཛུག་པས་བདུན་བདུན་དང་། ལམ་ལ་ཡུ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལོག་པར་མི་འཛུག་པས་བརྒྱད་དེ། དེ་ཡུར་ན་ཀུན་འགོག་ལ་ཡུ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་དང་། ལམ་ལ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དེ་འདོད་ན་ཡོད་པ་གཉེན་པོ་སྤྱད་བསྟལ་ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་བདེན་བཞིའི་རང་མཚན་མཐོང་སྤང་བཅས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་འཇིག་མཐར་སྤྱད་བསྟལ་མཐོང་སྤང་གཅིག་པུས་སྤོང་བས། སྤང་བྱ་རིས་གཅིག་གི་སྤོ་ཅན་ནས། འདོད་ཁྲོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞིའི་བསྒོམ་པས་སྤང་བྱའང་ཡིན་པས་ལྟ་ཡི་སྤོ་ཅན་གྱི་བར་དུའོ། །འདོད་པའི་ཐ་རྒྱས་སོ་དྲུག་ལས་ཁོང་ཁྲོའི་ཁམས་གོང་ན་མ་གཏོགས་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་ནི་རྒྱུད་ཞེག་ཀྱིས་བརླན་པ་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་མེད་པས་སོ། །

དེ་ནི་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ། །ཅེད་དོ། །ཅེད་པར་འགྱུར་རོ་གསུམ་དང་། བདག་གི་མཛའ་བོ་ལ་དེ་གསུམ་དང་། བདག་གི་དབུ་ལ་ཐན་བཏགས་སོ་སོགས་གསུམ་སྟེ་དགུའོ། །ཁྲོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་མཐོང་སྐོམ་གྱི་སྒང་བྱ་དེ་དག་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྐོམ་གྱི་སྒང་བྱ་འདོད་ཁམས་དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་འདོད་ན་མཐོང་བསྐོམ་སྒང་བྱ་སོང་བྱུག གཟུགས་ན་སོགཅིག གཟུགས་མེད་ན་སོགཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒང་བྱ་བསྟོམས་ན་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ནི། བདེན་པ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མི་སྤོང་ཡང་རིང་དུ་གོམས་པས་སྤོང་རོ། །སྒང་བྱ་གོ་བརྒྱད་དེ་ཁམས་དང་ས་དང་རྣམ་པའི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་ན་ཉིས་བརྒྱ་དགུའོ་རོ། །མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པས་སྐོམ་ལམ་ཉོན་དུ་འཇུག་པས། འོན་མོངས་བརྒྱད་དེ་དག་ཀྱང་བདེན་བཞི་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་འཇུག་པས། འདོད་ན་མཐོང་སྒང་བཞི་བརྒྱ། སྐོམ་སྒང་དྲུག ཁམས་གོང་མ་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ་མ་གཏོགས་གཉན་འདུ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྟོམས་པས་སྒང་བྱ་མཐོང་སྒང་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། བསྐོམ་སྒང་བཅུ་དྲུག་ལ་ཁམས་དང་སའི་དབྱེ་བས། བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་འགྱུར་ཟེར་རོ། །གཏན་དབབ་ལས། བདེན་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་མེད་པ་མ་གཏོགས་གཉན་འདི་དང་འདྲ་བར་བཤད། འདི་སྐོར་གལ་ཆེ་ཞིང་ཐུ་བས་ལོགས་སུ་བྱིའོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཉེན་པོ་གང་གིས་འཇོམས་བསྟན་པ། གལ་ཏེ་མཐོང་སྤོམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རང་གི་གཉེན་པོ་ཁོ་ནས་སྤོང་བས་ཁྱབ་བམ་ཞེན། ཁྱབ་མི་ཁྱབ་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྤྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས། ཐུ་རྒྱས་གང་དག་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ཡིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད་ཁོ་ན་སྤྲིད་རྩེ་སྤོང་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པས་སོ། །དེ་དག་གིས་ལྟག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མན་ཆད་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐོང་སྤོང་རྣམས་ནི་འཕགས་པས་མཐོང་ལམ་ཚོས་རྗེས་བཟོད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྲིམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བས་སོ། །བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་མིན་པ་ནི། འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྤྲིམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་སོ་སྐྱེས་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བཡིན་ན། བསམ་གཏན་ལྔན་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་འདོད་པར་དམིགས་པའི་ཡོག་ལྟ། རྟག་ལྟ། རྒྱུ་མེད་ལྟ་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། བསྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་པས་སོ་ཟེར། བྱེ་སྨོས་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་མདོན་ཤེས་ལྔན་པས་སྲོག་གཅོད་སྤང་བ་ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ན། ལྟའི་མིག་གིས་རྒྱ་མཚན་ཡོག་པར་བཟུང་བ་ལས་འབྲས་མེད་དམ་སྟམ་པ་སྟེ། ལྟས་བྱིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐུགས་ལས་ཆུང་དུར་གསོལ་

སྐབས་རྫུ་འཕྲུལ་ཅམས་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཅམས་པ་དང་ལྡ་བར་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཉོན་མོངས་སངས་བོན་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ན། དེ་འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་སྒོང་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་འདས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པས་ཟེར་ཀྱང་མི་འཐད་འདུ། སྒང་བ་འདི་རེ་ཞེག་མེད་པ་ལ་བསམ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་འདུ་ཡང་། སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་ཏེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ལ། རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་དང་། གཞན་བཞི་དབང་བསྟུར་བྱའི་བདག་གི་བཅམ། ཡང་ན་མིང་བཞི་ལ་བདག་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་གིར་ལྟ་བའོ། །བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཆད་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། དམིགས་རྣམ་ལོག་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལོག་ལྟ་ཡིན་ཞིང་། མཐར་འཛིན་ཆད་ལྟའི་ཚའང་སྐྱུར་འདེབས་ཡིན་མོད། མར་ཐམས་ཅད་དྲིར་ཆེ་ཡང་མར་དྲིར་ཆེ་བ་ལ་མར་དྲིར་ཟེར་བ་ལྟར། འདི་རིལ་གྱིས་སྐྱུར་འདེབས་ཡིན་པས་བདེན་བཞི་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་ལས། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བའི་སོགས་སྨོ་མོང་བར་བྱས་སོ་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་སོགས་གཅོ་བོར་གྱུར་བའི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་ལྔ་འཕགས་པས་སྨངས་པས་དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་གཤང་

སོགས་མཆོག་གོ་ཆྱད་བར་འཕགས་པའི་དམ་བར་ལྟ་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་མིན་ལ་རྒྱར་བལྟ་བ་དང་། མེ་ལྟ་བསྟེན་པ་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་ལ་རྒྱར་བལྟ་བ་དང་། འཕལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆ་བྱད་དང་ཚུལ་དང་ལུས་དག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅམ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་རྟག་འབྱོར་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་ལ། སྣེ་པའི་དྲི་མ་དག་པ་དང་། འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་འངས་པར་འབྱིན་པའི་ཐར་ལམ་མིན་པ་ལ་ལམ་དེར་ལྟ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་མཆོག་འཛིན་ཞེས་གསུངས་ལ། བརྟུལ་ཞུགས་ཅམ་གཟུགས་ཕུང་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཕུང་པོ་གཞན་ལ་མཆོག་འཛིན་ཀྱང་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་ལྟ་ལའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་ལས་ནི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། དགེ་རྩ་གཅོད་ཅིང་མི་དགེ་ལ་དམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྟ་ངན་ལ་མངོན་ཞེན་དང་། ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུ་མིན་ལ་རྒྱར་བལྟ་བའི་ཚུལ་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཅིའི་ཕྱིར་གུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་གུན་འབྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་སོ་ཟེར་ན། དབང་ཕྱུག་དང་། སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མིན་ལ་རྒྱར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་སོ། །

རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་བས་བདག་དག་བར་བྱ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་དག་འཛིན་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་མཐོང་བས་རྟག་པའི་བབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་ཞེན་པ་ལྟོག་གོ །དེས་ན་སྟེ་མས་སྤངས་ཟིན་ལ་ཕྱི་མས་སྤང་དུ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གིས་སྨྲས། གཞན་ཟེར་མིན། བརྟགས་དཔྱད་ན་མི་འཐད་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཉིད་བཟང་བར་བཤད། རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་གསུངས་ཏེ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་དང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འཇིག་ལྟ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག མཐར་འཛིན་ཕྱེད་ཚནི་རྟག་བར་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ནི་གཙང་བདེར་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། དེས་ན་མཐར་འཛིན་སོགས་ལྟ་བ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཚན་བཞག་ལ། དེ་དག་ཁོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞག་བའི་རྒྱུ་མཚན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བའི་ཕྱིར་དུང་། དེས་བར་རྟོག་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་འདོགས་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་གི་ལྟ་བ་གསུམ་ལས་ཐ་རྒྱས་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་བཤད་དེ། དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་མ་ཚང་བས་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐར་འཛིན་ཕྱེད་ནི་ཚད་ལྟ་སྐུར་འདེབས་ཡིན་བས་སྒྲོ་འདོགས་མེད་ལ། ཚུལ་བརྟུལ་ལ་སྐྱང་ཟད་འདག་པ་སྔོན་པ་ལ་བརྟུང་བའང་ཡོད་བས་མཐའ་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་འེས་པར་རྟོག་པ་མ་ཚང་བས་སོ། །ཕྱིན་ལོག་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་བཞི་ནི་ཀློག་དེའི་དབང་དུ་གཏོགས་སོ། །འོན་ཚོར་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོགས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པས་སོ་ཟེར་ཀྱང་གཅོ་ཚེ་བས་སམ་སྟམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཐམས་ཅད་བྱེ་སྟེས་ལྟ་བའི་ངོ་བོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་ཏོ་ནར་འདོད་ལ། གཞན་དག་རྒྱུན་ཞུགས་རྟགས་རྟམས་ལའང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡང་མེད་ན་དེ་སྟེ་མི་རིགས་པས་སྐྲོམ་སྤང་ཡང་ཡོད་ཟེར། བྱེ་སྟེས་འཕགས་པ་ཆགས་སྐྱེ་ནི་འགལ་མེ་ལ་འཐོར་ལོ་ལྟར་ཡུད་ཙམ་འབྱུལ་གྱི་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དྲུལ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་གང་གིས་སྤང་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་བར་མ་ཟད་ང་རྒྱལ་ལའང་ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། རྒྱང་དུབས་བདག་ཏུད་འཕགས་སྟམ་པའམ་མཉམ་པ་དང་མཉམ་མོ་སྟམ་པ་སེམས་ལེངས་པའི་ང་རྒྱལ། མཉམ་པ་བས་བདག་འཕགས་མཆོག་དང་མཉམ་སྟམ་པ་ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ། ཏྲད་འཕགས་བས་ཀྱང་བདག་འཕགས་སྟམ་པ་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། ཉེར་ལེན་ཕྱང་ལྟ་བདག་དང་བདག་གིར་སེམས་ལེངས་པ་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ། བས་མ་གཏན་ལ་བཟྱེན་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་རློམས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། ཆོས་ཏྲད་འཕགས་པས་བདག་རྩང་ཞིག་གིས་དམན་ནོ་སྟམ་པའི་སེམས་ལེངས་པ་རྩང་

ཟད་སྟེམ་པའི་ངང་ཆུལ། གསོད་ལ་དཔའ་སོགས་ཡོན་ཏན་མིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་རྟོག་པས་ཕྱིམས་ལེངས་པ་ལོག་པའི་ངང་ཆུལ་ལོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལྟོས་བདག་ལ་སྣུབ་པར་རྟོག་པ་ནི་དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མཆོག་གོ །མ་ཉམ་པ་ལ་བདག་དང་འདྲའོ། །མཆོག་ལས་བདག་དམན་ནོ། །བདག་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་སྣུབ་པར་རྟོག་པ། མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་མཆོག་ཡོད་དོ། །མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་མཉམ་པ་ཡོད་དོ། །དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་དམན་པ་ཡོད་དོ་། །བདག་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་དགག་པར་རྟོག་པ། མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་མཆོག་མེད་དོ། །དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། །མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་དམན་པ་མེད་དོ་། །ཞེས་ངརྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་བཤད་པ་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ངརྒྱལ་དང་། ལྟག་པའི་ངརྒྱལ། རྒྱང་སྟེམ་པའི་ངརྒྱལ་དེ་གསུམ་པོར་འདུ་སྟེ་ཐོག་མར་བའི་སྟེམ་དུ་བདག་ལྟ་འཐུང་། དེ་ནས་ངརྒྱལ་འཐུང་བས་ན་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ངརྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ངརྒྱལ་དགུའི་ནང་ཚན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཅན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ན། མཆོག་གི་ཚོགས་པ་འདིའི་ནང་བདག་དམན་

གྱི། བདག་ཀྱང་བཟང་པོ་ཞེས་ཁེངས་པ་སྟེ། ལྷ་གཡ་ངུ་མི་གཟུགས་བཟང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ང་རྒྱལ་བདུན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་མཐོང་ལམ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་བསྒོམ་པས་ཟད་པར་བྱ་འཁམ། ཡང་བྱེ་སྤྲུལ་ལྟར་ན། མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་ལ་དམིགས་པ་སྒོམ་སྤང་ངོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒོམ་སྤང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཅི་འཕགས་རྣམས་སྒོམ་སྤང་མ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱོད་དམ་ཟེར་ན་མ་ངེས་ཏེ། དད་སོགས་ཟག་བཅས་དང་གཉིད་དང་མིག་དབང་སོགས་སྤྲུག་བསྔལ་དབང་པོ་རྣམས་མ་སྤང་ཡང་སྤྱོད་ལ། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་གསོད་པ་དང་སོགས་པས་ལུས་ངག་གི་སྤང་བདུན་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཡིས་བསྐང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་སྤང་གི་ཚོས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་བསྒོམས་པས་བཅད་པའི་མི་ལྷང་མི་ནུས་པ་བཞིན་མ་སྤངས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ལ་ཞེའོ། །འོན་ཏེ་འཇིག་ལྟའང་དེར་ཐལ་ཞར་ན། དེ་སྐྱེས་སྤང་ལའང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་འཇིག་པ་ལ་སྤེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སྤེད་པའང་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་བདག་ཚད་ན་སྐམ་པའི་འཇིག་སྤེད་འཕགས་ཏ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལོག་ལྟ་སྤངས་པས་སོ། །བདག་དབང་པོ་སོགས་སུ་སྐྱེས་ན་སྐམ་པ་སྐྱེ་བའི་སྤེད་

པ་མེད་དེ་རྟག་བདག་སྒྲུབས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་འཕགས་པ་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེན། འཕགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་དང་སོགས་པས་གསོད་སོགས་དང་སྐྱེ་འཇིག་གི་སྡེད་པ་དང་ འོ་སྐམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཀྱང་མི་འགྱུར་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྒོམ་སྒང་དེ་དག་ལྟ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསོད་སོགས་ཀུན་དཀྲིས་ཅན་ལོག་ལྟས་རྒྱས་སོ། །མི་དགེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འགྲོ་ཡང་དག་པར་བྱས་པ་བསྒོམ་སྒང་གི་ལུས་ངག་ལ་དམིགས་པས་བསྒོམ་སྒང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཕེ་ཚོམ་གྱིས་སྒོང་བས་འཕགས་པ་ལ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་ལ། ཁྱད་པར་གོ་རིམ་རྒྱུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། ཡུལ་གང་དང་ལྡན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ། དམིགས་ཡུལ་སྒང་བྱ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཁྱད་པར། དམིགས་ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་མི་དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་རང་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། གོང་སར་འགྲོ་བ་གཉིས། སྟག་བསྟལ་མཐོང་བས་སྒང་བྱ་ལྟ་བ་ལྟ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་འགྱུར་མཐོང་བས་སྒང་བར་བྱ་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བ་བདུན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་བས་སྒང་བྱ་ཕེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། ལྟ་བ་དང་ཕེ་ཚོམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རྩ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་གཉིས་གང་

ཡིན་པ་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྣང་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཐུབ་རྒྱས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་སོགས་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྣང་བྱེད་ཀྱི་རིས་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་དམིགས་ཤིང་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །ཚམས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་ནི་ཀུན་འགྲོ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་བསགས་པས་བརྟན་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ། འགོག་ལམ་ལ་མཐོང་སྣང་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེང་། སྐོམ་སྣང་བཞི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་དེས་རིམ་མམ་ཅིག་ཚར་དམིགས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚགས་སོགས་ཀྱང་ཀུན་འགྲོར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདོད་ཁམས་མཐའ་དག་གིས་འདས་པར་འཛིན་པ་སོགས་མི་སྲིད་པས། ཚུལ་བརྟུལ་ཡང་ཀུན་འགྲོ་མིན་པར་འགྱུར་ཞེན། རྟ་མ་ལུས་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྣང་རིས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་འདག་འཛིན་སོགས་སྲིད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་སྲིད་དང་། དེ་ལ་མཆོག་དང་གྲོལ་རྒྱུ་ལྟ་བས་འདོད་ཚགས་དང་ངརྒྱལ་ཡང་ཀུན་འགྲོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་བ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པས་སོ་ཟེར་ན། བྱེ་སྨས་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ངརྒྱལ་གྱོག་གིས་གཅིག་ལ་དམིགས་པས། སྐྱེ་བ་མིན་ལ། ཀུན་འགྲོས་རིས་ལྟ་ཆར་ཅིག་ཆར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེས་ན་ཚགས་པ་དང་ངརྒྱལ་མཐོང་སྣང་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་

སྣང་། སྒོམ་སྣང་ལ་དམིགས་པ་སྒོམ་སྣང་ཞེས་འདོད་དོ། །སྒོམ་དབང་ནི་མཐོང་སྣང་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཤེས་རྒྱས་པའི་འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་མཐོང་སྤྱད་ཡིན་ལ། སྒོམ་སྣང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རྒྱས་པ་སྒོམ་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་མཐོང་སྣང་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གཉིས་མཐོང་སྣང་དང་། གཉིས་ཀ་འདྲེན་མར་དམིགས་པ་སྒོམ་སྣང་ཞེས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། ཐ་རྒྱས་བཏུགཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་དགུ་ནི་གོང་དུ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པར་ཡང་དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འགྱོའོ། །འཇིག་མཐར་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་ཏེ། རང་ཕུང་ལ་བདག་ལྟ་དང་། དེ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བས་སོ། །ཚུལ་བརྟུལ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སོ། །འདོད་པ་བས་ཚངས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་དང་། དེ་རྟག་པར་ལྟ་བ་དེ་ཚངས་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མི་འཛིན་པས་འཇིག་མཐར་མིན་ལ། འཇིག་ལྟ་མེད་པས་ལོག་ཤེས་ཡིན་གྱི་ལྟ་བ་ལྟར་མི་བགྱིད་ཟེར། ཐ་རྒྱས་བཏུགཅིག་པོ་དེ་དག་དང་ཉོན་ཅིག་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཞི་ཞེག་འབྱུང་བ་དེ་འང་གྲུབ་འགྱོ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ཐོབ་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། ཐ་རྒྱས་དང་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་རྒྱས་གྲུབ་འགྱོ་དང་། རྒྱུ་གྲུབ་འགྱོ་ལ་མ་ཉམས་ཞི། དང་པོ། མ་འོངས་པའི་ཐ་རྒྱས་གྲུབ་འགྱོ །གཉིས་པ་འདས་ད་ལྟར་གྱི་ཐ་རྒྱས་གྲུབ་འགྱོ་དང་ལྟན་འབྱུང་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ། འདས་ད་ལྟར་གྱི་ཐ་རྒྱས་གྲུབ་འགྱོ་རྣམས་

སོ།། །།བཞི་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་མ་འོངས་པའི་ལྟན་འཛུང་དང་ཐོབ་པ་སོགས་སོ། །དེས་ན་ཐུབ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས། ཀུན་འགྱོ་ཁོ་ན་ཉེར་བདུན། དེ་མིན་པ་རེ་ལྟ། ཀུན་འགྱོ་རྣམས་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་ཞུགས་པས། དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཀུན་འགྱོ་མིན་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་སུ་མི་འགལ་བས་ལོག་ཞུགས་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད། གོང་མ་པ་དག ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་། མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྟ། བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་དང་། ཚགས་རྒྱལ། ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བཞི་ནི། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྣེད་ཅིང་ཞེངས་ལ་མཆོག་དང་། དག་གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་འཛིན་པས་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་རང་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་འབྲུགས་པའི་དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་ཞེས་གསུམ་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་བྱེད་དུག་དང་། དེས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཟག་མེད་སྐབས་གི་ཡིན་དུལ་བ། དུག་པོ་ལས་གཞན་པས་མི་དམིགས་ཚུལ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀྱི་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འབའ་ཞིག་ཅེས་མ་འདེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་དུག་ནི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ་གཞན་བརྒྱད་ཙུ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་ཀྱི་སྤྲིད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོན་དུག་གིས་ཟག་མེད་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བར་ཐལ་ཞེན། མ་འོས་ཏེ། རྣམ་པར་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་སོགས་ནི་རང་གི་སྡུག་པའི་གཉེན་པོ་འགོག་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཏེ། འདོད་པའི་ལོག་ལྟས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྟེད་རྩེའི་བར་དུ་སྣང་བ་དང་། ལམ་ནི་ས་དགུའི་ལམ་ནི་ཐན་ཚུན་དུ་མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཕྱིར་ལམ་རང་ཐན་ཚུན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཆུ་ཡིན་པས། ཟག་མེད་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སོགས་བསམ་གཏན་སྟ་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་ལོག་ལྟ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་དང་གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་བཅས་ནས་དགུའི་ལམ་རྟེས་ཤེས་ནི་རྟེས་ཤེས་དེའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྟེད་རྩེའི་བར་གོང་མའི་ཁམས་ཀྱི་མ་རིག་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་ན་སྣང་བྱས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་ཡུལ་སྣང་བྱ་ཡིན་ལ་འགོག་ལམ་དེ་མིན་པས་སོ། །ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བྱར་མ་ངེས་ཏེ་འདྲུན་པ་བཞིན་ནོ། །འགོག་ལམ་ཐོབ་སྐྱབ་འདོད་པ་དག་བའི་ཚོས་ལ་འདྲུན་པ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་མིན་ནོ། །གཙོད་བྱེད་ལ་ཞེ་སྡང་འགོག་ལམ་གྱིས་གནོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པས་ཞེ་སྡང་གིས་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ལེངས་པ་

ལ་དམིགས་ན་འགོག་ལམ་ཞེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་བདེན་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་སྦྱང་ཕྱིར་དགུ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་ཚུལ་བརྟུལ་ཡང་དག་པའི་རྒྱུ་མིན་ལ་དེར་ལྟ་བས་དང་། འགོག་ལམ་དེ་ཡང་དག་པ་ཆོས་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་རྒྱུར་ལ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པར་ང་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བརྟུལ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བཅུ་གཉིས། ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱད་ཅུ། །གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག་གོ །ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། ཤུགས་ལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་ལོག་ཤུགས། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ལོག་ཤུགས་ལོག་ལྟ་སོགས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་ལོག་ཤུགས་ལ་ལོག་ཤུགས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །གོང་མ་པ་དག་དྲུག་པོ་དེས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་ཀྱི་དངོས་སུ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ་གསུངས་སོ། །གཉན་དབང་བསྟུབ་ལས་དམིགས་པ་བསྟུན་ལྟ་སྟེ། ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ། ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་དམིགས་པ། རང་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིང་ལ་དམིགས་པ། རང་གི་ངང་གིས་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་

སྣྲས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་ཀྱང་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་མངོས་ཀྱི་སྣ་རྟག་འཛིན་བཞིན་ནོ་ཞེར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་འགྱུར་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས། དང་པོ། ཐུ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་དུ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་དུ་ཞེན། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་ནམས་ནི་དམིགས་པའི་སྐྱེ་ནས་རང་གི་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་བུ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་རིས་སུ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་ཀྱི་རིས་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤྲུལ་བསྟལ་མཐོང་སྤང་ནི་སྤྲུལ་བསྟལ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ལ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱས་སམ་ཞེན། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་སོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་རང་ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འོག་མས་བདག་ལྟ་དང་སྲེད་པས་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱུན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁམས་དང་ས་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀོ། །དེ་ལ་ཟག་མེད་དང་སྐྱལ་བ་མི་མཉམ་པ་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་ཏེ། ཞེང་རྒྱན་བཅས་སྐུ་གླུ་ལྟར་གང་ལ་བདག་ལྟ་དང་སྲེད་པ་འཇུག་

པ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །འདོད་པས་སོང་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ། ཐུ་རྒྱས་གང་ཞིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སམང་ལ་སོགས་པ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་དག་ཏི་གོགས་དེར་ཏེ། དེ་དག་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྐྱོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཚངས་གིས་དུག་གི་ནུས་པ་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐུ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག་དང་། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཉར་བཞི་ནི། དམིགས་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་ལྟོས་ནས་དམིགས་མཚུངས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་དང་། ལྟུང་མ་རེ་གཉིས་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས་ཀར་རིགས་ལ། དམིགས་པས་རྒྱས་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་པས་ཁྱབ་པས་དམིགས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་མེད་དོ། །ལར་ལམ་དམིགས་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་ན། དེ་གཉིས་ཙམ་ལ་ཐར་པར་ལྟ་བ་སུ་ཡང་མེད་ལ། ལམ་འདི་ལས་གཞན་དག་པར་ལྟ་ན་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྟུག་མཐོང་སྤང་བྱ་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་ཚུལ་བརྟུལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་འགོག་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་ལ་འདག་གྲོལ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཚུལ་བརྟུལ་ཡོད་པ་འགལ་ཞེས་སྨོས་དཔོན་གསུངས་ཀྱང་

རང་བཞིད་རྟག་འབྱོར་སྒྲོད་པར་གསལ་ལོ། །
གསུམ་པ་ངོ་བོ་ལ་བསྒྲིབ་ལྡང་མ་བསྟན་དང་མི་དགེ་བའི་ཁྱད་པར། དེ་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱུ། ཞར་ལ་ལྡང་མ་བསྟན་གྱི་མིང་ཅན་གཞན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་
པོ། ཁམས་གོང་མ་ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་ལ་ལྡང་མ་བསྟན་
ཏེ། ཉོན་མོངས་ནི་ཕན་མོད་རྒྱུད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཏུལ་བས། ཉོན་མོངས
པ་དེས་འཁྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་མི་ནུས་པས་མི་དགེ་བའང་མིན་ཏེ། དེ་
ན་གནོད་སེམས་སོགས་མེད་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཕན་ཚད་མ་སྒྲིབ
པ་དང་དགེ་བ་ནི་མི་སྒྲིབ་བོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་དུའང་ལྡང་མ
བསྟན་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་
པའི་ལྟ་བ་དང་དེ་གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་དང་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་ལྡང
མ་བསྟན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟག་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་ཚུལ་སོགས་དགེ་བ
དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་ལ་ཆད་ལྟ་ཡང་ཐར་པ་དང་མཐུན་ཏེ་བདག་མེད་པར
འདོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་བ་འདི་གཉིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟ་སོམ་ལ་སྐྱོངས
པ་ལས་གཞན་ལ་གནོད་པར་མ་ཞུགས་པས་མི་དགེ་འང་མིན་ཟེར་ཀྱང་། ཁ
ཅིག་གིས་དེ་ལྟ་ན་མཐོ་རིས་ལ་སྒྲིབ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། བདོ་སྐྱམ་པའི
ང་རྒྱལ་ཀྱང་ལྡང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ
གཉིས་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་རི་དྭགས་དང་བྱ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་སྒྲིབ་ལྡང་མ་བསྟན་ཏེ།
བབ་ཅོལ་དུ་སྒྲ་ཐོས་པས་སྣགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །སེར་སྐྱ་སོགས་

ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི་མི་དགེ་བར་འདོད་ལ། དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་རྒྱལ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་སྒྲིབ་ཡུང་མ་བསྟན་དང་ཀུན་བཏགས་མི་དགེ་བར་འཐྱུང་ལ། ཁམས་གོང་ན་མཐོང་སྤང་ཀུན་བཏགས་མི་དགེ་བ་ཡོད་པའམ་མེད་ན་མཐོང་སྤང་མེད་པར་ཐལ་བ་འདི་སྤང་དགོས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིབ་རིགས་ནས་བསྟན་ན་མི་འགལ་ལམ་སྟམ། ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཐ་རྒྱས་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་འདོད་ཁམས་འདིར་མི་དགེ་བ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉན་དབབ་ལས། མང་དང་ཉེན་མོངས་ཅན་དང་ནི།། སྒྲིབ་དང་སྤྲུག་བསྔལ་ཉིད་དང་ཡང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བློ་འབྲས་དང་། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་གོང་མའི་ཉེན་མོངས་ལ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་དམ་བཅུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ། འདོད་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ཚར་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ནི་རྩ་བ་གཉིས་དང་འཛིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྩོངས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཀུན་ཏུརྩོངས་པ་རྣམས་ནི། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་རྩ་བའཛད་ཡིན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རོ་སྙང་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་ལ་སྤྱིད་པ་སོགས་ཁམས་

གོང་མའི་སྒེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་རིག་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེབ་པ་ཐམས་ཅད་དམ། འདོད་པའི་ལྷ་བ་དང་བོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། བློ་ཤེས་རབ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། འདོད་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་སོགས་སེམས་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། ལྷ་བ་དང་བོ་གཉིས་དང་། གོང་ན་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་སོགས་དང་མཚུངས་བར་ལྡན་བའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞི་ཚེམ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཡོ་བས་མི་བརྟན་ལ། ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་མཐོང་འཕྲུག་བའི་ཕྱིར་རྩ་བ་དུས་ཀུན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་གཏིང་ན་གནས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་ཞི་ཚེམ་དང་ང་རྒྱལ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་མིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་མིན་ཏེ་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་ལ། འདོད་ན་ཡོད་པ་ནི་མི་དགེའོ། །ཞེས་པ་ཆེ་བས་འཆད་དོ། །ལུགས་གཉིས་པ། བརྟན་པ་དང་གཏིང་གནས་ཙམ་འདིར་རྩ་བའི་དོན་མིན་ལ་འདིར་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ལ་བརྗོད་པས་དེའི་རྩ་བ་བཞིའོ་ཞེས་ཉེ་འགའ་བྱེ་སྨྲ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །ཏེ་དག་ཀྱང་ཁམས་གོང་མའི་སྒེད་པ་དང་། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་བ་དང་བོ་གཉིས་དང་། གོང་མའི་ང་རྒྱལ་དང་། རྨོངས་པ་སྟར་བཤད་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ཡང་ལྷ་སྒེད་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རོ་སྐྱོང་མཚུངས་ལྡན་བསམ་གཏན་སྒེད་ཤས་ཆེ་བ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་ལྷ་སོགས་བསྟེད་པ་ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། བདག་བསམ་གཏན་ཐོབ་ལ་གཞན་མིན་ཞེས་སྨོས་ཀང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་ལ། དེ་གསུམ་

མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཅོག་ནི་འདི་ལམ་ཡིན་ནམ་མིན། བདག་འདས་སོགས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་མཚོན་པ་སྟེ་གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་ལུང་མ་བསྟན་དང་འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཅེས་སོ། །རྩ་བ་དེ་དག་ཚང་དགོས་པ་མིན་ཏེ་ཅི་རིགས་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དྲི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ནི། འོན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་འདི་ལས་གཞན་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། དྲི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྨིར་དྲི་བ་ལ་ལན་བཏབ་ཚུལ་བཞི་སྟེ། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་ནི། རྣམ་པར་འཇེད་དེ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དྲི་བར་བྱས་ནས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ། མགོ་གཅིག་ཏུ་འམ་ཡོན་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་འམ་ཞེ་ན་འཆི་ཞེས་ལན་གདབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འམ་ཞེ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་ཏེ་ཉོན་མོངས་མེད་པར་མི་སྐྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་རྣམས་སྐྱེ་ངེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གསུམ་པ། མི་འདི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དམན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་སམ། ངན་སོང་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་དྲིས་ཏེ་ལུང་སྟོན་པ། ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་ཟེར་ན་དམན་ལ་སོགས་ལན་གདབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ། ཅི་བདག་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན་ལ་སོགས་པས་

གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་སོགས་གང་དུའང་ལན་མི་གདབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་བཟློང་ངོ་། །ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་པོ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་འདིར་དྲི་བ་ལུང་མི་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བདག་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས། བདག་མ་གྲུབ་པས་སྨྲས་པ་ལྟར་དུ་ལུང་བསྟན་ན་དོན་ལ་མི་གནས་པས་སོ། །བདག་མེད་པར་བསྟན་ན་སྟོང་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་སོགས་བཞི། མཐའ་ལྟན་སོགས་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ཚན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་བཞི། ལུས་དེ་ཉིད་སྲོག་ཡིན་ནམ། སྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་བསྟན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཏུ་ལུང་མི་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ལྟན་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལྟན་ཚུལ་དང་། རྟོངས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤྱི་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལྟན་པར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོལ། དངོས་དང་། དུས་གཉིས། དང་པོ། ལྟན་ཚུལ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས། དང་པོ་འདོད་ཁྲོ་སྟེམས་གསུམ་སྟེ། འདོད་སྟེམས་བདེ་སྐྱོང་དང་། ཁྲོ་བ་སྲོག་བསྲལ་སྐྱོང་འགྱུར་ལ་དམིགས་པས་སོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་པ་ནི། ལྟ་བ་དང་

ཐེ་ཚོམ་སྟོངས་པ་གསུམ་སྟེ། བདེ་སྐྱག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཡུལ་གསུམ་ཀ་ལ་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཐུབ་རྒྱས་ལྷན་ཚུལ་ནི། འདས་པ་དང་། ཉེ་བར་གནས་པ་དང་ལྷ་བའི་འདོད་ཁམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དག་གི་ས་ནི་གང་ཟག་གང་ལ་ཞེན་མོངས་དེ་གསུམ་གང་རུང་སྐྱེས་ནས་མ་སྤྲངས་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚམས་སོགས་གསུམ་པོ་རྣམ་ཤེས་གང་གི་འགོར་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་དེས་གླང་ཁུ་ཐག་པས་ཁ་ལྟང་གང་ཟག་དེ་དང་ཡུལ་དེ་ལྷན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ལྷན་ཚུལ་ནི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཐོབ་ལྷན་མིན་ཏེ་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ལྷན་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཚམས་སྤངས་ནི་སྐོ་ལྔའི་ཤེས་པའི་འགོར་དུ་འབྱུང་གི ང་རྒྱལ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འགོར་དུའོ། །སྐྱེས་ཤེས་པ་ཞེན་མོངས་དེ་དག་ཡུལ་འགའ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཐིད་ལ། གལ་ཏེ་དང་པོར་སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་ན་མི་ལྷན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཅོད་པའོ། །དེའི་ན་ཁྱི་ཕག་དྲི་ཆེན་ལ་སྡེད་པ་ལྟ་བུའོ།། འདས་དང་ལྷས་ཡུལ་དང་ལྷན་ཤེས་སྤྱིར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དུས་ལ་ཡིད་ཤེས་དབང་ཤེས་གཉིས། དང་པོ། ཡིད་ཀྱི་ཚམས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མ་འོངས་པས་ཀུན་དང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་པར་བྱེད་དེ། ཡིད་ནི་དུས་གསུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །མ་འོངས་དེ་ལའང་མ་སྤང་བ་སྤྱར་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། ཡིད་ཤེས་ལས་གཞན་སྐོ་ལྔའི་འགོར་བྱུང་ཚམས་སྤང་མ་འོངས་

པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དུས་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཏེ།། སྒོ་ལྔའི་འགོང་བྱང་གིས་འདས་འོངས་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཚོགས་དུག་གི་འགོང་བྱུང་ཚགས་སོགས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྟམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མི་སྐྱེ་ན་རང་དུས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མ་དེས་པས་སྐྱེ་འགྱུར་ཡིན་པ་མ་སྤང་ན། དུས་གསུམ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཚུལ་གྱིས་ལྟན་ཟེར། དེ་ཡང་དམིགས་རྟང་དུ་ལྟན་གྱི་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་དག་མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་སྨྲོར་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་ཡོད་རིགས་ལ་མ་འོངས་པའང་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་དགོས་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའང་མིང་གིས་གདགས་རྟང་དེ་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱར་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་ཡིན་པས་སོ། །མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་ཚགས་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་རིས་ཆད་མེད་པས་ཟམ་དབྱད་དོ། །

གཉིས་པ། ལྔག་མ་ལྔ་པ་ཐེ་ཚོམ་མ་རེག་སྟེ་སྤྱི་པ་གསུམ་པོ། འདས་སོགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་འདས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བྱ་རིས་ལྟ་ཀུན་དང་ལྟན་པར་བྱེད་དེ་དེ་དག་ཉར་ལེན་གྱི་ཕྱངོ་ལྟ་ཚར་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྗེད་མ་སྣང་རས་ཀྱི་བར་དུའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་ཡུལ་དུས་གསུམ་ཡོད་བར་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ལྟན་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་

རྡོས་ཡོད་དུ་སྣང་བ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། དེ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དུས་གསུམ་ལ་འདས་མ་འོངས་རྡོས་སུ་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཐུ་རྒྱས་དེས་ལྷན་བྱལ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། བྱེ་སྨོས་འདས་འོངས་རྡོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་ལྡན་པས་སོ་ཟེར། དེས་ན་དུས་ཀུན་ཏུ་རྡོས་སུ་ཡོད་པར་གསལ་བར་དམ་བཅའ་འོ། །རྡོས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེན་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གཟུགས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པའང་མི་རྟག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ནི། འདས་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ནས། གང་གི་ཕྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ།། །ཞེས་སོགས་དུས་འདས་འོངས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་མདོ་ལས། མིག་ནས་ཡིད་བར་ཤེས་པ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་གཉིས། ཡིད་དང་ཆོས་བར་ཆུབ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། འདིའི་ཡིད་ཤེས་ནི་ཡིད་དང་ཆོས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདིའི་ཤེས་བྱེད་དེ། ཡིད་འདས་པ་རྡོས་སུམེད་ན་རང་ཉིད་རང་ལ་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། རིགས་པ་ནི། ཡུལ་མེད་ན་དམིགས་པ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཤེས་བའི་རྟོམ་ཤེས་ཀྱང་མེད་ན།

འདས་འོངས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ནམ་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འགག་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གལ་ཏེ་དེ་དག་རྫས་སུ་མེད་ན། ལས་ཡོད་ཚེ་རྣམ་སྨིན་མེད། རྣམ་སྨིན་ཡོད་ཚེ་ལས་མེད་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདས་འོངས་རྫས་སུ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་འདོད་ཀྱི། ད་ལྟར་དང་འདས་པ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེད་པའི་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་ཡོད་ཅིང་། མ་འོངས་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་འདས་པ་ནི་དོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་པར་གང་སྟེ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་ཏེ་དགྲ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱབས་ཏེ། དེས་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་དུས་རྣམས་སུ་འཐོ་འཇུག་བྱེད་པ་ན། གཟུགས་སོགས་རྫས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་འགྱུར་ཡང་དངོས་པོ་དག་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་དང་ལྡན་གྱུར་པ་ན། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་འདོད་ཞིང་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་ལ། ད་ལྟ་འདས་པར་གྱུར་པ་ན། ད་ལྟའི་དངོས་པོ་འདོད་ལ་འདས་དངོས་ཐོབ་པས་སོ། །དེས་ན་དུས་དེའི་དངོས་པོའི་མིང་ཐོབ་

སྐེ། གསེར་སྣོད་ཞོམ་ནས་སྣོད་གཞན་དུ་སྐྱུར་ན་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་ཡང་། སྣོད་དབྱིབས་ཙམ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འོ་མ་ཞོར་སྐྱུར་བ་ན་རོ་ནུས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཙམ་འདོར་གྱི་ཇ་སམདོག་མི་འདོར་བ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་དང་། བཙུན་པ་དབྱངས་སྤྲོགས་མཚན་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ནི། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟན་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་བའི་སྐོ་ནས་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་གི དེ་ལ་དུས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་མེད་པ་དང་། ཇ་ཐ་དད་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚགས་ཅན་ལྗང་མེད་གཅིག་ལ་ཚགས་པ་ན་དེ་ལ་ཚགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མ་ཚགས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་གནས་སྐབས་གཞན་འགྱུར་སྐྱ་བ་ནི། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་དུས་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་ན། ཚོས་དེ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་བྱས་ནས་འགག་སྐབས་སྐབས་གསུམ་ལ། མ་འོངས་ད་ལྟ་འདས་ཞེས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་སྐབས་དེ་དང་དེར་ཕྱིན་པ་ན། དེའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། སྐབས་དེར་མིང་ཙམ་འགྱུར་གྱི་རང་མཚན་གྱི་ཇ་སམགཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རེལ་བུགཅིག་ཉིད་གཅིག་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་དེའི་མིང་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟས་གཞན་དང་གཞན་འགྱུར་སྐྱ་བ་ནི། སྔ་ཕྱི་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དངོས་གཅིག་དུས་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་ན། འདས་

དཔལ་ལྡན་ལོ་ཙཱ་བའི་མ་འོངས་དང་། དཔལ་དངམ་འོངས་ལ་ལོ་ས་འདས་པ། འདས་དང་མ་འོངས་ལ་ལོ་ས་དཔལ་ལྡན་བཞག་སྟེ། བྱད་མེད་གཅིག་ཉིད་བྱ་མོ་ལ་ལོ་ས་ནས་མ་དང་། མ་ལ་ལོ་ས་ནས་བྱ་མོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ་ཟེར། གསུམ་པ། དེ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་རྟོག་གནས་ལ་ཚོས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་གྲངས་ཅན་བའི་ནང་དུ་འདུ་ལ། མཚན་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ནི་དུས་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་བའི་ཕྱིར་དུས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དང་གཞན་འགྱུར་ལ། འདས་དུས་ལའང་སྔ་ཕྱི་དབྱས་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་དག་རིམ་པར་དུས་གསུམ་འགྱུར་དགོས་པས། འདས་དུས་གཅིག་ལའང་དུས་གསུམ་ཅིག་ཚར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་བཟང་སྟེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱེད་པ་དང་། བྱས་པ་གསུམ་པོ་ཡི་ཤ་དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེར། དེས་ན་དེ་སྙང་ཟད་བཟང་བཟང་ཡང་མཐར་གཏུག་ན་འདུ་སྟེ་མི་འཐད་དོ། །ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་ཡོད་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་སྐྱོན་ཏེ་བྱ་བས་བཞག་པས་སོ་ཞེར། དེ་ལྟ་ན་མིག་དེ་མཚུངས་ལྟ་བ་ལྟ་བམིན་པར་ཐལ་ཞེར་ན། རྒྱུ་མཐུན་འཛིན་པ་དང་། བྱེད་འབྲས་འབྱིན་པས་མི་སྐྱོན་ནོ་ཞེར། འོན་སྐལ་ཀུན་རྣམ་སྨིན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་བཞིན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་དང་ལྡན་པར་ཐལ་

ཟེར། གལ་ཏེ་དཔྱ་བར་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ན་དུས་གསུམ་དུ་བྱ་བས་བཞག་པས་དེ་དག་ལ་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་འགག་པའི་ཚ་ནས་འདས་པ། འབྱིན་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ཚ་ནས་དཔྱ་བར་འགྱུར་བས་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བར་ཐལ་ཟེར། གཞན་ཡང་དགག་པ། འདས་འོངས་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་དཔྱར་རྟོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་གེགས་སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་དེ། དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚོགས་པས་ཡིན་ཟེར་ན། རྐྱེན་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླང་བས་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་མ་ཚོགས་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །བྱ་བ་དེ་ཡང་འགག་ས་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་དང་དོས་པོ་ཐ་དད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོས་པོ་ལ་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱ་བ་དེ་ཉེ་ལྟར་འདས་སོགས་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་གཞན་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱ་བ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དུས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱ་བ་དོས་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་བྱ་བས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་བཞག་པར་མི་རུང་ངོ་། དོས་པོ་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ལ། འདས་འོངས་གི་དོས་པོ་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདས་འོངས་གི་དོས་པོའང་ཡོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡོད་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་དོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དོས་

པོ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས། རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཡང་ཚིག་ཙམ་སྟེ། དངོས་པོ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མི་རྟུང་བས་སོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པར། རང་བཞིན་ཡང་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད། །དངོས་པོ་ཡང་ནི་རྟག་མི་འདོད། །རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་དངོས་མི་གནས། །དབང་ཕྱུག་ཐ་སྙད་ཡིན་པར་གསལ་ལ། །ཞེས་བཤད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདས་འོངས་ཡོད་པར་གསུངས་པ། འདས་པ་སྔར་བྱུང་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ཕྱུ་ཆུན་ཡོད་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཡོད་པའི་སྒྲར་གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་ཡོད་ནི་མིན་ཏེ། མར་མེ་ཤི་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོས་དང་ཡིད་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཡིད་ནི། སྔ་མའི་རྣམ་པོགས་སུ་འབྱུང་བའམ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཡུལ་འདས་འོངས་བཤད་པ་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་རྟེན་ནི་མིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ལུང་ལས། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཐོར་ཚུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ལས་འདས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། འགག་པ་དང་། བྱལ་བ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་རྒྱུད་དེ་ལ་སྟོན་ལས་དེས་ཀུན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་བཞག་པའི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེད་པའི་ཉས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་འདས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལྟ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་མིག་ནི་སྐྱེ་བ་ནའང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ལ། འགག་པ་ན་གང་དུའང་སོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དགེ་སློང་དག་མིག་ནི་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་ནས་སྣང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདིར་བྱེ་སྨྲ་དག་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་མི་གནོད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་ཏུ་ཡིན་པས། རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟན་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པ། སྣངས་ཀྱང་ལྟན་པའམ། སྣང་གྲོལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་ཉིད་སྣངས་ཀྱང་ལྟན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་སྣང་བས་ཡུལ་ཡང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བལ་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ནི། བལ་བ་ཡུལ་ཅན་སྣངས་པ་དང་སྣང་བ་ཐོབ་པ་ཚད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གང་དང་བྲལ་ན་དེས་དངོས་པོ་དེ་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྣངས་ཀྱང་མ་བྲལ་བ་ཡོད་དེ། སྨྱག་བསྟལ་ཤེས་པ་སྐྱེས་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། སྨྱག་བསྟལ་མཐོང་སྤང་བས་སྤང་བྱའི་ཟག་བཅས་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་། སྨྱག་བསྟལ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་འགྱོ་ལྟག་མ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐོམ་སྤང་དང་བོའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཅི་རིགས་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲྭ་མ་ཆེན་པོའི་འབྲེངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟག་

མ་གང་མ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ལྟན་ཙམ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་མ་སྣང་བས་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ལྡན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་སྣང་ཆ་ཤེཡ་ལྡན་ཏེ་ཐོབ་པ་རྟོས་སུ་ཡོད་པ་ནི་བསལ་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལྟ་བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་གི་ཡུལ་དུ་གང་འགྱུར་དཔྱད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། འདིར་ཆོས་གང་ཞེམས་དུའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དཔྱད་པ་ལ་ཁམས་གསུམ་ན་སྣང་བྱ་རིས་ལྟ་ལྟ་སྟེ་བཅོ་ལྟ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་གོ །དེ་གང་གི་ཡུལ་གང་འགྱུར་བ་ཞན་ཚུན་དཔྱད་ནས་ཤེས་ན་དམིགས་བའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པ་ཤེས་ཕྱིར་དེ་དཔྱད་ན། དེ་ཡང་མཐོང་སྣང་ཁྱད་པོ་བཞི་དང་། སྐོམ་སྣང་ཁྱད་པོ་ལྟས་བསྟུས་སོ། །སྟག་བསྟལ་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བ་དང་ལམ་གོམ་ས་ཡི་ས་སྣང་བར་བྱ་བ་འདོད་ཁམ་ལས་སྐྱེས་པའམ་གཏོགས་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་ལྟན་འབྱུང་རྣེས་འབྲང་དང་བཅས་ལ་སེམས་ལྟས་དམིགས་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གསུམ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐོམ་སྣང་སྟེ་གཅིག །ཏྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡའི་སྐྱེད་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཀུན་འགྲོ་རིས་གཞན་ལའང་དམིགས་ལ། དེ་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་རང་རིས་ལ་དམིགས་ཤིང་། སྐོམ་སྣང་དག་བས་གསུམ་ཆར་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐོམ་སྣང་གིས་དམིགས་ཏེ། །བསམ་གཏན་དག་ཡུལ་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་འདོད་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། འདིར་སྐྱེས་པ་ཚགས་བྱལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དྲི་མེད་ནི་སྤྲུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་ཐོབ་གས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་ཡུལ་ཡུལ་ལོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་གྱིས་དམིགས་མི་ནུས་པ་ནི། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། འགོག་ལམ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ལ། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་དང་། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་མེད་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐོམ་སྤང་དགེ་བའང་འདོད་པ་ལ་རིང་བ་བཞིས་རིང་བས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་གསུམ་ནི་རང་གི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་གསུམ་དང་། འོག་མ་འདོད་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་ཏེ་འདོད་པའི་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་སྤྲུག་ཀུན་སྤང་བྱ་དང་སྐོམ་སྤང་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བས་སོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐོམ་སྤང་གཅིག་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཅམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རགས་བར་ལྟ་བའི་ཤེས་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །དྲྭ་མེད་ཀྱི་འང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཁྱོགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་བའི་དེ་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་གཅོག་གས་བའི་ཤེས་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་དང་། ཟག་མེད་ནི་རྣམ་ཤེས་ཁྱོགས་མཐུན་ཏེ་བཅུའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་བ་མི་མཉམ་བའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་

ཡིན་ལ། སྒོམ་སྦྱང་དགེ་བས་ཀུན་ལ་དམིགས་པས་སོ། །འགྲོག་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་ཀུན་ནི་སྟར་གྱི་དེ་དག་གི་སྐྱེང་དུ་རང་རང་གིས་གླགས་པའི་སྒོ་ཐུབ་ཡུལ་ཅི། ལྟའི་སྒོ་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དྲུག་དང་། དགུ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཟག་བཅས་ཚགས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགོག་ལམ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཟག་མེད་བརྟགས་འགོག་དང་ལམ་བདེན་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ལྟ་ཡོད་བའི་མཐའ་མ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ཐུབ་ཡུལ་ཅི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལོག་ལྟ་སོགས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། སྒོམ་སྦྱང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་བཅུའི་སྒོ་ཐུབ་ཡུལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གཉིས་ནི་སྒོམ་སྦྱང་གི་སེམས་ཅན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཁོ་ནའི་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་སེམས་བརྒྱད་བུ་པོ་རེའི་ཡུལ་དུ་ཚོས་བརྒྱད་པོ་དུ་འགྱུར་དཔྱད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་བདེན་བཞི་མཐོང་སྤང་དང་། ། སྒོམ་སྦྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི། །རིམ་བཞིན་བཅོ་ལྔ་གཉིས་བརྒྱད་བུ། །བརྒྱད་གཉིས་དང་བརྒྱད་བུ་དང་། །ལྟ་དང་གཉིས་དང་བརྒྱ་གཅིག་འགྱུར། ། ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བརྒྱད་བུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་ཡུལ་དེ་ཚོས་གང་དུ་གཏོགས། དེ་སེམས་དུའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། ཡུལ་ཅན་སེམས་དེ་ཐ་རྒྱས་ཡིན་

མིན། ཐུ་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་དབྱད་པ་བཞི་ལས། གཟུགས་ཤུང་ལ་མཚོན་ན། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་དང་ཟག་མེད་གསུམ་དུ་གཏོགས་ལ། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་གཟུགས་རྒྱུད་བསྡུས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རང་སའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་དང་སྒོམ་སྤང་དང་། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་དང་། སེམས་ལྟའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ལྟ་ལས་དང་པོ་གསུམ་ཐུ་རྒྱས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས། སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཐུ་རྒྱས་མིན་པའོ། །དེས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་བཟུ་གཅིག་དང་། སྒོམ་སྤང་བཞི་སྟེ་ཐུ་རྒྱས་བཅོ་ལྔ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོམ་སྤང་བཞི་པོ་ཁོན་རྒྱས་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐུ་རྒྱས་དང་བཅས་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ་ནི། སེམས་གང་ཐུ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དེའི་ཐུ་རྒྱས་དེ་སེམས་དེ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེན། རྒྱས་འགྱུར་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་ཞིང་མ་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མ་སྤང་བའི་ཐུ་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་སྤངས་པའི་ཐུ་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ། སེམས་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་མཚུངས་ལྟན་དང་། དེ་མིན་གཉིས་ལས། དང་པོ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ཐུ་རྒྱས་དང་

བཅས་པ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། སོ་སྐྱེའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། ཚགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ཀས་རྒྱས་ཤིང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་སྤངས་ཀྱང་དམིགས་པས་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་དེ། སྒག་བསྡལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤང་ཀྱང་། །ཀུན་འགྱོ་ལྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡན། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དག་བཅོམ་པའི་འདས་མེས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཅིག་འདུག་པ་དང་། མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་བཅས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་རྒྱས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཇོག་པ་ནི། སྔར་མ་སྤངས་བའི་དུས་ན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དུས་གསུམ་ཇ་སྟག་བའི་གྱུབ་མཐའ་འགྲུལ་པ་ལ་འགྲུལ་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལ་ཕྱི་རྒྱས་བཅས་ཚུལ་ལ་མཚུངས་ལྡན་དང་དམིགས་པ་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་བཅས་ཏེ་དེ་དག་རང་དབུལ་བར་མི་ནུས་ལ། ཉོན་མོངས་བཅས་མིན་པ་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་རྒྱས་བཅས་ཏེ། མི་རྒྱས་པའི་ཕྱི་རྒྱས་དང་བཅས་པ་མིན་ནོ། །མཚུངས་ལྡན་ནི་མི་རྒྱས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱི་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དང་། དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་རྒྱས་བཅས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། རང་སའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དག་ཏ་ཟག་བཅས་དང་མ་སྦྱིབ་ལྷང་

མ་བསྟན་རྣམས་ནི་དམིགས་བའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་ཐུབ་རྒྱས་བཅས་པའོ། །ཟག་མེད་ནི་ཐུབ་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གོ་རིམ་བདེན་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོངས་པ་ལས་བདེན་བཞི་ཡིན་མིན་སྐམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་ནི། དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལོག་ཕྱོགས་དང་། དེ་ནས་བདེན་པའི་ལྟོགས་ཐོབ་ཀ་ཚོགས་ཕྱི་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟག་ཚད་དུ་ཕྱི་བའི་མཐར་འཛིན་པའི་ཕྱི་བ་དང་། དེ་ནས་ནི་གང་ལ་མཐར་བཟུང་བ་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། དེ་ནས་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་རང་ཕྱི་དེ་ལ་མཆོག་འཛིན་དང་། རང་གི་ཕྱི་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངྱལ་དང་ཞེན་ཅིང་ཚགས་ལ། གཞན་ཕྱི་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་བས་ན་དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པར་བསྟན་ནོ། །སྒོམ་དབང་ཐོབ་གཞན་དག་ན་རེ་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བའི་ཕྱི་བ་ཡིན་ཕྱི་ན། ཞེ་སྡང་ཀྱང་གཞན་ཕྱི་ལ་ཞེ་སྡང་བ་ནི་མིན་ཏེ། རང་གི་སྡང་བཟུང་བའི་ཕྱི་བ་ཐོབ་རྒྱུ་ལ་ཞེ་སྡང་བའོ་ཟེར། འདིར་སྤང་བྱའི་གོ་རིམ་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་སྤྲ་བས་དེ་ཡིས་སྤང་བྱའི་གོ་རིམ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་ལ། གཞན་དུ་གང་གི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་མ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུའི་སྟོབས་དང་། རྐྱེན་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་མ་བཅད་ཅིང་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པས། ཐུབ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྟོབས་དང་

དམིགས་རྐྱེན་ཚགས་སོགས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱིར་བའི་སྟོབས་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ལས་ཉོན་མོངས་འཕྲུང་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་སྨོས་དག་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཚེས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་སྟོབས་མེད་ཀྱང་རེས་འགའ་ཡུལ་སྟོབས་པོ་ན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འགྲེལ་པར་གྲག་གོ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མ་ཚང་ན་ནི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བར་དེས་སོ་ཞེས་འཆད། ཐུ་རྒྱས་སྤང་བ་མིན་པ་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སངས་བོན་དང་། བྱེ་སྨོས་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་མདོ་བསྡུན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་། བསྡུན་བཅོས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཟག་པ། ཆུ་སྨྱོར། ཉོན་ལེན། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེས་ཚོག་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཟག་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱང་བྱ་རིས་ལྟ་ཚར་བསྟོམས་པའི་ཐུ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་དང་། དེ་སྐྱེད་ཀུན་དཀྲིས་བཅུ་བསྟན་པའི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལ། དགོས་དབང་གིས་ཟག་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ། ཆུ་སྨྱོར་དང་ཉོན་ལེན་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བ་ལས། འདོད་ན་གཏེ་སྡུག་ལྟ་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་སོ་གཅིག་དང་དེ་སྐྱེད་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་བཅུ་དང་བཅས་ཏེ། ཞེ་གཅིག་ནི་འདོད་པའི་ཟག་བཅུ་གཅིག་གོ །

གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པའི་ཁམས་ན་མ་རིག་བཅུ་མ་གཏོགས་པའི་

ཐུབ་རྒྱས་ངག་ཉིས་པོ་ཁོ་ན་སྨིད་པའི་ཟགས་པའོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་མ་རིག་པའི་ཟགས་པའོ། །འོན་གོང་མ་གཉིས་ན་སྐྱེགས་ཆོད་ཀྱི་ཀུན་དཀྲིས་ཡོད་པས་དེ་དང་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་བརྟམས་ན་རེ། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེགས་ཆོད་ཚགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས། རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། འོད་པའི་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཁྲེལ་མེད་སྐྱེགས་ཆོད་རྟམས་ཀྱང་འོད་ཟགས་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚགས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འདིར་རང་གི་འཇུག་པ་ཤས་ཆུང་བས་རང་དབང་ཅན་མིན་པར་འོད་ཀྱི་ཚགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཟག་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་སྨིད་ཟག་ཅེས་འཇོག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་བསྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྨིད་ཟག་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །དགོས་པ་ནི་ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ན་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བོ་བཞི་དང་། སྒོར་བ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚུལ་བོ་བཞི་དང་སྒོར་བ་བཞིའང་སྒོའི་བཞིའི་དུ་འཇོག་པ་དེ་ལས་ལྟ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་གཞན་ལས་རྣམ་པ་གསོ་

ཞེང་གསལ་བའི་ཕྱིར་ལོག་སོ་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པས་འདོད་པའི་ཚུལ་བཞིན་སྨོས་པ་ནི་ཉེར་དགུ། སྐད་བའི་ཚུལ་ཉེར་བརྒྱད། ཁམས་གསུམ་པའི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་མ་རིག་པའི་ཚུལ་སྨོས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་སོ་དྲུག་ལྟ་བའི་ཚུལ་ཏོ།། ཇི་ཡང་གསལ་བས་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ལོག་སྟ་མི་སྟོན་ལ་ཚགས་ཁྲོ་སོགས་ལོག་སྟ་སྟོན་རིགས་པས་རྒྱུ་མཚན་དེ་མེ་འཕད་པས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཞེས་འཆད་དོ།། །

གཉིས་པ། ཟག་ཡང་ནི་ལྟ་བ་རྣམས་ལོག་སྟ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་བཞག་པའམ་ཟག་པ་ལ་ཟག་པ་ཞེས་བྱ་ན། ལྟ་བ་ཚགས་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་མེད་ཀྱང་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལེ་སྐྱ་ནི་འཇོག་པའི་དོན་འཁོར་བར་དངོས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་འདོད་ན། མ་རིག་པའང་ཟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དངོས་སུ་སྲེད་པ་ཁོ་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བས་སོ། །ཀུན་སྦྱོང་ཙམ་ལ་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་འཇོག་པས་ལྟ་བའང་དེར་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་འང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འདོད་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་གཉིས་དངོས་སུ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པས་མི་འགལ་ལམ་སྟམ། ཚུལ་སྦྱོང་ལ་གཞན་གསུམ་སྟ་མ་བཞིན་ལ། ལྟ་བའང་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བོར་དབང་མེད་དུ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་གཅོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་ཚུལ་དང་། དེའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཆུས་སྙོར་ཏེ་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཉེར་ལེན་རྣམས་ཏེ། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་བརྟུལ་ཉེར་ལེན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་བཞི་ཚང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཏིང་སྐད་བཤད་ཉིད་ཅེས་འདོད་སྲིད་ཆུས་སྙོར་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་གོ་བ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་བཅས་རྒྱུ་དང་། ལྟ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་བཤད་པའི་དོན་ཐོབ་བོ་ཞེས་རང་གིས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བརྟུལ་ཉེར་ལེན་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ནི། གྲངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། ཆུར་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་བྱུང་གཉིས་ཀ་བསླུ་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བཞི། སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བརྒྱད། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སུམ་ཅུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དྲུག །སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་འབའ་ཞིག་པས་ནི་འགོར་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲེས་པས་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་སྟོང་བས་ཀྱིས་ཡིན་པས་འདོད་པ་ཉོན་མོངས་སུ་ཕྱེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི་འགོངས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འདོད་དོ། །སྟོང་དགོངས་ནི། འདུན་

བའི་འདོད་ཆགས་ཏོ་ན་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་ལོག་སྤྱ་མ་བཞད་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་དེ་མ་བཞད་པ་མིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་དང་། ཉེར་ལེན་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཏོ་ན་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་མིན་ཏེ། དེའི་དོན་དངོས་སུ་འཐོར་བར་སྟོང་པ་དང་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྟོང་པ་དང་ཉེར་ལེན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པཡིན་ལ། དེ་བཞིན་སྲིད་པའི་སྟོང་པ་དེ་གོང་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དེ། མདོ་ལས་འདོད་པའི་སྟོང་པ་གང་ཞེན། ཞེས་པ་ནས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྲེད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་དད་ཅེ་དང་། འདོད་པས་བརྒྱལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འཚུབས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདིའི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་འདོད་པའི་སྟོང་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ལྟ་བའི་སྟོང་པ་གང་ཞེན། འདིའི་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། སོགས་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་ལྟ་བའི་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་གང་ཞེན། འདི་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ངེས་ཚིག་ལ། སྟོང་ཐུ་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་དང་། བྱེ་བྲག་ཟབ་སོགས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་གཉིས། དང་པོ། གང་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གཟུགས་ཅན་

མིན་ལ་སེམས་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་བས་རྟོགས་དཀའ་བས་ཕྱ་བ་དང་། སངས་ནམ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་མི་རྟོགས་བས་ཕྱ་བ་དང་། དམིགས་མཚུངས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབད་མི་དགོས་པར་བཟློག་བཞིན་དུ་ཡང་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱུན་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཡང་རྒྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱ་རྒྱས་དགུ་ཆུ་ཤཱཀྱ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཁམས་གསུམ་པའི་ཚགས་པ་དང་མ་བྲལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་རྩེ་ནས་མན་མེད་བར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྣམ་རྟོག་བཞག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་མཚོར་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་གཞན་ཞུ་ཆུང་ངོས་འཛིན་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའམ་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་སྤྱོར་ཞིང་འབྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཤེས་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་པར་ཟག་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཆུང་ངོས་སྤྱོར་བ་ཉེར་ལེན་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ནི་དེས་ཚོག་ཡིན་ནོ། །སྤྲོ་དཔོན་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡུལ་ལ་འཛོག་ཅིང་འཕོ་བར་བྱེད་པས་ཟག་པ་དང་། ཆུ་བོ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཤུགས་ཆེན་པོས་འཁྱེར་བ་དང་། སྐྱེ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱོར་བའམ། རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡང་སྤྱོར་བས་སྤྱོར་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པས་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཐ་རྒྱས་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་སོགས་པས། འཆིང་བ་ཐ་རྒྱས་ཉེ་ཚེན་ཀུན་དཀྲིས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་པ་ལྔར་མདོ་དང་མངོན་པ་ནས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་སྦྱོར། འཆིང་བ། ཉེ་ཚེན་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་བཤད་པ། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ། གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་ཐ་རྒྱས་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། གཞན་དག་རིམ་བར་འཆད་པའི། དང་པོ་ཀུན་སྦྱོར་ནི་དགུ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། མཆོག་འཛིན་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཐ་དད་དག་དང་། སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡུལ་དང་སྐྱེ་བའམ་སྐྱབ་པ་སྦྱོར་བས་སོ། །དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་དང་པོ་དྲུག་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དང་ཁོང་ཁྲོ་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནའི་ཏོ། །དེས་ན་དགྲས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་རྣམས་སྦྱིབ་པ་ཡིན། ཆགས་པས་སྐྱོ་བ་དང་ནི་བཏང་སྙོམས་ཁྲོ་བས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ནི་ལྟག་མ་བདུན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་མ་རིག་པས་དེའི་གཞི་དང་། ལྟ་བས་འགོག་དང་། མཆོག་འཛིན་ལམ་དང་དགོན་མཆོག་ཐེ་ཚོམ་དང་། རྣེད་པ་ཐག་དོག་གིས་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང་། ཡོ་བྱད་སེར་སྣས་བསྟུང་བ་ཡོངས་ཤེས་ལ། སྒྲིབ་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་

པོ་གསུམ་ལྟ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། སྔ་མ་གསུམ་ལ་རྫས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྟོམས་ན་རྫས་བཅོ་བརྒྱད་པར་འདུ་བས་རྫས་ཀྱི་དབང་དུ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་འདོད་པ་སྤྲུལ་བསྟལ་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་། གོང་མ་གཉིས་ནཱའང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་། ལོག་ལྟ་ཁམས་གསུམ་ན་བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་སྤང་བྱ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པོ་བསྟོམས་པས་བཅོ་བརྒྱད་ལ། ལྟ་བ་ལྟ་བ་དེ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྲུལ་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་གཉིས་དུག་དང་། བཞི་པ་ཁམས་གསུམ་ན་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། དེ་གཉིས་འདུ་བས་སོ་ཟེར། དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་རིས་བཅུ་གཉིས་པོའི་སྟེང་ནས་ཕྱོའོ། །འོན་ཀྱང་ལོག་སྡུ་འཛོག་པ་ནི། ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བ་སྔ་མ་གསུམ་ལ་མཆོག་དང་དག་པར་འཛིན་པས། སྔ་མ་གསུམ་ནི་གཟུང་བྱ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ན། ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་དཀྱིས་བརྒྱད་ལས། ཐག་དོག་དང་སེར་སྣ་ཁོ་ན་སྟེན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཐག་དོག་སེར་སྣ་གཉིས་ཀ་འདུ་གཅིག་ཏུ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་རྣངས་བཏང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཐག་དོག་སེར་སྣ་གཉིས་ནི་ངོ་ཚམེད་སོགས་ཀུན་དཀྱིས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་ལོག་གས་

ཀིག་ཀུན་སྒྲོར་གཉིས་སྣང་བཤད་དོ། །ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་གཉིས་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་རང་བབང་ཅན་མིན་ཏེ། ཚགས་སོགས་ལྟེན་མོངས་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །འགྲོད་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཡང་མི་དགེ་བར་མ་ངེས་ཏེ་དགེ་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱགས་རྐྱེད་གཉིད་ནི་དགེ་བའང་ཡོད་ཅིང་། ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཚགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་དང་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་རང་དབང་བ་མིན་པས་སོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱ་སྐྱ་བ་ཅིག་འདོད་ལ། གཞན་དག་ཀུན་དགྲོས་བཅུར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྲོ་འཚབ་ཡང་མི་དགེ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་ཀུན་སྒྲོར་དུ་འཚད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེར། སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་གིས་དེའི་ལན་ལ་ཀུན་དགྲོས་བཅུ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུག་རྐྱེ་བ་དང་ཕངས་སྐྱ་ཡིས་བདེ་འགྲོ་ན་ལྟུག་པར་འཆིང་བས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྐྱེ་བ་དང་ཡང་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རིམ་པར་དབང་དང་འོངས་སྒྲོང་ཚུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ་ཞེར། རྒྱལ་སྲས་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་ཀུན་ཏུ་གདུང་བའི་སྟུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་པའི་ཚེན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ཐོག་གཉིས་གཉིས་དང་། ལྟ་ལྟ་མིན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟག་པར་འཆིང་བས་སོ་ཞེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལས་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས་ཐ་མའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་རྣམ་པ་ལྟ་སྣང་བས་

འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། འདོད་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཐ་མ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་འདོད་ཁམས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། མི་དགེ་ངན་འགྲོ་སྐྱ་བསྟལ་ཡིད་མི་བདེ་དང་ཉེན་མོངས་བར་མཚམས་མེད་པར་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་དམན་པ་ལ་ཐ་མའི་སྒྲ་སྒྱར་བའོ། །དེའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ནི། ལྟ་བུ་འདི་དག་འདོད་པ་དང་རྣམས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར། འདུན་གཅོད་གཉིས་ཀྱིས་ནི། གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་འདོད་ཁམས་པ་ཁོ་ནར་དེས་ཤིང་ཁམས་གོང་ན་མེད་པས། སྟོང་བས་བཅོན་བསྡུང་བ་ལྟར་འདོད་ལས་མི་འདུ་འབར་བྱེད་ལ། འཇིག་ལྟ་སོགས་གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ལན་ཅིག་བཅོན་ར་ནས་ཐར་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྔ་ཆ་ཙམ་ཕྱིར་བཟློག་པ་ལྟར། གོང་མར་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིར་བཟློག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་རྩ་ཉོན་གཞན་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་དྲུག་ཆར་ཀྱང་དེར་ཐལ་བས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་ཅི་ཡང་མེད་ལས་འདོད་ཆགས་བྱལ་ཀྱང་། དང་པོ་གསུམ་དང་ལྡན་ན། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་མ་སོ་སྐྱེ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་ཐ་མ་འདོད་ལས་མི་འདའ་སྟེ། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་མ་སྤངས་ན་འདོད་ཁམས་ལས་མི་འདའ་བས་སོ། །དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཙོ་ཆེ་བས་སོ་ཟེར།

གཉིས་པ། ཡང་འཕགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ལས། ལྟ་བ་འདི་ལ་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུ་ནི། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །ཐེ་ཚོམ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དག །ཅིག་ཆར་སྤངས་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། མིང་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་གསུམ་པོ་སྤངས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་ལྡུང་བར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་འདིས་མཐོང་སྤངས་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་བསྟུས་པ་དང་། རྟ་བས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ནི་སྤང་བྱ་གཅིག་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱའོ། །དེ་སྤང་བར་བསྟན་པས་མཐར་ལྟ་ཡང་སྤང་བར་གོ་སྟེ་སྒོ་གཅིག་པར་འདུ་བས་སོ། །རྩུལ་བརྟུལ་སྒོ་གཉིས་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལམ་གྱི་མཐོང་བའི་སྤང་བྱའོ། །ཐེ་ཚོམ་བདེན་བའི་མཐོང་སྤང་སྒོ་བའི་སྟེ། དེ་སྤངས་པས་ལོག་ལྟ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཇིན་སྤང་བར་གོ་སྟེ་སྒོ་བའི་པར་འདུ་བས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་བར་པ་གསུམ་སྒོ་ཡི་སྒོ་ནས་བསྟུས་ཟེར། ཡང་དེ་དག་སྤངས་པས་ཆགས་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་སྤང་བར་བསྟན་ཏེ་ཆགས་སོགས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདུ་བ་གཞན་མཐར་ལྟ་མཆོག་འཇིན་ལོག་ལྟ་གང་རུང་རེ་སྤྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་རྟ་བའང་བསྟུས་པ་སྟེ་མཐར་ལྟ་འཇིག་ལྟའི་རྟ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་མཆོག་འཇིན་ནི་གང་གིས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་ཚུལ་བརྟུལ་གྱི་རྟ་བ་ཅན་

ཡིན་ལ། ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་གསུམ་དུ་བསྟན་ཟེར་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། འཇིག་ལྟས་བདག་ཚད་དོགས་ཀྱིས་ཐར་པ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། སོང་ཡང་ཚུལ་བརྟུལ་གྱིས་ལམ་ནོར་བ་དང་། ཕྱི་མས་ལམ་ལུ་ཐེ་ཚོམ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཅིག་ཐར་བར་བགྲོད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་ཁོན་སྤང་བར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ། ཡང་མདོ་ལས། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་ཉིད་སྤངས་པས་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་། རྣོན་པ་དང་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སངས་པར་བཤད་གོང་མ་ལས་མི་འདའ་བས་དང་། སྟོམ་སྤང་ཡིན་པས་སོ། །གོང་མ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་བྱས་ལ། གོང་མ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་སོ། །ཁོང་ཁྲོ་ནི་སྟོམ་སྤང་ཡིན་ཡང་བམས་གོང་མ་ན་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཡང་མདོ་ལས། འཕེང་བ་གསུམ་སྟེ། འཕེང་བ་འདོད་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེ་སྡང་ཐམས་ཅད་དང་། གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བའི་དབང་གིས་ཆགས་སོགས་སྐྱེས་ནས། དེས་འགོར་བར་འཕེང་བས་ན་འཕེང་བ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། ཚོར་བ་གསུམ་ལས་དུག་གསུམ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་

བཏུས་ལས་ནི། དུག་གསུམ་གྱིས་རིམ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱག་བསྐལ་དང་། འདུ་བྱེད་གསུམ་ལ་འཆིང་བས་ན་འཆིང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྐྱག་ལ་ནི་དམིགས་མཚུངས་གཉིས་ཀས་དང་གཞན་རྒྱུད་ལ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་སོ། །བཀྲ་སྒོམ་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀའང་རྒྱས་མོད་ཀྱི། གཏི་མུག་དང་དེ་གཉིས་མི་གསལ་བར་མཐུན་པས་ལྷག་པར་རྒྱས་ཞེས་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ཉེ་ཉོན་ལ། སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རྒ་བའི་ཉོན་མོངས་སམ་ཉེ་བ་མ་སྒྲུབ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ་རྒ་བ་མིན་པས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བར་འདུག་པས་ན་ཉེ་ཉོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་དགྱིས་དང་། དྲི་མ་དང་། གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བྱུང་བ་མི་དགའ་བ་དང་། སྨལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཤུམ་པ་དང་། རྨུ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་རྟེད་མི་ཟིན་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ཉེར་བཞི་སྟེ། རིན་ཐང་དང་གཞི་བསྟུ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀུན་དགྱིས་བཤད་པ་དང་། དྲི་མ་དྲུག་བཤད་པ། ཕྲན་མོང་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་དབྱེ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དོ་ཚོ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་

དང་། ཕྱག་དོག་དང་། སེར་སྣ་དང་། ཚོད་པ་དང་། མི་དགེའི་འཕྲོད་དང་། སྨྲས་པ་དང་། མི་དགེའི་གཉེན་དང་བརྟུན་ནི། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུ་ཡིན་ལ། ཉེ་སྐྱེས་དེ་སྟེང་ཁྲོ་བ་དང་འཚབ་པ་བསྟན་ཏེ་བཅུའོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། འདི་དག་གིས་སྲིད་པའི་བཅོས་རང་ཀུན་ནས་ལྷིབ་བའམ། འདི་དག་ཡོད་ན་སྡུག་པ་ཅན་བག་ལྡང་བསམ་ཀུན་དཀྲིས་སོ།། གཉིས་པ་རྩ་ཉོན་གང་གིས་བསྟེན་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དངོས་ཚ་མེད་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་། སེར་སྣ་གསུམ་བསྟང་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་བས་གཞན་ལ་མ་གྲུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་བས་སེམས་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་བས་དམ་དུ་འཛིན་བས་སོ། །འཚབ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྟེང་བར་འདོད་ལ། ལ་ལས་གཉེ་སྐྱ་དང་། གཞན་དག་གཉིས་ཀས་སྟེང་བར་འདོད་དེ། ཉེས་པ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་། བྱང་བ་མ་ཤེས་བས་གཉེ་སྐྱ་ལས་བྱུང་ཞེས་མི་སྨྲན་བར་རྟོད་དོ། །འོན་ཀང་རྟེད་བཀུར་སོགས་ཉམས་བར་དོགས་ནས་འཚབ་བས་ཆགས་པ་ལས་སྟེས་བར་འཐད་གསུངས། མ་རིག་པ་ལས་རྨུགས་དང་གཉིད་དང་ཕྲེལ་མེད་གསུམ་སྟེ་དོ། །དེ་རིམ་བར། དམིགས་པ་གསལ་བར་འཇུག་པ་ལ་རྨུགས་གཉིད་མེད་བས་དང་། སྟོག་འབྲས་སྐྱག་བསྟལ་ཡིན་བར་མ་ཤེས་བས་སྟོག་པ་ལ་མི་འཇིགས་བས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་ལས་འཕྲོད་པ་མི་དགེ་བ་འབྱུང་སྟེ། དགེ་འབྲས་བདེ་བ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དགེ་བ་བྱས་པ་

ལ་འགྱོད་པས་སོ། །ཁྱོ་བ་དང་ཕྲག་དོག་ནི་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་སྟེ། ཞེ་སྡང་ལས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སེམས་འཕྲུགས་ནས་མི་བཟོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལའང་དངོས་དང་། དེ་རྣ་ཉོན་གང་ལས་བྱུང་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲྭ་མ་བྱུག་གསུངས་ཏེ། སྐྱུ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཆོག་པ་དང་། ཁོན་འཛིན་དང་རྣམ་འཆེའོ། །དེ་དག་ངོ་བོ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ། སྐྱུ་དང་རྒྱགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། རྣེད་སོགས་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པས་སྐྱུ་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་པའི་ཡིད་བདེ་བས་སོ། །ཁོན་འཛིན་དང་། རྣམ་འཆེ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་ཁོན་འཛིན་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བ་འབྱུང་བས་སོ། །འཆོག་པ་ནི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་ལྟ་ལ་དམ་དུ་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་འཆོག་པས་སོ། །གཡོ་ནི་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ། མདོ་ལས་གྲུ་གྲུ་ཅི་ཡིན་སྙིག་ཅན་ལྟ་ཞེས་འབྱུང་བས། ལོག་ལྟ་ལྟན་པ་སྙིག་པ་མི་འཆག་པར་སེམས་གྲུ་གྲུ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྤྲིང་པ་ལྟ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་སྤོམ་གང་གིས་སྤང་བྱ་ཡིན་དབྱད་པ། ངོ་བོ་སྤྲིང་བྱེད་མི་དགེ་གང་ཡིན་དབྱད་པ། ཁམས་གང་ན་ཡོད་དབྱད་པ། ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དབང་ཡིད་

ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ལ་བརྟེན་དཀྱུད་པ། ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དཀྱུད་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ། ཀུན་དཀྲིས་བཅུ་པོ་དེ་ལས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་པ་དང་། ཁོང་པ་ལྟ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་དོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་གཉིས་ནི། མི་དགེ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཅིང་། རྨུགས་ཁོང་ནི། ཉོན་མོངས་ཀུན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚོགས་པས་དང་། གཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་འདོད་པ་ན་སྒྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡང་སྒྲིད་པས་སོ། །ལྟ་བོ་ཉེ་ལྔས་གཞན་ཞུགས་དོགས་སེར་སྣ་འགྱོད་པ་ཁྲོ་བ་འཆབ་པ་ལྟ་ནི་སྐོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པ་ལ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་ལོག་པར་མི་འཛིན་པས་སོ། །དེ་དག་མི་དགེ་རང་དབང་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྐོམ་སྤང་གི་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་འཛིན་པ་རང་ཉིད་གཅོད་པོ་ཡིན་གྱི་ཆགས་སོགས་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ལ། མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཡང་མ་རིག་སྤྲིན་བའི་ཕྱིར་འཛིན་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེས་གང་སྨོས་པ་འཆད། མི་དགེ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་དབང་ཆེ་ཡི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་མ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐོམ་སྤང་དང་རང་དབང་ཅན་ཡང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཀུན་དཀྱིས་ངོ་ཚ་མེད་སོགས་བདུན་དང་ཏེ་མ་དྲུག་པོ་རྣམས་འདོད་པ་ནུ་ཡོད་པ་མིའི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱས་ཆོད་གཉིད་གསུམ་ནི་གཉིད་ལ་དགེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཀུན་དཀྱིས་ཀྱི་རྣམཤས་ཀྱི་ནང་ནས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་མི་དགེ་དང་། སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་ལ་ལྔང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། གསུམ་པ། ཡང་ཉེ་ཉོན་དེ་དག་ཁམས་དང་སས་གང་ན་དུ་ཞེག་ཡོད་ཟེར་ན། འདོད་པ་དང་དེར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནུ་འང་གི་སྐྱ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་ཚངས་པ་ལ་འཕྱང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་འདི་དག་མ་ལུས་པ་གང་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་དེས་བ་ན་ཚངས་པར་དེ་མ་ཤེས་པར་བདག་ནི་ཚངས་པའོ། །ཚངས་པ་ཆེན་པོའོ། །དབང་ཕྱུག་གོ །བྱེད་པ་པོའོ། །སྐྱེ་བ་པོའོ། །འཕྲིན་པ་པོའོ། །འཕྲིན་བྱེད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གཡོ་སྒྱུས་གཏམ་རྫུང་ལ་བསྒྱུར་ཏེ་འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་འདྲིད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་རྟ་ཐུལ་གྱིས་ལགས་པ་ནས་ཁྱེད་ནས་སྟོན་པ་བཞུགས་བཞིན་དུ་བདག་ལ་འདྲི་བར་སེམས་སམ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་དང་། རེ་ཞིག་གཟུགས་མེད་པར་འགག་ས་ལ། མཐར་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་ཆོད་རྒྱས་པ་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀ་ནུ་ཡོད་དོ། ། གསུམ་པོ་དེ་དང་གཡོ་དང་སྐྱ་གཉིས་ཀ་ལྟ་ལས་གཞན་བཅུ་གཅིག་པོ་དག་ནི་

འདོད་དུ་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །

བཞི་པ། རྒ་བ་དང་ཤེ་བའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཐོང་སྤང་མིན་སྐོམ་སྤང་ཡིན་ཡང་། གཉིད་དང་དྲྭ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཅས་དང་མི་གསལ་བས་ཡིད་ལས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འཐུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་དབང་ཅན་ཀུན་དཀྲིས་ཕྱི་མ་ལྟ་དང་དྲི་མ་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་ཡང་སྐོམ་སྤང་ཡིན་མོད་རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེ་ཉོན་སྐོམ་སྤང་གི་མ་ངེས་པའི་ཚགས་སྤང་གཉིས། མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ལ། རྒ་ཉོན་དང་། ཤེ་ཉོན་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དག་དང་འདོད་ཆགས་སུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ཡང་ལུས་བདེ་དང་འདོད་ཆགས་མཚུངས་ལྡན་སྐོ་ལྟའི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའོ། །ཞེ་སྡང་སྐྱོ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པས་ཚགས་པའི་ཚོར་བ་ལས་བཟློག་པའོ། །དེ་ཡང་སྐོ་ལྟ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་རིམ་པས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་དང་འདྲེས་མ་འདྲེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དག་ནི། ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཅི་གསལ་སྟུམཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་

ཅད་དང་མཚུངས་པས་སོ། །བདེན་བཞི་མེད་པར་ཡོག་པར་ལྟ་བ་ནི། སྟོག་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱས་པ་རིམ་པས་དེ་འབྲས་མི་འབྱུང་བར་བསམ་ནས་ཡིད་བདེ་དང་ཡིད་སྐྱག་བསྟལ་གཉིས་པོ་དང་ལྡན་ནོ། །གང་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ལ་འཇུག་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །དེ་ལས་གཞན་བའི་ཚེན་མོངས་ལྟ་བ་བཞི་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྡནི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དག་འབའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་སོ། །ཚད་ལྟའང་དག་འཆམ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་ཚེན་མོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཁམས་གོང་མ་ན་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྟག་བསྟལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བའང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྙོམས་དང་ནི་ཚེན་མོངས་པ་དེ་ཀུན་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཚེན་མོངས་དེ་དག་རྒྱུན་ཆད་པ་ན་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ནས་འཆད་དགོས་པས་སོ་ཟེར། སྐ་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རང་སར་ཚོར་བ་དང་ཚེན་མོངས་ཉི་ཤོད་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གོང་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། ཁེ་ཚེན་འགྲོད་པ་དང་ཐྲག་དོག་དང་ཁྲོ་བ་དང་། རྣམ་འཚེ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཚེག་པ་དང་དུག་པོ་ནི། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ས་པ་དང་སྐྱོ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །སེར་སྣ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོན་ཡིན་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས

ན་དེ་ལས་བཟློག་ཏུ་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཡོ་དང་སྒྱུ་དང་འཚབ་པ་དང་གཉིད་རྣམས་ནི་གཡོ་སྒྱུ་བཅས་པའི་བྱ་བ་གྱུབ་མ་གྱུབ་རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་བདེ་དང་མི་བདེར་འགྱུར་བ་དང་། འཚབ་པའང་དེ་དང་འདྲ་ལ་གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ལོ། ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཤ་པ་ཁོན་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་ཀ་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དགའ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ཤ་པ་ཡིན་པས། གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་དང་། གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་བདེ་དགུ་དང་། རྒྱས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་དེ་མེད་པས་བཏང་སྙོམས་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཅི་ལྟར་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གང་ལའང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་རུང་བ་ལྟར། བཏང་སྙོམས་ཀྱང་ས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཀུན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་རུང་ངོ་། །བཏང་སྙོམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཀུན་སྤྱོད་ཁོང་ཁྲོས་བཏང་སྙོམས་ལ་བསྒྲིབ་པར་གསུངས་པ་ནི་གཞི་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བས་མི་སྐྱོན་ནམ་རང་སྟམ། །ཀུན་དཀྲིས་གཞན་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁེལ་མེད་སྐྱགས་རྩོད་བཞི་པོ་གཞན་ནི་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་སྟེད་དེ། དངོས་གཉེས་མི་དགེའི་སར་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉེས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དུག་ཆར་གྱི་འཁོར་དུ་འགྱུང་ཞིང་། དུག་ཆར་ལ་མི་དགེ་དང་ཉོན་མོངས་པའང་སྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སྐྱེབས་པ་ལྟ་བུ། མདོ་ལས། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཅོད་སེམས་དང་། རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒོད་པ་དང་། འཇིལ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེབ་པ་ལྟར་གསུངས་ན། འདུན། གཅོད། གཉིད། འཇིལ་རྣམས་འདོད་པ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྒོད་རྒྱས་ཐེ་ཚོམ་ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་པས་དེ་དག་གསུམ་ཅར་གྱི་གཟུང་དམ་ཞེན་མེན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལ་བསྒྲིབས་པས་དེ་ལ་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ཉོན་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟ་མི་དགེ་བའི་ཕྱང་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱས་གཉིད་གཉིས་དང་། རྒོད་འཇིལ་གཉིས། སེམས་བྱུང་ཐ་དད་ཡིན་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེབ་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅེ་ན། རྒྱས་གཉིད་གཉིས་ཟས་མིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་གཅིག་གི་ས་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་དང་། རྒྱས་བྱེད་ཟས་ནི་བཞི་སྟེ། རླུ་བ། མི་དགའ་བ། བྱ་རྒྱུད། ཁ་ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟིན་པ་སེམས་ཤུམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པ། གཉིས་པོ་དེས་སེམས་ཤུམ་པའམ་ནང་དུ་སྣོད་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒོད་འཇིལ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ། ཞེ་གནས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ། ཟས་ནི་བཞི་སྟེ། ཉེ་དུའི་རྣམ་རྟོག ཡུལ་གྱི་རྣམ་རྟོག མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག སྔོན་བགད་རྟེས་དགའ་མགུར་སྐྱེད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་གཉིད་རྒྱས་སོགས་གཉིས་རེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེབ་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་

ཡིན། རྒ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིབ་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷ་པོ་བསྟན་ཞེན། འདུན་གཅོད་གཉིས། རྟོད་འགྱོད་གཉིས། རྒྱགས་གཉིད་གཉིས་ཏེ་གསུམ་པོས། རིམ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས། ཉིང་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་དང་། ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མེད་ན། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཉིང་ཤེར་དང་བདེན་པ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ན་ལྟར་དེས་སོ་ཟེར། གཞན་དག་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྟོར་དངོས་མཇུག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་སྤྲིབ་པ་ལྟའི་གྲངས་དེས་པ་ཉིད་དོ་གསུངས།

གཉིས་པ་སྦྱང་བྱ་དེ་སྟོང་ཚུལ་ལ། ཉོན་མོངས་ཇི་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་སྤོམ་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་སྟེ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་དང་། སྤོམ་ལམ་གྱི་སྟོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྦྱང་བྱ་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་བསྟལ་མཐོང་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཀུན་འགྲོ་མིན་པས་ཆགས་ཁྲོ་རྒྱལ་གསུམ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྦྱང་ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཉིད་དེ་བརྒྱད་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བསྟལ་མཐོང་སྦྱང་དགུ་དགུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྦྱང་དྲུག་དྲུག་སྟེ་སུམ་རྩ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྦྱང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག་མ་གཅིག་པ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བཞི་གསུམ་བརྩུ་གཉིས་ཀྱ་ལྟ་བརྩུ་ཚོམས་ནི། དམིགས་པ་

བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་ན། ཐོར་ཤེས་པས་མིར་འཛོན་ལྟོག་པ་ལྟར། མཐོང་ལམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་རང་མཚན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་དང་སྦེ་རྩམ་པ་འགལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལས་དགྲ་གོང་དུ་དམིགས་ཞེས་པའི་འདོད་པའི་སྐྱག་གུན་མཐོང་སྤང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་དགུ་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཡང་དག་བརྟན་པས་སྤོང་བས། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོའི་དམིགས་པ་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་འདོད་པ་ལ་བསམ་གྱི། གོང་མའི་དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བའོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤོང་བར་མ་དེས་སོ་ཞེན། ཡུལ་ཅན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་སྡུ་མས་བསྡུད་པའི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ནི། སྡུག་ཀུན་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུ་འདོད་པའི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་སྤངས་པས་དེ་དག་གིས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ། ལོག་པར་ལོག་ཞུགས་འདོད་པ་ན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་བཞི་དང་། ལམ་

མཐོང་སྣང་ལྟ་སྟེ་དགུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་བོང་ཁྲོ་མ་གདོགས་པ་བདུན་བདུན་ཏེ་ཉེར་གསུམ་པོ་རྣམས། དེ་དག་གིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་ལོག་ཤེས་འགོག་ལམ་མཐོང་སྣང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་སོགས་པ་དེ་དག་སྤངས་པས། ཡུལ་ཅན་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཤེས་ཤེས་བཅས་བཅས་དེ་དག་ཀྱང་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཤེས་རྗེས་བཟོད་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་པས་སྤང་བ་ན་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག་ནི། དངོས་སུ་ལོག་ཤེས་ཤེས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཤེས་ཤེས་པ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ་སྤང་བས་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཁམས་གོང་གི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་སྤོང་ཞིང་བདེན་པ་ཅིག་ཆར་མཐོང་བས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྤང་ལ། སྟར་བཤད་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོ་དགུའི་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོའི་ཆ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྤོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྐལ་མི་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ཤེས་པས་ཡུལ་ཅན་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་སྤང་བས་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

རྣམས་ནི། སར་རེའི་ཞེན་མོངས་བའི་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་བྱས་ཏེ། ཚེན་པོའི་ཚེ་སོགས་གང་གི་གཉེན་པོ་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེས་པས་ཉེན་མོངས་དེ་ཟད་ཅིང་སྤང་བར་འགྱུར་གྱི། མཐོང་ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་བའི་ཐ་བའི་ཤེས་ཀྱང་བསྒོམ་སྤང་མི་སྤོང་བས་དམིགས་པ་ཤེས་པས་ཀྱང་མིན་ལ། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤང་ས་ཀྱང་དེའི། །ཤེས་སོགས་ལྟར་དམིགས་བྱེད་ཟད་པས་ཀྱང་མིན་ལ། དམིགས་ཡུལ་བསྒོམ་སྤང་སྟ་མ་བརྒྱད་སྤངས་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་ཕྱི་མ་དགུ་པ་མི་སྤོང་བས་དམིགས་ཡུལ་སྤངས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་ཀྱི་བསྒོམ་སྤང་ཞེན་མོངས་ཅན་གཟུགས་ཅན་དང་ཞེན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཅན་ཟད་པས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཉེན་པོ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ནི། ཞེན་མོངས་པའི་ཐོག་པ་གཅོད་པ་ཆོས་བཟོད་སོགས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། གཉིས་པ་གཞི་ཡི་གཉེན་པོ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་བྱལ་ཐོག་འཛིན་པ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པས་ཆོས་ཤེས་སོགས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་ནི་སྤོང་གཉེན་ཡིན་གྱི་གཞི་གཉེན་མེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ནི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་སྟུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལམ་སྟེ། ཐོག་པ་ཐག་སྲིང་བས་སོ། །

བཞི་པ་རྟམ་པར་ནི་སྐན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གང་གིས་དམིགས་པ་དེ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྐན་འབྱིན་པའོ། །དེས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོང་བ་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོའང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་དགོས་ཤིན་སྐས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་སྐྱེ་རིམ་དང་མཚན་ཉིད་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། དང་པོ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོང་ལམ་དྲོད་སོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱ་དགུ་ཐམས་ཅད་དང་། གསུམ་པ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་དང་པོ་ནས་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་མིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། སྐྱ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །གོ་རིམ་འདི་ཚེས་ལེགས་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། དམིགས་མཚུངས་གང་ལས་སྒྲོང་བ། ཐག་སྲིང་བའི་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད། སྒང་བ་དང་བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ། གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་གང་ལས་སྒྲོང་ཞེ་ན། དམིགས་པའི་ཡུལ་སྐན་ཚུང་བ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྒང་བྱར་འདོད་ཀྱི། སྒང་གཉེན་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ནི་སྐན་འབྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི། ཡིན་ན་ཐན་ཚུན་མེད་ན་མི་འཐུང་བར་སྐྱེས་པས་རང་གི་ཚོགས་དབྱེ་བར་མི་རྟས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་ལས་དབྱེ་རྟས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པ་དང་། བྲལ་ཐོབ་

སྐྱེས་ཚེ་སྦྱངས་བའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་མ་སྤྲིན་ལུང་མ་བསྟན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་བའི་ཡུལ་ཅན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདྲུན་བའི་འདོད་ཆགས་སྤྱངས་བ་ལ་དེ་སྤྱངས་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད། དེ་ཡང་མཐོང་སྤྱངས་ཅེག་ཅར། སྤྲོམ་སྤྱངས་རིམ་བས་སྤོང་ལ་མཐོང་སྤྱངས་ཡང་བྱས་བས་སྤྱངས་ན་རིམ་གྱིས་སྤོང་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། ཐག་བསྲིང་བའི་ངོ་བོ་རིང་བ་ཉིད་ཀྱང་རྟོམ་པ་བཞི་སྟེ། ཚོགས་པ་གཅིག་ན་གནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་བས་རིང་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོས་རིང་བ་དང་། ཚན་ཚུན་ཡུལ་རྟོམ་བར་ཆད་བས་རིང་བ་དང་། དུས་ཀྱིས་རིང་བས་ཀྱི་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུས་སོགས་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། ཚུལ་འཆལ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་དང་། ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་དང་ཉེ། དུས་གཉིས་རིང་བ་ཉིད་ནི་འདས་འོངས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་འདས་འོངས་དང་ལྟ་ལས་རིང་བ་དང་། དུས་ཐ་དད་པ་དང་། ཞེག་དང་མ་ཐོབ་དང་། དཔལ་བས་བར་དུ་ཆོད་པས་རིང་བར་ཞུགས་པ་མི་འཐད་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཞེག་དང་མ་འཐོབ་པས། ཆོས་རང་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་ལས་རིང་བར་སྣོད་དོན་གྱིས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤང་གཉེན་སྤོང་ལམ་གང་ཡིན་དེས་སྤངས་ཤིང་། ཐོབ་པ་ཆད་པས་སྤང་བ་ལན་གཅིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ལན་དུ་མར་སྤང་དུ་

མེད་ཀྱང་འོན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་བྱལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་ཡང་དྲང་ཡང་དུག་ཏུ་འགྱོའོ། །གང་དུ་ན་དུས་དྲུག་སྟེ། གལ་ཏེ་དབང་བརྒྱལ་ཡིན་ན་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དག་སྤྲོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་བརྒྱལ་པོ་ལས་རྟོན་པོར་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྣམས་སུའོ། །བྱལ་ཐོབ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ། དབང་རྟོན་ཡིན་ན་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པས་དུས་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོའོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་བྱལ་ཐོབ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བར་ཚད་མེད་ལམ་ཆོ་བྱལ་ཐོབ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཅམ་ལས་དལ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པས་སོ། །བྱལ་བ་དེས་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མིང་འཐོབ་བོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ལ། ཡོངས་ཤེས་དགུའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་སྤྱིར་ཡོངས་ཤེས་ནི།། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤང་བའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཟག་མེད་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དེའི་ཡུལ་སྤང་བྱ་བྱལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གོ །དེ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའམ། འབྲས་བུ་སྤང་བ་ལ་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྤྲོང་བའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ་འདི་ལྟར། འདོད་པ་ན་བདེན་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཟད་པ་

ལ་། འདོད་པའི་སྣག་བསྟལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིག་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་ཟད་ཅིང་སྤངས་པ་ནི་འགོག་ལམ་གྱི་ཡོངས་ཤེས་དེ་གཉིས་སོ། །འདོད་པར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་ཡང་གསུམ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་དང་། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་བསྟོམ་ལམ་གྱི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་སྟེ། ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟོང་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ལ། བསྟོམ་སྤང་གི་དེ་ཐ་དད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱེ་ཞེ་ན། བསྟོམ་སྤང་ནི་གོང་མ་གཉིས་ན་ས་དང་ས་ན་བསྟོམ་སྤང་དགུ་དགུའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ། མི་ལྡོག་ས་མེད་སོགས་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་སོགས་པས་བསྟོས་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པས་གཉེན་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་གཉེན་པོ་རྟེས་བཟོད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་ཡང་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན། གང་

ཟག་གང་ལ་ལྟན། འཕོ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ལ་ཤེས་བཟོད་གང་གིས་གང་གི ཚོས་རྗེས་ཤེས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་དབྱུང་པ་གསུམ། དང་པོ། ཡོངས་ཤེས་དགྲ་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་དྲུག་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་ཤེས་ནི་བཟོད་འབྲས་མིན་ཏེ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཡོངས་ཤེས་བཟོད་པའི་འགོད་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་བཟོད་གཉིས་འབྲས་བུ་གཅིག་པས་ཤེས་འབྲས་ལ་བཟོད་འབྲས་བསྟན་པའོ། །རྒྱལ་པོའི་འགོད་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། ཡང་ན་ཤེས་པ་གཅོོ་བོ་དང་འགོད་བཟོད་པ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་གཅོོ་བོ་ཤེས་འབྲས་ཡིན་ཡང་འགོད་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་ལྟར་བཟོད་འབྲས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །ཡོངས་ཤེས་དྲུག་གི་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བསྒོམ་ལམ་ལ་བཟོད་པ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་སྐོད་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དང་པོའི་ཉོན་བསྟོགས་མི་ལྡོགས་མེད་པ་ནི་སྐང་བྱ་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་སྐྱེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་དངོས་

གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱི་རང་སའི་ལྷུའམ་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱིས་བམས་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་གསུམ་དང་། སྒོམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་ལྔའོ། །དེ་ཡང་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་དུའོ། །འམ་ཞེས་པནི་ལུགས་ཐ་དད་སྟོན་པ་སྟེ། དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་དེ་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་གི་གསུམ་ཡང་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོངས་ཀྱིས་བྱལ་ཐོབ་ཟགས་མེད་རྣེན་པས་སོ་ཟེར། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ནི་མི་ལྟོགས་མེད་འབྲས་ཁོ་ནར་དེས་ལ། དེའི་བྱལ་ཐོབ་ནི་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་གཅིག་ཏུ་འདུའོ་ཟེར། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་ནམ་མཁའི་ཉེ་བར་བསྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་བརྒྱད་པ་གཅིག་ལྡུའི་ནི་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་ཤེས་འདོད་ཐོབ་པ་སྤྲིད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡང་ཡོངས་ཤེས་ཟག་ཟད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདོད་པ་དང་སྤྲིད་རྩེའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཞི་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་མེད་དོ། །

གཞི་པ། ཡོངས་ཤེས་དགུ་བོ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་སྤོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་

སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་སྦྱིད་དེ། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་གཟུགས་ལས་ཚམས་བྱལ་སྦྱིད་པས་སོ། །

གསུམ་པ། སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པ་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོངས་ཤེས་པ་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པ་ཆོས་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཉི། བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཡོངས་ཤེས་པ་མ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་སྟེ། དང་པོ་འདོད་པའི་གསུམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་པ་མ་གསུམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པའི་སྤྲུལ་ཀུན་ཤེས་པས་བསྟས་པ་ནི་པ་མའི་ཚ་མཐུན་སྒང་ས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་པུ་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་ཤེས་པའི་ནི་ཡོངས་ཤེས་སུམ་ཅར་ཡིན་ནོ། །རྟེས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། རྟེས་ཤེས་བཟོད་དང་ཤེས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོངས་ཤེས་ལྔ་སྟེ། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ནི་རྟེས་བཟོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས། གལ་ཏེ་ལ་ལར་ནི་སྤྲང་བ་མང་པོ་བསྟམས་ནས་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེ་འཛོག་ལ། ལ་ལར་སྤྲང་བ་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེ་འཛོག་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ལ་ཤེས་བཟོད་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བུལ་བ་ནི་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་

ཤེས་སུ་བཞག་སྟེ། གང་ཞེ་ན། བྱལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་རྩེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་གོ །དེ་ཡང་སོ་སྐྱེ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་བཅོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྔ་མ་གཉིས་མེད་པས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་མིང་མི་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ལ་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད། རྗེས་ཤེས་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་མེད་པས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ལ་གསུམ་ཀ་ཚང་བའི་སྐབས་དེར་ཡོངས་ཤེས་ཞེས་མིང་ཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་གོང་མ་གཉིས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་འགོག་ལམ་ཆོས་ཤེས་རེ་རེ་ལ་རྒྱུ་གསུམ་ཀ་ཚང་བས་བཞག་ལ། བཟོད་པ་རྣམས་བྱལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གསར་དུ་མ་སྐྱེད་པས་སོ། །རྒྱུ་དེ་གསུམ་སྤྱིང་བཞི་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་བཞག་གོ །ཆོས་མངོན་པ་གང་དག་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ལྡོག་པ་ནི་འདིར་མ་བརྗོད་དོ། །རྒྱུ་གཉིས་བཅོམ་པ་དང་། ཁམས་ལས་འདས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱ་ལྡན་ལ། དངོས་དང་། འབྲས་བུ་སྟོམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཡོངས་ཤེས་གང་དག་གང་ཟག་གང་ལ་དུ་ལྡན་ཟེར་ན། སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་ལྡན་པ་མིན་ལ། སོ་སྐྱེར་མ་ཟད་སྐྱག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་བཟུང་

སྟེ་ཀུན་འབྱུང་ཚོས་བཟོད་བར་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་ལ་གནས་པའང་རྒྱུ་གཉིས་ཀུན་ཏུམ་བཅོམ་ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་དང་མི་ལྡན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ལྟ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་ཚོས་ཤེས་དང་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་གཉིས་ལ་གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་དང་། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་དང་འགོག་པ་ཚོས་བཟོད་ལ་ཡོངས་ཤེས་སྟེ་མ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱག་ཀུན་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་གཉིས་དང་ལྡན་ལ། འགོག་པ་ཚོས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སྟེ་མ་གཉིས་དང་། འདོད་པའི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་གསུམ་དང་ལྡན་ནོ། །འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཚོས་བཟོད་ལ་གསུམ་པོ་དེ་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་བཞིའོ། །ལམ་ཚོས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་འདོད་པའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་ལྔ་དང་ལྡན་ནོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་འདིར་མི་གཏོགས་སོ། །བསྒོམ་ལམ་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་མ་བྲལ་བ་བསྒོམ་སྤང་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་སྤྲངས་པའི་བར་ལ་གནས་པ་ཡང་སྟེ་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཤེས་དང་དྲུག་དང་ལྡན་ལ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ནའང་དྲུག་པོ་དེ་དང་ལྡན་པའོ། །གལ་ཏེ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་བཞག་པ་ནི། །རྒྱུ་ལྟ་དག་

ནི་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་བ་སྟོམ་པར་བཞད་ཀྱང་། ཡོངས་ཤེས་མི་སྟོམ་པས་མི་འགལ་ལོ། །གམྱ་ཞེས་པ་ནི་འདམ་ཁའི་ཚོགས་སྐྱེ་སྐྲོམ་ལམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེར་མ་རེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཡང་རྟུང་སྐྱེ་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྲོམ་ལམ་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཚེ་སྟོ་མ་རྟམས་བསྟོམས་ཏེ་ཡོངས་ཤེས་བདུན་པ་གཅིག་ལྷ་དང་ལྡན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བྱལ་ལས་ཉམས་པའང་དེའོ། །དགྲ་བཅོམ་པོ་ཚེ་ཡང་སྟོ་མ་རྟམས་སྟོམ་པ་ཐ་མ་གཅིག་ལྷ་དང་ལྡན་པས་གཅིག་གམྱ་ཡང་ན་གཉིས་དང་ལྡན་ན་ཡང་དེ་སྐྱེ། ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བྱལ་པོ་པ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་ནའང་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་དང་ལྡན་ནོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་མ་བྱལ་བས་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚེ་སྐང་བ་མངོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། དེའི་ཚེ་ན་ཁམས་དང་པོ་དང་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་གཉིས་ཚང་ཕྱིར་སྐྱབས་དེར་ཡོངས་ཤེས་དེ་དག་བསྟོམ་ནས། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་སྐང་བ་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེར་བཞག་གོ །དེས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཁམས་ལས་ཚགས་བྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བྱལ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་པ་མེད་པས་སོ། །གཞན་

དག་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་སོ། །

བཞི་པ་གཏོང་འཐོབ་ནི། ཡང་ཡོངས་ཤེས་དུ་ཞིག་གཏོང་བའམ་ཐོབ་ཅེན། ལུ་ལུ་སྟེ་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ན་ཐ་མ་གཅིག་ལུ་དེ་གཏོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་པ་མ་བྱལ་བའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་པའི་ཚགས་བྱལ་ཉམས་ན་བདུན་པ་གཅིག་ལུ་གཏོང་ལ། ལ་ལ་གཉིས་ཀེ་ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བྱལ་འདོད་ཁོན་གྱིས་ཉམས་པའམ་དེས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ན་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་གཏོང་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ལྷ་གཏོང་སྟེ་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོས་སྐད་ཅིག་མ་བཞུད་བྱུག་པ་ལ་དང་པོ་ལྟ་གཏོང་ངོ་། །དེ་ལ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤང་པའི་ཡོངས་ཤེས་མི་གཏོང་མོད་ཀྱི་སྟར་ཁམས་ལས་ཚགས་པ་བྱལ་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་སྐོ་ནས་ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྟོམས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་དུ་མེད་དོ། ། །ལ་ལ་དྲུག་གཏོང་སྟེ་འཕགས་པ་མཐར་གྱིས་པ་འདོད་པ་ལས་ཚགས་པ་བྱལ་བ་ན་སྟ་མ་དྲུག་གཏོང་སྟེ་བདུན་པ་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་འཐོབ་པ་ནི་གཅིག་དང་གཉིས་དང་དྲུག་འཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་ཐོབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ། །དེ་ལ་གཅིག་ནི་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་པ་ནའོ། །དེ་བཞིན་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོས་ལམ་རྟེས་ཤེས་ན་བདུན་པ་གཅིག་པུ་ཐོབ་ལ། མཐར་གྱིས་པས་ཀྱང་འདོད་ལས་ཚགས་བྱལ་རྟོམ་གྲོལ་ལམ་དགྲ་བ་ན་བདུན་པ་གཅིག་པུ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནའང་ཐ་མ་གཅིག་པུ་ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་ལས་ཚགས་བྱལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁོན་མོངས་པས་ཉམས་བདུན་བརྒྱད་བརྒྱལ་ཞིང་ལྷུང་བའོ། །དྲུག་ནི་མཐར་གྱིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལས་ཉམས་ན་དང་པོ་དྲུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོ་ཐ་མའི་ཚམཐུན་ལས་ཉམས་དང་པོ་ལྟ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་ཅེན་དེ་ནི་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །ཅིག་ཆར་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་ཟིན་པ་ནི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མིན་པས་སོ། ། །

ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་དང་། འདས་པའི་བསྟོམ་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བདེན་པ་མཐོང་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བ་ཡི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གོ་རིམ་གསུམ། དང་པོ། མཐོང་བ་དང་གོམས་བྱའི་བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གང་ཞེན། སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་བདེན་བཞི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འདིར་གནས་དང་པོར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ལས་བྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་དེ་དག་དང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ཏེ་རྒྱུད་བློ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་ལམ་དུ་ལྟ་ཡིན་པ་དེས། ཚོགས་སྦྱོར་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བར་དེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་

པ་ཞེས་བྱ་ནི། མི་རྟག་སྐྱག་བསྔལ་སོགས་འཕགས་པའི་ངོར་བདེན་གྱི་བྱིས་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་ངོ། །དེས་ན་འདིར་ཟག་བཅས་འབྲས་བུའི་ཚ་སྐྱག་བསྔལ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་ཚ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། ལམ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མཐོང་སྤོང་མི་སྤོང་ལམ་གསུམ་མོ། །སྐྱག་ཀུན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མིང་གི་སྤྲོ་ནས་ཡིན་པས་རྟོག་སྤྱི་བྱེད་མེད་ལ། འགོག་ལམ་ལ་ནི་རྟོག་སྤྱ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱག་བདེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱག་བསྔལ་ནི་ཚོར་ཤུང་གི་ཐོག་གས་གཅིག་ཡིན་ན་རི་ལྟར་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེན། ཡིད་འོང་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཚོར་བ་སྐྱག་བསྔལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་ཚོར་ཤུང་མིན་ཏེ་དེའི་དབང་གིས་མྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལའང་ཡིད་འོང་སོགས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་སྟེ། དམིགས་མཚུངས་བདག་ཏུན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ནི། སྐྱག་བསྔལ་གྱི་སྐྱག་བསྔལ་སོགས་སྐྱག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྐྱག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱག་བསྔལ་གསུམ་པོ་ཉེ་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པས་ཟག་བཅས་མ་ལུས་པ་སྐྱག་བསྔལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཡིད་འོང་ནི་ཐོག་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱག་བསྔལ་ལ། ཡིད་

མི་འོང་བོ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱག་བསྐལ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀ་བཏང་སྙོམས་འདུ་བྱེད་ཁོ་ནའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་ཅི་རིགས་ཞེས་པ། འོངས་པ་ན་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་མན་ཆད་གཉིས་དང་། དེ་ཡན་ཆད་འདུ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེར། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱག་བསྐལ་དུ་འགྱུར་ན་ལམ་བདེན་ཡང་དེར་ཐལ་ཞེར་ན་མིན་ཏེ། ལམ་སྐྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་ཕྱུ་ཟག་མེད་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྡོག་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་དགོས་ཀྱིས། ལག་མཐིལ་སྐུ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་རྟོགས་ལ། །དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་སོང་ན་ནི། །མི་དག་འབ་དང་གཅོད་བསྐྱེད་ལྟར། །བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདུ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྐྱག་བསྐལ་སྐུ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། །དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་སྤྱིད་རྩེ་དག་ལ་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་བློ་འདྲུག་པ་དེ་ལྟར། བྱིས་པ་རྣམས་མནར་མེད་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་བློ་མི་འདྲུག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐལ་དུ་མི་འཐད་དེ། །བདེ་བའང་ཡོད་པས་སོ་ཟེར་ན། །ཁ་ཅིག་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཤད་པས་སོ་ཟེར་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་སྐྱག་བདེན་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་མིན་པས་མི་འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཚོར་བ་སྐྱག་བསྐལ་ཏེ་ཟག་བཅས་སོགས་

སྐྱེད་དགས་པ་བཞིན་ཟེར་ཡང་གནོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་སྐུག་བསྔལ་ཡིན་ན།། ཚན་པ་དང་འདོད་པས་བདེ་བ་དང་། སྐུག་བསྔལ་རྒྱང་བས་བདེ་བློར་སྐྱེད་ན་བདེ་ཚུང་ལས་སྐུག་བློར་སྐྱེ་བས་ཚན་ཚུན་མཚུངས་པ་དང་། གང་ཚོར་སྐུག་བསྔལ་དུ་གསུངས་པའང་འདུ་བྱེད་འགྱུར་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། མདོ་ལས་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ནི་སྐྱེ་ནའང་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཡུང་དང་འགལ་བ་དང་། བདེ་བའི་ཚོར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་བདེ་སྐུག་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་གནོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་སོགས་སྔོད་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་གྱི།། སྐུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དུ་མི་འདོད་ལ། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་ཐ་མ་ནི་སྐུག་བསྔལ་ཡིན་ཡང་ཀུན་འབྱུང་མིན་པར་འདོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་མའི་མིག་ནས་ཡིད་བར་ནི། མིག་ནས་ཡིད་བར་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཁམས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་ལ་གཞན་བདེན་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་གང་ལ་གཉེན་པོས་བཅོམ་པ་དང་། བློ་ཡིས་གཞན་ཡིན་པ་བསལ་ནུ་ཆོས་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་མི་འཇུག་པ་ནུ་ཚུམ་པ་དང་ཚུ་བའིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚུ་ལ་ས་སོགས་བསལ་ན་ཚུའི་བློ་མི་འཇུག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཟེར་ཀང་དབུའ། དབེ་གཉིས་བཀོད་པ་ནི། འཇོམས་པས་འཇིག་པ་དང་། བློས་འཇིག་པ་གཉིས་སམ། དབྱིབས་ཀྱི་ཀུན་

རྫོབ་དང་། ཚོགས་བའི་གྱུན་རྫོབ་གཉིས་སམ། གྱུན་རྫོབ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྟག་གཞན་ལ་བརྟེན་བའི་གྱུན་རྫོབ་གཉིས་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱེ་གྱ་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུན་དང་རགས་པ་ནི་གྱུན་རྫོབ་བོ། །རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ནི་དོན་དམ་མོ། །ཐེག་པ་གོང་མ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཆས་བསལ་ན་དབྱད་མི་བཟོད་བའི་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བས་དེ་ཡང་གྱུན་རྫོབ་བོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པ་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ། བསླབ་གསུམ་སྤྱིའི་གོ་རིམ་དང་། བསྒོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དོས་བཟང་བ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་རྒྱུ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་རུང་ལ་གནས་ནས་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་བདེན་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱུ་དེའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས། འབྲལ་བའི་རྒྱུ་དོན་དེ་བསྒོམ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཐོས་པ་དང་སོགས་པས་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་ཐོས་བྱུང་ནི་ཡི་གེ་དང་མིང་ལ་དམིགས་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ། བསམ་པ་ནི་རེས་འགའ་ཡི་གེས་དོན་འདེན་ལ། རེས་འགའ་དོན་གྱིས་ཡི་གེ་འདེན་པས་གཉིས་ཀ་དང་། སྒོམ་པ་ཡི་གེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་ལ་འཇུག་པས་དོན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་མ་ལོངས་པ་དང་། རྒྱང་

ཟད་ལོ་བས་པ་དང་ལེགས་པར་ལོ་བས་པ་རྣམས་ནི་ཤིང་ལེབ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་ལ་ལྷོས་པ་དང་། རེས་ལྷོས་རེས་མི་ལྷོས་པ་དང་། ཕེ་མི་ལྷོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་ན། བསམ་བྱུང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པས། བདག་ཉིན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བྱ་བག་ཏུ་བཞག་པ་ལ། གང་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། ཅི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ། བསྒོང་གཉིས་ལྟན་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལམ་སྒོམ་པ་པོ་ནི་བསྒེད་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་དགོས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་ངར་གནས་པས་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་བསྒེད་བ་དང་། སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྒེད་སྟེ་མི་དགེ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བར་བྱས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་འཇུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་ཚོས་གོས་སོགས་གྱ་ནོམ་པ་རྣེད་པ་ལ་ཡང་ཡང་སྲེད་པ་ནི། ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་རྣེད་པ་ལ་འདོད་ཅིང་བསམ་པ་ནི་འདོད་

ཆེན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ཡང་ཆོས་གོས་སོགས་ཡང་ཡང་རྣེད་ལ་སྦྱིད་པ་དེ་ཡང་མ་རྣེད་པ་ལ་སྦྱིད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ཕྱི་མར་ཐལ་བས་ན་དན་ཉུང་རྣེད་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། བཟང་མང་མ་རྣེད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཡང་སྟོན་མ་རྣེད་པ་ལ་འདོད་པ་འདོད་ཆེན་དང་། རྣེད་ནའང་དེ་བས་བཟང་མང་འདོད་པ་ཆོག་མི་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་བརྒྱ་པ་འདོད་ཆུང་དང་ཆོག་ཤེས་ནི་དེ་ཡི་གཉའ་ཤོ་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐད་དུ། ངོ་བོ། མིང་། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། དགོས་པ་དང་བྲུག་དང་པོ། གཉེན་པོ་དེ་གཉིས་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་ཟག་མེད་དམ་དུ་མེད་དང་བཞིར་ཡང་ཡོད་དོ། །དེས་སྦྱང་བྱ་གཉིས་ནི། ཚགས་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་འདོད་ཁམས་པ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ། དེ་གཉིས་ནི་མ་ཚགས་པའི་དགེ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ། འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་རིགས་ནི་བཞི་སྟེ། ཆོས་གོས་ལ་མ་ཚགས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་ལ་མ་ཚགས་པ་དང་། མལ་ཆ་དང་སྐྱན་ལ་མ་ཚགས་པ་དང་། སྨོད་པ་དང་སྨོམ་པ་ལ་དགའ་

བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཚོག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་པ་ཇི་ལྟར་ན་མ་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཚོག་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། བཞི་པའང་འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཚགས་པའི་རྟམ་ཅན་སྟེ། སྒོང་བའི་འགོག་པ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་དག་འབའ་ཞིག་མཚགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ལྟ་བ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུསྤྱོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། ཐུབ་མཐའ་བྱ་བའི་ལས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་འཕགས་པའི་རིགས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བཅས་སོ། །བཞི་པས་ནི་ལས་བཅས་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་ཚུལ་འདིས་ལས་འདི་བྱེད་ན་རིང་པོར་མི་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པ་ལྟར། གོས་ཟས་སོགས་ལ་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཚོག་མི་ཤེས་པའི་རང་གི་ཚུལ་དང་། ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཚོང་སོགས་ལས་མཐའ་དན་པ་དེ་དག་སྒྲུབས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་དང་། ལས་འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་དང་སྒོང་སྒོམ་ལ་དག་འཞིང་བཟོན་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །

དྲུག་པ་ལ། སྲེད་པ་བཞི་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་འཕགས་རིགས་བཞི་བསྟན་ཏེ། ཚོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མལ་སྟན་གྱི་ཕྱིར་སྲེད་པ་སྤྱིའོ། །གནས་སོ། །མདོན་པར་ཞེན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ན། སྤྱི་བ་ནི་དངོས། གནས་པ་རྒྱུན་གནས་པ། མདོན་ཞེན་སྒང་དཀའ་བའོ། །ཡང་འགྱུང་

བ་དང་འཛིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་སྡེད་པ། སྐྱེ་གནས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། འགྲུང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆགས་པ་བདག་དབང་པོ་དང་འགོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ་དང་། ངན་པས་འཛིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ནའང་ཤི་ཡང་ཅི་མ་རུང་མེད་པ་དང་མ་བྱུང་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ་འཛིགས་སྡེད་དེ་ཆད་པ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེ་ལ་འགྲུང་འཛིགས་ལ་སྡེད་པའི་གཉེན་པོ་ཐ་མ་བསྟན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤྲང་བས་སམ་རང་བས་མ། ཡང་ན་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་གོས་སོགས་གསུམ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ལུས་ཡིན་ལ་དེ་དག་འདོད་པ་སྤེད་པ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་ལ་སྡེད་པ་དེ་ཡི་དུས་སུ་སྟེ་ཞེས་གི་ཕྱིར་རིགས་དང་པོ་གསུམ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་སྡེད་པ་གཏན་དུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཐ་མ་ལས་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་ལ། རྟེན་ཞེ་གནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལྟག་མཐོང་སྤེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཞད་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཞི་ལྟག་གཉིས་ལས། དང་པོ། མི་སྐྱག་པ་དང་དབུགས་ནང་དུ་རྟུབ་པ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་བ་དྲན་པ་ཡིས་རིམ་པར་འདོད་ཆགས་ལྟག་པར་སྣང་བའི་དང་རྣམ་རྟོག་ལྟག་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཇུག་ཅིང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་ཕྱི་མ་ལ་མདོག་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་མེད་ཅིང་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་མདོག་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་

ལ་འཛུགས་ཅིང་། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་རྣམ་རྟོག་འདྲེན་པས། དེའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཚམས་གཉེན་བྱེད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ། མི་སྐྱག་པའི་གཙོ་བོ་ཀེང་རུས་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྩུབ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་གཉིས། དང་པོ་སེམས་འཛིན་དངོས་དང་། མི་སྐྱག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་བཞི་སྟེ། ཁ་དོག །དབྱིབས། རེག་པ། བསྟེན་པཀུར་གྱི་འདོད་ཆགས་སོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོ་རྟམ་པ་བསྟོ་བ། གནག་པ། རྟམ་པ་དམར་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་རྟམ་པར་ཟིས་པ། འཐོར་བ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་རྟམ་པར་འབྱས་གཞིག་པ་དང་། རྒྱས་པས་བྱང་བྱེད་དུ་སྟེལ་པའི་ཀེང་རུས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །བཞི་པའི་གཉེན་པོ་ཤི་རོ་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་ནང་ཚན་ཀེང་རུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་བྱ་བྱག་མེད་པར་དབྱིབས་མདོག་སོགས་ཀྱི་ཚམས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་མོ། །

ཀེང་རུས་ལ་མདོག་སོགས་ཚགས་པའི་རྟམ་པ་བཞི་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་རྟམ་པ་དགུའོ། །འདི་གཟུགས་ཕུང་གི་ཁོག་གཅིག་ཏུ་ཟད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ན་མོངས་པ་རྟམ་པར་

གཞོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཉན་ནས་སྣོང་བ་ནི་མིན་ནོ། །མི་སྣག་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རང་གི་ལུས་ཤང་པའི་མཐེ་བོང་ངམ། དབུལ་བའི་དབྱེས་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་པ་ནས་ཤ་མཐེབ་གང་སྐྱགས་ཏེ། རྒས་པ་ཉིད་དུ་སེམས་ཤིང་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་རིལ་བོ་དང་། གནས་ཁང་དང་། མཐར་གྱིས་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི་ཀེང་རུས་སུམ་སྟོང་ཕྲ་བར་མམས་ལ། ཡང་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་མཐའ་ནས་རང་གི་ལུས་འབའ་ཞིག་རུས་པ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་སྤྲུལ་པའམ་བསྒོམས་ནས་བསྒོམས་པས་ལས་དང་པོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉེ་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྟོང་པ་སྐར་བཞིན་ལ་སེམས་བསྒུ་བ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤད་པའི་རུས་པ་རྣམས་བོར་ཞིང་། ལུས་ལྟག་མ་རུས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ནས་ལུས་ཕྱེད་དང་། དེ་ནས་ནི་ཐོད་པའི་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པར་བཏང་ཞིང་བོར་ནས། ཐོད་པའི་ཕྱེད་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཐོད་པ་ཕྱེད་ཀྱང་རུས་པ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་བོར་ནས་སྐར་བཞིན་སྐྱེས་ནས་སྐྱད་པ་ན། སྐྱེན་མ་གཉིས་པོའི་བར་དུ་རུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རུས་པ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཐོག་ཏུ་ཕེས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྐྱེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་བརྟེན། དམིགས་པ་ཁམས་གང་གི་ཏོགས། རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་བཞི་པོ་རིམ་བར། མི་སྣག་པ་ནི་ངོ་བོ་མ་ཚགས་པའི་དགེ་བ་

དང་། འགོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྷའམ་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྡེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཉེར་བསྟོགས་བཞི་དང་བཅས་པས་དགྲ། འདོད་པར་བཙུད་དང་། དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་སྣང་བའི་ཚོས་ཏོག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས་པའོ། །རྟེན་ནི་གང་ཟག་གིང་གསུམ་གྱི་མི་ཁོནས་བསྒྱིད་དེ། བྱང་སྤྲོ་མི་སྐན་ཐུན་པས་དང་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །འགྲོ་བ་གཞན་དང་ཁམས་གཞན་ནའང་མེད་དོ། །རྣམ་པ་ནི་མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པའོ། །དུས་ནི་འདས་པའི་མི་སྡུག་པ་འདས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི། དུས་གསུམ་ལ་དམིགས་པའོ།། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཟག་པ་ཅས་སོ། །

གཉེས་པ་དབྱགས་འབྱུང་རྟུབ་ལ། ངོ་བོ། སེ། སྐྱོད་ཡུལ། རྟེན། དབྱེ་བ། གནས་གང་གི་ཡིན། སེམས་དང་ལྡན་མི་ལྡན། ཟིན་མ་ཟིན། རྒྱུ་གང་ལས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་སེ་ཐ་དང་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་བཙུའོ་རེམ་པར་དབྱགས་རྟུབ་པ་དང་དབྱགས་མིའེ་བསཀྱངས་བའོ། །མཚན། དབྱུང་བར་དྲན་པའི་ངོ་བོ་ནི། འབྱུང་རྟུབ་རི་ལྷ་བར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱུད་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱས་བུ་ཤེས་རབ་སྐྱེད་ཅིང་འཛུག་པས་རྒྱུ་མིང་འབྱས་ལ་བཀུས་པ་སྟེ་དན་པ་ཉེ་བཞག་བཞིན་ནོ། །སྡེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འདོད་པའི་སར་དང་ལྡོག། འདི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་དང་མཐུན་པས་ཚོར་བ་བཀྲང་

སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཕྱིར་ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་བ་ཡིན་པས་སོ། །དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ན་ཡིད་བདེ་སོགས་ཡོད་ལ། བཞི་པ་ཡན་ཆད་རྟུང་རྒྱུ་བ་མེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་སྲིད་པས་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྲོག་ཡུལ་ཅེ་དམིགས་པ་ནི་རྟུང་དོ། །འདོད་པའི་རྣམ་ཅན་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཏེ་རྟོག་མང་བས་སོ། །དེ་ཡང་བློ་གསལ་བས་ལྟ་མི་གཉིས་ཀྱི་འོ། །ཚོས་འདི་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་མི་རྟོགས་པས་ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟབ་མོ་གང་ཞེ་ན། བགྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། དེ་ལ་བགྲངས་བའི་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལུས་སེམས་རྣལ་དུ་འདུག་སྟེ་དབུགས་འབྱུང་རྗུབ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་དུ་ཡིད་ཀྱིས་བགྲངས་བའོ། །དེ་ལས་ཉུང་ན་བྱིངས་བ་དང་མང་ན་རྩོད་ཀྱིས་དོགས་པས་མི་བགྲངས་སོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཚང་བར་བགྲངས་བ་དང་། གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་ན་ཡུག་པར་བགྲངས་བ་དང་། རྗུབ་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་ལ་རྗུབ་པར་བརྒྱད་ན་འཆོལ་བར་བགྲངས་བའི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་ཏེ་བགྲངས་བའོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འདི་དག་འཇུག་པ་ན། ལྷག་མ་དང་། སྐྱེ་གདང་། ལྟེ་བ་དང་། སྐེད་པ། བརླ། ཤིང་། བྱིན་པ། ཤང་མཐིལ་དང་། ས་ལ་སྟོངས་ཆེ་ཆུང་གིས་འདོམ་གང་དང་། མཐོ་གང་གི་བར་དུ་རིམ་

གྱིས་འཛུགས་གོ །འབྱུང་བ་ན་ཤང་མཐིལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྦུ་བུགা་ནས་སྟོངས་ཚེ་ཆུང་གིས་ཆུང་ན་མཐོ་གང་དང་། ཚེན་འདོམ་གང་གི་བར་དུ་འབྱུང་རོ། །ཁ་ཅིགা་ན་རེ། འཛུགས་པ་ན་རྒྱང་དགྱིལ་དང་། འབྱུང་བ་ན་འཐོར་བྱེད་རྒྱང་གི་བར་དུའོ་ཟེར་བ་ནི་མིན་ཏེ་འདི་དེ་ཁོ་ནའི་ཆུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །འཇོག་པ་ནི་ནོར་བུའི་ཐག་པ་བཞིན་དུ་སྟེའི་རྩེ་མོ་ནས་ཤང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་ལྟ་ཞིང་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའམ་གནོད་པའམ་གང་བའམ་དྲི་བ་དགা་ཅེས་རྗོག་པའོ། །ཉེ་བར་རྗོག་པ་ནི་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུབ་འདི་རྩུང་འབའ་ཞིགা་ནི་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འཕྱུར་གྱི་གཟུགས་རྣས་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་དང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉེ་བར་རྗོག་པའོ། །བསྒྲུབ་བ་ནི། རྩུང་ལ་དམིགས་པའི་བློ་བསྒྲུབ་ནས་དྲོ་བ་ནས་ཚོས་མཚོག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་བར་སྒྲུབ་བའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཁ་ཅིགা་ན་རེ། བསྒྲུབ་བ་ནི་དྲན་ཉེ་ནས་རྗོང་ཁྱིང་གི་བར་དུ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཞེས་བ་དང་། མི་སྐྱོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ་ཞེས་ཟེར། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་བར། དབུགས་རྩུབ་དབུགས་འབྱུང་དྲན་པ་ནི། བ་གྲང་དང་རྗེས་འགྲོ་འཇོག་པ་དང་། རྗོག་པ་དང་ནི་བསྒྲུབ་བ་དང་། ཡོངས་དགའ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། ཅེས་སོ། །དབུགས་རྩུབ་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་ཁ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལུས་ཀྱི་

ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས། སེམས་གང་ལས་ཀེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་སུ་གང་གི་ཡིན་པ་དེའི་སར་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ན་འདོད་པའི་སར་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནས་གསུམ་པའི་བར་གང་ལ་བརྟེན་ན་དེའི་སར་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལུས་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་སྣོད་སུ་དང་བཅས་པ་དང་། སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་པས་ནུར་ནུར་པོ་སོགས་དང་། སེམས་མེད་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལས་ལྡང་བ་ན་རྟུང་འཇུག་པ་ཁོ་ན་དང་། འཆི་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྐྱེམས་པར་འཇུག་པ་ན་རྟུང་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མི་སྐུག་པ་དང་འབྱུང་རྟུབ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་ཀོག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཚོར་བའི་རྟེན་དུ་མ་ཟིན་པའོ། །བྱུང་བ་གསུམ་ལས། སྐལ་མཉམ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚད་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བས་དང་། ལུས་རྒྱས་པ་ན་རྟུང་འགྱེད་པས་རྒྱས་བྱུང་དང་རྣམ་སྨིན་མིན་པས་སོ། །རྟུང་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་དང་གོང་སའི་ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱི། འོག་མ་ཡི་ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྟུང་འབྱུང་རྟུབ་དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་གོང་མའི་ལུགས་ཡིན་ལ། འདོད་ནས་བསམ་གཏན་བཞིའི་བར་དུ་སོང་མ་ཐོབ་པའི་ལུགས་ལའོག་མ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐུལ་སེམས་དང་། སྐྱོད་ལམ་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ན་ཅོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྷ་ཅི་སྨོས་

ཞེས་བའོ། །
གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྟག་མཐོང་ལ། ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བཞད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས་ལྟག་མཐོང་སྐྱེད་བའི་དོན་དུ་བྱ་ཞེས་བཞག་པ་བཞི་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། ངོ་བོ། གོ་རིམ། དགོས་པ། དངོས་གཞི་བསྟོམ་ཚུལ་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་ཅི་ལྟར་ན། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་བས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་མཚན་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག །སྡུག་བསྔལ། སྟོང་། བདག་མེད་ནི་བཞི་གའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱི་མཚན་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུས་སོགས་ཀྱི་གཞན་རྟོག་དང་དོན་དམ་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་དོན་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དྲན་ཉེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་དྲན་ཉེ། འབྱེལ་བ་དྲན་ཉེ། དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོའི་ངོ་བོ་ནི། ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོས་སོགས་སྐྱེར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཙམ་ནི་མིན་

ནོ།། །།ཤེས་རབ་འདིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བཅོམ་པར་སློབ་དཔོན་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ལུས་དང་། ཕྱིའི་ལུས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པར། རང་ལུས་དང་། ཕྱི་སྡོད་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་སོ། །ཕྱིའི་ཚོར་བ་སོགས་ནི་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལུས་ལ་རྗེས་སུ་བལྟ་བ་ནི་ལྟག་མཐོང་དང་། གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་བཤད་རྒྱལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། དྲན་ཉེ་གཞན་གཉིས་ནི། ཤེས་རབ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། སྣ་མ་གཉིས་པོ་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལུས་སོགས་བཞི་ལའང་དམིགས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཅེས་བཞག་སྟེ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པས་སོ། །

གསུམ་པ། གོ་རིམ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རགས་པའི་རིམ་པས་སྣར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ལུས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚོར་བའོ་འདོད་པས་དང་། དེ་ཡང་སེམས་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་མ་སྤངས་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བཞེད་དོ། །

བཞི་པ། ལུས་ལ་གཙང་བ་དང་། ཚོར་བར་བའོ་བ་དང་། སེམས་ལ་རྟག་པ་

དང་། ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་དྲན་ཉེ་བའི་གསུངས་སོ། །

ལྟ་བ། དང་པོ་གསུམ་ནི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད། འདུས་མ་བྱས་པོན་ལ་དམིགས་ན་མ་འདྲེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སོགས་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་ཉེ་གོམས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་གོམས་པ་དེ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། དམིགས་ཡུལ་བཞི་ཀ་བསྡོམས་པའི་འདྲེས་པ་སྟེ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ལུས་སོགས་དེ་དག་ལ་ནི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་དང་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་ཚོགས་ལམ་ན་གཅོད་ཡིན་པས་བསྟན་གྱི།ཤ་ གཞན་དུ་ན་རང་གི་སེམས་བསྒྲིད་པའི་དགེ་བ་སྤྱོར་ལམ་གྱི་སྐྱ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོར་ལམ་ལ། སྤྱོར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྐབས་སུ་བསྟབས་པའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དེས་འབྱེད་བཞིའི་དབྱེ་བ། དོན། དོན་བསྟུགས་སུམ། དང་པོ་ལ། དྲྭ། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་དྲན་ཉེ་སྤྱི་དམིགས་དེ་

ལྷར་གོམས་པ་དེ་ལས་དྲྭ་བར་གྱུར་པའི་ཕེས་འབྱུང་སྟེ། གཙུབས་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྷས་སུངྷ་ལྷར་ཉིན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་སྣེག་བྱེད་འཕགས་ལམ་གྱི་སྔ་ལྷས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་སྤྱིད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། རྣམ་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་སོ།། གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་གང་གིས་འཕོ་བ་སྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དྲོ་བ་དེ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ལས་དགེ་རྩ་གཡོ་བའི་རྩེ་མོ་ཡིན་པས་རྟེ་མོ་ཞེས་པ་དེ་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་དམིགས་རྣམ་དྲྭ་བ་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལ་གཡོ་བ་རྒྱང་དྲྭའོ་དང་། ཆེ་བ་རྩེ་མོ། མི་གཡོ་རྒྱང་དྲྭབཟོད་པ། ཆེ་བ་ཆོས་མཆོག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་དང་པོར་གང་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་པ་དང་། དེ་ནས་གང་གིས་འཕེལ་བ་གཉིས། དང་པོ། དྲོ་རྩེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆོས་སྐྱེ་ལ་བདེན་བཞིའི་སྐྱབས་བདེན་གྱི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབྱུང་གི་ལུས་ལྟ་བུ་ཉེ་ཆེ་གཅིག་ལ་དྲྭ་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པས། དང་པོ་ཆོས་དྲན་ཉེའི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་རྒྱུད་ལ་གཏོད་པའམ་གཏད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ། ཕྱིས་ཡང་སྟེལ་བ་ནི་ལུས་སོགས་གཞན་རིས་ཆད་དུ་དམིགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ། བཟོད་པ་ཆུང་

འབྱིང་དང་། ཆེན་པོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་གང་གིས་འཛེལ་བ་གཉིས། དང་པོ། རྩེ་མོ་ཆུང་འབྱིང་ཆེར་འཛེལ་བ་དེ་ལས་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ཡང་སྐྱེ་སྟེ། བྱིས་པའི་ཚོར་བ་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་བཟོད་ལ། དྲོད་རྩེའི་གནས་སྐབས་ན་བདེན་པ་ལ་ཆུང་དྲུང་། འབྱིང་དུ་བཟོད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ར་མི་ཉམས་པའི་སྐོ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆེར་བཟོད་པས་སོ། །དེ་ཡི་ཆུང་འབྱིང་གཉིས་དྲོད་རྩེ་ལ་དང་པོ་ཚོར་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་དྲན་ཉེའི་དོན་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་འཛེལ་བ་ནི། དྲོད་རྩེ་ལས་ཁྲད་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱིས་ཀྱང་ཚོས་དྲན་ཉེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱིས་འཛེལ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ཚོས་མཚོག་དང་ཉེ་ཞིང་ཚོས་མཚོག་མཐོང་ལམ་དང་ཉེ་ལ། མཐོང་ལམ་ཚོས་དྲན་ཉེའི་ངོ་པོ་ཡིན་པས་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་ཆུང་གི་འདོད་དང་གོང་མའི་བདེན་བཞི་བའུ་དྲུག་བསྡོམས་པས་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འབྱིང་གཟུགས་གཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་ཕྱི་ནས། འདོད་ན་སྟོང་པའི་སྟུག་བསྔལ་ཁོ་ན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བཟོད་འབྱིང་ཡིན་ལ། གང་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་སོ་གཉིས་བསྟོམ་པའི་རྗེས་ལ་དང་པོ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་དང་པོ་ལམ་

བོར་ཏེ་ལྷག་མ་སོ་གཅིག་བསྟོམ། དེ་ནས་རིགས་པ་བོར་ཏེ་སྲམ་ཟུ་བསྟོམ་པ་སོགས་ནས་གོང་མའི་འགོག་པ་ཀུན་འབྱུང་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རེ་རེ་ནས་དོར་ནས་ལྷག་མ་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་འདོད་གཉེན་ལམ་བདེན་ནས་སྤྱག་བདེན་བར་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་སྟེ་མ་ལྷར་དོར་ནས་མཐར་གང་ཟག་བཞིའི་གཉེན་བོའི་དབང་གིས་སྤྱག་བདེན་གྱི་བཞི་ལས་གང་རུང་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་བརྟས་ཏེ་བསྟོམ་པ། གོང་མའི་གཅིག་ཏུ་ནས་བརྩམས་བའི་བཟོད་འབྱེད་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བརྒྱ་གོ་བདུན་ཡོད་ཟེར་རོ།། ཁ་ཅིག་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ཡོད་བཞིན་རྣམ་པ་འདོར་བ་མི་འཐད་དེ་བདེན་པ་དེའི་རྣམ་པ་འདོར་བ་ཡིན་པས། བསྟན་བཅོས་ལས། བཟོད་འབྱེད་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་བསྡུ་དགུ་སྟེ། དང་པོ་གོང་མའི་ལམ་བོར་ལྷག་ཉེར་བརྒྱད། དེ་ནས་འདོད་པའི་ལམ་བོར་ལྷག་ཉེར་བཞི་སོགས་མཐར་འདོད་སྤྱག་བཞི་རྟེས་ལ་དབང་རྟོན་ལྷ་སྦྱང་དང་། རྟུལ་བོས་སྡེད་སྦྱང་གཉིས་ལས། དང་བོས་སྤྱག་བདེན་དང་བོ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་དོར་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་སྟ་མ་གཉིས་དོར་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྟོམ། དེ་ནས་ལྷ་སྦྱང་དེ་ལའང་བདག་ལྷ་སྦྱང་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་ལན་གཉིས་དང་། བདག་གིར་ལྷ་བ་སྦྱང་པ་ཡིན་ན་སྟོང་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟོམ། སྡེད་སྦྱང་ཡིན་ན་འདོད་སྤྱག་གི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དོར་ནས་ལྷག་མ་དང་བོ་གསུམ་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་སྡེད་སྦྱང་དེ་ལའང་བདོ་སྟམ་བའི་ང་རྒྱལ་

ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཤས་ཆེ་གཉིས། དང་པོ་ཡིན་ན་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་ལན་གཉིས། གཉིས་པ་ཡིན་ན་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྡུག་བསྔལ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟོམ་པའི་བར་རྣམས་ནི་བཟོད་འབྱིང་ཡིན་ཟེར་རོ། །ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་འཕྲིན་ན་དང་པོ་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ལ། ཕྱི་ཤའི་དོན་ཁམས་ཁོ་ན་དོར་བར་ཤེས་ཤིང་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཞེས་འགྲེལ་བྱེད་དག་འཚད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། རྗེ་ཡུར་བཟོད་འབྱིང་གི་མཐར་སྔ་མ་ལྟར་ན་སྣོད་ཅིག་དྲུག་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྣོད་ཅིག་བཅུ་གཅིག་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ལྟར། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་འང་ཐོབ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ། བཟོད་ཆེན་དེ་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རྒྱུན་མེད་པས་སྣོད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག་ཀྱང་འདོད་སྡུག་ཡུལ་ཅན་དང་། སྣོད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་བཟོད་པ་འབྱིང་གི་སྣོད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཉིས་དང་། བཟོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཆོས་མཆོག་གསུམ་ནི་རྣམ་པ་མཐུན་ཏེ། དེ་དང་ཆོས་བཟོད་ཤེས་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་དབང་གིས་གང་སྐྱེ་བ་དེ་སྣོད་ཅིག་དྲུག་ཏུའོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ་དྲྭ་བ་སོགས་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱུང་པོ་ལྟ་སྟེ། མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་

གཟུགས་ནི་བསམ་གཏན་སྟོམ་པའོ། །
གཉིས་པ། དྲུད་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་དྲུད་སོགས་སྐུ་གཏོགས་ལ། གཏོགས་ན་འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་པས་དྲུ་བ་སོགས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཟེར་རོ། །
གསུམ་པ་དོན་བསྡུ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེས་འབྲེལ་ཆ་མཐུན་པའི་དྲུ་བ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེས་འབྲེལ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱ་ན། མཐོང་སྤང་གི་གཅོ་བོ་ཐེ་ཚོམ་སྤངས་པས་བདེན་པ་ལ་དེས་པ་དང་། འདི་ནི་སྤྱག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ནས། ལམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་འབྱེད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ་དེའི་ཚེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱག་བསྔལ་ཚོས་བཟོད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དྲྭ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ། རྒྱུ་དང་། སྣ་དང་། རྟེན་དང་། གཏོང་ཚུལ། ཉམས་ཚུལ། ཐན་ཡོན་དྲྭ་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་ཤེས་རབ་གསུམ་གང་ལས་བྱུང་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཆར་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་བསྒོམ་བྱུང་ཡིན་གྱི་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སྣ་ནི། དང་པོའི་མི་ལྷུག་སོགས་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་དྲྭ་གི་ས་པའོ། །མཐོང་ལམ་དང་མཐུན་པས་དེ་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པས་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་མི་བརྟེན་ནོ། །དྲོད་རྩེ་གཉིས་ནི།། འོག་མ་འདོད་ཁམས་ནུབ་ཡོད་པ་འམ་ཞེས་པ་ནི། བརྟན་པ་དབྱངས་

སྒོམ་གསལ་ལུགས་ཏེ་ལྟར་ན་སངས་བདུན་པའོ། །
གསུམ་པ་ལུས་རྟེན་ནི། བཞི་ཀ་འོད་ཟེར་པའི་རྟེན་ཏེ། རིས་འབྱེད་དང་པོ་གསུམ་
ཐོག་མར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེད་ཅིང་སྟོན་བསྐྱེད་ཟིན་པ་ནི་ལྟའི་ནང་དུ་ཡང་མཚོན་
དུ་བྱེད་དོ། །བཟོད་ཚེན་དང་ཆོས་མཆོག་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་དུཨང་དང་པོར་
སྐྱེད་དོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་སྐྱེས་བས་བྱང་མེད་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པ་ཡོད་བས་གཉིས་
ཀའི་རྟེན་ཅན་ཞིག་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ་ཕན་ཚུན་མཚན་འགྱུར་
བ་དང་འཆོལ་བར་སྐྱེ་བ་ལས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ནི། བྱང་མེད་ཀྱིས་གཉིས་
ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཀྱང་། སྐྱེས་བས་ནི་བྱང་མེད་རྟེན་ཅན་མིན་ཏེ།
ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་བྱང་མེད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་འགོག་
ཐོབ་པས་རྟེན་དམན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཆོས་མཆོག་གི་དེ་མ་ཐག་
མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་གྲུབ་
མཐའ་དོ། །དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་རྣམས་ནི་གཟུགས་སྲོག་དགེ་བ་ཟག་བཅས་
ཡིན་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་སྨིན་གཟུགས་ཁམས་པའི་ཐུང་ལྟ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
གིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སྡུག་འབྱིན་བྱེད་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་
ཡིན་པས་རྗོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་རིས་མཐུན་འཕེན་བྱེད་ནི་མིན་ནོ། །ཉམས་པ་
ཚ་མཐུན་གྱི་བསམ་གཏན་ནི་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །
བཞི་པ་གཉིང་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་འབྱེད་དེ་དག་ཐོབ་པ་ཉམས་
པས་གཉིང་བ་མེད་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྡེ་བོར་ནས་གཉིང་

དོ་སྣེ། དང་པོའི་སས་བསྡུས་པ་གཉིས་པར་འཕོས་ཚེ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཤེ་སྣེ་འཕོས་པས་གཏོང་གི་ཚགས་བྱལ་གྱིས་མིན་ནོ། །འཕགས་མིན་ཏེ་བྱིས་པ་ནི་ས་བོར་བའམ་མ་བོར་ཀུང་རིས་མཐུན་དོར་བ་འཆི་བས་གཏོང་སྣེ་མ་འདྲིས་ཤིང་མི་བརྟན་པས་སོ། །འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྨོར་ལམ་མིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྟ་བ་ལ་སྨིར་ཉམས་པ་ཡོད་མེད། ཉམས་ནས་ཐོབ་ཚུལ། ཉམས་པའི་དོན་གསུམ། དང་པོ། དང་པོ་དྲྭ་རྩེ་གཉིས་ནི་སོ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཀྱང་གཏོང་ལ། བཟོད་མཆོག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་འབྲེད་དེ་དག་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་དེས་ནི། དངོས་གཞིའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཐོང་སྤྱི་ཡིད་འབྱུང་ཤས་ཆེ་བས་སོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་བཟོད་འབྱིང་མན་ཆད་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་ཚེ་སྣར་ཐོབ་ན་སོར་སྟོམ་ལྟར་སྟོན་མེད་གསར་དུ་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉམས་པ་གསར་ཐོབ་ཡིན་པ་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་སྨོན་པ་མ་སྐྱེས་པས་ཡང་ཡང་མ་གོམས་པ་དང་། ཆགས་བྱལ་གྱིས་མི་ཐོབ་པ་དང་། འབད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་སྟོན་གྱི་རང་སར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨོན་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་གསོས་འདེབས་མཁས་ཡོད་ན་འཕྲོ་ནས་སྐྱེ་ལ་མེད་ན་གཞི་ནས་སོ། །

གསུམ་པ། རྣམ་ཉམས་དང་ཡོངས་ཉམས་ཀྱི་ཉམས་ཏ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་

ཅེ་ན་ནི། ཆོས་མི་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཁྱད་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པ་ན་དགེ་རྩ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཉེན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་བཞད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ཉེས་ཤེས་དང་། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་སོ་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་མཐོང་ལམ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཤེས་པའང་ཡོད་པས། ཤེས་པ་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཆེ་རྒྱང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

དྲུག་པ་ཐན་ཡོན། དེ་ལ་དྲོད་ཐོབ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱང་དེས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་ཐར་ཆ་དང་ཐག་ཉེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བར་ཚད་བྱེད་པ་མེད་ན་བདེན་མཐོང་ལ་ཆེས་ཉེ་བའོ། །རྟེ་མོ་ཐོབ་པ་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱང་དགེ་རྩ་ཀུན་ཏུ་འཆད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པས་རྟེན་ལྷག་པས་སོ། །དེ་ནི་བན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་སྤྲིད་དོ། །བཟོད་ཐོབ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱང་བན་སོང་གསུམ་དུ་མི་འགྲོ་ལགས་ཏེ་དེར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལས་ཉེན་སྤངས་པས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་སྐོང་སྐྱེས་དང་དྲོད་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེ་གནས་གཉིས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྤྲུལ་མི་སྐྱན་པ་དང་། ཚངས་ཆེན་ཏེ་སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་། ཟ་མ་དང་མནོང་དང་མཚན་གཉིས་ཏེ་ལུས་གསུམ་དང་། བརྒྱད་པ་ཐན་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིད་པ་དང་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེ་དྲུག་ལ་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དྲུག་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་ཡང་བཟོད་ཚུང་འཇིང་གིས་ངན་

སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་ལ། ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་འཐོབ་མོད་ཀྱི་རྩ་བར་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་གཅིག་པུ་སྟོས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་ལ། སྟོང་ལམ་དུ་རིགས་ལས་ལོག་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་དང་། སྟོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དྲྭ་རྩེ་གཉིས་སུ་སྟོང་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རང་གི་རིགས་ལས་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་སུ་འགྱུར་སྲིད་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ནས་དན་སོང་དུ་འགྲོ་ལ། བྱང་སེམས་གཞན་དོན་དུ་དན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །གཞན་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ནི་ཚོས་མཆོག་མ་གཏོགས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་བརྒྱུད་ནས་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱལ་ཡང་རང་དོན་གཅོ་བས་གཞན་དོན་དུ་དན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །ཚོས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སོ། །མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ནས་འགྱུར་བ་མེད་དེ་རིགས་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་དང་རང་རྒྱལ་བས་རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་ནས་སམ་མི་སྡུག་པ་ནས་བརྒྱང་སྟེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་བསམ་གཏན་མཐའ་བཞི་པའི་ཉང་འཕེན་མི་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་གསལ་ཞིང་སྦྱངས་པས། སྐྱན་གཅིག་ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཤས་ཆེ་བས་ལམ་གཞན་དུ་བློག་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་མི་མཐུན་པ་མི་འབྱུང་བདང་རང་འབྲས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པས་སྟོང་ཉག་པ་མེད་ལ། རིགས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ་བར་མ་ཆད་པས་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ནི་ཚོས་

མཆོག་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བས་རྣ་ལྟུ་བུ་དང་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྲོར་ལམ་མམ་ཚོགས་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིན་ལ། མངོན་པ་ཕུར་ན་རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྤྲོད་ནི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བས་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སྤྲོར་ལམ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་དེ་ཡི་སྟོན་དུ་དེས་པར་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ནམ་ཐར་ཚུལ། རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་། དབྱེ་བ་དུ་ཡོད། རྟེན་གང་ན་ཡོད་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ། དེ་ནས་རིས་སྐིད་ན་ཐར་ཞེན། སྡུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གྱིས་ཐར་ཏེ། ས་བོན་འདེབས་པ་དང་། སྡུག་སྦྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཚགས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་དང་པོ་ལ་ཐར་ཆ། གཉིས་པར་དེས་ཆ།

གསུམ་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྐྱེད་བའོ། །ཚེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐར་བར་བཞང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། ཐར་ཆ་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སྐོམ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཡེང་གི་ས་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རམ། ནང་བའི་སྐོམ་བྱུང་དུ་རུང་མ་སྐྱེས་བས་སོ། །

གསུམ་པ། དེ་ཡང་ཡིད་གཅོ་བོར་གྱུར་བའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་མོ། །དེས་

ན་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་ཐར་ཆ་སྟེ། ཟས་འཐུའ་ཙམ་སྦྱིན་པའམ་བསྐུབ་པ་འཐུའ་ཙམ་མཉེས་པ་སོགས་རྟུང་ཟད་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུར་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་བྱས་ན་དགེ་བ་ཆེ་ཡང་དེར་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་པ་སྡུང་འདས་ཡིན་ལ་དེའི་ཚ་འཕོ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲེན་ཅིང་དེ་ལ་མཐུན་པས་ན་ཐར་ཆ་ཞེས་བྱའོ། །

བཞི་པ། དེ་ནི་བློ་གསལ་བས་རྟེན་གྱིང་གསུམ་གྱི་མི་ཡི་ནང་ནས་དང་པོ་ཁོ་ནར་འཚེན་བར་བྱེད་ལ། ལྟ་ལ་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། ངན་སོང་ལ་སྐྱོ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་གསལ་ཞིང་། སྐྲ་མི་སྐྱན་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཚེན་ནོ། །སྐྱོར་ལམ་མ་ཉམ་བཞག་གི་བློ་དེ་རྣལ་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་ལ། གསལ་སྣང་ཡོད་པར་བརྒྱད་སྐྱོང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་དེས་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྐར་ཚེས་དབྱིངས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོག་དོན་ཏེ་ལྟ་བར་དྲན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲི་ལ་དོན་དུ་རྟོམ་ཚ་ནས་ལོག་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཡིད་དབྱེད་བཅད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཅིག་མ་བཙུད་བྱ་བཞད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་གཞན་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཞད་གཉིས། དང་པོ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཚོས་མཆོག་གི་

ཡེ་ཤེས་དེ་ལས། ཚོར་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ། དེ་གང་ལ་དམིགས་ཤེ་ན་འདོད་པའི་སྤྲུལ་བསྟལ་ལ་འོ། །དེ་ནི་ཚོར་མཚོག་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པས་སྲེད་སྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞིའོ་གང་རྟུང་ཡིན་ནོ་ཟེར། སྤྲུལ་བསྟལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་མི་སྐྲག་པས་སོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་ཚོས་ཤེས་པའི་ཆུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་མཚོན་ནས་བཏགས་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་མྱང་འདས་ཉིད་དུ་དེས་པར་འགྲོ་བས་ན་དེས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདི་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པས་སོ་སྐྱེ་བློག་པར་བྱེད་ཕྱིར་སོ་སྐྱེ་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སོ་སྐྱེ་ཚོས་མཚོག་གིས་བཟློག་པར་བྱེད་ཟེར་ཡང་ཚོས་མཚོག་སོ་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ་ལ། སོ་སྐྱེ་བཟློག་པ་ལ་ཚོས་མཚོག་དང་ཚོས་བཟོད། བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་ཀྱང་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་མ་གཏོགས། སོ་སྐྱེ་སྐྲོམ་སྦྱངས་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་གྱིས་མི་སྤོང་ཞེས་བྱེ་སྐྱས་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་སྐྱེའི་འདོད་པ་ནི། ཚོས་མཚོག་གིས་སྦྱངས་ཡང་སོ་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། ཇི་སྐྱངས་ཟིན་པ་མིན་པས། །འགགས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཇི་ཡི་སྐྱིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྐྲོམ་སྦྱངས་ཡིན་ཀྱང་བན་སོང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཅུན་མ་ཚང་བས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་འགགས་པ་ལྟར། ཚོས་བཟོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་

ན་ཆུན་མ་ཚང་བས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཐོབ་པ་ཆད་པས་སྣང་ས་ཀེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ མཐོང་ལམ་པ་འཕགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་གཉེན་པོས་དངོས་ སུ་སྣང་བ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་སོ། །རྣམ་ཅམས་དང་སྣང་ས་ པའི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་ནི་ཆུན་མ་ཚང་བས་ཐོབ་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ པ་ནི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་སྣང་ས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ ན་སོ་སྐྱེའི་བརྟག་མིན་འགོག་ཐོབ་པས་སྣང་ས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་བཟོད་ སྐྱེས་པ་དེ་ནས་ནི། འདོད་པའི་སྐུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་དང་པོ་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པས་ན་ཆོས་ ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། བཟོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་སྟར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱགས་པ་བཅོམ་ ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྐུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ ཤེས་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ། དེ་བཞིན་དུ་སྐུག་བསྔལ་ལྟག་མ་ཁམས་གོང་མའི་དེ་ ལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་རྗེས་ཤེས་དང་། གོང་མའི་སྐུག་བསྔལ་གྱི་ ཆོས་ཉིད་ལ་མི་སྐྱགས་པས་དང་། སྐྱགས་པ་བཅོམ་ཟིན་ལ་འཇུག་པས་བཟོད་ པ་དང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་གཉན་གསུམ་ལ་འདུ་བཞིན་དུ་བཟོད་ ཤེས་བཞི་བཞི་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུད་ པོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་ཅིག་ཅར་རྟམ་རིམ་གྱིས་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་

བརྒྱ་དྲུག་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ལས། ལྟ་བ་འདི་ལ་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུའི། །སོགས་ནས། ཅིག་ཆར་སྣང་སར་ཉེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་། །ཞེས་སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན།། གནས་བརྟན་པ་དང་། ཚོས་སྐྱང་སྟེ་སོགས་ན་རེ། ཅིག་ཆར་རྟོགས་ཀྱང་བརྒྱ་དྲུག་ནི་བདེན་བཞི་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་བཤད་པའི་དབང་དུ་ཡིན་ཟེར། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་ཏེ། ཅིག་ཅར་སྣང་ན་ཞུགས་གནས་མི་རྟུང་ལ། ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་སོགས་ལས།བང་པའི་རྣང་དང་རྟོག་པ་དང་ཐེམ་སྐས་ལ་དབེ་མཛད་ནས་སྟ་མ་མ་སྐྱེ་བར་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་རིམ་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཟེར། ཅིག་ཆར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་མཛད་ཟེར། སྟག་བསྟལ་མཐོང་ན་དེས་ཀུན་འབྱུང་སྤང་ཞེང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ལམ་གོམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་བཞག་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། མཐོང་སྤོམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞི། དང་པོ། མངོན་རྟོགས་དེ་ལ་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བ་མངོན་རྟོགས་ནི་ཤེས་རབ་ཟགཿམེད་ཀྱི་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་མངོན་སུམ་མཐོང་བའོ།། དམིགས་པ་མངོན་རྟོགས་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་

དང་བཅས་པའོ། །བྱ་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྡན་པར་མིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྟུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོགས་བྱ་བ་བཞི་པོ་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ནི་གསུམ་ཚར་དང་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་ལྡན་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉི་ཚེས་མཆོག་དང་ཟླ་གཅིག་པས་བསམ་གཏན་སྣབས་ལ་བརྟེན་པའོ། །

གསུམ་པ། བཅོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་གཟུ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་འབྱེན་པ་ལྟར་སྣང་བྱ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། སྒོ་འཕར་གཅོད་པ་ལྟར་སྣང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱལ་ཐོབ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་བདེན་པ་སྟར་མ་ཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །བརྒྱབཞི་པ་མན་ཆད་ཁམས་གོང་མའི་ལམ་མ་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ་དུ་མ་བཤད་དོ། །བཅོ་ལྔ་པ་དེ་རྫོགས་པས་བདེན་བཞི་མཐོང་བ་རྫོགས་ལ་བརྒྱད་པ་ནི་སྟར་མ་རྟོགས་ཀྱིས་མཐོང་ཟིན་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །

འདི་སྐོམ་ལམ་ཡིན་ན་ཉམས་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར་ན་མིན་ཏེ། མཐོང་སྤོང་གི་སྤང་བ་འཇོག་པས་གཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་བདུན་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཟེར་ན། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པས་ན་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བཟུང་དུག་པའང་ལམ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའམ་ལམ་ལ་རྟེས་བཟོད་སྟར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། མཐོང་མ་མཐོང་ནི་བདེན་པ་མཐོང་མ་མཐོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་རྣམ་པ་གཅིག་མ་མཐོང་བས་མ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟེ་མ་ཉག་གཅིག་མ་བརྟས་ཀྱང་ཞིང་མ་བརྟས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚགས་བླལ་སྟོན་སོང་དང་། མཐར་གྱིས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཏུ་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པའི་ཚོགས་གི་རྣམ་གྲངས་ལྟར་ཤེས་བྱ་བཞི་ཡོད་པ་ཐོས་སུ་འབྱང་བས་ན་དཏུ་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་འབྱང་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་བོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟར་མ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་

ནི་ཕུང་པོ་བཞི་འམ་ལྔའི་རྒྱུན་ལ་བཏགས་པའོ། །རྟག་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བསམ་བོན་ཐམས་ཅད་བསམ་ཅད་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གང་ཟག་ཏུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གསུམ། དང་པོ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་མན་ཆད་ལ་ཞུགས་པའི་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དེ་ཡང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟ་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་ཡིན་པ་དེ་མ་ཟད་དེ་གཉིས་སྐར་འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱིང་པོའི་འབྱིང་པོ་བར་དུ་གང་རུང་བཅོམ་པའང་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བྱུག་པ་ནས་དགུ་པ་ཚུན་ཆད་སྟེ་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཟད་པ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། དེ་གཉིས་སྐར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའམ། ཡང་ན་གོང་མ་གཟུགས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་བར་གང་རུང་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལ་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་ལ་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་སྐོ་ལས། ལ་ནི་གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་། བདུན་པ་སྟོང་དང་སོགས་དོན་བརྒྱད་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལས་འདིར་ཞིང་ལ་ཆུ་འཇེན་ལྟ་བུ་དགོས་ཚེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མེད་དེ།

སྲིད་རྩེའི་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ལའང་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་མན་ལ་ལྔ་པའམ་བརྒྱད་པ་དང་། བསྒྲུགས་པ་ལ་དྲུག་པའམ་དགུ་པ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱང་ཐ་ཚད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་དུའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ལ་དབྱེ་ན་ཞུགས་གནས་གཉིས། ཞུགས་པ་ལམ་གྱིས་དབྱེ་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པས་བཅོ་ལྔའོ། །དེ་ཅི་ཅི་ལའང་ཆགས་བྱལ་གྱིས་དྲྭ་སྟེ། སྒོམ་སྟོང་མ་སྤངས་བ་ནས་ལྟ་བ་སྟོང་བའི་བར་ཏོ། །དེ་ཅི་ཟའང་གཉིས་གཉིས་ཏེ། དང་འབྲང་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་ནས་རྟོགས་སྐལ་ཅན་བར་ལྟ་དང་། དེ་ཅི་ཟའང་དབང་པོས་གསུམ་དང་། དེ་ཅི་ཟའང་རྟེན་གྱིས་དགུ་དགུ་སྟེ་གླིང་གསུམ་དང་ལྡ་བྱུག་གོ །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྟ་བཞུའོ། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྗེས་འབྲང་ལ་རིགས་བྱེད་མེད་པས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟོམ་ཅུའོ། །འབྲས་གནས་ལ་དང་མོས་ནི་གཞན་དང་འབྲང་དང་འདྲ་ལ། ལམ་གྱིས་དབྱེ་བ་མེད་དེ། བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བཞུ། མཐོང་ཐོབ་

ནི་གཞན་ཚོས་རྣེས་འབྲངས་དང་འདྲ་ལ། ལམ་དབྱེ་མེད་པས་བརྒྱ་རེ་གཉིས་སོ།།　།ཚགས་བཟལ་སྟོན་འགྲོའི་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ། དད་འབྲངས་གཞན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་འདྲ་ལ་ཚགས་བཟལ་གྱིས་གསུམ་སྟེ་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱདྲུག་སྟེ། ཚགས་བཟལ་སྟོན་འགྲོ་དད་རྣེས་འབྲངས་ལ་འབྲུམ་ཉི་ཁྲི་དགུ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའོ། །དེ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ལ་སྦྱི་དང་། འབྲས་གནས་ཚོམ་དང་། གོང་མ་ལ་ཞུགས་པ་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། དད་ཚོས་རྣེས་འབྲངས་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གང་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་དག་ཞུགས་པ་དང་། དད་ཚོས་ཀྱི་རྣེས་འབྲངས་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཟིན་པས་དྲྭ་པས་མོས་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་འོང་པའི་སྒོམ་སྤང་ལྔ་པའི་བར་དུ་སྤངས་ཀྱང་སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའི། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟམ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཚོམ་པོ་ཐོབ་ཀྱང་། སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེས་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་འོང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པས་ན་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་གནས་དེ་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་བརྩེན་པ་ནི། ཕྱིར་

འོང་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཞན་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་ཀྱང་གོང་མའི་ཚེད་དུ་ལམ་ལ་མི་བརྩོན་པ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ལ་རང་འབྲས་ཕོབ་པ་ཙམ་མོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐོམ་སྦྱང་སྲོང་ན་བྱིས་པ་སྨན་མི་ལྷོག་པའམ་འཕགས་པ་སྨན་ལྷོག་གོ་ཟེར་ན། བྱེ་སྨན་འཕགས་པ་ལའང་ཉམས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཟེར། འོན་ཀྱང་ཚགས་བཅས་སྲོན་འགྲོ་ཉམས་མི་སྲིད་དེ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྦྱང་བྱ་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྦྱངས་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉམས་སྨད་པ་ཙམ་ལས་རྩ་བ་ནས་མི་སྲོང་སྟེ། འདས་ལམ་གྱིས་དེ་སྦྱངས་ཤིང་ཚགས་བཅས་སྲོན་འགྲོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྐོམ་སྦྱངས་གི་ཉེན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྲོང་ལ། སངས་ཡང་དེ་མ་ཐག་པར་སྐྱེ་བའི་འདས་པའི་སྐོམ་ལམ་གྱིས་སྲོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཚན་ཚད་འདོད་པར་ལན་གཅིག་ལས་འོང་མི་སྲིད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ། རྒྱུ་མཚན་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས། དང་པོ། འོད་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་སྣ་དགུ་དང་། སྣ་དེ་དག་སོ་སོ་ནུ་སྦྱང་བྱ་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགུ་ཡོད་པས། བརྒྱད་ཐུ་རྟ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཉེན་པོ་ཡོན་ཏན་སྐོམ་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དགུ་སྟེ། རྒྱུད་དང་། འབྲིད་དང་རྟེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ནང་གསེས་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས། གཉེན་པོ་རྒྱུད་རིམ་ནས་སྐྱེ་སྟེ་གོས་

འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་འཁྲུལ། ཕྱིར་ལོང་། ཕྱིར་མི་ལོང་། དག་བཅོམ་བཞི། དང་པོ་ལ། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པ། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ། འདི་ལགཉིས་ཕྱེ་བའི་བཞི། མཚན། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བ་གཞན་དང་གསུམ། དང་པོ། རྒྱུན་འཁྲུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེག་སྟར་བསྒོམས་པས་སྤྱད་བྱ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཟད་སྟེ་མ་སྤང་བ་ཡིན་ནའང་དེ་རྣ་ལྟར་ཏེ་ལྟར་ཞེས་ཅི་ཐོག་ནའང་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་ཚོར་རིས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཐོག་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད། བྱེ་སྨོས་ལྟའི་སྲིད་པ་བདུན། མིའི་སྲིད་པ་བདུན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྲིད་བདུན་བདུན་ཏེ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་ཀྱང་། བདུན་ཚན་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་སྲིད་པ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤིང་ལོ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། མདོ་སྟེ་པས་ཁམས་མང་ཚེའི་མདོ་ལས་སྲིད་པ་བརྒྱད་གྱུབ་པའི་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གནོད་ཟེར། བྱེ་སྨོས་དེ་རིས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། དེ་ཡང་སྲིད་པ་བདུན་པ་འདོད་པའི་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། བདུན་ཁོ་ན་སྟེ་སྨྲས་ཏོམ་པ་བདུན་པས་ཟིན་པ་བཞིན་ཟེར། དེ་ཕྱི་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་ན་ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་ངམ། ཁ་ཅིག་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཟེར། མི་དང་ལྷ་གང་གི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་འཁྲུལ་ཐོབ་པའང་མཐར་དེའི་རྟེན་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་

འདའ་འོ། །

གཉིས་པ། སྒོམ་སྤང་ལམ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་བར་དག་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་མཐར་གྱིས་པའམ་ཐོང་ཟིལ་བ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བཞི་སྤང་ན་ཆོ་གཉིས་དང་གསུམ་སྤང་ན་ཆོ་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །དེའང་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་སྤང་བ་དེ་དུག་གམ་ལྔར་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་སྨོས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་གོའོ། །ཞེས་སྔོན་གྱི་སྨོན་དཔོན་དག་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཡང་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་པས་ལོག་སུ་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་སྤང་བའང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེར་མ་སྨོས་ཞེན། ལྟ་བ་སྤངས་བས་ནི་དུག་བའང་ཆོང་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྤང་ཕྱིར་རིགས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི། རྣམ་པ་དུག་པ་གཅིག་ལུས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་བྱ་མི་ནུས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བར་ཆད་གཅིག་བའི་རྣམ་པ་དག་པ་གཅིག་ལུས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན་མི་མཚུངས་ཀྱི། བར་ཆད་གཅིག་པ་འདོད་ཁམས་ལས་འདའ་དགོས་པས་དགའ་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱ་ནུས་ལ། གཅིག་ཤོས་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན་པས། དེ་གཅིག་ལུས་པར་ཆད་བྱ་མི་ནུས་སོ། །

གསུམ་པ། རྒྱུན་ཞུགས་གང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྦྱངས་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་བར་སྦྱངས་པའམ་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལགཔ་མ་ཟད། གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ནི་ཞུགས་པ་འང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ། ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོ། འདོད་པའི་སྒོམ་སྦྱངས་རྣམ་པ་བྱུག་པ་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འདོད་ཁམས་འདིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ་འདོད་ཆུང་དུག་སྤོམ་གྱིས་འདོད་པར་ལན་གཅིག་སྐྱེ་བ་ལས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྦྱངས་གི་ཉེས་པའི་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ་དེ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོ་གཅིག་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ལས་འདའ་ན་སྨིན་དེས་ཀྱི་ལས་ཆུད་ཟ་བས་འདི་སྐབས་ཉོན་མོངས་ཀུང་ལས་ལྡང་སྦྱངདཀའ་བས་ཉོན་མོངས་གཅིག་གིས་ཀུང་བར་ཆད་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དེ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྦྱངས་དགྲ་བཅུ་པས་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲུང་རོ། ། །

བྱག་ཡང་སྒོད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་སྒོད་ཡོད་པ་བཤད་པ་དང་། མེད་པར་རྟེན་འདི་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟེ་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་གནས་དེ་ཉི་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྱོ། ཚོར་འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། དང་པོ་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གཟུགས་གནས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་ཏུ་དཔེ་ལྟག་མེད་དག་བཅོམ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །འདི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བར་དོར་ཡུན་རིང་གནས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་དེར་ལམ་སྔོམ་པ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་གཟོད་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་དེར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལའི་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ལྔ་པ་གནས་གཞན་གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་ལྔ་པོ་རྣམས་སོ། །སྟོང་དགོན་ནི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རིམ་གྱིར་དེ་ཁོ་ན་ལྔར་རྟོག་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་ནས་དང་ཐུབ་པར་ནི་ལམ་ཆེས་ངང་གིས་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་ཆེས་ཆེ་བས་ཐུ་རྒྱས་ངང་གིས་ཆེས་རྒྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གོང་འཕོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་འགྱོ་དང་གཟུགས་མེད་འགྱོ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་འོག་མིན་འགྱོ་དང་སྣོད་རྫོར་འགྱོ་གཉིས། དང་

པོ། གོང་འཕོ་དེ་ནི་རྒྱལ་སྲིད་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་དགའ་བ་བསམ་གཏན་སྐྱེལ་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་དགའ་བ་མ་སྐྱེལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་བསམ་གཏན་སྐྱེལ་ན་འབྲས་བུ་འོག་མིན་བར་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལའང་འཕར་བ་ནི། འདོད་པའི་འཕགས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་ཉམས་ཏེ་དང་པོའི་རོ་སྐྱོང་བས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་ནས། ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟོན་གོམས་ཤུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བཅོ་ལྔ་སྐྱེལ་ཏེ་བསྒོམས་པས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཕྱིད་འཕར་ནི། ཚངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསུམ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་གོམས་པས་གཙང་རིས་ལྟ་ལྟའི་འོག་མ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་དེར་བཅོ་ལྔ་སྐྱེལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པར་བྱེད་པའོ། །གནས་ཐམས་ཅད་འཆི་འཕོ་བ་ནི། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གནས་བརྒྱད་ཡིད་ལ་བརྗྱུག་མི་སྲིད་གཅིག་འཕར་དགོས་ཤེས། མཆན། བོ་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་དེ་འོག་མིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །འོག་མིན་མན་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་འདི་གསུམ་དུ་དེས་པ་ནི་མིན་ཏེ་མཚོན་པའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་པ་འདོད་ཁམས་ཏོ་ན་ལས་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་དེ་ས་དེ་དང་འོག་སར་མི་འོང་བས་ཡིན་ན། དེ་ཡང་འཕགས་པ་དེ་དག་རྟེན་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཐོབ་ན་གོང་དུ་འཕོ་བཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །སྐྱེལ་མ་ཉམས་ནས་སྐྱིན་མེད་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དེ། སྐྱེལ་མའི་ཏིང་འཛིན་བཞི་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ་དེ་རང་སའི་

ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་ཉམས་ལ། མ་ཉམས་ན་གནས་གཅོང་དུ་སྐྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ། བསམ་གཏན་མི་སྤྱལ་བ་གཞན་ནི་གཟུགས་ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་འགྱོ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གནས་གཅོང་མ་མ་གཏོགས་བར་རིམ་གྱིས་སོང་སྟེ། དེ་ནས་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་སུ་སོང་ནས་སྲིད་རྩེར་རྩེ་དགྲ་བཅོམ་པོའི་བར་བྱེད་པའོ། །གོང་འཕོ་དེ་དག་ལ་བར་སྐབས་གནས་འོག་མ་དག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྲིད་རྩེ་དང་འོག་མིན་སྟོས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་ཚད་དེ་ལས་གོང་དུ་འགྲོ་ས་མེད་པའི་བར་དུ་སྟོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སྲིད་པ་གསུམ་མམ་གཉིས་མངོན་པར་གྱུབ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྲིད་ཀྱང་། ཕྱིན་ཚད་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མི་འགྲུབ་པས་མཚོག་ཏུ་ཐོགས་ནའང་ལན་བདུན་པ་ཡིན་པས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་འགྲོ་ནི། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལས་གཞན་ནི་འདོད་ཁམས་འདི་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེས་ནས་སོགས་རྣམ་པ་ཐའི་ཡོད་ལ། བར་སྲིད་མེད་པས་བར་འདའ་མེད་དོ། །བཞི་ཞེས་པའང་སྐྱེའི་དབང་དུ་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལས་སྲིད་རྩེ་ལ་གོང་འཕོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ཆོས་ཞི་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་སྟར་གྱི་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་སྐྱ་དན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མཚམས་མི་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟེན་གྱིས་དབྱེ་ན་དགུ། སྐང་བ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་མ་དོར་སྐང་འདས་ལ།

གནས་དང་། རིགས་བྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་ཉེས་སྤྱོད་ལྟ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡིན་པ་སོགས་དབྱེ་རྒྱལ་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ། ངོ་བོའི་ཁྱད་བར་དང་། གནས་གཅོང་མར་སྐྱེ་བ་དེའི་རྒྱུ་སྟོམས་འཇྲུག་གི་ཁྱད་བར་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་དང་། གོང་འཕོ་ཕྱན་མོང་གི་དབྱེ་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། །ཡང་མདོ་ལས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཞད་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་བར་འདའ་སྐྱེ་འདའ་གོང་འཕོ་གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགྲུབ་བཞད་དོ། །དེ་ཡང་བར་འདའ་བ་ལ་ཚོག་མའི་མེ་སྐྱག་ཆུང་དུ་མངོན་པར་གྱུབ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ཕྱག་གི་ཚྭ་ཚྭ་སྐྱེང་དུ་ཡར་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ཕྱག་གི་ཚྭ་ཚྭ་སྐྱེང་དུ་ཡར་ནས་ས་ལ་མ་ཕྱུང་བར་འཆི་བའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས། སྡུར་བ་དང་། སྡུར་བ་མིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་སྡུད་ལས་འདའ་བ་གསུམ་དང་། སྐྱེས་འདའ་ལ། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དང་། འདུ་བྱེད་བཅས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་དང་། གོང་འཕོ་ལ་འཕར་བའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་དགུའོ། །

གཉིས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་དང་དགྲ་བོ་དེ་དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི། རང་རང་གི་ལས་བར་སྲིད་འགྲུབ་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨོང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས་དང་། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་

པོ་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལའང་རྣོན་པོའི་རྟོན་པོ་སོགས་དང་། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུསོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགུ་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་ལའབྱེ་བྲག་མེད་དེ་གསུམ་ཚན་དང་པོ་སོགས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་མཚུངས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་སོགས་སུ་འདྲ་བས་སོ་ཟེར་ཀྱང་དེ་ལའང་འཕེན་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱང་འདྲུལ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་དོས་དང་། རྒྱུ་མཚན་གོང་འཕོ་དེ་སུ་ལ་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། ལུང་ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་གསུངས་པ་ལ་གོང་འཕོ་རྣམ་པ་མང་བས། དགྲ་པོ་དེ་ལས་གོང་དུ་འཕོ་ཏ་གསུམ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པ་ནི་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན། ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྣོད་པའི་ནང་ན་འདི་དག་ཁོ་ན་དམ་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག་ཅེས་ལས་དམ་པ་དག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་མི་དག་པ་སྣང་བས་དམ་མིན་མི་དག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་དང་། གང་དུ་སྣོན་པ་དེ་ལས་སྣང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ནར་དམ་པའི་འགྲོ་བར་བཞག་སྟེ། སོ་སྐྱེ་དང་སྣོད་པ་ཆགས་བཅས་ལ་དེ་མེད་པས་དང་། མི་སྣོད་འཕགས་པ་དག་དམ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁམས་གོང་མར་འགྲོ་བ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །འོན་མོད་ལས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ཞེ་ན་སྣོད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས་ཏིང་འཛིན་གྱི་བར་དུ་

ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ། སློབ་པ་ཆགས་བཅས་དེ་དག་སྲོག་གཅོད་པ་ནས་ཚང་གི་བར་གཞི་ལྟ་གཏན་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཐལ་ཆེར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་པའི་དམ་པ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དམ་པར་བཤད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་འདོད་པར་ཆེ་དང་པོ་ལ་འཐགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཆོ་རྟེས་ནས་ཡང་འདོད་པར་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལའང་བར་འདའ་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བཡོད་དམ་ཞེན་དེ་མེད་དེ། གང་ཞིག་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཐགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ནི། ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་སྤྲུལ་བསྟལ་མང་བས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བས་ཆེ་དེ་ཉིད་དམ། ཡང་ན་ཆེ་གཉིས་པ་དེ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེས་ཤིང་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཐགས་པ་ནི། རེས་འགའ་ལ་ཁམས་གཞན་གཟུགས་མེད་དུ་ཡང་འགྲོ་སྟེ། གོང་འཕོ་སྟིད་རྟེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དཀའ་བར་བཤད་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་དུ་འཕོ་བར་སྟིད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་ཤེས་འོད་གསུངས། འོ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བདག་ནི་ཐ་མར་ཉམས་ན་ལྟ་གང་འོག་མིན་ཞེས། རྣམ་པར་གྲགས་པ་དེར་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཤོག །བཅོམ་ལྡན་

བདག་ནི་རྒྱུན་ལྡོག་བདེ་གཤེགས་རྒྱུན་ལྡོག་ཏུ། །ཞེས་རང་ཉིད་རྒྱུན་ལྡོག་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་ཅིང་། དེ་ནས་མིར་སྐྱེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིག དེར་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་ན་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ལ། སྟོན་པས་ཀྱང་། ལེགས་སོ་བརྒྱ་ཕྲག་བགཱ་བ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འགལ་ཏེ། བརྒྱ་ཕྲག་མིར་སྐྱེས་ན་འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། དེ་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་ཆོས་མངོན་པ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་མ་བཀག་པ་ནི། བརྒྱ་ཕྲག་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་སྐྱོ་བ་ལས་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཚེ་ཞེས་བྱེ་སྐྱས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་འཕགས་པ་དེ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བའང་མི་རྟེན་ཏེ། ལམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ལ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་ལམ་ལ་འཇུས་པར་བྱས་པས་ཤེས་རབ་སོགས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་དབང་པོ་འཕོ་བའང་མི་རྟེན་ལ། ཉམས་གཞན་དུ་ཡང་མི་འགྱོའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྨོན་པ་ཚགས་བཅས་དག་བར་དོར་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་ཞེན། སྨོན་དཔོན་ནི་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་རྣམས་མ་འཇེས་པས་མངོན་

སྐམ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཐུ་རྒྱས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མི་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་ཚགས་བྲལ་ཁོན་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་སྨྲ་རྣམས་སྐྱང་འདོས་ལ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། གོང་མའི་སྒྲིབ་ལྡང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་གསུམ་མམ། ཕྱིར་འོང་གིས་གཉིས་འཕོ་བ་སོགས་བྱ་བ་མང་པོ་ཞེག་དགོས་པས་འདོད་ཁམས་ལས་འདའ་བཀའ་བས་དེ་བར་དོ་ལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་སྟོམས་འཇུག་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ། སྒེལ་བ་དང་ཉོ་བས་མ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་ཟས་ཀྱི་ལུས་བར་ཆེད་དེ་དེ་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་སོ། །གོམས་ནས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་ཡང་སྒེལ་ལོ། །དགྲ་བཅོམ་མམ་ཕྱིར་མི་འོང་དེས། དང་པོ་བས་མ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་དང་། དེ་ནས་ཟག་བཅས་རྒྱུན་ལྡན་ཡང་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་ཏེ། རྒྱུན་དང་ལྡན་པར་སྒེལ་ལ། དེ་ནས་སྔ་མ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་གཉིས་པ་སྒེལ་ནས་བསྒོམས་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྐྱོན་བའོ། །གང་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ནི་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པའམ་བསྒེས་ཏེ་སྒེལ་ནུས་པའི་ཚེ་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ཟེར། སྒོམ་དོག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་སྒེལ་བ་ཁངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་མི་ནུས་པས་རྒྱུན་སྒེལ་བ་ལ་རྟུང་གསུངས། །

གཉིས་པ་ཅི་ཕྱིར་སྒེལ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟོན་གྱིས་གནས་གཅང་མར་སྐྱེ་

བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པས་ཉེན་མོངས་པས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟུལ་བོས་སྐྱ་མ་གཉིས་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཉེན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། རོ་སྐྱང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་ཐག་བསྲིང་བའི་སྟོན་གས་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་དབང་རྟོན་མཐོང་ཚོས་བདེ་བ་གནས་ཏོན་དང་། རྟུལ་བོས་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུན་ཉེན་མོངས་པས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀའི་ཡང་ངོ་། །རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་སྤེལ་བ་མི་སྲིད་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་སོ། །རྒྱུ་སྤེལ་མ་དེ་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་པར་ཟག་བཅས་གཅིག་སྤེལ་བ་རྣམ་དུ། འཕྲིང་དུག་ཆེན་པོ་དག། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཞུ་གཉིས་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་དུ་བསྒོམ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་ན་བའི་ཕྱིར་ན་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་འཐད་མི་ཆེ་བ་སོགས་ལྟ་ཅི་ནུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ནི་མིན་ཏེ་སྲིད་གཉེན་ཡིན་པས་འཕེན་བྱེད་མིན་ནོ། །དྲུག་སྤེལ་མན་ཆད་ནི་གོང་མ་སྣར་ཡང་བསྐྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་འགོག་པ་ཐོབ་ནི། དེ་སྐད་ན། མཚན། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ཚེ་ཟད་ཅིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བཏང་ཞིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། སྲོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཏུ་ལུས་མངོན་བྱེད་

མ་བཤད་ཟེར་ན། སྟོབ་པར་འདོག་པ་ནི། རྒྱུ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསྒོམ་གསུམ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། འཕོག་སྟོམས་ནི་སྟོང་ཉམ་གྱི་རང་བཞིན་མིན་པས་སྟོང་པ་མིན་ལ། བྱལ་འབྲས་བརྟགས་འཕོག་མིན་པས་སྟོང་པའི་འབྲས་བུའང་མིན་ནོ། །སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ཞྱགས་གནས་ཟུང་གསུམ་ཡ་ཅིག་རྒྱུན་ཞྱགས་ཞྱགས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཞྱགས་བའི་བར་གྱི། མཚན། དང་། ཁོ་རྟུལ་ཟུང་གཉིས་རིགས་སུས་སྟེ། །ཚེ་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་ནས་ཐོང་འཕོ་བར། མཚན། ལྟ་སྟེ། །ཡོན་གནས་སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་སྟོམ་དུ་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །མི་སྟོང་པ་དགུ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཚོས་ཅན། རྟེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཚོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །

བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཞྱགས་གནས་གཉིས། དང་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཅིག་ལས་ཆགས་བྱལ་ནས་བརྒྱད་སྐྱེ་རྟེའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་རྟེའི་ཉེན་མོངས་པ་ཆ་ཙམ་བདག་པ་མན་ཆད་དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་ཞྱགས་པ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་རྟེའི་ཉེན་མོངས་དགྲ་པ་སྤང་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཞྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཚད་མེད་ལམ་དེ་ནི་རྟེ་རྟེ་སྟེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྟར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་

རྒྱུ་རྒྱས་བས་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ནུས་པ་ཆེ་ཞིང་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐུ་རྒྱས་འཇོམས་ནུས་ཤིང་ཚུར་གང་གིས་མི་རུངས་བའི་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སས་དབྱེ་ན་དགུ། དམིགས་བས་དབྱེ་ན་བདེན་བཞི། རྣམ་བས་བཅུ་དྲུག །སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་དབྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། མི་ལྷོག་མེད་བརྟེན་རྟོང་ཉིད་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། སྒོང་རྩེ་ཁོ་ནའི་སྐུག་གུན་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་ཟློག་གི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པ་སོ་དྲུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་སྒོང་བས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་འགོག་དམིགས་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། གོང་མ་བརྒྱད་ཀྱི་འགོག་དམིགས་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཚན་བརྒྱད་དོ། །ལམ་དམིགས་བརྒྱད་དེ། འདོད་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། གོང་མའི་ལམ་སྒོ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་རྟོ་ཞིང་ཐོག་མར་ལྟ་བའང་བརྟེན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི། རིམ་བས་ཉེར་བརྒྱད། ཉེར་བཞི། ཉི་ཤུ་སྟེ་དག་འདོད་པའི་ལམ་དང་། སངོགས་མའི་འགོག་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ཡིན་པས། །སངྒྲུག་སངས་དགྱའི་ལམ་ནི་དེའི། །སྒོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འོག་མ་གཟུགས་ཁམས་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་སྒོ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤམ་གཉན་སངྒྲུག་གིས་བསྡུས་པ་

ལ་སྣམ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་དོན་གཉིས། བསྟོམས་ན་སྣམ་བརྒྱ་ཀྱ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རིགས་དྲུག་དང་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་ན། དྲུག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །མདོན་པ་བགང་དག་ལམ་བདེན་ཡང་འགོག་བདེན་དང་འདུ་བར་སེ་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་ན། གོང་མའི་ལམ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་མི་འབྱུང་བས་དགུའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི། རྗེས་ཤེས་སོ་གཉིས་ཏེ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ་བསྟོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་རང་གོང་སའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བརྒྱད་དང་བཞི་བསྟན་པས་རིམ་པར་བཞི་བཅུ་སོ་གཉིས། ཉེར་བཞི་ཡིན་ཕྱིར་གོ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ན་ཉུ་བརྒྱ་དོན་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་རིགས་དང་དབང་པོའི་ཁྱེ་བྱག་གིས་དྲུག་འགྱུར་དང་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་ན་ཁྲི་དང་སུམ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ། སྔོན་རྩེའི་སྐོམ་སྤང་དགུ་པ་དེ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལྟན་དུ་འགྱུང་བ་དེ་ཡི་ཚེ་དེ་ནི་མི་སློབ་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་ལ་དུས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ནི། རིགས་ཀྱིས་ལྟ། དབང་པོས་གསུམ། རྟེན་གྱིས་ཉེར་དགུ་སོགས་སོ། །གང་ཟག་ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བཤད་པ་ལ།

འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐོབ་བྱ་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པར་དབྱེ་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱག་པ་དག་བཅོམ་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། སྐ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་འཕགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེ་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་བར་དེས་ལ། སྐ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་འདོད་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་པ་ཡིས་ཆགས་པ་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ལ་འང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་འདས་མ་འདས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་འཕགས་པར་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བར་ཐལ་ཞེར་རོ། །

གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་བས་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའི་བྲལ་ཐོབ་འདྲེན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་མི་འདྲེན་ན། སྟོན་འདས་ལམ་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཆགས་བྲལ་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་ཏུལ་ཞིག་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོར་འགྱོ་བ་ན། ལམ་སྟ་མ་ཟད་བར་བཏང་བས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་མེད་ན། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་

བའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེས་འདས་པའི་བྱལ་ཐོབ་བཏང་ལ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱལ་ཐོབ་ཡོད་དོ་ཞེར་ཀྱང་ཐལ་བ་འདི་མི་འགྱུར་ཏེ། དབེར་ན་ཁྲེད་ལྟར་ན་འདས་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་རྟེའི་ཕྱེད་ནི་མཆོག་པ་སྟེ། དེའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་མན་ཆད་ཅི་རིགས་སྤང་བའམ་དེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟུལ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་སྲིད་རྟེའི་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱལ་ཐོབ་ཀྱང་མེད་ལ། འདས་པའི་བྱལ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་བས་བཏང་ཕྱིར་བྱལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་། སྲིད་རྟེ་ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་དབེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་གོང་ཏུ་གཉིས་པ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་ཁ་ཅིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དགེ་བ་ནི། །ས་འཛིས་ཀྱམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །ཞེས་པས། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་བྱལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་འདོད་ཉོན་མི་ལྡན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གོང་ཏུ་སྐྱེས་པའོག་མའི་ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་པ་ནི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་མངོན་གྱུར་གྱི་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ས་གང་གིས་ཆགས་བྱལ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་ཀུན་ལས་ཆགས་པ་བྱལ་རྟུལ་གི་རྟེན་དུ་རྟུལ་བ་མི་ལྟོགས་མེད་བཞད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་རྟེན་བསམ་གཏན་གཞན་བཞད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་དེ་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གང་གི་ངོ་བོར་སྣང་དཔྱད་པ་ཉིས། དང་པོ་ས་དགུ་ལས། དང་པོ། ཟག་མེད་མི་སྡུག་ས་མེད་པ་ཡིས་ས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་། གལ་ཏེ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ན། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐ་མས་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྣང་ལམ་འོན་ཏེ་མིན་ཞེ་ན། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ལྟ་ནི་དབང་པོ་རྣོ་ན་ལམ་ཐ་མ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་སྣོ་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཚོར་བ་རིགས་མི་འདྲ་ཡང་བཀང་སྟོམས་དེ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བར་སྤོ་བར་ཤུས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྟུལ་ན་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཚོར་བ་ཐ་དད་པས་བཀང་སྟོམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་སྐྱེ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སོགས་གོང་མའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་དངོས་གཞི་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཚོར་བ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྩོལ་མེད་དུ་དངོས་གཞི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། མི་སྡུག་གམ་མེད་བཤད་ཟིན་པས་དེ་མ་ཏོག་གས་པའི་འཕགས་པ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་གཞན་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་དང་གོང་གི་ས་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་

གྱི། འོག་སོ་ལས་མིན་ཏེ་ཉེར་བསྟོགས་ཏོ་ནས་རྒྱལ་ཟིན་པས་སོ། །
གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་འོག་སོ་ལ་ཚགས་པ་བྱལ་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བཞད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་གང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཟད་ཤེས་ལས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དབྱུད་པ་གཉིས། དང་པོ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གོང་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེ་བ་དང་སོགས་སྐྲས་གྱི་ནོམ། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གོང་དང་ཞེས་གོང་མའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གོང་ས་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཅིང་རགས་པ་དང་སོགས་སྐྲས་གནས་ངན་ལེན་ཤིན་ཏུ་ཆེས་མང་བས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་བས་ཐ་བ་ངན་པ། རྟེག་པས་རྟེག་པ་དེ་ལས་དེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་སོ་ལས་དེས་པར་མི་འབྱུང་བས་རྟེག་པ་སྟག་པོ་ལྟར་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་འོག་མ་སྟེ། གོང་མ་དང་འོག་མའི་སྐྱོད་ཡུལ་གྱི་ས་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །
གཉིས་པ། འོ་ན་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་ཤེས་པ་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་དབང་རྟོན་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་མི་ཉམས་པས་ཟད་པར་ཤེས་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་བཞམ་བློ་གྲོས་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་ཡིན་ན་མིན་ཏེ་ཟད་ཤེས་ལས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུན་སྐྱེས་སམ་ཡང་

ན་མི་སློབ་བའི་ཡང་དག་བའི་ལྟ་བསྒྲུབ་ལ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་བའི་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཡོད་བས་ཉམས་པ་སྲིད་ལ། མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཉམས་པ་མེད་བས་སོ། །མི་སློབ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ལ་ལུང་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ལའང་རེས་འགའ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དང་། རེས་འགའ་མི་སློབ་བའི་ཡང་དག་ལྟ་བ་སྐྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཞིར་བསྡུ་བ། བཞི་པོ་དེའི་རྒྱུའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དེ་བཞི་ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་དབྱད་པ་བཞི། དང་པོ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་ན། དགེ་སྦྱོང་ནི་གང་། ཚུལ་ནི་གང་། འབྲས་བུ་ནི་གང་ཞེན། དགེ་སྦྱོང་ནི་ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་གཉན་དུ་ཞི་བའི་རྒྱུད་དེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་གཉན་དུ་ཞི་བའི་ཐབས་དྲྭ་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་འབྲས་བུའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དེ་གཉ་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་སྟོང་ཕྲག་དགུའོ། །གང་ཞེན། དེ་ལ་མཐོང་སྤང་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་དང་། བསྒོམ་སྤང་གཅིག་སྟེ་མཐོང་བསྒོམ་བསྟོམས་བས་བྱ་དགུའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་སྟོང་ཕྲག་དགུ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་དགུ། སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འགོག་པ་གྱ་དགུ་རྣམས་དང་བཅས་ཏེ། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱ་དགུ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱ་དགུ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་

གྱི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་མཐུན་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའོ། །ཞེས་དང་། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེས་པ། །འབྲས་དེ་སྐྱེས་བྱེད་ཡས་འབྱུང་། །ཞེས་པས། བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་དང་བྱེད་འབྲས་སོ། །སྒང་བྱ་ཟད་པའི་འགོག་པ་གྱ་དགུ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། དེ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པས་བྱེད་འབྲས་སུ་ཡང་བཞེད་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། འབྲས་བུ་མངོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་བསྡུ་ན། མདོ་ལས་འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དག་ཉེ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་རེ་རེ་འཛོག་པ་ལ་ནི་སྟོན་གྱི་ལམ་ཞུགས་པ་སྟ་མ་བཏང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། སྒང་བྱ་ཟད་པ་བསྟོམས་པའི་ཐོབ་པ་གཅིག་རྟེད་པ་དང་། ཚོས་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཚང་བར་ཐོབ་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཚང་བར་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་སྒང་བ་བསྟོམས་པ་ནི། སྒང་བ་སོ་སོ་བ་རྣམས་བཏང་ནས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པའི་བྱ་ལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གཅིག་རྟེད་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་མཐོང་སྤང་གི་ཟད་པ་བསྟོམ་པ་གཅིག་རྟེད་པ་དང་།

གཉིས་པ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་། འདོད་པའི་སྐོམ་སྤང་དྲུག་ཟད་པ་བསྟོམས་པ་གཅིག་རྟེད་པ་སོགས་སོ། །ཞུགས་པ་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལྔ་ཀ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སྟ་མ་གསུམ་མེད་པས་སོ་

ཞེས་བྱེ་སྨྲས་འདོད། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྣང་བ་བསྟོམས་པ་མེད་དེ། ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས་སྣང་བ་བསྟོམས་པར་བཤད་པ་ལ་ཁམས་ལས་འདས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཀྱང་། དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་བསྟོམ་ཚུལ་ཡིན་གྱི་འདི་ལ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ལམ་ཁོན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ན། ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་པོའང་སྤྲིད་པས་དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་ན། འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་པ་ཡིས་བར་པ་གཉིས་པོའང་འབྲས་བུ་ནི། ཟག་བཅས་ཁོན་མིན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་པོའང་དེར་བསྟེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་པོའང་པ་གཅིག་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱིས་པས་པོའང་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སྔར་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་པོའང་ཟག་མེད་དང་བསྟེས་ནས་མ་བཞག་པར་དེར་བཞག་མི་རྟུང་ལ། འཕགས་ལ་བྱལ་བའི་པོའང་རྣམ་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་བས། བསྒོམ་ལམ་རང་སྐལ་གྱི་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་པོའང་པ་འབྱུང་བས་སོ། །བྱལ་པོའང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའང་མི་འཚེའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་པོའང་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་དང་ལྡན་ཡོད་ལ། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དེའི་སྟོང་ཉིས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་པོའང་པས། འདུས་བྱས་དེ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱས་ནའང་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་དུ་དེ་ལས་བྱེ་བྲག་མཐོང་ལམ་ཚོས་འཁོར་དུ་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཟག་མེད་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི། སྒོག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་དུ་མ་སྣང་བས་ཚངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྣང་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་བས་ཚངས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཚངས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞི་བ་དང་བསྐལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཚངས་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྡུང་བར་འགྱོ་བ་དང་། སོགས་སྐྱེས། འདོར་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་དུ་འགོད་པས་དང་། འཕར་བ་དང་། འབབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་སོ། །དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་བར་མ་ཚད་དུ་གཅིག་རྗེས་གཅིག་སྡུང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་བར་ཚད་མེད་ལམ་སྤྱི་མ་འདོར་བས་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་མ་རྒྱལ་བ་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཐོབ་པས་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་

བྱལ་ཐོབ་བཟུང་བས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་། འཕར་བ་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མམ་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །འབབ་པ་ལ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་འདོད་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །བསྒོམ་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ནས་ཏེ། མཐོང་ལམ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ནི། འགོར་ལོའི་རྩེ་བས་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ལྟེ་བ་དང་། མུ་ཐུད་དང་འབྲི་བས་ཆོས་ཀྱི་འགོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ་ཟེར། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་བཞི་ནི་རྩེ་བས་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐན་ཚུན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་མཐོང་སྤང་གཅོད་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དགེ་དང་། ལས་མཐའ། འཚོ་བ་གསུམ་ནི། ལྟེ་བ་དང་འབྲི་དེ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཏིང་ཏེའོ་ཐོབ་ལ། དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱེད་པས་སོ། །ཏིང་ཏེའོ་མུ་ཐུད་དང་འབྲི་དེས་གཞན་ཉེ་བར་ཏེའོ་པའི་ཕྱིར་རམ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་སྦྱད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། ཆོས་འགོར་མཐོང་ལམ་ལ་ཟེར་བ་ཡང་མདོ་ལས། ཀུན་ཤེས་ཀོལ་ཉེ་ཀུ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐབས་དེར་ཆོས་ཀྱི་འགོར་ལོ་བསྐོར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

བཞི་པ། འོད་ཟེར་བར་ནི་འབྱས་བུ་དང་པོ་གསུམ་སྟར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། འབྱས་བུ་ཐོབ་པ་མ་དག་བཅོམ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁམས་གོང་ཁ་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་ཆགས་པ་བྱལ་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་

རོ།། །།གཟུགས་མེད་ན་གདམས་ངག་ཉན་པ་མེད་ལ། མཐོང་ལམ་དང་པོར་འདོད་པའི་སྐུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པ་དང་། བསྒོམ་ཚན་བསྒོམ་ཡུང་ལས་ཀྱང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་མཚོམས་ཀྱི་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་། བར་ཚད་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་། བར་འདའ་ནས་གོང་འཕོ་བར་ལྟ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའོ་ཞེས་གང་ཟག་བསྒྲགས་ནས། དེ་དག་ལས་དང་པོ་བཞི་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི། འདིར་རྟོམ་ཞིང་འདིར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །བར་མ་དོར་སྐང་འདས་སོགས་ལྟ་ནི་འདིར་རྟོམ་ཞིང་གོང་མའི་ཁམས་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འདོད་པ་དང་། དེར་གོང་མ། རྟོམ་པ་ནི་སྐྱེ་འདས་ཐབས་ཀྱི་མགོ་འཛུགས་པའོ། །

གཉིས་པ། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དགྲ་བཅོམ་ལ་དབྱེ་བ་དང་ཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། དགྲ་བཅོམ་ལ་དབྱེ་ན་དྲུག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོར་ཅན། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཚོར་ཅན། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཚོར་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚོར་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར། ཆུན་ཆུང་དྲས་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པས་དང་། ཉམས་པར་དོགས་ནས་སྨྲ་བ་ལས་འདའ་བར་སེམས་

པ་དང་། ཉམས་པར་དོགས་པས་ལམ་བསྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། རྒྱུན་ཆུང་དུས་རྟོགས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དབང་པོ་འཕེལ་ཏེ་མི་གཡོ་བར་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོ་བས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྟ་ཞི་སྒོམ་པའི་སྐབས་ནུ་དུ་བས་མོས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གོལ་བ་ནི་དུས་དང་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟས་གོས་གནས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་དང་། ཧད་དང་དགྲའི་ཚོར་མ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་རྐྱེན་མེད་པ་ལ་སྒོས་པས་སོ། །

བྱུག་པ་མྱ་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི། རྟོགས་པ་ལས་མྱ་གཡོ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་འགལ་རྐྱེན་དང་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་དུས་དང་མི་སྒྲོར་བར་རང་དབང་གིས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆུར་ཏིང་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དེས་པར་སྒྲོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་ཐོག་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དུས་དང་སྒྲོར་མི་སྒྲོར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ཆུར་ཏིང་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་རམ། རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་སྲིད་མི་སྲིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་གནས་མི་གནས་རྐྱེན་ལ་རགས་ལས་པ་དུས་དང་སྒྲོར་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྷོག་པའོ་ཞེས་རང་གིས་བསམ་པ་འདི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར། ཉམས་མི་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་

པོ། དེ་ཡང་དབང་པོ་མ་འཕོས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དང་པོ་ནས་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་སོགས་དེ་ཡི་རིགས་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་དབང་པོ་སྐྱེས་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རིགས་དབང་པོ་སྐྱེས་ནས་གཉིས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་རིགས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུན་ཆེ་རིམ་པར་སློབ་ལམ་དུ་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་རྟག་གྱས་གཉིས་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་ལ་ཁྱད་པར་གྱས་སྨོར་མེད་པ་དང་། ཚུན་སྨོར་ཙམ་དང་ལྡན་པ་དང་། གྱས་ལྡན་དང་། གཉིས་ལྡན་དབང་རྟུལ་དང་། གཉིས་ལྡན་དབང་རྩེ་ལས་གྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟར་སྤྱིད་པས་ཡིན་གྱི་རེས་པར་ཉམས་པ་སོགས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་དགྲ་བཅོམ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། གང་དག་རེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདོད་པ་ལྟར་ན། འདོད་པ་ལས་གོང་མ་གཉིས་ན་ནི་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་ལས་གཞན་མེད་དེ། དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། །ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་འཕོ་མི་བསྟེན། ། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བར་པ་བཞི་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། དང་པོ་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མིན་ཏེ་རིགས་དེ་བཅོམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བས་དམན་རིགས་མེད་ཅིང་དེ་སྐྱེས་པ་ལས་གྱུར་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟ་བོ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐོམ་སྐང་ནི་གཞི་དང་བཅས་ཤིང་འབྲས་བུ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཡང་འབྲས་

བྱ་ལས་ཀྱམས་པ་སྲིད་དོ། །འོན་ཀྱང་དང་པོ་ནས་རིགས་འས་པ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྨོན་མི་སྨོན་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དབང་པོ་སྦྱངས་པའི་རིགས་ནི་ཀྱམས་པ་ཡོད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་དང་པོ་ལྟ་ཀའང་འབྲས་བུ་མ་གསུམ་ལས་ཀྱམས་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ལས་མིན་ཏེ་ཚགས་སོགས་སྐོམ་སྤང་དམིགས་ཡུལ་གཉི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པས་དྲན་པ་ཀྱམས་པས་རིམ་རྟོག་པ་དག་ལ་ཞེན་མོངས་སོགས་སྤྱི་སྲིད་ཀྱང་། མཐོང་སྤང་རིགས་རྟོག་ཡིན་པས་རིགས་པར་མི་རྟོག་པར་འཕགས་པ་དག་ལ་མི་འཕྱུང་སྟེ། མཐོང་སྤང་དེའི་གཉེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤངས་པས་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་རྟོགས་པས་སྤྱལ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་ཀྱམས་སྲིད་ཀྱི། འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཀྱམས་པ་མེད་པར་འདོད། དགྲ་བཅོམ་ལ་ཀྱམས་པ་མེད་དེ་ཞེན་མོངས་ས་བོན་སྤངས་པས་སོ་གསུངས།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ལས་འཕྲོས་པ། དབང་པོ་སྦྱངས་པའི་འཕྲོས་དོན། ཀྱམས་པའི་འཕྲོས་དོན་གསུམ། དང་པོ། དགྲ་བཅོམ་དུ་མ་ཟད་འཕགས་པ་སློབ་པ་དང་འཕགས་མིན་སོ་སྐྱེའི་ཚེ་ནའང་ཀྱམས་པའི་ཚོས་ཅན་སོགས་རིགས་དུག་དང་ལྡན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་མི་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། དབང་པོ་འཕོ་ན་སྐབས་གང་དུ་འཕོ་ཞེན། མཐོང་བ་ཡི་ལམ་ལ་

ནི་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་དེ། དེ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོན་པ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སོ་སྐྱེ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་མོས་དང་། མི་སྐྱབ་པ་དུས་སྟོན་གྱི་སྐབས་ན་འཚོའོ། །དད་མོས་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ནས་འཚོ་ལ། བྱིས་པ་ནི་ཞེ་རགས་རྣམ་ཅན་གང་ལ་བརྟེན་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་དབང་པོ་དག་རྣོན་པོར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྟོན་པས་བསར་ཚད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རིམ་གྱིས་འཚོའོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྟོན་ཉམས་པའི་དབྱེ་བ། དེ་སུ་ལ་ལྟོན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བ་ལའང་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པར་བཤད་ན་དེ་མི་གཡོ་བར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། དེ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཟིན་རྣེད་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟན་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བླུན་པ་ལ་བློ་གྲོས་ཉམས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་སྟོན་པ་སྐབས་རྒྱས་ལ་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་ཞུགས་པས་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགོག་སྟོམས་སོགས་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ཉམས་པ་ཐ་མ་ཉེར་སྤྱད་ལས་ཉམས་པར་བཤད་ལ། དབྱངཅོམ་མི་གཡོ་བ་ལ་ཉམས་པ་

བར་མ་དང་མཐའ་མའང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་མ་ཐོབ་བས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དག་བཅོམ་ལྡན་དང་སྦྱོབ་པ་སྐྱེམ་ལམ་པ་སོ་སྐྱེ་དབང་རྟུལ་རྣམས་ལ་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན། མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་ཉེར་སྤྱད་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཆུན་ལྡ་དང་རྒྱ་ལྡས་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྡ་གང་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། སྨྲ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རྟོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རིང་དུ་རྒྱུ་བའི་སྨོན་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ནད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔན་རིང་བོས་ཐེབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བས་དག་བཅོམ་གཞན་དུ་མཐོང་བ་དེ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་ཉམས་ཞེས་བྱེ་སྨས་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཉམས་བའི་དག་བཅོམ་གསུངས་པ་དེ་སྐྱོབ་བའི་དུས་སུ་དགོངས་ཟེར། གོང་མ་དག་བསྐྱེམ་སྤང་གི་ས་བོན་མ་སྤངས་བས་སོ་ཟེར་ཏེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དག་བཅོམ་ཉམས་ཕྱིར་ཤེ་ནས་ཡང་འཚོར་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། ཉམས་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་དེ། དན་པ་ཉམས་པ་ཆུང་དུ་བྱང་ཡང་དན་ཤེས་མི་འགྱུར་བར་སོང་ཆུང་བར་བྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉམས་བའི་རྒྱུ་འབྲས་གནས་དང་འགལ་བའི་སྐོག་གཅོད་སོགས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་

དུ་གྱུར་བས་དེ་རིང་བོར་སྐབས་མི་ཐོབ་སྟེ་དུན་ཤེས་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྩལ་བོ་ཆེ་འཕེད་ཀྱང་རྟོགས་མི་འཚོལ་བ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་དབང་བོ་འཐོ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལམ་དུས་འཐོ། རྟེན་གང་ལ་འཐོ། སྐ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོ་ཚུལ་གསུམ། དང་བོ་ལ་དངོས་དང་། ལམ་དེ་ཟག་ཟག་མེད་གང་ཡིན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་བོ། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མི་གཡོ་བར་འཐོ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་དགུ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཐོའོ། །མི་སློབ་པ་དབང་བོ་རྩུལ་བོའི་རིགས་དེ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པས་སྐང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་གཡོ་བར་འོག་མ་རྟོགས་སྐལ་འཐོ་བས་མཚོན། དགྲ་བཅོམ་དུ་ཞིག་འཐོའང་དེ་བཞིན་ཉེ་རང་ལམ་གྱི་དབང་བོ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་པ་དང་པས་མོས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་ཚུང་བས་སྐང་སྐྱབའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྐྱོར་ལམ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ། དབང་བོ་སྐྱོང་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཁོ་ན་སྟེ། དོར་བྱའི་ལམ་ཡང་ཟག་མེད་ཡིན་ན་དེ་དམན་པས་མི་འདོར་བས་སོ། །སོ་སོར་སྐྱེ་བོས་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱིས་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དབང་པོ་འཕོ་བ་དེ་ཡང་རྟེན་མི་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་ཉམས་པ་སྤྱིད་པས་འཕེལ་ཞིང་འཕོ་ལ་གཞན་དུ་ནི་མིན་ཏེ། ངན་སོང་ལ་ལམ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ན་ཉམས་པ་མེད་ལ། འདོད་ལྷས་བདེན་མཐོང་རྟོགས་ནི་ཡུལ་བཟང་བས་ཡིད་བྱུང་ནུས་པའི་དབང་རྟོན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མི་སློབ་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བ་དང་། སློབ་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བ་གཉིས། དང་པོ། ས་ནི་མི་སློབ་པ་དབང་པོ་སྤྱོང་བ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་སྣ་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ས་དགུས་བསྟས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་འཕོ་བ་འདི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བས། སློབ་པ་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་མི་སྐྱེ་གས་མེད་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་གྱི་གཟུགས་མེད་ལ་མི་བརྟེན་ནོ། །

གཉིས་པ། སློབ་པ་དེ་ས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་འཕེལ་བ་དབང་རྩལ་གྱིས་བསྟས་པའི་ཕྱིར་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐུབ་པར་ཅན་བཏང་སྙེ། རྟོན་པོས་བསྟས་པའི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་སྤྱང་བས་ཕྱེ་བས་དང་། འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་དེ་ན་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་བ་སོགས་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྟས་པ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཞར་ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་ཁམས་བཞད་པ་ལ། དགྲུང་དབྱེ་བ་དང་། བདུན་དུ་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་དགྲུང་ཕྱི་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་། ཉན་ཐོས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚེས་ཅན་སོགས་སྟ་མ་ལྟའི་སྐྱེ་མི་གཡོ་བ་ལ་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། དང་པོ་ནས་མི་གཡོ་བའི་ཚེས་ཅན་གཉིས་ཀ་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ནི། མི་གཡོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཏོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཉེ་དགྲུང་བཞག་པ་ནི། དབང་པོ་རྩུལ་འབྲིང་རྣོན་གསུམ་ལ་རེ་རེ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་རྣམ་པ་དགུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉམས་པའི་ཚེས་ཅན་རྩུལ་པོའི་ཚུང་དུ་སོགས་ནས་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་པའི་མི་གཡོ་བ་འབྲིང་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་གསུམ་གསུམ་བརྩེས་ཏེ་མཐར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གཡོ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གསུམ་ནི་རྣོན་པོའི་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྦྱི་དང་། བྱེ་བྲག །ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱག་ཏུ་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བདུན་པོ་དག་ཏུ་བསྟུ་སྟེ། དེ་ལ་གང་ཟག་བདུན་ནི། དད་པའི་རྗེས་འཇུང་། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འཇུང་། དད་

བས་མོས་པ། མཐོང་བས་ཐོབ་པ། ལུས་ཀྱིས་མངོན་བྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལོ། །བདུན་པར་སངས་རྒྱས་གཉིས་འདུའོ། །

གཉིས་པ། དེ་ཡང་སྒོམ་བས་བྱས་པ་ལས་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི། སྒོམ་ལམ་སོགས་ཀྱི་དུས་ན་གཞན་དྲིན་ལ་འཛོག་པ་དང་མི་འཛོག་པས་སོ། །དབང་པོས་བྱས་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི། གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་དང་པས་མོས་པ་ལྟག་པར་དང་། ཤེས་རབ་ལྟག་པར་ཡོད་པས་དབང་པོ་རྣུལ་རྩོན་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམས་འཇུག་གིས་བྱས་པ་ལྟ་བ་སྟེ། འགོག་སྟོམས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ནུས་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་བྱས་པ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམས་འཇུག་དང་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོམས་འཇུག་དང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་ཁུབས་བསྟུ་བ་ནི། དེ་དག་མིང་གི་སྒྲོ་ནས་བདུན་ཡིན་ཀྱང་རྣལ་སུ་ནི་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དབང་པོ་རྩོན་རྟུལ་གྱི་རིམ་པར་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་པའི་ལམ་གསུམ་ལ་དང་བའི་རྣལ་འབྱང་། ཚོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱང་། དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་དང་། དུས་སྒོམ་མི་སྒོམ་གྱི་བར་གཉིས་གཉིས་ཀ་དུག་གོ །ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་འདུ་བས་སོ། །དེ་དག་ལ་དབང་པོ་རིགས་རྣོན་སོགས་

ཀྱིས་དབྱེ་ན་མང་དོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གང་ཞེག་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་སྟོབས་འཇུག་ཐོབ་པ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཏིང་འཛིན་གྱིས་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་གདམས་དག་བརྟེན་སོགས་ལྟ་དང་། བསམ་གཟུགས་སོ་སོའི་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་ནུས་པ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་གཉིས་སྣང་བས་སོ། །མི་ཡྀག་ས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་གྲོལ་བ་ལས་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཉིས་སུ་བསྡུ་ན་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་གྲོལ་གཅིག་གྲོལ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་ཅན་དང་རྒྱུན་མེད་ཅར་རོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དུསྟོན་མི་སྟོན་དེ་དག་གང་གིས་རྟོགས་དཔྱད་པ་ནི། སྟོམས་འཇུག་གིས་སྒྲིབ་པ་རྟོགས་པ་ཕྱིར་མི་ཟོང་ལུས་མངོན་བྱེད། དབང་པོ་རྟོགས་པ་མཐོང་ཐོབ། འབྲས་བུས་རྟོགས་པ་ཕྱིར་མི་ཟོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། འདི་ལ་གང་ཞེག་ཉོན་མོངས་ལྟ་སྤངས་ཏེ། །མི་འཕྲོག་ཆོས་ལྟན་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ལྟ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྟེ་སྤངས་བས་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་ཀྱིས་བསྟན་པ་མི་འཕྲོག་

པ་ནི་མཐོང་ཐོབ་ཡིན་པས་དབང་པོས་རྫོགས་པ་དང་། མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གིས་སོ།། དེས་ན་དབང་སྟོམས་གཉིས་དང་སྟོམས་འཇུག་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་ལ། གཞན་རེ་རེ་གཉིས་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པ་ཅི་རིགས་སྣང་རོ། །དབང་པོ་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་ནི་མཐོང་ཐོབ་ཆགས་བཅས་འཕགས་པའོ། །དབང་པོ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་མི་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་རྫོགས་པའི་མི་སློབ་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་མ་བཤད་ལ། དབང་པོས་རྫོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་མི་སྣང་རོ། །སྟོམས་འཇུག་གིས་རྫོགས་པ་དུས་སྣོང་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་གྲོལ་བའོ། །དབང་སྟོམས་གཉིས་ཀས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དུས་མི་སྣོང་རོ། །འདིས་ནི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་སུ་བསྟས་ལ། དེ་དེའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚང་བའང་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་བརྗགས་པ་སྟེ། སློབ་དང་མི་སློབ་པའི་དབྱེ་བ་ཅི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་བྱས་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དེ་དག་རྫོགས་བྱེད་ཚང་དགོས་ལ། རེ་རེ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ནི་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག །སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་ལམ་ལ། འདས་མ་འདས་ལམ། མཐོང་སྤོམ་མི་སློབ་ལམ། སྤྱོད་བར་གྱི་ལམ་ཞེས་མངོན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དག་བསྟན་ཏ་

ཞེག་ཡིན་ཞེན། མདོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཆད་མེད་དང་སྦྱོར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་འདོན་པ་བསྟུར་ཏེ། སྦྱོར་དང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་བྱ་བ་བཞིར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུའོ། །གཉིས་པ་སྦྱིབ་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་པོར་སྐྱེས་པའོ། །བཞི་པ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་རྣམས་དང་། བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། བསྒོམ་ལམ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་འགྲོ་ཕྱིར་ལམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བསགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོ་མ་བས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རམ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའམ། དེ་དག་སྐྱེས་ན་ལྟག་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལམ་མོ། །

གཉིས་པ། ལམ་དཀའ་སྤྲ་དང་། མངོན་ཤེས་སྐྱུར་བུལ་གྱི་ལམ་སྐུ་བཞི་བཤད་པ་ནི། ཡང་མདོ་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱུར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུལ་ལ་སྤྲ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱུར་ལ་སྤྲ་བའི་ལམ་ཞེས་བཞི་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དག་གི་ལམ་རྣམས་ནི། གོམས་པ་སྤྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་

མཉམ་བར་འཇུག་པས་འབད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་འཇུག་པས་སོ། །སྟ་གཞན་མི་ལྷོག་སམེད་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དག་གི་ལམ་རྣམས་ནི་གོམས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཡན་ལག་གིས་མཚིན་པས་དང་། མི་ལྷོག་སམེད་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ལ། གཟུགས་མེད་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བས་ཞི་ལྷག་ཆ་མི་མཉམ་པས་འབད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པས་སོ། །གང་ཟག་བློ་གྲོས་རྟུལ་པོས་ཏི་ལམ་དཀའ་འམ་སྣ་ཡང་རུང་ཤེས་བྱ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བླུལ་བ་སྟེ། རྟུལ་བ་ལས་ཅིག་ཧོག་དབང་རྟོན་གྱི་ནི་ལམ་དཀའ་འམ་སྣ་ཡང་རུང་མངོན་ཤེས་སྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་རྟོན་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལམ་དཀའ་ལ་མངོན་ཤེས་སྐྱུར་བ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆོས་སོ་བདུན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། མིང་གི་སྒོ་ནས་སོ་བདུན་དུ་བཞག་ཚུལ་དང་། དོན་གྱིས་བརྟུར་འདུ་ཚུལ། དེ་རྣམས་ལམ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། སྒྲིབ་པ་ཟད་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ཟད་ཅིང་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བར་ཆུབ་ཅིང་རྫོགས་པས་སོ། །དེའང་གང་ཟག་གིས་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །དེ་དང་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣེས་སུམཐུན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲན་ཉེ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྟ་བདུན་པོ་ལའི། བྱང་ཆུབ་དེའི་ཕྱོགས་

དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཇི་སྲིད་སྐྱེ་བཙུ་ཞེས་པས་བསྟན་
ཏེ། དད་པའི་ཇི་སིག་མཐུན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྨྲངས་པའི་ཇི་སིག་མཐུན་
པར་བཙུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཙུ་པོ་བཤད་པ་དང་། གཞན་རྣམས་དེར་འདུ་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཞེ་ན། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་
པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། དགའ་
བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྨྲངས་དང་བཙུའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ།
བརྩོན་འགྲུས་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་འཇོག་ཅིང་སྤོང་བ་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་
རྐང་པ་བཞི་ནི་ཏིང་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབང་སྐོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། འཕགས་
ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ནང་
ནས་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དབང་སྐོབས་འཕགས་
བྱང་གི་སྐབས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་རང་མིང་གིས་སྒྲོས་པ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ལ།
ངག་ལས་འཆོ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་སེམས་ལ་འདོད་ན་
ཇ་སགཅིག་དང་། བྱ་སྐྱའི་ལྟར་ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་འདོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཇ་ས་ཐ་དད་དེ་བཙུ་གཅིག་གོ །
གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ལམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པར་

སྟོན་པ། དབུ་ཉེར་ཤེས་རབ། ཡང་དག་སྦྱང་བཞི་བརྩོན་འགྲུས། རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་བཞི་ཏིང་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་། ཤེས་རབ་སོགས་ལམ་དེ་ན་གཅོ་བོ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནི་འགོར་དང་བཅས་ན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སོགས་མ་གཏོགས། སྒོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཟག་ཟག་མེད་དང་། དགའ་ཤིན་སྦྱང་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་རྟོགས་དང་པ་དྲན་པ་རྟུལ་ཞྱིམས་སོགས་ཀུན་ཀྱང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཅོ་བོ་ཁོ་ན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ། གནས་སྐབས་གང་དུ་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར། ཟག་མེད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྐ་གང་ན་ཡོད་དྲྭད་པ་གསུམ། དང་པོ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་སྟེ་ཚན་བདུན་ནི། སྐབས་དེ་དང་དེར་གཅོ་བོ་ཡིན་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་དང་པོ་པ་ལ་ཚོགས་ལམ་དག་ལ་དྲན་ཉེར་བཞི་དང་། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་སྦྱོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་མོར་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞི་དང་། བཟོད་པ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཚོས་མཆོག་ལ་སྟོབས་རྣམས་དང་ནི། སྐོམ་ལམ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཟག་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྟོང་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཟག་བཅས་དང་། འཕགས་

རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྟས་པ་དག་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། མི་ཕྱེགས་མེད་ན་བཏང་སྙོམས་ཤ་ཡིན་པས་དགའ་བ་མ་གཏོགས་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་། དོགས་པ་མེད་ན་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ནི་རྩོལ་ནས་བསྒྲིད་དགོས་པ་དང་། སངོགས་མར་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཡིན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་རྟོག་གེ་མ་དགོགས་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་པས་སྐབས་ཆིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གཉིས་ན་དགའ་རྟོག་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སོ་ལྔ་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དོན་གཉི་ཚམ་པོ་དང་། གཉིས་པའི་བར་མ་དང་པོའི་དོན་གཉི་ཁྲད་པར་ཅན་ནི་འདི་དག་རྟོག་གེ་མ་གཏོགས་སོ་ལྔ་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་པ་དང་པོ་གསུམ་ནི་འདི་དག་རྟོག་གེ་མ་དང་། དགའ་རྟོག་དེ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་གསུམ་མ་གཏོགས་སོ་གཉིས་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་ཉེར་གཉིས་ནི་འདོད་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེ་ན་ཡོད་དེ། དེ་དག་མེད་པ་ནི་སངོགས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མི་བརྗེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་རྩེ་སོགས་གཟུགས་མེད་ན་ལུས་དྲན་ཉེ་ཏི་ལྟར་ཡོད་དེ་རང་ས་ན་མེད་ལ་འོག་ས་ལ་མི་དམིགས་ན་དེའི་ཡུལ་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲན་ཉེ་དག་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསམ་

གཏན་བཞིའི་གཟུགས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་དངོས་གཞི་དག་བས་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་དག་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་དམིགས་པས་དང་། སྔོན་རྩེའི་ཤེས་རབ་དག་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འཕྲུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱལ་སྲས་འཚད་དོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་དག་བ་མེད་ན་དེ་དག་སྐྱེས་སྦྱང་གི་བརྩེན་འགྱུས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཟག་བཅས་ལ་སྤྲིག་པའི་སྐྱར་བརྗོད་དེ་དོན་དམ་པའི་མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསམས་སོ། ། ། །

གསུམ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་ལ། འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཤེས་ནས་དང་པ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོལ་གོལ་དང་། ཤེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་རོ་བོ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་ཚུལ། ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དག་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དང་པ་ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་

པ་ཞེས་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་བཞི་བཤད་ན། ལམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་ཚོས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ངོ་བོ་མིན་པས། འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་དུད་པ་འཐོབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོང་བདུན་ཐོབ་ཅིང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཚོས་ཅམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ལྟམ་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ལམ་དེ་སྒོམ་མི་སྒོམ་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་སྟེ། ཡང་སྐྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའང་སྟང་བའོ། །འདི་ལ་འཕགས་རྣམས་དགྲ་བཅོམ་ཤིང་མཉེས་པས་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེའང་བདེན་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཐོབ།

གཉིས་པ། དད་ཡུལ་གྱི་ཚོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཚོས་ནི་སྒོང་མི་སྒོང་གི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན། དེ་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མཐོང་བས་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་དང་། གལ་ཏེ་བདེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཚོས་སུ་འདོད་ན་སྟག་བསྟལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་ན་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་བདེན་གསུམ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། འདིར་ཚོས་ཀྱི་སྐྲ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་

ལ་བརྟེད་དེ། དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གསུམ་མཐོང་ནས་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་ཅེས་པ་བདེན་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་མི་སྨོན་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །ཚོགས་པ་མིན་པས་དགེ་འདུན་མིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མིན་ནོ། །བསོ་ངྷ་བུའི་འདུས་པ་མེད་ལ། དེའི་ལམ་ཡང་གཞན་གྱི་སྐྱ་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པས་དགེ་འདུན་མིན་ནོ་ཞེར། ལམ་དེ་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གོ་སྐྱ་ལ། དེས་ན་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཆོས་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞི་ཚར་ཡང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་ཚར་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོ། ཤེས་ནས་དང་པ་བཞི་པོ་ཡང་ཡུལ་ལམ་གཞི་དཀོན་མཆོག་གི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་སྟེ་མིང་གིས་ཡིན་གྱི། རྟ་སྣ་གཉིས་ཀ་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་དང་ཁ་དོག་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་དད་འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འདི་ཡང་སེམས་དང་སྦྱོངས་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་དག་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་ཏེ་ཤེས་ནས་དང་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །དད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་འང་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དྲི་མ་མེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ནི་

ཏིང་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་ཏི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བགོད་པ་སྟེ། ཀྱེ་མ་སངས་རྒྱས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མངོན་དུ་ཕྱེད་དེ་རིམ་པར་སྨན་པ་སྨན་དང་ནད་གཡོག་ལྟ་བུ་དང་། དད་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་དང་བསྟེ་མི་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ནད་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ལམ་སྟོན་དང་ལམ་དང་ལམ་གྱིས་དང་བཞིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ན་བཞི་པོའི་གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། འོན་ཏེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། སྒོ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་བར་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་དང་། མི་སྒོ་བ་ནི་མི་སྒོ་བ་འི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་བར་བརྒྱད་དང་། མི་སྒོ་བ་འི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སྒོ་བ་འི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་བཞུད་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྒོ་བ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་མ་བཤད་ཅེན། ཉོན་མོངས་པས་འཆིང་བ་ལས་གཏན་དུ་ངེས་པར་གྲོལ་བ་དང་། གྲོལ་བ་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་ཤེས་པས་

དེ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ལ། སྒོང་པ་རྣམས་ནི་དུང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། སྒོང་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་བཤད་ལ། འཕེང་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་གྲོལ་དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡན་ལག་ཏུ་རྟང་བ་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་བཅོམ་ཤ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དེ་ལ་དེར་ངེས་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་མོས་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། གང་ཞེག་མི་སྒྲོབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ནི། རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་མོས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་ཚར་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་སྣ་ལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོང་མི་སྒོང་གཉིས་ཀ་མིན་པས་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡན་ལག་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་ལས། སེམས་འདོད་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་ལྟའི་བདག་ནས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཕུང་པོ་རང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱེ་སྨས་འཆད་དོ། །སྒྲོབ་

དབོན་ནི་མོས་པ་འཕའ་ཞིག་རྣམ་གྲོལ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་འདུན་བརྩོན་སོགས་གཞན་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་འདུན་བརྩོན་ཀྱང་དེར་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡང་དག་ལྟ་བའི་ནང་དུ་འདུས་པས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཞེས་སྔར་ཧ་སྐད་བཤད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མིན་ཏེ་ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་བློའི་ལྟ་མིན། །ཞེས་པས་སོ། །ཡང་དག་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཐུང་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲོལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སེམས་གང་རྣམ་པར་གྲོལ། ལམ་གང་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ། དེ་ལྟར་གྲོལ་བའི་གནས་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་གསུམ། དང་པོ། གལ་ཏེ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ན་སེམས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དལྟར་བ་གསུམ་གང་ཞེག་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་སེམས་ནི། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་འོངས་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དལྟར་བ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ནི་རྟོག་རྟེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་པའི་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྟེས་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པས་སོ། །

འོན་མི་སྣུམ་བའི་ཆོས་ཅན་དགེ་ཡུར་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེན། དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་མི་སློབ་པའི་སེམས་མ་འོངས་པ་སྐྱིབ་པ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། འོན་འདས་སོགས་གང་གིས་སྐྱིབ་པ་སྤང་ཞེན། འགག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དཔྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། དཔྱར་དེ་ཡི་སྐྱིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་ཏེ། འདི་ཡུར་སྤང་བའི་བྱ་བ་འགལ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་བྱེད་ཡིན་ན། འདས་འོངས་བྱ་བ་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུའི་ལམ་གྱིས་དཔྱའི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་བ་ཡུན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ཡུ་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའམ་ས་བོན་སྤང་བྱར་འདོད་པས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་གནོད་པ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཡུན་ཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་འམ་བསྟན་བཅོས་ལས་སྤངས་པའི་ཁམས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་དང་། འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་གསུམ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་

ལ་ནི་སྣང་སར་བའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་དུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀུན་ཟད་ཅིང་སྣང་སར་
ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་ཡིན་ལ། སྣང་སར་བའི་ཁམ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཆགས་ལས་གཞན་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེ་སྡང་སོགས་ཡང་དག་པར་ཟད་
ཅིང་སྣང་བ་དག་གོ །འགོག་བའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་བའི་གཞི་
ཡང་དག་པར་ཟད་བའོ། །དེ་གསུམ་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་ལས་དབྱེ་བ་
སྟེ། དེའང་གཞིའི་སྣ་ནི། ཡུལ་དང་རྒྱུ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་ཟག་པ་དང་བཅས་
པ་དག་གོ །ཕྱི་མ་ལ་འདུན་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྣང་ངོ། །
གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་ཡིད་འབྱུང་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱི་མུ་དབྱད་
པ་ནི། འོན་དངོས་པོ་གང་གིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེས་འདོད་
ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེན། སྟག་བསྟལ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་
ལ་དམིགས་བའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟག་
བཅས་ཡིན་བས་ཡུལ་དམན་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྟགས་བས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་
ལ། བཟོད་པ་བཞི་དང་སྐོམ་ལམ་ཤེས་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་
སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རུང་ཀུན་ཏུ་སྤོང་
འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་
ཆགས་བྲལ་བ་ལ་མྱ་བཞི་སྟེད་དེ། ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ཆགས་
བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི། སྟག་ཀུན་ལ་དམིགས་བའི་བསྒོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་

རྣང་། སྣོར་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་ལམ་དང་། ཚགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་བའེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣོར་ལམ་སོགས་གསུམ་སྣོང་ལམ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་བའེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྣོང་ལམ་ཡིན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་ཡང་སྤྲངས་ཟིན་པས་དང་། ཤེས་པ་ནི་སྣོང་ལམ་མིན་པས་སོ། །རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བཟོད་པ་དག་གིས་ནི་ངེས་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་མི་འབྱལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྣོང་བའི་ལམ་ཚགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་འགོག་པ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྟོན་དུ་སྤྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ནི་སྤང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་མཚོག་ཏུ་དག་འ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཚགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་དག་གི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དངོས་

སྙོམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་མིན་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་དང་། ཚགས་བཅལ་སྟོན་འགྲེའི་འགོག་ལམ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྒོང་བ་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མིང་། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དུག་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ལ། བཅྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟེན་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གནས་དང་། གནས་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཤེས་པས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་སྟོང་མཚན་གཞི་ལ་ལྷོས་ཏེ་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཤེས་བརྟུའི་དབྱེ་བ་དབྱེ་བྱ་ཁྱུབཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དྲྭ་མ་མེད་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་མི་ཟ་མོད་ཀྱི། ཤེས་པ་ནི་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། བཟོད་པ་རྣམས་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་རང་གི་སྡང་བྱ་ཕྲུས་མ་སྤངས་པས་རང་ཡུལ་ལ་ཞེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་སོ། །བཟོད་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་

བས་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །དྲི་མེད་ཅེས་བས་བཟོད་བ། ཟག་བཅས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་བའི་བློ་ནི་ལྷ་བ་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་འཛོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མིན་བས་སོ། །དེ་ནི་བྱ་བ་བྱར་མེད་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟོག་པས་འབྲས་བུ་རྫོགས་ཟིན་བའོ། །དེ་ནི་ཡང་དག་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་མིན་ནོ། །བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་འཕགས་པའི་བློ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྟུག་བསྔལ་ཚོས་ཤེས་ནས་ལམ་རྗེས་ཤེས་བར་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི། ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་བའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཀ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་བས་རང་ཡུལ་ལ་ཞེ་ཚོམ་སྤངས་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་ཡིན་བས་སོ། །འཕགས་བློ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་བས་སོ། །སྒོ་ལྔའི་འགོར་བྱུང་ཤེས་རབ་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡིད་ཤེས་འགོར་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལྷ་བ་དུག་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མ་སྤྲིས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཤེས་འགོར་བྱུང་ཤེས་རབ་འཇིག་ལྟ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང་དུག་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྷ་བ་འདུ་ཡིན་ཏེ་ངེས་པར་

རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་ཙོན་ཡིན་པ་ནི་མེད་དོ། །ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་ཟེར་ཀྱང་ཤེས་པ་བཟློར་མིན་ནམ། བཟོད་པ་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་པས་དེ་འཕད་འདུག་མ་དགོས།

གཉིས་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་སྟོན་ཏེ་ལྟག་མ་བདུན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་ལས། ཤེས་པ་ནི་བཟུང་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོར་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྐུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པར་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཟུང་པོ་དེ་དག་སྤྱིར་ཤེས་པ་སྟབས་ཆད་ཅི་ཟགས་བཅས་ཤེས་པ་དང་ཟགས་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཟག་བཅས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རེས་འགའ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕལ་ཆེར་བྱམ་སྐམ་སྐྱེས་པ་བྱང་མེད་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཟགས་མེད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། ཚོས་ཤེས་དང་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐུག་བསྔལ་ཤེས་པ་སོགས་ནི་འདི་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེའང་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དགེ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། ཞེས་

དང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཤེས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་ཉུ་ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་སྐུག་བསྔལ་
དང་སོགས་པས་བསྡུས་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་ཡིན་ལ།
རྗེས་ཤེས་པའི་སྒོ་ཉུ་ཡུལ་ནི་གོང་མ་གཉིས་པོའི་སྐུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་
ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་ནི་བདེན་བཞིར་མ་འདུས་པས་དེ་
དག་གི་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་གསུམ་མོ། །
གཉིས་པ་ལྟག་མ་བདུན་བཤད་པ་ལ། སྒྲིབ་དང་བྲེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་
བདེན་བཞི་ཤེས་པ་བཤད་པ། མི་སྐྱེ་བ་དང་ཟད་ཤེས་བཤད་པ། ཞ་རོལ་
སེམས་ཤེས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། ཚོར་རྗེས་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱག་
བསྔལ་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི། ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །
བཞི་སྟེ་ཞེས་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དང་པོར་སྐྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྐུག་བསྔལ་ཤེས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལྟ་བའི་
ངང་བཞིན་མིན་པ་དེ་དག་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་གཉིས་
སུ་འགྱུར་ཏེ་རྟོང་ཉིད་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །
གཉིས་པ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ནི། སྐུག་བསྔལ་
དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་རྩེའི་ཕྱང་པོས་བསྡུས་པའི་
སྐུག་ཀུན་ལ་མི་རྟག་སོགས་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཞན་དག་

ལའང་དམིགས་སོ། །རྟོར་ཏིང་སྒོད་རྩེའི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ལ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་སྟུག་གུན་ལ་དམིགས་སོ། །ཤེས་པ་བྱེ་སྒྲའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། ཁྱད་མེད་ལ་ཁྱད་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོར་ཏིང་དང་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། རྟོར་ཏིང་གལ་ཏེ་སྒོམ་རྩྭངས་ཆུང་དུ་ཆུང་ངའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་ན་གཅིག་ལ། འོན་ཏེ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། ཤེས་སོགས་ལྟར་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་མི་གཅིག་སྟེ། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ནི། སྒོད་རྩེའི་ཕུང་པོ་ཁོ་ནར་རེས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དུག་མདོས་ཐོག་སྟེ་འཆི་བ་ན་ཐོག་མར་དུག་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ནས་མཐར་ཤི་མ་ཐག་རྟའི་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚོར་ལ་སེམས་ཤེས་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་སེམས་གང་འགྱུར་མི་འགྱུར་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྣོས་ཤེས། རྣོས་ཤེས། ལམ་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་ནི་ཐ་རོལ་སེམས་རིགས་པ་བཞག་སྟེ། གཞན་སེམས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལམ་ཤེས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣོས་ཤེས་རྣོས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཞན་གྱུང་གསུམ། དང་པོ། སེམས་ཤེས་པ་དེས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་འོག་མའི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ས་འདས་པ་གོང་མ་

གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་མི་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་འདས་པ་དབང་པོ་རྣུལ་པོས་རྟོན་པོའི་སེམས་མི་ཤེས་པ་དང་དད་མོས་པའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་ཐོབ་པའི་ལམ་མི་ཤེས་པ་དང་། དུས་སྨོར་གྱིས་དུས་མི་སྨོར་གྱི་ལམ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟགས་འདས་པཕྱིར་མི་འོང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སེམས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་མ་སྨོས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སེམས་ཤེས་བཀག་པས་སོ། །དེ་དག་གིས་རང་སྟོང་བས་ཀྱིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གང་ཟག་དང་དབང་པོ་འདས་པ་ཡང་ཤེས་སོ། །སེམས་ཤེས་དེ་ནི་ཡུལ་སེམས་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དུས་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའང་མི་རིག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདས་འོངས་ཤེས་པ་ནི་སྟོན་གནས་རྟེས་དྲན་དང་འཆེ་འཛོ་སྐྱེས་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་རྟོག་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། ཚོར་ཤེས་དང་རྟེས་ཤེས་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་བའི་སེམས་ཤེས་བའི་བློ་ཡང་། རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་མིན་པ་ཕྱོགས་ཐམ་ཚུམ་གཅིག་གིས་གཅིག་རིག་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་དང་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཐ་དད་ལ་དམིགས་བས་དང་། གང་ལ་རྟུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པར་འདོད་པས་སོ། །མཐོང་ལམ་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཟག་མེད་བར་མ་ཚད་ལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་པས་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་དག་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བས་ཡིད་

ཆེས་པ་ཡིན་གྱི་ཁ་རོལ་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཐེག་པ་གོང་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཤེས་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བཞེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐད་ཅིག་དུ་འགྱུར་དྲུག་པ། མཐོང་ལམ་ནི་ཁ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་བཞད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པས་དབང་པོ་རྣུལ་བས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་རེགས་སྟེ། རྗེས་ཤེས་ཡོངས་ནི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན་སྟོང་ཉིད་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་པ་ནའང་དེའི་བར་ལ་ཡུན་རིང་འགོར་བས། སེམས་བརྟུན་དྲུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ་ཐོབ་ནས་འདས་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་ཟེར། འོན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་མི་རིགས་སྟེ། དེ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་སྟོང་པ་བརྩམ་ནས་གྲུབ་ཚེ་དེ་གཉིས་འགགས་པས་སོ་ཟེར་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོང་པ་རྩོམ་པ་ནི་མིན་ཀྱི་གང་ཟག་འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོང་པ་བརྩམ་པ་ན་མངོན་ཤེས་གྲུབ་དང་དུས་མཉམ་པར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་སྐྱེས་པ་དག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱེ་སྟེ་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ནི་སྟེ་ལ་དམིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་མ་ཡིན་པས་མི་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཀྱང་ཁྱད་མེད་ལ་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ཡང་། གང་རྟང་གཉིས་སམ་སྟེ་མ། རང་རྒྱལ་བས་རྣ་ལྟ་བུས་ནི་སྐད་

ཅིག་དང་པོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་པ་གསུམ་རིག་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྨྱོར་བ་ཆེན་པོས་བསྟན་དགོས་ལ། འདི་ནི་སྨྱོར་བ་ལ་རྩོལ་བ་ཆུང་བས་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ནས་ཡང་སྣང་ཅིག་མ་ལྟའི་བར་ལ་མངོན་ཤེས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྒྱད་པ་རིག་ནས་ཡང་དག་པ་ལ་སྨྱོར་བ་གཞན་གྱིས་བསྟན་དགོས་ལ་དེ་ནས་དུབ་པས་སྣང་ཅིག་མ་བདུན་ལའང་སྨྱོར་བ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་འདས་འགྲོའོ། །ཁ་ཅིག་སྣང་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ནས། ཡང་སྨྱོར་བ་བྱས་པས་སྣང་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པ་དང་གསུམ་ཤེས་ཟེར། ཉན་རང་གཉིས་ལ། དང་པོ་སྨོས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་སྣང་ཅིག་མ་གཉིས་ཅི་རིགས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། རང་རྒྱལ་གྱིས་རིགས་མཐུན་གཉིས་མི་མཐུན་པ་གཅིག་སྟེ། གསུམ་ཅི་རིགས་ཤེས་ལ་དེ་ལས་མང་བ་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་ན་སྨྱོར་བ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྣང་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ། ཟད་པར་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱན་བསྟལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྒོམས་སོ། །ཞེས་མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་དེས་པ་ཉིད། །དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་བཞག་ཏུ་བདག་གིས་སྤྱན་བསྟལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་རྟོགས་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་

ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་བསངོས་བ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡི་བློན་ཁ་ཆེ་བས་འདོད་དོ། །ཉེ་འཁོ་བ་མཉམ་བཞག་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟུང་བྱུང་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་བས་དེས་དེ་ལྟར་ངེས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་མཐོང་བ་དང་རྟོགས་པ་གཅིག་པར་བཤད་ཀྱང་མཐོང་བ་ལྟ་བ་ནི་མིན་ཏེ་ཤེས་པའམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བཟུའི་ཁྱད་པར་ལ། བཟུར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་དག་གི་རྣམ་པ། དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ས་གང་ན་ཡོད། རྟེན་གང་ཡིན། དྲན་པ་ཉར་བཞག་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན། ཕན་ཚུན་གང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གང་འགྱུར། ལྡན་ཚུལ། འཐོབ་ཚུལ་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་སྤོང་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞག་པ་དང་། དེ་ནི་དོན་དམ་མི་ཤེས་ཤིང་ཀུན་སྤོང་ཤེས་པས་སོ། །འདོད་དང་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ལས་ཆོས་རྟེས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། སྟག་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་མི་འདུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་བ་སྟེ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་གཅིག་གོ །འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལམ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པས་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལས་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་བཞག་སྟེ། དེས་སེམས་བྱུང་ཡང་ཤེས་མོད་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ནི་ཟད་

ཤེས་བཞག་སྟེ། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཤེས་པ་སྔར་སྐྱེས་ཀུན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་བཞག་གོ །དེས་ན་རྒྱུ་བདུན་གྱིས་ཤེས་བཟུང་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ཡང་རང་བཞིན་གཅིག་པོ་ཡུལ་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ལས་སོ། །

གཅིས་པ་གཅིག་པོ་ཞེས་པའི་དེར་དེས་མ་དེས་ཀྱི་དམིགས་བསལ། ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཅིག་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་འདོད་པའི་སྣང་བྱ་རིས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཅིག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་པོ་ཆོས་ཤེས་མཐོང་སྐོམ་གྱིས་བསྟས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་གཅིས་ཀྱི་གཅིག་པོ་བྱེད་པའང་ཡོད་དེ། གང་ཞེན་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའམ་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཅིག་པོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པས། འདོད་པའི་སྐོམ་སྤང་དགུ་ཆོས་ཤེས་པས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྐོམ་སྤང་ཡང་སྤང་འདྲིས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་ནས་སྐྱོང་བ་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་འགོག་ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་མ་གཏོགས་པས་དམིགས་པ་དམན་པ་མིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཅིག་པོ་ཡིན་པ་སྲིད་པས་སོ། །དེ་ན་སྐྱག་ཀུན་ཆོས་ཤེས་ཡང་དེར་ཐལ་ཞེན། དེའི་དམིགས་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ་དེ་སྙན་འབྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་དགོས་

པས། དམན་པས་མཆོག་སྩན་འབྱིན་མི་ནུས་པས་སོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་སྦྱང་བྱ་སྤྱོང་བ་ལ་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པའམ་ཡང་ན་དེ་དང་འགལ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་ཤུགས་ལ་སྦྱང་བ་ཡིན་པས་ན་སྨྲ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སྦྱང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་མི་དམིགས་པས་དང་། འགལ་བྱ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའང་མིན་ཏེ། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་སྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི། གོང་མའི་སྦྱང་བྱ་དང་འགལ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཤུགས་ལ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །མཐོང་ལམ་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་དག་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མིན་ཏེ། བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་རྟོག་ཕ་དང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོ་ལ་མིར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཐག་པ་ལ་དེར་ཤེས་པས་མི་སྦྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འགོག་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྦྱོམ་ལམ་བས་བསྟས་པའང་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་རྗེས་ཤེས་སྦྱོམ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྦྱང་བྱ་ཆོས་ཤེས་པས་སྦྱངས་ཟིན་པས་དང་། འོག་མའི་སྦྱང་བྱ་མ་སྦྱངས་པར་གོང་མའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སོ། །གང་སྦྱལ་གྱིས། ཆོས་ཤེས་པས་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོ་བཅོམ་ལ་ཅིག་ཤོས་དེ་མིན་པས་ཟེར་བ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྨྲ་ཀུན་ཆོས་ཤེས་པའང་གོང་མའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་འདི་སྦྱང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་ལ་དངོས་དང་།

ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་གྲངས་འདོད་ཚུལ། རྣམ་པའི་ངོ་བོ་དཔྱད་པ་གསུམ། དང་པོ། ཤེས་པ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལས། ཚོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། གྲངས་བརྒྱད་གསལ་གཞན་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ། མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅན་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི། སྒོར་ལམ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་བརྒྱད་ཅན་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་གཞན་ན་ཡོད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུའང་ཡིན་ཏེ། མི་སྡུག་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་བྱམས་སོགས་བསྒོམ་པ་ན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་བྱམ་སྡུམ་དང་། ཟོ་ཞིག་འཕྱང་ཞེག་སོགས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀེ་ཀ་བྷེད་དག་འཚད་ལ། འདིའི་རང་མཚན་ནི་ལྷོ་ཕྱོར་བ་སྡུལ་མ་ཐག་སྲུབ་ཏུག་ས་སོགས་མིན་པར་བྱམ་སྡུམ་བཟུང་བ་ཙམ་ལ་ཟེར་རམ་དཔྱད། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི། རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པས་བཞི་ཡི་ནོ། །ཐུབ་རོལ་ཡིད་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཅན་ཡིན་ལ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཐ་རོལ་ཡིད་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཀ་འདོད་སེམས་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་བྱུང་དང་། སེམས་བྱུང་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་མི་འཛིན་ལ། ཚོར་

བ་འཛིན་བའི་ཚེ་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐན་ཚུན་མི་འཛིན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྫས་རེ་རེ་ཞིག་གི་སྒོ་དུ་ཡུལ་ལོ། །འོན་གནས་མངོའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་བའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་གཉིས་མུག་བཅས་བྲལ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྟས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞུམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་ལྡན་དགེ་བ་རབ་ཏུ་བརྟང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣུང་དུ་དང་། དགེ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་དང་། ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྣམ་གཡེང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མིན་བའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་ལ་སྣང་ཀེ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། བྱེ་སྨོས། འདོད་ཆགས་བཅས་བྲལ་ནི་མཚུངས་ལྡན་བཅས་པ་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐོག་པ་བཅས་པའམ་ཆགས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་བཅས་སྣང་བརྗོད་པས་དེ་འཛིན་པ་སྟེ། གོས་སོ་སྐམ་ཚོ་ཏྲི་

མ་མི་འཛིན་ལ་དེ་འཛིན་ཚེ་གོས་མི་འཛིན་པ་བཞིན་དོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་ཟེར། ཀུན་ཏུ་བསྟས་པ་དང་རྣམ་གཡེང་ནི་བྱེ་སྨས་རྣམ་གཡེང་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཟེར། ནུབ་ཕྱོགས་པས་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པར་གཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་འང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཟེར། ཡང་ན་བརྒྱད་ནི་དགེ་བ་དང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཆད་པ་དེ་བདེའོ། །གཞན་ཡང་ཞི་ལྷ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་འདི་ཚགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཤེས་ཀྱི། གཟུགས་འདི་ལ་ཚགས་པའོ་ཞེས་དམིགས་ཡུལ་མི་ཤེས་ཏེ། ཤེས་ན་གཟུགས་ལ་དམིགས་དགོས་པས་ཞ་རྩ་སེམས་ཤེས་མིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །སེམས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཟག་ཟག་མེད་མཚུངས་ལྡན་དང་། རང་མཚན་འཛིན་པ་དང་། དུས་དལ་བ་ཞ་རྩ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པ། ས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིས་བསྟས་པ། གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟས་པ་དང་། ལམ་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྟས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་དང་། སྒྲ་མཚན་དང་། འདས་འོངས་དང་། རང་རྒྱུད་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ་ཟེར། རྣམ་པ་ཐམས་མེད་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་

གྱི་། སྟོང་པ་དང་མཚན་མེད་ནི་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འགོག་སྟུག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེར། ཡུལ་གཟུགས་རྒྱང་མི་དམིགས་ཀྱང་ཕ་རོལ་རྟོག་དོན་ཤར་བ་ལྟར་དམིགས་རྟང་དོ་སྙམ། འདི་དག་གི་ཚུལ་མཚན་བྱེ་སྨོས་རྣམ་བརྟགས་ཙམ་སྟེ། ཞིབ་པར་མ་བྱེས་སོ་གསུངས། བརྒྱད་པོ་དེའི་ལྟག་མ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཅན་ཏེ་གང་ཞེན། བཅུ་དྲུག་པོ་ལས་སྟོང་དང་བདག་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །དེའི་ཚུལ་མཚན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བསྟེན་ཏོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སོགས་རྣམས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་བདག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་བདག་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཐོབ་ཀྱང་གཞན་རྟོག་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དང་། མཉམ་བཞག་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་མི་བསྒོམ་པས་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཟེར། ཁ་ཅི་བརྗམས་ནི། དྲྭ་མ་མེད་པ་ལ་ནི་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་མེད་དེ། བདེན་རྣམ་ཅན་འདིར་འདུས་ལ་འདུས་མ་བྱས་གཞན་གཉིས་ནི་གཞན་རྟོག་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་འཁོ་བ་ནི། དྲྭ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་འདོད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་ནས།

རབ་སྐྱེ་དང་རྒྱུན་བར་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ལ། འདི་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་གཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་དོ། །རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གནས་ནི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཞི་ནི་རྒྱུའོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་ཡོད། གཞི་ཡོད་ཅེས་སྦྱོན་པ་ཡིན་ཀྱི་བདེན་པའི་རྟམ་པ་མིན་ནོ་ཞེན་ཚོགས་དེ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཚ་གཞན་ནས་མི་འབྱུང་བས་ཏེ། དེ་ལས་རིགས་མིན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་བདག་དང་བདག་གི་དང་ཚད་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་འདི་ནི་གནས་ཡོད་གཞི་ཡོད་ཅེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལ་དེ་མེད་བས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་བས་བཟུང་བྱུག་ནི་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི། རྟ་ས་སྐྱ་བདེན་གྱི་བཞི་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་བ་སྟེ་བདུན་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྨས་དོན་དམ་བར་རྟ་ས་སྐྱ་རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། ཀུན་ལ་རག་ལས་པས་མི་རྟག་པ་དང་། གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱ་བསྟལ་བ། བདག་གིར་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སྡུང་བ། བདག་ལྟའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་བདག་མེད་དོ། །སྐྱ་བསྟལ་ས་བོན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་། རྒྱུན་གྱིས་འབྲེལ་བས་རབ་སྐྱེ། རྒྱུ་ཀུན་མངོས་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན། སྐྱ་བསྟལ་གྱི་ཞུང་བོ་ཞེ་བས་འགོག་པའོ། །དུག་གསུམ་གྱི་མེ་ཞི་བས་ཞི་བ། སྐྱ་བསྟལ་གྱི་འཚེ་བ་མེད་

པས་གྱུར་ནོམ་པའོ། །ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བླལ་བས་དེས་འགྲུང་། ཐར་བར་འགྲོ་བྱེད་ཀྱིས་ལམ། ཐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་རིགས་པ། སྡུང་འདས་ཡང་དག་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པ། གཏན་དུ་ཡང་དག་འདའ་བྱེད་དེས་འཕྲིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་གིར་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་པུ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་དང་། བློ་སྟར་བཏང་བར་ལྟ་བ་དང་། །ཐར་པ་མེད་པ་དང་། སྟག་བསྟལ་ལ་ཐར་བར་ལྟ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བདེ་བ་གྱོ་ནོམ་པ་དང་། ཐར་པ་གཏན་དུ་བ་མིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལམ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ལམ་འདི་བན་ནོ། །འདི་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཀྱི་ལམ་འདི་ཡང་ལྷོག་གོ་སྐམ་པའི་ལྟ་བ་སྤྱད་པ་བཟུང་བ་གྱི་གཉེན་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་མི་རྟག་སོགས་བཟུང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ལ། གཅོ་བོ། འཕོར། ཡུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་མིན་པར་ཤེས་རབ་དེ་དང་བཅས་པའི་སྟེ་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ། དམིགས་དང་བཅས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ཀུན་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་དམིགས་བཅས་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ས་མང་བ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ། རྫས་བཏགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་བརྟང་བྱ་ཡིན་

ཏེ།། ཡུལ་ཡོད་ན་ཤེས་པས་བརྟང་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཤེས་རབ་ནི། རྣམ་པ་དང་། འཇོག་པ་དང་། གཟུང་བྱ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡས་གཞན་པའི་དམིགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་འཇོག་གཟུང་གིས་ཀྱང་། དམིགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་སྟེས་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འདོད་ན་དེ་གློག་ས་ལྟར་པའམ་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམ་བཅས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་དང་རང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཡས་གཞན་མཚུངས་ལྟན་རྣམས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་གང་རྟུང་མིན་ན། རྟེན་དང་དམིགས་པ་རྣམ་བཅས་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཡུལ། རྣམ་པ་བློའི་འཇོག་སྐངས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དོ་ཟེར་རོ།། །

གསུམ་པ་དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཅི་རིགས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ལ་གཞན་དག་ངོ་རྣམས་ནི་དགེ་བའོ། །ཚ་རོལ་སེམས་ཤེས་སྐོམ་བྱུང་ཡིན་པས་དགེ་བའོ། ། བཞི་པ་ས་གར་ཡོད། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་འདོད་ན་སྲིད་རྟེའི་བར་གྱི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་འདོད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ན་ཚོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ།

དེ་དག་འདོད་པའི་སྐྱག་བསྟལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་མེད་དོ། །ཟག་མེད་སྐད་དགྱུར་རྣེས་ཤེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་རྣེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པ་ཙོ་ན་ཡོད་དོ། །རྗེ་ལྟར་རྣེས་ཤེས་སར་དགྱུ་ན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་ཀྱང་སྐད་དགྱུ་པོ་དེ་དག་ན་ཡོད་དེ། འདི་ཡང་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་བསྟས་པ་སར་དྲུག་དང་། རྣེས་ཤེས་ཀྱིས་བསྟས་པ་སར་དགྱུ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ཙོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །

ལྟ་པ་རྟེན་ནི། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་ནི་མིན་ཏེ། གང་ཟག་ཕན་ཚུན་ཡུལ་མིན་པས་སོ། །ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཙོ་ན་སྟེ། དེ་གཅོ་བོར་འདོད་པ་སྤན་འབྱིན་པ་ཡིན་ན་གོང་མ་གཉིས་སུ་སྣང་ཟིན་དེ་སྐན་མི་འབྱིན་པས་སོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་ནི་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཆོས་ཤེས་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ། །དྲུག་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གཅིག་སྟེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྟན་པ་ལས། ཆོས་ནི་ལུས་ཚོར་སེམས་ལས་གཞན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ཙོ་ནའི་འོ། །ཁ་རོལ་སེམས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནི་ལུས་ལ་མི་དམིགས་པས་སེམས་ཚོར་ཆོས་གསུམ་མོ། །ཤེས་པ་ལྟག་མ་བརྒྱད་ནི་ཅི་རིགས་པར་རེག

འགའ་ལུས་ནས་རེས་འགའ་ཚོས་ཀྱི་བར་ལ་དམིགས་ཤིང་། ལམ་ཤེས་པའང་གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྣོམ་པ་ལ་དམིགས་ན་ལུས་དྲན་ཉེར་དུ་འགྱུར་བས་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་གང་འགྱུར་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། འོན་ཤེས་པ་དེ་དག་ཚན་ཚུན་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེན། ཚོས་ཤེས་བློའི་སྟོང་ཡུལ་ནི་རྗེས་ཤེས་མིན་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཚོས་ཤེས་པས་རྗེས་ཤེས་མ་གཏོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདུན་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྟག་ཀུན་ཤེས་པས་བསྟས་པའི་ཚོས་ཤེས་པས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་དང་གཞན་ཤེས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ལམ་ཤེས་པའི་བློ་ཡི་དམིགས་པའང་ཀུན་རྫོབ་མ་གཏོགས་པའི་དགུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་ཁོན་ལ་དམིགས་པར་རེས་པས་སོ། །ལམ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བློ་ཡི་དམིགས་པའང་ཚོས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྟག་བསྟལ་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཐར་ལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་ཟད་དང་མི་སློབ་ཤེས་པ་བཞི་ཡི་སྟོང་ཡུལ་ནི་བཅུ་ཆར་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་གོ་སླ་ལ་ཐར་ལ་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དགུ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་ཐར་ལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ཡིན་ནོ། །གཅིག་

གྱི་སྟེ་འགོག་པ་ཤེས་པ་གཅིག་ལྡའི་དམིགས་པར་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། དེས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཏོ་ན་ལ་དམིགས་ལ། དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་ཤེས་བྱ་དུ་འགྱུར་དབྱད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་བཅུར་ཕྱེ་ལ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྣུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚོས་བཅུར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བཅུར་དབྱེ་ཞེན། ཁམས་གསུམ་པའི་ཚོས་གསུམ་དང་། དྲྭ་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལའང་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་དང་པོ་འདུས་བྱས་བཞི་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་འགོག་ལྔང་མ་བསྟན་དང་། བརྟགས་འགོག་དགེ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བཅུའོ། །

གཉིས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེས་མཚོན་ནས་གཞན་དབྱད་པར་བྱའོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཇི་ལྟར་སྣུར་ཞེན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅུ། ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཚོས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཚ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་ལྔའོ། །རྟེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་

གཉིས་གཉིས་ཏེ་དྲུག་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་བདུན་དང་། སྐུག་ཀུན་ཤེས་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོས་དྲུག་དང་། འགོག་ཤེས་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་གཅིག་པུ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཉིས་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་གཟུགས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་དང་གསུམ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་བའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་ལྔང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་དགུའོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན། དེ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་གུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་པུས་རང་དང་རང་གིས་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཞན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་ཆར་བདག་མེད་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མོས་སྤྱོད་པའི་ས་པ་དག་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་གུན་རྫོབ་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །སྣང་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཡུལ་དུ་དང་པོའང་འགྱུར་བས་སྣང་ཅིག་མ་གཉིས་པའོ་མས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དེ་རང་ལ་རང་བྱེད་པར་འགལ་ལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་རང་དང་ལྡན་འགྱུང་རྣམས་ཀྱང་མི་རིག་སྟེ། དུས་མཉམ་པར་སྐྱེ་བས་སོ། །རང་རིག་འདོད་ན་སྣང་ཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་ཟེས་བྱའོ། །དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་འདོད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ལྡན་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་ཤེས་པ་དུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེ་

ཚགས་བཅས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་དང་ལྡན་ལ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བཞི་སོ་སྐྱེ་ལ་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་གཉིས་ལྡན་ནོ། །འཕགས་པ་ལ་ནི། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་ལོ་སྟག་བསྟལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་ལ། འདོད་པ་ལས་ཚགས་པ་མ་བྱལ་བས་ཆགས་ཅན་ཞེག་ཡིན་ན་དེ་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་འབྱུང་བས་བཟོད་པ་ནི་ཤེས་པ་མིན་ལ་ཤེས་པ་གཞན་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་གུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྟག་བསྟལ་ཚོས་ཤེས་ལ་གུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཚོས་ཤེས་པ། སྟག་བསྟལ་ཤེས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། སྟག་བསྟལ་རྗེས་ཤེས་གུན་འབྱུང་། འགོག་པ་ལམ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། སྟག་བསྟལ་རྗེས་ཤེས། གུན་འབྱུང་། འགོག་ལམ། ཚོས་ཤེས་བཞི་ལ་ནི་སྟང་གི་གསུམ་སྟེང་། རྗེས་ཤེས། གུན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་པ་རེ་རེ་གླགས་བཞམ་འཕེལ་ཏེ་བཞི་དང་ལྡ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དང་རིམ་བས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་སྐད་ཅིག་གཞན་ལས་གསང་རྟེན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་ཡིན་ན། ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བས་དེ་སྟག་བསྟལ་ལ་ཚོས་བཟོད་ནས་ལམ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཤེས་བསྟན་ཏེ་ལྡན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ན་ཆགས་བཅས་ལ་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་། ཆགས་བྱལ་ལ་སེམས་ཤེས་དང་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་གཞན་

མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་བས་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རྟོམས་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟུང་ཉམས་པ་ལས་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། ཇི་ཀ་ལས། ལམ་རྟེས་ཤེས་ལ་ཆགས་བཅས་བདུན་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ནོ། །ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་བརྒྱད་དེ། དེ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་སྐོམ་ལམ་ལ་གནས་པའང་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་ཟད་དང་། མི་སྐྱེ་ཤེས་པ། ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་དང་། ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་སེམས་ཤེས་བསྟན་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །མི་སྐྱོབ་ལམ་གནས་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་ལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགྲ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བཟུང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དགྲ་བ་འཕོབ་ཚུལ་ལ། ལམ་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕོབ་ཚུལ་དང་། སྐ་གང་དུ་ཤེས་པ་གང་ཕོབ་ཚུལ། ཕོབ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་དུ་དུ་ཕོབ་པ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་དུ་དུ་ཕོབ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟེ་དང་། བྱེ་བྲག་དེའི་སྐབས་སུ་ཕོབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ། གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་ཕོབ་ཅེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ནི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དང་ཤེས་པ་བདུན་པོ་རྣམས་སྐྱེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་ཕོབ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟག་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེས་པ་ནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་འཕོབ་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཕོབ་ལ། དེ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དག་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་མིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ལན་

དུ་མཉམ་སྦྱོར་བར་ཐལ་བས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་བཞི་ཐོབ་ཅེས་བཤད་པ་དྲན་ཏེ་བཞིའོ་ཟེར་ཀྱང་མི་འབྱེལ་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ་གསུངས། བཟོད་ཤེས་སོོ་སངས་གི་རིགས་འདུ་མའོངས་པ་དེ་འདུ་བ་ཁོན་འཐོབ་ལ། བདེན་པ་གང་དང་གང་གི་ཤེས་བཟོད་ཡིན་པ། དེའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་ཁོ་ན་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་བཟོད་ཤེས་རྣམས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཐོབ་བས་དེ་དང་འདུ་བ་ཁོན་འཐོབ་ལ། རྣམ་བཞི་བཞི་ཀའང་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པར་མཚུངས་ཤིང་འདུ་བས་བཞི་ཆར་གྱི་རིགས་འཐོབ་པར་བཤད་དོ། །སྒོམ་ལམ་ནི་ཤེས་པ་རིགས་འདུ་བ་དང་མི་འདུ་བ་དེ་དག་གི་རྣམ་པའང་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་འཐོབ་བས་མཐོང་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་རྣམ་པ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་མཐོང་ལམ་ལ་རིགས་མི་འདུ་བ་ཐོབ་བམ་ཞེན། མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གསུམ་ལ་ནི། སྟོན་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཀུན་སྤྲོད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འདུ་བའང་འཐོབ་པོ། །གསུམ་པོ་དེའི་ཚེས་ཤེས་ལ་ནི་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། །འམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་མ་ཤེས་ཤིང་ཀུན་འབྱུང་མ་སྤངས་ལ། འགོག་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པས་བདེན་པ་ཟད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མིང་། ངོ་བོ། ས། རྣམ་པ། རྒྱུ་ལྟ། དང་པོ། བདེན་གསུམ་དེ་ཟད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་

བར་རྟོགས་བའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལའང་སྐྱག་ཀུན་འགོག་རྗེས་ཤེས་གསུམ་ལ། བདེན་གསུམ་དེ་དག་ལ་དམིགས་བའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་ཤེས་བར་བྱའོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་དེ་མི་ཐོབ་སྟེ། སྟོན་འཇིག་རྟེན་བའི་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་རྟོགས་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བས་ལམ་བདེན་ནི་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་སྲིད་བས་སོ། །འདི་བདེན་པ་ཟད་བར་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བཡིན་ན། ལམ་ནི་ཟད་བར་བསྒོམ་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིགས་མང་ཞིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུང་འཕྲིང་ལ་སོགས་བའི་དབྱེ་བ་མང་བས་མཐའ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་མི་སྲིད་བས་སོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའང་སྐྱག་བསྟལ་ཤེས་པ་ནས། ལམ་བསྒོམ་བའི་བར་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ནི་མཐའ་དག་སྤང་ས་ལ། ལམ་ནི་རིགས་མང་བས་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་བསྒོམ་པར་མི་ནུས་པས་སོ་ཟེར། ཁ་གཅིག་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འདི་མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པས། བདེན་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཁོ་ན་ལས་ལམ་རྗེས་མི་ཐོབ་སྟེ་ལམ་རྗེས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡང་ལ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནའི་འཁོར་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་འདི་འང་མི་འཐད་འདུག །

གཉིས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་སྣང་བའི་ཚོར་ཅན་ཡིན་པས། ནམ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ལ། དེས་ན་མི་སྣང་བ་དེ་དག་ཏུ་ཐོབ་ཅེས་བའོ། །མི་སྣང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་འཐོབ། ཐོབ་པ་ཇི་ལྟར་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཚོས་མེད་པ་འཐོབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྟེས་ལས་ཐོབ་པ་སྣང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྣེད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྐྱོབ་དཔོན་དག་སེམས་ཙམ་གྱིས་འདོད་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐབས་མི་སྣང་བའི་ཚོས་ཅན་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་པར་བཞད་པ་འདི་བསམ་གཞིག་གིས་ཡུགས་མ་ཤེས་ན་ཅི་ཡང་གཏོལ་མེད་པར་འདུག་བས་དེ་ལེགས་པར་བཞད་ན། སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་བཟུང་ལས་གང་གང་གསར་དུ་ཐོབ་དགྱད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་གཅོ་ཐོར་ཤེས་པ་དུ་ཐོབ་ཡིན་ལ། ཞར་ལ་བཟོད་པའང་ཐོབ་ཚུལ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྟར་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བའི་བཟོད་ཤེས་དེ་དག་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྟར་མེད་གསར་ཐོབ་ཡིན་པར་ནི་སུ་ལའང་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། བྱེ་སྨས་མ་འོངས་པ་རྣམས་སུ་འདོད་པས་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་པ་འཕགས་པ་ལ་མི་སྲིད་པས། མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྐོམ་ལམ་དུ་སྟོ་མ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་སྲིད་དེ་བསྐོམ་ལམ་སྟེགས་བདེན་ཤེས་པ་སྟོ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་སྐོམ་ལམ་གྱིས་བསྟེས་པ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པར་སྐྱེ་བར་བསམས་

ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི་དུས་ལན་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་སྟམ་པའོ། །བདེན་གསུམ་ཟད་པར་རྟོགས་རྗེས་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རེ་རེའང་ཐོབ་སྟེ། ཚོས་ཤེས་དུས་ཟད་པར་མ་རྟོགས་པས་མངོན་རྟོགས་མ་ཚང་ལ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱང་བ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་དེར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ལ། སྒོམ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་མི་གཏོགས་པས་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་བསམ་པའོ། །ལམ་ནི་བཟོད་པ་ལ་ཤེས་པ་མེད་ལ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི་བསྒོམ་ལམ་དུ་གཏོགས་ལ། བསྒོམ་ལམ་དུ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་དང་འོག་ས་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བཏེན་ནས་ཐོབ་པ་དེའི་རང་ས་དང་འོག་ས་ཉི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་སྟེ། མི་ལྟོགས་མེད་ལ་འདོད་པ་དང་མི་ལྟོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟས་པའི་དེ་ཐོབ་པ་ནས། བཞི་པ་ལ་བཏེན་པ་ས་བདུན་གྱིས་བསྟས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་བར་དུའོ། །

བཞི་པ། དེ་ལ་དམིགས་པ་འགོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་དྲན་ཉེ་བཞིའི་མཐའ་མ་ཚོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་ལ། གཞན་སྣང་ཀུན་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་བྱང་བ་ནི་དེ་དག་ལ་ལུས་སོགས་ཡོད་པས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་སྣང་བསྟལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་རྟག་སོགས་བཞིའི་

རྣམ་པ་སོགས་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དམིགས་པའང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །

ལྟ་པ། དེ་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མིན་གྱི་སྨྲོས་པ་འབའ་རྩོལ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མཐོང་ལམ་བསྒོམ་སྤོངས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་ལ་ཁྱད་པར་དབྱེད་པ་དངོས་འདི་སྟེ། འོན་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན་ཡོད་པའི་འབྲུལ་རྒྱུས་བྱས་ཏེ། དེ་བྱུང་ཚན་ཚད་སྐྱེ་བ་ན་དེའི་དམིགས་རྣམ་སོགས་འདི་འདྲ་ཡིན་པ་ཞེས་དབྱད་དེ་སྨྲས་པ་འདི་མཚར་མཚར་ཞེག་ལ་རླབ་པ་གྲགས་པའི་ཚ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོབ་རྒྱུ་ལུང་། བསྟོམ་ལམ་དུ་ཐོབ་རྒྱུ་ལ། ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་བཏུང་བྱ་ལམ་རྣེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་རྣེས་ཤེས་དང་བྱ་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། སྟོམ་སྤང་ལས་གྲོལ་བ་མིན་ཏེ་འབྲས་གནས་ཙམ་ཏོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་རྣེས་ཤེས་ནི་ལམ་ཤེས་དང་རྣེས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ་གཞན་བཞི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་བོ། །ས་ནི་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱལ་ལ་མཐོང་བ་རྟོགས་པས་བསྒོམ་སྤོངས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ལས་འཐོབ་བོ། །ཞར་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་། ཀུན་རྟོག་ཤེས་པ་དང་། ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་ཤེས་པ་བཞི་ནི་མི་ཐོབ་སྟེ་རིམ་པས་ཆགས་བཅས་དང་། སྟོན་རྣེད་

ཟེན་བའི་ཕྱིར་རམ་ཡང་མངོན་རྟོགས་མཐའ་མིན་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ཀྱང་དཔྱད། སློབ་པ་ཡིན་བས་སོ། །འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་བའི་བར་ཆགས་བྲལ་ཞེས་མཐོང་ལམ་བཟུང་བ་ན་སྣང་གྱི་དུག་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་བདུན་ནོ། །དེ་འང་སགང་བརྟེན། དེའི་རང་སྣང་འགག་སས་བསྟས་པ་འཐོབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟ་མ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ནི་མ་འོངས་པའོ། །བཟུང་དུག་པ་ལམ་རྟེས་ཤེས་དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་བསྟེམ་པའི་ལམ་ལ་ནི། སྟོང་བ་དང་། བར་ཚད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་། རྟེས་ཤེས་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བདུན་ཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འདས་པ་ཡིན་ན་རྟེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་མིན་ལ། ཆོས་ཤེས་འདོད་གཉེན་ཡིན་པས་ཆོས་ཤེས་དང་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་གང་རུང་ཞིག་ལྟ་བ་དང་། གཞན་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པོ། །བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་གསུམ་སྟེ་ས་བདུན་ལས་རྒྱུ་བ་དང་། སློབ་པ་ཞིག་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་སྨོས་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལའང་སྐྱ་མའི་བདུན་པོ་ཐོབ་ལ། མི་སློབ་པས་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་དགྱེད་དང་། གཞན་ལ་ནི་བརྒྱད་འཐོབ། རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལའང་། ཆོས་རྟེས་བདེན་བཞི་ཟད་ཤེས་དང་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

པ་དང་དྲུག་འཐོབ་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ཐོབ་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་དབང་པོ་སྦྱངས་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་དབང་རྣོན་གྱིས་བསྟས་པ་འདུས་བྱས་གང་རུང་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་སྡིད་རྟེ་ཅོན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་འདུ་ཤེས་པ་བྱས་འཐོབ་ལ། སྡིད་རྟེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དབང་རྩལ་ཉམས་པ་སྡིད་པས་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཀྱེགས་ཤེས་པ་དགུའོ། །མི་གཡོ་བ་ལས་ནི་མི་སྐྱེ་བའང་འཐོབ་པས་ཤེས་པ་བཟློག་ཐོབ་བོ། །མི་གཡོ་བ་དེ་དང་དབང་པོ་འཐོ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐ་ཤལ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དགུ་པ་དང་། ས་བདུན་ལས་ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། སྟེལ་བསྒོམ་དང་། མི་གཡོ་བ་རྟོགས་བྱེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་སྔོན་མ་སྐྱོས་པ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་ཕྱིར་མི་འངེ་གི་སྟོར་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་མ་ཀྱེགས་བརྒྱད་མ་འོངས་པ་འཐོབ་སྟེ་སྐྱོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མི་སྐྱོབ་པ་ནི་མངོན་ཤེས་དང་། སྟེལ་སྐྱོམ་དང་། མི་གཡོ་བ་རྟོགས་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་དུས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་

ན།། ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་མ་གཏོགས་བརྒྱད་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་བཀག་བས་ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་འཐོབ་བོ། །མངོན་ཤེས་དང་། སྤྲེལ་མར་བསྒོམ་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་ཡང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་ལམ་གསུམ་ལ་དུས་གྲོལ་གྱིས་མི་སྐྱེ་མ་གཏོགས་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བས་བརྒྱོ་ཐམས་ཅད་དོ།། ཞེས་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མིག་རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ནི་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་མི་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྟ་མ་གསུམ་ལས་ཚགས་བྱལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པའི་སས་བསྟས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་མ་འོངས་པ་འཐོབ་བོ། །བཞི་པ་ལས་ཚགས་བྱལ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ལ་ནམ་མཁའི་དངོས་གཞིས་བསྟས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་མིན་ཏེ་དེ་གཟུགས་མེད་ན་མེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་སས་པའི་སྤྲོས་ལམ་རྣམས་དང་། མིག་རྟ་མ་གཏོགས་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཚད་མེད་དང་རྣམ་པར་ཟད་པ་ཟིལ་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་མཆེད་སོགས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཀ་

འཐོབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་མ་འོངས་པ་ཡང་ཐོབ་པར་བཤད་དེ། དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་རྐྱེན་ལ་བསམ་གཏན་སོ་དག་གིས་ཀྱང་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་འགོར་ཡིན་བས་ཏེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་སེམས་ཤེས་མི་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དེ་དང་འདྲ་བར་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྐྱ་མ་གསུམ་ལས་ཚགས་བཟལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་མ་གཏོགས་སྟོར་ལམ། བར་ཚད་མེད་ལམ། ཁྱད་པར་ལམ་དང་། མངོན་ཤེས་གསུམ་དང་། ཚད་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་རྣམས་ལ་ཀུན་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མ་འོངས་པ་འཐོབ་ཀྱི། གཉེན་པོ་མིན་པས་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་མི་ཐོབ་ཅེས་ཉེ་གར་འཆད་དོ། །

གཉེས་པ་ས་གང་དུ་ཤེས་པ་གང་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འོན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གང་ལ་ས་དུ་བའི་ཤེས་པ་འཐོབ་ཅེ་ན། ལམ་གཉེས་ལས་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལམ་ལ་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་པ་ལས་ཚགས་བཟལ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགྲ་བ་ལ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ནས་སྔོན་རྩེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་ཚགས་བཟལ་དགྲ་བ་ལ་སྔོན་རྩེའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཤེས་པའི་བར་དུའོ། །

གཉེས་པ་འདས་ལམ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་གཉེས་པ་ལྟ་བུ་ས་གང་ལས་ཆགས་

བྱལ་བྱ་ཕྱིར་གཉིས་པའི་སས་བསྟས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་འོག་མའི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དངོས་གཞི་ཙམ་ཞུང་གཉིས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་གསུམ་པའི་སས་བསྟས་ཟག་མེད་པའང་འཐོབ་སྟེ་གཉེན་པོའི་རིགས་རྒྱས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་སྦྱར་རོ། །གང་གིས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱག་དགྲགས་འབྱུང་རྟུབ་དྲན་པ་དང་། དྲན་ཉེ་ཚོད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གཏོན་སོགས་ཀྱང་ཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་ན་འབྲལ་བ་དང་བཅས་པས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་དག་བཅོམ་པས་ཁམས་གསུམ་ཅིག་ཚར་གྱིས་བསྟས་པ་དང་། གཟུགས་ཉེན་གྱིས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སས་བསྟས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དེ་གཅིག་ཏུས་བསྟས་པ་ན་ཁོ་ན་འཐོབ་བོ། །ས་ཀུན་ཏུའང་སྟོན་རྣེད་ཟིན་པ་མི་འཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་དེ་ཐོབ་ཟིན་པ་དང་། དམན་པས་དང་། ཐོབ་པ་བཏང་ཟིན་ན་འདས་པ་མི་ཐོབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་ནི། རྣེད་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཐོབ་པ་བཞི་སྟེ། རྣེད་པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཐག་བསྲིང་བ་ཐོབ་པའོ།། དེ་ལ་དང་པོ་རྣེད་པ་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས་ཐོག་མས་པས་དེ་དག་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསར་དུ་རྣེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བསྟེན་པ་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་འདུས་བྱས་ཐོབ་ཟིན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་

དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་དལ་ལྟ་བ་ལ་རྟེན་བསྟེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་རྟེན་པ་འབའ་ཞིག་དང་། འདས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ནི། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་ཐགས་བསྒྲིངས་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི་ཟགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་བཅད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལ་ཐོབ་པ་བཞིའོ། ཟག་མེད་ལ་ཐོབ་པ་དང་པོ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྐྱེབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་ཐག་བསྲིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པས། དེ་དག་རྟེན་བསྟེན་གྱི་ཐོབ་པའང་ཡོད་པས་གི་ཐོབ་པ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདིར་ཚལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཉི་འོག་པས་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཇིག་པ་ཐོབ་པ་གཉིས་བསྟན་པས་དྲུག་གོ །དེ་ཡང་སྟོམ་ཐོབ་ནི་དབང་ཡོའི་སྐྱེ་བསྟམས་པའི་དྲན་ཤེས་དང་། འཇིག་ཐོབ་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐག་བསྲིངས་པའི་ལུས་དྲན་ཉོའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། མ་རིག་པའི་གཉེན་སངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

གྱི་ཚོར་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པའི་སྟོང་བཙུ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །མདོ་གཞན་ལས་སྐུ་འཕྲུལ་བ་མེད་པ་སོགས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི་ཐེག་པ་གོང་མའི་ལུགས་སོ། །འདི་ནི་སྟོང་སོགས་ལ་བརྩེའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྟོང་པས་བཙུ། མི་འཇིགས་བཞི། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྐྱེའི་སྟོང་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོང་པས་བཙུ་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ས་གང་ན་ཡོད། དེ་ལ་སྟོང་པས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ། དང་པོ། སྟོང་པ་དང་པོ་གནས་དང་ཐུན་མོན་མ་ཡིན་པས་ན། །བསྟན་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་མཉེན་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་བཙུ་ཀ་ཚང་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བཙུ། ཆོས་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་གོང་བཤད་འདི་བཙུའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ལ། ཆོས་གྲུབ་སྒྲིབ་མེ་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་མཉེན་པས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་སྣོད་ཚོགས་མཉེན་པའི་སྟོང་པས་ལ་ནི་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ཚོ་ན་ལ་དམིགས་པས་དེ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་དང་སོགས་སྐྱེས་རྣམ་ཐར། ཟད་པ། ཟིལ་གནོན། གཟུགས་མེད། མཐར་གནས་དགུ། ཏིང་འཛིན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་

དང་། ཐོབ་པ་དང་། ཕན་འདོགས་དང་། རོ་སྐྱང་ལྡན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཐོག་ལ་དམིགས་པས་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་དགུའོ། །དད་སོགས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་དགུ་སྟེ། དབང་མོས་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། ཁམས་ཀྱང་སྨོན་དོགོན་འདུན་བཟང་སྟོན་གྱས་པའི་བག་ཚགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བསམ་པ་ལ་འདོད་པས་དེ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། ཏེའི་ན་དེ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པའོ། །དམྱལ་བ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དག་ལ་ནི། ལམ་ནི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་བཅས་པ་མཁྱེན་པར་འདོད་ན་འགོག་པ་དང་བརྒྱུ་ཆར་རམ། ལམ་འབའ་ཞིག་མཁྱེན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་འགོག་པ་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ་དད་པས་འམ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་གནས་དང་འཆི་འཕོ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་བདེན་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་འདས་འོངས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་སྟེ། དེ་འང་རང་མཚན་ལ་དམིགས་ཀྱི། སྤྱི་མཚན་བདག་མེད་པའི་རྟམ་པར་མ་ཞུགས་པས་བདེན་པ་ལ་མི་དམིགས་སོ། །ཟག་ཟད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཟག་པ་ཟད་པ་འགོག་

བདེན་འབའ་ཞིག་མཉེན་པར་འདོད་ན། ཚོས་རྟེས་ཤེས་དང་། འགོག་ཤེས་ཟད་དང་། མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བྲུག་གམ་སྟེ། འགོག་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ཁོ་ན་ཚོས་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱེ་བྱག་གིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་མི་སྲིད་དོ། །འོན་ཏེ་ཟད་ཤེས་ནི་ཟག་ཟད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ན། དེ་ཡིང་བྱེད་ལ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲུང་བས་ཤེས་པ་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ་དད་པས་གནས་ཚུལ་ཞིས་སྐྱས་སོ། །

གཉིས་པ། སྟོན་གནས་རྟེས་སུ་དྲན་པ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཉེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་དག་ནུ་ཡོད་དེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ཨངྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱི་མ་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་སྡ་རྣམས་ཀུན་ནུ་ཡོད་དེ། བསྒོམ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྟུས་པའི་སྟོབས་རྣམས་ནི་སྡ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ཨངྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་མཉེན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་ཞལ་ཆེར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིད་དུ་རུང་བ་འཛམ་གླིང་ན་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ། འོན་ཤེས་པ་བརྒྱ་པོ་དག་ཉན་རང་སོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་

ཡོད་བཞིན་དུ་རྩེ་ཡི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་དེ་རྣམས་ལ་སྟོང་གཞི་བྱ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་བའི་ཤེས་པ་བརྟུ་བོ་འདི་ལ་ནི་སྟོབས་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། འདི་བརྟུ་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་པས་ཐོགས་རྣགས་ནམ་ཡང་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ཅི་ལའང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བས་སོ། །གཞན་ཉན་རང་གིས་དེ་འདྲ་མིན་ཏེ། ཤུ་རིའི་བུས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐར་པའི་དགེ་བ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐུ་ལ་སྟོབས་མངའ་ཚུལ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཚད། སྟོབས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་གསུམ། དང་པོ། ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེའི་སྟོབས་ཅི་ལྟར་ཞེན། སྐུ་ལ་ནི་སྡེད་མེད་བྱ་ཡི་སྟོབས་མངའ་འོ། །དེ་ལ་སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་སྟོབས་ཀྱི་མིང་སྟེ། དཔེར་ན་གྲངས་གནས་དྲུག་རྩུར་སོན་པ་ལ་གྲངས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་གྱི་སྤྲུལ་དབོན་གཞན་དག་ཚོག་དང་ཚོག་རེ་རེ་ན་སྡེད་མེད་བྱའི་སྟོབས་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོབས་དེའི་ཚད་གང་ཞེ་ན། གླང་ཆེན་ཕལ་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་སྤྲོས་ཀྱི་གླང་ཆེན་དང་། ཚན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་གཙོན་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྟོབས་མཆོག་དང་། སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱ་རྣམས་ཏེ། བདུན་པོ་དེ་དག་སྟ་མ་སྟ་མ་བཏུས་ཀླག་གོང་ཤིང་བསྐྱར་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ་། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོབས་མཆོག་བཏུའི་སྟོབས་ནི་སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་ཕྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིས་ལོག་བྱས་པ་ནི་སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་སོ་ཟེར། དཔེས་

སྟོན་པ་ནི། ཐུགས་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་ལྟར་སྣུའི་སྟོབས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཏེ། གཞན་དུ་ཐུགས་སྟོབས་སྣུས་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེར་རོ། །

གསུམ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སྣུའི་སྟོབས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་ཏོ་ན་སྟེ། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་གྱི་འབྱུང་འགྱུར་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོབས་དེ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུའི་རེག་བྱ་འཛམ་པ་སོགས་བདུན་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྣུར་བྱས་པའི་རེག་བྱ་བརྒྱད་པ་ཞེག་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་མཁྲེགས་པ་ལ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། མི་འཛིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། རྟེ་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་པོ་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་དང་། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་མི་འཛིགས་པ་དང་པོ་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་མཁྱེན་པ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་པ་ཟག་ཟད་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུའོ། །བར་གཅོད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་བདུད་ལ་ལམ་གྱི་བར་ཚད་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་ནི། སྟོབས་གཉིས་པ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྱེན་པ། འགོག་ལམ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་

བསྟས་པ་ཁོ་ནས་བར་དུ་གཅོད་པས་སོ། །ལམ་འས་འབྱུང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ལམ་མཁྱེན་པ་ནི། སྟོངས་བདུན་པ་ལམ་མཁྱེན་པ་ཤེས་པ་དགུལམ་བཙུངང་། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟས་པ་དེ་བཞིན་དུའོ། །ཟེ་སྣས་ཤེས་པ་ཉིད་མི་འཇིགས་པར་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ནི། ཆོས་ལ་ཉན་སོགས་ལ་དགེས་པས་ཚགས་པ་དང་། བརྩོག་པ་ལ་སྤང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ནམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བྱེར་ཡོད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའོ།། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཚགས་བྱལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བག་ཚགས་སྤངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ། དེ་ལ་ཆེན་པོར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་མཚན་ལན་དུག་ཏུ། སུ་དར། སུ་རྒྱུད། སུ་གདུལ་བར་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིག་བསྟལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཟིགས་པས་ཀུན་རྗོད་ཤེས་པའི་སྟོབ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོས་འགྲུབ་པ་དང་། སྙིག་

བསྟལ་གསུམ་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་སྦྱོར་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྟལ་ཅན་དུ་དན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུརྩེ་བས་གཞན་གང་དང་མི་མཉམ་པ་ཆེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡང་གཏི་མུག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ། འོན་སྐྱིང་རྡེ་དང་དེ་ལ་ཁྲད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ངོ་བོ། དམིགས་པ། རྣམ་པ། སྐ། རྒྱུད། ཐོབ་པ། འདུ་བ། སྐྱོབ་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱིང་རྡེ་ཞེས་སྡང་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། སྐྱག་བསྟལ་གྱི་སྐྱག་བསྟལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་ཤྱོགས་མེད་དང་ཁྲད་པར་ཅན་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོར་བསྟས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ཅན་སོགས་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་དང་། ཅན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱིང་རྡེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྟལ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱེབ། སྐྱག་བསྟལ་གྱི་སྐྱག་བསྟལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱིང་རྡེ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འདྲའམ་མི་མཉམ་པར་སྐྱིང་རྡེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྡེ་ཆེན་པོ་ནི་གཏི་མུག་མེད་པའི་ངོ་བོ། སྐྱག་བསྟལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ། ཉིང་འཛིན་ལས་སུ་རྟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ནས་དེ་བསྐྱེད་པར་ནུས་ཕྱིར་

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ནའི་སར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྤྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་ཐོབ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱགས་རྗེ་མཛད་པས་ན་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཡོངས་སུས྄ོང་བ། སྡུག་བསྔལ་ཅན་དང་། དེ་མིན་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་བར་ཕྱགས་བརྩེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་སོགས་པས་མཉམ་ན་སྟོང་ཐམས་ཅད་ནས་འདུ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་ནི། འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱིན་ལས་མཛོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། སྐུ་ཆེ་རིང་ཐུང་གི་བྱད་ཚད་ཀྱིས་མཉམ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཆོས་ལ་དང་ཙོམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ། ལམ་གྱི་རྟེན་མངོན་མཐོ་དུམ་བརྒྱུད་དེ་མཐར་མྱང་འདས་ཐོབ་པའང་། ལུང་སྟན་གྱི་གཞི་ལས། གང་ཟག་རྒྱལ་བ་རྣམ་འདྲེན་ལ། །བྱ་བ་ཚུང་དྲུག་འགྲུར་བའང་། །དེ་དག་མཐོ་རིས་སྐྱ་ཚོགས་དག །བཙོད་ནས་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༈ གཉིས་པ་ཕུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། མ་འདྲེས་པ་དེ་ལས་ཆོས་གཞན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཁ་ཅིག་

ནི་སྒོ་བ་ཉན་ཐོས་དང་། དེས་མཚོན་ནས་རང་རྒྱལ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྟ་སྟེའི་སྒྲ་བྱ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དང་སྟོ་སྟོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་བར་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས། རྣམ་པར་སྐྱེ་གསུམ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་དང་། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚད་མེད་རྣམ་པར་ཟད་པ་ཟིལ་གཏོན་སོགས་སོ། །ཉི་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་བར་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས། རྣམ་པར་སྐྱེ་གསུམ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་མ་གཏོགས་པ་སོ་སྐྱེ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒོ་བ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་སོགས་དྲུག་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པ། སྒོན་པ་ཤེས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། ས་གང་ན་ཡོད། གང་ཟག་སུས་བསྒྲུབ། ཇེན་གང་ལ། སྒྲུབ་ཡུལ་གང་ཡིན་ལྟ་ལས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་དག་གི་སྐྱག་བསྟུལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་ལ། རང་ཡོན་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་རིག་ནས། ཕ་རོལ་ཏུའི་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བར་འདོད་ནས་བདག་མཐོང་བ་དང་། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་

སྤང་དང་ང་རྒྱལ་བཞི་མེད་པ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་མཉམ་བར་བཞག་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་མ་འོངས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། ཟག་མེད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དོ།། ལམ་འདིས་སུ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པས་རང་གཞན་གྱི་སེམས་སྤྱང་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ། ས་ནི་ལམ་སྤྲུ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་མཐའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཉ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ། གང་ཟག་མི་གཡོ་བའི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྟེ། གཞན་ལ་ཉམས་པ་སྲིད་པས་རེས་འགའ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡང་སྤྲང་མི་ནུས་ན་གཞན་གྱི་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་སོ། །

བཞི་པ། ལུས་རྟེན་གྱིང་གསུམ་གྱི་མིས་སྐྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་མང་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་བློ་གསལ་བས་སོ། །

ལྔ་པ། དམིགས་པའི་ཚ་རོལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅས་འདོད་བར་གཏོགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་ལ། སྤང་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་མི་ནུས་པས་དང་། གོང་མ་ན་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆུང་བས་སོ། །དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་གཞིར་བཅས་ཚགས་སོགས་སྐོམ་སྤང་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་མཐོང་སྤང་གཞི་མེད་

པ་བརྟགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི། རང་ས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་པའང་ཡོད་པས་སྒྲིང་བར་མི་རུས་ལ། སྒོམ་སྒང་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པས་གཞི་དང་བཅས་པ་སྒྲིང་བར་རུས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་འང་ངོ་བོ་ས་གང་ཟག་རྣེན་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།། །དེ་ལ་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་ནི་འདི་དང་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྨོན་པ་སྟར་བཏང་ནས་མཐའ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་ཅི་ཙམ་གྱུར་པ་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ། འོན་ཀྱང་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞིར་བཅས་ཏོ་ན་མིན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་བྱེ་སྨྲས་གཟུགས་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་ལ། གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མངོན་ཤེས་དང་འདྲ་ལ་དེ་ནི་རང་སར་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་སོ།། འོན་ཀྱང་ལུས་སེམས་དམན་ཞིང་ཞི་བའི་ཆུ་མཐུན་པ་ལས་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱོང་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཟུགས་མེད་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་ཏེ། ཞིང་པ་

རྣམས་ཀྱིས་འབྲུ་ལས་ཞིང་དང་ཞིང་ལས་འབྲུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། གཞན་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་པས་གཟུགས་མེད་པའང་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྗེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་མེད་པ། གང་ཟག་མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྟེན་གྱིང་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚོར་དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་ཚིག་དང་། སྨོན་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཞི་པོ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཚོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་། སྣ་དང་། ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིང་དང་། དོན་དང་། བག་རྣམས་ལ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པར་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་། འབྲས་ཚོས་སྡུང་འདས་རིག་པ་མིན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་རིག་པ་སྟེ་དོན་རྣམས་ཀྱི་རྟོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་པའི་ཚོས་སོ། །དོན་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚན་ནམ་ཚོས་མཚོག་སྡུང་འདས་རིག་པའོ། །དེས་ཚོག་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་དག་རིག་པ་སྟེ་དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་དག་ཡིན་པས་སོ། །

བཞི་པ་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འགལ་འཛེལ་དོན་

དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་དང་གཞན་ལ་ཐག་ཆོགས་མེད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་མཐུན་པས་འབེལ་གཏམ་ལ་མ་ཁས་པའོ། །

གཉིས་པ། སྒྲོབས་རིག་གི་ཁྱད་པར། གཞན་གསུམ་པོའི་ཁྱད་པར། ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གང་ལ་དབང་དུབྱ་དགེ་གསེས། ཤེས་པ་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན། ས་གང་ན་ཡོད་པའི། དང་པོ། གཞན་ལ་ཐག་ཆོགས་མེད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པར་འབེལ་གཏམ་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཤེ་ལྟ་གི་ཉིང་འཛིན་མི་བརྗེད་པས་ལམ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ལ་ཐག་ཆོགས་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ལ་མ་ཁས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོབས་པའང་ཡིན་ལ་སོ་སོར་རིག་པའང་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྒྲོབས་པ་ནི་རིག་ཙོག་སྟུ་པ་སྟེ་དེ་ཤེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། སྒྲོབས་རིག་དེ་ཡི་དམིགས་པ་ནི། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཚོ་དགུ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་ཚེ་ལམ་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ནི་དགུ་སྟེ། དག་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། སྣུག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་དང་བདུན་ལ། ལམ་དམིགས་ནི། ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་བྲུག་གོ །འདྲས་མ་བྱས་ལ་མི་དམིགས་པས་འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་སོ། ཁག་ལ་ཏེ་ངག་ལ་དམིགས་པས་སྣུག་ཀུན་ཤེས་པར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ན། ངག་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་བསྒྲིད་པས་སྣུག་ཀུན་ཡིན་པའོ། །

བཞི་པ། སྡ་འདོད་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ཐམས་ཅད་ན་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། དགུ་དང་ལམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། དོན་རིག་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཤེས་པ་དུ་དང་། སྐབས་ཡོད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་དག་དོན་རིག་དོན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ལ་བྱས་ན་ཤེས་པ་བཅུའམ། སྡང་འདས་རིག་པ་ལ་བྱས་ན་དྲུག་སྟེ། སྐབས་གྱན་ལམ་ཤེས་སེམས་ཤེས་བཞི་མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ། དོན་རིག་དེ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་གྱན་ན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཐུན་མོང་བོ་བོ་དང་། སོ་སོར་སྐབས་ཅན་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་གཞན་ཚོས་དང་རིས་བའི་ཚོགས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་གཉིས་ནི་གྱན་རྫོད་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དང་རིས་ཚོག་གཉིས་ནི་བསྟན་བྱའི་ཚོས་མིང་ཚོག་སོགས་དང་ངག་ལ་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚོས་རིག་དང་ངག་རིག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི་ས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ལྟ་བོ་དག་ན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ན་རྫོད་བྱེད་མིང་ཚོག་ཡི་གེའི་ཚོགས་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ངག་སྟེ་རིས་པའི་ཚོག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་བརྟགས་ཤིང་དྲྭ་ནས་ཚོག་ཏུ་སྨྲའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངག་ནས་སྨོང་བ་ཡིན་པས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ། དེ་བཞི་པོ་མ་ཚང་བར་ཉེ་དེ་དག་རེ་རེ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ལམ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་དག་གི་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་སྟོང་བ་ནི། རྟེན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། སྒྲ་རིག་པ། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་ཐོབ་པར་འདོད་ན། །གོ་རིམ་ཡང་། ཚིག་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་ཐོབ་ལ། དོན་ལས་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་སམ་འབྲེལ་བ་ཤེས་པས་དེས་ཚིག་དང་། དེ་དག་ལས་རིམ་གྱིས་རིག་གྲོལ་གྱི་སྒོ་བས་པ་ཐོབ་པས་སོ། ། གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་མེད་སོགས་དྲུག་ཐོབ་ཚུལ་ལ། སངང་གིས་ཐོབ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་ཐོབ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ། དེ་རབ་མཐར་འཛོག་པའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྟེ་དེ་དག་རབ་མཐའ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་བོ། ། གཉིས་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་ཆོས་དོན་སྨོན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་གསུམ་དང་། ལ་ལ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐའ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ཚིག་ནི།། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནའོ། །འོན་དྲུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་

བསཁེས་ཁྱད་བར་མེད་བར་ཏེ་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རབམཐའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཐོབ་པས་དེ་སྐད་བཤད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སར་བནི་མ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ། དེ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་མཐའ་བཞི་པ་དེ་ནི།
ལུགས་མཐུན་དང་མི་མཐུན་པའི་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱས་པས་སོ། །དེ་
ཡང་འདི་ལྟར་འདོད་ཆེམས་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡང་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དང་། ཡང་སྲིད་རྩེ་ལས་ལངས་
ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས། དང་པོ་ལས་
ལངས་ནས་འདོད་པའི་ཆེམས་ལ་གནས་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་འདོད་ཆེམས་
ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནས། གསུམ་པ་ནས་བཞི་པར་ཞུགས་
པའི་བར་ལུགས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་གིས་མཐུན་པར་བྱས་པས་
དང་། བསྟོམ་པ་རྣམ་དུབསམ་གཏན་དང་པོ་ལས། འབྱིང་གཉིས་པ། དེ་ལས་
ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག གསུམ་པ་དེ་ནི་འཕེལ་བའི་མཆོག་
ཐུབ་པས་འཕེལ་བའི་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འཕེལ་ཐའི་རབ་ཏུ་སྟེ་བཞི་པར་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་མ་ནི་རྟོག་དབྱོད་སོགས་དང་དེ་ཡན་ཆད་ཞི་གནས་ཤས་
ཆེ་ལ་འདི་ནི་ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པའམ་འཚམས་པས་སོ་སྙམ། དེས་ན་ཏིང་
འཛིན་ལས་སུ་རུང་བས་རབ་མཐའ་ཡི། །

གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་དྲུག་པོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལྟུས་ལས་
གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སྒོམ་པ་འབད་རྩོལ་ལས་སྐྱེས་

པ་ཡིན་གྱི་ཚགས་བྱལ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་སྟང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་ཡོན་ཏན་མངོན་ཤེས་དྲུག་ཁཁད་པ་ལ། སྤྱི་དང་ཉེ་བཀ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། ངོ་བོ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་སྣུལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། ཡིད་དེ་ཁ་རོལ་གྱི་ཤེམས་དྲུག་གསུམ་བཅས་བྱལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རེས་ཆགས་རེས་སྐང་སོགས་གོ་རིམ་ཤེས་པ་དང་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྟོན་གྱི་ཚེ་རབས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡི་སྟེ་བྱེད་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་དེ་ཡང་མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་མཐར་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་། བྱ་བྱག་ཤེས་པ་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན་གཉིས། དང་པོ། མངོན་ཤེས་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི། དབེར་ན་དགེ་སྦྱོང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་བྱ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ལམ་གཞན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ཏུ་དག་འགལ་ཡང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ཟད་ཤེས་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྫུ་

འཕྲལ་དང་མིག་དང་རྣ་བ་དང་། སྟོན་གནས་རྟེས་དྲན་དང་བཞི་ཞེ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཏོན་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་ཚོས་རྟེས་འཛིན་གཉིས་སྤངས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཤར་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཟག་ཟད་ཀྱི་སྟོབས་ཤེས་པ་དྲུག་གམ་བརྒྱད་ཅང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཤེགས་པར་གྱུར་ཅིག་གི་ཚུལ་ཏེ། ཟག་ཟད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པར་འདོད་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཤེས་པ་དྲུག་གམ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། སུ། སྐྱོད་ཡུལ། ཐོབ་ཚུལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དུ་པ་ཡིན། དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟ། དང་པོ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གོམས་པའི་བསམ་གཏན་དོངས་གཞི་བཞི་དག་ན་ཡོད་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་ནི། ལྟག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བའི་ལམ་སྐྱ་བ་མིན་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྟའི་མིག་གསུམ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས་དང་། སེམས་ཤེས་དང་སྟོན་གནས་ནི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འདི་འདྲ་བས་ན་སེམས་འདི་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལུས་འདི་ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་ཐ་རོལ་ལ་ཡིད་གཏོད་དེ། གང་ཚེ་གཟུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དེ་ཚེ་སེམས་ཤེས་པ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་

ནས་བདག་གཞན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་ས་ཐག་པའི་མཚམས་བཟུང་ནས་དེའི་སྟ་མ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ། མཐར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་དང་། དེ་ནས་སྟ་མའི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་ནས་སྟ་མའི་འཆི་ཁྲིད་དང་། དེ་ནས་སྟ་མའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྨིད་པ་ལ་ཡིད་གཏོད་དེ། གང་ཚེ་བར་སྐྱིད་བྱན་པ་དེའི་ཚེ་སྟོན་གནས་རྟེས་བྱན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རིམ་གྱིས་བྱན་ལ། མངོན་བར་གྲུབ་ནས་ནི་ཚེ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པར་བརྒལ་ཏེ་ཐོད་རྒལ་དུ་ཡང་བྱན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་ཉམས་སུམྱོང་བ་དེ་ཁོ་ན་བྱན་ནོ།། །།འོན་ཀའོད་པའི་སྟོན་གནས་རྟེས་བྱན་གྱིས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་རྟེ་ལྟར་བྱན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་འདིར་མི་སྐྱེ་ལ། སོ་སྐྱེ་རྣམས་དེར་མི་སྐྱེ་བས་སོ་ཞེན། ཉམས་སུམྱོང་བ་ལ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་གཉིས་ལས། དེ་ཐོས་པས་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉམས་སུམྱོང་བས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་འདོད་པ་སོགས་སུ་རང་གཞན་གྱི་གནས་རིགས་ཁ་ཟས་སོགས་རྟེས་སུ་བྱན་དགོས་པ་ལ། དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །རྫུ་འཕྲུལ་དང་རྟ་བ་མིག་གསུམ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྟོར་བ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཡང་བ། འཕར་བ། རྒྱང་དྲུང་ཐག་རིང་པོའི་སྒྲ་དང་སྣང་བ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། ཟག་ཟད་ཀྱི་སྟོར་བ་ནི། གནས་དྲུག་པར་ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་། ཤེས་སོགས་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཇི་བཞིན་དུའོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི། རིན་ཐང་ལས་

གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། མངོན་ཤེས་ལྟ་བུའི་དེ་ཡང་རང་གདང་འོག་གའི་སྒོ་ཤུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མིན་ཏེ། དམན་པའི་ཡུལ་མཚོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རང་གདང་འོག་མར་འགྲོ་ཞིང་སྣུལ་གྱི་གོང་དུ་མིན་སོགས་གཞན་ལའང་སྣང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་སྟོན་གནས་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་གོང་མའི་སེམས་ཡིན་པས་སོ། །འོན་གཟུགས་མེད་ནས་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་གནས་དྲན་པས་ཤེས་ཞེན། དེ་ནི་ཚ་རོལ་བོའི་རྒྱུད་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེད་དེ། ཚ་རོལ་བོའི་ཡིད་ཤེས་འགགས་མ་ཐག་པའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་པས་སོ། །གང་དག་གཟུགས་མེད་ནས་འཕོས་པ་མིན་པ་དེ་དག་སྣ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ། མངོན་ཤེས་བྱེ་བྲག་ཅན་སྟོན་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་གོམས་འདྲིས་ཀྱི་སྟོང་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚེ་རབས་སྔ་མ་སོགས་སུ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པ་རྣམས་ནི་ཚགས་པ་བྱལ་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི་འཕགས་ལམ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་འདྲིས་མ་འདྲིས་གཉིས་ཀ་འང་སྟོང་པ་ཉིད་བཞུགས་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ། གསུམ་པ་སེམས་ཤེས་ནི་མཚུངས་ལྡན་ལ་དམིགས་པས་ཚོར་སེམས་ཚོས་ཏེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ཡིན་ལ། དྲན་ཉེ་དང་པོ་ལུས་དྲན་གྱི་རང་

བཞིན་ཡིན་པ་ནི། རྟུ་འཕྲུལ་དང་། རྟ་བ་དང་། མིག་གི་མདོན་ཤེས་གསུམ་སྟེ། འདོད་པར་གྱུར་བ་རྣལ་པ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཞེས་གཟུགས་དྲི་ར་རེག་བྱ་ལ་དམིགས་པས་དང་། ལྷའི་རྟ་བ་ནི་སྐྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་བ་དང་བར་དོ། །སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཁདོག་བཟང་ངན་སོགས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་ཟག་ཟད་གཉིས་ཀྱང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བ། མིག་དང་རྟ་བའི་མདོན་ཤེས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དག་པ་བཞིར་ཡང་མ་འདུས་པས་མ་སྐྱེས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མདོན་ཤེས་ལྷག་མ་བཞི་པོ་རྟོགས་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་རྟོག་གོལ་ལམ་ཡིན་པས་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་རིག་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། ཚོར་འཕྲུལ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དགོས་པ། དེ་མི་སྐྲོད་པར་འཇོག་པ། སྐྲོད་པར་མ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞི། དང་པོ། མདོན་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་མི་སྐྲོད་པའི་རིག་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ། དེ་གསུམ་ཁོ་ན་རིག་པ་ཡིན་པ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་སོགས་པས་ཕྱི་མ་དང་། བར་ལ་ཀུན་ཏུ་སྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་སྨོངས་པ་སེལ་

ཏེ།། འདུན་བཟང་ནི་དང་པོས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་པ་མཐོང་ནས་སྐྱོ་ལ། བར་མས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་པ་མཐོང་ནས་སྐྱོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱོ་ནས་གསུམ་པས་ཡང་དག་དོན་མཐོང་བས་སོ་ཟེར། སྐལ་ལྡན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཟག་ཟད་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས་སྤྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། འདས་དང་ལྡན་པོངས་ཀྱི་རྣོངས་པ་བཟློག་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ། དེ་གསུམ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སློབ་པའི་རིགས་པ་ཟེར་ན། དོན་དམ་པར་མི་སློབ་པའང་ཡིན་ལ་རིགས་པའང་ཡིན་པ་ནི་ཐ་མ་ཟགས་ཟད་ཡིན་ལ། དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སློབ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཕྱིར་མི་སློབ་པ་དེའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པའི་དངོས་སུ་དེ་གཉིས་ཟགས་བཅས་ཡིན་པས་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །

བཞི་པ། དེ་གཉིས་སློབ་པ་ལའང་ཡོད་པར་འདོད་དེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་རིག་པར་ནི་མ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གང་མཆོག་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་རྟུལ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། ཀུན་བརྟོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ། རྟེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ནི།། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་དང་པོ། རྟུལ་འཕྲུལ་མངོན་ཤེས་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཤེས་དང་། དྲུག་པ་ཟག་ཟད་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན། རྟུལ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་ཀུན་བརྟོད་པ་དང་། ལམ་ཡང་དག་རྗེ་བཞིན་སྟོན་

པས་རྟེས་བསྟན་ཚོ་འཕྲལ་རྣམ་པས་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚོ་འཕྲལ་ཞེས་བྱ་ན། དང་པོར་གདུལ་བྱ་གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ཏེ་ཉར་འདི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ཐ་རོལ་ཡིད་འདུན་པའི་སྒོ་ནས་དང་། གཉིས་པས་ཐ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་ནས་ཚོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དང་། གསུམ་པས་བསྟན་པ་བཞིན་བསྒྲུབས་པས་སྒྲིབ་ཅིང་བྱོལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ཚོ་འཕྲལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་མཚོག་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་ཟག་མེད་ཐོབ་ལས་སྒྲིའི་ཆུང་དེ་ལ་མི་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བས་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མར་སྐྱག་བསྟལ་གྱི་ཞུར་དང་བྲལ་བས་གཏན་དུ་ཡིད་འོང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོ་འཕྲལ་དང་པོ་གཉིས་ཀི་སྐྱོན་རེ་ཞེས་པའི་རིགས་སྔགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རྟོག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་སྔགས་ཀྱིས་ཐ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྨན་དང་མི་མིན་གྱི་ནུས་པས་ཀུང་དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ཟས་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་འཕྲུལ་བའང་མིན་ལ། གདུལ་བྱ་འདུན་པ་དང་། བསམ་པ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐན་བདེ་མཚོག་ལ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟུལ་འཕྲལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། འོན་རྟུལ་འཕྲལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཅེན། བྱེ་སྨོས་རྟུལ་འཕྲལ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། འདིས་

འབྱོར་ཞིང་འཕྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོའི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུའི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཨཤད་པ་དང་། དེ་ལས་སྣར་ཡང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཅི་ཞིག་འབྱོར་ཞིང་གྲུབ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ནི་ཡུལ་སྣུལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་གྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འགྲོ་བའི་རྟ་འཕུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སུ་ལ་ལྟན་དང་བཅས་པ་དང་། སྣུལ་བའི་རྟ་འཕུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་རྟ་འཕུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། བྱ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ལུས་ཀྱིས་མགྱོགས་པར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་རིང་པོ་སྤང་རྟེན་མོས་པ་བྱས་པས་སྡུར་དུ་སྣོད་པ་མོས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་ཕྱིན་པ་ཡིད་མགྱོགས་སོ། །དེ་དག་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ལྟར་མགྱོགས་པས་འགྲོ་བའི་རྟ་འཕུལ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ཉན་རང་སོགས་དག་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱིན་བྱེད་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །འགྲོ་བ་གཞན་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལ་དབྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་སྣུལ་བའི་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། སྣུལ་བ་དེ་ལ་སྣར་ཡང་གང་གིས་སྣུལ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་སྣུལ་བ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྣུལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་སྣུལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྣུལ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྣུལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ན།། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སེམས་ནི་འདོད་པ་དང་དང་པོའི་ས་བའི་གཉེན་ཡིན་པ་ནས། གཉིས་པའི་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་བཞི། བཞི་པའི་འདོད་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ལྔ་ཡིན་པའི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་བསྟོམས་ན་བཟུང་བཞིའོ། །

གཉིས་པ། དེས་ན་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྒྲུལ་སེམས་འབྱུང་གི ཚོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲུལ་སེམས་ནི་ས་འོག་མའི་བསམ་གཏན་ལ་མིན་ཏེ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནི་ཚོང་ས་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེད་མི་ནུས་ལ། ཐོབ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྒྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་པ་དེ་དང་པོའི་བར་དུ་འགྲོ་ནུས་ལ། གཉིས་པར་འགྲོ་མི་ནུས་པ་སོ་སྐྱ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ས་དེའི་བར་དུ་འགྲོ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུལ་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་དྲུག་པ་ལ། རྣེད་ཚུལ་ལ་དྲུག་པ། འཇུག་པ་ལྟར་གི་སྐབས་ལ་དྲུག་པ། སྒྲུལ་པ་དང་སྒྲུལ་སེམས་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་དྲུག་པ། སྒྲུལ་པ་དང་སྒྲུལ་སེམས་གྲངས་མཉམ་མི་མཉམ་ལ་དྲུག་པ་བཞི། དང་པོ། སྒྲུལ་སེམས་དེ་དག་རྣེད་ཚུལ་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་བཞིན་དུ་འོག་ས་ལས་ཚགས་པ་བྱལ་བའི་སྐྲོ་ནས་རྣེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུལ་སེམས་ལ་འཇུག་ཚེ་སྒྲུལ་སེམས་རང་གང་ལས་འབྱུང་དྲུག་པ་དང་། ལྟང་ཚེ་སྒྲུལ་སེམས་ལས་སེམས་གང་འབྱུང་དྲུག་པ་གཉིས། དང་པོ། སྒྲུལ་སེམས་དེ་ནི་དང་པོ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚེ་བསམ་གཏན་དག་པ་དང་།

རྒྱུན་གྱི་སྐྱེལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། གཉིས་པ། སྐྱེལ་སེམས་ལས་ལྡང་བ་ན་ཏིང་འཛིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་ལྡང་བ་མེད་པས་སྐྱེལ་སེམས་དེ་ལས་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་སྐྱེལ་སེམས་རང་དང་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་འདོད་སེམས་ལྟ་བུས་ལྡང་བ་མི་སྲིད་པས་དག་པ་བ་དེ་ལ་སྣང་ཡང་འབབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བྱ་འཕྱར་བ་དང་། འབབ་པ་ངེས་པར་འདབ་མ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། འཁྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་གཉིས། དང་པོ། སྐྱེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་པའི་སྐྱེལ་སེམས་ཀྱིས་རང་སའི་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་པར་བྱེད་ཀྱི་ས་གཞན་པའི་སྐྱེལ་སེམས་ཀྱིས་ས་གཞན་ཀྱི་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲོས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གཉན་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་པ་ཡན་ན་སྐྱེལ་པ་ངག་སྐྱར་འདྲུག་པའི་ཀུན་སྨོངས་རྣོན་དབྱེད་མེད་པས་ངག་སྐྱར་འདྲུག་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེལ་སེམས་ལ་འོག་མ་དང་པོའི་ས་པའི་སྐྱེ་སེམས་ཁོ་ནས་སྐྱར་འདྲུག་གོ །ཀུང་ཞེས་འོངས་དང་དང་དང་པོ་ན་རང་སའི་སེམས་ཁོ་ནས་སྐྱར་འདྲུག་གོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གཞན་ཀྱིས་ངག་སྐྱ་བར་སྐྱེལ་ཚེ་སྐྱེལ་པ་པོ་དང་བཅས་པས་ངག་སྐྱོའོ། །གཅིག་སྐྱ་ན་སྐྱེལ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱ། གཅིག་མི་སྐྱ་ན་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱོའོ། །འོན་ཏག་མང་པོ་སྐྱེལ་

ན་སྣ་སྐྱལ་བར་ཐལ་ལ། དག་གཅིག་ལས་མེད་ན་མངའ་སྡེ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དག་མངའ་སྡེ་བ་སྣང་ཙམ་ཡིན་གྱི་དག་གཅིག་ལས་མེད་དོ་ཞེན། གཟུགས་སོགས་ལའང་མཚུངས། དེའི་ཕྱིར་བྱེ་སྣས་དབང་ལྟ་དང་སྣ་མི་སྐྱལ་ཞེས་བའང་དོན་ལ་མཚུངས་བར་བརྟག་གོ་གསུངས། འོ་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སེམས་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་བས་སྐྱལ་སེམས་ཡོད་ཚེ་སྣ་སེམས་མེད། སྣ་སེམས་ཡོད་ཚེ་དེ་མེད་པས། རྗེ་ཡུར་སྐྱལ་པ་སྣར་འཛུག་ཅེ་ན། དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཚེ་སྐྱལ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱལ་པ་སྐྱལ་ནས་བདག་གི་སྐྱལ་པ་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། དེ་ནས་སྣ་སེམས་ཀྱིས་སྣ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རིམ་པ་ཡུར་འབྱུང་བར་བྱེད་གྱིས་བརླབས་ནས་རྗེ་ཡུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟར་ཕྱིས་སྐྱལ་སེམས་ལས་གཞན་སྣ་སེམས་ཀྱིས་སྣར་འཛུག་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱལ་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཡོད་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། ཤི་བ་ལ་བྱིན་རླབས་ཡོད་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། ཅི་གསོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱིན་རླབས་ཡོད་དམ། འོ་ན་ཏེ་ཤི་བ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱལ་པ་པོ་ཤི་བ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་འཛུག་པ་ཡོད་དེ། འོད་སྲུང་རེ་བྱ་ཤད་ཅན་གྱི་རི་གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་ཆུ་བན་ལས་འདས་ནས་སྐུ་གདུང་བྱམས་པའི་འཁོར་རྣམས་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་དེའི་བར་དུ་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུས་སྟེ། བྱམས་པས་བསྟན་པས་ལྷན་ཐོས་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་གིས་དག་བྱ་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་

སོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་བས་ནི་རྣམ་པ་སོགས་བརྟན་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་སོགས་མི་བརྟན་ལ་མེད་དེ། འོད་སྲུང་གི་ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་གནས་ཀྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དགུ་ཤི་བ་ལ་བྱིན་རླབས་ཡོད་པ་མིན་གྱི། འོད་སྲུང་གི་ཀེང་རུས་གནས་པ་གནས་གཅོང་མའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

བཞི་པ། འོ་ན་སྐྱེ་སེམས་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྐྱེ་ལམ། གཅིག་གིས་གཅིག་ཏོ་ན་སྐྱེ་ཞེན། དང་པོར་མ་བྱང་ཆེ་སྐྱེ་སེམས་དུ་མས་སྐྱེ་པ་གཅིག་སྐྱེ་པ་ཡིན་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་འབད་དགོས་པས་སོ། །ཕྱིས་མངོན་ཤེས་བྱང་བར་གྱུར་ནས་ནི། སྔ་མ་ལས་བཟློག་པ་སྐྱེ་སེམས་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྐྱེ་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱའི་སྐོ་ནས་རྟོག་འཕྲུལ་ལྟར་དབྱེ་བའི། བསྐོམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་སེམས་ནི། རེས་པར་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་ཤ་ཟ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་སེམས་ནི་ཚན་གཅིད་བྱ་ཕྱིར་སྐྱེ་པ་དང་བཏང་སྙོམས་པ་ཡིན་པས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་སྐྱེ་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་སྐྲ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་དགུ་དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི། དབང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱོན་པ་ཡིན་པས་དོར་སྐུན་ཐ་དད་དུ་མི་སྐྱེ་ཏེ། སྐྱོན་མེད་སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་ཐལ་བས་སོ། །སྐྱེ་པ་སེམས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་གཉིས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ལོ། །རྗུ་འཕྲུལ་ནི།

སྐྱེས་པོའང་བསྟོམ་བྱང་གཉིས་སུ་མ་ཟད་གླང་རྟ་རི་ལ་སོགས་བའི་གསང་སྔགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྒས་སྨལ་གྱི་ཟེ་བ་དང་། རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་བའི་སྨན་དགུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ང་ལས་ནུ་དང་བར་སྤྲིད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་རྣམ་པ་ལྔའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། མིག་རྟའི་མངོན་ཤེས་དང་། ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་དག་གི་རྟེན་དབང་པོ་ས་གང་གིས་བསྟུས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམ་བཅས་དང་། འཕྲད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅི་ལྟའི་མིག་རྟ་ནི་ལྟའི་མིག་རྟ་དངོས་ཡིན་ནམ། བྱང་སེམས་དང་ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུ་ལྟའི་དེ་དང་འདྲ་བས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་གཉིས་ལྟ་ཡི་མིག་དང་རྟ་བ་དངོས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྐྲ་དང་སྣང་བ་ལ་གཏོད་པའི་སྤྲིན་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མིག་དང་རྟ་བའི་ཕེན་ཀོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་འཕྱང་བ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་པ་ཤ་བགས་རྒྱག་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་ཕག་རིའང་ཡོན་ཏན་གནས་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་ཕྲ་བའི་གཟུགས་དང་། སྐྲ་ཐོས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་འགྲུབ་བས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ནི། མིག་རྟ་དེ་གཉིས་གཟུགས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་སྐྲ་ནས་བསྒྲུབས་པས་རྟག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པས་རྟེན་བཅས་ནོ། །ཤའི་མིག་

རྒྱབ་ཕྱོགས་སོགས་སུ་མི་མཐོང་བ་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་ངོ། །འོན་བ་ལོང་བ་འོན་པ་ལྟ་བུ་མིན་པས་མ་ཚང་མེད་པའང་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་དང་། ཐུ་བ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབ་པའི་གཟུགས་དང་ཚོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོན་ལྟའི་མིག་གིས་རི་ཙམ་མཐོང་ཞེན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟའི་མིག་གིས་འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ལྟའི་མིག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པས་ནི། སྟོང་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་ལ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དག་བཅོམ་པ་དང་བསྟེ་རྟོག་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་གཉིས་དང་། སྟོང་གསུམ་དུ། རི་ཙམ་བཞིའི་གྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་མཐོང་ངོ། །ཅི་ཇུ་འཕྲལ་ཁོ་ན་སྐྱེས་པའི་ཡིན་ནམ། གཞན་ལའང་ཡོད་ཟེར་ན། ཇུ་འཕྲལ་ལས་གཞན་ལྟའི་མིག་རྟ་རྟེས་དུན་སེམས་ཤེས་བཞི་ལ་ཡང་སྐྱེ་བས་པའོ་མོད་ཀྱི། དེས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མིང་མི་ཐོབ་སྟེ། འགྲོ་བ་དེ་དག་སྐྱེ་དུས་ཉིད་ནས་ཐོབ་ཀྱི་ཁ་གཅིག་གི་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་ནི་མིན་ནོ། །ཇུ་འཕྲལ་ལྟ་སྟེ་དེ་ལ་རྟོག་གེས་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ། མིག་རྟའི་མངོན་ཤེས་ནི་གསུམ་སྟེ་སྔགས་སྨན་ལས་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་། སེམས་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ་སྨན་བྱུང་མེད་དོ། །འདི་བཞི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མངོན་ཤེས་མིན་ནོ། །ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་

ལུས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྟའི་མིག་དེས་ནི་སྡིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནི་སྐྱོན་བསྟུགཅིག་དང་བྲལ་བའི་ལྟའི་མིག་རྣམ་དག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་བཞི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི། འདོད་པའི་ལྟ་ཀུ་དང་གཟུགས་ལམས་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་སྐྱེས་ཐོབ་དེ་ནི་དག་མི་དག་ཡུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། གང་ཡང་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་མ་ལས་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རིག་སྔགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སེམས་ཤེས་དེའང་དག་སོགས་གསུམ་ཡིན་ལ། བསྒོམ་བྱང་སེམས་ཤེས་ནི་དག་པ་ཁོ་ནའོ། །སེམས་ཤེས་སྟོན་གནས་རྟེས་དུན་ལ། དམྱལ་བ་བས་ནི་དང་པོ་སྐྱེས་ནས་ངི་སྡིད་དུ་སྐྱག་བསྟལ་གྱི་ཚོར་བས་མ་ཉེན་པ་དེ་སྡིད་དུ་ཐ་རོལ་གྱི་སེམས་དང་སྟོན་གནས་ཤེས་ལ། ཕྱི་སྐྱག་བསྟལ་གྱིས་ཡིད་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་མི་དུན་ན་ལྟ་ཅི་མི་ཤེས་སོ། །འགྲོ་བ་གཞན་ལྟ་ལྷ་ཡི་དགས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དང་སྟོན་གནས་རྟེས་དུན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས། དམྱལ་བ་ལྟར་སྐྱག་བསྟལ་གྱི་ཚོར་བས་མ་ཉེན་པས་རྟག་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐལ་ཆེའི་དབང་དུའོ། །ལྟས་སྐྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་ལྷ་སོགས་དང་། ཡི་དྭགས་སྟོན་ལས་བྱས་པ་དུན་པ་ཡོད་པས་སོ། ། །མི་རྣམས་ལ་རྟུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་སྐར་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག །སྐོམ་བྱང་རྟོག་གེ་རིག་སྔགས་སྨན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་མིར་སྐྱེས་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་

མིའི་རིས་གང་ནའང་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། ཚོར་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བདུན་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

༄། གཉིས་པ་རྟེན་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པ་ལ། གནས་དང་། གནས་བརྒྱད་པོ་རྣོ་གས་པའི་མཇུག་བསྟུ་བ་དང་། གནས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྟོམས་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དངོས་དང་། དེས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟོད་བསྟན་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་བྱེད་བྱ་ཀུ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཞད་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་དགུ་ནི་རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཅེ་ཅེའང་སའི་སྒོ་ནས་དང་པོ་སོགས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་རྒྱས་བཞད་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་དེར་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུའི་སས་པ་དག་ནི། གནས་གསུམ་པར་རབ་ཏུ་ཞུམ་དང་པོར་བཞད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱང་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། ཚེན་མོངས་ཅན་དང་མ་སྤྲིན་ལྡང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡང་

ཡོད་པས་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་སེམས་རྩེ་སྟེ་དམིགས་པ་གཅིག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་གྱི་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་པ་ཙམ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྟེས་འབྲང་འགོར་དང་བཅས་ནུ་བསམ་ཟག་གི་སྟོམ་པ་གང་རུང་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཉིང་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཅེས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་སྨོས་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་འཕོ་ཡོང་མེད་པས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས། གང་གིས་དེ་རྩེ་གཅིག་པའི་བྱེད་པར་ཉིང་འཛིན་བཀག་པ་དོན་མེད་མིན་ནམ་ཞེན། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སེམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་གཉིས་པ་སོགས་དང་པོའི་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པས་དགོས་ཟེར་ཀྱང་། འོན་སེམས་དང་པོ་ཉིང་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་ཅན་དེ་ལ་མི་དགོས་པས་ཉིང་འཛིན་དོན་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉིང་འཛིན་འགགས་པས་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་འགལ་བ་དང་། མ་འགགས་ན་སྐྱེ་མ་དང་དུས་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉིང་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཐམས་ཅད་རྩེ་གཅིག་པར་ཐལ་བ་སོགས་འགྱུར་རེ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་སྨྲས་ཉིང་འཛིན་སྟོང་བས་ཆེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ནི་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཆུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ནི་རྩེ་གཅིག་པ་མིན་ནོ་ཞེར། མདོ་སྡེ་པས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཉིང་འཛིན་ཡིན་གྱི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པའི་ཉིང་འཛིན་མེད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། རྟོག་པ་མེད་པར་དགའ་བའི་དང་ལྡན་པའི་དབྱིངས་པ་མི་སྲིད་པས་དབྱིངས་པ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་རྟོག་པ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ལྟན་ཅིག་དབྱིངས་པའི་རྟོག་པས་དབྱིངས་པའང་གོ་བས་རྟོག་དང་དགའ་དང་ཞེས་མི་སྨོས་པ་ནི། ཡན་ལག་སྐྱ་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་གཉིས་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས། རྟོག་པ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་ན་མ་དེས་ཀྱང་དབྱིངས་པ་དེས་པས་སོ། །བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཡན་ལག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ། རྟོག་དབྱིངས་སྐྲངས་ཤིང་དགའ་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཉིས་པ་དང་། རྟོག་དབྱིངས་དགའ་བ་སྐྲངས་ཤིང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ། རྟོག་དབྱིངས་དང་དགའ་བདེ་སྐྲངས་པ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པའོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ལ་སྐྱེར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། སྐྲོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕུང་པོ་ཡན་ཚོད་གོང་གི་བསམ་གཏན་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ། གོང་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་རྣམས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ནི་གནས་གསུམ་པར་བཤད་ཟིན་ལ། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་སྟོམས་འཇུག་དགེ་སྐོམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ། དེ་

ན་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་གཟུགས་བསམས་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོན་པ་མེད་པས་འཕོར་དང་བཅས་ན་ཕྱུང་ངོ་བཞིའོ། །གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཁྱད་པར་ནི་བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་སོགས་རང་རང་གི་འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་པའམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚགས་བྱལ་ཉེར་བསྟོགས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། རིམ་པར་ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྣང་དོན་ལ། སྟོམས་འཇུག་གིས་གཟུགས་བཤིག་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུས་བར་གཟུགས་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་མེད་དེ་དག་ཀྱང་དོས་གཞི་བཞི་ཉེར་བསྟོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི་རང་ན་གཟུགས་མེད་ཅིང་། འོག་སའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་མི་དམིགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ནི་བཞི་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྤོང་གཉིས། དང་པོ། འདིར་ཐལ་ཆེན་པའི་བྱེ་བྲག་འཇིག་རྟེན་འདས་སྤྲུལ་དང་། ཡོད་སྤྲའི་བྱེ་བྲག་གོས་དམར་བའི་སྟེ་བ་དང་། མང་བཀུར་བ་རྣམས་ནི་གཟུགས་མེད་ན་འང་གཟུགས་རྩུང་ཟད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་ཚེ་དང་དྲྭ་འབྲས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ན་ཚེ་ཡོད་པས་དང་། ཡང་འདམ་བུའི་ཤོག་གཉིས་གནམ་དུ་བསྒྲིང་སྟེ་ཐན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འདུག་པ་དེ། གཅིག་ཤོས་བོར་བ་ན་གཅིག་འགྲེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན། མིང་གཟུགས་ཐན་ཚུན་རྟེན་ཅིང་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལས་རྣམ་ཤེས་

ཀྱི་ཆྱེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། དེ་ན་མིང་བཞི་ཡོད་པས་དང་། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་ཤེས་འགྲོ་འོང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་པར་བསྟད་པ་ནི། དམན་ལ་དགག་སྟེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེར། ཁ་ཅེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་མི་རིགས་ཏེ་དྲོད་ཚོ་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གཟུགས་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་དང་། ཕན་ཚུན་རྟེན་པའང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ནི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མིང་གཟུགས་གཞིས་ཀྱི་ཆྱེན་ཡིན་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིང་ཚོ་ནའི་ཆྱེན་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་བཞི་པས་གཞན་དུ་རྣམ་ཤེས་འགྲོ་འོང་བཀག་པ་གཞན་དུ་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་བཞི་ཀ་ཚོགས་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་གཟུགས་རྒྱང་ཟད་ཡོད་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ལུས་ངག་གི་སྡོམ་པ་ཙམ་ཡིན་སྙམ་ན་མི་འཐད་དེ་རྟེན་ལུས་ངག་མེད་པས་སོ། །གཞན་ལུས་དབང་གནས་སོགས་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་གཟུགས་མེད་ཡིན་ལ། རྣལ་ཕྱ་རབ་ཙམ་ཡོད་པས་ཆུང་བས་ཡིན་ན་ཆུ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ཕྱམ་མེའི་གཟུགས་ལྟར་མི་སྣང་བ་དག་ཀྱང་གཟུགས་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །སྲིད་རྩེ་བ་སེམས་མེད་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་རྩེ་དེ་ཁོ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཕྱ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དྲངས་པས་གཟུགས་མེད་ཡིན་ན་བར་སྲིད་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཆེས་དྲངས་པ་གཞན་མེད་པ་ཞེག་ལ་གཟུགས་མེད་འདོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐོམས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་དྲངས་པས་སྲིད་རྩེ་བ་ཁོ་

ན་དེར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་འོག་སའི་དབང་པོས་གཟང་བར་མི་ནུས་པས་སྣམ་ན། དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཟུགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཏེ། དེ་འོག་སའི་དབང་པོས་གཟང་མི་ནུས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཡོན་དང་གཟུགས་ཀྱིས་ཁྱེ་བ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་མིང་འདོད་ཆུལ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་བུ་ལ་རེགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་མདོ་ལས། གཟུགས་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གཟུགས་ལས་འདས་པར་བཤད་པས། གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་སྐྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ། འོན་གཟུགས་མེད་ལས་འཕོས་ཏེ་འོག་མར་སྐྱེ་ན་གཟུགས་རྗེ་ལྟར་སྐྱེ་སྟེ་དེ་ན་གཟུགས་མེད་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གཟུགས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། དེའི་ཚེ་གཟུགས་ནི་ལྟུན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་འདོད་གཟུགས་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་པ་ལུས་སེམས་ཚན་ཚུན་སོང་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བྱེ་སྨས་གནས་སྐབས་དེའི་འདས་པའི་གཟུགས་ལས་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་མི་མཛེས་ཏེ། དང་པོ་ཚུར་རོལ་མཛེས་པའི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་དལ་བའི་གཟུགས་ཡོད་བཞིན་འདས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་གཟུགས་རྫས་སུ་མེད་པར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་

པས་སོོ་ཟེར་ཀྱང་། དངོས་འཐད། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔྱད་དོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོོ་སོོ་ལ། འོན་ནམ་མ་ཁང་མཐའ་ཡས་སོོགས་ནམ་མ་ཁའི་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྟོང་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཤེ་ན། སྟོང་པའི་མིང་གིས་ཏེ་འདི་ལྟར་སྟོང་པའི་ཚེ་རྟགས་ཤེས་ནི་མཐའ་ཡས་སོོ། །ཞེས་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོོ། །ཞེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ལྟར་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མིང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི་ཚོས་གཞན་ལའང་དམིགས་སོ། །འདུ་ཤེས་ཚུངས་ཞིང་མི་གསལ་བས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་མིང་གི་རྟམ་གྲངས་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཞེས་དང་། འདུ་ཤེས་རྩུང་ཟད་ཡོད་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་འང་ཡིན་པས་ན་མིང་དེ་སྐད་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤིད་གསུམ་ན་མཐོ་བས་སྤིད་རྩེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །
གཉིས་པ་སྟོམས་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། ཁད་པར་གྱི་ཚོས་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་དང་ཉེར་བསྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྣམ་དབྱེ། བསམ་གཟུགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ། རོ་སྲོང་སོགས་གསུམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཡན་ལག་དུ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར། འཕོབ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། གང་ལས་གང་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར། སྣང་བ་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཁྱད་པར། རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལས། དངོས་ལ་རོ་སྲོང་སོགས་ཡོད་མེད་དང་། རོ་སྲོང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་

བ་གཤེས། དང་པོ། དེ་ལས་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་བདུན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཞེན། རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དགུ་པ་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྲིད་རྩེ་ནི་དང་པོ་རྣམ་པ་གཤེས་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་དམན་ཅིང་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བས་དེ་ལ་འཕགས་ལམ་མི་རྟེན་པས་ཟག་མེད་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

གཤེས་པ། དེ་ལ་རྟོག་སྐྱོང་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གོགས་སྲེད་པ་དང་བཅས་སོ། །ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སྟེམས་འཇུག་གི་དགེ་བ་ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་དག་པ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་རྟོག་སྐྱོང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་འདི་ནི་བཟང་པོ་ཞེས་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྲེད་པས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་སྐྱོང་ལྡན་ནི་བསམ་གཏན་གོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་དག་པ་ལས་ལངས་པ་དང་། རྟོག་སྐྱོང་ལ་སྟེམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྲིད་བཅས་ཁོ་ན་རྟོག་སྐྱོང་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་པས་དེ་ལས་དེས་པར་མ་བྱུང་ན། གོང་མར་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཟག་མེད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟེམས་འཇུག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །

གཤེས་པ་ལ་ཡན་ལག་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཤེས། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོར་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྣམ་དུ་ལ་འདུ་བ།

དེ་དག་གི་ཟེ་བག་ལ་དབྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་དོན། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ། གཟུགས་མེད་ལ་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ནི། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཞེ་གཅིག་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ན་རྒྱུ་བ་རགས་པ་དེར་ཡན་ལག་བཞག་ན། གཟུགས་མེད་ན་ཉེ་བར་ཞེ་བ་ལྟག་བསལ་སེམས་སྲུང་བ་ཡང་ཡོད་ཀྱི། ཉོང་དེ་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ་དག་ལ་སེམས་བྱུང་འགའ་ཡང་གཅོ་བོ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དག་སྣགང་དུ་སེམས་བྱུང་ཚོར་ཕྱིན་པ་འགགས་པ་དེར་ཡན་ལག་བཞག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་སྤྲུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འགགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཉིས་པར་རྟོག་དཔྱོད་དང་། གསུམ་པར་དགའ་བ་དང་། བཞི་པར་བདེ་བ་འགགས་ལ། དེ་ཡན་ཆད་ན་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་ཚོར་ཕྱིན་པ་འགགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྣོལ་གཟུགས་མེད་པ་དག་བཏང་སྙོམས་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྣ་ལ་མ་ཐུ་སྨོམ་ལས་བྱས་པའི་རས་ལྟར་སེམས་ཞི་མ་ཞིའི་ཁྲུད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བྱང་ཆུབ་གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་འང་དུན་ཤེས་བཏང་སྙོམས་ཉིང་འཛིན་ཏེ་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་དུ་བཤད་ཅིང་། ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལས་བསྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་དང་། རྟོག་དཔྱོད་དང་། རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། འདུ་ཤེས་རེག་པ་སོགས་སེམས་བྱུང་གཞན་དག་

ཀྱང་ཡོད་བཞིན་དུ་རྟོག་དབྱེད་སོགས་ཁོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ཟེར་ན། གཞན་དག་བསམ་གཏན་སྐྱ་མ་ལ་ཡོད་པ་ཕྱི་མས་སྣང་སེར་བོར་བ་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་ཀྱི། འདུ་ཤེས་སོགས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པས་སོ་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་ཉིང་འཛིན་ཀྱང་ཡན་ལག་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཉིང་འཛིན་ནི་གཅོོད་ཡིན་པས་སྣང་མི་དགོས་པས་སོ་ཟེར། ཡང་ན་ཡན་ལག་དེ་དག་ས་དེ་ལ་ཆེས་ཕན་པས་ཟེར་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་ལ་རྟོག་དབྱེད་ལས་ཀྱང་དྲན་ཤེས་རབ་ཏུ་ཕན་པས་མི་འཐད་དོ། །འཕྲལ་པ་ལས་ནི་དབྱད་བྱར་གསུངས་པ་ལ། གཉེན་པོ། ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སམ་རྒྱུ་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་མཐུན་པར་དབྱད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དོན་ངོས་བཟུང་བ། བྱེ་སྨྲས་ཉིང་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡན་ལག་ཁོ་ནའོ་ཟེར། སྨོད་དཔོན་ནི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཆོག་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ཟེར་ན། ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་ཏུ་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཏེ།

འགྲུབ་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སམ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏིང་འཛིན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་རྟོག་དཔྱོད་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དགའ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་། གནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། དགའ་བ་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་དང་། བཏང་སྙོམས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། དྲན་པ་དང་མི་བརྗེད་པའི་ཤེས་བཞིན་གསུམ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ཕན་ཡོན་བདེ་བ་དང་། སེམས་གནས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྟེན་ནོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། སངས་མའི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་བདེ་བ་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་དང་། ཕན་ཡོན་བདེ་མིན་སྡུག་མིན་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་། རྟེན་ཏིང་འཛིན་ཡོངས་དག་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་གཉེན་སེམས་རྣམ་འཚེའི་རྟོག་པ་རྣམས་གཉེག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྤྲུལ་བསྟལ་ཡིད་མི་བདེ། འཚལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། རྣམ་གཡེང་དང་ལྡན་ཡིན་ནོ།། །གཉེན་པོ་ནི། དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོར་དྲན་ཤེས་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམ་མངོན་པར་སྤྲུབ་པས་ན། དེ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་མ་བསྟན་པར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཉེན་

པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྐུག་བསྔལ། ཚོད་པ། ཉིང་འཛིན། མ་རྟོགས་པ་དང་ལྡོངས་བའི་གཉེན་པོ་དེ་གསུམ་ལ། སེམས་དགའ་བའི་ཉེ་ཉོན་གྱིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་ཕྱིར། དེ་དག་ངང་མིང་གིས་མ་བསྟན་པར་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་འགྲུགས་པ་ཞི་བས་རབ་དྲངས་ཀྱིས་བརྗོད་ལ། དེས་ན་རབ་དྲངས་དེ་དྲན་ཤེས་བཀྲངས་སྐོམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ན་དགའ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་ཕྱིར་གསུམ་ཀ་རང་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ། བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་རྟོག་སྤྱ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྟ་དང་། གཉིས་བའི་རབ་དྲངས་དང་། གསུམ་པའི་ཉིང་འཛིན་མ་གཏོགས་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཀྲངས་སྐོམས་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ནི་དགེ་བའི་ཁམང་བའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བཀའ་བ་ཡིན་གྱི་ལུས་ཚོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབེས་སྐྱོན་བསྟན་སྦྱང་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་སྐྱ་མ་ལས་ལྟག་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཚོར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་གི་རེས་བྱ་ཞེས་པ་ལུས་ཡང་ཞིང་ཟོལ་མདོག་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་མཐུན་བའི་རླུང་གིས་ལུས་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རླུས་

པས། དེའི་མཐུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལུས་ནང་དུ་འབྱུང་བས་ཏིང་འཛིན་ལས་ལྡང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེར། བྱེ་སྨོས་སྐྱོ་ལྡའི་ཤེས་པ་མ་ཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པས་བསྟན་པས་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་དྭངས་པ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་འགྲུག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། འདོད་པ་མ་ཟད་དང་པོ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དབུ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡིད་བདེར་འདོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དགའ་བ་སེམས་བྱུང་གི་ཚོར་གཞན་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཡིད་བདེ་བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་གྱི་འདོད་བར་འདོད་པར་འདོད་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་གྱི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བསམ་གཏན་སྤྲ་མ་གཉིས་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བས་ཉེ་བར་མ་ཞི་བས་དགའ་བ་ཁོ་ན་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ་དགའ་བ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སེམས་བདེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཡིད་བདེ་ནི་མིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ནི་ཡན་ལག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་བསྒྲུར་བའི་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བཀའ་སྩལ་ནས། འདིར་འདི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་སྣོས་པ་མ་ལུས་པ་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བདེ་བའི་

དབང་པོ་འགགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། དེ་འདོད་པས་དབེན་པ་དང་སྡིག་ཅི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་སོགས་ནས་གསུམ་པར་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བཞད་པའི་ལུང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་བདེ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཤིན་སྦྱངས་དང་། ཡིད་བདེ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་ཉིད་བདེ་བར་བཞག་གོ །ཞེས་བྱེ་སྐྱས་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཡན་ལག་དེ་དག་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དུའང་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྤྱིང་གཉིས། དང་པོ། ཅི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་ཡན་ལག་དེ་དག་ཡོད་དམ་ཞེན། ཁ་ཅིག་ནི་ཡོད་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་མེད་དེ་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དེའི་ཉོན་མོངས་ལས་མ་དབེན་པས། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དེ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དེའི་ཉོན་མོངས་པས་རྣོགས་པས་རབ་དང་མེད་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀུན་ཏུམོངས་ཤིང་བསྟད་པས་ཤེས་བཞིན་དང་བྲན་པ་མེད་པ་དང་།

བཞི་པ་ལ་དེའི་ཚེན་མོངས་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པས་བཀྲང་སྐྱེམས་དང་བྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ཚེན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མེད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བཀྲང་སྐྱེམས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་དག་ཚེན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ་ཤིན་སྦྱངས་བཀྲང་སྐྱེམས་དེ་གཉིས་དག་བའི་སྐབས་ཐང་བ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། དེས་ན་དག་འབ་ཅི་འདོད་དབེན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་རབ་དང་རྟོག་དཔྱོད་ཞེས་བྱ་དང་། དྲན་ཤེས་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཙམ་ལ་འདོད་ཕྱིར་ཚེན་མོངས་ཅན་ལའང་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད། ལུགས་སྔ་མ་ལྟར་ན་ཤིན་སྦྱངས་བཀྲང་སྐྱེམས་དེ་གཉིས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་དེ་དག་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མེད་པར་མ་བཤད་ཀྱང་མེད་དོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་མེད་པར་མ་བཤད་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། འོན་བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་ཅི་ཕྱིར་བཤད་སྙམ་ན། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་སྐྱེས་དང་བཅས་པས་གཡོ་བར་བཤད་པས་དང་། འོག་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྗུད་ལས་ནི་གོལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་སྨད་མེད་བའི་མར་མེ་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་བརྗུད་གང་ཞེ་ན། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དགུགས་འཕྲིན་རྣབ་གཉིས་དག་དང་བདེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྟས་པ་སྟག་བསྟལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་བརྗུད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུས་སྟེ་བ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ཅི་རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ། གསུམ་པ་ན་བདེ་བ། བཞི་པ་ན་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པ་དེ་འབྲས་བུས་སྟེ་བ་ནའང་ཡོད་དམ་ཞེན། བཞི་པ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། གཞན་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། འབྲས་བུས་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་ན་ནི། དང་པོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ས་བའི་ཡིད་བདེ་དང་། མིག་རྟ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པར་མཚུངས་པ་ན་སྟེ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་བཞི་ཚར་གྱི་བཏང་སྙོམས་དུང་། གཉིས་པ་ན་རྣམ་ཤེས་གཞན་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ནའི་བཏང་སྙོམས་དང་ཡིད་བདེ། གསུམ་པ་ན་ཡིད་སའི་སེམས་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་། བཞི་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་ས་བའི་བཏང་སྙོམས་ཚོར་བ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ན་མིག་ཤེས་དང་རྟོག་དཔྱོད་མེད་ན་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་རེག་བྱ་འཛིན་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་སྤྲོང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་མིག་ཤེས་སོགས་མེད་པའང་མིན་ལ་དེ་དག་རང་གི་ས་བའང་མིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཡོད་བྱ་ཞེན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་གོང་མ་གསུམ་པོ་དག་ན་ལུས་དང་མིག་དང་རྟ་བའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྲུབ་ནས་སྤྲོང་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གོང་མ་དག་འོག་སའི་

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཆ་ལས་ཤམས་ན་ཤམས་བའི་ཆ་མཐུན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ཚགས་བྱལ་ཤམས་ན་དང་པོའི་ཤམས་བའི་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཤམས་པ་ལས་ཀྱང་ཐོབ་བོ། །སྟོམས་འཇུག་ཟགས་མེད་ནི་རྒྱུ་བཞི་ལས། སྔར་མི་ལྡན་པ་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་ཡིས་ཐོབ་ལ། སྔར་ནས་ཟག་མེད་དང་ལྡན་པ་ནི། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་ཤེས་ལས་ཀྱང་མི་སློབ་བའི་དངོས་གཞིས་བསྟས་པ་ཐོབ་ལ། དབང་པོ་འཕོས་ན་རྟོན་པོས་བསྟས་བའི་སློབ་མི་སློབ་ཐོབ་བོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་ལ་འཇུག་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་གྱིས་མི་ལྡོག་ས་མེད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་ལ་འཇུག་ན་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕོབ་པ་མ་དེས་པས་དེས་པ་ལས་འཇུག་པའི་ཐོབ་པ་མ་བཤད་ལ། མི་སློབ་པ་ལས་ཤམས་ན་སློབ་པས་བསྟས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་སྔར་ནས་ལྡན་པས་གཟར་ཐོབ་མེད་པས་ཤམས་པས་ཐོབ་པའང་མ་བཤད་དོ། །ཟག་མེད་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མེད་དོ། །སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྔར་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ཤམས་ན་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་ཤམས་པས་འཕོབ་པ་དང་། སྲིད་རྩེ་མ་གོགས་གོང་ན་ས་འགའ་ཡུ་སྐྱེ་བ་ཡིས། འོག་སས་བསྟས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་འཕོབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་སྔར་ནས་ལྡན་པས་ཆགས་བྱལ་དང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །

བཞི་པ་གང་ལས་གང་འབྱུང་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་མེད་ལས་གང་འབྱུང་། དག་པ་ལས་གང་འབྱུང་། ཅིན་མོངས་ཅན་ལས་གང་འབྱུང་། དག་དང་ཅིན་མོངས་ཅན་ཕན་ཚུན་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་བཞི། དང་པོ། དེ་དག་གང་གི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་ཞེན། ཟག་པ་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཇུག་ཐོག་སྐུ་རང་ས་དང་། ལྷག་འོག་གི་གཉིས་གཉིས་ཀ། རང་ནས་བརྩེས་པའི་གསུམ་པའི་བར་གྱི་ས་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དག་སྐྱེའོ།། འདི་འང་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཇུག་ཏུ་འོག་མའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། ཅི་ཡང་གི་མཇུག་ཏུགོང་མའི་ཟག་མེད་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཇུག་ཐོག་ས་དྲུག་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུན་ཆོ་རང་ས་འི་ཟག་མེད་དང་། ལང་ཆོ་རང་ས་དང་། ཟག་བཅས་དང་སྦྱོལ་ནས་ལུགས་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་གཉིས་པའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྦྱོལ་བར་ལུགས་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་དང་། ཐོད་རྒལ་གྱི་སྒྲོར་ཆོ་མ་སྦྱོལ་བར་ལུགས་མཐུན་འཇུག་ན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་དང་། སྦྱོལ་ནས་རིས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པར་འགྲོ་ཆོ་ཐོད་རྒལ་དངོས་གཞི་གསུམ་པའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྦྱོལ་བར་གསུམ་པ་འགྲོ་ན་ཉེ་བའི་སྒྲོར་བ་གསུམ་པའི་ཟག་མེད་སྐྱེ་བས་སོ། །གོང་འོག་གི་བཞི་པ་ཕན་ཚུན་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དེ་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་དང་། འདོད་ན་ཟག་མེད་མི་སྲིད་པས་དང་། འདོད་དག་ཙམ་སྐྱེ་ཡང་སྟོམས་འཇུག་མིན་པས་སོ། །བསམ་

གཏན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་མཐུག་པོགས་སུ་བརྒྱད་དེ། རྒྱུན་གྱི་ཚོར་རང་སའི་ཟག་མེད་དང་། ལང་སྐོར་རང་སའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྤྲེལ་བར་ལུགས་མཐུན་དུ་སྐོམས་པར་འཇུག་ཚོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཟག་མེད་དང་། སྤྲེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་སྐོམས་འཇུག་ཚོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྤྲེལ་བར་གསུམ་པར་འགྲོ་ན་ཉེ་སྐྱོར་བཞི་བའི་ཟག་མེད་དང་། སྤྲེལ་ན་ཐོད་ཀལ་དངོས་བཞི་པའི་དག་པ་བ་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་པར་འཇུག་ཚོ་མ་སྤྲེལ་ན་དང་བོའི་ཟག་མེད་དང་། སྤྲེལ་ན་དག་པ་བའང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་བཅུ་སྟེ། རང་སའི་གཉིས། བཞི་པའི་གཉིས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཉིས། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཉིས་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པར་འགྲོ་ན། བསམ་གཏན་དང་བོའི་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་བཅུ་འབྱུང་བའང་ཅི་རིགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་དགུ་སྟེ། རང་སའི་གཉིས་དང་། ལུགས་མཐུན་འཇུག་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་གཉིས་དང་། ལུགས་མཐུན་པར་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་ན་སྐོམས་འཇུག་ལས་ལང་སྐྱེད་རྩེའི་དག་པ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། ལུགས་མི་མཐུན་པར་འཇུག་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། བཞི་པའི་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བས་སོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཇུག་ཏུ་བདུན་ཏེ། རང་སྣང་། འོག་སྣ་རྩམ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་

དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་། གོང་ས་སྦིད་རྟེའི་དག་པ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ཟུགས་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་། ཚོས་ཤེས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཅན་དང་། དེའི་སྐུག་བསྔལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། དགུ་པ་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་འོག་གསུམ་པར་དགེ་བ་འབྱུང་བ་ཟག་མེད་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན། ལ་མི་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཟག་མེད་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་ཡང་། ཟག་བཅས་དག་པའི་མཇུག་ཏུ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཚེ་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ངོ་མྱོང་ལྟན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ལངས་ཚེ་རང་སའི་དག་པ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རང་སའི་ཉོན་མོངས་དེས་གཟིར་བ་ན། འོག་མའི་དག་པ་ལ་དག་འབར་བར་འགྱུར་བས་ལངས་ནས། འོག་མའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །ཁ་ལ་ཏེ་བདག་གིས་བསམ་གཏན་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེག་སྟེ། དེ་བས་འོག་མ་བཟང་ངོ་ཞེས་རང་སའི་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་ཤེས་ནས་འོག་མར་འཕོ་ན་དགེ་བ་ལས་འཕོས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་ཤེས་ན་ནི་དེ་ལས་ཏི་ལྟར་འོག་མའི་དགེ་བ་འཕོ་ཞེན། དང་པོ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ན་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་

བས་ནི། འོག་མའི་དག་པ་བ་བཟང་བས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ན། དེ་མ་ཐག་འོག་མའི་དག་པ་བ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་འཕངས་ཕྱིར་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོག་ས་ལ་འོག་མའི་དག་པ་བ་འབྱུང་སྟེ་དབེར་ན།། དུས་ཅི་ཙམ་ན་ལྟང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་གཉིད་ལོག་པར་འདོད་པའི་དུས་སུ་སད་པ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོག་ས་ལ་རང་ནང་འོག་སའང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྐྱེའོ། །

བཞི་པ། དེ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོག་ས་སྐད་ཅིའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་སྐྱེའོ།། གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་ཞེས་བཤད་ཀྱི། འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་ན་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་དང་བོའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་ལས་འཆི་འཕོ་བ། རང་སོར་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་སྐྱེ་སྲིད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་སོ།། འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ནི། རང་སར་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེའི་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་བས་གོང་མ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤང་བར་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་དག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཐོད་རྒལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་། གང་ལས་གང་འབྱུང་

དབྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྲིད་རྩེ་ལ་གོང་སར་མེད་པས་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་ལ། གཞན་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡ་དེ་དག་ནི་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ། གནས་པ་ཆ་མཐུན། ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ། རིས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཆ་མཐུན་ཞེས་དེ་དང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ནི་སྐྱེས་པའིང་ཅོའོ། །

གཉིས་པ། བཞི་པོ་དེ་ནི་གཤོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རང་སར་དང་། གོང་སར་དང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའོ། །

གཉིས་པ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་པ་སོགས་བཞི་པོའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དུ་འབྱུང་ཞེན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོག་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཚེ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ཏེ་གཉིས་དང་སོགས་པས་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ལས་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་ལ་ཉམས་པ་མ་གཏོགས་གསུམ་དང་། རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་ཟག་མེད་འབྱུང་ཡང་དག་པ་བ་མིན་པས་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཐོད་རྒལ་ལ། སྟོང་པ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ། ཐོད་རྒལ་ལ་འཇུག་བྱ་བསམ་གཟུགས་སུ་བརྗུད་ལ། ཟག་བཅས་སུ་བརྗུད་དང་། ཟག་

མེད་བདུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ལའོ། །རྗེ་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་སྨོན་དངོས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། རིང་སྨོན་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཐོག་མར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་ས་བདུན་པ་དང་། རིས་མ་བོར་བར་ལུགས་མཐུན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སོང་ཞིང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འོང་ནས་སྨོམས་པར་འཇུག་པ་དྲུག། དེ་ནས་ཕྱིས་ཉེ་བའི་སྨོན་བ་ཟག་བཅས་སུ་རིས་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པ་དང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་དེ་ནས་ཅི་ཡང་བར་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་ལུགས་མཐུན་པར་ཡར་སོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་རིས་མཐུན་ཅི་ཡང་ནས་དང་པོའི་བར་དུ་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་པར་འཇུག་བས་མར་འོང་བ་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་དུ་གོང་བཞིན་དུའོ། །དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་རིས་མཐུན་པའི་ས་གཅིག་སྟེ་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་། རིས་མཐུན་པའི་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་པར་མར་འོང་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་བར་བྱས་ནས་ནི་འོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི། ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་གསུམ་པ། དེ་ནས་ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ། དེ་ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་བར་ལུགས་མཐུན་པར་ཡར་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཅི་ཡང་ནས་ཟག་མེད་དང་པོའི་བར་ལུགས་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ཞིང་མར་འོང་བ་རིས་མི་མཐུན་པ་

གསུམ་པར་འགྱོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་བཅས་ཅི་ཡང་བར་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་ནས་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ལུགས་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། སྟེལ་མར་སྐྱོམས་པར་འཇུག་ནུས་པ་དེ་ཚོ་ཐོད་ཀལ་གྱི་ནི་སྐྱོམས་འཇུག་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤྲིད་རྩེའི་བར་དང་། སྤྲིད་རྩེ་ནས་གཉིས་པའི་བར་དུ་ལུགས་མཐུན་དང་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་རིས་མི་མཐུན་པར་ས་གསུམ་པར་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀལ་སོགས་ལའང་སྣུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཕྱིར་བཞི་པ་ལ་ནི་མི་འཇུག་གོ །ཐོད་ཀལ་ནི་བློ་གསལ་བས་རྟེན་ནི་གྲིང་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་དང་། གང་ཟག་མི་གཙོ་བ་ཁོ་ནའོ།། ཞེག་ཆེན་པ་དག་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བཞིན་ནོ། །

ལྟ་པ་རྟེན་ལ། སྟྭི་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱོམས་འཇུག་དེ་དག་ནི་རང་སྣ་དང་ཆེ་འགྲ་སའི་ལུས་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྲིད་རྩེའི་སྐྱོམས་འཇུག་སྤྲིད་རྩེའི་རང་ས་དང་། འདོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པས་དགྲ་པ་ཡིན་པ་ནས་དང་པོའི་སྐྱོམས་འཇུག་རང་ས་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་

ལ་འོག་མའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེ་ན། རང་ས་ན་ཡོད་པས་འོག་སའི་དམན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། འོག་དགོས་མེད་ཅེས་པའི་དམིགས་བསལ། སྲིད་རྩེ་རང་ས་ནས་གཞག་མེད་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བས་སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་རང་ས་མི་གསལ་བས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེའི་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པོབ་པར་བྱེད་དོ། །དང་པོའི་མིག་ཤེས་སོགས་ནི་ཉོན་འཇོན་མིན་ལ་དམན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སོ། །

དྲུག་པ་དམིགས་ཡུལ་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྲེད་པ་དང་བཅས་པ་རོ་སྲོང་ལྟན་རྣམས་ནི་རང་གྱི་ས་བའི་སྲིད་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་འོག་ས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྲེད་པ་སྐྱེ་ན་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །ཁོང་འོག་རང་རང་གིས་སྲེད་པས་བཅད་ཕྱིར་ས་དེ་ཁོ་ན་ལའོ། །བསམ་གཏན་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་ཡོད་དགུ་ཅོག་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་བྱས་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཉེ་བར་འཇོག་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་ཤིང་དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡོད་ལ། དངོས་གཞི་དགེ་

བསམ་ཚོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་དང་། འོག་སའི་འགོག་པ་ལ་མི་དམིགས་ཀྱང་ཟག་མེད་འོག་སའི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བདེན་དང་། རང་སར་དང་གོང་ས་ལ་དམིགས་བས་དེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ལྡ་བ་ཡིན་པས་དངོས་གཞིས་ཀྱང་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་དོས་གཞི་དགེ་བ་དག་པ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ནི་ཟག་བཅས་ས་འོག་མས་བསྟས་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་ལས་འདས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །གོང་མ་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའང་སྟེང་རྩེའི་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མིན་ནོ། །ཤུགས་ལ་འོག་མའི་ལམ་ཟག་མེད་ལ་གོང་མའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱིས་དམིགས་པར་བསྟན་ཏེ། ས་དགུའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུའོ། །ཞེས་བས་སོ། །

བདུན་པ་སྒང་བྱ་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས་དང་པོ། བསམ་གཟུགས་དག་པ་བ་སོགས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྟོང་ངོ་སྟེ་སྟོང་གི་ གཞན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞིས་སྟོང་མི་ནུས་ཏེ་དག་པ་བའི་དངོས་གཞིས་ཀྱང་འོག་དང་རང་སར་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་མི་སྟོང་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལུས་ཅི་སྟེས། ཟག་མེད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མ་ཟད་ཉེར་བསྟོགས་དག་པ་བས་

ཀུང་འོག་སའི་ཉེན་མོངས་རྣམས་སྤྲོང་ངོ། །
གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་གྲངས། ངོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་གང་གིས་འཇུག་པའི་སྟོར་བ་ཉེར་བསྟོག་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་། དངོས་འི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་འབྱལ་ལམ་མེད་པས་སྡེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་མི་ནུས་པས་ཉེར་བསྟོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོའི་རི་མོར་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་གྱི་དག་པ་ཙོ་ནར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འོག་ས་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན་དག་འ་བའི་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་འདི་ཆགས་བྲལ་མིན་པས་དང་། དེ་དག་ནི་འབད་དེ་དུང་བའི་འདུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་ཚོར་བ་བའི་མི་སྣག་བསྡུ་མིན་པ་བཏང་སྙོམས་ཙོ་ན་དང་ལྡན་ནོ།། །།ཡང་ན་འབད་དེ་དུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། འོག་ས་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དག་པ་ཡིན་གྱི་རི་མོར་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་དགོས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བདུན་གྱིས་ཉེར་བསྟོགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ། ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་དག་པར་མ་ཟད་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་གཞན་མི་གསལ་

བས་ཟག་མེད་མི་རྟེན་ལ། འཕགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་དག་འདས་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲིད་བས་སོ། །རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་བས་འབྲས་བུ་དག་ཏུ་སྒྲིབ་བ་ན་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་སེམས་རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཁྱེ་ཅིག་དེ་གསལ་བས་རོ་སྐྱོང་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བརྒྱད་པ་རྟོག་དབྱོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། རྟོག་མེད་དབྱོད་བཅས། རྟོག་བཅས་དབྱོད་བཅས། རྟོག་མེད་དབྱོད་མེད་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཚོར་བ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས། དང་པོ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཞིས་པ། དེ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ངོ་མྱོང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ། དེ་ནི་འབད་དེ་བསྒྲིད་བྱ་ཡིན་པས་ཚོར་བ་བདེ་མིན་སྡུག་བསྔལ་མིན་པ་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ནོ། །བཞི་པ། ཁྱད་པར་ཅན་ཟག་བ་བཅས་དེ་ནི་བསྒོམ་ན་ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱམས་པ་སོགས་ནི་རྟོག་པ་དབྱེ་ཡིན་པས་ཚངས་གནས་ཞེས་བྱའོ། །

གཞིས་པ། ཁྱད་པར་ཅན་དེ་མནའ་ཚད་བསམ་གཏན་དང་ཐོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཞིས་ནི་རྟོག་པ་དང་དབྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ། ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡན་ཆད་གཉིས་པའི་ཞེར་བསྟོགས་ནས་སྒོད་རྩེའི་བར་ནི་ས་དེ་བསྟན་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །

གཉིས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། རྣམ་ཐར་གསུམ། ལམ་སྟན་འབྱིན་གསུམ། བདེ་འགྲུར་གྱི་ཏིང་འཛིན་སོགས་བཞི། ཚད་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྐང་འདས་བརྟགས་འགོག་ནི། ཡུལ་ལྔ་དང་། ཚོར་མོ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མམ་བཞིའི་མཚན་མ་སྟེ་བརྒྱད་བཟླ་བས་མཚན་མེད་ཡིན་ལ། འདིར་དབང་པོ་རྣམས་མཚན་མར་མ་སྨྲོས་པ་ནི་ཡུལ་ལྔར་ཡིད་འཕྲོག་པ་མིན་བས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སྟག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ།། སྨོན་པ་མེད་པ་ནི། ཡུལ་འདུས་བྱས་སྨོན་བ་མིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་གྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་ལ། སྟོང་པ་བདག་མེད་ཆོས་སྨྲའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་ལྷང་འདས་ཀྱིའང་ཡིན་པས་དེས་ཡིད་མི་འབྱུང་བས། སྟག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཅས་བྱག་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་མི་རྟག་སྟག་བསྟལ་གཉིས་དང་། ཀུན་

འབྱུང་གི་བཞི་དང་། ལམ་ཡང་ཆུ་བཟླ་ལ་ནས་གཟིང་འདོར་བ་ལྟར་རེ་ཞིག་བློང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ན་དེས་བར་འདོར་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཏིང་འཛིན་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ཐོག་མེད་དང་སེང་བཟང་སོགས་འགོག་ལམ་གཉིས་གཉིས་མཚན་མེད་དུ་འང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ཏིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དྲྭ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ནི་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་དང་འཕགས་ལམ་སྟོར་རྟེས་ཀྱི་གེགས་གཙུས་བའོ། །དེ་དག་ས་ནི་འདོད་དང་། བསམ་གཏན་དྲུག གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་ཡོད་ལ། ཟག་མེད་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་དགུ་པོ་ན་ཡོད་དོ། །དེའི་ནང་ནས་ཏིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཏུ་མེད་ནི་རྣམ་པར་གྱི་རྒྱུད་དང་དེར་འཇུག་པའི་སྟོབ་ཡིན་པས། མདོ་ལས་རྣམ་པར་པར་བའི་སྟོབ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་འཛིན་དང་པོ་ལ་སོགས་པས་བཟུང་བ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་སྔ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་གསུམ་

ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མིང་དེ་སྐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སློབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། སློབ་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་བདག་འཛིན་དང་། སྔོད་པའམ་དག་འབ་དག་གི་པའི་ཕྱིར། མི་སློབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི། བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་སློན་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་ཡོད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཉིང་འཛིན་དང་པོས་འདུས་བྱས་ཐུང་ཕྱང་ལྟ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་འདིས་ནི་ཉིང་འཛིན་དེ་ཡང་སྐྱབ་ཕྱིར་བས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་ཕྱུང་བའོ། །འདི་སྟོང་རྣམ་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་ནི་བདག་མེད་ཀྱང་སྔོད་པ་སྟོང་ན་མི་དག་འབའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱབ་འབྱིན་བྱེད་དང་། སློབ་མེད་ཀྱི་སློན་མེད་ནི་མི་རྟག་ཁོ་ནས་སྐྱབ་ཕྱིར་གིས། གཞན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟལ་དང་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་སྐྱབ་དབྱུང་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་སྐབ་དབྱུང་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་མི་སློབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སློབ་པ་མེད་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། མི་སློབ་པའི་མཚན་མེད་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལ་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་མ་སྐྱེས་ན་མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལས། གཞན་སྐྱེ་ན་མཚན་མེད་འབྱུང་བའི་ཚེན་མ་ཚང་

བས་འགགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགགས་པ་དེ་ནི་བརྟག་མིན་འགོག་སྟེ། མི་སློབ་མཚན་མེད་ཟག་མེད་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེ་གཉེན་པོས་བླལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཞི་བར་མ་བརྟག་ཟད་པ་ལ་ཞེས་མི་སློབ་མཚན་མེད་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་བརྟག་པས་ཟད་པ་སྟེ། བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་བར་བལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་གྲུ་ནོམ་དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་ནི་མིན་ཏེ་བརྟགས་མིན་ལ་དེ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་གང་ཡིན། རྒྱུ་གང་དུ། གང་ཟགཀ་གང་གིས་བསྒོམ། སྐ་གང་ལ་བརྟེན་བཞི། དང་པོ། ཟག་མེད་འཕགས་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་མི་ལྟང་གི འདི་གསུམ་ཉིད་འཇོན་སྟ་མ་གསུམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཁྱོགས་པས་སུན་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་སུན་འབྱིན་པའི་ཉིད་དེ་འཇོན་དུ་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་ནི། བློ་གསལ་བས་གློང་གསུམ་གྱི་མི་འདེ་ནད་ཁོ་ནར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ། གང་ཟག་ནི་དག་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཚེས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེད་ཀྱི། དབང་པོ་རྩུལ་པོས་དགྲ་བཅོམ་གཞན་ལ་མིན་ཏེ། སློབ་པ་བྱ་བ་ལྟག་མ་དང་བཅས་པས་འཕགས་ལམ་ལ་མི་ལྟང་ལ། དུས་གྱི་ལ་འཕགས་ལམ་རྟེས་སུ་སྐྱང་བ་དང་བཅས་པས་དེ་སུན་མི་འབྱིན་པས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་དག་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་དང་། ཀུན་ཏུ་ཚགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མི་སློབ་

བའི་སྟོང་ཉིད་སོགས་དེ་དག་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཕྱིར་ཏེང་འཛིན་གཞན་དང་གཞན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་བས་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གོང་མ་བ་དག་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། སེམས་ནི་རང་དངོས་མེད་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སྣང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཏིང་འཛིན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་དེ་འཛིན་སོགས་འདོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པཉམ། སྟོང་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཏིང་འཛིན་སོགས་ལ་འདོད་པས་ཟུང་འདོད་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། ཀུན་བརྟགས་སོགས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྟོང་ཉིད་སྣོན་མེད་མཚན་མེད་དེ་གསུམ་དུ་བཞག་གོ །དེས་ན་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱང་དང་། འདས་པའི་སྐོམ་བྱང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་རིམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། འོད་དང་བསམ་གཏན་སྣབ་བུ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟེ་བཅུགཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ལ། ཉེ་བསྟོགས་ཕྱི་མ་བདུན་ནི། གོང་འོག་ཞི་རགས་སུ་དམིགས་ནས་འོག་ས་སྐྱེ་འཕྲིན་གྱི་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་མི་འཕྲིན་པས་མ་གཏོགས་སོ། །

གསུམ་པ། ཡང་མདོ་ལས། མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དང་། ཤེས་པ་མཐོང་གྱུར་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་གསུངས་པ་གང་ཞེན། ཟག་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཞན་དག་ཀྱང་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ཡིན་མོད། འདི་སྐད་བསྟལ་མང་བ་འདོད་པ་ལས་འདས་པའི་དང་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དུ་བཞག་གོ །ཕྱི་མ་ལ་བདེ་སྐྱང་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཉམས་པ་དང་། གཉིས་པ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱང་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཟག་མེད་ལ་རྣམ་སྨིན་ཀྱང་མེད་པས་སོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་བྱང་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་དུ་འདོད་དེ། སྐྱེ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་འདི་དག་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟུག་པ་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ། དང་ལྡར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པ་མིག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་རྟོག་མེད་དོ། །འོན་མདོ་ལས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཤེས་པ་མཐོང་འགྱུར་གྱི་ཏིང་འཛིན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། འདི་

ནེ་ཏིང་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། ཤྱིང་ཀ་ལ་ཤུང་ནད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས། མངོན་ཤེས་རྣམ་དུག་རྣམ་གྲོལ་བློ། ཞེས་བས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྟེས་པས་ཏིང་འཛིན་དངོས་སུའང་འཆད་དོ། །སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྟེས་པ། མི་སྡུག་བསྔོམ་པ། དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་དུན་པ། ཚོན་མོངས་མེད་པ། སྒོན་ནས་ཤེས་པ། སོས་ཡངདག་རིག་པ། མངོན་ཤེས་དངའོ་ལྟ། རྣམ་ཐར། ཟད་པ། ཟིལ་གནོན་ལ་སོགས་ལ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་རྣམ་ཐར་སྔོ་གསུམ། ཐོད་ཀལ། སྐོམས་འཇུག ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་ཏིང་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་བས་ཏིང་འཛིན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས། བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཚེས་རབ་འབྱེད་བའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །རྟོ་རྩེ་ལྟེ་ལྟ་བུ་ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན་མཐའ་ཐའི་ཚ་ལ་བརྟེན་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ནི། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་ཞན་ལ་བརྟེན་པའང་དེ་ཡིན་མོད། བྱ་སྤྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འཛམ་གྱིང་དུད་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་ལྷའི་བདུད་བཏུལ་རྩེས་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་ཉམ་ང་བ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་སྒྲོལ་སྤྱད་གྱང་ཐུན་ལ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་དང་། དེ་

རྟེས་ཐུན་གསུམ་པ་ལ་རྟོར་ཉིང་བསྒྲིད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་གསུངས་པར་བཞེད་པ་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་སོ། །

བཞི་པ་ཚད་མེད་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་ལ་དམིགས་ཤིང་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་འབྱུང་བའི་ཚད་མེད་པ་ནི། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས་བཞི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ། ངོ་བོ། རྣམ་པ། སྤྱོད་ཡུལ། སྐ་གར་ཡོད། སྤྲོང་གཉེན་མིན་ཚུལ། རྒྱུ་འཕོ་བ་ཚུལ་བཅུད་ལས། དང་པོ། གཉེན་སེམས་ལྟ་རྩོམ་འཆོ། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལམི་དགའབ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཉེན་སེམས་མང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྡུག་དང་བཏང་སྙོམས་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཅི་ཁྱད་སྙམ་ན། བྱེ་སྨྲས་ཁོ་དོག་དང་འཁྲིག་པའི་རེག་བྱའི་གཉེན་པོ་ཟེར་ཡང་། སྤྲོབ་དཔོན་ནི། འཁྲིག་པ་དང་ཉེ་དུའི་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་དང་བཏང་སྙོམས་རིམ་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་ནི་བྱམས་པ་ཡིན་ལ། སྙིང་རྗེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་བའོ། །གཞན་བདེ་བས་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཚད་མེད་ཡིན་ལ། བཏང་སྙོམས་ནི་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའོ། །བཏང་སྙོམས་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། གཉེན་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། དེས་སྤང་བྱའི་གཉེན་སེམས་ནི་ཆགས་

བས་དྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགྲུར་རོ་ཟེར། སློབ་དཔོན་ནི། འདོད་གཏོད་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་འགྲུར་བས་མ་ཚགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་བཞེད། དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པར་མི་བརྗོད་གི་བར་མར་གནས་པའི་མ་ཚགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་སོ་སོ་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་བརྗོད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པ་ནི། ཀུ་མ་ལེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག སྡུག་བསྔལ་དང་ཐབས་བར་གྱུར་ཅིག ཡིད་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག ལེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིང་ཚགས་སྡང་མེད་པར་སྨྲེམས་པ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བའོ་སྙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་མིན་པར་འདི་དག་བདེ་ལྡན་སོགས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའོ། །ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྡན་མི་སྡིད་ཀྱང་བསམ་པ་བཟང་བས་དང་། གཅིག་ལེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་དང་། གཅིག་ཏུ་ལེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །བདེ་ལྡན་སོགས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེ་སྡང་མེད་པ་སོགས་ཡིན་པས་ལེམས་བྱང་ཐ་དད་ཀྱང་རྣམ་པ་དང་དོ་བོ་མི་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ། སློབ་ཡུལ་ཉེ་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ལེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་གནོད་ལེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

ལྔ་པ། དགའ་བ་ཚོད་མེད་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་སྟ་མ་གཉིས་

ན་ཡོད་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་མི་ལྡོག་ས་མེད་ཀྱང་གསལ་བས་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ན་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་མི་ལྡོག་ས་མ་གཏོགས་དངོས་གཞི་ཐུབ་པར་ཅན་དང་། དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་ལྟ་ན་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་སྦྱོར་བཉང་སྨོས་ཏེ། འདོད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་བཞི། དངོས་གཞི་ལྟ་སྟེ་བཅུན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

དྲུག་པ། འོན་གཅིག་སེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤད་པས། ཅི་བྱམས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུམ་སྤྲིང་ངམ་ཞེན། ཚད་མེད་བཞི་པོ་ཏ་ཡིས་གཅིད་སེམས་སོགས་དངོས་སུ་མི་སྤྲིང་སྟེ། ས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་སྤང་གཉེན་མིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་མིན་པས་དངོས་སུ་མི་སྤྲིང་། སྤང་ཡང་དེ་དག་གི་སྤྲིར་བས་སྤང་བྱ་རྣམ་པར་གཅོད་ལ། དངོས་གཞིས་ཐག་སྤྲིང་ཕྱིར་གཉེན་པོར་བཤད་དོ། །སྤྲིང་བ་འཇིག་རྟེན་ལམ་ཉེར་བསྟོགས་དང་། འདས་ལམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་སྤྲིང་བས་སོ། །འདིར་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཚད་མེད་རྣམ་ན་རྒྱན་སྟོང་ལྔ་ཡན་ཆད་ཡོན་ཏན་ཀྱང་མི་བརྗོད། །འོན་ཏེ་འདོད་དང་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། སྤྲོང་བས་ཉོན་མོངས་མཐོ་གཅོད་ལ་བར་ཚད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྤྲིང་ངོ་། ། ཏ

བདུན་པ། ཚད་མེད་པ་འདི་དག་དང་པོ་བློ་གསལ་བས་མི་དག་གི་ནང་དུ་

སྐྱེད་དོ། །
བརྒྱད་པ། དགའ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་གཅིག་ལྡན་ན་རྣེས་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ལ། དགའ་བ་ཡིད་བདེ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་སྟ་ལ་མི་ལྡན་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གྱི་མངོན་གྱུར་ནི་རྣམ་པ་འགལ་བས་རེ་རེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་རྣམ་ཐར་སོགས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་བཤད་པ། ཟེལ་གནོན་བརྒྱད་བཤད་པ། ཟད་པར་བརྒྱ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ཐུལ་གཉིས། དང་པོ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྐུག་བའི་རྣམ་ཐར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ། གསུམ་པ་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་པོ་བཤད་པ། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་དང་། སྐ་གར་ཡོད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཐར་དང་ལྡོག་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་བསྟོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པས་ངོ་བོ་མི་སྐྱུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མ་ཚགས་པའོ། །
གཉིས་པ། སྐ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིག་ཤེས་

མེད་པས་ཁངོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་དེ། གང་ཡུལ་ལ་ཆགས་བྱལ་དེ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་བྱལ་ཏེ། སྣ་ཚྭེའི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་ཁངོག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་སྐྱ་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་གཞིས་བསྟས་པའི་དག་པ་བ་དང་། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་རྣམ་གཅོད་ཅམ་མམ། ཐག་སྲིང་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་སུསྒོང་བ་ནི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་གང་ཡོད། ངོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། གསུམ་པ་སྐྱག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་བསམ་གཏན་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ནི་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། དེ་ཡང་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་སྐྱག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་གཟུགས་ཡིད་འོང་སྐྱལ་ནས་སྐྱག་པར་བལྟ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་མིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་གསུམ་འགོར་དང་བཅས་ན་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཡོད་པས་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ནོ། །སྐྱག་རྣམ་གྱི་དགོས་པ་ནི་ཞུམ་པ་གཟིངས་བསྟོད་དང་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྐྱག་རྣམ་མི་སྟོན་པ་ནི། དེ་དག་ལ་དག་འབའ་བའི་ཡོད་པས་སྐྱག་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་སྲེད་ན་མ་ཆགས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཟད་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐག་སྲིང་

བ་དང་སྟོམས་འཇུག་ལ་རང་དབང་འབྱོར་ཕྱིར་བསྒྲུབ་དོ། །
གསུམ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ཁོ་ན་རྣམ་ཐར་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འཆི་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་ཐར་མིན་ནོ། །ལ་ཅིག་གཟུགས་མེད་དག་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་བསམ་ནས་འཆི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཕྱོགས་སྔ་མ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་འཆི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིར་མ་ཟད་ཉེར་བསྟོགས་རྣམ་གོལ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གྱི་མིང་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་ནི་རྣམ་ཐར་གྱི་མིང་མི་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་ཐར་ནི་འོག་ས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཁྱོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འོག་སར་དམིགས་པས་སོ། །
བཞི་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་། དེ་ལ་སེམས་གང་གིས་འཇུག །དེ་ལས་སེམས་གང་གིས་ལྡང་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། བརྒྱད་པ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཏོ། །ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་ཁོ་ན་ལ་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཡང་ཁོ་ན་ལ་ཐལ་བ་ཡིན་ན

དེ་ལ་གང་ཞེག་ཡོད་ན་སེམས་ལས་སྣ་མི་རྟག་བས་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཀྱང་དང་ཡོའི་དངོས་གཞིའང་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། འགོག་པ་ལ་འཇུག་སེམས་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་ཕྲ་བ་སྲིད་རྩེ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆེས་ཕྲ་བ་བྱས་པའི་མཇུག་ཐོག་སྐྱ་འཇུག་སྟེ། སེམས་རྒྱུན་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། ལྟང་བ་ན་འཕེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྲིད་རྩེ་རང་གི་ས་པའི་དགེ་བ་དང་། འོག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡི་ས་པའི་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགོག་པ་དེ་ལས་ལྟང་ངོ། །དེས་ན་འཇུག་སེམས་སྲིད་རྩེ་ཟག་བཅས་ཙིའི་ནང་ལྟང་སེམས་ཟག་ཟག་མེད་གཞིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །

གཞིས་པ་སྐྱོང་ཡུལ་ནི། རྣམ་པར་དང་པོ་གསུམ་ནི། ཉིང་འཛིན་གྱིས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིད་དུ་མི་འོང་དང་ཡིད་འོང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའང་འདོད་པར་གཏོགས་པ་སྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་པར་ཞེའོ་དག་གི་སྐྱོང་ཡུལ་ཉ་དམིགས་པ་ནི། གོང་ས་དང་རང་གི་ས་འི་སྐུག་བསྔལ་དང་སོགས་པས་བསྐུས་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཐོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་བདེན་གོང་འོག་རང་ས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱ་བར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་དེ་དག་མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པ་སྟེ་བས།

དེ་དག་མི་སློབ་བའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་བརྟག་མིན་འགོག་པ་ལ་དམིགས་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐར་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་འང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་བཤད་པ་ནི། དེ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། སའི་མཐའ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སར་བའི་རྣམ་ཐར་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཟིལ་གནོན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ཟིལ་གནོན། ཆེན་པོ་ཟིལ་གནོན་གཉིས། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ཟིལ་གནོན་གཉིས། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་ཟིལ་གནོན་བཞི་སྟེ། ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་ཕྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་གསལ་སོ། །དེ་ཡང་ཆེ་ཆུང་ནི་སྔོན་བཅུད་དམ་ཐུ་རགས་སོ་། །དང་པོ་བཞི་ནི་དབྱིབས་ཁོངས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྡང་གི་གཉེན་པོ། ལྟག་མ་བཞི་ནི་གཞན་གྱི་ཁོངས་ལ་ཆགས་བ་དང་ཡིད་ཞུམ་བའི་གཉེན་པོ་

ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ། དེ་ལོག་གཉིས་བཤད་པ། ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཟེལ་གནོན་དང་པོ་གཉིས་ནི། ངོ་བོས་དམིགས་པ། གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉགས་ཅན་གཉགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལོག་ཟེལ་གནོན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ། སྐད་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ། དམིགས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ལྟ་གཉགས་མེད་གཉགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ། དེ་ལས་གཞན་ཁང་དག་གི་ཟེལ་གནོན་བཞི་ཡི་སྐ། ངོ་བོ་སོགས་གསུམ་པ་སྟག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་ཏ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཐར་ཟེལ་གནོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་ལ། ཟེལ་གནོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའམ། རྣམ་པར་སྟོས་པ་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་སྤྱད་པར་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་ལ་ཟེལ་གནོན་མ་བཞད་པ་ནི། གཟུགས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ན་དེ་ཡང་ནོན་པའི་ཕྱིར་མ་བཞད་དོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པར་བྱེད་ལ། བྱིས་

པ་རྣམས་སྐྱག་མི་སྐྱག་ཕན་རྫུན་ལྷོས་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། དེས་ན་གཟུགས་ཕན་རྫུན་བསྟེས་ཏེ་སྐྱག་པར་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མོས་པར་བྱས་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ཁོང་བཟང་བན་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་པར་དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་བསྟེས་ནས་མི་སྐྱག་པའི་རང་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་ཟད་པར་བརྗུ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། ཟད་ཕྱར་ས་ཚུ་མེ་རླུང་། སྟོ་སེར་དཀར་དམར་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཏེ་བར་མ་ཚད་པར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་བརྒྱད་བཤད་པ། ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། ས། སྣོད་ཡུལ་གསུམ། དང་པོ། དང་པོ་བརྒྱད་ནི་ཚགས་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོ་སེར་སོགས་བཞི་ནི་ཟེལ་གཅིག་ཕྱི་མ་བཞིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ཏོ་ན་ཡོད་དེ། ཟེལ་གཅིག་ཕྱི་མ་བཞིའི་སྣོད་བ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །

གསུམ་པ། སྣོད་ཡུལ་ཅི་དམིགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁོ་དོག་དབྱིབས་ལ་སོགས་བརྗོད་དེ། །ཅེས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ལ། རླུང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཟད་པ་རླུང་གི་

དམིགས་པ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ། ཟད་པ་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པེས་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་པོའི་དགེ་བ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་གཟུགས་མེད་རང་གི་ཞུང་པོ་བཞི་ཡིན་ནོ།། །།སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འདོག་པ་ནི་མིག་སོགས་བདུན་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་མ་ཁྱབ་ཅིང་། དྲི་རོས་གཟུགས་ཁམས་མ་ཁྱབ་ལ། སྐྲ་ལ་སྐྱུན་མེད་པས་ཟད་པར་མ་བཞག་གོ །གཟུགས་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་འདོག་པ་ནི། ཤེས་པ་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཚད་མེད་པ་གྲུབ་པ་ལས་བོག་དབྱུང་དུ་མེད་པའམ། དེ་གཉིས་ཟད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཟད་པར་མི་བཞག་གོ །རྣམ་ཐར་སོགས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོས་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ། །དེ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན། དེ་ནས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་སྐྱ་རྣ་རྣམས་ཤིང་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་རྣུང་འབྲིང་ཚེན་པོའི་རིམ་པའམ། རྣུ་དང་། རྣུ་འབྲས་དང་། འབྲས་བུའི་རིམ་པས་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་ཟད་པར་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་རྣུལ་ལ། འགོག་པ་ཐོབ་རྣུལ་དང་། ལྷག་མ་ཉེར་ལྟ་ཐོབ་རྣུལ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། ཟད་པར་བཅུ་སྟེ་ཤུ་རྟ་དྲུག་ལས། དང་པོ། འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་རྟེན་སོགས་

གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། རྐེན་གང་ལས་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷག་མ་ཉེར་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི། སྔར་འདྲེས་པ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཙམ་དང་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ནི་འཕད་རྩོལ་གྱི་སྟོབས་བསྒོམ་པས་ཐོབ་བོ། གོམས་པ་དང་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྟེ་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་ཟད་པར་གཉིས་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་མི་ཡི་རྟེན་ཏོག་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ལྟ་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་ན་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་ལུང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ལུང་ཏོ་ན་ལས་སྐྱེའམ་ཞེན་མ་དེས་པའི་དམིགས་བསལ། འོ་ན་ལུང་མེད་པས་བསམ་གཟུགས་དག་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་རྟོག་སྐྱེ་ཞེ་ན། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ནི། སྟེ་ལུང་དང་། རྒྱུ་དང་། ལས་དང་། ཚོར་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་ཞེ་ལས་སྐྱེ་བ་ལས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོ་དག་ཏུ་ནི་ལུང་མེད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དུང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སུ་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེར་གོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་སྟོབས་ལྟེན་ཅེ་བས་

གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་སྐྱེ་ལ། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། སྔོན་མིའི་ཏེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་ལན་གྱངས་གཅིག་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་གྱུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་བམས་སུ་སྐྱེས་པ་ནའང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ནས་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་སྟེ། འོག་སའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་གོང་མར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་མེད་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལྟར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་མེད་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའང་རྒྱུ་དང་ལས་གཅིས་ཏེ། དང་པོ། གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཡིན་ལ། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་མེད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དང་ལས་སྟོབས་ཏེ་དག་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་འཇིག་ཚེ་བསམ་གཏན་འོག་མའི་སེམས་ཅན་ལ་དག་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བས། བསམ་གཏན་གོང་མའི་སེམས་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྔོན་བསམ་གཏན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཉེ་སྐྱས་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འདོད་བས། སྔོན་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་ལ་འདོད་དོ། །འདོད་ཁམས་སུ་ལྟ་ལ་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། མི་ལ་དེ་སྟོང་ཡིད་ཉེད་བདུན་དང་། སེམས་གནས་དགུ་སོགས་ལུང་གི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ།

གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འདོད་ན། ཅི་འདོད་ཁམས་སུ་བསམ་གཟུགས་མི་སྣྲེ་ལ། གཟུགས་ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྣྲེ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ནར་སྨིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུ་འདོད་ན་དེ་རྒྱུ་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྣྲེ་བའང་ཡིན་མོད། གཅོ་ཆེ་བས་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་གནས་བརྒྱད་པོ་རྗོགས་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ། འདི་ལྟར་བརྒྱས་པ་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་བརྒྱ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གི་ཚོས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་ལམ་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཏེ་འཕྲོས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་གི་ཚོས་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་བསྟན་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་པ་ཉམ་ཆུང་བ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་དམ་ཚོས་འཕྲོས་པ་མིན་པས་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་རྟོགས་ཏེ་སྒྲིབ་དུ་གནས་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ་བསྟན་པ་གནས་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེའང་བསྟན་པ་ལོ་ལྟ་བཙུ་བའི་དུས་སུ་ཀྱང་། དེང་སང་དུག་ཅུ་མའོན་པའི་དུས་སུ་བཞེད་ཅེས་མཆིམས་ཆེན་ན་བཀོད་དོ། །

གཉིས་པ། དབྱིག་གཉེན་བདག་གི་སོ་མའོན་པའི་ཚོས་འདི་ཐལ་ཆེར་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཚུལ་གྱང་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཉེ་འཁོར་བྱེ་སྨའི་ཚུལ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་ཆེར་ཞེས་སྨོས། །གཞུང་འདིར་ཚིགས་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ཉེས་པར་ཚར་བའམ། ཟིན་གྱང་པ་གུང་ཡིན་པ་དེ་

འདིར། རྟོག་པ་ཙོ་བདག་གིས་ཉེས་པ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་གང་སྟེ་མཐུན་པ་ཞེས་མཆིམས་ཆེན་ནའོ། །གལ་ཏེ་ཁ་ཅི་བྱེ་སྨྲའི་མཁས་པ་རྣམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་ལུང་བཞིན་བཤད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་བའི་ཚིག་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་ཚད་མ་ཅི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་སྐས་ཤ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ལ་འཐུལ་བ་སྟིད་པས་སོ། །

གསུམ་པ། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

༄། གསུམ་པ་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱས་ནས་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ་ནི། བློང་དོར་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ལྟ་བུ་ནི། ཟུམ་སྟེ་མུ་བཞི་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པ་ཚོས་ཀྱི་དཔང་པོར་གྱུར་པ་འཕགས་པ་འོད་སྲུང་ལ་སོགས་པའི། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་མུ་བཞི་འདས་ཏེ་ཟད་པ་ནི། བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་། སྟོན་པའི་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་གཞན་གྱིས་བཅོས་སུ་མི་བཏུབ་པས་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི། བན་པའི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་ཚོག་དང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དགྱུགས་སོ། །རི་ལྟར་དགྱུགས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་མུ་བཞི་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོན་པ་ན། གྲོང་

ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟུལ་ལུ་རྟུལ་ལུ་ཀའི་ཚོ་གཱ་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་བ་མིན་པའི་གཞི་བཟུང་བཅས་ནས་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དབྱགས་པ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འདུས་ཏེ་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ནས་རྣམ་པར་བསལ་ཏོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བྱགས་ཅུ། གོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་བྱང་བའི་ཚེ། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལེགས་སྦྱར་སོགས་སྐད་བཞིས་གསུང་རབས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སློབ་མ་སོ་སོར་གྱེས་པས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་སྐྱར་ཏེ། ཕན་ཚུན་གྱུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དགྲས་པར་གྱུར་པ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སོ་སྐྱེ་མ་ཁས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཪ་ལན་རྩ་རའི་དགོན་པར་འདུས་ནས་ཞེ་བར་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་སྐུམ་བརྒྱ་ལོན་ཏོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཏ་ཅིག་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་དང་སྐུམ་ཙུ་རྩ་བདུན་ལོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་། བརྩ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་ན། གོང་ཁྱེར་པ་ཏུ་ལི་བུ་ཏྲའི་ནང་དུ་གནས་བརྟན་འོད་སྲུང་ཚེན་པོ་དང་། བྲ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་པའི་དུས། བདུད་སྡིག་ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དགེ་སློང་གི་ཚ་བྱད་དུ་བྱས་ནས་རྩ་འཕྲལ་སྐྱ་ཚོགས་བསྟན་ཏེ། དགེ་འདུན་རྣམས་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དབྱགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གནས་བརྟན་གྲུ་སྡེ་དང་། ཡིད་འོང་གི་དུས་སུ་སྡེ་པ་སོ་སོར་གྱེས་ནས་ལོ་དྲུག་ཙུ་རྩ་གསུམ་ན། གནས་བརྟན་གནས་མའི་བུས་བསྟན་པ་བསྐྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཞན་ཡང་རང་བྱུང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་བྱུང་དེའི་བསྟན་པ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྐྱག་བསྟལ་རྒྱུར་བཅས་མཚོག་ཏུ་ཞི་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱོབ་པའི་མགོན་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་འདོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་སྐར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། བསྟན་པ་ནུབ་པར་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་དག་འཚམ་མྱང་ཀེ་རང་དགར་དེང་སང་འདི་ན་སྐྱོད་པར་བྱེད་དོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྟན་པ་ནི། དབེར་ན་འཆི་བའི་ཚེ་ཡོག་མར་སྐྱེག་ཕྱིན་པ་ན་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་དང་འདྲ་བར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ལྟ་བུ་སོགས་བསྟན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིགས་པར་བྱས་ནས་ནི། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་པར་གྱིས་ལ་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། སྒོ་བདོན་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱང་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་བསྒྱུར་བྱང་སྒོས་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྒོ་དང་པོན་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

གསོལ་བ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཇི་ན་མི་ཏྲ་སྐྱེ་རྒྱལ་བའི་བཞེས་གཉེན་དང་།

ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཏྲེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

༄༅ འདི་ར་སྐྱས་པ། སངས་རྒྱས་ཟུང་ཟད་མང་ཡང་འགྲེལ་པ་ཆུང་ངུཞེག་དང་མཉམ། མངོན་པ་ཤེན་ཏུ་ཀཱའ་ཡང་འདི་དང་སྐྱར་ན་ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས། དཔེ་གཞན་སུམི་འདྲ་ཡང་དབྱིག་གཉེན་རང་གི་དགོངས་པར་མཐུན། །བླུན་པོ་སྐུམ་མགུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འཐང་འགའ་ལ་ཞན། །སངས་ཙམ་གང་གིས་སྨྲེ་དང་བསྟུས་དོན་མཚམས་སྐྱར་ལ་སོགས་གསལ་བྱེད་པ། །གཞུང་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཡིན་གཞན་དུ་བྱིས་པས་རྗེའུ་བགྲངས་པ་ལྟར། །གྲངས་ཙམ་སྐྱོས་ཀྱང་དོན་གྱི་གོ་བར་ཞན་པ་དཀའ་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ། །འབད་པས་བྱས་སོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་དང་བསྟུས་པའི་ཚུལ་ཤེས་མཛོད། །ཅེས་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བསྟུས་དོན་ས་བཅད་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་པའི་བཤད་སྐྱབ་ཚོས་ཀྱི་སྟེ་ཆེན་པོ་བཀླ་ཤེས་ལྡེ་རེ་ཙམ་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱོན་ཙམ་གཏོང་བའི་དགེ་བའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གྲངས་ལ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་བཀྱེས་པའི་སྐབས་སུ་རྣེ་ངམ་བློ་གོས་དྲི་མེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་དགེ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་དང་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་ཡུན་

རིང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །མཐུ་ལྡོ། །སངས་བཅུད་མཛུག་རྩོམ་མོ། །

༄༅ སྒྲས་པ། གང་དག་སྲིད་ལས་ཡིད་འབྱུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །གོ་འཕང་དོན་གཉེར་བགྱིད་པའི་བློ་ལྡན་རྣམས། །ཆོས་རབ་རྣམ་འབྲེད་རྒྱས་པའི་སངོན་གྱང་། །ཆོས་མངོན་མཛོད་ཡིན་ཀུན་ནས་འཛུགཔར་མཛོད། །དེ་ཕྱིར་གསུངས་གསར་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཚ། །ཤིན་ཏུརྟོགས་པར་དཀའ་ཡང་ལྟག་བསམ་བློས། །གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་འགའ་ལ་ཐན་སྙམ་སྟེ། །ཤུང་དུས་དོན་རྣམས་གསལ་བའི་འགྲེལ་བཤད་བགོད། །དེ་ལས་བྱང་བའི་ལེགས་བཤད་ཤིང་རྟ་ཡིས། །གདུལ་བྱའི་ཡིད་མཁར་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་དབང་། །བཟང་པོའི་གོ་ལར་དྲངས་ནས་རྟོངས་པའི་སྣུག །བསལ་ནས་གྲུབ་མཆེན་གོ་འཕང་འཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཐན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཐུབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཆོས། །བསྟན་འཛིན་དམ་བས་འཛིན་སྐྱོང་སྲེལ་སྐོ་ནས། །དུས་དང་ཐྱོགས་ཀྱི་འཚང་ལོ་ཀུན་ཁྱབ་སྟེ། །འགྲོ་རྣམས་ཐན་བདེའི་དབལ་ལ་སྒྲོད་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡང་སྐྱེགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཐྱོགས་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དབལ་ཐོབ་ཅིང་མཁས་པའི་མདུན་སར་མི་འཇིགས་པའི་སྒོ་བསྟབ་པ་མཆོག་ཏུ་དགེ་བ་མི་ཟམ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབལ་དགྱེས་པའི་རྗེ་རྗེའི་བཀའ་མཆན་འདིའི་ཁུངས་མངོན་པའི་རྒྱུན་སོར་བཞག་ལས་ཆོག་སྟ་བསྟུས་པས་ཅུང་ཙོ་དཀའ་བ་རྣམས་གཞུང་དང་མཐུན་པར་དག་སྒོར་ཙམ་ལས་རང་ཆོག་གི་བསྟེ་བསྟད་མེད་པར། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཀཱཿཡོག་པའི་སྐྱབ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་

བཅུན་གཟུགས་སྐལ་བཟང་མིང་གིས་རྟེ་བྱ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེ་ཀུ་རྩོ་རྟེ་འཚང་གི་བཀའ་བཞིན་ཉེན་དགོན་བསམ་གཏན་གླིང་གི་སྒྲུབ་ཁང་དུ་ཞལ་བཤགས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༄ འདི་ལྟར་གཞན་ཐོག་སེ་ཀུ་པཉྩ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་སྤེལ་སྟོང་འཛིན་པ་སྐལ་བཟང་དབང་ཕྱུག་གིས་ས་བཅད་ཕྱག་མཆན་དགུས་སུ་བགོད་པ་ལས། སྤྱར་རབ་ཚེས་མེ་སྦྱག་ལོར་ཞེ་ཆེན་ཡང་དབེན་བདེ་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གླིང་དུ་གཏན་གཟིགས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་འགྲུང་མེད་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཁོ་བོ་ས་མཚན་དཔྱ་ཀྱིའི་བཅས་པས་ཕྱག་མཆན་འགྲེལ་པར་གཏུགས་ནས་ཞུས་ཤིང་དག་པར་བྱས་པ་འདིས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་བློ་ན་མེད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཅིག །དགེའོ། །དགེའོ།། དགེའོ། །

༄ ཚོགས་སྡེ། རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་མཛོད་ཁང་གི། །བྱེད་པོ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དབྱིག་གི་གཉེན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་གཅིག་གཞུང་བཟང་འདི། །མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པའི་ཟོར་གྱི་མཆོག ། །འདི་ཡོད་པས་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཆེ་ཐོབ་ཅིང་། །འདི་དོན་བཀླ་ལ་འཛམ་གླིང་མཛེས་རྒྱན་དེ། །སྤྲུལ་ཡང་དངོས་བྱོན་འཛམ་དབྱངས་བློ་མ་ནི། །མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ་ལས་གཞན་སུ་ཞིག་ཡོད། ། །གང་གི་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་གསལ་མེ་ལོང་གི །ངོ་མཚར་འཕྲུལ་ཆེན་ཤིང་གི་ལྟ་མོས་བརྟང་། །འདིར་ལྟོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་

ནི། །དཀའ་བ་མེད་པ་སྐྱེར་དུ་ཐོབ་ཅེས་སོ། ། །ཞེས་པའང་ཞེ་ཆེན་ནས་སྐྱབས་རྗེ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་སྐབས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོའི་སྐུལ་མིང་འཛིན་པ་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་བྱིས་པ་སྐྱིན་སྐྱ་བ་ཏུ། །མཉན་ལོ།། །།

།ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྒྱའི་སྐད་བས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན། །ཀུན་ཏུ་རབ་ཁྱབ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་ཞིང་། །བཤད་སྒྲུབ་པཎྜི་དགའ་ཚལ་རབ་རྒྱས་པ། །རྟག་ཏུ་མི་ཉམས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཤོག ། ཤིང་སྐུལ་བྱ་ལྕོགས་ཅལ་འཕྲལ་དྲན་དགེ། །།

།ཚོགས་གཉིས་འོ་མཚོ་བསྡུབས་ལས་ཉེར་འཁྱངས་བའི། །མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཚེས་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྣང་བས་སྐྱིད་པའི་ཁྱོན། །གསལ་མཛད་ཕྱབ་པ་ལྟ་མིའི་བློ་མར་འདུག །།རྒྱལ་བསྟན་འདི་ནི་ཤིན་རྒྱས་དཔུང་ཆེ་རྒྱའི་མཚོན། །མཚོ་སྐྱེས་རྣམས་ཐར་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།

བས་མཚོད་ལ་མི་བྱེལ་འདི་ན་སྲ། ཅ །མགོན་དེའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱམས་དགའི་སྐྱེད་ཚལ་ནས། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཕུ་དུམ་ལྟ་ར་འཛུམ། །ཤེས་བཞད་འདམས་ཀྱི་དྲི་མའི་ཆ་བྱལ་བས། །གཟུར་གནས་མ་ངས་བའི་ཤང་དུག་ཡིད་དབང་འཕྲོག ༥ །ཚུལ་འདི་མི་ཀྱམས་ཀུན་ཏུ་འཛེལ་བའི་ཕྱིར། །གཅིག་ལས་དུམར་འཛོ་བ་ར་གྱི་འཕྲུལ། །རིན་ཆེན་དུསམ་ཤེལ་ངོས་སུབརྒྱ་ཕྲག་གཟུགས།། འཚར་དང་ཆོས་མཚུངས་སྟེལ་བའི་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས། ༦ །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྟོ་དང་ཁྱད་པར་དུ། །རིས་དོན་སྐྱིང་ཡོའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་སྟེ། །དགའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔན་པའི་ཚལ་ཆེན་པོས། །མཚོན་པའི་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུར་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག ༧ །བསྟན་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བརྟན། །མངོད་འཕེན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པར་བརྟལ། །རིག་གོལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དབལ་མངའ་བ། །བསླབ་གསུམ་དུར་སྐྱེག་འཛིན་པས་ཞེངས་གྱུར་ཅིག ༨ །ཁམས་གསུམ་སྲིད་པའི་བཅོོན་ཁང་དོས་དྲག་པོར། །ལས་ཉོན་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མ་རྟག་རྣམས། །རྣམ་གོལ་གཅན་བདེའི་ཁང་བཟང་རིན་པོ་ཆེར། །ངལ་མེད་བདེ་བླག་བགོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ༩ །ཅིས་བའང་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགེལ་བློ་གསལ་དགེས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་སྔ་འགྱུར་རིག་གཉེར་སྐྱོབ་གཉེར་ཁང་དེས་དོན་དགའ་ཚལ་གྱིང་གི་གསུང་རབ་རྒྱུན་སྐྱེལ་འཕྲུལ་པར་ཁང་ནས་པར་བསྐྲུན་ཞུས་བས་པར་བྱང་སྐྱོན་ཆོག་ཏུ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་འབྱུང་གནས་འོག་མིན་གཉིས་

པ་ཚེ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གྱིང་གི་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་གྲལ་མཐར་བསྟེགས་པ་མཁོ་སྤྲལ་འགྱུར་མེད་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོས་སྨིན་པ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །།



ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཀུ་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུག་ན་དཔེ་ཆ་དེར་ཅི་འདྲར་བགོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

སྒྲིབ་ཁྲབ་བློ་འདོན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས། ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་མ།
གཙོ་སྦྲིག་པ། གང་བསམ་ལྷུན་གྲུབ། སྨིན་ལམ་རྒྱ་མཚོ།
གཞུང་ལས་དོ་དམ་པ། ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཤོང་འདུས།
ཞུ་དག་པ། ཆོས་ཀྱི་བློ་པ། དགའ་ཚུང་།
ཡིག་སྦྲིག་པ། གཤེར་སེངྒེ་བཟང་པོ།
ཞིབ་འབེབས་པ། འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ།
ཕྱི་ཤོག་མཛེས་བཀོད་པ། ཡིག་སྦྲིག་ཆོ་ཚུང་།

།ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཨཱཿཧཱུྃ། ཟབ་རྒྱས་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེ། ཁྱད་པར་བླ་མེད་སྒྲ་འཁྱུར་བསྟན་བདག་པོར། མཁའམེད་མིལམ་རྒྱུན་ཚོར་གྱུས་བསལ་འདུག། སྟེགས་དུས་འཕྲོ་བའི་མགོན་གཅིག་ཏུ་ཞེས་བཞེངས་ཤིག་ཀྱིས། དགྱེས་སྤྲོས་སྐྱེན་ཚབས་བསིལ་བའིན་ཡང་ཡང་བསྐུགས། སྐལ་ལྡན་སྐྱེས་ཚེའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་སྐྱེས་སྐྱེལ། དབང་བསྐུར་བཀྱེས་པའི་རྣམ་དག་རང་དགེ་བདང་། འདི་ཚོའི་དུས་གཞན་ཐམས་བསྐུལ་བའིད་ཀེ་ཚོགས་ཀྱིས། མཐའ་ཡས་འགྲོ་རབའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། སྒྲིབས་གཉིས་ལས་རྒྱུར་བྱང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་ཏོག།

ཅེས་པ་འདི་ནི། མེ་ཏོག་རང་ལ་ཚོག་པའི་ལྟ་སྐུལ། རིགས་དང་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱུ་མཚོའི་ཐུབ་བདག་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་བླ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཞབས་རྡོལ་སྒྲིལ་བླངས་ཏེ། ལྟ་བ་བསམ་བློ་མདོག་བོ་རྒྱུད་ལ་བཅངས་ནས་གཞན་མཉེན་མི་ལམ་རྒྱུ་མཚོའི་གསུང་འཕྲུལ་དབང་བསྐུན་ཞུས་པ་འདི་ཁོ་ནས་ཁྱོད་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་ཤིས་པའི་སྐྱེ་དགུ་ཐུབ་པའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཀུན་ཕུང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས། བདག་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་ཚོགས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཐུབ་པ་ཡུར་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་བཅངས་ཤིག་ཅེས་ཞུ་བ་ལྟར་བཅངས་ཤིང་ཐུགས་ལ་ཁྱབ་ཏུ་བཞག་ཅིང་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་ཤིས་པའི་སྐྱེ་དགུ་ཐུབ་པའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཀུན་ཕུང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་ཤིས་པའི་ཁྱོད་ལ

བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།།

དྲིན་ཅན་བཞི་ཡི་ར་ཡང་ཕུལ་ཞིང་།།

དན་སོང་སྟུག་བསྔལ་སེལ་བར་ཤོག།

གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།།

ཚེ་འདི་ར་ཚོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།།

ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྟོའོ། །

། རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་གྱི་ཀྱི། །
སྣོད་བརྟུད་འབྱོར་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཚོར། །
ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྟུང་ཞིང་། །
འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་བའི་འབྲེལ་ཐོགས་གྱིན། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་རྒྱུད་བརླན། །
འདི་སྣང་འགྲོགས་ཚེ་དགེ་བའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
བརྟུལ་ཏེ་སྐྱེས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
ཅེས་བ་འདི་ཡང་བར་སྐྱེན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགྲོ་གྲོན་
གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
ཀློག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྟེའི་སྐོན་ཚོག་ཏུ་བྱིས་བའོ། །
སརྦ་མངྒ་ལཾ། །
ཨོཾ་ནམ:ཤམིཏྟཱཡ།
། སྣང་འགྲེམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྐྱོར་མཁན།
བྱའི་ཁན་ནང་བའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རུ་ལྷུན་ཚོགས།
ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྐྱེལ་བྱེད་པ་ཡས་ཚོང་བསྐྱེད་བྱེད་མི་ཚོག
སྣང་སྐྱེན་བྱེད་ཡུལ་བྱའི་ཁན།

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn the Buddhas' Pure Lands,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：米滂仁波切文集 第四冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

http://www.budaedu.org

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་བེའུའི་ཚོས་སྒྲིགདུ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡིན། ཚོང་བསྒྲུབ་མིཚོགས་པའོ་རས་འཛིགས་ཀྱ།

3000 copies; January 2011

TI554